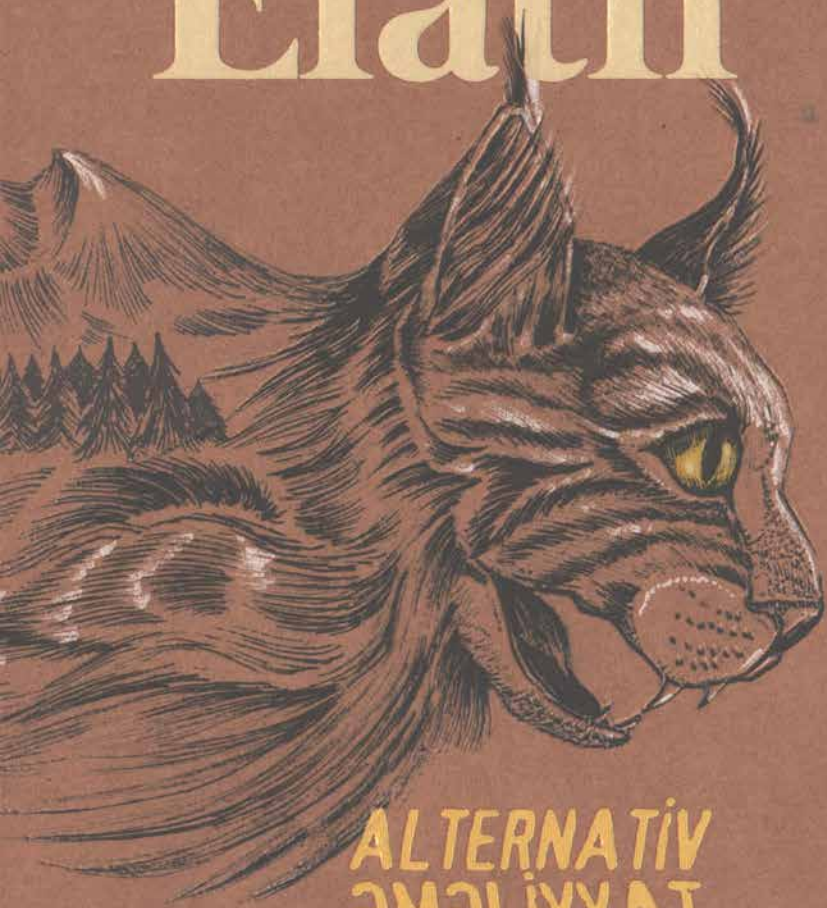

ELXAN Elatlı

ALTERNATİV
ƏMƏLİYYAT

ELXAN Elatlı

ALTERNATİV
ƏMƏLİYYAT

ELXAN Elatlı

ALTERNATİV
ƏMƏLİYYAT

F. Köçərli adına
Respublika Uşaq
KİTABXANASI
INV. № 124357

84(5 Aze)

E 42

Elxan Elatlı. Alternativ əməliyyat
(roman)

Bakı, TEAS Press Nəşriyyat evi, 2022, 408 s.

ISBN 978 9952 540 75 8

Kitabın nəşri hüququ
TEAS Press Nəşriyyat evinə məxsusdur.

www.teaspress.az
Bütün hüquqlar qorunur.

© TEAS Press Nəşriyyat evi, 2022

Türkiyədə çap edilib.

MÜNDƏRİCAT

PROLOQ	7
I FƏSİL. Şübhəli taksi sürücüsü	20
II FƏSİL. Sumqayıtlı qız	34
III FƏSİL. Açıq və gizli düşmənlər	48
IV FƏSİL. Rəisin xanımı	63
V FƏSİL. Kapitan Dəmirinin təhqiqatı	76
VI FƏSİL. Sirlə qəlb oğrusu	91
VII FƏSİL. "Döyüş" idman klubunda	105
VIII FƏSİL. Asayevin bacısının izi ilə	117
IX FƏSİL. Düşmən əsirliyində	133
X FƏSİL. Qadın qısqanclığı	155
XI FƏSİL. Düşmənin məkrli planı	166
XII FƏSİL. Ayxan Asayevlə görüş	180
XIII FƏSİL. Çarəsiz vəziyyət	193
XIV FƏSİL. Axillesin qaçışı və söz yarası	200
XV FƏSİL. Qardaş və bacı	226
XVI FƏSİL. Asayev öz agent yoldaşlarına qarşı	236
XVII FƏSİL. Kubinkada qətl	246
XVIII FƏSİL. Qaranlıq sahildə	259
XIX FƏSİL. Boş mənzildə	266
XX FƏSİL. Polkovnik Məlikova qarşı sui-qəsd	275
XXI FƏSİL. Daha bir sui-qəsd cəhdi	285

XXII FƏSİL. Ayxan Asayev və Hoven Novikov	293
XXIII FƏSİL. Meşədə qanlı döyüş	306
XXIV FƏSİL. Alçaqcasına xəyanət	318
XXV FƏSİL. Qaranlıq meşədə vəhşi heyvan səsi	326
XXVI FƏSİL. Çaqqallar toplaşır	336
XXVII FƏSİL. Ölümə göndəriş	351
XXVIII FƏSİL. "Ağ ayı" restoranında	364
XXIX FƏSİL. Asayev mühasirədə	377
XXX FƏSİL. Leopard Bakıya gəlir	388
EPİLOQ	399

Qırx dörd günlük Vətən müharibəsində torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda döyüşmüş bütün əsgər və zabitlərimizə, həmçinin qələbəmizdə əməyi olan xüsusi xidmət orqanları əməkdaşlarına hörmətlə ithaf edirəm. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Amin!

PROLOQ

“Mən öldürdüyünüz on minlərlə insandan birinin ruhuyam. Sizdən dəhşətli intiqam alacağam. Məni hər yerdə gözləyin, murdar həşəratlar!”

Bu qorxunc ismarış səkkiz ay əvvəl, Bakının qaranlıq məhəllələrinin birində, yaşadığı evin qarşısında bıçaqla qətlə yetirilmiş bir kişinin meyiti üzərində tapılmışdı. Məlum oldu ki, öldürülən narkotik alverçisidir, bununla əlaqədar bir dəfə həbsdə olub, azadlığa çıxandan sonra da fəaliyyətini davam etdirib.

Bina sakinlərindən bir neçəsi iddia edirdi ki, hadisənin baş verdiyi ərəfədə həyətdəki ağacların arasında başdan-ayağa bəyaza bürünmüş, ruha bənzər qorxunc bir varlıq görüblər. Bunu deyənlərə inananlar da oldu, inanmayanlar da.

On gün sonra oxşar bir hadisə baş verdi. Bu dəfə qırx-qırx beş yaşlı bir kişi öz avtomobilinin salonunda bıçaqlanaraq öldürülmüşdü. O da narkotik alverçisi idi. Bu iş üstündə məhkum olunmuş, həbsxanadan çıxdıqdan sonra isə fəaliyyətini davam etdirmişdi. Bu dəfə meyitin üzərində ismarış yox idi, ancaq qatil qurbanının qanı ilə avtomobilin qabaq şüşəsinə, sadəcə, “ruh” sözünü yazmışdı.

Sonra bu qətlər təkrarlanmağa başladı. Narkotik alverçilərini izləyib tək-tək qətlə yetirən, qurbanlarının qanı ilə “ruh” yazaraq, heç bir iz qoymadan sirli şəkildə yoxa çıxan “bəyaz ruh” artıq çoxlarının kabusuna çevrilmişdi.

Bu qətləri müxtəlif cür yozurdular. Qatilin gözlərini qan tutmuş narkotik aludəçisi olduğunu deyənlər, bu bəlaya

düçar olub zəhərlənərək ölmüş bir adamın yaxını olduğunu iddia edənlər vardı.

Həqiqət isə bilinmir, polislərin səyləri heç bir nəticə vermirdi. Çünki qatil "ruh" öldürməyi planlaşdırdığı şəxsin yaşadığı yerə gözə görünmədən gəlir, burada sanki qəsdən özünü adamlara göstərir, qətlə törədəndən sonra isə birdən-birə yoxa çıxırdı.

Bu qətl hadisələri altı ay davam etdi, sonra sanki birdən-birə unuduldu. Bunun iki səbəbi vardı. Birincisi o idi ki, "ruh" artıq özünü göstərmirdi. Ya ələ keçmişdi, ya öldürməyə narkotik alverçisi tapmırdı. Bəlkə də, onun özünü öldürüb ayağına daş bağlayaraq dənizə tullamışdılar. İkinci səbəb isə həmin vaxt ölkə gündəmini Tovuz döyüşlərinin zəbt etməsi idi. Bu qısamüddətli döyüşü yeni ərazi iddiasında olan ermənilər başlatmışdı. Azərbaycan ordusunun on iki hərbcisi şəhid olmuş, düşmən ordusunun yüzdən artıq döyüşçüsü məhv edilmişdi. Lakin Azərbaycanın verdiyi şəhidlər arasında məşhur general Polad Həşimov və başqa yüksək rütbəli zabitlər vardı, bu isə xalqın olan-qalan səbrini birdəfəlik daşırmışdı. İnsanlar, xüsusən də gənclər küçələrə axın edib Ali Baş Komandandan hücum əmri tələb edirdi. Otuz ilə yaxın düşmən əsarətində qalmış torpaqları tamamilə azad edib, xain qonşulara əbədi dərs verəcək ədalətli bir müharibə istəyirdi xalq... Əli silah tuta bilən gənclər, o cümlədən bir çox qızlar da Müdafiə Nazirliyinə müraciət edərək adlarını könüllü olaraq orduya yazdırırdılar...

Yüksək rütbəli zabitlərin xaincəsinə, müəmmalı şəkildə öldürüldüyü həmin faciəli günün üstündən artıq iki aydan çox vaxt keçmişdi... Sentyabr ayının ortaları idi. Artıq o günlərin həyəcanı bir qədər səngimiş, insanlar öz gündəlik işləri ilə məşğul olmağa başlamışdılar.

Halal-haram bilmədən, ən alçaq, şəərəfsiz yollarla olsa belə, yalnız pul qazanıb durmadan öz varidatını böyütməyə çalışan adamcığazlar üçün isə heç əvvəldən Vətən, xalq, millət anlayışları mövcud olmamışdı. Onlar ölkədə hansı hadisələrin baş verməsindən asılı olmayaraq, öz çirkin işlərini görməkdə davam edirdilər...

Saat axşam on biri göstərirdi. Qəsəbənin küçələri qaranlığa qarq olsa da, dəbdəbəli villanın həyəti kifayət qədər işıqlı idi. Qırmızı mərmərdən tikilmiş çarhovuz üzərinə düşən rəngli işıqların təsirindən ecazkar görünürdü. Çarhovuza su qanadlarını geniş açmış nəhəng qartal heykəlinin açıq dimdiyindən tökülməkdə idi. Həyətdəki çardağ öz əzəməti ilə bu heykəldən heç də geri qalmırdı. Çardağın döşəməsinə birbaşa Ukraynadan gətirilən qara mərmər vurulmuş, altı mərmər sütunun üstündə ucalan çatısı isə son vaxtlar dəbdə olan bahalı materiallarla bəzədilmişdi.

Çilçıraqla işıqlanan çardaqdakı böyük mərmər masanın ətrafında beş kişi vardı. Gödəkboy, tosqun, başı büsbütün ülgüclə qırılsa da, üzü tükli olan villa sahibi baş tərəfdəki kürsüdə oturmuşdu. Digər dörd nəfər isə ayaq üstə idi.

Villa sahibi bir əlində sulu qəlyanın xortumunu tutmuşdu, digər əli ilə dəz başını sığallayıb ağır-ağır fısıldayırdı.

Masanın üstündə bir neçə dolu torba vardı. Kürən, çilli bir oğlan bu torbalardan götürdüyü şəffaf, xırda şüşə qırıntılarını xatırladan həbləri elektron tərəzidə çəkərək, mal almağa gəlmiş iki nəfərə verir, həmçinin bloknotunda müvafiq qeydlər aparırdı. Onun satıcılara payladığı elmi adı metamfetamin olan, xalq arasında isə "şüşə" və ya "patı" adlandırılan ucuz və təhlükəli sintetik narkotik idi.

Villa sahibinin düz yanında durmuş saqqallı kişi qarşısındakı ağzı açıq çamadana baxırdı. İçi yüz və iki yüz manatlıq

əsginaslarla dolu olan bu çamadanı villa sahibi ona indicə vermişdi. Qırımından narazı qaldığı bəlli olan topsaqqal boğazını arıtlayıb dedi:

– Ağa, İrandan bura mal gətirib çıxarmaq asan iş deyil axı. Heç bilirsən gömrükdən keçmək necə təhlükəlidir?! Həzrət Abbas haqqı, indi vəziyyət əvvəlki kimi deyil, nəzarət güclənib.

Yoğun boynunu çətinliklə döndərüb aşağıdan yuxarı ona baxan villa sahibi fısıldayaraq dedi:

– Başa düşmədim, nə demək istəyirsən?

– Haqqımı bir az artırsan, pis olmaz, ağa, – topsaqqal mırıldandı.

Tosqun villa sahibi nargilədən sümürdüyü tüstünü havaya buraxıb istehza ilə dedi:

– Əslində, malı oradan gətirtmək bizə də sərf eləmir. Sən hələ sevin ki, bunu verirəm. Tezliklə Bakının özündə bunlardan düzəltməyə başlayacağıq. İşlər yoluna qoyulandan sonra sən bizə lazım olmayacaqsan.

Topsaqqalın üzünə istehzal bir təbəssüm qondu.

– Bakıda hər cür xarici brendin kopyasını buraxırdınız, bircə bu qalmışdı, hə? Keyfiyyətsiz malınızla camaatı daha tez zəhərləmək istəyirsiniz? – o dedi.

– Cəhənnəmə, qara gora zəhərlənsinlər, – villa sahibi finxırıb əsəbicəsinə dedi. – Mənə öz biznesim maraqlıdır.

Topsaqqal susub başını bulayanda villa sahibi üzünü kürəndən mal alan iki satıcıya tutub dedi:

– Aldıqlarınızı müştərilərinizə tez satın ki, gələn həftə yenə götürə biləsiniz. Yaxşı işləmirsiniz. Deyəsən, daha çox pul qazanmaq ürəyinizdən keçmir.

– Ke-ke-keçir, ni-niyə keçmir ki? – satıcılardan biri kəkələyərək dedi. – Ancaq, va-vallah, bacardığımızı edirik. İn-internetdən də satırıq, elə-belə də...

– Müştərilərin sayını artırın. Çalışın ki, məktəbliləri öyrəşdirəsiniz. Oğlan, ya qız, fərq eləməz. Hər məhəllədə, hər məktəbdə bir zirək uşaq tapın, bir dəfə dilinə dəysə, özü quzu kimi mələyə-mələyə dalınızca gələcək. Sonra ona deyin ki, on-on beş uşaq tapıb mala öyrəşdirə bilsə, öz istifadəsi üçün havayı götürəcək.

– Ha-havayı?

– Əlbəttə ki. Bəs ağıllı ticarət budur da!

– İşimiz yaman çətinləşib, – kəkovdan xeyli yaşlı olan digər satıcı söhbətə qoşuldu. – Polis hər gün neçəsini mal satdığı yerdə tutur. Hər dəqiqə gözləyirik ki, indicə bizim də başımızın üstünü alacaqlar.

Ona kürən oğlan cavab verdi:

– Qorxursansa, niyə girmisən bu işə? Özü də tutulanda nə olur ki? Bir-iki il yatıb çıxırsan da.

– Siz polisdən qorxmayın, ruhdan, o əcaib varlıqdan qorxun, – topsaqqal çamadanın ağzını bağlayıb dedi, – çünki o tutub içəri salmır, öldürür.

– Düz deyirsən, vallah, – kürəndən narkotik həbləri ilə dolu kiçik torbaları alıb ciblərinə qoyan yaşlı kişi söylədi. – Polis də onu tuta bilmədi ki, canımız dincəlsin.

– Əşşi, o daha yoxdur, – kürən əlini yellədi, – öldürüblər onu. Lap sağdırsa belə, qələt eləyir, bura heç vaxt gələ bilməz.

Topsaqqal ona yox, villa sahibinə xitabən dedi:

– Onda nə əcəb qarovulçularının sayını artırmısan, ağa? Əvvəl qapıda biri olurdu, indi üçü dayanıb. Polisə görə? Onlar polisin qabağını kəsə bilərlər ki?

– Əlbəttə, polisə görə yox, – villa sahibi nargilədən dərin bir qullab alıb gözlərini yumdu. – Hər ehtimala qarşı... Birdən o it oğlu it çaşıb bura gəlsə, təpəsinə bir güllə çaxacaqlar, işi bitəcək.

Topsaqqal çamadanı qoltuğuna vurub dedi:

– Təki elə olsun! İndi isə, iznidlə, mən gedim, ağa...

Elə bu vaxt darvazanın önündə durmuş üç mühafizəçidən biri digər ikisini inandırmağa çalışırdı ki, qarşıdakı ağaclıqda ruha bənzər bir varlıq görüb.

Villanın qarşısından keçən dar avtomobil yolunun o tayı küknarlıq idi. Darvazanın ətrafı elektrik lampası ilə işıqlansa da, ağaclığa tərəf baxanda heç nə seçilmirdi.

– Zarafat edirsən, Şkaf? – keşikçilərdən biri inamsız halda soruşdu.

Cüssəsinin iriliyinə görə yoldaşlarının “Şkaf” adlandırdığı gənc ağaclığa baxa-baxa qayışına keçirdiyi tapançanı çıxardı və dedi:

– Nə danışsən, heç belə zarafat olar? Mən onun ağacların arasında hərəkət etdiyini gözlərimlə gördüm. Əsl ruh kimi idi.

Şkafın qorxudan səsi titrəyirdi.

– Sən heç ömründə ruh görmüsən? – yoldaşı soruşdu, istehza ilə gülümsəsə də, hiss olunurdu ki, həyəcanlıdır. – Biz burada dayanmışıq, sən get bax gör orada nə var.

– Niyə mən getməliyəm?

– Qorxursan, hə? Yekə kişisən, adını da güləşçi qoymusan, ruh sənə neyləyəcək? Özü də nə ruhbazlıqdır, o köpək oğlu, yəqin ki, narkomanın biridir, ancaq güdüb tək, zəif adamları bıçaqlamağı bacarır.

– Mən heç nədən qorxub-eləmirəm...

Şkaf bunu deyib tapançasını əlində hazır tutaraq ağaclığa doğru yeridi. Bu zaman darvazanın yanında qalmış iki mühafizəçi də silahlarını çıxararaq, baxışları ilə arxadan onu izləyirdi. Cəsarətlənmiş yoldaşları küknar ağaclarının arasına girərək qaranlıqda yox oldu.

Bircə dəqiqə sonra onun geri qayıtdığını gördülər. Tapançası əlində deyildi, yəqin ki, kəmərinə keçirmişdi.

– Mən dedim də, orada heç nə yoxdur, Şkaf qorxusundan xəyalat görüb, – cavanlardan biri dedi.

– Həə... – digəri təsdiq etdi və onlara yaxınlaşmaqda olan yoldaşına səsləndi: – Nə oldu, nə idi gördüyün? Bu nədir, niyə bizə belə qoyun kimi baxırsan?

Şkaf cavab vermədi. Nədənsə yerişi də qərribə idi. İrəliyə doğru daha bir addım atdı və qəfildən dizlərini qatlayaraq yoldaşlarının ayaqları altına sərilirdi.

İki silahlı mühafizəçi yerə yığılmış yoldaşlarının arxasında peyda olan əcaib varlığı görəndə artıq nəse etmək üçün gec idi. Başdan-ayağa ağ geyinmiş, gözləri belə görünməyən bu varlıq ani bir hərəkətlə irəli atılıb, əlindəki bıçağı onların boğazına çəkdi.

Bəli, bu, səkkiz aydır barəsində qorxulu hekayələr dolaşan həmin “ruh” idi. O, mühafizəçilərin cəsədləri üzərindən adlayaraq darvazadan villanın həyətinə daxil oldu. Elə həmin anda da bıçağını onunla üz-üzə gəlmiş topsaqqalın sinəsinə sapladı.

“Ruh” yerə düşmüş çamadanı tapdalayıb keçərək sağ əldəki çardağa doğru yeriyəndə, yaşlı narkotik satıcısı onu görüb heyrlərlə bağırırdı:

– Bu odur!

Digər üç nəfər də dərhal gözlərini çağırılmamış qonağa zillədi. Bu gözlərdə qorxu ilə heyrlər bir-birinə qarışmışdı.

Kürən oğlan dərhal belindəki tapançasına əl atsa da, onu çıxarmağa imkan tapmayıb döşəməyə yığıldı. “Ruh” un uzaqdan atdığı bıçaq sapına kimi onun sinəsinə girmişdi.

Deyəsən, iki satıcının heç birində silah yox idi. Hər halda, kürənin acınacaqlı aqibətinə rəğmən “ruh” a silah çəkən

olmamışdı. Kök villa sahibi isə sanki bütün ağırlığı ilə kür-süyə yapışmış qalmışdı. Qəlyanın marpuçu hələ də əlində idi, donuq gözləri ilə vahiməli "qonağını" süzürdü.

Ona tərəf gələn ağ "ruh" masanın baş tərəfinə yetişəndə əyilib kürənin sinəsindən bıçağı çıxardı. Qorxudan tük salan villa sahibi tərpənmədən öz ölümünü gözləyirdi. Lakin "ruh" birdən geriye dönərək, heyrətdən donub qalmış narkotik satıcılarına doğru getdi. Onlar necə qorxmışdularsa, qaçmaq fikri heç ağıllarına da gəlməmişdi. Ölüm kabusu isə artıq onların qarşısında dayanmışdı...

Boğazı kəsilmiş yaşlı satıcı mərmər döşəməyə yığılıb çapalayanda kəkov qaçmağa cəhd elədi. Lakin cəhdi uğursuz oldu. Cəmi dörd addım ata bildi və kürəyinə saplanan bıçaq təkcə qaçışına yox, mənasız keçən ömrünə də son qoydu. Bıçağı onun kürəyindən çıxaran "ruh" yenidən villa sahibinə yaxınlaşdı.

Kişi hələ də yerindən qalxa bilməmişdi. Hələ də sağ əlində nargilənin marpuçunu tutaraq bərəlməmiş gözləri ilə qəfil-dən gəlmiş "əzrayıl"ına baxırdı. Qatili bir az da yaxına gəlib düz onun qarşısında dayandı. Dinib-danışmırdı, sanki lal idi və onun sakitliyi villa sahibini daha çox vahimələndirirdi.

Nəhayət, bəyaz qatıl bıçağı sonuncu qurbanının boğazına çəkdi. Kişi bir anlıq xırıldadı, qəlyanın marpuçu əlindən düşdü. "Ruh" bıçağının qanlı tiyəsinə onun köynəyinə sildi, sonra silahını yaxasında gizlətdi. Həmin an çıxırtı eşidib arxaya baxdı. Çardağa tərəf gələn qırx-qırx beş yaşlı qadının qorxudan bayılaraq yerə sərələndiyini gördü və qurbanına tərəf çevrildi. Əllərində ağ əlcəklər vardı. Sağ əlinin şəhadət barmağını villa sahibinin qanına bulayaraq daz başına "ruh" sözünü yazdı...

Onun artıq burada işi qalmamışdı. Dönüb darvazaya doğru addımladı. Lakin bir neçə addım atandan sonra küçə

tərəfdən gələn səsləri eşidib durmalı oldu. Polis maşınlarının sirenalarından çıxan səslər bir-birinə qarışmışdı. Yəqin, yoldan keçən kimsə darvazanın önündə mühafizəçilərin meyitlərini görüb polisə xəbər vermişdi.

Darvazadan çıxıb qaçmaq qeyri-mümkün idi. Lakin polislərin əlinə keçməyi də əsla gözə ala bilməzdi. Bu, fəlakət olardı. Villanın hasarına baxdı. Bir saat əvvəl şəhərdən oğurladığı avtomobili hasarın o biri tərəfindəki qaranlıq küçədə saxlamışdı.

Düşünməyə sərf etdiyi yarım dəqiqənin sonunda darvaza açıldı və əllərində avtomat tutmuş üç polis həyətə daxil oldu. Onlardan biri ucadan:

– Baxın, bu həmin ruhdur! – deyib silahını ona tuşladı.

Artıq xilas olmağın ikinci bir variantı yox idi. Ağ şalvarının cibindən tüstü qumbarasını çıxarıb döşəməyə tullayaraq hasara doğru qaçdı.

Polislərdən biri həyətə yayılan tüstünün fonunda dumanlı şəkildə də olsa, onu görürdü və bu zaman həmin polisə elə gəldi ki, "ruh" divarda sanki döşəmədə yeridiyi kimi yeriir. Güllənin yoldaşlarına dəyə biləcəyindən ehtiyat etdiyi üçün atəş açmadı və tələsik darvazadan çıxaraq qışqırdı:

– O, hasardan aşdı!

Villanın yan tərəfində də iki polis vardı. "Ruh" qaranlıqda saxladığı maşına doğru yüyürəndə onlardan biri:

– Tez bura gəlin, o qaçır! – dedi və qaçıb onu saxlamağa çalışdı.

Lakin gecikmişdi. "Ruh" ağlasığmaz bir cəldliklə sükan arxasına keçib avtomobili yerindən tərpədə bildi. Qarşıdakı tini yenidən burulub sürəti artırmışdı ki, iki polis avtomobilinin arxadan onu təqib etdiyini gördü.

Gecə düşdüyi üçün qəsəbənin küçələrində yalnız tək-tək maşınlara rast gəlinirdi. "Acura" markalı avtomobil dənizkənarı

kəndlərə gedən geniş asfalt yola çıxanda onu təqib edən iki polis maşınına daha biri qoşulmuşdu. Sürətdə ondan heç də geri qalmayan təqibçilər cəmi on beş-iyirmi metr arxada idi. "Ruh" sağındakı oturacağın ayaq yerinə qoyduğu partlayıcıya baxdı. Əgər onu dayandırardılarsa, bu qurğunu partladacaq, beləliklə, ələ yalnız parçalanmış tikələri keçəcəkdə.

Sirenaların səmindən qulaq tutulurdu. Düşündü ki, belə getsə, bu qaç-qov çox davam etməyəcək və onu mütləq tutacaqlar. Telefonu cibindən çıxarib bir düyməni basaraq qulağına apardı. Əlaqə dərhal yarandı və kimsə qətiyyətli səsə dedi:

– Eşidirəm!

"Ruh" bayaqdan bəri ilk dəfə olaraq səsinə çıxardı:

– Məni təqib edirlər. Özü də çoxdurlar.

– Azı on dəqiqə başlarını qatmağa çalış, sonra özünü şərtləşdiyimiz yerə çatdır. Çalış ələ keçmə!

– Çalışacağam...

Deməli, on dəqiqədən tez olmayaraq Nardaran çimərliyinə yetişməli idi. Güzgüdə arxaya baxdı. Üç avtomobildən biri onu ötməyə çalışırdı. Digər ikisi isə bir qədər arxada qalmışdı. Çimərlik ərazisinə vaxtından əvvəl çatmaq yüz faiz tutulmaq demək idisə, təqibçilərdən yavaş getmək də başına eyni aqibəti gətirə bilərdi. Sürəti son həddə çatdıraraq onu ötməyə çalışan maşını geridə qoydu.

Lakin bu qələbə sevinci uzun sürmədi. Bir qədər qabaqda iki polis avtomobili yolu kəsmişdi. Bu artıq mühasirə idi. Ya baş verə biləcək qəzanı gözə alıb bu mühasirədən çıxmalı, ya da içində olduğu maşını və özünü partlatmalı idi. Üçüncü variant, yəni dayanıb təslim olmaq planda yerli-dibli nəzərdə tutulmamışdı.

Burada şose torpaqdan təxminən bir metr hündürdə idi. Yoldan çıxan maşın aşağı bilərdi. Buna baxmayaraq, sükanı

qəfildən sola döndərdi. Avtomobil on metrə qədər uçub təkərləri üstə çala-çökək torpağa çırpılsa da, sükanı əlindən buraxmayan "ruh" onu yenidən sağa döndərərək asfalta qaldıra bildi. Yenə eyni qaçdı-qovdu... Bu dəfə onu beş polis avtomobili, özü də əvvəlkindən daha inadla təqib edirdi.

Nardarana gedən yolun axırına çatdılar. İndi maşınlar qəsəbənin küçələrində şütüyürdü. Budur, qaranlıqda güclə görünən dəniz... Çimərlik ərazisinə daxil olan kimi qaz pedalına axıradək basdı. "Acura" indi tam sürətlə birbaşa dənizə doğru şığıyırdı. Polislər ondan bir qədər geridə qalmışdılar.

Maşının qabaq təkərləri suya girəndən sonra daha beş-altı metr gedib dayandı. Bu yerlərdə dəniz dayaz olsa da, təkərlər tamamilə suyun içində idi. "Ruh" vaxt itirmədən qapını açıb dizlərinə qədər suya girdi. Bu zaman diqqətlə ətrafına baxırdı. Bir qədər sağda axtardığını görüb, suyu yara-yara ona doğru irəlilədi. Nazik, qırmızı işığa doğru... Əlini bu işığa tərəf uzadıb qaranlıqda incə trosdan yapışdı. Trosun ucu üç-dörd nəfərin ayaq üstə dayana biləcəyi dəmir ayaqlığa bağlanmışdı. Polislərin gəlib sahilə yetişməsi ilə eyni anda ayaqlığın üstünə qalxdı. Qırmızı işıq dərhal söndü və "ruh" dənizin üzəri ilə sahilə uzaqlaşdı, sonra birdən-birə yuxarı qalxmağa başladı.

Başını qaldıraraq qaranlıq səmaya baxanda onu çəkib aparacaq helikopteri görə bilmədi. Yəqin, maksimum hündürlükdə idi və bütün işıqları söndürülmüşdü. Aşağı boylandı. Göy-qırmızı işıqları sayrısan beş polis avtomobili "Acura"-nı sahilə döndürməyə çalışırdı. Cibindən pultu çıxararaq qırmızı düyməsini basdı. Səsin kimi dəhşətli partlayış səsi eşidildi. Yarıya qədər suyun içində olan "Acura" alovlanıb yanmağa başladı.

Bu zaman polislərin ilk anda necə geri çəkildiklərini görə bildi. Bir müddət sonra isə onlar görünməz oldu. Çünki artıq

sahildən xeyli uzaqlaşmışdı. İndi güclü mexaniki qurğu onu üstündə durduğu dairəvi ayaqlıqla birlikdə helikopterə qaldırırdı.

Polislər "Ruh"un necə yoxa çıxdığını görə bilməzdi və partlayış səsi qaranlıq səmadakı helikopterin səsinin eşidilməsinə imkan verməzdi. Yəqin ki, onu dənizdə axtarmaq üçün motorlu qayıqlar, dalgıclar çağıracaqdılar. Bəlkə də, axtarış səhərə kimi davam edəcəkdi...

Gecə saat on ikinin yarısında daş hasarla əhatələnmiş geniş həyətdə məşum bir sükut hökm sürürdü. Hündür şam ağaclarının arasında gizlənmiş uzun, birmərtəbəli tikilidə yalnız bir otağın işığı yanırdı.

Həmin kabinetdə isə ucaboy, möhkəm bədənli, üzü tərtəmiz qırılmış, qara saçı yana daranmış bir nəfər vardı. Əynində mixəyi rəngli kostyum, yuxarıdan iki düyməsi açıq zolaqlı bəyaz köynək olan həmin adam əllərini şalvarının ciblərinə qoyub pəncərənin qarşısında dayanmışdı. Lakin ona yaxından baxan olsaydı, diqqətinin heç də həyətdə olmadığını anlayardı.

Yuxarıdan gələn xəfif uğultunu eşidəndə helikopterin bir azdan meydançaya eniş edəcəyini anlayıb qaşlarını çatdı. Lakin yenə də yerindən tərpənmədi.

Bir neçə dəqiqə sonra qapı döyülüb açıldı və kabinetə daxil olan gənc nədənsə ehtiyat edirmiş kimi dedi:

– Əmrinizə əsasən onu gətirdim...

– Kimi gətirdin? – pəncərənin qarşısında dayanmış adam arxaya çevrilmədən sakitcə soruşdu.

Gənc bir anlıq duruxub dedi:

– Onu... Tapşırıdığınız adamı... Başdan-ayağa ağ geyinib... Mən sahilə yetişəndən bir-iki dəqiqə sonra çatdı. Yuxarı qalxanda avtomobilini partlatdı. Yolda ağzını açıb bir kəlmə belə danışmadı. O neçə vaxtdır barəsində danışılan həmin "ruh"dur?

Mixəyi kostyumlu kişi bu dəfə geriye dönüb müsaibini başdan-ayağa süzdü və dedi:

– Sən yaxşı oğlansan, ancaq bir də səndən belə yersiz suallar eşitməyim. Yadında saxla, əgər mən özüm nəyisə sənə açıqlamıramsa, deməli, həmin şey barədə nəşə soruşmaq lazımdır deyil... Evə gedə bilərsən. De, içəri gəlsin!

Oğlan dərhal otaqdan çıxdı və elə həmin an "ruh" içəri girib qapını bağladı.

– Etiraf edirəm, bir anlıq qorxdum ki, tutulacağam... – o dedi.

– Sən və qorxu? – mixəyi kostyumlu kişi kinayə ilə gülümsədi.

– Hə, çünki bu, tamamilə başqa bir şeydir... – "ruh" bunu deyib, bir neçə yerində qan ləkələri olan bəyaz geyimini, ayaqqabılarını və əlcəklərini çıxardı, onları şkafa qoyub oradan götürdüyü boz rəngli idman ayaqqabılarını geyindi və soruşdu: – Məni evə sən aparacaqsan?

"Ruh" əynində qara idman şalvarı və ağ qısaqol köynək olan gənc bir qıza çevrilmişdi...

I FƏSİL

ŞÜBHƏLİ TAKSİ SÜRÜCÜSÜ

Vətən müharibəsinin doqquzuncu günü idi. Azərbaycan ordusu otuz ilə yaxın düşmən tapdağı altında qalmış torpaqları kəndbəkənd azad edirdi.

Hər gün döyüş bölgəsindən qələbə müjdələri ilə bərabər üzücü şəhid xəbərləri də gəlirdi. Paytaxtda baş verə biləcək düşmən təxribatlarının qarşısını almaq üçün komendant saati tətbiq olunmuşdu. COVID-19 pandemiyası isə yenə öz işində idi, kimlərsə öldürür, kimlərsə yatağa salır, hamını psixoloji gərginlik içində saxlayırdı. Lakin bütün bunlara baxmayaraq, küçə və binaları Azərbaycanın, qardaş Türkiyənin və dost Pakistanın dövlət bayraqları ilə bəzədilmiş Bakıda həyat öz axarı ilə davam etməkdə idi. Şəhər sakinləri hər gün cəbhədən şad xəbərlər gözləyirdi.

Axşamüstü həmişəki kimi şəhərin küçələrində tıxac yaranmışdı. Məxfi şöbə rəisinin xidməti avtomobili də tıxaca düşmüşdü. Yan şüşələri pərdəli qara "Range Rover"-i idarə edən hərbi geyimli gənc arxada əyləşmiş polkovnik Məlikova xitabən dedi:

– Rəis, on beş gün əvvəl qisasçı "ruh" yenidən şəhərdə peyda olubmuş. Gecə vaxtı bir narkobaronun villasına girərək onu və başqa yeddi nəfəri kəsib-doğrayıb. Bu hadisəni gizli

saxlayırlar, mən də bu gün bir polis dostumdan eşitdim. O özü həmin gün hadisə yerində olubmuş.

Əynində tünd-boz rəngli kostyum və mavi köynək olan Ələmdar arxaya söykənib fikrə dalmışdı. Sabah Məxfi şöbənin bir qrup xüsusi təyinatlı əsgəri ilə döyüş bölgəsinə gedəcəkdi. Bir az əvvəl bölmə rəislərini öz kabinetinə toplayaraq, şöbədəki bütün işlərə rəhbərliyi müavini Elsevər Yusifova tapşırdı. Ələmdarın çoxdankı arzusu, nəhayət, gerçəkləşmişdi. Çoxdan bəri arzu edirdi ki, müharibə başlasın və o, tabeliyindəki əsgərlərlə döyüşə getsin. Hətta rəisi Baratovdan dəfələrlə xahiş etmişdi ki, onu gizli fəaliyyətdən azad edib, bir hərbi zabıt, komandir kimi düşmənlə təmas xəttinə göndərsin. Lakin müəllimi və rəisi Baratov onunla razılaşmırdı. Deyirdi ki, vətənin, dövlətin gizli düşmənləri ilə vuruşmaq daha əhəmiyyətlidir. Əslində, onun sözlərində böyük həqiqət vardı. Ölkənin xaricində və daxilində vampir kimi millətin qanını soran düşmənlər təmas xəttindəki düşmənlərdən daha az və ya daha gücsüz deyildi...

– Nə deyir sənin o polis dostun, Təhmasib? – Ələmdar düşüncələrindən ayrılıb soruşdu.

Bu oğlan onun həm sürücüsü, həm də köməkçisi idi, sırr saxlamağı yaxşı bacarırdı.

– Deyir ki, – sürücü həvəslə danışmağa başladı, – "Ruh" əvvəl bir "Acura" avtomobilini oğurlayaraq villaya onunla gedib. Qapıdakı mühafizəçiləri öldürərək içəri girib. Orada villa sahibini və ondan satmaq üçün narkotik götürməyə gəlmiş satıcıları bıçaqlayıb. Darvazanın önündə mühafizəçilərin meyitini görmüş bir vətəndaş polisə məlumat verib. Dostum həmin əraziyə baxan bölmədə işləyir. Hadisə yerinə üç polis maşını gedib. "Ruh" həmin vaxt hələ villada imiş. Tüstü qumbarası ilə bunları çaşdırıb və

hasardan aşaraq qaçıb. Bunlar da dalınca düşüblər. “Acura” birbaşa Nardarandakı çimərliyə gedib. Polislər ora yetişəndə suyun içinə girmiş maşın partlayıb. Dostumun bir polis yoldaşı and içərək deyirmiş ki, hələ maşın partlamamışdan bir neçə saniyə əvvəl dənizdən çıxıb göyə uçan ağ bir şey görüb... Dənizdə axtarış aparsalar da, “ruh”un nə ölüsü tapılıb, nə dirisi...

– Adamlar hər şeyi belə əfsanələşdirirlər, – Ələmdar onun sözünü kəsdi. – “Ruh” dənizdən göyə uçubmuş... Bir də ki, əgər polis bu hadisəni gizlin saxlayırsa, dostun sənə nahaq danışib. Dövlət işində işləyən boşboğaz olmamalıdır.

Sürücü susdu və Ələmdar yenidən öz düşüncələrinə daldı. Ali Baş Komandanın əmri ilə həlledici müharibəyə çoxdan bəri ciddi hazırlıq getdiyini bilirdi. Bu hazırlıq təkcə hərbidə deyil, siyasi, iqtisadi və diplomatik sahələrdə də gedirdi və nəhayət, lazımi məqam yetişmişdi. Ələmdarın içində düşməyə nifrət və savaşa ehtirası o qədər güclü idi ki, cəbhəyə göndərdiyi kəşfiyyat dəstəsinin başında şəxsən özünün duracağına qərar vermişdi. Lakin bunu da yaxşı anlayırdı ki, hazırda Məxfi Şöbənin məşğul olduğu təhqiqat işi vacibliyinə görə səngərdəki açıq savaştan geri qalmır.

Son vaxtlar ermənilərin dəqiq mərmə atəşi ilə vacib kədr və texnikaları hədəfə alması təxminən bir ay əvvəl xüsusi xidmət orqanlarının diqqətini cəlb etmişdi. Təhqiqat başlandı və bu təhqiqata qardaş Türkiyənin Milli Kəşfiyyat Təşkilatından mütəxəssislər cəlb edildi. Onlar xüsusi cihazların köməyi ilə təmas xəttindəki hərbi hissələrin birində müxtəlif vacib texniki qurğulardan, hətta zabitlərin geyim əşyalarından çiplər aşkar edib götürdülər. Azərbaycanın məğlub olmasını istəyən qüvvələrin hiyləgər əməli və onlara xidmət göstərən satqınların iyrənc xəyanəti göz qabağında idi. Dövlət başçısı

dərhal prokurorluğa göstəriş verdi və bir qrup şübhəli hərbi hərb olundu.

Lakin Məxfi Şöbənin apardığı təhqiqat zamanı adı çəkilən bir hərbi diqqətdən kənarda qalmışdı. Çip yerləşdirilməsində şübhəli bilinən bu adam qırx yaşlarında bir gizir idi. Ələmdarın əmri ilə onu gizləncə Bakıya gətirib Məxfi Şöbənin zirzəmisinə salmışdılar. Məqsəd onu sorğu-sual etməklə xain şəbəkənin başına kimi gedib çıxmaq və hamısını zərərsizləşdirmək idi.

Gizir kimlərin göstərişini yerinə yetirməsi barədə susur, prokurorluğun təqdimatı ilə həbs olunmuş zabitlərdən başqa heç kəsin adını vermək istəmirdi. Sorğu-sualın üçüncü gününün səhəri Ələmdar işə gələndə ona bildirdilər ki, satqın gizir saxlandığı kamerada gecə saatlarında ürək tutmasından ölüb. Ələmdar dərhal Şöbənin hərbi həkimini çağıraraq meyiti müayinə etdirdi və məlum oldu ki, gizirin bədənində iynə ilə zəhər yeridilib.

Həmin gecə Şöbədə növbə rəisi olmuş zabiti kabinetinə çağırırdı. Bu zaman xüsusi bölmənin rəisi mayor Əsədov da yanında idi. Kapitan rütbəli zabit otağa daxil olub hərbi salam verəndə Ələmdar onu nifrətlə süzüb, müqəddiməsiz-filansız soruşdu:

– Onu kimin tapşırığı ilə öldürdün, xain əclaf?

Kapitan özünü itirsə də, bunu bildirməməyə çalışdı:

– Cənab rəis, mən gecə zirzəmiyə düşməmişəm. Səhər tezdən növbətçi əsgərlə onu yoxlamağa gedəndə gördük ki, ölüb...

– Üçüncü dəfə soruşmayacağam. De görüm, onu kimin tapşırığı ilə öldürdün? Kimə işləyirsən?

– Onu mən öldürməmişəm və mən heç kimə yox, yalnız dövlətimə, vətənimə xidmət edirəm.

Ələmdar birdən yerindən duraraq üzünü Əsədova tutdu:
– Elnur, silahını çıxar!

Əsədov cəld ayağa qalxıb belindən tapançasını çıxardı.

– Əgər bu it oğlu beş dəqiqə ərzində danışmasa, onu elə burada güllələ! – Ələmdar dedi və saatına baxıb təmkinlə əlavə etdi: – Mən beş dəqiqədən sonra gələcəyəm. O zaman ya bunu ölmüş görüm, ya da əmri kimdən aldığıni səndən eşidim. Unutma ki, bu, əmrdir və mənim əmrimi icra etməyənlərin aqibətini yaxşı bilirsən.

– Oldu, cənab rəis! – Əsədov ciddiyyətlə söylədi.

Ələmdar heyətdən gözləri bərəlməmiş kapitana bir daha nifrətlə baxaraq kabinetini tərk etdi. Həyətdə gəzişib, dedi ki, düz beş dəqiqədən sonra geri qayıdanda o hələ sağ idi. Rəngi-ruhu qaçmış halda ayaq üstə dayanmış, gözlərini yerə dikmişdi. Ələmdar sualedici nəzərlə mayora baxdı.

– Danışdı, cənab rəis, – xüsusi bölmənin rəisi dedi, – əmri birbaşa polkovnik Amanovdan alıbmış. Onun kimin tulası olduğunu isə bilmir.

Ələmdar qərara gəldi ki, xain kapitan hələ tutulmasın. Onu hədələyərək kabinetdə olanları kimsəyə danışmamasını tapşırırdı. Susacağına əmin idi, çünki öz şefini satmışdı, bunu bilsəydilər, onu daha pis cəzalandıracaqdılar.

Təhqiqat bölməsinin rəisi şöbənin ən etibarlı adamlarından biri sayılan mayor Tural Əlizadəyə Amanovun hər addımını izləməsini əmr etdi. O gündən Turalın adamları Amanovu gecə-gündüz izləsələr də, şübhəli bir şeyə rast gəlməmişdilər. Müharibə başlayandan dövlət başçısı yalnız inandığı milli qeyrətli generalları öz ətrafına yığmışdı və döyüşü onlarla aparırdı. Hansısa yad dövlətə rəğbəti və ya meyli olan yüksək rütbəli zabitlər isə kənarda qalmışdı. Polkovnik Amanov da belələrindən idi. Cəbhədə döyüşlərin getməsinə

baxmayaraq, paytaxtda idi və deyildi ki, kimi, mayor Əlizadənin bölməsinin əməkdaşları tərəfindən dabanbasma təqib olunurdu.

Gizirin ölümündən iki gün sonra, Ələmdar öz kabinetində Yusifovla söhbət edərkən rəsmi idarə telefonuna zəng gəldi. Ələmdara dedilər ki, general Ruslanov onunla danışmaq istəyir.

– Buyursun, – Ələmdar söylədi.

Bir dəqiqə sonra dəstəkdə generalın acıqlı səsi eşidildi. O rus dilində danışdı:

– Məlikov, şübhəliyənlərin hamısı tutulub, prokurorluq istintaq aparır, belə bir situasiyada sən kimsən ki, bizim tabeliyimizdə olan günahsız bir adamı özbaşına içəridə saxlayırsan, üstəlik ürəyini partladıb öldürürsən? Bu nə yekəxanalıqdır? De görüm, sən kimə bel bağlayırsan? Kimə arxayınsan?

Ələmdar ona Azərbaycan türkcəsində, özü də qısa cavab verdi:

– Öz prezidentimə!..

Əslində, bu sualı ona başqası versəydi, cavabı “Allahıma və özümə arxayınam” olardı. İndiki vəziyyətdə isə Ruslanova çatdırmaq istəyirdi ki, mən sənə kimi bu vətənin çörəyini yediyim halda, başqa ölkənin prezidentinə arxalanmıram.

Ruslanov duruxdu və nəhayət, səsinə bir qədər alçaldaraq:

– Məsləhət görürəm ki, heç ona da arxayın olmayasan, – dedi, – hərəkətlərinə fikir ver. Bir azca büdrəyən kimi sənə elə zərbə vururlar ki, indiyə qədər qazandığın hər şeydən məhrum olarsan!

– Mənim köhnə binada bir mənzilim var, bir də ortabab avtomobilim... Bunları isə itirməkdən qorxmuram. Qoy o adamlar qorxsunlar ki, burada və xarici ölkələrdə dəbdəbəli villaları, banklarda milyonları, külçə-külçə qızilları, bahalı

avtomobil kolleksiyaları var. Sağ olun, cənab general, özünüzdən muğayat olun!..

Ələmdar bunları deyib, cavab gözləmədən dəstəyi asmışdı...

Düşüncələrindən ayrılarda yadına düşdü ki, yolüstü idman klubuna baş çəkməlidir. Saatına baxdı. Yarış bitmişdi və indi, yəqin ki, Ayçöhrə ilə oğlu Gültənin kabinetində idilər. Həyat yoldaşına zəng vurub, on dəqiqə sonra yola çıxmalarını tapşırdı. Sürücüyə isə:

– Təhmasib, əvvəl idman klubuna baş çəkək, oradan bizim uşaqları götürəcəyik, – dedi.

– Oldu, rəis!

Özünün qurduğu və uzun illər rəhbərlik etdiyi “Döyüş” idman klubunu indi Gültən Dəmirli idarə edirdi. General Baratov bu qızı uşaq evindən götürüb, yeddi ildən çox müxtəlif gizli mərkəzlərdə güclü döyüşçü və agent kimi yetişdirmişdi. Baratov qızı idman klubunda nindzyutsu və karate məşqçisi kimi işə götürməyi Ələmdardan xahiş etdi. Ələmdar razılaşdı və klubda uzun illər Gültənlə birlikdə çalışdılar. Hazırda isə bu igid qız kluba rəhbərlik etməklə bərabər, Məxfi şöbənin təhqiqat bölməsində çalışırdı. Keçən il ona Ələmdarın təqdimatı ilə kapitan hərbi rütbəsi verilmişdi.

Qeyri-adi döyüş bacarıqlarına malik Gültən beş il idi ki, onun hazırda on yaşı olan oğlu Türkerə karate öyrədirdi. Bu gün klubda azyaşlıların karate yarışı keçirilməli idi, həyat yoldaşı Ayçöhrə də orada olacaqdı və danışmışdılar ki, işdən evə qayıdanda Ələmdar onları götürsün.

Hər iki tərəfində ağaclar sıralanan dar və xəlvət bir küçəyə girmişdilər. Qarşıdakı işıqforda yaşıl işıq yanırdı. Maşınlar hərəkətdə idilər. Yolun sağ tərəfində durmuş bir it Ələmdarın diqqətini cəlb etdi. O piyada keçidinin başında dayanıb işıqfora baxırdı. Gözləyirdi ki, qırmızı işıq yansın, maşınlar

dayandıqdan sonra yolu keçsin. “Range Rover”in qarşısında gedən boz “Audi” piyada keçidinə çatarkən birdən sağa dönüb tez də yoluna qayıtdı, sonra sürətlə uzaqlaşdı. İt yerə sərilmişdi...

– Saxla! – Ələmdar sürücüyə əmr etdi.

Maşın düz itin bərabərində dayananda qapını açaraq salondan çıxdı. Əyilib vurulmuş heyvanın yarasına baxdı. Qanı asfalta axan itin qabaq ayaqlarından biri sınımışdı. Yazıq zingildəyir, nəmli gözləri ilə Ələmdarın üzünə baxırdı.

Bu zaman Ələmdara elə gəldi ki, başının üstündə kiməsə dayanıb. Qalxıb geriye çevrildi. Qarşısındakı gənc adam, yəqin ki, “Range Rover”in arxasında durmuş taksinin – “Subaru” markalı avtomobilin sürücüsü idi. Xurmayı saç qısa vurulmuşdu, mavi gözləri par-par parıldayırdı, sağ qaşının üstündə kiçik bir çapıq vardı. Bədən quruluşundan bəlli olurdu ki, idmana laqeyd deyil. Qara cins şalvar, ağ-qırmızı qısaqol köynək, ağ idman ayaqqabısı geyinmişdi. Taksi sürücüsü əyilib yaralı itə təəssüflə baxaraq soruşdu:

– Qabaqda gedən “Audi” vurdu bunu?

– Hə... – Ələmdar qanıqara halda başını buladı.

– İnsanlar necə də vəhşiləşiblər...

Ələmdar onun sözlərini cavabsız qoyub telefonunu çıxardı və bir polis bölməsinin rəisi olan dostuna zəng vurdu.

– Allahverdi, salam! – dostu zəngə cavab verəndə Ələmdar dedi.

– Salam, qardaş! Necəsən? Cəbhədəsən, yoxsa Bakıda?

– Hələ burdayam, sabah getməliyəm. Qulaq as, indi sənə bir maşın nömrəsi verəcəyəm, boz rəngli “Audi”dir. Gözü-mün qabağında bir iti qəsdən vurub qaçdı. Onu tap, məcbur elə ki, bir vərəqə “mən eşşəyəm” yazıb, altından da qol çəksin. Dostu gülüb cavab verdi:

– Rəis də oldun, dəyişilmədin. Elə yox, amma onu bölməyə gətizdirib qulaqburması verəcəyəm, arxayın ol.

– Yox, mən deyən kimi elə! Elələrinə dərs vermək birbaşa sənin vəzifəndir, mənim yox. Əgər dediyimi eləməsən, bizim uşaqlara tapşıracağam ki, onu düz bir ay hər gün şöbəyə gətirərək, o cümləni yazıb altından imzasını qoymağa, üstəlik eşşək kimi anqırmağa məcbur eləsinlər.

Bölmə rəisi ciddiləşib dedi:

– Yaxşı, əsəbiləşmə, dediyin kimi edərəm. Nömrəni de!

Ələmdar bir dəfə görüb yadında saxladığı nömrəni dostuna söylədi və soruşdu:

– Sənə inanım?

– İndiyə kimi verdim sözə əməl etmədiyimi görmüsən?!

– Yaxşı, hələlik! Görüşərik.

– Sənə cəbhədə uğurlar! Allahın köməkliliyi ilə salamat qayıt, görüşüb bir çay içək. Hələlik!

– Hələlik!..

Ələmdar telefonu cibinə qoydu. Təhmasiblə gənc taksi sürücüsü itin başı üstündə duraraq onun telefon söhbətini dinləyirdilər. Ələmdar üzünü sürücüsünə tutub soruşdu:

– Bu yaxınlarda baytarlıq məntəqəsi tanıyırsan?

– Tanıyıram, – hərbi uniformada olan baş leytenant cavab verdi, – ancaq gərək geriye qayıdaq. Özü də buradan bir az uzaqdadır.

– Sən bunu maşına qoy, təcili həkimə çatdır, – Ələmdar çevrilib itə baxdı.

– Bəs siz?

– Mən taksi ilə gedərəm.

– Oldu, rəis!

Təhmasib maşının baqajlığını açıb itə yaxınlaşdı. Onu qucağına aldı və ehtiyatla ora qoydu. Sükan arxasına keçib

motoru işə saldı. O uzaqlaşandan sonra taksi sürücüsü əli ilə “Subaru”nu göstərərək Ələmdara dedi:

– Buyurun, sizi mən apararam.

Onsuz da taksi saxlayacaqdı, sürücü də ürəyinə yatmışdı. Etiraz etməyib qabaq oturacaqda oturdu.

– Hara gedəcəyik? – motoru işə salan sürücü soruşdu.

– Əvvəl bir idman klubuna baş çəkəcəyik, oradan da evə.

– Baş üstə! Ancaq mən cəmi iki aydır taksi sürürəm. Şəhəri çox da yaxşı tanımıram. Ünvanı deyin, naviqatoru qoşum.

– Mən yolu göstərəm.

– Minnətdaram. Sürücü sizə rəis dedi, özü hərbi geyimdə olmasaydı, polis rəisi olduğunuzu düşünərdim. Hərbçisiniz?

Ələmdarın taksi sürücülərinin bu cür söhbətçilliyindən xoşu gəlmirdi. Lakin mədəniyyət xatirinə cavab vermək lazım idi və bu sürücü heç də pis oğlana bənzəmirdi.

– Ona oxşar bir şey, – dedi.

– Anladım... – sürücü gülümsədi. – Deyəsən, siz də mənim kimi itləri sevirsiniz...

– Qabaqdan sağa dönüb, sonra düz gedəcəksiniz... Yox, elə xüsusi bir sevgim olduğunu deməzdim. Ancaq bu hadisə də günahsız bir heyvana qarşı vəhşilik edən insanın yox, həmin günahsız heyvanın tərəfindəyəm.

– Bəs gözünüzün qarşısında bu it günahsız bir adamı dişləyib qaçsaydı, ona da həmin adama əsəbiləşdiyiniz kimi əsəbiləşərdiniz?

Sual Ələmdara xoş gəlmədi.

– Əsəbiləşməzdim, çünki itin insanlıq kimi bir öhdəliyi yoxdur, – dedi və söhbətin istiqamətini özü müəyyən etsin deyə, soruşdu: – Siz uzun müddət Rusiyada yaşamısınız, elədir?

– Danışığımdan anladınız? – sürücü gülümsədi. – Bəli, Bakıya qayıtdığım cəmi bir ildir. Səkkiz ilə yaxın orada ticarətlə

məşğul oldum, sonra gördüm ki, bu iş mənlilik deyil. Müflis olub qayıtdım vətənə...

– Nə satırdınız orada?

– Nə olsa... Pal-paltar, qab-qacaq...

– Həmm...

– Rəis, necə bilirsiniz, bu müharibədə qalib gələ biləcəyik?

– Əlbəttə!

– Sizcə, rus buna imkan verəcək?

– Əlindən gəlsə, verməyəcək.

– Deyirsiniz, əlindən gəlməyəcək? Söhbət dünyanın supergüclərinin birindən gedir. Hələ Ermənistanı dəstəkləyən başqa dövlətlər də var.

– Gəlməyəcək, çünki ordumuz əvvəlki ordu deyil artıq. Təsəvvür edə bilməyəcəyiniz qədər güclənmişik. Özü də yalnız hərbi sahədə yox, diplomatiyada, iqtisadiyyatda... Üstəlik bizi dəstəkləyən qardaş və dost dövlətlər düşməni dəstəkləyənlərdən gücsüz deyil.

– Türkiyəni nəzərdə tutursunuz... – sürücü ona mənalı tərzdə baxıb gülümsədi.

– Türkiyə dövləti və xalqı bizi, sadəcə, dəstəkləmir, qardaş kimi həmişə yanımızdadır.

– Dəstəkləyənlər Pakistan, Ukrayna, İsraildir?..

– Çatdıq, burada saxlayın! – Ələmdar söhbətə son qoymalı oldu.

Ayçöhrə, Türkər və beş yaşlı qızı Əminə idman klubunun darvazasının qarşısında onu gözləyirdi. Deyəsən, beş-altı addım aralıda dayanan taksini görməmişdilər. Qapını açaraq həyat yoldaşını səslədi:

– Ayçöhrə!

Qadın uşaqlarla maşına doğru gələndə Ələmdar düşüb qızını qucağına götürdü, üzündən öpərək dedi:

– Qardaşının yarışına baxmağa gəlmişdin, anaş?

Qızına rəhmətlik anasının adını qoyduğu üçün onu “anaş” deyər çağırırdı.

– Qaqaş oğlanı döydü, – qız fərah hissi ilə dedi.

– Doğrudan? Afərin qaqaşına!

Arxa qapını açdı. Əvvəl oğlunun, sonra həyat yoldaşının əyləşməsinə gözləyib qapını örtüdü və qucağındakı qızı ilə birgə öz yerinə keçdi. Sürücü ünvanı soruşub naviqatoru qoşdu və yola düşdülər.

Ayçöhrə əyninə qəhvəyi rəngli nazik kostyum geyinmişdi və bu ona yaraşırdı. Maşında yerini rahatlayan kimi:

– Taksi ilə niyə gəldin? – deyər soruşdu.

– Sürücünü vacib iş dalınca göndərməli oldum, – Ələmdar dedi və tez də soruşdu: – Hə, karate yarışı necə keçdi?

– Birinci oldum! – Türkər anasının əvəzinə dilləndi.

– Ay məşallah!

– Ohoo, təbrik edirəm, dostum! – sürücü çevrilib yumruğunu oğlana uzatdı. – Vur bura! Mən də sənə boyda olanda idman yarışında birinci olmuşdum.

Ayçöhrə sürücüyə bir qədər təəccüblə baxırdı. Yəqin ki, onun belə şirinlik göstərməsi qadına qəribə gəlmişdi.

Nəhayət, binanın həyatına çatdılar. Sürücü taksini blokun qapısından azacıq aralıda saxladı. Ələmdarın “Lexus LX-570” markalı bəyaz avtomobili burada dayanmışdı. Həyətdə heç kəs yox idi. Ələmdar maşından düşüb arxa qapını açdı. Qızı hələ də qucağında idi. Ayçöhrə ilə oğlu maşından düşəndən sonra cibindən on manat çıxarıb sürücüyə uzatdı.

– Qonağım olun, – sürücü dedi, ancaq Ələmdar təkid etdiyi üçün pulu götürdü və sürüb getdi.

Ələmdar bayaqdan onun saçı ilə oynamaqdan zövq alan qızını həyat yoldaşının qucağına verib tapşırdı ki, evə qalxsınlar.

Özü isə blokun qapısından bir neçə addım aralanıb, rəhbərlik etdiyi şöbədə polislə daha sıx əlaqəsi olan təhqiqat bölməsinin rəisinə zəng vurdu. O, hazırda Məxfi şöbədə olmalı idi.

– Buyurun, cənab rəis!

– Tural, bu nömrəni yaz, – Ələmdar dedi və taksinin nömrəsini təhqiqat bölməsinin rəisinə diktə etdi.

– Yazdım, əmriniz nədir?

– Göy rəngli “Subaru”. Taksi kimi fəaliyyət göstərir. Öyrən gör sahibi və ya sürücüsü kimdir.

– Oldu, bu dəqiqə öyrənərəm.

– Yaxşı, gözləyirəm!..

Ələmdar telefonu cibinə qoyub mənzilə qalxdı. Bu mənzili çoxdan almışdı. Hələ idman klubunda baş məşqçi və Məxfi şöbənin gizli agentı olduğu vaxtlarda... Rəis olandan sonra Ayçöhrə buranı sataraq daha yaxşı yerdə daha böyük bir mənzil almağı təklif etsə də, razılaşmadı. Dedi ki, bu mənzildə anasının xatirəsi var və bura öyrəşib.

– Deməli, sabah döyüşə gedirsən, hə? – Ayçöhrə qayğı-keşliklə soruşdu.

– Hə, gedirəm.

– Gültən də səninlə gedəcək?

– Hə, o və bir neçə xüsusi təyinatlımız.. Necə məgər?

– Heç... – Ayçöhrə bir anlıq duruxub mövzunu dəyişdi: – Bura bax, Ələmdar, bizi gətirən taksi şoferi tanışın idi?

– Yox, bu haradan ağına gəldi?

– Özünü yüz ilin tanışı kimi aparırdı...

Ələmdar paltarını soyunub hamama girdi. Yuyunub çıxanda onun fenlə saçını qurutmasına tamaşa edən Ayçöhrə qəmli-qəmli gülümsəyib dedi:

– Baxan da deyər ki, sabah döyüşə yox, toya gedirsən.

– Döyüş elə mənim üçün toy kimi bir şeydir.

Ələmdar bunu demişdi ki, telefonuna zəng gəldi. Gedib onu televizorun üstündən götürdü. Zəng edən Tural Əlizadə idi.

– Cənab rəis, – o dedi, – Azərbaycanda o nömrədə “Subaru” yoxdur. Nömrə saxta imiş və bu gün səhər Yasamalda göy rəngli bir “Subaru” avtomobilinin oğurlanması barədə polisə məlumat daxil olub.

– Maşının sahibi polisə nə zaman xəbər verib?

– Maşınının oğurlandığını bilən kimi... Səhər saatlarında...

– Yaxşı, Tural, sağ ol...

Ələmdar çevrilib otağın qapısı ağzında dayanmış həyat yoldaşına baxdı. Qadının üzündə təlaş ifadəsi vardı...

II FƏSİL

SUMQAYITLI QIZ

Uzun saçını darayandan sonra iki hissəyə ayırdı, hər birini ayrılıqda hördü və sona yaxın birləşdirərək uc hissələri bir qarış açıq saxladı. Bu onun özünün tapıntısı idi, kimdənsə öyrənməmişdi. Anası da, universitetdəki qrup yoldaşları da deyirdilər ki, onun saçə forma verməkdə xüsusi qabiliyyəti var. Elə rəfiqəsi Könül neçə dəfə saçını ona hördürmüşdü.

Şkafı açıb paltarlarına baxdı. Burada elə də böyük seçim imkanı yox idi. Çox düşünmədən qısa, boş idman şalvarını götürdü. Yaşılın ən açıq tonunda olan bu şalvar ona çox yaraşdı. Bəlkə də, ona görə ki, bədən quruluşu normal və cəlbedici idi. On səkkiz yaşının yenicə tamam olmasına baxmayaraq, boyu bir metr yetmiş santimetri keçmişdi. Əynindəki köhnə, bir neçə yerdən süzülmüş idman şalvarını soyunaraq, şkafdan götürdüyünü geyindi. Oktyabr ayı olsa da, hava mülayim idi. Ona görə də ağ qısaqol koftasını seçdi. Gödəkcə geyinməyəcəkdi.

Burada işini bitirib tərəddüdlə dəhlizə boyladı. Anası mətbəxdə nahara hazırlıq görürdü. Bundan istifadə edib valideynlərinin yataq otağına keçərək trümonun qarşısında oturdu. Saçını arxaya darayıb hördüyü üçün əsmər üzü tamamilə açıq idi. Güzgüdə özünə baxıb qalın, hələ bir dəfə də

alınmamış qaşlarını oynatdı, ətli dodaqlarını büzüb qabağa uzatdı və birdən öz hərəkətinə gülməyi tutdu.

Makiyajla-filanla arası yox idi. Sadəliyi və təbiiliyi hər şeydən üstün tuturdu. İndiyə kimi həтта toya gedəndə belə kosmetikadan istifadə etməmişdi. Düşünürdü ki, universiteti bitirib işləyəndə edər belə şeyləri. İndi isə gizləncə anasının yataq otağına keçmişdi ki, üst-başını qaydaya salsın. Səbəbi-ni özü də anlamırdı, ancaq bir az sonra görüşəcəyi o adama gözəl görünmək istəyirdi. O adama... Qərībədir, bir aydan çox "Instagram"da yazışdığı, həтта bir dəfə görüşdüyü oğlanın adını bilmirdi, həmçinin oğlana öz adını deməmişdi.

Yaman həyəcanlı idi. Çevrilib təlaşla qapıya baxdı. Mətbəxdən qab-qacaq səsi gəlirdi. Deməli, anası orada idi. Atası isə salondakı divanda oturub kitab oxuyurdu. Bazar günü olduğu üçün üçü də evdə idi. Anasının pomadalarından birini götürüb dodağına çəkdi, lakin güzgüyə baxanda bu tünd rəngin ona yaraşmadığının fərqi-nə vardı. Tez salfet götürüb dodaqlarını sildi. Ənlik fırçası ilə yanaqlarına ənlik vurmaq istədi. Lakin bundan da vaz keçib fırçanı yerinə qoyaraq ayağa qalxdı. Bir daha mətbəxə tərəf boylanıb öz otağına keçdi.

Kitab rəfinin qarşısında dayananda həmişəki kimi diqqətini ilk olaraq rəfin sol və sağ künclərindəki iki zərif çərçivə cəlb etdi. Bu çərçivələrdən birinə iki il bundan qabaq Murovdağda şəhid olmuş doğma qardaşı Eminin fotosu salınmışdı. Əlində avtomat tutmuş, ayaq üstə çəkirmişdi. Yaşasaydı, indi iyirmi bir yaş olacaqdı.

Gözləri doldu. Həmin günü xatırlamışdı. Bayrağa bürünmüş tabutun evlərinə gətirildiyi günü... Atası ürəyini tutmuş, diz çökərək demişdi: "Belim sındı, mən artıq bundan sonra yoxam, ölüyəm". Sonra özünə birtəhər toxtaqlıq verə bildi, dəfn zamanı mikrofonu əlinə alıb dedi: "Vətən sağ olsun!"

Oğlu şəhid olmuş atanın buna sevinməsi anormal bir şeydir, yalandır, saxtakarlıqdır. Əlbəttə, hər bir qeyrətli ata istəyər ki, oğlu vətəni uğrunda savaşa getsin, vuruşsun, düşməni məhv edib sağ-salamat geri qayıtsın. Bəli, sağ-salamat... Nə şikəst olub qayıtsın, nə də şəhid olsun. Ancaq nə etmək olar ki, şəhidsiz qələbə olmur, mütləq kimlərsə şəhadətə qovuşmalı və ya yaralanmalıdır. Düşmənlə döyüşən hər bir oğul qəhrəmandır. Lakin kiminsə bəxtinə sağ-salamat evinə qayıtmaq düşür, kiminsə bəxtinə şəhidlik və ya ömürlük şikəst qalmaq... Şəhid atalarının həyatı cəhənnəmə dönür, ancaq bunu da anlaşırlar ki, oğulları Vətən əldən getməsin deyə döyüşüb. Ürəklərinə daş basıb dözü, için-için ağlayır, bununla belə, ürəkdən deyirlər: "Vətən sağ olsun!"

Elə analar da... Eminin tabutu gələndə anasının tükürpərdən fəryadı bütün küçəni başına götürmüşdü. Qonşu qadınlar nə qədər çalışsalar da, onu sakitləşdirə bilmirdilər.

O isə qardaşının ölümünə inanmaq istəmirdi. Tabutu açıb içinə baxmağa çalışır, lakin əsgərlər buna qətiyyətlə mane olurdular. O gün az qalmışdı ki, havalansın...

Bu müharibə başlayanda bir çox qızlar kimi o da döyüşə getmək üçün adını yazdırdı. Həyəcanla gözləyirdi ki, onu çağıracaqlar, gedib vuruşaraq qardaşının intiqamını alacaq. Lakin müharibənin başlanmasından artıq on gün keçməsinə baxmayaraq, Müdafiə Nazirliyindən xəbər-əttər yox idi.

İkinci foto birincidən xeyli köhnə idi. Burada o zaman gənc olan atası stulda oturmuş, bir əlini yanında ayaq üstə dayanan azyaşlı oğlanın çiyninə qoymuşdu. Bu mavigözlü, yaraşıqlı oğlan atasının birinci nikahdan olan oğlu idi. Professor Hikmət Qədirli riyaziyyatdan ilk elmi dərəcəsini Rusiyada almış, oradakı universitetlərin birində çalışarkən

evləndiyi çeçen qızından bir oğlu olmuşdu. Oğlan on yaşında olanda nəyə görə ayrılmışdılar. Atası yığıb vətənə qayıdandan dörd il sonra eşitmişdi ki, mafiya keçmiş arvadı ilə oğlunu öldürüb...

Bu fotoya tez-tez baxıb dərinədən ah çəkirdi. Əgər bu oğlan sağ olsaydı, indi onun iki qardaşı olacaqdı. İki? Yox, bir... Eminin yoxluğuna hələ də alışa bilmirdi zavallı qız...

– Fidan! – anası onu çağırırdı.

– Hə, ana... – cəld dəhlizə çıxdı, açıq qapıdan mətbəxə boylandı.

Qadın əllərinə rezin əlcək keçirib küftə üçün qiymə hazırlayırdı.

– Nə iş görürsən? – qızının üzünə baxmadan soruşdu.

– Ana... – Fidan udqunub boğazını arıtladı. Anasına həyatı boyunca ikinci dəfə yalan deməyə hazırlaşdı. – Könülün o gün verdiyi romanı oxuyub bitirmişəm. Danışdıq ki, görüşək, kitabı qaytarım, həm də bir az parkda gəzək.

Könüllə sinif yoldaşı olmuşdular. Könül indi təhsilini Bakı Dövlət Universitetində davam etdirirdi. Fidan özü Sumqayıt Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsində oxuyurdu. Əgər Könülün əvəzinə qrup yoldaşlarından birinin adını desəydi, anası izin verməyəcəkdi. Deyəcəkdi ki, axı nə məcburdur indi verəsən kitabı, dərslər onlayn keçirilsə də, uzağı bir həftəyə universitetdə görüşəcəksiniz, onda verərsən. Yalanının nə zamansa üzə çıxacağından qorxduğu üçün Könüllə də danışmışdı. Onu başa salmışdı ki, birdən anası soruşsa, kitabı, həqiqətən, ondan aldığını və parkda onunla görüşdüyünü desin.

– Hmm... – anası bir anlıq işindən ayrılaraq qızının üz-gözünə və geyiminə baxdı. – Yaxşı, get, amma tez qayıt ha. Gələndə aşağıdan çörək də alarsan.

– Baş üstə, alaram! – qız sevincini gizlətməyə çalışaraq yenidən öz otağına qaçdı.

Telefonunu çıxarıb mesajlar bölməsini açdı. “2” rəqəmini və ardınca şəxsiyyət vəsiqəsinin nömrəsini yazıb 8103 nömrəsinə SMS göndərdi. Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın qərarı belə idi. Böyük şəhərlərdə evdən gündə yalnız bir dəfə üç saatlığa çıxmaq olardı, onda da hökmən SMS-lə icazə alınmalı idi.

Telefonu çantasına qoyaraq kitab şkafına yaxınlaşdı. Ən yuxarıdakı rəfdən hələ adını da bilmədiyi, özündən azı on beş yaş böyük görünən o oğlanın oxumağa verdiyi kitabı götürdü. Bu, Teodor Drayzerin “Cenni Herhardt” romanı idi. Kitab kiçik çantasına yerləşmədiyi üçün eləcə qoltuğuna vurdu.

Qapıya doğru gedəndə birdən dayandı. Geri dönərək ən altdakı rəfdə saxladığı karton qutunu götürdü. Bu qutunun içində bir cüt kiçik, sadə sırğa, gümüşü rəngli nazik və zərif saç sancağı və üç dənə qolbaq vardı. Bunlar üç-beş manatlıq ucuz qolbaqlar idi: biri nazik, paslanmayan polad halqa, digəri üzərinə sonsuzluq işarəsi bənd edilmiş sadə zəncir qolbaq, üçüncüsü isə hər biri kiçik fındıq boyda, dördü ağ, səkkizi qara muncuqdan, bir də ürək formasında daşdan ibarət bilərzik...

Qolbaqları əlində tutub düşünürdü ki, görəsən, hansını taxsın. O, ümumiyyətlə, aksesuarlardan az istifadə edirdi. Hərdən nazik, zərif, diqqət çəkməyən qolbaqlar taxırdı. Hazırda isə sol biləyinə bağlanmış qırmızı sapdan savayı heç bir aksesuar yox idi üzərində. Bu sap, deyilənə görə, İsraildən gətirilmişdi və guya qoluna bağlayan adama uğur gətirirdi.

Qərara gəldi ki, bu qırmızı sapla kifayətlənsin. Əlindəki qolbaqları qaytarıb qutuya qoydu. Saata baxanda on birə iyirmi

beş dəqiqə qaldığını görüb həyəcanlandı. Görüşü saat on birə danışıbmışdılar.

Bu vaxt telefonuna mesaj gəldi. Açıb baxanda gördü ki, SMS-inə cavab gəlib: “Hörmətli vətəndaş, artıq üç saat müddətinə yaşayış yerinizi tərk edə bilərsiniz”.

Salona keçdi. Atası hələ də divanda oturub kitab oxuyurdu. Gözlərində eynək vardı. Altmış iki yaşı bu yaxınlarda tamam olsa da, daha yaşlı görünürdü. İki oğul itkisi kişini əməlli-başlı qocaltmışdı. Yaxınlaşıb kişinin üzündən öpdü:

– Ata, kitabı Könülə qaytarmağa gedirəm, sonra bir az Göyərçin parkında gəzib söhbət edəcəyik. Sənə çöldən nəşə lazımdır?

Atası da oxuduğu kitabı kənara qoyaraq onun yanağından öpdü.

– Sənin xoşbəxtliyindən başqa mənə heç nə lazım deyil, gözəl qızım. Gedin gəzin, hava alın. SMS icazəsi almısan?

– Hə, almışam.

– Lap yaxşı. Üç saatdan çox qalma çöldə. Bir də çalış küçədə-filanda o əclafa rast gəlməyəsən.

– Arxayın ol, atacan. Hələlik!

– Hələlik, qızım!

İdman ayaqqabılarını tələm-tələsik ayağına keçirərək mənzildən çıxdı. Pülləkəni qaçaraq düşdü.

Atası “o əclaf” deyəndə Surxayı nəzərdə tuturdu. Fidanın doğma dayısı oğlunu... Hansı ki, son dərəcə mədəni bir insan olan professor Qədirlinin bu ifadəsi çox yumşaq səslənirdi o alçaq üçün. Fidanın fikrincə, iyirmi yeddi yaşlı dayısı oğlu əclafdan, alçaqdan dəfələrlə pis sözlərə layiq idi.

Fidanın atası Sumqayıtda doğulmuşdu, anası Günel isə Azərbaycanın qərb rayonlarından idi. Dayısı Nəcəf kənddə yaşayırdı. Yeganə oğlu on beş yaşına çatanda onu və ifritə arvadı

Raisəni də götürüb kənddən birbaşa Rusiyaya getmişdi. Hər-dən anası danışdı onlarla. Fidan isə yalnız "Instagram"-da Surxayın açıq səhifəsinə girib baxırdı, vəssalam. Dayısı oğlu olsa da, heç sevmirdi bu adamı. "Instagram"-da qoyduğu şəkillərin çoxu müxtəlif rus qızları ilə olurdu. Bəziləri ilə məclisdə içki içərkən, bəziləri ilə öpüşdüyü vəziyyətdə, bəziləri ilə çimərlikdə yarıçılpaq...

Bilirdi ki, atası da bəyənmiş onları. Nə qaynı Nəcəfi, nə Raisəni, nə də ədəbaz, tərbiyəsiz Surxayı. Anası isə qohum-canlı idi. Qardaşından, onun oğlundan ötrü canını verərdi.

Təxminən il yarım əvvəl, Emin şəhid olandan bir neçə ay sonra dayısı ailəsi ilə Bakıya köçdü. İlk dəfə Sumqayıta – onların evinə başsağlığına gələndə dayısının atasına dedi-yi sözləri Fidan heç unuda bilmirdi: "Ay Hikmət, adını professor qoymusan, ancaq səni heç belə əfəl bilməzdim. Yəni heç beş-on manatın yox idi ki, verib uşağı əsgərlikdən saxlatdırasan?"

Atası onda Nəcəfə heç bir cavab vermədi. Fidan bunun səbəbini yaxşı bilirdi. Çünki atasından bu kəlamı dəfələrlə eşitmişdi: "Nadana nəyisə izah etməyə çalışmaqda aşızənə su doldurmağa çalışmaq arasında heç bir fərq yoxdur".

Bakıya köçdükdən üç-dörd ay sonra Nəcəf Hövsanda villa tikdirdi. Özü təptəzə "Toyota", oğlu "Volvo" aldı. Raisə arada onların evinə gələndə üstündəki qızıllar, brilyantlar Hikmət müəllimin sadə, çılpaq lampasının işığında parıldayıb göz qamaşıdırırdı.

Fidan onda universitetin birinci kursunda oxuyurdu. Anası bir gün dedi ki, Surxay səni istəyir. Guya Raisə xanım da gələcək gəlinini bəyənibmiş və elçi gəlmək istəyirlər.

O, indiyə kimi əks cinsin heç bir nümayəndəsinə "o gözəl" baxmamışdı. Yəni özünün qadın cinsindən olduğunu bilib anlasa da, bunun fərqi o qədər də varmırdı.

Vücudunu, sadəcə, insan vücudu kimi hiss edirdi, vəssalam. Lakin anasının "Surxay səni istəyir" sözü sanki onu bir-cə anda soyundurub dayısı oğlunun qucağına atdı. İyrənc bir həşəratə toxunubmuş kimi hiss etdi özünü. "Surxay səni istəyir". Sanki müstəqil, azad bir insan olmadığını, bir qul kimi hansısa quldar tərəfindən alınacağı günün gəlib çatdığını düşünüb dərin-dən sarsıldı.

– Sən nə danışırısan, ay ana, – dedi, – mən hələ birinci kursda oxuyuram. Arzularım, məqsədlərim var...

Anası təəccübləndi:

– Olsun da məqsədlərin... Əsas odur Surxayla görüş, danış, nişanlanın, sonra da məqsədlərin uğrunda çalış. O da sənə yardımçı olar. Özgə deyil ki?! Doğmaca dayın oğludur.

– Sən, deyəsən, unutmusan ki, Eminin öldüyü cəmi səkkiz aydır.

– Unutmamışam, qızım... Ancaq biz bu saat toy eləmirik ki? Sabah dərsə getmə, gedin bir rahat yerdə oturun, çay için, söhbət edin, bir-birinizi yaxından tanıyın, sonra nişan gətirsinlər. Vallah, ondan yaxşısını tapmayacaqsan.

– Yamanca yaxşıdır, – Fidan üzünü turşutdu. – İndiyə kimi Rusiyada, bəlkə, əlli-altmış qızla gəzib. "Instagram"-dakı şəkillərini görməmişəm?

– Gəzib gəzib də, nə olsun? Cavanlıqdır. Gəzib doyub artıq... İyirmi yeddi yaşı var, həyatın hər üzünü görüb. Bax əgər ağıllı, namuslu oğlan olmasaydı, gözəl qızları orada buraxıb, sən kimi təmiz bir qızla evlənmək istəyərdi?

– Puah! Namusa bax! Əclafın biridir o!

– Gic-gic danışma, ay qız! O mənim qardaşımın oğludur. Özün bilirsən ki, mənim üçün Nəcəf bir yanadır, qalan dünya bir yana. Raisəyə söz verdim ki, sabah Surxayla "Göyərçin" parkında görüşəcəksiniz. Səndən nə gedir axı, get söhbət elə, dayının oğludur, özgə deyil ki, çəkinəsən.

Anası təkid etdiyi üçün belə qərara gəldi ki, gedib Surxayla görüşsün. Ona desin ki, hələ evlənmək barədə düşünmür. Bəlkə də, belə desəydi, dayısı oğlu ondan əlini üzərdi.

Ertəsi gün parka yaxın bir kafedə çay süfrəsi arxasında üzbəüz oturmuşdular. Surxay alıcı gözlərini onun üzünə zilləyərək, özündən dünyalar qədər razı adamlar sayağı astadan, təmkinlə danışdı:

– Bax, bibiqızı, mənim gözüüm səni tutub. Çox xoşum gəlir səndən. Çünki sən başqalarının tayı deyilsən. İnan, sənin üçün hər şey edəcəyəm. Hər şey!.. Dünyaları sənin ayağının altına sərəcəyəm. Bakının mərkəzində dördotaqlı mənzilim var. Hövsandakı villa da mənimdir. Altımda “Volvo”. Səni sözün həqiqi mənasında xoşbəxt edəcəyəm.

Bu adamın danışdıqlarına qulaq asmaq Fidan üçün dözlüməz bir əzab idi.

Dayısı oğlu bir anlıq fasilə verib davam etdi:

– Bütün bunların əvəzində isə səndən bir neçə kiçik şey istəyirəm... Nişanlandıqdan sonra universitetdən çıxacaqsan, çünki oxumağına ehtiyac yoxdur. Oxuyub müəllim olsan, ayda nə qədər maaş alacaqsan? Uzağı üç yüz manat, elədir? Mən sənə ayda ondan beş qat, on qat artığını verəcəyəm. Heç nədən korluq çəkməyəcəksən... Bir də hökmən qapanacaqsan. Mən istəməyirəm ki, arvadımın üzünü, ya da əzalarını yad kişilər görsün. Sən namuslu ev xanımı olmalısən, hər şeyin yalnız mənə məxsus olmalıdır...

Fidan artıq dözə bilməyib partladı:

– Rusiyada saysız qəhbə ilə hər oyundan çıxmısan, indi gəlib özünə arvad eləmək üçün namuslu qız axtarırsan?

Surxay sırtıqcasına güldü:

– Nə olsun? Mən kişiyəm.

Əsəbindən tir-tir titrəyən qız birdən ayağa qalxdı.

– Xeyr, sən kişi deyilsən! – deyərək sürətlə qapıya doğru getdi.

Küçəyə çıxan kimi bir taksi saxlatdırıb evə qayıtdı...

Düşünürdü ki, eşitdiyi ağır təhqirdən sonra Surxay ondan birdəfəlik əl çəkər. Ancaq təəssüf ki, belə olmadı. Bir həftə sonra əvvəlcədən xəbər vermədən axşam vaxtı elçi gəldilər. Özü də şahid qardaşının ili çıxmamış. Anası and-aman edirdi ki, Raisə gələcəklərini ona da deməyib. Oğlanın əlində şokolad qutusu və çiçək buketini görən ev sahibi məsələni anlamışdı və salonda oturub boğula-boğula qaynına baxırdı.

Nəcəf ifritə arvadının him-cimindən sonra, nəhayət, sözə başladı:

– Hikmət, mən cəmi doqquzuncu sinfə kimi oxumuşam, sən isə professorsan-nəsən. O bir kinoda deyirlər e, kəllə dolu, cib boş. Yəni, sözün qısa, mənimki səninlə tutan deyil. Ancaq bacıqızı başqadı da, mən də bəyənmişəm onu, Raisə də bəyənib. Surxay gözümüzün ağı-qarası bircə oğlumuzdur. Allah eləməmiş, başından bircə dənə tük əskik olsa, ölərik. Nəyimiz var, onundur. İndi bura gəlməkdə məqsədim odur ki, bacımın qızını oğluma alım, evləndirim bunları, xoşbəxt olsunlar.

– Əlbəttə, əsas xoşbəxtlikdir, – anası da qardaşına dəstək verdi. – Biz bir ailəyik, Surxay da bizim balamızdır.

Həmin an Fidanın atasına yazığı gəlirdi. Qorxurdu ki, ona nəşə olar. Ən pisi isə o idi ki, dayısı heç kişinin fikrini soruşmurdu, özü istəyib, özü qərar verirdi. Nəhayət, ev sahibi, ona söz verilməsə də, danışmaq qərarına gəldi. Üzünü qızına tutub:

– Sən bu işə nə deyirsən, qızım? – deyərək soruşdu. – Dayın bayaqdan burada kəbin kəsir, ancaq, deyəsən, unudub ki, söz sahibi sənsən.

Gözləri dolmuş Fidan əlləri qoynunda qapının yanında divara söykənib durmuşdu. İçində qaynayan etiraz vulkanı bütün bədənini yandırır-yaxırdı. Bildi ki, ağzını açıb nəsə demək istəsə, ya ağlayacaq, ya da artıq-əskik söz çıxacaq ağzından. Odur ki, yalnız atasına baxıb başını bulamaqla kifayətləndi.

– Vəssalam! – atası birdən əlini zərblə öz dizinə vurdu. – Məsələ bitdi. Sən get oğluna başqa qız axtar, Nəcəf. Mənim qızım sənin oğlunla evlənməyə razı deyil.

Araya mübahisə düşdü. Atasına Nəcəf də, Raisə də təhqi-ramiz sözlər dedilər. Ancaq Fidanı ən çox yandıran Surxayın mənzildən çıxarkən dediyi sözlər oldu:

– Hikmət kişi, bibimin əri olduğun üçün sənə az-maz hörmətim vardı, ancaq daha gözümdə bir qəpiklik dəyərin qalmadı. Bax burada deyirəm, qızını alacağam! Xoşluqla olmasa, qaçıracağam. Axır ki, o mənim olacaq! Ya mənim olacaq, ya da qara torpağın, bunu unutma, kişi!..

Atası susub heç nə demədi...

Bir neçə gün sonra dərstdən qayıdıb mənzildə tək olanda Surxay gəldi. Əvvəl qapını açmaq istəmirdi, lakin dayısının bu həyasız oğlu səs-küy salmağa başlayanda, qonşuların eşidəcəyindən qorxub onu içəri buraxdı. Surxayın gözləri parpar parıldayırdı. Halı özündə deyildi, sərxoşa da bənzəmirdi. Sonradan bildi ki, oğlan narkotik maddə qəbul edibmiş.

Dərhal anladı ki, dayısı oğlunun bura gəlməkdə məqsədi ona təcavüz etməkdir. Qorxusundan sarısını udsa da, oğlan yaxınlaşıb ona toxunmaq istəyəndə buna qətiyyətlə mane oldu. Surxayın getdikcə qızıxdığını görəndə isə mətbəxə qaçıb, oradan uzun tiyəli bir bıçaq götürdü. Kürəyini divara dayayıb bıçağı sağa-sola hərلəyir, oğlanın ona yaxınlaşmasına mane olmağa çalışırdı. Ancaq Surxay hər an irəli atılıb bıçağı

onun əlindən ala bilərdi. Nə yaxşı ki, həmin vaxt anası gəlib çıxdı. Təsədüfdən o gün iş vaxtı tez bitibmiş.

O gələn kimi Surxay çıxıb getdi. Deyəsən, anası bir şey hiss etməmişdi. Lakin axşam atası işdən gələndən sonra Fidan hər şeyi valideynlərinə danışdı. Ağlayaraq dedi ki, bu adamı kimsə yerində oturtmalıdır, yoxsa bu işin axırı yaxşı olmayacaq.

Anası dərhal məsələni malalamağa çalışdı:

– Qələt eləyib, mən özüm ona qulaqburması verərəm!..

Atası isə ürəyini tutub, üz-gözünü turşutmuşdu. Danışa bilmirdi. Fidanın ona yazığı gəldi.

Ertəsi gün dərse gedəndə Surxay səkidə qarşısını kəsib qızı zorla xəlvətə çəkdi. Cibindən bir bıçaq çıxararaq boğazına dirədi:

– Dünən məni bıçaqla qorxudurdun? – dedi. – Sən məni vura bilməzsən, ancaq mən səni doğrayar, tikələrini torbaya doldurub zibil qutusuna ataram. Ağlını başına yığ! Sən mənim olacaqsan, vəssalam!

Çox qorxmışdu onda. Əlində bıçaq tutmuş Surxay gecələr yuxusuna girir, qan-tər içində oyanırdı. Lakin atasını daha da incitməmək üçün evdə bu barədə heç nə demədi. Sonra rəfiqəsi Könüldən eşitdi ki, sən demə, Surxay onların məhəlləsində uşaqlara narkotik həblər satırmış.

Bir neçə həftə sonra oğlan yenə birbaşa evlərinə gəldi. Atası onu qapıdan qovanda əclaf o yaşda kişiylə əl qaldırdı. Yumruqla vurdu və gedəndə hədələyib bunları dedi:

– Fidan gec-tez mənim olacaq! Mənə bax, kişi, anamın canına and içirəm, əgər onu başqası ilə görsəm, hər ikinizi öldürəcəyəm. Qızını da, səni də!

Atası o gün infarkt keçirdi. Evə təcili tibbi yardım maşını çağırıldı. Ertəsi gün özünə gələndən sonra polisə gedib

şikayət ərizəsi verdi. Axşam eşitdilər ki, Surxayı polis bölməsinə aparıblar. Raisə zəng edib anası ilə danışdı, onun da, atasının da ünvanına xeyli nalayiq sözlər dedi. Ertəsi gün axşamüstü Surxayın özü mənzilə gələrək atasını hədələməyə başladı:

– Deməli, bu yaşında işverənlik eləyib məndən polisə şikayət verdin, hə? Nə oldu? Bax, yenə buradayam, qabağında durmuşam. İndi bıçağı çıxarıb qarnına soxsam, polis bunun qarşısını ala biləcək? Ya qızının başını kəssəm, necə?..

Atası ona heç nə demədi və Surxay ağzı köpüklənə-köpüklənə “Fidan mənim olacaq!” deyərək çıxıb getdi.

Ondan sonra da dəfələrlə küçədə onun qarşısını kəsmişdi. Sanki bu adamın başqa işi-gücü yox idi. Bakıda yaşamasına baxmayaraq, günü Sumqayıtda keçir, onların evinin ətrafında hərlənirdi. Fidan həyatından bezmişdi artıq...

Əlində kitab addımladığı Həzi Aslanov küçəsinin bu hissəsi iri dəmir darvazalı həyət evlərinin arasından keçir, hər iki tərəfdə daş hasarlar uzanıb gedirdi. Küçədə ondan başqa kimsə yox idi.

Bir azdan parka yetişəcəkdi. Surxayın qorxunc xəyalını beynindən qovub, bir az sonra görüşəcəyi oğlan barədə düşünməyə çalışdı. Belə qərara gəldi ki, kitabı verib dərhal evə qayıtsın. Bəs birdən oğlan onu təkidlə kafeyə dəvət eləsəydi, nə deyəcəkdi? Yox, lazım deyildi! Əgər elə bir şey olsaydı, mədəni şəkildə etiraz edə bilərdi. Ancaq bu dəfə mütləq oğlanın adını soruşacaq və öz adını deyəcəkdi ona...

Düşüncəyə dalıb arxasına baxmadan addımlayan qızın xəbəri yox idi ki, bayaqdan iki avtomobil – bəyaz “Opel”lə tünd-yaşıl “Renault” onu izləyir.

Bir neçə saniyə sonra həmin “Opel” gəlib sağında dayandı. Bu elə ani olmuşdu ki, qız diksinib qorxdı. Dönüb

baxanda görüşünə gəlidiyi həmin oğlanın sükan arxasında oturduğunu gördü. Oğlan ona adı ilə səsləndi:

– Salam, Fidan. Kitabı gətirdin?

Nə baş verdiyini anlamağa imkan tapmamış “Renault” markalı maşın solunda saxladı. İki avtomobilin arasında qalmış qız dəhşətə gəldi. Qaçmaq istədi. Lakin elə həmin an soldakı maşının qapısı açıldı və oradan uzanan qüvvətli bir qol belinə dolanaraq onu salona çəkdi. Var gücü ilə qışqırıb köməyə adam çağırmaq istəsə də, səsi çıxmadı. Ağzını xloroformlu dəsmalla tutmuşdular.

Hər iki avtomobil sürətlə yollarına davam edərək oradan uzaqlaşanda, qızın əlindən düşmüş kitab küçənin ortasında qaldı. Drayzerin “Cenni Herhardt” romanı...

III FƏSİL

AÇIQ VƏ GİZLİ DÜŞMƏNLƏR

İki gün sonra axşamüstü saat beş radələrində Bakıda sakit hava şəraiti hökm sürürdü. Azərbaycan ordusunun Qarabağda əzmlə irəliləməsindən xəbərdar olan və hər axşam ölkə başçısından yeni müjdələr almağa alışmış şəhər sakinləri də öz gündəlik həyatlarını yaşamaqda idilər. Bir saatdan sonra işdən çıxıb evinə tələsən şəhər sakinlərinin avtomobilləri küçələrdə tıxac yaradacaqdı. Bu insanların əksəriyyəti ölkənin xüsusi xidmət orqanlarının yalnız cəbhədə açıq düşmənlə deyil, eyni zamanda arxada gözəgörünməz gizli düşmənlərlə də vuruşmağa məcbur olmasından xəbərsiz idilər. Bəli, igid oğullarını açıq döyüşə göndərmiş dinc əhali üçün paytaxtda gizli təhlükə vardı.

Qanlı döyüşlərin getdikcə qızıxdığı Qarabağ bölgəsi tərəfdən gələn hərbi helikopter Bakı səmasına daxil oldu. Şəhidlər xiyabanı üzərində yarımdairə cızaraq sürətini azaltdı, bir qədər də gedəndən sonra, şam ağaclarının arasında gizlənmiş birmərtəbəli binanın yanındakı beton meydançaya qondu.

“Leopard” ləqəbli polkovnik Ələmdar Məlikovla kapitan Gültən Dəmirli helikopterdən düşüb, bir qədər aralıdakı qara köşkə doğru addımladılar. Hər ikisi hərbi geyimdə idi.

Hündürboy, qartal baxışlı, bütün vücudu daş kimi möhkəm Leopardı bu geyimdə dost görsə, qururlanar, düşmən görsə, vahimələnərdi. Başı açıq idi. Helikopterin küləyi saçını alnına dağıdırdı. Artıq çəkisi olmasa da, həmin an yerışı sanki yüz kiloqramlarla ağırlığı varmış kimi bir təəssürat yaradırdı. Bu zaman Leoparda diqqət yetirən hər kəs onun bədəninin gülləkeçirməz olduğunu, əliyalın halda belə onlarla silahlı erməni əsgərini tapdayıb keçə biləcəyini düşünərdi.

Gültən Dəmirli hərbi kepkasını əli ilə tutmuşdu ki, külək başından atmasın. Gənc qızı bu hərbi geyimdə görünlər Leopard barədə düşündüklərini ona şamil etməsələr də, dəyanətli üzündən, boz-yaşıl gözlərindəki vəhşi qılgıclımlardan, cazibədar olduğu qədər də sərt görünən dodaqlarından onun kifayət qədər güclü biri olduğunu və hərbi geyimi təsadüfən geyinmədiyini anlayardılar. Bəli, “Vəşaq” ləqəbli bu qız Məxfi Şöbənin ən bacarıqlı, düşmən üçün ən təhlükəli gizli agent-i idi və Ələmdar rəis olandan sonra onu qismən gizlilikdən çıxarıb, Şöbənin açıq işlərinə cəlb etməyə başlamışdı. İndi o “Döyüş” idman klubuna rəhbərlik etməklə bərabər, Məxfi Şöbənin təhqiqatçılarından biri idi. Həmçinin Şöbənin ən sərrast snayperi kimi tanınırdı.

Ələmdar qara köşkün divarındakı rəqəmli klaviaturada beşrəqəmli kodu yığıb qapını açdı. Qızı qabağa verərək liftə girdi və saatına baxıb dedi:

– Altıya yeddi dəqiqə işləyib, yeddi dəqiqə gecikmişik.

– Birbaş döyüşdən çıxıb gəldiyimizi nəzərə alsalar, yeddi dəqiqə gecikməyimizi bizə bağışlayarlar, – qız gülümsədi.

Lift onları dəhlizə endirdi. Dəhlizlə addımlayıb üzərində “Rəis, polkovnik Ə.V.Məlikov” yazısı olan kabinetin qapısına yetişdilər. Rəisin sürücüsü Təhmasib burada onları gözləyirdi. Ələmdar ona başı ilə salam verib qapını açdı və yenə

Gültəni qabağa ötürüb, onun arxasınca kabinetinə daxil oldu. Uzun masanın arxasında əyləşmiş zabitlər dərhal ayağa qalxdılar.

Gültən qabağa gedərək burada birbaşa rəisi sayılan Tural Əlizadənin solundakı boş yerdə durdu. Ələmdar isə başa keçib elə ayaq üstə zabitləri bir-bir süzməyə başladı. Bura yığılanlar Məxfi şöbənin ən etibarlı və vacib adamları idi.

Sağ tərəfdə başda dayanmış müavini polkovnik-leytenant Elsevər Yusifov açıq-boz rəngli mülki kostyumda idi. Ağ köynəyinin üstündən qara qalstuk vurmuşdu. Ondan həmişəki kimi xəfif ətir qoxusu gəlirdi. Məxfi şöbədə ən bilikli kadr sayılan Yusifov hələ general Baratovun rəisliyi vaxtından idarəçilik işini gözəl mənimsəmişdi. Ələmdar şöbənin başına keçəndən sonra onu özünə müavin təyin edərək, kifayət qədər böyük səlahiyyətlər verdi. Hazırda şöbədəki işlərə, əslində, o rəhbərlik edirdi. Çünki Ələmdar yaxşı anlayırdı ki, özü kürsü adamı deyil, bir hərbcı kimi səngərdə olmaq, düşmənlə vuruşmaq onun xarakterinə daha çox uyğundur.

Yusifovun sağındakı cins şalvar və boz rəngli dəri gödəkcə geyinmiş əks-kəşfiyyat bölməsinin rəisi, kabinetdəkilərlə müqayisədə boyu bir qədər qısa görünən mayor Tələt Nəcəfli idi. O hələ idman klubunda sambo məşqçisi işlədiyi vaxt Məxfi şöbənin gizli agentı olmuşdu və Ələmdarın dostu idi.

Tələtdən sağda Məxfi şöbənin xüsusi təyinatlılarının rəhbəri mayor Bəhruz Abuşov dayanmışdı. O, üç il onlardı ki, bu vəzifədə idi. Əvvəllər isə müxtəlif hərbi hissələrdə xidmət etmişdi. Tanıyanlar onun barəsində xoş sözlər danışmışdılar. Deyirdilər ki, tabeliyində olan əsgərlərlə həmişə bir böyük qardaş kimi rəftar edir.

Masanın solunda, baş tərəfdə Xüsusi bölmənin rəisi mayor Elnur Əsədov dururdu. O, Baratovun zamanında xüsusi

təyinatlıların komandiri olmuş və mürəkkəb bir münaqişədə öz əsgərləri ilə Ələmdarın tərəfini saxlamışdı. Digər bölmə rəislərindən fərqli olaraq, burada yalnız o və Abuşov hərbi geyimdə idilər. Cəsarətli baxışlarına, sağlam bədəninə və vüqarlı duruşuna görə onu da Ələmdar kimi "gülləkeçirməz" hesab etmək olardı.

Onun solunda dayanmış Təhqiqat bölməsinin gənc rəisi, mayor Tural Əlizadə Baratovun rəisliyi zamanında Ələmdarın bölməsində zabit idi və çətin məqamlarda karyerasını, hətta canını belə təhlükəyə ataraq ona sadıq olmuşdu.

Turalın solundakı kapitan Gültən Dəmirli... Vaşaq... Onun dəli "meşə pişiyi"...

– Hər birinizi xoş gördük!

Bunu deyib əlinin işarəsi ilə zabitlərə oturmağa icazə verdi və hər kəs əyləşsə də, özü ayaq üstə qalıb kabinetdə gəzişməyə başladı. Rəislərinin əsəbi olduğunu buradakı hər kəs hiss etmişdi.

– Cəbhədə vəziyyət necədir, rəis? – otaqdakılar arasında ona ən çox ərki çatan Tələt soruşdu.

Ələmdar dostuna ani olaraq nəzər salıb, birdən əsəbi şəkildə danışmağa başladı:

– Bu yazıq Vətənin çörəyini yeyən nə qədər düşməni var imiş, ay kişilər?! Bura gəlməzdən əvvəl eşitdik ki, bir komandir əsgərlərini ağır formada, nəfəsləri kəsilənə qədər məşq etdirib yorandan dərhal sonra hücumla göndərib. Yazıq uşaqlar düşmənin mühasirəsinə düşüblər. Nə qədəri şəhid olub, yaralanıb. Qanları axa-axa sürünüb tək-tək mühasirədən çıxanlar olub. Belə nakişilik olar? O alçaq həbs olunub, ancaq nə olsun? Ona həbsxanada da vətənin çörəyini yedizdirəcəyik. Şəxsən mənədən asılı olsa, elələrini millətin gözü qarşısında güllələyərəm. Qoy bu müharibə bitsin, torpaqları azad edək, içimizdəki

gizli düşmənlərlə müharibə elan etməliyik. Düşmən ölkələrə rəğbət göstərənlərə, sağlamlığımızı, mədəniyyətimizi, təhsilimizi məhv etmək istəyənlərə qarşı amansız olmalıyıq! Hələ indi millət üçün açıq düşmənimizdən daha güclü olan bir gizli düşmən peyda olub ki, bu da narkotikdir. Təbii narkotiklər indikilərin yanında toya getməli olub. Adına, nə bilim, “şüşə” deyirlər, “patı” deyirlər. Əvvəl yalnız İrandan keçirirdilər, indi hətta özümüzdə ucuz istehsalına başlayıblar. Hələ başqaları da var... – dayanıb Tural Əlizadəyə baxdı.

– “Kokos”, “spayz”... – mayor cəld dilləndi.

– Hə, bir sözlə, bilərək hər cür zir-zibillə zəhərləyirlər uşaqlarımızı. Oğlan bilmirlər, qız bilmirlər. On dörd yaşlı uşaqları alışıdırırlar bu zəhərə. Polis hər gün nə qədər narkotik satıcısını tutub soxur içəri, yenə abır-həya eləmirlər. Müharibə başlayanda gördünüz nə qədər gəncimiz cəbhəyə getmək üçün alışıb-yanırdı? Oğlanlar, qızlar tələb edirdilər ki, onları müharibəyə aparsınlar. Ancaq əgər belə getsə, on il sonra gənclərimiz tamam fərqli olacaq. Əgər düşmən o zaman yenidən torpağımıza göz diksə, döyüşmək istəyən bir nəfər belə tapmayacağıq. “Vətən nədir” deyər soruşanda göz-lərini qoyun kimi döyərək, sualı anlamaq üçün yarım saat düşünəcəklər. İndi siz deyən, o torpağın ki üstündə gəzənlərin çoxu narkotikin təsirindən diri insandan daha çox ölüyə bən-zəyəcək, o torpağa vətən, o topluma millət demək olarmı?.. Əgər elə olacaqsə, nəyə görə bu qədər şəhid verib işğaldakı torpaqlarımızı geri alırıq?! – Ələmdar susub Tələtə baxdı və onun sualına yalnız indi cavab verdi: – Cəbhədə vəzi-yət xeyrimizədir. Ordumuz inanıb etibar etdiyi Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə yalnız irəli gedir. Anasını ağla-dırıq düşmənin! Bizim qoşulduğumuz tabor dünən də bir kəndi düşməndən azad etdi. Hücumdən iyirmi dəqiqə əvvəl

Vaşağ nişan alıb hündür bir dirəyə qaldırdıqları bayrağın kəndirini qırdı. Mən binoklla baxırdım, gərək görəydiniz ermənilər necə təşvişdə idilər. Yerə düşmüş bayraqlarını götürə bilmirdilər, yaxınlaşanı Vaşaq məhv edirdi. Biz hücumə keçib kəndi alandan sonra gördük ki, bayraq həmin yerdə qalıb.

Gültən yerindən söhbətə müdaxilə etdi:

– Rəisimiz məni tərifləyir, amma deməliyəm ki, həmin kəndi onun sayəsində azad etdik. Hücumin ilk dəqiqələ-rində taborun komandiri mayor Kərimli vuruldu. Komandirlərinin şəhid olduğunu görən əsgərlər sarsılmışdılar. Özlərindən sayca çox olan düşmənin üstünə getməyə tərəddüd edirdilər. Həmin məqamda rəisimiz qabağa çıxıb özünü tanıtdı. Məxfi şöbənin rəisi olduğunu dedi və komandirliyi öz boynuna götürüb taboru yenidən hücumə apardı.

– Təsəvvür edin ki, bizim Leopardımız bir taboru arxasına alıb hücumə keçir. Doğrusu, o diğalara yazığım gəldi, – Tələt gülərək atmaca atdı.

Ələmdar gülümsəyib başını buladı və dedi:

– Yox... Elə o hücumun baş tutmasında və qələbə qazanmağımızda kapitan Dəmirinin varlığı əsas rol oynadı. Əsgərlərin tamam ruhdan düşdüyünü görəndə dedim: “Baxın, bu yanımdakı qız nə qədər igid bir döyüşçü olsa da, hər halda, qızıdır. Özü də sizinlə eyni qanı daşıyan, eyni millətdən olan bir qız... İndi mən onunla birlikdə döyüşə gedəcəyəm. Onu düşmənin qarşısında tək qoyacağsınız?” Bunları deyən kimi ikimiz səngərdən çıxıb ermənilərin mövqeyinə doğru sürünməyə başladıq. Oradakı uşaqlarımızın qeyrətinə qurban olum, baxmayaraq ki, ermənilər bizdən xeyli çox idilər, sağ qalan əsgərlərimizin hamısı qalxıb arxamızca gəldi. Hələ dö-yüş zamanı fikir verib görürdüm ki, sinələrini düşmən gül-ləsinə sipər etməklə bacardıqları qədər Gültəni qorumağa

çalışırdılar... – Ələmdar susub kürsüsündə əyləşdi. – Nə isə! Keçək mənim təcili olaraq bura qayıtmağıma səbəb olmuş əsas məsələyə... Yusifov, buyur, söz sənindir. Danış görək, bu iki gündə nə iş görmüsünüz.

Rəis müavini dərhal ayağa qalxıb pencəyinin yaxasını düzəltdi və danışmağa başladı:

– Cənab polkovnik, bildiyiniz kimi, üç gün bundan əvvəl Moskvadakı özəl bir hüquq bürosunun rəhbəri, əslən yəhudi olan Abram Fixman keçmiş rəisimiz general Baratova zəng vurmuşdu. Siz döyüş bölgəsində olduğunuz üçün cənab Baratov o adamı mənə yönəltdi. Deməli, məsələ belədir, təxminən iyirmi iki il bundan əvvəl general Yuri Lebedevin rəhbərlik etdiyi yarıözəl xüsusi xidmət orqanı Çeçenistanda bir çeçen ailəsini qətlə yetirir. Əri, arvadı və iki azyaşlı uşağı öldürürlər. Qadının əvvəlki ərindən olan on dörd yaşlı Ayxan adlı oğlunu isə özləri ilə Moskvaya aparıb adını, soyadını dəyişərək yetişdirirlər. Sonradan Ayxan Asayev Rusiyanın özündə, Əfqanıstanda, İraqda və başqa ölkələrdə ağır əməliyyatları uğurla həyata keçirir və general Lebedevin bir nömrəli agentinə çevrilir. Bir dəfə Asayevlə başqa bir agentə hansısa ailənin bütün üzvlərini öldürmək tapşırılır. Bunlar gedib evdəkiləri güllələyirlər. Evdə balaca bir qız uşağı da varmış. Asayevin qatil yoldaşı onu güllə ilə ağır yaralayır. Qızın halını görən Ayxan dözməyib onu müdafiə edir və qızı xilas etmək üçün yoldaşını güllələməkdən başqa çarəsi qalmır. Sonra qızı xəstəxanaya çatdırır və gizlənir. Lebedevin dəstəsi onu nə qədər axtarsa da, tapa bilmir. Nəhayət, bütün bunları mənə danışan yəhudi Fixman onu öz bürosuna detektiv kimi iş götürür. Lebedevə çalışdığı zamanlar ad və soyadı tamam başqa imiş. Fixman onun adını yenidən ilk adı olan Ayxan, soyadını isə Asayev yazdırır. Yəni bu adamın hazırda rəsmi

ad-soyadı Ayxan Asayevdir. Fixman deyir ki, Asayevin anası çeçen, atası Azərbaycan türkü imiş. Riyaziyyat professoru olan atası anası ilə boşanandan sonra Bakıya qayıdımış.

– Aha!.. – Ələmdar müavininin sözünü kəsdi. – Nə deyir indi bu Fixman? Bizdən nə istəyir?

– Məsələ burasındadır ki, – Yusifov davam etdi, – təxminən iki ay bundan əvvəl general Lebedev çoxdan axtardığı qaçaq agentini tapa bilib. Asayevi necəyə yola gətiriblər və o, yenidən həmin dəstəyə qoşulub.

– Deməli, öldürməyiblər? – mayor Əsədov soruşdu.

– Bəli! – Yusifov başını təsdiq mənasında tərpətdi. – Həlbuki onu neçə ildir öldürmək üçün axtarırmışlar. Fixman deyir ki, Asayev general Lebedevin asanca imtina edəcəyi bir agent deyil. Böyük ehtimalla, qarşıda çox çətin və vacib əməliyyat var ki, Asayevi öldürməyib, yenidən ondan istifadə etməyə üstünlük veriblər. İndi keçək əsas məsələyə... Fixman köhnə tanış olan cənab Baratova niyə zəng vurub? Məsələ burasındadır ki, bu yəhudinin Lebedevin dəstəsində adamı varmış və onun vasitəsilə olduqca əhəmiyyətli bir şey öyrənib.

– Nə? – Ələmdar yerində qurcuxdu.

– Hazırda istifadə olan general Lebedev Bakıya beş təxribatçı-agent göndərüb ki, onlardan da biri həmin bu Ayxan Asayevdir. Fixmanın Baratova zəng etməsinin iki səbəbi var. Qızgın müharibənin gətirdiyi bir məqamda ermənipərəst Lebedevin bura beş agent göndərməsi vəziyyəti ermənilərin xeyrinə dəyişdirməyə çalışdığını göstərir və Fixman Azərbaycanın tərəfində olduğu üçün bunu istəmir. Həmçinin bu yəhudi öz detektivi Ayxan Asayevi həmişəlik itirməkdən qorxur. O məndən də xahiş etdi ki, bu beş nəfəri ələ keçirə bilsək, göstərdiyi xidmət müqabilində Asayevi ona verək.

– Xeyr, elə şey yoxdur! – Ələmdar əlini qətiyyətlə yellədi.
– Göstərdiyi xidmətə görə sağ olsun, biz bunu unutmaq, lakin mən ölkəmə təxribatçı kimi gələn bir adamı heç vaxt bağışlayıb sərbəst buraxmamam!

– Onu da deyim ki, – Yusifov rəisini dinləyib yenidən sözünə davam etdi, – biz Bakıya gəlmiş beş killerin heç birinin yerini-yurdunu bilmirik. Çox peşəkarcasına daxil olublar ölkəyə. Lakin onlarla eyni gündə açıq şəkildə öz adı ilə guya Bakıya gəzməyə gəlmiş hərbi ekspert polkovnik Sokolov da Lebedevin inanılmış adamıdır. Sizin əmrinizə əsasən, mayor Əlizadənin əməkdaşları çoxdandır polkovnik Amanovu izləyirlər. Həmin Sokolovu hava limanında Amanovun özü qarşılayıb.

Məxfi şöbə rəisi üzünü mayor Əlizadəyə tutub dedi:

– Sokolov burada nə işlə məşğuldur, Tural?

Bölmə rəisi cəld ayağa qalxıb cavab verdi:

– Mənim bölməmin əməkdaşları onu da izləyirlər. Hotel-də qalır. Hələlik Amanovdan başqası ilə görüşməyib. Özünü istirahətə gəlmiş bir adam kimi aparır.

– Hər addımını izləməyə davam edin!

– Oldu, cənab rəis!

Tural bunu deyib əyləşən kimi Yusifov yenidən danışmağa başladı:

– Dövlət başçımızın son illər apardığı beynəlxalq siyasət və diplomatiyanın nəticəsi olaraq Rusiya dövlətinin bu müharibədə neytral mövqe tutmasına baxmayaraq, general Lebedevin içimizdəki xainlərlə birləşib belə bir addım atması olduqca qorxunc və genişmiqyaslı planın varlığından xəbər verir. Biz bunu nəzərdən qaçırmamalıyıq. İndi isə icazə verin, hazırda Bakıda gizlənmiş beş killer barədə öyrəndiklərimizi məruzə edim, – bunu deyib əlindəki qovluğu açdı.

– Birinci... Oleq Kuznetsov... Atası rus, anası ermənidir. Hərbiçi olub. Partlayıcılar üzrə mütəxəssisdir. Ölkəmizə başqa adla gəlib. Əlimizdə fotosu yoxdur. İkinci... Altan Fə dai... Milliyyətə fars olsa da, Rusiya vətəndaşıdır. Amansız qatildir. Öldürdüyü adamların siyahısında uşaqlar da var. Bunun fotosunu göstərə bilirik. Fixmanın adamı əldə edib...

Rəis müavini bunu deyib mayor Nəcəfliyə baxdı. Mayor Nəcəfli əlindəki pultun müvafiq düyməsinə basanda Fədainin fotosu divardakı ekranda peyda oldu. Bu, qısa qara saqqallı, yekəbaş, qırx beş yaşlarında bir adam idi.

Yusifov davam etdi:

– Üçüncü... Ləqəbi Çaqqal olan Hoven Novikov... Ermənidir. Müstəsna dərəcədə amansız bir cəlladdır... Hətta bir dəfə özünü İngiltərə tarixinin ən qəddar muzdlu qatili sayılan Con Çaylda bənzətmək üçün öldürdüyü adamı doğrayıb, ətinə at maşınında çəkərək zibilxanadakı itlərə yedirdib. Qətlə yetirdiyi adamların alnına bıçaqla xaç işarəsi qoymaq kimi bir şəkəri var. İnterpolda axtarışdadır. Bu səbəbdən adı və soyadı ilə bərabər, əməliyyatla üzünü, hətta barmaqlarının dərisini də dəyişdirib. Bizdə fotosu yoxdur. Dördüncü... Dilan Kalkan adlı gənc suriyalı qadın... İllərlə terrorçu kimi Türkiyə ordusuna qarşı vuruşub. Mahir snayperdir. Əlimizdə bunun da fotosu yoxdur. Nəhayət, beşinci... Ayxan Asayev... Fixmanın dediyinə görə, Axilles ləqəbli bu adam peşəkar döyüşçüdür, bıçaq atmaqda, tapançadan atəş açmaqda tayı-bərabəri yoxdur. Solaxay olmasa da, sol əli ilə sərrast atəş açabilir. Əlbəyaxa döyüşdə də mahirdir.

Asayevin fotosu ekranda peyda olanda Ələmdar qəfildən ayağa qalxdı:

– Dayan, dayan! Bu ki “Subaru”nu oğurlayan həmin saxta taksi sürücüsüdür.

Hamı təəccüblə ona baxırdı. Ələmdar döyüş bölgəsinə getməzdən bir gün əvvəl küçədə bu adamla necə rastlaşdığını zabidlərə olduğu kimi danışdı.

– Onda belə çıxır ki, – mayor Abuşov narahat halda diləndi, – Ayxan Asayevin ilk tapşırığı şəxsən sizi aradan götürməkdir?

– Hə, belə çıxır, – Ələmdar ona cavab verib kinayə ilə əlavə etdi: – Mən yaralanmış itə görə məşindən düşəndə o məni asanlıqla vurub qaça bilərdi. Amma bunu etmədi. Mənimlə məzələnir bu əclaf?!

Yusifov əməlli-başlı narahat olmuşdu:

– O sizi birinci dəfə itə qayğı göstərdiyinizə görə, ikinci dəfə isə taksidən düşəndə qızınız qucağınızda olduğu üçün vurmayıb, cənab rəis. Fixmanın dediklərini nəzərə alaraq bu qənaətə gəlmək olar ki, Asayevin hərdən belə müsbət qəribəlikləri olur.

– Bu iş mənim qətiyyəni xoşuma gəlmədi. Ona göstərə-cəyəm mənimlə oyun oynamaq nə deməkdir! – Ələmdar bunu deyib, yenidən kürsüyə əyləşərək müavininə baxdı. – Sən davam elə, Elsevər.

Yusifov əlindəki sənədlərə baxıb dedi:

– Biz Ayxan Asayevin atasının kim olduğunu çətinliklə də olsa, müəyyən edə bildik. Bu, altmış iki yaşlı fizika-riyaziyyat elmləri doktoru, tanınmış professor Hikmət Qədirlidir. Həyat yoldaşı Günel xanım orta məktəbdə dərs deyir. Emin adlı oğulları şəhid olub. Qızları Fidan Sumqayıt Dövlət Universitetinin ikinci kurs tələbəsidir. Professorun əvvəlki ad-soyadı Əlisa Məmmədov olub. Rusiyadan gələndən bir müddət sonra hər ikisini dəyişib.

– Deməli, o da şübhəli adamdır, – Tələt dedi. – Asayevin ondan xəbəri var? Ya da professor öz oğlundan xəbərdardır?

– Zənnimcə, Asayev Azərbaycanda atasının, qardaş və ya bacısının olduğunu Lebedevdən eşidə bilər, lakin onları tanımır. Yerlərini bilmir... – Yusifov izah etdi. – Professoru da oğlu barədə heç nə deməmişik. Lakin evi nəzarət altına alınıb.

Təhqiqat bölməsinin rəisi danışmaq üçün izin istədi.

– Buyur, Tural! – Ələmdar fikirli halda ona söz verdi.

Mayor ayağa qalxıb dedi:

– Bu məsələyə daxil olub-olmadığını deyə bilmərəm, amma iki gün əvvəl Sumqayıtda Asayevin bacısı oğurlanıb. Qızın adı Fidandır. On səkkiz yaşı var. Gündüz vaxtı Könül adlı rəfiqəsinə kitab verəcəyini deyərək evdən çıxıb və geri qayıtmayıb. Atasını polisə xəbər verən kimi polis Surxay adlı bir şəxsi – qızın dayısı oğlunu saxlayıb. O, hazırda Sumqayıt şəhər Polis İdarəsində dindirilir. Qızın atası özü həmin oğlandan şikayətçi olubmuş. Çünki bu oğlan Fidanı rahat buraxmır, qaçıracağı ilə hədələyirmiş. Qızın fotosu regional televiziya kanalında nümayiş etdirilib. Elanda onun geyimi, digər əlamətləri təsvir olunmaqla bərabər, əlində Drayzerin “Cenni Herhardt” kitabı olduğu da qeyd edilib. Elə o gün Sumqayıtın Həzi Aslanov küçəsində yaşayan bir oğlan həmin kitabı idarəyə gətirərək onu küçədə, evlərinin qarşısında tapdığını bildirib. Beləliklə, qızın məhz haradan oğurlandığı məlum olub. Təəssüf ki, həmin küçədə nəzarət kamerası yoxdur. Hadisəni heç kim görməyib. Polis bu fikirdədir ki, qızı yalnız dayısının oğlu Surxay qaçıra bilər...

– Tural, sənə dediyim “Subaru” ilə maraqlandın? – Ələmdar sakitcə soruşdu.

– Bəli, cənab rəis, məşin elə o gün xəlvət küçələrin birində tapılıb. Salonda heç bir iz aşkarlanmayıb.

– Yaxşı, əyləşə bilərsiniz, – Ələmdar saatına baxıb dedi.

– Mən səhər döyüş bölgəsinə uçaacağam. Bakıya gəlmiş beş

killerin tutulması üçün əməliyyat-axtarış qrupu yaradırəm. Qrupun rəhbəri Yusifov olacaq. Bölmələrin hər biri bu işə kömək etməlidir. Tural, sənin adamların Amanovun təqibini davam etdirsin. Bizim satqın kapitanımızın isə azadlıqda gəzməsi kifayətdir. Sabah onu salın içəri. Yəqin ki, Amanov əl-ayağa düşəcək və şəfərləri ilə əlaqə yaradaraq onları ifşa edəcək. Sokolovu bir an belə gözdən qoymayın... Yusifov, onu artıq Tural yox, sənin əməliyyat-axtarış qrupun nəzarətdə saxlayacaq. Ola bilsin, Sokolov beş killərlə necəsə əlaqə yaradacaq. Bu qədər! Sualınız var?

Gültən Dəmirli əlini qaldırdı:

– Olar, rəis?

– Buyur, Vəşaq.

Qız hərbi kepkasını çıxarıb masanın üstünə qoymuşdu. Ayağa qalxıb onu əlinə götürərək dedi:

– Fikrimcə, Yusifovun əməliyyat-axtarış qrupu yalnız Sokolovu izləməklə çağırılmamış beş qonağımızı tapa bilməyəcək. Vaxt keçir. Onlar hər an kimlərisə öldürə, təxribat törədə bilərlər.

– Əməliyyat-axtarış qrupu yalnız Sokolovu izləməyəcək ki... Plan tərtib edib, həmin planla hər yerdə beş killəri axtaracaq. Ancaq sən də görüm, nə demək istəyirsən, təklifin nədir?

– Mən tamam başqa variant təklif edirəm. Təklif edirəm ki, biz təcili olaraq Fidan adlı oğurlanmış qızı tapaq. Asayevin barəsində indicə dinlədiyim faktlardan belə nəticə çıxardım ki, onu Bakıya göndərmək üçün bacısı ilə təhdid ediblər. O sizinlə bir dəfə görüşüb. Taksidürücüsü kimi... Lakin sizi öldürməyib. Bircə gün sonra isə bacısı qaçırılıb. Biz Fidan adlı o qızı düşmənin əlindən qurtarsaq, Asayev onlardan azad olmuş olacaq və bu halda, inanıram ki, onu öz tərəfimizə çəkərək digər dörd agentə qarşı çevirə bilərik.

Ələmdar başını buladı:

– Birincisi, atasının deməyinə görə, qızını öz dayısı oğlu qaçırıb. Biz bu məsələyə görə boş yerə vaxt itirə bilmərik. İkincisi, lap tutaq ki, Asayevin bacısını Lebedevin mafiyası qaçırıb. Sən əminsən ki, qızı tapıb xilas etsən, Asayev sənə kömək edəcək? Xeyr! O, aradan çıxıb qaçacaq və biz yenə digər dörd killəri axtarmaqda davam edəcəyik.

Gültən bir anlıq fikrə getdi. Hiss olunurdu ki, rəisini öz variantına inandırmaq üçün sanballı dəlillər axtarır. Belə bir dəlil tapmasa da, rəisinə dedi:

– Hər halda, mən bu işlə məşğul olmaq istəyirəm. Qoy yaratdığınız əməliyyat-axtarış qrupu öz işini görsün, o adamları axtarsın. Mənə isə icazə verin, öz variantım üzrə hərəkət edərək müstəqil işləyim.

– Nə deyirəm, buyur, müstəqil işlə! Lakin o qızın tapılması, mənə, elə də asan olmayacaq. Polisin köməyi olmalıdır bu işdə. – Ələmdar üzünü Təhqiqat bölməsinin rəisinə tutub dedi: – Tural, kapitan Dəmirliyə köməyini əsirgəmə. Onun səərəncamına bir neçə əməkdaş ver.

– Oldu, cənab rəis!

– Lakin!.. – Ələmdar əlini masaya vurdu. – Mən düşmənlə müharibə getdiyi vaxtda gizləncə ölkəyə soxulub bizi arxadan vurmaq istəyən o çaqqalları kapitan Dəmirliyə yox, sizdən istəyəcəyəm, Yusifov, Tələt, Elnur, Tural! İndən belə yatmaq sizə haramdır. Əlinizdən gələn və gəlməyən hər şeyi edin ki, o təhlükəli agentlər təcili yaxalansınlar. Yoxsa onlar tezliklə fəaliyyətə başlayıb qələbəmiz üçün gərəkli adamları aradan götürəcək, paytaxtın müxtəlif obyektlərində partlayışlar törətməklə xalqı qorxutmağa, onun qələbə əzmini qırmağa çalışacaq. O əclafın məqsədi budur. Müşavirəni yekunlaşdırıram. Hər kəs iş başına! Mən səhər tezdən Bakıdan çıxmalıyam, ona görə indi evə gedəcəyəm.

– Cənab rəis, – ayağa durmuş Yusifov narahat halda dedi, – xahiş edirəm, şəhərdə təkbaşına bir addım belə atmayın. Artıq bilirsiniz ki, onların sui-qəsd təşkil etmək istədikləri adamlardan biri sizsiniz. İcazə verin, sizi mühafizəçilərlə təmin edək.

Ələmdar gülümsədi:

– Heç narahat olma, Yusifov, o alçaq Asayev bir dəfə mənə yaxınlaşmağı bacardı, amma bu bir daha təkrarlanmayacaq. Bir də ki, cəbhədə hər gün şəhid olan oğullarımızdan artıq deyiləm, nə olacaqsansa, qoy olsun!..

Rəis müavini daha heç nə deməyib çiyinlərini çəkərək qapıya yönəldi və Gültəndən başqa zabitlərin hamısı qalxıb onun arxasınca kabinetini tərk etdilər...

IV FƏSİL

RƏİSİN XANIMI

Həmin vaxt ərinin Bakıya qayıtmasından xəbərsiz olan Ayçöhrə xanım axşama nəşə bişirib-bişirməmək barədə düşünürdü. Qərara gəldi ki, bişirməsin. Çünki buna heç həvəsi yox idi. Uşaqlara şirin çayla yağ-pendir verərdi, özü də salatla-filanla keçinərdi. Türkər həyətdə oynayırdı, beş yaşlı Əminə isə salondakı xalçanın üstündə oturub, yenə televizorun pultunu əlinə almışdı. Zalımın qızı bu pultda nə tapmışdı, anlama bilmirdi. Saatlarla durub diqqətlə baxır, əlindən alanda isə qiyyə çəkib qışqırırdı.

Əlində telefonu salona keçərək divanda uzandı. Düşündü ki, görəsən, Ələmdar indi nə edir. Döyüşdədir, yoxsa yeni hücumla hazırlaşır? Ən əsası, görəsən, sağ-salamatdır mı? Yaxınlıq olmayıb ki? Zəng də edə bilmirdi. Əri özü demişdi ki, vacib səbəb olmasa, narahat eləməsin, özü hərdən zəng vurub danışacaq. Amma getdiyi üç gün idi, cəmi bircə dəfə dünən danışmışdı.

Ayçöhrə xanım son vaxtlar öz taleyi barədə çox düşünürdü. Özünə sual verirdi ki, görəsən, xoşbəxtdirmi. Özündən müsbət cavab ala bilmirdi bu sualına.

Bəli, onun polkovnik əri Məxfi şöbə kimi vacib bir idarənin rəisi idi. Boy-buxunu, yaraşığı vardı. Amma nə olsun?!

Hələ Bakıda olanda evdən səhər tezdən çıxıb, axşam qayıdırdı. Bəzən isə gecə gəlirdi. Çox vaxt da fikirli, əsəbi olurdu. Düzdür, ona qarşı kobudluq etmirdi, ancaq ərinin əhvali-ruhiyyəsi yaxşı olmayanda o da özünü yaxşı hiss etmirdi axı. Bilirdi ki, Ələmdar dövlətinə son dərəcə sadıq adamdır. Bilirdi ki, gecə-gündüz yorulmadan dövləti, vətəni üçün çalışır. Gördüyü xəyanətlər, pislilər, haqsızlıqlar, ədalətsizliklər onu əsəbiləşdirir. Bir dəfə ona demişdi: “İş üçün özünü öldürmə, hamı necə, sən də elə, dünyanı sən düzəltməyəcəksən”. Ələmdar cavab vermişdi: “Əlbəttə, dünyanı düzəltmək fikrim yoxdur, lakin bu dövlətin ki bu qədər düşməni var, əgər ayaq üstə durursa, onun üçün özünü öldürənlərin hesabına ayaq üstə durur...”

Əri ilə fəxr edirdi, onu sevirdi. Ancaq çox istəyirdi ki, Ələmdar sadə bir müəllim, həkim, mühəndis-filan olsun, onunla vaxt keçirməyə daha çox zamanı qalsın. Onu hər gün əzizləsin, oxşasın, nəvaziş göstərsin, xarici ölkələrə, lap elə Azərbaycanın səfəli rayonlarına gəzməyə aparsın, ona gül bağışlasın...

İndi pandemiya ilə əlaqədar dərslər onlayn keçirilirdi. Ancaq məktəbə getdiyi vaxtlarda onu məktəbin ən gözəl və ən xoşbəxt müəlliməsi sayırdılar. Bunu neçə dəfə üzünə demişdilər. Son vaxtlar bir az kökəlmişdi, ancaq bunu ona irad tutan olmamışdı heç. Geyim-keciminə fikir verirdi. Əlbəttə, bir müəllimə kimi, ondan artıq yox. Ayçöhrəni sevənlər də çox idi, ona paxıllıq edənlər də. Deyirdilər ki, bəxtəvər başına, o cür ərin var...

İki il əvvəl bir generalın oğlunun toyuna getmişdilər Ələmdarla. Təsadüfən masa arxasında general Ruslanov və arvadı ilə üzbəüz oturdular. Ruslanov barədə eşitmişdi, bilirdi ki, nüfuzlu adamdır, vəzifə sahibidir, var-dövləti də

başından aşır. Bu elə özünün və arvadının geyimindən də aşkar görünürdü. Kişinin əynində bir az sumaqıya çalan bahalı kostyum vardı. Ayçöhrənin fikrincə, azı üç min manata olardı bu kostyum. Qalstukundakı sancağın iri brilyant qaşının qiymətini isə təxmini də olsa müəyyənləşdirə bilmədi.

Hələ əlli beş yaşlı arvadı toya üstündə, bəlkə də, yüz min manatlıq ləl-cəvahirat gətirmişdi. Bu meşşan qadının özünü cavanlaşdırmaq və gözəlləşdirmək üçün hər oyundan çıxdığı aydınca görünürdü. Qaşında “pişik göz” əməliyyatı, üz və boğazında botoks, liposaksiya... Hiss olunurdu ki, dodaqlarına təbii dolğu edən həkim professional olub, lakin dolğuda ilk günlər yaranan şişkinlik və göyərmə hələ tam çəkilməmişdi. Qələmlə kontur çəkib boyadığı şişkin dodaqları kobud, həttə iyrənc görünürdü.

Ayçöhrə qara donda idi. Tünd-şabalıdı saçını sarıya boyatdırıb pırpızlaşdırmış, üz-gözünə sadə makiyaj edərək dırnaqlarına mavi lak çəkmiş, iki üzük və boyunbağı taxmışdı. Ələmdar isə qara kostyumda idi. Ağ köynəyinin yaxası açıq olduğu üçün enli sinəsinin bir hissəsi görünürdü.

Ruslanovun arvadı məclis boyu qarşısındakı yeməklərdən qarnına ötürə-ötürə Ayçöhrəni istehzal baxışlarla süzsə də, bir gözü onun ərində qalmışdı. Ələmdarın baxışları hər dəfə ona tuş gələndə qadın gözlərini süzdürüb nazlanırdı. Bir dəfə də Ayçöhrənin dırnaqlarına baxıb dodağını büzdü. O an bunun səbəbini anlamasa da, sonra rəfiqəsi Sevinc həkim dedi ki, mavi dırnaq boyası geyimi ilə uyuşmayıb...

Telefonu açıb “WhatsApp”a daxil oldu. Başını qatmaq üçün kiminləsə yazışmaq istəyirdi. Ancaq rəfiqələrindən onlayn olan yox idi. Onun ürəyinə yatan, söhbəti tutan əsas iki rəfiqəsi vardı ki, ikisinin də adı Sevinc idi. Telefonda adlarını “Sevinc müəllimə” və “Sevinc həkim” kimi qeyd etmişdi.

Sevinc müəllimə ilə söhbət bölməsinə girib, onun dünən göndərdiyi səs yazısını görəndə bu səsi yenidən dinləmək istədi. Çünki rəfiqəsinin səmimi etirafları ona əməllicə təsir etmişdi. Yaşı otuza yaxınlaşan bu gözəl qadın universiteti bitirən kimi ərə getmişdi. Üç uşağı vardı. Bu günə kimi heç yerdə işləməmişdi. İndi isə işləmək üçün alışıb-yansa da, imtahanlardan lazımı balı yığa bilmirdi. Qonşu binada yaşayırdı. Bir neçə dəfə Ayçöhrənin xahişi ilə evlərinə gəlib Türklərlə ingilis dilindən məşğul olmuş, lakin pul götürməmişdi. Əri ticarətçi idi, pis qazanmırdı...

Səs yazısını açıb dinləməyə başladı:

"Eh, Ayçöhrə, canım, yaxşı ki, varsan. Off, insanın gərək mütləq bir sirr ortağı olsun. Səninlə danışanda özümü duyğuları olan bir insan kimi hiss edirəm. Son vaxtlar elə hey içimdən keçir ki, evdə tək qalım, yanımda heç kəs olmasın, Malik də olmasın, uşaqlar da. Öz dünyama çox qapılıram. Uşaqlarla da düz-əməlli maraqlana bilmirəm, ancaq öz dünyamdayam. Elə buna görə işləməyə çox ehtiyacım var. Psixoloji cəhətdən, lap elə maddi cəhətdən də... Bəzən özümü elə alçalmış hiss edirəm ki... Düzdür, Malik o cəhətdən sözümü heç vaxt yerə salmır. Ancaq mənim o qədər arzularım var... İstədiyim kitabları alıb oxuya bilmirəm. Kitab almaq istəyirəm, nə bilim, başqa şeylər etmək istəyirəm, amma bunları özüm etmək istəyirəm. Kimdənsə asılı olmaq istəmirəm. Belə olanda özümdən zəhləm gedir, özümə nifrət edirəm. Bir də insan olaraq bizim ruhumuz var axı, hər şey maddiyyatla ölçülür ki... Off! Deyirsən, danışırısan, xeyri yoxdur. Baxırsan ki, sən nədən danışırısan, o nədən danışır. Anlamır da, anlamır! Daha boş buraxmışam. Anlamırsa, deməli, anlamayacaq. Uşaq deyil ki... Özümü niyə yorum? Söz vermişəm, bundan sonra çalışıb öz həyatımı yaşayacağam. Uşaqlarım və özüm,

vəssalam! Demirəm ki, Malik məni sıxır, yox! Məni rahat buraxıb, mənimlə işi yoxdur. İşim də olsa, lap normal olar. Normal deyəndə ki, qıraqdan normal görünən bir ailə kimi yaşayıb gedərik də. Ahh... Bəlkə də, indi düşünürsən ki, Malik məni söyür, vurur, döyür. Heç nə eləmir, Allah haqqı, heç nə eləmir. Quran haqqı, heç nə eləmir. Sadəcə, mənim istədiyim nədir, diqqətdir (burada kövrəlir, səsi titrəyir). Özümü qadın kimi hiss edirəm, mənə qadın kimi dəyər versin. Anlayırsan, Ayçöhrə, o incəliyi duymaq istəyirəm. Məsələn, bəzən özümü qadın kimi yox, kobud bir varlıq kimi hiss edirəm. Bütün əsəbimi, stressimi onun üstünə tökürəm. Niyə? Sən mənə qarşı incəsən ki, mən də sənə qarşı incə olum? Ancaq içimdəki incəliyi, insanlığı da öldürmək istəmirəm. Ona görə deyirəm ki, işləyim, azad olum, başım qarışsın. Bir az da maddi cəhətdən sərbəstliyim olsun. İnanırsan, uşaq hazırlaşdırırdım, ayda əlimə cəmi qırx manat pul gəlirdi. Düzdür, ayda ondan çox xərcləyirdim, amma o mənim öz pulum idi də, onu heç kimə heç nə demədən rahat şəkildə xərcləyirdim. Məsələn, hər ay özümə xırda bir şey alırdım, o mənə elə böyük xoşbəxtlik verirdi ki, deyirdim, görəsən, maaş alsam, necə olar... Daha böyük planlar qura bilərəm. Həyatıma istiqamət verərəm. Uşaqlarım üçün də nəşə edəmə. O cüzi miqdar məni bu qədər xoşbəxt edirdisə, gör indi mən işləsəm, necə xoşbəxt bir insan ola bilərəm. Düzdür, maddiyyatla xoşbəxtlik olmur, ancaq ən azından özümü güclü bir insan kimi, şəxsiyyət kimi görərəm. Nə bilim... Başqasının bir baxışı səni xoşbəxt edə bilsə, sən onu yanındakından ala bilmirsənsə... Axı bir qadın üçün əri ilə beləcə yanaşı olmaq kifayət etmir (yenə kövrəlir). Qadına gərək, həqiqətən, dəyər verdiyini hiss etdirəsən. Sadəcə, bir nəvaziş... Vallah, başqa heç nə istəmirəm... Malik bizi hər şeylə təmin edir, sağ olsun. Yazıq çalışır, çapalayır.

Ancaq mən heç vaxt maddiyyat davası eləməmişəm axı. O gün oturub danışdım. Nə bilim. Bir-iki gün yaxşı olur, sonra yenə həmin ki... Nə olar ki, bir gün də mənim istəklərimi nəzərə ala, deyər, ay xanım, ay canım, dur səni filan yerə aparıram. Bir gün mənim üçün, sırf məni düşündüyü üçün bir hərəkət eləyə... Daha deməkdən yorulmuşam, hər şeyi mən deyirəm. Mən deyirəm uşağı filan yerə apararaq, mən deyirəm filan şey eləyə. Mən deməsəm, bu insan işə gedib-gələcək, yeyib-içib yatacaq, durub yenə işə gedəcək. Bu adam həyat tərzini dəyişmək istəmir də. Yalnız mən deyəndən sonra nəyə eləyir. Yorulmuşam daha. Daha demək istəmirəm. Bir dəfə də o düşünsün... Bircə dəfə qayğı göstərəndə elə xoşbəxt oluram ki... Bir neçə gün... Sonra yenə bədbinləşirəm. Bir insanı yaşadan, həqiqətən, sevgidir, qayğıdır, diqqətdir. Anamdan başqa mənə qayğı göstərən yoxdur... Bəzən özümü lap dəyərsiz bir insan kimi hiss edirəm. Başlayıram başqasından nəyə ummağa, onda da özümü dünyanın ən alçaq insanı kimi hiss edirəm. Çünki mən qız vaxtımda, tələbə olanda heç bir oğlanla göz-gözü belə gəlməmişəm. Kiməsə qarşı intim hiss bəsləməmişəm. Bura qədər namusumla, şərəfimlə gəlmişəm. Ancaq bəzən deyirəm ki, ömür gedir, mən nə zaman insan olacağam, nə zaman qadın olacağam, nə zaman qadınlığımı hiss edəcəyəm, ya hiss etməmişmi oləcəyəm... Düzdür, adam ömrü boyu xoşbəxt ola bilməz. Amma adama xatirə qalacaq bir xoşbəxt anı görmədən ölmək böyük fəlakət olar, mənə. İnsanlığımızı hiss etməliyik, ya yox? Daha söz vermişəm, danışmayacağam, o necə, mən də elə... Səni də bezdirdim, Ayçöhrə... Ancaq inan ki, az da olsa rahatlaşdım”.

Ayçöhrə bu səsyazmanı ilk dəfə dinləyəndə olduğu kimi, yenə kədərlənmişdi. O bu qadının taleyi ilə öz taleyi arasında bir oxşarlıq görürdü, hətta bəzən düşünürdü ki, bu ölkədəki

qadınların çoxu eyni taleyi yaşayır. Axı Sevinc müəllimə kimi gözəl, namuslu, ağıllı bir qadın niyə xoşbəxt ola bilmirdi?

Onun fikrincə, Sevinc “başqasının bir baxışı səni xoşbəxt edə bilirsə” deyəndə Ələmdarı nəzərdə tuturdu. Hə, hiss eləmişdi rəfiqəsinin onun ərinə laqeyd olmadığını. Bir dəfə axşam saatlarında elə burada Türkerə dərs keçirdi. Ələmdar işdən gəldi, Sevincə mehribanlıqla salam verib soruşdu: “Necədir bizim dəli oğlan, bir şey öyrənə bilir?” Sonra üzünü Ayçöhrəyə tutub dedi: “Müəlliməyə niyə çaydan-sudan vermirsən?”

Düzdür, yaxşı bilirdi ki, ərinin gözündə Sevincin varlığı oğlunun müəllimindən başqa bir mənə daşımır, ancaq qadının onu görəndə özünü necə itirdiyi, gizləncə necə ah çəkdiyi nəzərindən qaçmamışdı.

Ayçöhrə qadınların ərinə gizli sevgi bəsləməsinə, demək olar ki, alışmışdı. Hələ o döyüşçü qız da vardı. Gültən... Ələmdarın sevimlisi Gültən xanım... Türkerin canavar baxışlı karate müəllimi Gültən... Artıq özünə söz vermişdi ki, bu qızın Ələmdarla iş, məslək, döyüş yoldaşı olduğunu qəbul edəcək və onun barəsində başqa heç nə düşünməyəcək. Lakin... Nə isə!..

Mehriban münasibətdə olduğu ikinci rəfiqəsi Sevinc həkim Sevinc müəllimədən tamam fərqlənirdi. Onun da yaşı otuza yaxın olardı, amma indiyə kimi ailə qurmamışdı. Valideynləri uzaq rayonda yaşayan qız bu binada mənzil kirayələmişdi. İxtisasca pediatr idi. Əminə naxoşlayanda gəlib baxırdı. Özü də bilikli həkim idi. Tanınmış klinikaların birində işləyir, yaxşı da pul qazanırdı.

Sevinc həkim suyuşirin, baxımlı qız idi. Ancaq özünü daha da gözəlləşdirmək üçün dəridən-qabıqdan çıxırdı. Vaxtlı-vaxtında manikürə, pedikürə gedir, hər dəfə də

boyatdırdığı dırnaqlarının fotosunu mütləq ona göndərüb rəyini soruşurdu.

Bir qədər qıvrım olan saçını hər gün ütüləməyə vaxt itirməmək üçün altı aydan bir keratin etdirirdi. Kirpikləri bir az qısa idi. Bir ara "laminasiya" etdirdi, sonra daha etdirmədi, dedi ki, bu proses kirpikləri tökür. Gözaltı işıq dolğusu etdirmişdi və bu onun üzünü daha xoşagələn edirdi. Normal dodaqları vardı, lakin bununla kifayətlənməyib, onlara çəkdiyi boyadan bir ton tünd kontur karandaşı ilə həcm verirdi.

Geyim məsələsində də çox zövqlü idi. Mağazaları gəzib ürəyi istəyən paltarları alır, geyiminə kimin nə deyəcəyini qətiyyənlə düşünmürdü. Xoşuna nə gəlirdi, özünü hansı geyimdə rahat hiss edirdi, onu da alırdı.

Sevincin kirayə qaldığı mənzilə bir neçə ay bundan əvvələ kimi özü yaşlarda yaraşıqlı bir oğlan gəlib-gedirdi. Sevinc Ayçöhrədən heç nəyini gizlətmirdi və Ayçöhrə bilirdi ki, rəfiqəsi bu oğlanla çılgın eşq yaşayır, hər dəfə o gələndə səhərə kimi sevişirlər.

Ayçöhrə bilirdi ki, Sevinc həmin oğlana vaxtaşırı maddi yardım da edir. Amma bunu heç cür anlayıb qəbul edə bilmirdi. Axı necə ola bilərdi ki, özünü kişi hesab edən kəs belə gözəl, gənc xanımın mənzilinə gəlsin, onun dəmlədiyi çaydan içib bişirdiyi yeməkdən yesin, onunla yatağa girib bədəninədən dünyanın həzzini alsın və bütün bunlarla yanaşı, hələ ondan pul da götürsün... Yox, bu, Ayçöhrə xanımın başına girmirdi və heç zaman da girməyəcəkdi.

Həmin oğlan Sevincin həyatında ilk deyildi, Ayçöhrənin bildiyinə görə, üçüncü idi. Əvvəlki oğlanlar kimi bu üçüncü ilə də cəmi üç-dörd ay əlaqədə ola bildi, sonra başından rədd elədi. Ayçöhrə ondan ayrılığın səbəbini soruşanda isə belə dedi: "Ayçöhrə, axı bizim oğlanlar niyə belədirlər? Niyə onlara

sevgisini, qayğısını, nəvazişini və bütün bədənini verən qıza ən uzağı bir ay sonra pozğun damğası vururlar, təhqir edib aşağılayırlar? Niyə? Məgər biz insan deyilik? Yox, bacı, mən burada yaşaya bilməyəcəyəm. Burada qadınları başa düşən, onlara insan kimi baxan bir adama rast gələcəyim ümidim qalmayıb artıq. Almaniyada həkimliyə imtahan verəcəyəm, keçə bilsəm, həmişəlik yığışib gedəcəyəm buradan. Mən azad olub əsl insan kimi yaşamaq istəyirəm..."

Əvvəl elə bilirdi ki, rəfiqəsi sözgəlişi deyir bunları. Yandığından. Ancaq tezliklə eşitdi ki, Almaniyaya gedib. Bu yaxınlarda Bakıya qayıtdı və qayıdan kimi ona yazdı ki, imtahanından uğurla keçib. Bilmədi buna sevinisin, yoxsa kədərlənsin. Bir yandan rəfiqəsinin uğuruna sevinirdi, bir yandan da kədərlənirdi ki, daha onu görməyəcək.

Bəzən özünə də qəribə gəlirdi Sevinc həkim kimi bir qadınla dostluq etməyi. Çünki özü eynən Sevinc müəllimə kimi ərindən savayı kimsə ilə göz-gözü belə gəlməmişdi və bunu ağılından əsla keçirmirdi. Ancaq sonra düşünürdü ki, axı niyə də dostluq etməsin? Sevinc həkim olduqca səmimi, dürüst, mehriban, əliaçıq bir qız idi. Ayçöhrəni, Türkəri, Əminəni çox istəyirdi. Ələmdara da böyük hörməti vardı. Ayçöhrənin yanında onun adını çəkəndə, Türkiyədə hörmət mənasında işlədilən və "böyük qardaş" mənası verən "abi" kəlməsindən istifadə edərək "Ələmdar abi" deyirdi. Qaldı o işinə, özü bilərdi, heç kimin, o cümlədən Ayçöhrənin də onun şəxsi həyatına qarışmağa ixtiyarı yox idi.

Bir dəfə həyətdə qonşu qadınlarla oturanda dedi-qodu ustası Nəhidə arvad ona irad tutdu:

– Ay Ayçöhrə, bütün məhəllə səni abırlı-həyalı, namuslu gəlin kimi tanıyır, ancaq elə bir qadınla dostluq edirsən ki, vallah, heyrətimdən əlim üzümdə qalır.

– Kimi deyirsən? – Ayçöhrə pərt halda soruşdu.

– Kimi deyəcəyəm? Gündə biri ilə gəzən o həkim qızı deyirəm. Seva xanımı...

Ayçöhrə yaşca özündən böyük bu qadının pozğun keçmişini barədə bəzi şeylər bilirdi. Ancaq durub indi burada onunla süpürləşəsi deyildi ki... Təkcə bunu deyə bildi:

– Seva bu binadakı bəzi qadınlardan yüzqat təmizdir.

– Həə? – Nahidənin gözləri boğazında armud qalmış dana gözləri kimi bərdi.

Bəzən düşünürdü ki, görəsən, rəfiqələrindən hansı daha bədbəxtdir. Müəllim Sevinc, yoxsa həkim Sevinc? Sualına cavab tapa bilmirdi. Lakin indi bir qədər düşünəndən sonra qənaətə gəldi ki, Almaniyaya köçən həkim Sevincin, bəlkə də, haçansa gözəl bir ailəsi olacaq, müəllim Sevincin isə heç vaxt...

Taqqıltı səsinə diksini b fikirdən ayıldı. Əminə televizor pultunu divara elə tullamışdı ki, içindəki batareyalar çıxıb tökülmüşdü. Ayağa qalxıb pultu götürdü. Düzəldərək jurnal masasının üstünə qoydu. Sonra paltarını dəyişdi, güzgünün qarşısında saçına əl gəzdirdi. Qızını qucağına alıb həyətdə düşdü.

Təsədüfə bax, Sevinc həkim həyətdəki çardaqda tək-cə oturmuşdu. Əynində ağ rəngli idman kostyumu vardı. Əminəni yerə qoyub rəfiqəsi ilə qucaqlaşdı. Yanaşı oturdular.

– İndicə yuxarıda səni düşünürdüm, – Ayçöhrə dedi. – Danış görək, işlərin nə yerdədir?

Sevinc bir qədər qayğılı görünürdü.

– Rayondan bir saat olar gəlmişəm. Evdəkilərlə görüşməyə getmişdim. Sabah Almaniyaya uçuram.

– Həə... – Ayçöhrə xanım başını tərpətdi. – Allah sənə sənənin üçün ən yaxşısı nədirsə, onu qismət eləsin, ay Seva. Get, ancaq arada zəngləşək ha, bilim nə edirsən, necəsən.

– Mütləq zəng edəcəyəm. Ələmdar abi necədir?

– Bilmirəm ki... Döyüş bölgəsindədir.

– Deməli, axır ki, bu müharibə başladı, hə? İnan ki, həm torpaqlarımız geri alınacaq deyə sevinirəm, həm də şəhid xəbərlərinə kədərlənirəm. Allah əsgərlərimizi qorusun!

– Amin!..

Ayçöhrə bunu demişdi ki, siqnal səsi eşidildi və həyətdə eyni vaxtda üç qara avtomobil daxil oldu. Onlardan biri Ələmdarın xidməti avtomobili olan şüşələri pərdəli "Range Rover" idi. Digər iki avtomobildəki əsgərlər avtomatlarının lülələrini pəncərələrdən çölə çıxarmışdılar. "Range Rover" blokun qarşısında elə dayandı ki, sağ arxa qapısı blokun qapısı ilə üzbəüz düşdü. Həmin qapı açılaraq yenidən örtüldü və hər üç maşın dönüb uğultu ilə həyəti tərk etdi.

Həyətin o biri başından bunu görən Türkər: "Ata gəldi!" – deyə bağıraraq qaçıb bloka girdi.

– Ələmdar abi evə heç vaxt mühafizəçilərlə gəlməzdi, – Sevinc təəccüblə dedi. – Nəsə olub?

– Bilmirəm ki...

– Bəlkə, vəzifəsini bir az da böyüdüblər Ələmdar abinin? – Sevinc zarafatla soruşdu.

– Yox, ay qız, nə vəzifə? Ələmdar döyüşdə idi.

– Hə... Get də evə, nə gözləyirsən?

Ayçöhrə gördüklərindən yaman narahat olmuşdu. Cəld ayağa qalxıb Əminəni qucağına aldı. Sevincə:

– Seva, bağışla, ya bir azdan, ya da sabah səhər zəngləşib görüşərik, – deyərək bloka doğru yüyürdü.

Türkər çöldən mənzilin qapısını yumruqlayırdı. Cibindən açarı çıxarıb qapını açdı. Birlikdə içəri girdilər. Mənzildə kimsə yox idi...

Heç nə anlaya bilmirdi. Salondakı divanda oturub bir qədər düşünəndən sonra balkona çıxaraq oradan həyətə baxmağa başladı. Niyə baxdığını özü də bilmirdi. Əgər bayaq Sevinc yanında olmasaydı, o maşınların, sadəcə, gözünə göründüyünü düşünərdi. Amma Sevinc də gördü onları, hətta fikir bildirdi...

Bir neçə dəqiqə sonra həyətə qara rəngli bir "Mazda" girdi və gəlib blokunun düz qabağında dayandı. Ayçöhrə xanım Gültənin maşınını dərhal tanıdı. Bir dəqiqə keçdi və hərbi geyimli Ələmdar sağ arxa qapını açıb maşından düşdü. Sonra Gültən də maşından düşüb onun yanına gəldi. O da hərbi geyimdə idi. Bir dəqiqə nəsə danışdılar. Qız birdən Ələmdarı qucaqladı. Ələmdar əlini bir neçə dəfə onun kürəyinə vurdu. Nəhayət, Gültən Ələmdardan aralanaraq maşınına mindi və "Mazda" həyəti tərk elədi.

Ayçöhrə yerində donub qalmışdı. Nəhayət, özünə gəlib içəri girəndə Ələmdar salonda idi. Türklərlə görüşüb qızını qucağına almışdı.

– Şükür, sağ-salamat gəldin, – Ayçöhrə bir qədər incik tonda dedi. – Nə vaxt gəlmisən Qarabağdan?

– İki saat olar...

– Bəs bayaq dəstə ilə gələn kim idi? Heç nə anlaya bilmədim.

– Necə yəni?..

Bir az əvvəl gördüklərini ərinə danışib sözünü bitirəndə Ələmdar əsəbi halda başını bulayıb dedi:

– Bu, Yusifovun hoqqasıdır. Guya kimlərəsə göstərmək istəyir ki, mən güclü mühafizə ilə gəzirəm. Eybi yox, mən onunla bu dəfə daha ciddi danışaram.

– Nə olub axı? Sən niyə o qədər adamla gəzməlisən? Bir təhlükə var?

– Heç bir təhlükə yoxdur, narahat olma, – Ələmdar gülümsəməyə çalışdı.

– Gələcəyini mənə niyə deməmişdin?

– Desəydim, nə olacaqdı ki? Şöbədə qarşılayacaqdın?

– Yenə bilərdim... – Ayçöhrə xanım bunu deyib tərəddüdlə soruşdu: – O qız səni niyə elə qucaqladı? Sanki bir daha görüşməyəcəkmisiniz kimi...

Ələmdar Ayçöhrəni bir müddət kinayəli nəzərlərlə süzüb dedi:

– Sabah yenə döyüş bölgəsinə qayıdıram. Yəqin ki, döyüşün nə olduğu barədə kitablarda oxumusan.

– Bəs o getməyəcək?

– Yox, onun Bakıda işləri var.

– Aha... Acsan? Yemək bişirir?

– Hə, bişir, ancaq əvvəl çimmək istəyirəm.

– Dəsmalın hamamdadır, götürməmişəm...

Ayçöhrə xanım bunu deyib yemək bişirmək üçün mətbəxə keçdi. Üzü hələ də tutqun idi. Həmin məşum mənzərə gözlərinin qabağından getmirdi. Qız Ələmdarı necə qüvvətlə, necə şövqlə qucaqlamışdı...

V FƏSİL

KAPİTAN DƏMİRLİNİN TƏHQİQATI

Oktyabr ayının əvvəlləri idi. Saat səhər yeddi-səkkiz rədləri olardı. Sumqayıt şəhərindəki beşmərtəbəli yaşayış binasından on-on beş metr aralıda açıq baqajlığı mer-meyvə ilə dolu köhnə bir "Mercedes" dayanmışdı. Gənc bir kişi maşının arxa oturacağında oturub mürgüləyirdi. Başına köhnə həsir şlyapa qoymuş başqa bir kişi isə səkidə, "Mercedes"-in arxasında dayanmışdı. Bir əlində iki nar, bir əlində üzüm salxımı vardı.

İşə tələsən adamlar "Mercedes"-in yanından ötəndə səhərin bu vaxtında "Bakı üzümü, Göyçay narı!" deyərək yorğun halda mızıldanan oğlana təəccüblə baxıb yollarına davam edirdilər.

Qəhvəyi rəngli bir "Tesla" isə beşmərtəbəli binanın o biri tərəfində, həyətin xəlvət bir yerində dayanmışdı və avtomobilin salonundakı dörd nəfər gözünü bir an belə olsun binanın ikinci blokunun girişindən çəkmirdi.

Professor Hikmət Qədirli bu binanın dördüncü mərtəbə-sindəki mənzillərdən birində yaşayırdı. Küçə tərəfdə "meyvə satan" iki oğlan da, "Tesla"dakı gənclər də Məxfi şöbənin əks-kəşfiyyat bölməsinin əməkdaşları idilər və rəis müavini Yusifovun tapşırığına əsasən burada gözləyirdilər. Vəzifələri

təhlükəli killer Ayxan Asayev öz atasının yerini öyrənib bura gəlsə, onu yaxalamaq, bir də professor Qədirlini qorumaq idi. Bəli, əgər professorun qızını öz dayısı oğlu Surxay yox, dövlətin düşmənləri qaçırmışdısa, deməli, onun özü də təhlükədə idi. General Lebedevin Bakıya sızmış mafiyası və onlardan geri qalmayan yerli xain şəbəkə onu girov götürə və ya öldürə bilərdi.

Səkkizə on beş dəqiqə qalmış beşmərtəbəli binanın həyətinə "Mazda" və "Alfa Romeo" markalı iki avtomobil daxil oldu. Bir qədər aralıdan bunu görən əks-kəşfiyyatçıların dördü də "Tesla"-dan düşüb silahlarına əl atdılar.

Elə həmin an "Alfa Romeo"-da gəlmiş üç nəfər kostyumlu, qalstuklu gənc də maşından düşüb ətraflarına göz gəzdirməyə başladılar. Sonra "Mazda"-nın qapısı açıldı. Sükan arxasında əyləmiş qız maşından düşdü və hiss etdirmədən "Tesla"-nın yanındakı silahlı adamlara baxdı. Onu tanıyan əks-kəşfiyyatçılar dərhal özlərini yığışdırıb yenidən maşına oturdular.

Əyninə bəyaz köynək, köynəyin üstündən açıq-mavi rəngli nazik idman gödəkcəsi, əndamına kip oturan qara cins şalvar və ağ-mavi idman ayaqqabısı geyinmiş, uzun günlüklü mavi kepka qoymuş qız kapitan Gültən Dəmirli idi.

Məxfi şöbənin Vəşaqı özü ilə gətirdiyi gənc əməkdaşlara:

– Biriniz mənimlə gəlin, ikiniz isə burada qalın! – deyərək binaya daxil oldu.

Hər üçü Tural Əlizadənin bölməsində xidmət edən leytenant rütbəli zabitlər idi. Rəfail və Elvin həyətdə qaldılar, Mahir isə qızın arxasınca bloka girdi.

Dördüncü mərtəbəyə qalxıb qapının zəngini basdılar. Qapını ev sahibinin özü açdı və mülki geyimdə olan gənc qızla oğlanı təəccüblə süzdü. Kişinin gözləri qızarmışdı. Yəqin ki, yuxusuzluqdan... Bir qədər uzun, ağ saç da daranmamışdı.

– Hikmət müəllim sizsiniz? – Gültən soruşdu.

– Bəli, mənəm. Sizə nə lazımdır?

Qız vəsiqəsini göstərüb, yenidən şalvarının arxa cibinə qoydu:

– Məxfi şöbədənlik. Sizinlə danışmalıyıq.

– Məxfi şöbə? – professor daha da heyrtləndi.

– İçəri keçə bilərikmi?

– Buyurun...

Mənzilin otaqları kiçik və darısqal idi. Qonaq otağına keçdilər. Ev sahibi qonaqlara oturmaları üçün yer göstərdi. Gültən kürsüdə oturub ayağını ayağının üstünə aşırıdı. Mahir isə oturmadı, onun yanında ayaq üstə dayandı. Ev sahibi özü də divanda oturub nədə deyəcəkdi ki, nimdaş ev xalatında olan qırx beş yaşlarında qadın otağa girdi. Onun da saçları da-ranmamışdı, onun da gözlərindən yuxusuzluq, kədər və ümid-sizlik yağırdı. Professor Gültənlə Mahirin Məxfi şöbədən olduğunu qadına bildirib qonaqlarına dedi:

– Günel xanım həyat yoldaşımdır...

Ev sahibəsi keçib divanda – ərinin yanında oturdu:

– Məxfi şöbənin bizimlə nə işi ola bilər? Özü də səhərin gözü açılmamış...

Qadını sınavıçı nəzərlərlə süzən Vaşaq üzünü professora tutub dedi:

– Biz bura qızınız Fidanla bağlı gəlmişik, Hikmət müəllim. Bilirik ki, o, üç gün əvvəl naməlum şəxs və ya şəxslər tərəfindən qaçırılıb.

Ev sahibinin heyratı getdikcə artmaqda idi.

– Siz?! Məxfi şöbə?! Axı... Axı o, dayısı oğlu tərəfindən qaçırılıb və bu işlə şəhər polisi məşguldur...

– Bəli! Çünki qızınız oğurlananda siz polisə qaynınızın oğlunun adını vermisiniz və onlar hazırda Surxay adlı bu

oğlanı danışdıraraq qızı tapmağa cəhd edirlər. Lakin biz belə hesab edirik ki, onu Surxay yox, xarici dövlətlər üçün işləyən və müharibədə uduzmağımızı istəyən xain dəstə oğurlayıb.

– Gördün?! – Günel xanım ərinə tərəf dönüb ucadan dedi. – Mən sənə demişdim! Polisə də dedim. Dedim ki, mənim qardaşımın oğlu elə qələt eləməz!

Əsəbiləşmiş Hikmət Qədirlə arvadına məzəmmətlə baxıb, üzünü yenidən kapitan Dəmirliyə çevirdi və dedi:

– Niyə axı? Düşmənlə işləyən dəstənin mənim on səkkiz yaşlı qızım ilə nə işi var? O ki hələ uşaqdır!

– Sualınıza cavab verməyimi və qızınızı onların əlindən xilas etməyimi istəyirsinizsə, əvvəlcə mənə həyatınızın Rusiya ilə bağlı hissəsindən danışmalısınız. Birinci arvadınızdan, ondan olan oğlunuzdan...

– Bunun mənim qızımın oğurlanması ilə nə əlaqəsi var axı? – ev sahibi çəmkirdi.

– Vaxtımız azdır, qızınızı hər an öldürə bilərlər. Hələ onu demirəm ki, düşmənlə agentləri Bakıda, Sumqayıtda təxribatlar törədəcək. Xahiş edirəm, Kazandakı həyatınız barədə elə indicə mənə danışın. Özü də qısa və dəqiq!

– Bu nə deməkdir axı?! – Günel xanım birdən-birə səsinə qaldırdı. – Mənim günahsız qızımı kimlər oğurlayır, niyə oğurlayır? Mən gözümün ağrı-qarası bircə oğlumu vətən yolunda şəhid vermişəm. Dövlət şəhid ailəsinə belə qayğı göstərir? Mənim balam haradadırsa, tapın verin! – Sonra nə düşündü, səsinə alçaltdı, yaylığı ilə göz yaşını qurulayıb, bu dəfə acizənə səslə təkrar etdi: – Yalvarıram sizə, tapın verin...

Gültən yenə də ona əhəmiyyət vermədi. Boz-yaşıl gözlərini ev sahibinə zilləyib qətiyyətlə dedi:

– Danışın, professor!

Ev sahibi dodaqlarını yaladı. Arvadı qalxıb mətbəxdən su gətirdi. Stəkanı götürüb sudan bir qurtum içdi və danışmağa başladı:

– O vaxt gənc idim... Bakıda aspiranturanı bitirdim, riyaziyyatdan namizədlik dissertasiyası yazdım. Dissertasiyanı oxuyan bəzi obyektiv alimlər onun fundamental bir əsər olduğunu deyirdilər. Lakin adamım yox idi deyə, müdafiə edə bilmirdim. Məni get-gələ salır, başlarından edirdilər. Məcbur olub Kazana getdim. Orada dissertasiyamı çox bəyəndilər. Tezliklə müdafiə edib fizika-riyaziyyat elmləri namizədi adını aldım. Üstəlik mənə təklif etdilər ki, orada qalıb “Funksional analiz” kafedrasında baş müəllim olum. Razılışıb kafedrada işləməyə başladım. Mənə şəhərdə mənzil də verdilər. Yaşadığım məhəllədə Asma adlı bir çeçen qızı ilə rastlaşdım. Mavigözlü, boylu-buxunlu, elə sizin kimi idmançı görkəmli qız idi. Vəhşi baxışları vardı...

Vəşq baxışlarını ev sahibəsinə yönəltdi. Günel xanım əl-lərini dizlərinin üstünə qoyaraq, başını astadan yırğalayır-dı. Hikmət müəllim isə indi, nədənsə, qonaqlarına yox, otağın pəncərəsinə baxır, söhbətini həzin səslə belə davam etdirirdi:

– Bilmirəm necə oldu, bir-birimizi bəyənib evləndik. Bir oğlumuz oldu, adını Ayxan qoydum. Hələ orta məktəbdə tarixdən öyrənmişdim ki, oğuz türklərinin atası Oğuz xanın oğullarından birinin adı Ayxan olub, xoşum gəlmişdi bu ad-dan. Ona çox bağlı idim, universitetdə dərsimi bitirən kimi evə qaçırdım ki, onunla söhbət edim, oynayım. İkimiz evdə rus dilində yox, öz doğma dilimizdə danışırıq. Çalışırıdım ki, ona Azərbaycanı, Sumqayıtı sevdirim. O, danışdıqlarımı maraqla dinləyirdi. Oğlumla Azərbaycan türkcəsində danış-mağım Asmanı heç açmırdı. Deyirdi ki, belə olmaz, burada yaşayırsansa, qoy ancaq rus dilində danışsın, mən ona çeçen

dilini öyrətmirəm ki, sən də türk dilini öyrədəsən. Ancaq Ayxan artıq mənimlə öz dilimizdə sərbəst danışır-dı. Ona azdan-çoxdan tariximizi də öyrətmişdim. Çox ağıllı, istedadlı uşaq idi. Üstəlik idmana böyük marağı vardı. Həə... İllər keçdikcə Asma ilə daha çox mübahisə edir, yola getmirdik. Ona görə də oğlumuz on yaşına çatanda boşanmaq qərarına gəldik...

– Nəyə görə mübahisə edirdiniz? – Gültən soruşdu.

– Necə deyim... – professor dönüb ona baxdı. – Asma kriminal bir ailənin qızı idi, bunu əvvəldən anlamamışdım. Atası da, üç qardaşı da üstlərində silah gəzdirirdi. Hansısa cinayətkar qruplaşmalarla əlaqələri vardı. Hətta bir dəfə öz evimdə Asmanın gizlətdiyi tapançanı tapdım, əməlli-başlı dalaşdıq. Bəzən belə dava-dalaşlardan sonra qardaşları gəlib məni ölümə hədələyirdilər. Həə... Ayrıldıq. Ayxanı mənə vermədi. Tələb etsəm də, bir şey çıxmadı. Arxasında qar-daşları vardı... Asma boşanandan sonra oğlumu da götürüb Çeçenistana getdi. Orada bir çeçenlə evləndi. Mən də köçüb Bakıya gəldim. Onda artıq elmlər doktoru idim, universitet-də işləməyə başladım. Dörd il sonra Kazandakı bir dostum mənə zəng edib bildirdi ki, maskalı adamlar evə soxularaq Asmanı, ərinə, həmin ərindən olan iki balaca uşağı və... – professor kövrəldi və cib dəsmalını çıxarıb gözlərini sildi, – Ayxanı öldürüblər... Vəhşilər, bu azmış kimi, üstlərinə benzin tökərək meyitləri yandırılar. Dostum dedi ki, o birilər az ya-nıb, bədbəxt oğlum isə kömürə dönüb...

– Bu kimlərin işi imiş?

– Həmin dostumun qardaşı xüsusi xidmət orqanlarında işləyirdi. Ona görə çox şeydən xəbərdar idi. Mənə dedi ki, Asmanın ailəsini Moskvada oturan general Lebedevin ban-dası aradan götürüb. Səbəbini isə heç cür izah edə bilmədi. Həmçinin dedi ki, onlar mənimlə də maraqlanırlar. Sevimli

oğlumun dərdi içimi yandırır hər şeyi unutsa da, onun sözləri məni qorxutdu. Siz, yəqin, məni başa düşərsiniz. Alim adam idim, ömrümü oxuyaraq, elmlə məşğul olaraq keçirmişdim, kriminal aləmlə əlaqəm olmamışdı. Mənimlə niyə maraqlandıqlarını heç cür anlama bilməsəm də, qorxurdum. Qorxurdum ki, Lebedevin adamları gəlib Bakıda məni öldürərlər. Hə, o vaxt mənim ad-soyadım Əlisa Məmmədov idi. Çətinliklə də olsa, hər ikisini dəyişdirdim. Yeni pasport alıb Sumqayıta gəldim. Bir müddət sonra Günel xanım ilə ailə qurduq, iki övladımız oldu. Oğlum Emin şəhadətə qovuşub. Oğullarımın ikisini də itirmişəm...

Gültən gözücu divardakı saata baxıb, prosesi tezləşdirmək məqsədilə dedi:

– Əslində, dostunuz özü də bilmədən sizə yalan deyib, professor.

– Necə yəni? – ev sahibi duruxdu.

– Oğlunuz ölməyib, sağdır...

Hikmət müəllim bir müddət susub, bəzəlmiş gözlərini Gültənin üzünə dikdi. Bu gözlərdə heyrət də vardı, dəhşət də, qınaq da... Yalnız sevinc yox idi. Sonra bu kədərli gözlər sanki su kimi axmağa başladı. Günel xanım tez qalxıb ərinə divana uzatdı. Əlindəki stəkandan ovcuna su töküüb üzünə vurdu. Qaçıb dərman gətirdi və ərinə içirdi. Mahir qadına kömək edirdi. Gültən isə yerində sakitcə oturub professorun ayılmasını gözləyirdi. Nəhayət, o qalxıb yenidən divanda oturdu. Üzü heyrətdən əcaib şəkllə düşmüşdü. Bir qədər çətin danışdı indi:

– Qızım, – o dedi, – mən sənə atandan da yaşlı olaram, eyib deyil məni ələ salırsan?

Ata söhbəti Gültənin xoşuna gəlmədi. Bu onun yaralı yeri idi. Körpəliyindən uşaq evində böyüyən qızın ata-anasının

kimliyindən xəbəri belə olmamışdı. Yalnız beş-altı il bundan əvvəl valideynlərinin kim olduğunu öyrəndi. Bildi ki, əzəzil, qatil atası anasını zorlayıb və qadın hamilə qalıb. Atası – o rəzil adam sirrin üzə çıxması üçün anasını öldürmüşdü və Gültən şəxsən özü onu taparaq anasının intiqamını artıqlaması ilə aldı...

Qız quru və ciddi səslə dedi:

– Mən sizə yenidən öyrəndiyimiz faktı deyirəm, professor. Lebedevin adamları o zaman Asmanı, ərinə və iki uşağını, həqiqətən, qətlə yetiriblər. Sizin oğlunuzu isə yox. Yəqin ki, özləri ilə oğlunuz boyda bir oğlan uşağı gətirərək orada yandırılıblar, Ayxanı isə özləri ilə Moskvaya aparılıblar. Bu da onun bu yaxınlarda çəkilmiş fotosu... – telefonunu çıxarıb fonu ev sahibinə yaxından göstərməsi üçün Mahirə uzatdı.

Günel xanım söhbəti səssiz-səmirsiz dinləyirdi, əməllicə sarsılmışdı. Əri isə özünə yenidən gəlməyə başlamışdı və gözlərində sevinc ifadəsi yaranmışdı. Telefonu Mahirdən alıb baxdı, sonra bağına basdı, ağlayaraq ekranı öpdü. Mahir telefonu ondan alandan sonra göz yaşlarını dəsmalla silib dedi:

– Sənə qurban olum, ay qızım, mənə bu pis günəmdə elə sadə xəbər verdin ki, ömrümün sonuna kimi başımın tacısan. Bəs indi haradadır mənim Ayxanım?

– Oğlunuz Lebedevin adamları tərəfindən uzun illər xüsusi agent kimi yetişdirilib. Sonra Ayxan onlardan uzaqlaşaraq gizlənməli olub. Bir yəhudinin hüquq bürosunda detektivlik edib. Bir-iki ay bundan əvvəl Lebedevin bandası onu tapa bilib. Başqa agentlərlə birlikdə Bakıya göndərilib ki, burada təxribat törətsin. Cəbhədə qızğın döyüşlərin getdiyi bir vaxtda bunun nə demək olduğunu, yəqin ki, anlayırsınız.

– Bu ola bilməz, – ev sahibi etiraz etdi, – mənim oğlum ata yurduna xain çıxmaz!

Gültən başını tərpədirib dedi:

– Əslinə qalsa, mən də sizin kimi düşünürəm. Güman edirəm ki, onu təxribat törətməyə məcbur etmək üçün bacısını qaçırdıblar.

– Deməli, Fidan buna görə qaçırılıb?

– Məncə, hə! Gəlin vaxt itirmədən əsas məsələyə keçək. Biz qızınızı xilas etməliyik ki, Ayxanı o dəstəyə bağlayan tellər qırılsın. Xahiş edirəm, Fidanın yoxa çıxdığı gün nələr olubsa, heç nəyi ötürmədən mənə danışın.

Günəl xanım ərinin nəsə deməyinə imkan verməyib özü danışmağa başladı:

– Bədbəxt qızım həmin gündən dörd-beş gün əvvəl şəhərə çıxdı ki, rəfiqəsi Könüllə görüşsün. Qız onunla orta məktəbdə sinif yoldaşı olub, yaxşı qızıdır, anası rəfiqəmdir. Getdi, qayıdanda bir kitabla qayıtdı. Drayzerin kitabı idi. Guya Könül veribmiş oxumağa. Oxudu, üç gün bundan əvvəl dedi ki, ana, Könüllə bulvarda görüşüb söhbət edəcəyik, həm də kitabı qaytaracağam. Dedim, get, qızım. Getdi, ancaq qayıtmadı... Könülün anasına zəng elədim. İşdə idi. Evinə zəng vurub qızından soruşdu, mənə dedi ki, Fidan Könüllə bulvarda görüşüb, kitabı qaytarıb, sonra bir az söhbət edib ayrılıblar. Belə başa düşdüm ki, balamın başına nə iş gəlibsə, evə qayıdanda gəlib. Bunların hamısını polisə izahat verəndə demişdim. Ancaq dünən axşamüstü mənə yenə polis idarəsinə çağırıldılar. Gördüm Könüllə anası da oradadır. Sən demə, qızın Könülə vermək üçün apardığı kitabı küçədə tapıblar. Bir mayor danışdırırdı bizi. Könülü sıxışdırırdı, o da ağlayıb dedi ki, Fidanın xahişi ilə yalan danışib. Məlum oldu ki, Könülün heç elə kitabı olmayıb. Nə o gün, nə də dörd-beş gün qabaq Fidanla görüşüb. Fidan ona deyibmiş ki, anam səndən soruşsa, səninlə birlikdə olduğumu de. İnanın ki, dəli oldum.

Qızım ömründə nə mənə, nə atasına yalan danışmamışdı. Sonra polisdən iki nəfər gəldi mənzilə. Fidanın kitab-dəftərlərini, əşyalarını yoxladılar. Həmin gün kiminlə görüşə getdiyini öyrənmək istəyirdilər.

– Nəticəsi nə oldu?

– Hələ heç nə tapmayıblar. Polis bir yandan onun kimliyini müəyyənləşdirməyə çalışır, bir yandan da qardaşım oğlunu saxlayır orada.

– Yaxşı... – Gültən mənalı tərzdə başını buladı. – Mənə Fidandan danışın. Necə qızıdır? Xasiyyəti, zövqü, oturub durduğu yoldaşları...

– Açığını desəm, biz onu bir az qapalı böyütmüşük. Atası da həmişə nəzarət edib ona, mən də. Elə rəhmətlik qardaşı da... Evdən məktəbə, məktəbdən evə... Məktəbi bitirəndən sonra da elə öz universitetimizə qəbul oldu. Zövqünü soruşursunuz, çox sadə qızıdır, bəzi qızlar kimi geyim üstündə, bər-bəzək üstündə danışan deyil. Heç vaxt bizi artıq xərcə salmaq istəməyib. Təmiz uşaqdır, çox təmiz... Çox vaxt kitab oxuyurdu evdə... Bir də mənə ev işlərində kömək edirdi.

– Bir əlavə edim, – Hikmət müəllim söhbətə qarışdı, – çox qeyrətli, vətənpərvər qızıdır mənim Fidan balam. Müharibə başlayanda adını döyüşə könüllü yazdıran gənclər arasında o da var idi. Anası buna görə onu danladı, ancaq mən qürurlandım. Əslində, arzusu Ali Hərbi Məktəbdə, yaxud Polis Akademiyasında oxumaq idi, anası qəti etiraz etdiyi üçün filologiyanı seçdi.

– Həə... Halal olsun! – Gültən belə deyib, üzünü yenə qızın anasına tutdu: – Oğlanlarla münasibəti vardı?

– Yox! Qəti! – qadın başını buladı. – Görürdüm də, oğlan uşaqları ilə söhbətə-filana heç həvəsi yox idi.

– Kimisə sevsəydi, sizə deyərdi?

– Mütləq deyərdi! Çünki mən onunla açıq olmuşam. Dayısı oğlu onu istəyir, qız isə razı deyil. Əgər istədiyi oğlan olsaydı, belə məqamda mənə mütləq deyərdi. Hətta tək mənə yox, atasına da deyərdi. O bizdən heç nə gizlətməyib. Yeganə yalanı o kitab barədə, onu verən adamla görüşü barədə olub, buna da hələ inana bilmirəm. Mənə desəydi ki, bu kitabı mənə filan oğlan verdi, indi onu qaytarmağa gedirəm, parkda gəzib söhbət edəcəyik, məgər razı olmazdım? Oğlan barədə soruşub öyrənərdim, münasib bir adamdırsa, razılıq verərdim.

– Sizə deməyibsə, deməli, münasib bir adam deyilmiş...

– Mənim qızım çox ağıllı qızıdır. İnanın, qızım olduğu üçün demirəm bunu. Münasib olmayan bir adamla onun heç vaxt işi ola bilməzdi. Lap Qurana da əl basaram.

– Bəs sosial şəbəkələrə münasibəti necə idi?

– Marağı yox idi. “Facebook”da profili yoxdur. Şəxsi “Instagram” hesabı da açmamışdı. Ancaq yeddi-səkkiz ay qabaq mənə dedi ki, “Instagram”da kitabla bağlı səhifə açmaq istəyir. Məqsədi oxuduğu kitabları təbliğ etmək idi. Razılaşdım, açdı. Adını da “Kitablı dünyam” qoydu. Mən də izləyirəm o səhifəni... Yalnız oxuduğu kitabları paylaşır, bir-iki izləyicisi rəy yazır, vəssalam.

Gültən öz telefonunda “Instagram”a girərək həmin səhifəni tapdı. Fidan profil şəkli yerinə də kitab fotosu qoymuşdu. İyirmi səkkiz paylaşımı, iki yüz otuz dörd izləyicisi vardı. Özü isə cəmi on altı səhifəni izləyirdi ki, bunlar da, əsasən, məşhur yazıçılar və böyük kitab mağazalarının səhifələri idi.

Gültən telefonunu cibinə qoyub ayağa qalxdı və soruşdu:

– Fidanın əşyalarına baxa bilərik?

– Hə, əlbəttə, buyurun, otağını sizə göstərim, – Günel xanım divandan qalxdı və Gültənlə Mahiri qızının otağına apardı. – Buyurun, nəyə istəsəniz, baxa bilərsiniz.

Gültən özü paltar şafını açıb qızın geyimlərinə bir-bir baxdı. İşini bitirib kitab rəfinin qarşısına gələndə Mahir də ona yaxınlaşdı.

– Bütün kitab-dəftərləri bir-bir vərəqlə, – Gültən oğlana tapşırıq verdi, – bəlkə, bir məktubdan, qeyddən-filandan tapdın.

Mahir dərhal işə başladı.

Ev sahibəsi:

– Mən sizin üçün çay qoyum, – deyib qapıya doğru gələndə Gültən onu saxladı.

– Yox, çay lazım deyil, mənə bir stəkan sərin su verin, – dedi və bu zaman şafın ən aşağıdakı rəfində bir karton qutu diqqətini cəlb etdi.

Onu götürüb açdı. İçində bir cüt kiçik sadə sırğa, nazik, gümüşü rəngli saç sancağı və üç qolbaq vardı. Nazik, paslanmayan polad halqa... Üzərinə sonsuzluq işarəsi bənd edilmiş sadə zəncir qolbaq... Üçüncüsü digərlərindən seçilirdi. Hər biri gilənar boyda, dördü ağ, səkkizi qara muncuqdan, bir də ürək formasında daşdan ibarət bilərzik...

Ev sahibəsi Gültənə su gətirdi. Gültən suyu içdikdən sonra stəkanı ev sahibəsinə qaytarıb təşəkkür etdi və əlindəki muncuqlu qolbağı göstərərək soruşdu:

– Bu qolbaq, deyəsən, təzədir. Fidan bunu nə vaxt alıb?

– O hadisədən, yəni qaçırılmasından iki gün əvvəl əlində gördüm. Soruşanda dedi ki, özüm almışam. Etiketi üstündə idi, gözümün qabağında qoparıb atdı zibil qutusuna.

– Aha... Fidan birinci görüşdən, yəni kitabı alıb gətirdiyi görüşdən sonra evdən çıxmışdı?

– Yox, dərslər onlayn keçirildiyi üçün universitetə də getmirdi.

– Aydınandır... – Gültən muncuqlu qolbağı karton qutuya qoydu və soruşdu: – Yəqin, qaçırıldığı gün qızınızın telefonu üstündə olub.

– Bəli, üstündə idi.

– Fotolarına baxmaq istərdim. Şəhərdə, universitetdə, məclislərdə çəkdiyi şəkillərə. Sizin telefonunuzda varmı belə şəkillər?

– Var, əlbəttə.

Ev sahibəsi qonaq otağından telefonunu gətirib qıza verdi. Telefonda qızın otuza yaxın şəkli vardı. Gültən şəkillərin hamısına bir-bir baxdı. Hətta bəzilərinə böyüdərək baxdığı üçün ev sahibəsi təəccübləndi. Qız telefonu qadına qayıtardı və üst rəfdəki çərçivəli fotolardan birini göstərərək soruşdu:

– Oğlunuz Emin budur?

– Bəli...

– Allah rəhmət eləsin!

– Çox sağ olun, Allah sizin də övlədlərinizə rəhmət eləsin.

Gültən digər çərçivəli fonu əlinə götürdü. Bu köhnə foto-da hələ gənc olan Hikmət müəllim on yaşlarında bir oğlanla idi.

– Bu, Ayxandır?

– Bəli, bu onun bizdə olan yeganə şəkli idi...

Gültən onu əlində tutub telefonu ilə şəklini çəkdi. Sonra çərçivəli fonu yerinə qoyub qonaq otağına keçdi, ev sahibəsi ilə Mahir arxasınca gəldilər.

– Hikmət müəllim, biz gedirik, – Gültən onu görüb ayağa qalxan ev sahibinə dedi. – Lazım olsa, sizinlə yenə əlaqə saxlayacağam.

– Qızımlı onların əlindən qurtara biləcəksiniz? – kədərli ata məzlumcasına dedi.

– Əlimdən gələni edəcəyəm, – Gültən çiyini çəkdi. – Hazırda mənim bundan başqa işim yoxdur.

– Bəs o... – kişinin səsi titrədi.

– Çalışacağam ki, oğlunuzu tapıb öz tərəfimizə çəkim. Əslinə qalsa, taleyi öz əlindədir. Dua edin ki, biz onu ələ

keçirənə kimi hansısa cinayət əməli törətməsin. Elə bir iş tutsa, aqibəti məlumdur, ən yaxşı halda həbs ediləcəkdir.

– Mən dua edəcəyəm, qızım, sən də çalış onu tez tapasan!

Gültən mənalı tərzdə gülümsəyib, Mahirə başı ilə işarə edərək qapıya yönəldi. Burada birdən nə düşündüsə, dayanıb geri döndü və Günel xanımına:

– Xahiş edirəm, o muncuqlu qolbağı mənə gətirin, – dedi.

Ev sahibəsi cəld qızının otağına keçdi və əlində həmin qolbaq geri qayıdıb onu Məxfi şöbənin Vəşaqına uzatdı.

Gültən qolbağı sol əlində tutaraq telefonla bir neçə dəfə şəklini çəkdi, sonra yenidən ev sahibəsinə qayıtardı.

– Sağ olun, biz getdik, – dedi.

Mahirlə birlikdə mənzildən çıxdılar, pilləkəndə oğlan dözməyib:

– Qolbağın fotosu nəyinizə lazımdır, Gültən xanım? – deyərək soruşdu.

Vəşaq ona bir anlıq nəzər salıb dalgın halda dedi:

– Mən bu qızın fotolarına, şkafdakı paltarlarına və aksesuarlarına baxdım, ona görə də əminliklə deyər bilərəm ki, həmin qolbaq onun zövqünə qətiyyənlə uyğun deyil.

– Yəni?

– Yəni o qolbağı özü almayıb.

– Düşünürsünüz ki, kimsə ona hədiyyə edib?

– Bəli! Əgər Fidan anasını aldadaraq bunu özünün aldığı deyibsə, deməli, anası qolbağı ona hədiyyə edən adamı tanımır. Hazırda polisin axtardığı və bizim də axtarmalı olduğumuz naməlum şəxsi... O naməlum şəxsi ki, qızın oğurlanmasında yüz faiz əli var...

Mahir məmnunluqla gülümsədi:

– Tamamilə doğru düşünürsünüz. Belə çıxır ki, artıq qızı oğurlayanların izinə düşməyimiz üçün əlimizdə ipucu var?

– Məncə, hə.

Gültən bunu deyəndə artıq həyətdə idilər. Qız şalvarının arxa cibindən telefonunu çıxarıb, “Döyüş” idman klubundakı “sağ əl”inə zəng vurdu:

– Səbinə, Şamilə də, klubun qarşısına üç avtobus tapıb gətirsin. Özün də məşqçilərə tapşır ki, klubdakı böyük uşaqları meydançaya yığıb məni gözləsinlər, uzağı bir saata çataram. Hə, bir də kabinetimdəki şkafda qalın, qırmızı qovluq var, içində Sumqayıt şəhərinin planı olmalıdır, onu tap.

Gültən telefonunu söndürüb gözlərini ona zilləmiş gəncələrə baxdı. Mahir soruşdu:

– Avtobusu neyləyirsiniz?

Gültən ona məzəmmətlə baxıb dedi:

– Uşaqları ekskursiyaya aparacağam. Razi qaldın?

– Bağışlayın... – Mahir pərt halda gülümsədi. – Bəs indi hara gedəcəyik? Əmriniz nədir?

– Bulvara tərəf gedib Həzi Aslanov küçəsində qızın qaçırdığı yerə baxacağıq. Sonra isə birbaşa Bakıya!

Bir dəqiqə sonra “Mazda” və “Alfa Romeo” beşmərtəbəli binanın həyətidən çıxıb bulvara tərəf istiqamət götürdü...

VI FƏSİL

SİRLİ QƏLB OĞRUSU

Artıq üçüncü gün idi ki, onu burada saxlayırdılar. Burada... Lakin buranın nə olduğunu, hətta hansı şəhərdə yerləşdiyini belə bilmirdi. Onu bilirdi ki, ikinci mərtəbədədir. Birotəqlı mənzil kimi bir yerdə... Otaqda bir çarpayı, kiçik stol və stul, televizor, soyuducu, qab-qacaq dolabından başqa bir şey yox idi. Bir də əsas giriş qapısından başqa, yan divarda da bir qapı vardı ki, o da hamam-tualetə açılırdı. Əsas giriş qapısı çöldən bağlı olurdu. Otaqda birçə pəncərə vardı.

Pəncərədən baxanda beton döşəməli böyük həyətin yalnız bir hissəsini görmək olurdu. Bu həyəti əhatə edən hasarın başına burulğan kimi burulub gedən gümüşü rəngli məfillər çəkilmişdi. Belə məfillərə, adətən, yüksək gərginlikli elektrik buraxılırdı ki, heç kəs hasardan aşmaq fikrinə düşməsin.

Həyətdə zirehli hərbi maşınlar vardı. Bu maşınların yanında həmişə silahlı əsgərlər olurdu. Bura hara idi, görəsən? Ondan nə istəyirdilər? Fidan bunu heç cür anlaya bilmirdi.

O gün ilk dəfə gözünü burada açanda çarpayıda arxası üstə uzanmışdı. Baş ağrıyır, ürəyi bulanırdı. Çarpayıdan bir qədər aralıda dayanmış baş leytenant rütbəli otuz yaşlarında gənc kişi ona baxıb gülümsəyirdi. İlk sözü “qəşəng qızsan” oldu. Fidan qorxmuş halda yerində dikəlib:

– Mən haradayam? – deyər soruşdu. – Siz kimsiniz? Məni niyə bura gətirmisiniz? İndi atam-anam məni evdə gözləyir, məni buraxın gedim!

Zabit gülümsəməyə davam edərək dedi:

– Narahat olma, sən bizə vacib bir dövlət işi üçün lazımsan. Burada qalmalısan. Otaqda həmişə yeməyin-içməyin olacaq. Özünü yaxşı aparsan, bir müddət sonra evə buraxılacaqsan. Səs-küy salsan, qaçmağa cəhd göstərsən, cəzalanacaqsan. Unutma ki, bu cəza ölüm də ola bilər.

– Axı niyə mən? – Fidan fəryad etdi. – Mən tələbəyəm, ikinci kursda oxuyuram. Professor Hikmət Qədirinin qızıyam. Qardaşım Emin Qədirlə şəhiddir. Adını eşitmisiniz?

– Eşitmişəm, – zabit ciddiləşdi. – Yalnız bir qardaşın vardı?

– Biri də olub. On dörd yaşında olanda öldürüblər.

– Adı nə olub o qardaşının?

– Ayxan...

– Hmm... Deməli, öldürüblər. Onda belə çıxır ki, sən indi valideynlərinin sağ qalan yeganə övladısan?

– Hə... Nə olar, buraxın məni gedim!

Zabit heç nə demədən çıxdı və qapını arxadan bağladı. Ondan sonra iki-üç dəfə gəlib özü ilə yemək gətirmiş və heç nə danışmadan çıxıb getmişdi. Yeməklər sadə və az olurdu. Düyü, qarabaşaq yarması və sair...

Valideynlərini düşünürdü, çox narahat idi. Görəsən, indi nə edirdilər? Yoxa çıxması barədə nə düşünürdülər? Bəlkə də, o alçaqdan şübhələnirdilər indi. Surxaydan... Ancaq, yəqin ki, Könülü danışdırmışdılar və onun yoxa çıxdığını bilən rəfiqəsi həqiqəti deməyə məcbur olmuşdu. Valideynləri isə ağıllı qızlarının onları aldatdığını anlayıb sarsılmışdılar və onun parkda kiminlə görüşə biləcəyini ağıllarına belə gətirə bilmirdilər.

Kaş bircə dəqiqəlik imkan olaydı, anasına zəng vurub başına gələnə danışaydı. Ən azından sağ olduğunu bilərdilər. Otaqda telefon yox idi. Mobil telefonu da ayılarda artıq üstündə deyildi.

Gözlə telefonu... Fidan onun üstündə elə əsirdi ki. Heç kəsə vermirdi. Təzə alınanda ona bəzi funksiyaları öyrətməsi üçün qrup yoldaşı Kamiləyə verirdi, onda da ürəyi əsə-əsə...

Orta məktəb illərində telefonu olmamışdı. Anası deyirdi ki, buna ehtiyac yoxdur və Fidan da tələb etmirdi. Sınıfdəki bəzi qızların bahalı telefonlarını görəndə özünə təskinlik verib deyirdi ki, qoy universitetə girim, mənim də belə telefonum olacaq. Emin üçün isə doqquzuncu sinfi bitirəndə balaca, ucuz bir telefon almışdılar. Atası Fidana demişdi ki, universitetə qəbul ol, sənə telefonun ən yaxşısından alacağam. Bir az gec də olsa, verdiyi sözə əməl etdi. Oktyabrın ilk günlərində onu özü ilə mağazaya aparıb gənclər, xüsusilə də qızlar arasında dəbdə olan telefon markasından aldı. Qız o gün sevindiyyindən az qala qanad açaraq uçuş, telefonuna baxmaqdan doymurdu. Birdən düşüb sınar deyər, onu əlində ehtiyatla tuturdu. Kamilənin məsləhəti ilə gedib ekrana nazik üzlük çəkirdi ki, əlindən düşsə, şüşəsi sınmasın.

Hə, Kamilə ona telefonda bəzi funksiyaları öyrədirdi. Bir dəfə tənəffüsdə gözlərini süzdürüb gülərək pıçıltı ilə ona dedi:

– Hələ sən “Google”a girməyi öyrən, “Facebook”da, “Instagram”da profillər aç, nələr görəcəksən. Elə şəkillər, videolar var ki, adam baxanda dəli olur. İstəsən, elə şeylərdən hələlik mən “WhatsApp”da ataram sənə.

Fidan rəfiqəsinin nə demək istədiyini aydın başa düşməsə də, qızın bu sözləri pıçıltı ilə və bir qədər utanaraq deməsindən bildi ki, söhbət heç də yaxşı şeylərdən getmir.

– Yox, lazım deyil, – dedi, – telefon mənə zəng etmək, qızlarla “WhatsApp”da yazışmaq üçün lazımdır. Bir də elmi səhifələrə, kitab səhifələrinə girəcəyəm ki, lazımlı şeylərdən xəbərdar olum, yeni çapdan çıxmış kitablardan xəbərim olsun.

– Yaxşı görək! – Kamilə gülüb onu lağa qoydu.

Elə həmin gün “Müasir Azərbaycan dili” fənninin seminarında “WhatsApp”na bir foto gəldi. Dərhal çevrilib ondan iki parta arxada oturmuş Kamiləyə baxdı. Çünki ona hələlik “WhatsApp”la yazan yalnız bu qız idi. Kamilə bic-bic gülümsəyirdi.

Telefonu partanın altında gizlədərək “WhatsApp”a girdi. Fotonu açanda elə dıxsındı ki, hətta parta yoldaşı Gülşən: “Nə oldu, ay qız?” – deyər təəccüblə soruşdu. Kamilənin göndərdiyi tam çılpəq vəziyyətdə olan oğlan fotosu idi. Onu görməyi ilə telefonu qıçları arasında gizlədib söndürməyi bir oldu. Arxaya acıqlı və sərt nəzərlərlə baxanda Kamilə gülürdü.

Utanc və həyəcandan bədənini tər basmışdı. Ona elə gəlmişdi ki, belə bir fotoya baxdığını bütün qrup yoldaşları, hətta müəlliməsi də anlayıb. Qrup yoldaşları yox, amma müəllimə, doğrudan da, nəşə hiss etmişdi.

– Fidan, sənə nə olub? – deyər soruşdu. – Sifətin nə yaman qizarıb, xəstəsən?

Güclə ayağa qalxıb dedi:

– Yox, müəllimə...

– Onda əyləş, diqqətin dərstdə olsun!

Əyləşsə də, artıq müəllimi dinləyə bilmirdi. İndicə ani olaraq yarımçıq gördüyü foto beynini tamam qarışdırmışdı. Kamiləyə bərk acığı tutmuşdu. Sanki cinayət işləmişdi və bu cinayəti işləməyinin səbəbkarı Kamilə idi. Düşündü

ki, tənəffüsdə qızın abırını ələyinə büksün. Amma zəng vurulanda fikrindən daşındı. Qorxdı ki, söhbət böyüyər, onun necə bir fotoya baxdığından digər qrup yoldaşları da xəbər tutarlar.

Tənəffüsdə halının yaxşı olmadığını görən Kamilə də ona yaxınlaşmadı. Bəlkə də, hərəkətinə görə peşman olmuşdu.

Universitetdən evə qayıdanda da yol boyu özündə deyildi. Ona elə gəlirdi ki, az qala hər şeydən çox sevdiyi gözəl telefonu kirlənib, murdarlanıb. Ağlamaq istəyirdi. Bir yerdə dayandı ki, telefonu açıb o fotonu silsin. “WhatsApp”a girdi, fotonu açmadan birdəfəlik silə bilirdi, amma, nədənsə, buna əli gəlmədi. “Evdə silərəm” deyib, telefonu yenidən cins şalvarının arxa cibinə qoydu.

Süfrə arxasında anası ondan niyə belə həyəcanlı olduğunu soruşdu. O, anasından indiyə kimi heç nəyi gizlətməmişdi, başına gəlmiş bu xoşagəlməz əhvalatı da danışmaq istəyirdi, ancaq o qədər utanırdı ki, heç nə deyə bilmədi.

Yeməyini yeyib bitirən kimi otağına qaçdı. Telefonu əlinə alıb arxası üstə çarpayısına uzandı. Əlləri əsə-əsə “WhatsApp”a girib fotonu açdı. Öz ürək döyüntülərinin səsinə eşidirdi. Əlləri elə titrəyirdi ki, telefonu düzgün saxlaya bilmirdi. Düz bir dəqiqə beləcə baxdı. Qızdırmalı adamlar kimi üzü od tutub yanırdı. Sonra isə sanki birdən-birə nə etdiyinin fərqinə varıb ani bir qərarla şəkli sildi və bununla kifayətlənmədi: həmin an Kamiləyə nifrəti o qədər güclü idi ki, onun nömrəsini bloka atdı. Bunu etməyi də elə Kamilənin özü öyrətmişdi ona.

Bir azdan anası otağına girib çarpayısının kənarında oturdu və ondan bir daha universitetdə nə baş verdiyini soruşdu. Fidan bu dəfə susmadı:

- Kamilə dərsdə telefonuma pis şəkil göndərdi.
- Necə pis şəkil?
- Pis də, çox pis! Əxlaqsız şəkil...
- Həə... – anası qaşlarını çatdı. – Göstər baxım!
- Sildim...

– Yaxşı elədin. Heç vaxt elə iyrənc fotolara baxma və bundan sonra Kamilə ilə yaxınlıq eləmə. Ondan sənə rəfiqə olmaz. “WhatsApp”da yazışmaq istəyirsənsə, Könüllə yazış...

Könül, doğrudan da, ağıllı qız idi. Telefonla bağlı təcürbəsi ondan xeyli çox olduğu üçün hərdən ona məsləhətlər verirdi. Deyirdi ki, heç vaxt sosial şəbəkələrdə oğlanlarla yazışma. Orada qız axtaranların heç biri normal oğlan deyil, əxlaqdan, mədəniyyətdən, mənəviyyatdan məhrum bəd-bəxtlərdir. Deyirdi ki, profil açsan belə, qətiyyənlə öz şəklini qoyma, o saat gic-gic şeylər yazacaqlar.

Fidanın sosial şəbəkələrə onsuz da elə bir marağı yox idi. Özünü kitablara həsr etmişdi və mütləqədən aldığı zövqü başqa heç nədən ala bilmirdi. Ancaq bu il martın əvvəllərində qərara gəldi ki, “Instagram”da səhifə yaradıb, oxuduğu kitabları orada təbliğ etsin. Anasının razılığını alıb, “Kitablı dünyam” adlı səhifə yaratdı. Profil şəklinə öz kitab rəfinin fotosunu qoydu. Bunu qrup yoldaşlarına bildirib dedi ki, səhifəsini izləsinlər, oxuduğu kitablar barədə maraqlı paylaşımlar edəcək.

İlk paylaştığı əsər həmin vaxt yenidən oxuyub bitirdiyi “Cəhənnəmdən gələn səs” romanı oldu. Kitabın şəklini çəkəndə fotoya barmaqları da düşmüşdü. Universitetə daxil olandan sonra dırnaqlarını diqqəti o qədər də cəlb etməyən solğun rənglə boyayırdı. Həmin paylaşımından bir gün sonra yad bir oğlandan “direct”ə məktub gəldi: “Gözəl barmaqlarınız var, xanım. Yəqin, özünüz də gözəlsiniz. Tanış ola bilərik?”

Bu axmağın kitab barədə rəy yazmaq əvəzinə barmaqlarına kompliment deməsi qızı əsəbiləşdirmişdi. Sonradan paylaşmaq üçün kitabların fotolarını çəkəndə çalışırdı ki, barmaqları düşməsin. Özünə söz verdi ki, bir də “direct”ə gələn məktubları oxumayacaq.

Son vaxtlar paylaştığı kitab fotolarına tək-tək rəy yazanlar arasında “Love of book” adlı bir kitabçı səhifəsi də olurdu. Həmin səhifə də yeni yaradılmışdı, deyəsən. Elə Fidanın kimi, onun da izləyicisi az idi. Ancaq səhifənin admini hər kim idisə, yazdığı rəylərdən bilinirdi ki, bilikli, mədəni adamdır.

Bir gün Ceyn Ostinin “Təhrik” romanını oxuyub bitirən kimi kitabın fotosunu və roman barədə qısa təəssüratını paylaşmışdı. Ertəsi gün “direct”ə “Love of book”dan məktub gəldiyini gördü. Qızlığı-oğlanlığı bilinməyən bu admin artıq onun nəzərində kitabsevən, əxlaqlı, zişansız bir insan idi və buna görə də “direct”ə gələn məktublara baxmayacağına söz versə də, bu məktubu oxumaq qərarına gəldi. “Love of book” salamsız-filansız birbaşa kitab barədə fikirlərini bölüşmüşdü:

“Bu kitab ingilis ədəbiyyatının qiymətli incilərindəndir. 1817-ci ildə, yazıçının ölümündən altı ay sonra çap edilib. Yəni Ceyn Ostin öz kitabını görə bilməyib”.

Cavab yazmasaydı, hörmətsizlik olardı və yazdı: “Doğrusu, bunu bilmirdim...”

Çox keçməmiş cavab gəldi: “Kədərli, elə deyilmi? Əziyyət çəkib əsər yazasan, lakin çap olunduğunu görməyəsən”.

“Bəli, kədərli, – Fidan titrəyən barmaqları ilə həyəcanlı halda yazdı. – Siz oxumusunuz bu romanı?”

“Bəli, oxumuşam. Gözəl əsərdir”, – cavab gəldi.

“Məncə də”, – Fidan yazdı və söhbətləri beləcə yekunlaşdı.

Bu qısa, mədəni söhbət Fidanı bir azca təlaşlandırsa da, əslində, ona xoş təsir bağışlamışdı.

İki gün keçmiş İsmayıl Şıxlının oxuyub bəyəndiyi “Ölən dünyam” kitabının fotosunu və altından qısaca rəyini paylaşırdı. “Love of book” səhifəsinin naməlum admini paylaşım rəy yazdı: “Mən də oxumuşam, gözəl romandır”.

Rəyin axırında ürək işarəsi də qoymuşdu.

Bir həftə sonra Pol Osterin “Qaranlıqdakı adam” romanını paylaşarkən gözləyirdi ki, “Love of book” bu dəfə öz fikrini “direct”ə yazacaq. Amma o yenə də birbaşa paylaşımın altına rəy yazdı: “Təəssüf ki, oxumamışam, ancaq mütləq tapıb oxuyacağam”.

Lakin Parisin “Bağlı qapılar arxasında” kitabı haqda paylaşım edəndə naməlum kitabsevər yenə “direct”ə yazdı: “Kitabın az qala üçdəbir hissəsi mənə o qədər də maraqlı gəlmədi. Yalnız ona görə oxuyurdum ki, Ceklə Qreysin həyatının göründüyü kimi olmadığını hiss etmişdim. Sonradan hadisələr maraqlı olmağa başladı və sona kimi həyəcanla oxudum”.

Əgər iki adam eyni bir kitabı sevərək oxuyubsa, bu artıq onların həyatında və düşüncə tərzində oxşarlığın olduğunu göstərir. Belə adamlara elə gəlir ki, bir-birlərini istənilən mövzuda asanca başa düşə bilərlər.

Fidan da eynən bu hissləri keçirirdi. “Love of book”dan gəlmiş mesajı görəndə, əlində işi olmasına baxmayaraq, otəgına qaçıb çarpayığı uzanaraq cavab yazdı:

“Məndə də eynən siz deyən kimi oldu. Kitabın yarından sonrakı hissəsini həyəcənsiz oxumaq mümkün deyil. Sizin Cek obrazına münasibətiniz necə oldu? Mənə elə gəlir ki, o öz layiqli cəzasını aldı”.

Bir neçə dəqiqə sonra cavab gəldi: “Mən ona cəza deməzdim. Qreys Cekdən qurtulmağın başqa yolunu görmədiyi üçün onu aradan götürdü. Özünün və bacısı Millinin salamat qalması üçün... Mənə görə, Cek sağalmaz xəstə və bəd-bəxt bir adam idi”.

“Hər halda, o ölməli idi və öldü...”

“Razıyam ki, elələri təhlükəli olduqları üçün cəmiyyətdən təcrid edilməlidir. Öldürmək isə istənilən halda vəhşilikdir”.

“Müharibədə də?”

“Müharibələri sevmirəm. İstəmirəm ki, dünyanın harasında müharibə olsun”.

“Mən də... Lakin vətənin işğal altındadırsa, günahsız soydaşların öldürülməsinə, müharibə etməkdən başqa yol qalmır”.

“Nə deyim... Bəlkə də, siz haqlısınız...”

Söhbətləri beləcə yekunlaşdı.

Osman Balcıgilin “Alagözli Cəlilə” kitabını paylaşandan sonra gün ərzində başı qarışıq olmuşdu. Ona görə də “Instagram”a yalnız gecə soyunub yatağına uzananda girə bildi. “Love of book” yenə “direct”ə yazmışdı və bu onu məmnun etməklə bərabər, yenidən həyəcanlandırdı. Artıq özündən asılı olmayaraq, bu adamla yazışmağa alışmışdı. Əlinə aldığı hər hansı kitabı tez oxuyub bitirməyə çalışırdı ki, səhifəsində paylaşsın və o, “direct”ə nəşə yazsın.

Qollarını sinəsinə qədər çəkdiyi yorğandan çıxarıb həvəslə cavab yazdı. Qarşı tərəfdən mesaj gələndə yenə həyəcanlandı. Bu, bəlkə də, yorğanın altında yarıcılpaq olmasından doğan bir utanc hissi idi. Müsahibi bu barədə heç bir dəqiq ipucu verməsə də, artıq Fidan onunla yazışan şəxsi oğlan kimi təəvvür edirdi.

Ən qəribəsi isə bu idi ki, onun əks cinsin nümayəndəsi olduğunu düşünməklə kifayətlənməmiş, özünə sərf edən keyfiyyətdə xəyali bir obraz yaratmışdı. Zaman keçdikcə Fidan elə gəlirdi ki, onunla yazışan iyirmi-iyirmi beş yaşlı, ucaboy, kifayət qədər yaraşqlı və mədəni bir oğlandır. Xəyalındakı həmin oğlanın kədərli gözləri vardı. Bəli, başqa cür ola bilməzdi. Fidan onun son yazışmalarında yazdığı fikirlərdən asanlıqla bu qənaətə gəlmişdi.

O gecə iki saatdan çox yazışdılar. Yalnız kitablar haqqında, bir də həyat, insanlar, onların qəribə taleləri barədə... Lakin hələ də bir-birlərinin adını bilmirdilər... Fidan soruşmaq istəyir, ancaq buna cəsarəti çatmırdı. Həmin gecə ilk dəfə olaraq oğlan, bəli, məhz oğlan ona "gecəniz xeyrə" yazdı...

Fidan çox istəyirdi ki, "Instagram"-da yazışdığı bu mədəni, bilikli, kitabsevər oğlan barədə anasına, hətta atasına danışsın. Lakin özünə də aydın olmayan gizli səbəbdən bunu edə bilmirdi. Nədənsə, ona elə gəlirdi ki, düzgün iş görmür və anası bilsə, bunu ona qadağan edəcək.

Təxminən bir həftə bundan əvvəl oğlan yenə ona yazdı: "Salam. Siz Teodor Drayzerin "Cenni Herhardt" romanını oxumusunuz?"

"Salam. Onun "Kerri bacı" romanını oxumuşam, sizin dediyinizi isə, təəssüf ki, yox", – Fidan cavab verdi.

"Sabah saat on birdə işimlə əlaqədar "Göyərçin" parkından keçəcəyəm. Həmin vaxt gələ bilsəniz, kitabı sizə verərəm. Çox istərdim ki, bu kitabı oxuyasınız".

Ondan belə bir təklif gözləmədi. Dəqiqələr keçir, oğlanın ondan cavab gözlədiyini düşündükcə həyəcanı artırdı.

Nəhayət, yazdı: "Siz məgər Sumqayıtda yaşayırsınız?"

"Bəli. Sizin eviniz o parkdan çox da uzaqda deyil, mənə".

Müsaibinin cavabı onu təəccübləndirdi və dərhal yazdı: "Siz evimizin yerini, ümumiyyətlə, mənim Sumqayıtda olduğumu haradan bilirsiniz?"

Həmsöhbəti iki gülümsəmə smayliki göndərüb, ardınca da yazdı:

"Əlbəttə, paylaşımlarınızdan... Kitabların bir neçəsinin şəklini bizim məşhur göyərçin heykəlinin qarşısında çəkmişiniz. Bundan Sumqayıtda yaşadığınız məlum olur. Açıq pəncərəyə qoyub çəkdiyiniz bir kitabın fotosundan isə evinizin hansı məhəllədə yerləşdiyini bilmək çətin deyil".

"Aydın oldu..." – Fidan yazdı və gülümsəmə smayliki göndərdi.

"Sabah gələcəksinizsə, mən kitabı özümə götürürəm".

"Gələcəyəm..." – bunu necə yazdığını özü də anlamadı.

"Aha, onda hələlik".

"Hələlik".

Bircə bunu bilirdi ki, sabahkı görüşə getmək, bir aydan çoxdur söhbətinə alışdığı, barəsində düşündüyü o oğlanı görmək istəyir. Özünü də çox istəyir! Hətta Fidan üçün artıq qarşısıalınmaz bir istək idi bu. Bununla belə, valideynlərinə gizlin iş tutmağın düzgün olmadığını da anlayırdı. Ertəsi gün ömründə ilk dəfə anasını aldatdı. Dedi ki, Könüllə görüşüb ondan kitab alacaq. Bu barədə artıq axşamdan rəfiqəsi ilə danışmışdı. Əgər anası soruşsa, qız Fidanın onunla görüşəcəyini deyəcəkdə.

Parka beş-on dəqiqə tez gəldi. Skamyaların birində oturub oğlanı gözləməyə başladı. İçində sözlə ifadə etmək mümkün olmayan məchul bir təlatüm vardı. İlk görüşdə nə deyəcəyini, nə danışacağını bilmirdi. Yəqin ki, oğlan əlini ona uzadıb öz adını deyəcək, ondan da eyni hərəkəti gözləyəcəkdə. Bəs sonra? Sonra, yəqin ki, yanında oturub kitabı ona verəcək, bir az həmin kitabdan danışacaqdı. Sonra...

Karantinlə əlaqədar evdən SMS icazəsi olmadan çıxmaq qadağan edildiyi üçün parkda adam az idi. Sol tərəfdən yaşlı bir qadın öz iti ilə gəlib qabağından keçdi. Sonra sağ tərəfdən gələn bir oğlan qabağından keçib sürətlə uzaqlaşdı. Bir neçə dəqiqə keçdi. Yenə sağdan kimsə gəlirdi. Bu, otuz yaşlarında, ortaboy, arıq bir oğlan idi. Əynində dizləri süzölmüş açıq-mavi cins şalvar və damalı pencək vardı. Fidan yaxınlaşmaqda olan bu adama ani nəzər salıb üzünü çevirmək istəyirdi ki, onun əlində bir kitab gördü. Oğlan düz onun üstünə gəlirdi...

Nə edəcəyini bilmirdi, düşünməyə vaxtı da qalmamışdı. Oğlan gəlib qabağında durdu.

– Sizsiniz? – deyər soruşdu.

Səsini də heç belə təsəvvür etməmişdi. Çox fərqli idi. Xəyalındakından bir qədər kobud və xırıltılı...

– Mənəm... – deyib qeyri-ixtiyari ayağa qalxdı.

– Buyurun, bu da sizə dediyim kitab... “Cenni Herhardt”, – oğlan kitabı ona uzatdı.

– Çox sağ olun, – Fidan kitabı alıb iki əli ilə qasığının üstündə tutdu.

– Mənim hələ vaxtım var, əgər sizin də vaxtınız varsa, bir az oturub söhbət edək. Bir aydan çoxdur ki, kitab dostları kimi yazışıyıq, – oğlan gülümsədi.

Bəli, bu o idi... Fidanın bir neçə həftədir, demək olar ki, hər gün mesajını intizarla gözlədiyi həmin adam... Lakin qız onu xəyalında tamamilə fərqli təsəvvür etmişdi. İndi isə o xəyallar sanki birdən-birə uçub getmiş, yerini qarşısındakı bu reallığa vermişdi.

Əslində, istəyərdi bir az oturub söhbət etsin, ancaq, nədənsə, ağzından bu kəlmələr çıxdı:

– Anam dedi ki, tez qayıt...

– Necə istəyirsiniz...

– Bir-iki günə kitabı oxuyub qaytaracağam.

– Yaxşı...

– Sağ olun, mən gedim...

– Hə, buyurun, sizə yaxşı yol, – oğlan bunu dedi və qəfildən yadına düşübmiş kimi, əlini pencəyinin cibinə saldı, qara və ağ muncuqlardan ibarət bir qolbaq çıxarıb Fidana uzatdı. – Bura gələndə yolüstü bir mağazaya girdim, bunu görəndə xoşuma gəldi... Ürəyimdən keçdi ki, sizin üçün alım, görüşümüzədən xatirə qalsın.

Bir anlıq tərəddüd etdi. Sonra fikirləşdi ki, bu kiçik hədiyyəni verən qısa vaxt ərzində varlığına alışdığı, səhərdən axşama kimi barəsində düşündüyü həmin oğlandır... Qolbağı götürüb:

– Çox sağ olun, minnətdaram, – dedi.

Bir-birilərindən adlarını soruşmadan sağollaşib ayrıldılar. Evə gəlib kitabı öz otağında masanın üstünə qoydu. Qolbağı isə anasından gizlətməyə çalışırdı. Lakin iki gün sonra qadın onu təsadüfən əlində gördü və Fidan qolbağı mağazadan özünün aldığı deməklə anasını ikinci dəfə aldatdı.

Növbəti günlər fikri həmin oğlanda qaldığı üçün kitabı diqqətsiz oxuyurdu. Elə hey fikirləşirdi. Adını bilmədiyi həmsöhbəti olduqca mədəni, ciddi həmçinin, sirli bir adam idi, lakin xəyallarında əzizlədiyi birinci oğlana bənzəmirdi və bu, Fidanı əsəbiləşdirirdi.

Görüşdən üç gün sonra axşam vaxtı oğlan “Instagram”da yazıb, “Cenni Herhardt”ı oxuyub-oxumadığı ilə maraqlandı. Fidan onda kitabı yenidən bitirmişdi və şərtləşdilər ki, ertəsi gün elə həmin yerdə görüşsünlər.

Bu görüşə gedəndə birincidə olduğu kimi həyəcan yox, daha çox tərəddüd vardı içində. Tanımadığı adamlar bir

həftənin içində ikinci dəfə görüşməyin nə dərəcədə doğru olması barədə düşünür, sonra özünə təskinlik verib deyirdi ki, kitabı yiyəsinə qaytarmaq üçün onunla görüşməyə məcburdur.

Sakit, boş küçə ilə görüş yerinə getdiyi zaman sağ tərəfində qəfildən bir maşın dayandı. Sükan arxasında kitabsevər dostunu görəndə əməllicə heyrətləndi, oğlan adını çəkib ona salam verəndə isə heyrəti ikiqat artdı.

Elə o an kimsə Fidanı sol tərəfində dayanan ikinci maşına dartdı. Maşınların ikisi də yerindən tərpəndi və Fidan həmin an son dəfə oğlanın üzünü görə bildi. Gülümsəyirdi. Sonra heç nə görmədi və eşitmədi, çünki onu bayıltmışdılar...

İndi bütün bunları yadına salan Fidan özünü taxta çarpayığa atıb hönkürtü ilə ağlamağa başladı...

VII FƏSİL

“DÖYÜŞ” İDMAN KLUBUNDA

“Döyüş” idman klubunun həyatindəki uzun meydançada əsl izdiham vardı. Burada əlbəyaxa döyüşün sirlərini öyrənən yeniyetmələr öz məşqçilərinin başına toplaşaraq söhbət edirdilər. Darvazanın yaxınlığında üç boş avtobus dayanmışdı.

Meydançanın baş tərəfində “ütülənmiş” qısa sarı saçlı çiyinlərinə güclə çatan, qırmızı pencək və bəyaz şalvar geyinmiş gənc qız qarşısındakı masanın üzərinə sərilmiş böyük plan-xəritəyə baxırdı. Bu qəşəng qız karate üzrə qızlar qrupunun məşqçisi, həmçinin baş məşqçi Gültən Dəmirlinin klubdakı ən yaxın adamı Səbinə xanım idi.

Darvaza açıldı. Səbinə həyətdə daxil olan qara rəngli “Mazda”-nı görən kimi üzünü meydançadakılara tutaraq ucadan dedi:

– Sıraya düzülün!

Şagirdlərin hər biri dərhal öz məşqçilərinin qarşısında sıraya düzüldü. Altı məşqçi vardı. Hər kəsin gözü “Mazda”-da idi.

Vaşaq avtomobildən düşdü. Kepkası ilə idman gödəkcəsini çıxarıb oturacağıın üstünə atdı. Köməkçisinin yanına gəlib salamlaşaraq masanın üstündəki xəritəyə baxdı.

– Burada altı qrup saxlamışam, – Səbinə hesabat verdi, – on altı-iyirmi yaşlı yüz iyirmi altı şagird və altı məşqçi...

Gültən razılıqla başını tərpətdi. Bir az narahat görünürdü və bu heç də səbəbsiz deyildi. Məxfi şöbədəki müşavirədə Bakıya göndərilmiş beş təhlükəli killerin zərərsizləşdirilməsi üçün yaradılan əməliyyat-axtarış qrupunun planına qarşı öz alternativ əməliyyat planını təklif etmişdi. Onun planı əvvəlcə Ayxan Asayevin bacısını girovluqdan qurtarmaq, daha sonra Fixmanın bu bacarıqlı detektivini ələ keçirərək, digər dörd killerin tutulmasında ondan istifadə etməkdən ibarət idi.

Ələmdar onun təklifinə ciddi yanaşmadı. İşi Yusifovun əməliyyat-axtarış qrupuna tapşırırdı və Gültənin xətrinə dəyməmək üçün müstəqil işləməsinə icazə verdi.

Məxfi şöbənin Vəşaqı məsələnin ciddi olduğunu anlayırdı. Bilirdi ki, ermənipərəst general Lebedevi burada dəstəkləyən, hətta onunla əlbir işləyən qruplaşma olmasaydı, bu türk düşməni cəsarət edib Bakıya öz agentlərini göndərə bilməzdi.

Amanovun da daxil olduğu xain qruplaşmanın başında kimin durduğu hələ dəqiq məlum deyildi. Buna görə də Məxfi şöbə Amanovu tutmayıb izləmək qərarına gəlmişdi və hazırda Turalın bölməsində çalışan Nəsrin adlı qız xain polkovnikin hər addımını təqib etməkdə idi.

Məxfi şöbənin zirzəmisində giziri qətlə yetirən və öldürülməkdən qorxaraq bunu Ələmdara etiraf edən xain kapitan Amanov onun şefi şübhələnməsin deyərək, saxlanılmamışdı və şöbədə "xidmət"ini davam etdirirdi. Dünənki müşavirədə Ələmdar nəyə görə onun saxlanılmasını əmr etdi. Gültənin fikrincə, Amanov və onun naməlum şefi bunu eşidən kimi əl-ayağa düşəcək, ciddi tədbirlər görməyə çalışacaqdı. Onlar Amanovun izlənməsindən də şübhələnə bilərdilər. Belə olduqda, son günlər polkovniki təqib edən Nəsrinin işi xeyli çətinləşəcəkdi...

Gültən Səbinə ilə birlikdə qrupların qarşısından keçməyə başladı. Əynində ağ rəngli qısaqol idman kostası və qara cins şalvar vardı. Sağrı və bud əzələləri əyninə kip oturmuş şalvardan aydın nəzərə çarpır, yeridikcə yığılıb-açılan bu möhkəm əzələlər qızın fiziki cəhətdən kifayət qədər güclü olduğunu göstərirdi.

Meydançadakı qrupların üçü qızlardan, üçü isə oğlanlardan ibarət idi. Samboçu oğlanların qarşısından keçəndə qrupun yeni məşqçisi Cahangir az qala fərağat vəziyyəti alaraq onu başı ilə salamladı. Bu intizamlı gənci işə təzə götürmüşdü. Yalçının yerinə...

Son vaxtlar hiss eləmişdi ki, Yalçın hər onu görəndə özünü itirir, yerişini dəyişir. Baxışları da fərqli olmuşdu bu yaraşqlı sambo müəlliminin. İki ay bundan əvvəl onu kabinetinə çağıraraq müqəddiməsiz-filansız:

– Sən mənə niyə elə baxırsan, Yalçın? – deyərək soruşdu.

Oğlan çaşmışdı:

– Necə baxıram?

– Ac ayı ağacın başındakı armuda necə baxırsa, elə.

– Gültən xanım... – gənc sambo müəllimi udqundu. – Allah eləməsin, mən sizə elə pis gözlə baxmıram. Fikrim təmiz və ciddidir sizə qarşı.

– Yəni?

– Yəni... Sizi sevirəm...

– Sevirsən, yaxşı eləyirsən, bu sənənin şəxsi işidir, amma bundan sonra daha burada sənə yer yoxdur, – Gültən masanın üstündəki ağ bir vərəqi ona doğru sürüşdürdü. – Otur, ərizəni yaz və çıx get burdan. Əmrlə qovsam, başqa klublar səni işə götürməz, qoy gedənin öz ərizənlə olsun.

Oğlan ondan uzaqda dözə bilməyəcəyini, burada onunla işləməkdən şərəf duyduğunu söyləyərək qızı hirsələndirdi.

– Ə, bura bax, düdük, – Gültən dedi, – səni burada şil-kür eləməmiş ərizəni yaz, rədd ol get!

Yalçın ərizəsini yazaraq klubu tərk etdi...

Cahangirin qrupundan sonra Şamilin kikkoksinq qrupu düzülmüşdü. Şamilə karate müəllimi Vasif Ələmdarın kadr-ları idi və Gültən bir vaxtlar burada onlarla birlikdə müəllimlik etmişdi. Vasif yerini bilən adam idi, lakin Şamil Gültən baş məşqçi olandan sonra da onunla ərkəyana davranmağa çalışırdı. Bu səbəbdən onu yerində oturtmağa məcbur oldu. İndi bu kürən və köntöy oğlan da təzə məşqçilər kimi ondan çəkinirdi.

Altı qrupun hər birinin qabağından keçəndən sonra yenidən masaya yaxınlaşdı. Fidanın muncuqlu qolbağının fotosunu Səbinəyə göndərərək dedi:

– Səbiş, bu fotonu buradakı məşqçilərə göndər, onlar da uşaqlara göndərsinlər.

Səbinə telefonuna baxaraq:

– Yaxşı, bu saat! – dedi.

– Hə, bir də hər kəs SMS icazəsi alsın.

Pandemiya ilə əlaqədar bir çox məktəblərdə dərslər qismən və ya tamamilə dayandırılısa da, “Döyüş” idman klubunda iş dayanmamışdı. Bu barədə Ələmdar özü şəxsən icazə almış, həm məşqçilərə, həm şagirdlərə evdən çıxıb kluba maneəsiz gəlmələri üçün vəsiqələr paylanmışdı. Lakin bu vəsiqələr Sumqayıtda işə yaramayacaqdı. Polis əməkdaşları uşaqları cəriməyə bilərdi.

Səbinə öz nazlı yerisi ilə dikdaban tuffilərini döşəmədə taqqıldadaraq ondan aralanıb məşqçiləri yanına çağırırdı. Bu zaman ona arxadan baxan Gültən gülümsədi. Bu qız orta məktəbi bitirəndən sonra hansı səbəbdən İdman Akademiyasında təhsil almağı seçmişdi, anlaya bilmirdi. Özün idmançı adını

daşıyasan, lakin idman geyimləri əvəzinə qısa yubka, lasin şalvar, dikdaban ayaqqabı geyinəsən, saçına, üz-gözüne bu qədər qulluq edəsən...

Bu keyfiyyətlərini ilk andan görüb hiss etdiyi üçün onu işə götürmək istəmirdi. Lakin bu arıq, bir qədər bəstəboy qızın istiqanlılığı və mədəniliyi xoşuna gəlmişdi. Bir aylıq sınaq müddəti qoyaraq işə götürdü və elə ilk həftələrdən gördü ki, əslində, ixtisas bacarığında digər məşqçilərdən geri qalan bu mehriban, mehriban olduğu qədər də ağırtəbiətli qızı şagirdləri sevməyə başlayıblar.

Səbinə baş məşqçisinin bir şübhəsini də puça çıxarmışdı. Gültən onu işə götürəndə düşünmüşdü ki, gözəlliyinin qeydinə ifrat dərəcədə qalan bu nərmə-nazik qız kişi məşqçiləri və yaşca böyük oğlan şagirdləri özünə cəlb edərək, klub haqda xoşagəlməz söhbətlərin yayılmasına səbəb olacaq. O belə şeyləri qətiyyənlə sevmirdi. Lakin baxıb gördü ki, Səbinənin əks cinsə qarşı elə bir marağı yoxdur və bu da onu yaxşı mənada təəccübləndirdi.

Aylar keçdikcə Səbinədə yeni müsbət keyfiyyətlər kəşf edən Gültən onun dərslər saatlarını xeyli azaldaraq özünə köməkçi təyin etdi. Səbinənin sədaqəti, idarəçilik qabiliyyəti Gültəni əmin etdi ki, düzgün qərar verib.

Gözü idman klubunun qabaq divarına çəkilmiş iri leopard rəsinə sataşdı. İdman klubunun simvolu olan bu rəsm klubun sahibinin, yəni Ələmdarın “Leopard” ləqəbi daşması ilə bağlı idi. Hazırda torpaq uğrunda qanlı döyüşlərin getdiyi Qarabağ bölgəsində olan rəisini xatırladı. Düşündü ki, görəsən, indi nə edir, döyüşdədir, ya dincədir, sağ-salamatdır, yoxsa yaralanıb... Yoxsa... Allah eləməsin!.. Gültən həyatı boyu yalnız bir nəfəri sevmişdi və bu bir nəfərin yoxluğu onu məhv edə bilərdi.

Uca Yaradan yaratdığı insanlara beyinlərinin dözə biləcəyi qədər eşitmə, görmə, düşünmə qabiliyyəti verdiyi kimi, ürəklərinin dözə biləcəyi qədər də sevmə qabiliyyəti verib. Əlbəttə, hamıya eyni dərəcədə yox... Kiməsə çox, kiməsə az... Hər kəsin yalnız vuruşmaq üçün yarandığını düşündüyü bu qız da Ələmdarı sevirdi. Özünü də Tanrı tərəfindən insanların sevgisinə qoyulmuş həddin axırına kimi...

Bəlkə də, Gültən yetimlər evində böyüdüüyü üçün ona verilən sevgi payını bir çox başqa qızlar kimi anaya, ataya, bacıya, qardaşa, nənəyə, babaya xərcləyib azaltmamış, hamısını saxlayaraq onlara vermişdi: Vətəninə, bir də Ələmdara...

İndiki məqamda xatırlamaq istəməsə də, altı il əvvəlki o əhvalat yadına düşdü.

O gecə...

Saat on ikini ötsə də, həmişəki kimi mənzilində tək-tənha olan Gültən hələ oyaq idi. Divanda oturub tələsizliyi barədə düşünürdü. Həmin günlər doğma anasının kimliyini və naməlum atasının göstərişi ilə öldürüldüyünü yenidən öyrənmiş qız hər kəsdən, o cümlədən Ələmdarın özündən də xəbərsiz təhqiqat apararaq qatili müəyyən edə bilmişdi. Başqa cinayət üstündə tutulmuş qatil artıq polis bölməsində idi. Gültənin əli ona heç cür çatmırdı ki, atasının kimliyini soruşub öyrənsin, ondan da, bioloji atası sayılan o qansızdan da anasının qisasını alsın.

Bütün uşaqlığını kimsəsiz uşaqlar evində, sonrakı illərini gizli hərbi kəşfiyyat məktəbində keçirən Gültən özünü heç vaxt ögünkü kimi tənha, kimsəsiz hiss etməmişdi.

Elə həmin məqamda, gecə saat birə işləmiş Ələmdar gözənilmədən ona zəng vurdu. Sən demə, gecənin bu vaxtında hələ də şöbədə imiş. Onun da səsi məhzun idi. Gültən sonra öyrəndi ki, ailəsində münaqişə olub, arvadı Ayçöhrə uşağı da götürərək atası evinə, anası isə rayondakı bacısıgilə gedib.

Ələmdar Gültənin səmindən kədərli olduğunu anlamışdı. Nə baş verdiyini soruşdu. Elə soruşdu ki, o vaxta kimi hər zaman gücü, cəsarəti, bəzən hətta amansızlığı ilə rəqiblərinin bağrını yarmağı bacarmış Gültən kövrəldi. Titrək səslə:

– Yaxşı deyiləm, Ələmdar, – dedi.

Ələmdar onun bu halına laqeyd qala bilmədi. Dedi ki, elə bu saat durub onun yanına gəlir və buna icazə istədi. O an Gültənin bundan böyük istəyi ola bilməzdi. Çünki özünü, doğrudan da, tənha, gücsüz, çarəsiz hiss edirdi. Lakin Ələmdar evli idi, gecə vaxtı durub onun mənzilinə gəlməsi yaxşı çıxmırdı. Bu səbəbdən bir qədər tərəddüd etdi və yalnız Ələmdarın təkidindən sonra “gəl” dedi...

Söz ağzından çıxmışdı... Ələmdar bir azdan onun yaşadığı mənzilə gəlmək üçün öz “Lexus”una minəcəkdə. Bunu düşünəndə bədəni ürpərdi. Sevdidiyi insan onun mənzilinə gələcəkdi.... Evdə tək olacaqdılar...

Tələsik mənzilə göz gəzdirdi. Həmişəki kimi səliqəli və təmiz idi. Evinə gəlib-gedən olmasa da, yaşadığı yer həmişə təmiz, səliqəli olmalı idi. Yoxsa rahat ola bilmirdi.

Vanna otağına keçərək güzgüdə özünə baxdı. Rezini çıxarıb kürəyinə güclə çatan saçını əlləri ilə daraqladı. Dünyəni yuyunmasına baxmayaraq, qərara gəldi ki, yenə yaxalansın. Cəld soyunub duşun altına girdi. Yaxşı ki, bir gün əvvəl çiməndə bəzi yerlərini tüklərdən təmizləmişdi, indi buna vaxt itirməyəcəkdə. Təbii ki, Ələmdarın qarşısında soyunmayacaqdı. Sadəcə, sevdidiyi kişinin yanında özünü rahat hiss etməsi üçün lazım idi bu... Çalışırdı ki, ağlına başqa şeylər gətirməsin. Sevdidiyi şəxs evinə qonaq gəlirdi, bütün gecə onunla oturub söhbət etməyə imkanı olacaqdı və elə bunun özü Gültən üçün dünyalara dəyərdi.

Bədənini iki dəfə sabunlayıb, saçını da şampunla yudu. Qurulanıb məhrəbaya bürünərək yataq otağına qaçdı. Şkafdakı alt paltarlarına tələsik nəzər salıb pələngi dəsti seçdi. Evdə geyinməyə xalası yox idi, ona görə göy rəngli yüngül idman şalvarı ilə ağ futbolka geyindi. Yenidən vanna otağına qaçıb özünə baxdı. Çiyinlərinə tökülmüş saçının görünüşü xoşuna gəlmədi, arxaya yığıb yenidən rezinlə bağladı.

Qapının zəngi çalındı. Ələmdar gözlədiyindən tez gəlmişdi. Yüyürüb qapını açdı və qollarını qaldıraraq qonağına bərk-bərk qucaqlamaqdan özünü güclə saxladı. Yalnız mehribancasına görüşməklə kifayətləndilər.

Salona maraqla göz gəzdirən Ələmdar divanda əyləşəndə Gültən qonaqpərvər ev sahibəsi kimi əl-ayağa düşüb mətbəxə keçdi. Ancaq burada sevdiyi insanı ürəyi istəyən kimi qonaq etməsi üçün heç nə yox idi. Özü qara çay işlətmirdi. Yaşıl çay içməyi sevirdi, bir də çobanyastığı, cökə çiçəyi, melisa kimi bitki çaylarını... Çayı qənd və ya konfet əvəzinə kişmiş, xurma, ərik qurusu ilə içirdi. Çarəsiz qalıb Ələmdarı elə bunlara qonaq etməyi qərara aldı.

Masanın arxasında üzbəüz oturub bitki çayı içə-içə söhbət edir, aradabir əndazəni aşmadan zarafatlaşırdılar. Həmin vaxt Gültən necə də xoşbəxt idi...

Sonra necə oldusa, Ələmdar gözlərini onun sinəsinə dikdi. Sanki futbolkanın altından baş qaldırmış kiçik döşlərinə baxıb nəsə düşünürdü. Bunu anlayan kimi qarnında bir sıxılma yarandı. Yanaqları qızardı. Nə edəcəyini bilmədiyini üçün əlləri ilə sinəsini gizlətməyə çalışdı.

Ələmdarın baxışlarının mənasını tam anlama bilməmişdi. Özü bilirdi ki, döşləri normadan kiçikdir. Görəsən, gözlərini onlara dikən Ələmdar nə düşünürdü? Kiçik olmaları xoşuna gəlmirdimi? Yox, bu baxışlarda ehtiras vardı... Güclü bir kişinin dağıdıcı ehtirası...

İlliklərinə işləyən həmin baxışlardan bir qız kimi, özü də sevən bir qız kimi həzz almadığını deyə bilməzdi, lakin bu həzz, deyəsən, qədərindən çox idi və buna dözə bilməyəcəyini anlayan Gültən:

– Yatmaq istəmirsən? – deyər soruşdu və özü də hiss etdi ki, səsi titrəyir.

Qonağı yatmaq istədiyini bildirəndə Gültən yataq otağına keçib ona adyal gətirdi və Ələmdara divanda yatacağını söylədi.

– Əgər istəsən, yatmadan qabaq vanna otağında yaxalana bilərsən, – Gültən yataq otağına getməzdən qabaq qonağına dedi.

Ələmdar yuyunmaq üçün vanna otağına keçdi.

Gültən paltarını soyunmadan bərk, taxta çarpayısına uzanıb nazik yorğanı üstünə çəkdi. Ələmdarın sinəsinə tuşlanmış baxışlarını unuda bilmirdi. Daha doğrusu, həmin baxışların içində yaratdığı fırtına çəkilib getməmişdi. Nə istədiyini özü də anlamırdı. O şeyi ki qəlbi və təkcə qəlbi yox, bədəninin bəzi yerləri şiddətlə arzulayırdı, beyni buna üsyan edib, daha artıq qətiyyətlə narazılığını bildirirdi. Gültən hələ indiyə kimi vücudunu heç bir kişiye təslim etməmişdi və belə bir şeyin baş verə biləcəyini, hətta həmin kişi Ələmdar olsa belə, qəbul edə bilmirdi.

Bədənində bir istilik gəlmişdi, yorğanı sinəsindən çəkib yerində ilan kimi qıvrıldı. Sonra ağzı üstə çevrilib kiçik yastığını bərk-bərk qucaqladı, bununla kifayətlənməyib yumruğunu bir neçə dəfə taxta çarpayığa vurdu. Ürəyinin şiddətli döyüntüsü getdikcə artır, beynində isə eyni sözlər təkrarlınırdı: "Lazım deyil, lazım deyil, lazım deyil..."

Birdən dəli kimi sıçrayaraq yataqda bardaş qurdu. Bir neçə dəqiqə bu vəziyyətdə sakitcə dayanıb nəsə düşündü. Sonra

salona keçib divanda oturdu və düşündü ki, qoy Ələmdar yuyunub çıxsın, sonra gedib yatar. Ancaq, deyəsən, qeyri-adi bir ritmlə döyünən ürəyi bundan daha artığını istəyirdi...

– Foto hər kəsin telefonuna göndərildi, Gültən xanım, – Səbinənin səsi onu düşüncələrindən ayırdı.

– Nə dedin?

– Deyirəm, foto hər kəsə göndərildi və hər kəs SMS icazəsi aldı. İndi tapşırığınız nə olacaq?

Gültən məşqçiləri masanın yanına çağıraraq dedi:

– Mənə diqqətlə qulaq asın. İndi sizi üç dəstəyə böləcəyəm. Hər dəstə bir avtobusla Sumqayıta gedəcək. Uşaqları iki-iki küçələrə salacaqsınız – bir qız, bir oğlan... Bütün xırdavatçılara, bəzək-düzək satılan dükanlara baxsınlar. Nəzərə alın ki, bu kimi xırda bəzək əşyaları bəzən ağlabatmaz yerlərdə də satıla bilər. Məsələn, kitab mağazalarında da... Uşaqlar dükana girəndə telefonlarındakı qolbaq fotosunu göstərib desinlər ki, bir tanışları bu qolbağı buradan alıb və onlar da almaq istəyirlər. Bu cür qolbaqları kimlərsə evdə düzəldib satışa verir. Özü də müxtəlif formalarda. İnanmıram ki, bu qolbaqla tamamilə eyni ikinci bir qolbaq olsun. Hələlik məni maraqlandıran qolbağın haradan alınmasıdır. Yeri gəlmişkən, deyim ki, qolbaq bir həftə bundan əvvəl alınıb. Əgər satıcı elə bir şey satmayıbsa, deyəcək ki, xeyr, səhv edirsiniz, bizdə belə şey olmayıb. Əgər satıbsa, deyəcək bir dənə idi, onu da satmışıq. Onda uşaqlar öz məşqçilərinə xəbər versinlər. Məşqçi isə bunu Səbinəyə bildirsin. İşiniz bundan ibarət olacaq. İndi isə gəlin qrupların şəhərin hansı hissələrində axtarış aparacağını göstərim. – Gültən barmağını masanın üstündəki xəritəyə uzatdı. – Şamilin kikkoksinq qrupu ilə Dəryanın qızlardan ibarət kikkoksinq qrupu eyni avtobusla gedəcək və şəhərin bu hissəsini axtaracaqlar. Vasifin karateçi

oğlanları ilə Məryəmin qılıncoynadan qızlarına bu məhəllələr düşür. Cahangirin samboçu oğlanları ilə Fəxriyyənin qızlardan ibarət sərbəst güləş qrupu isə bu hissədə hərəkət edəcəklər. Sualınız var?

– Var! – Şamil dedi. – Təsədüfən elə ola bilər ki, həmin qolbaqdan bir neçəsi olsun. Uşaqlar getdikləri yerdə bunun eynisinə rast gəlsələr, nə etsinlər?

Gültən başını buladı:

– Əlbəttə, onu görməzliyə vurub, indicə verdim təlimat üzrə həmin sözləri desinlər. Satıcı oradakı qolbağı verəndə alsınlar, ancaq mütləq məşqçilərinə zəng vursunlar. Səbinə sizinlə Sumqayıtda olacaq. Şübhəli məqamları araşdırıb, lazımı gəlsə, mənə bildirəcək.

– Aydın oldu, – Şamil başını qaşıyıb mızıldandı.

– İndi isə gedin uşaqları avtobuslara mindirin, onlara təlimatı yolda verərsiniz. Vaxtımız çox azdır.

Məşqçilərin heç biri Gültəndən həmin qolbaqla nə üçün maraqlandığını soruşmadı. Çünki baş məşqçilərinin Məxfi Şöbənin zabiti olduğunu bildirdilər. Ələmdarın fikrincə, artıq bunu yaxın ətrafdan gizlətməyə ehtiyac yox idi. Məşqçilər onu da bildirdilər ki, Gültən ona yersiz suallar verilməsini qətiyyənlə sevmir.

Məşqçilər şagirdlərinin yanına gedəndə Gültənin telefonuna zəng gəldi. Tural idi. Telefonu açdı:

– Əsdirəm, rəis! – dedi.

Səsindən mayor Əlizadənin bikef olduğu bilinirdi:

– Kompüter üzrə əvəzsiz mütəxəssis sayılan bir hərbi mühəndisimiz bu gecə öz mənzilində qətlə yetirilib. Qatil onu öldürəndən sonra bıçaqla alnına xaç işarəsi çəkib. Dedim ki, sən də məlumatın olsun...

– Bu, Çaqqal ləqəbli erməni killerin işidir. Hoven Novikovun!

– Gültən qəzəblə dişlərini qıcadı.

– Hə, Yusifov dünənki müşavirədə killərlərin əlamətlərini sadalayarkən bu barədə demişdi...

– Bildirdiyin üçün sağ ol, rəis. Hələlik...

Telefonu söndürüb uşaqları avtobuslara yerləşdirən məşqçilərə ucadan dedi:

– Bir az cəld olun! Haydı, haydı! Sizə uzağı iki saat vaxt verirəm!

Bir dəqiqə sonra Səbinənin qırmızı “Kia”sı və üç dolu avtobusdan ibarət maşın karvanı “Döyüş” idman klubunun həyatından çıxaraq Sumqayıta üz tutdu.

Meydançada tək qalmış Gültən kifayət qədər narahat və təlaşlı idi. Belə görünürdü ki, Bakıya göndərilmiş təhlükəli killərlər artıq fəaliyyətə başlamışdılar.

O isə həmin killərlərdən biri olan Axilles ləqəbli Ayxan Asayevin bacısını girovluqdan xilas etmək üçün çalışırdı, ümid edirdi ki, qolbağı alan adam tapılacaq...

VIII FƏSİL

ASAYEVİN BACISININ İZİ İLƏ

Qara rəngli “Mazda” günorta saat üç radələrində Sumqayıtın mərkəzindəki hündür qeyri-yaşayış binasının qabağında dayanmışdı. Binanın ətrafı maşınlarla dolu idi. “Mazda”nın sükanı arxasında əyləşən Vəşaq gözlərini bir an belə qapıdan çəkmirdi.

Gündüz şagird və məşqçilərini Sumqayıt şəhərinə göndərrib, özü idman klubunda qalan Gültən saat on ikiyə iyirmi dəqiqə qalmış köməkçisi Səbinədən gözlədiyi sevincdirici xəbəri alan kimi özünü Sumqayıta çatdırmışdı.

Dəryanın kikkoksinq üzrə qızlar qrupundan olan Banu adlı dilli-dilavər qız Şamilin qrupundan olan Bulud adlı oğlanla birlikdə gəzirmiş. Ərazidə bir neçə dükana, daha sonra böyük bir aptekə girirlər. Burada Banunun gözü küncə qoyulmuş hündür taxta dolaba sataşır. Dolabın rəfləri kiçik güzgülər, daraqlar, sancaqlar, qolbaqlar və bu kimi bəzək əşyaları ilə dolu imiş. Görür ki, burada ona lazım olan qolbaqdan yoxdur. Piştaxtanın arxasında dayanıb müştərilərə dərman satan qadınlardan birinə yaxınlaşaraq, telefonundakı fonu göstərir:

– Xanım, sizdə bu qolbaqdan var?

Qadın fotoya gözücu baxıb mızıldanır:

– Küncdəki rəfə bax da, varsa, var, yoxdursa, yoxdur. Mən o işə baxmıram.

Banu digər satıcıya yaxınlaşaraq fotonu ona da göstərir:

– Xanım, mənə eynən bundan lazımdır, sizdə var?

O da baxıb “yox” mənasında başını bulayır.

– Axı mənə dedilər ki, burada var, rəfiqəm alıb.

Qadın bu dəfə fotoya daha diqqətlə baxıb deyir:

– Hə, bundan bizdə var idi, ancaq cəmi bir dənə. Onu da aldılar.

– Nə pis oldu! Nə vaxt aldılar?

Qadın gülümsəyir:

– Bir həftə olar, bir cavan oğlan aldı. Nə var ki bunda belə pis olursan? O rəfdə bundan da yaxşıları var.

Banu Buluda işarə edib küçəyə qaçır və məşqçisi Dəryaya zəng vuraraq hər şeyi danışır...

Gültən Sumqayıta çatan kimi Səbinə ilə birlikdə aptekə gəlib müdiri çağırırdı, vəsiqəsini göstərərək, bir həftə əvvəl lin kamera görüntülərini istədi.

Verilən kamera görüntülərində istədiyini gördü: açıq-mavi cins şalvar və damalı pencək geyinmiş otuz yaşlarında oğlan aptekə daxil olaraq əvvəlcə piştaxtaya doğru gedir. Burada növbəyə duranda gözü bəzək aksesuarları olan dolaba sataşır. Yaxınlaşıb bir az baxır, sonra həmin muncuqlu qolbağı götürüb yenidən piştaxtaya qaydır...

Gültən oğlanın fotosunu çıxarıb Tələtə göndərdi. Məxfi şöbədə əks-kəşfiyyat bölməsinin rəisi mayor Nəcəfli onunla bir yerdə “Döyüş” idman klubunun məşqçisi olmuşdu. Münasibətləri yaxşı idi və onun sözünə laqeyd yanaşmazdı. Xahiş etdi ki, tapşırıq versin, bu adamın kimliyini təcili olaraq müəyyən etsinlər. Sonra Səbinəyə tapşırıq ki, uşaqları şəhərdən toplayıb idman klubuna aparmasın, oradan evlərinə yola

salsın. Özünü isə sərəncamına verilmiş üç Məxfi şöbə əməkdaşını Sumqayıta çağıraraq, Tələtdən xəbər gözləməyə başladı.

Cəmi yarım saata gözlədiyi məlumat gəldi. Əks-kəşfiyyat bölməsinin əməkdaşları şəxsin ruspərəst saytların birində müxbir kimi çalışan Sumqayıt sakini Cəbiyev Dursun Urfan oğlu olduğunu müəyyən etmişdilər. Gültən bu məlumatı alan kimi saytın adını Səbinəyə yazıb göndərdi və tapşırıq ki, sayt barədə məlumat toplasın. On beş dəqiqə sonra tabeliyindəki əməkdaşlar “Alfa Romeo” avtomobilində gəlib çıxdılar.

Rəfail Gültənin tapşırığı ilə saytın ofisinə gedib Dursunun orada olduğunu dəqiqləşdirdi və indi qırx dəqiqədən çox idi ki, maşında oturub onun çıxmasını gözləyirdilər.

– Hə, Səbiş, – telefonu açıb gələn zəngə cavab verdi.

– Gültən xanım, dediyiniz saytın bəzi yazılarına baxdım, – cazibədar köməkçi məlumat verdi. – Ruspərəst bir orqandır. Bir neçə məqalədə hətta Türkiyəni tənqid ediblər. İki dəfə general Ruslanovdan müsahibə götürülüb. Başqa iki məqalədə isə bu general xalqına, vətəninə sədaqətli hərbcisi kimi təqdim olunur. Hə, onu da deyim ki, bir həftə bundan əvvəl dərc olunmuş bir məqalədə sizin rəisiniz polkovnik Məlikov ciddi ittihamlarla tənqid olunub. Müəllifi də Vladik Hətəmov adlı bir adamdır. Səhv etmirəmsə, saytın rəhbəridir bu adam...

– Nə yazıb ki? – Gültən istehza ilə soruşdu.

– Guya polkovnik Məlikov rəis olandan sonra Məxfi şöbədə öz mafiyasını yaradıb. Özbaşınalıq edir, başqa qurumların səlahiyyət dairəsində olan işlərə qarışır...

– Məlum məsələdir ki, Ruslanovun itidir, qoy hüsrün!..

Gültən elə bunu demişdi ki, Dursunun binadan çıxdığını gördü. Cəld telefonu söndürüb, qarşı küçədə dayanan “Alfa Romeo”-nün sükanı arxasında əyləşmiş Mahirlə rabitə əlaqəsinə çıxdı:

– Hazır olun, o çıxdı. Siz məni təqib edəcəksiniz!

– Oldu, Gültən xanım! – Mahirin səsi eşidildi.

Dursun ağ rəngli “Opel”ə yaxınlaşıb qapısını açdı. Sükanın arxasına keçərək maşını qarşıdakı küçəyə çıxardı. Gültən on metr arxadan onu təqib edirdi. Məqsədi bu idi ki, hara getdiyini, kimlərlə görüşdüyünü öyrənsin.

“Opel” şəhərin mərkəzi küçələri ilə bir qədər hərəkət edəndən sonra, alçaq həyət evlərinin sıralandığı sakit bir küçəyə girdi. Gültən onu uzaqdan, peşəkarcasına təqib etməkdə idi. Telefonuna zəng gəldi, zəng edən Tural olduğu nu görüb dərhal açdı:

– Bəli, rəis...

– Əməliyyatın necə keçir?

– Şübhəli təqib edirik.

– Hə... Bilirsən nə olub?

– Deməsəniz, haradan bilərəm?

– Polkovnik Amanovu son günlər mənim bölməmdən leytenant Nəsrin Həsənli izləyirdi axı...

– Hə, bilirəm.

– Bir saat bundan əvvəl Amanov sürücüsünün idarə etdiyi “Dodge-Ram” avtomobilində nazirlikdən çıxaraq harasa yola düşüb. Təbii ki, Nəsrin onu yenə təqib edirmiş. Maşınların gur hərəkət etdiyi bir küçədə “Dodge-Ram”a sağ tərəfdən bir “Pajero” yaxınlaşıb. Onu üzündə tibbi maska, gözlərində eynək olan bir adam idarə edirmiş. Həmin şəxs tapança tutduğu sol əlini açıq pəncərədən çıxararaq, Amanovun avtomobilinin arxa oturacağına iki dəfə atəş açıb. Nəsrin dərhal “Pajero”nu təqib etməyə başlayıb, lakin adam maşından düşərək aradan çıxmağı bacarıb...

– Amanov ölüb?

– Elə o saat canı çıxıb, – mayor istehza ilə dedi. – Güllənin ikisi də sərrastca atılıbmış. Biri başından, biri sinəsindən...

O, əslində, ölməli adam idi, lakin yiyəsi onu aradan götürmək əmrini verməklə əhəmiyyətli bir şahidi əlimizdən çıxardı. Bu bizim üçün kiçik itki deyil.

Gültən tamam dilxor olmuşdu:

– Rəis, o killerin kim olduğunu ikimiz də təxmin edirik, düzdür?

– Bəli, bu, Axillesdir... – Tural əminliklə dilləndi. – Ayxan Asayev... Abram Fixman Yusifovla danışanda onun solaxay olmamasına baxmayaraq, sol əllə də sərrast atəş açma bildiyini demişdi.

– Doğrudur, bu, yüz faiz odur... – Gültən təsdiq etdi. – Biz tələsməliyik.

– Hə, elə ona görə bunu bildirmək istədim sənə. O qatil Asayevi tez ələ keçirməlisən.

– Əlimdən gələni edirəm, rəis. Hələlik!..

Amanovu, böyük ehtimalla, general Ruslanovun əmri ilə aradan götürmüşdülər. Killer isə Ruslanovun yox, general Lebedevin adamı idi. Belə çıxırdı ki, onlar əlbir işləyirdilər...

– Yediyi qaba tüpürən şəxəfsiz!.. – Gültən bunu Ruslanovun ünvanına nifrətlə deyərək, arxasınca gələn əməkdaşlara əmr etdi: – Məndən qabaqda gedən “Opel”i saxlayıb adamı götürün, sonra arxamca gəlin!

– Oldu! – bu, Rəfailin səsi idi.

“Alfa Romeo” arxadan sürətlə gəlib Gültənin “Mazda”sını ötdü, sonra “Opel”in qarşısına keçərək onu dayanmağa məcbur etdi. Rəfaillə Elvin cəld maşından düşdü, Rəfail “Opel”in qabaq qapısını açıb, Dursunun boynundan tutaraq onu çölə çıxardı, birlikdə Dursunu “Alfa Romeo”nun arxa oturacağına itələdilər və avtomobil artıq qabaqda olan “Mazda”nı təqib etməyə başladı.

Tikintisi yarımçıq qalmış bir binanın qarşısında Tələtin iki əməkdaşı onları gözləyirdi. Gültən hələ Dursunun fotosunu

Tələtə göndərəndə xahiş etmişdi ki, adamları onun üçün Sumqayıtda xəlvət bir yer tapsınlar.

Gültənlə gələn əməkdaşlar Dursunu maşından düşürdüb tikiliyə saldılar. Ətrafda ins-cins gözə dəymir, sakitlik hökm sürürdü.

Gültən muncuqlu qolbağın telefondakı fotosunu Dursuna göstərdi:

– Bu sənə tanış gəlir?

– Yox, indi görürəm. Siz kimsiniz? Məni nə üçün bura gətirdiniz? İnanın ki, bundan xəbər tutsalar, sizin başınıza oyun açacaqlar. Məni adamsız, arxasız bilməyin... Mən...

Deyəcəyi söz ağzında qaldı. Vaşaq onun qarnına elə bir təpik vurdu ki, iki-üç metr arxaya uçub beton döşəməyə sə-rildi. Çığırmağa başladı, sonra bu çığırta iniltiyə, daha sonra hıçqırtıya çevrildi.

Gültən gəlib Dursunun başının üstündə dayandı:

– Səni burada parça-parça eləməyimi istəmirsənsə, Fidanı necə oğurladığınızı danış, qızın yerini de!

Dursun özünü qorumaq istəyirmiş kimi əllərini havada yelləyib yalvardı:

– Dur! Vurma məni, vurma! Hər şeyi danışacağam.

– Belə tez? – Gültən istehza ilə gülümsəyib yanındakı əməkdaşlara baxdı. – Maşallah sənə! Bilsəydik belə tez yola gələcəksən, zəhmət verib səni bura gətirməzdik. Elə maşında oturub mehribancasına söhbət edərdik.

– Danışacağam, hər şeyi danışacağam, ancaq yalvarıram, məni vurma.

– Ə, yaxşı, ağciyər olma, adını kişi qoymusan. Qorxma, vurmaram daha. Təki sən danış. – Gültən bunu deyib Rəfailə baxdı: – Gəl qaldır bunu, deyəsən, yaxşı oğlana oxşayır, indi hər şeyi danışacaq bizə.

Rəfail Dursunu ayağa qaldırdı. Ayaq üstə çətinliklə duran oğlan əli ilə qarnını tutub ağrıdan üzünü turşudaraq:

– Mən ancaq Vladikin əmrini yerinə yetirmişəm, – dedi.

– Fidanın yerini bilmirəm.

– Vladik kimdir?

– Vladik Hətəmov... Bizim saytın rəhbəri...

Səbinənin dedikləri Gültənin yadına düşdü. Ələmdar barədə saytda verilən tənqidi məqaləni həmin adam yazmışdı.

– Həə... – Gültən başını buladı. – Bizim rəis barədə də ağzına gələni yazıb saytınızda. Hələ bir əlimə keçsin...

Burada kişisayağı bir söyüş söydü. Ətrafında dayanmış beş Məxfi şöbə əməkdaşından dördü dodaqlarını dişləyib gülməklərini birtəhər saxlaya bildilər, Elvin isə dözməyib bərkdən pıqqıldadı. Gültən ona acıqlı bir nəzər salıb, yenidən Dursuna baxdı:

– Başla görək, danış!

Sayt müxbiri qorxu dolu gözlərini Gültənə zilləyib aramla dedi:

– Hələ ay yarım bundan əvvəl Vladik Fidanın ünvanını, oxuduğu universitetin adını mənə deyib tapşırırdı ki, bu qızı ələ al, özünə bağla, bizə lazım olacaq. Səbəbini soruşanda bircə bunu dedi ki, əmr tabeliyində çalışdığımız adamdandır, hətta daha yuxarıdan... Yəni, Moskvadan...

Gültən Tələtin iki əməkdaşına:

– Siz artıq gedə bilərsiniz, sağ olun, – deyib onların bənadan çıxmasını gözlədi və üzünü yenidən Dursuna tutdu:

– Kimdir tabeliyində çalışdığınız adamcıqaz?

Dursun zarıdı:

– Onu desəm, məni öldürərlər, yazığınız gəlsin mənə...

– Onlar səni bir güllə ilə vuracaqlar, rahat oləcəksən, ancaq mən dedim axı, danışmasan, səni burada parça-parça

edib, hər parçanı Sumqayıtın bir zibilliyində itlərə yedirə-cəyəm. Qoy ac qalmasınlar, çünki öz itlərimizdir və sənin ki-milərdən fərqli olaraq, yadlara xidmət eləmirlər. De görüm, kimdir o adam? General Ruslanov?

– Hə... – Dursun bunu deyib başını aşağı saldı.

Gültən düşündü ki, nəhayət, şəbəkənin başında dura-nın kimliyi dəqiqləşdi. Belə çıxırdı ki, Ayxanın polkovnik Amanovu öldürməsi Məxfi şöbənin əməliyyat planına ziyan vurmayıb. Bu isə boynunda alternativ əməliyyat kimi ağır öhdəliyi olan Vaşaqın işinə yararlıdır.

– Sonra?

– Mən dərhal Fidanla maraqlandım. Kamilə adlı bir qrup yoldaşından öyrəndim ki, “Instagram”da “Kitablı dünyam” adlı səhifəsi var. Mən də elə bir səhifə yaradaraq qızla əlaqə qurmağa çalışdım. İki həftə sonra Fidan hələ adımı bilməsə də, artıq mənə alışmışdı. Sirlili görünmək üçün öz adımı de-mir, onun adını soruşmurdum. Demək olar ki, hər gün ya-zışırdıq. Əsasən, kitablardan, ədəbiyyatdan... On gün əvvəl Vladik işin gedişi ilə maraqlandı və tapşırırdı ki, qıza bir az da yaxınlaşım. O söhbətdən sonra Fidana Drayzerin romanın-dan danışdım. Oxumadığını deyəndə təklif etdim ki, parkda ayaqüstü görüşək, kitabı verim. Razılaşdı. Bir həftə bundan əvvəl, oktyabrın üçündə bulvarda görüşdük. Kitabı verdim. Göstərdiyiniz qolbağı da yolüstü bir aptekdən almışdım, hədiyyə elədim, götürdü. Sonra Vladik dedi ki, qızı xəlvət bir yerə çağır, onu istəyirlər, qaçırtıb təhvil verməliyik. Bunu istəməsəm də, razılaşmaqdan başqa çarəm yox idi. Fidan ki-tabı dörd günə oxuyub bitirdi. Ayın yeddisi gündüz saat on birdə görüşmək barədə razılığa gəldik... Mən öz maşınımda idim, Vladik də sürücüsü ilə öz maşınında... Kitabı qaytar-mağa gələn Fidana izləyirdik... Həzi Aslanov küçəsində mən

maşını onun bərabərinə sürüb fikrini yayındırdım. Vladik isə qızı çəkib öz maşınına saldı. Mirzə İbrahimov küçəsinə gir-dik, lakin o, sola sürdü, mən isə sağa... Fidana hara apardığını görmədim...

– Hansındandır onun maşını?

– Tünd-yaşıl “Renault”dur... – Dursun dedi və maşının nömrəsini də söylədi.

– Sonra? Sən özün hara gəldin?

– Vladik demişdi ki, oradan birbaşa yaxınlıqdakı “Eşya” kafesinə gedim. Mən də maşını ora sürüb kafedə oturdum. O, sürücüsü ilə bir qədər sonra gəldi. Yemək sifariş verdi və üçümüz bir saatdan çox orada yeyib-içdik. Yəni əsas məqsəd qızın oğurlandığı dəqiqələrdə kafedə olduğumuzu göstər-mək idi. Kafenin qarşısında nəzarət kamerası var.

– Hə... Dursun, sən, həqiqətən, yaxşı oğlana oxşayırsan. Zirəksən, dərəkəlisən... Yadına sal görüm, qızı qaçırdığınız zaman saat neçə idi.

– Qızı saat 10:45-də qaçırdıq. Daha dəqiq desəm, 10:46-da. Çünki o adamsız küçəyə girəndə mən saata baxdım. 10:45 idi. Elə həmin an Vladik zəng edib dedi ki, qıza sağdan yaxınla-şım. Mən yaxınlaşandan beş-on saniyə sonra “Renault” qızın solunda durdu. Fidan iki maşının arasında qalmışdı. Dəqiq deyə bilərəm ki, qız maşına basılanda saat 10:46 idi.

– Deməli, Vladikin Fidana hara apardığını və qızın indi harada olduğunu bilmirsən?

– Nəyə desəniz, and içərəm ki, bilmirəm...

– Yaxşı, Dursun, – Vaşaq gülümsədi, – indi səni buraxaca-ğam. İşindən-gücündən qalma. Amma burada olanlar barədə Vladikə və ya başqa bir adama nəsə desən, məndən incimə. Unutma ki, onu satdığını bilsə, Vladik özü səni o dünyalıq eləyəcək. Aydın oldu?

etdilər. İcazə almamışdı, buna ehtiyacı da yox idi. Çünki istənilən vaxt istənilən yerdə hərəkət etməyə xüsusi icazəsi vardı. Heç nə demədən şalvarının arxa cibindən vəsiqəsini çıxarıb göstərdi: "Məxfi şöbə. Təhqiqat bölməsi. Kapitan Gültən Dəmirli". Polis əməkdaşları başında kepka, əynində qara cins şalvar, ağ kofta və mavi idman gödəkcəsi olan cazibədar gənc qıza təəccüblü bir nəzər salıb, üzr istəyərək getdilər.

Yenə dar xiyabanda gəzişməyə başladı. Bu dəfə yalnız fotosundan tanıdığı Fidan adlı gənc qız barədə düşünürdü. Axillesin bu on səkkiz yaşlı bacısı yaxşı qıza oxşayırdı. Səmi-mi, təmiz qəlbli, həssas... Yoxsa o əclaf Dursun onu qısa vaxt ərzində özünə bağlaya bilməzdi ki.

Deməli, Məxfi şöbənin Vəşaqı hazırda bütün işini atıb bu qızı xainlərin girovluğundan qurtarmaq istəyirdi. Niyə? Əlbəttə, ona görə ki, onun killer qardaşı Lebedevin torundan qurtulsun və Gültən Ayxanı öz tərəfinə çəkərək onun vasitəsilə digər dörd təxribatçı-killeri ovlasın. Görəsən, Fidanı tapıb xilas edə biləcəkdimi? Əgər xilas edə bilsə, onun vasitəsilə Ayxan Asayevi ələ almaq mümkün olacaqdımı?

Birdən səhv yolda olduğunu anlayıb dilxor oldu. Deyəsən, Ələmdar düz deyirdi, Fidanı xilas etməyi bacarsaydı belə, Asayevi tapıb-tapmayacağı bəlli deyildi. Nə etməliydi? Televizorda elan verməyəcəkdi ki, ay Ayxan, haradasan, bacın artıq qurtulub, mənimlədir, gəl sizi görüşdürüm... Yox, əlbəttə, belə olmazdı. Deməli, Məxfi şöbədəki müşavirədə boynuna götürdüyü vəzifəni yerinə yetirə bilməyəcəkdi. Bu fikirlər onu nə qədər üzsə də, qərara gəldi ki, başladığı işi bu şəkildə davam etdirdsin. Yəni artıq izinə düşdüyü Fidanı tapıb girovluqdan xilas etsin, sonrasını elə sonra da fikirləşmək olardı. Onsuz da rəis Bakıya göndərilmiş beş killerin tapılmasını ona yox, Yusifovun başçılıq

etdiyi əməliyyat-axtarış qrupuna tapşırırmışdı. Bütün bölmə rəisləri bu qrupun içində idi, əllərində geniş imkanlar vardı, Gültən isə, demək olar ki, tək işləyirdi...

Tələt zəng vurub dedi ki, ona lazım olan görüntülər "e-mail" ünvanına göndərilib. Bu vaxt tabeliyindəki üç əməkdaş da kafedən çıxıb gəldilər. Gültən onlarla birlikdə "Mazda"da əyləşərək notbukunu açdı. Görüntülərə baxdılar. Dursunun "Opel"-i kafenin qarşısına saat 10:48-də, Vladikin "Renault"-u isə 10:52-də gəlmişdi.

– Tülkülər!.. – Gültən ikrahla dedi.

Notbuku bağlayıb Fidanın oğurlandığı yerə getməli olduqlarını dedi və tapşırırdı ki, maşından düşməsinlər. Bir az sonra "Mazda" Drayzerin kitabının tapıldığı yerdə dayanmışdı.

– Ayxan Asayevin bacısı Vladikin "Renault"una burada mindirilib, – Gültən dedi. – Sonra isə maşın sürətlə irəliyə doğru gedərək, Həzi Aslanov küçəsi ilə kəsişən qarşıdakı küçədə sola dönüb. Mirzə İbrahimov küçəsində... Bir neçə dəqiqə sonra isə Vladik avtomobilini "Esys" kafesinin qarşısında saxlayıb. İndi mən həmin eyni yolu lazım olan sürətlə getməyə çalışacağam, siz isə saatlarınıza baxın.

"Mazda" hərəkətə gəlib irəli şığıdı. Qarşıdan sola dönüb, bu küçə ilə müqayisədə daha dar və sakit olan küçəyə girdi. "Esys" kafesinə getmək üçün bir qədər sonra tindən sağa dönüb, nisbətən daha geniş küçəyə çıxmalı idi. Elə də etdi. Gəlib kafenin qarşısına yetişəndə maşını əyləmədən:

– Neçə dəqiqə oldu? – deyə soruşdu.

– Dörd dəqiqə! – Rəfaillə Mahir eyni anda cavab verdilər. Elvin isə yalnız "hə" deməklə kifayətləndi.

Gültən qabaqdan maşını döndərüb geriye doğru sürərək, öz-özü ilə danışırırmış kimi astadan dedi:

– Deməli, dörd dəqiqə... O alçaq Vladik isə eyni yolu altı dəqiqəyə qət edib...

– Sizcə, bu nə deməkdir? – Mahir sual verdi.

Gültən “Mazda”-nı yenidən Həzi Aslanov küçəsinə salmışdı. Yenidən sola dönüb Mirzə İbrahimov küçəsinə girdi, on-on beş metr irəli gedib maşını saxladı və Mahirin sualına yalnız indi cavab verdi:

– Bu o deməkdir ki, Vladik küçənin burasında iki dəqiqəyə yaxın yubanıb. Burada nəzarət kamerası olmadığı üçün belə şərtləşiblər ki, Fidanı ondan təhvil alacaq avtomobil əvvəldən burada gözləsin. Əgər qızı xloroform iylədərək bayıldıblarsa, onu “Renault”dan çıxarıb həmin naməlum maşına atmağa bir, uzağı iki dəqiqə bəs edərdi.

– Ancaq burada başqa bir variant da ola bilər, – Elvin dedi.

– Hansı variant?

– Ola bilər ki, Vladik qızı buradakı evlərdən birinə verib. Baxın, küçənin bu hissəsində beş həyət evi var: sağda üçü, solda ikisi... Qız bu beş evdən birində ola bilər.

Gültən başını buladı:

– Mən bu variantı düşündüm, amma tez də rədd elədim. Çünki onlar belə bir riskə getməzlər. Qızın oğurlandığı yerə çox yaxındır bura. Polis şübhələnib evləri axtara bilərdi.

– Biz indi nə edəcəyik? – bunu Mahir soruşdu.

– Bu küçəyə dönən və çıxan avtomobillərin düşə biləcəyi ən yaxın nəzarət kameralarını yoxlayacağıq...

Beş dəqiqə sonra yenidən Tələtə zəng vurub, üç nəzarət kamerasının koordinatlarını verdi və dedi ki, ona yeddi oktyabr, saat 10:30-10:50 aralığındakı iyirmi dəqiqəlik görüntü lazımdır.

Saat altıda istədiyini ala bildi. O vaxta kimi parkda gəzərək vaxt keçirməyə çalışmışdılar. Tələtdən zəng gələndə yenidən

“Mazda”ya minib, notbukda videoya baxmağa başladılar. Mirzə İbrahimov küçəsinin iki tin arasındakı hissəsinə çox az sayda maşın burulmuşdu. Onların arasında biri Gültənin diqqətini xüsusilə cəlb etdi və bunu dilə gətirdi:

– Mən şəxsən “Mercedes Viano” markalı mikroavtobusdan şübhələndim. Saat 10:40-da Mirzə İbrahimov küçəsinə burulub və 10:49-da geri qayıdıb. Bəs siz?

– Mən də ondan şübhələndim, – Rəfail inamla dedi, – çünki gördüyümüz avtomobillərdən yalnız onun şüşələri pərdəlidir.

– Doğrudur, – Gültən təsdiq etdi. – Əgər nömrə saxta deyilsə, maşının kimə məxsus olduğunu tez-cə öyrənəcəyik. Saxtadırsa, onda Sumqayıtda neçə belə avtomobil olduğunu öyrənməliyik.

– Bu, asan işdir. Mənim yaxın dostum yol polisidir, bu saat zəng edəmə, öyrənər, – Elvin dedi.

Həmin an Gültənin telefonuna Ələmdardan zəng gəldi. Əməkdaşların üçü də onun işarəsi ilə maşından düşdü və Gültən yalnız bundan sonra zəngə cavab verdi.

– Salam, Vaşaq, – Ələmdar dedi.

– Salam, rəis. Səsini eşitdiyimə görə sevindim!

– Mən də... – Ələmdar söylədi və tez əlavə etdi: – Nə edir bizim Vaşaqımız?

– Hörmətli Ayxan bəyin gözəl bacısını axtarıram, – Gültən istehza ilə dedi.

– Sən o qızı boş ver, bizə həmin beş killer lazımdır, onları da Yusifovun əməliyyat qrupu tapacaq. Sən burada lazımsan.

– Nə olub ki?

– Üzbəüz daha dəqiq başa salaram. İndi isə qısaca deyim ki, qonşu kəndə çox sayda suriyalı terrorçular gətirilib. Onları məhv etmək üçün nə PUA-ları göndərə bilirik, nə də

canlı qüvvə ilə hücum edə bilirik. Çünki aldığımız məlumata görə, həmin kənddə ermənilərin əlində bizim əlindən çox əsgərimiz var. Komandirlə qərara gəldik ki, bu gecə düşmən mövqeyinə kəşfiyyatçı göndərək. Ancaq ora yaxınlaşmaq olduqca çətin və riskli olduğu üçün sənə zəng vurdum. Bu işi yalnız sən bacararsan.

– Həmm... Bəs mən ora necə gələcəyəm?

– Bizim helikopterimiz hazırda Bakıya uçur. Saat 21:00-da sən Məxfi Şöbədən götürəcəksən.

Gültən saata baxdı. Səkkizə on dəqiqə qalırdı. Vaxt az idi.

– Oldu! Onda mən bu dəqiqə Şöbəyə gedirəm.

– Bəhrüz Abuşov da sənənlə gələcək. Gözləyirəm.

– Yaxşı...

Söhbəti bitirib gənc leytenantları yaxına çağırırdı. Tapşırırdı ki, Bakıya qayıtmayıb burada qalsınlar və şübhəli "Mercedes Viano"nun kimə məxsus olduğunu öyrənən kimi ona telefonla məlumat versinlər.

On dəqiqə sonra qara rəngli "Mazda" artıq Sumqayıtdan çıxaraq Bakı istiqamətində sürətlə irəliləyirdi...

IX FƏSİL

DÜŞMƏN ƏSİRLİYİNDƏ

Məxfi Şöbənin helikopteri gecəyarısı Ə. kəndinin üzərində dövrə vuraraq, köhnə məktəb binasının qarşısındakı meydançaya eniş etdi. İyirmi yeddi il işğal altında qalandan sonra iki gün əvvəl azad edilmiş bu kəndə indi polkovnik-leytendant Sahib Məmmədlinin komandir olduğu tabor nəzarət edirdi.

Meydançaya yalnız binanın qapısı üstündəki lampadan, bir də bir neçə pəncərədən işıq düşürdü. Xüsusi təyinatlıların komandiri Bəhrüz Abuşov, kapitan Gültən Dəmirli və baş leytenant Şəhriyar Əliyev helikopterdən düşüb, məktəbin qarşısına toplaşmış əsgərlərə öləri nəzər salaraq, yaxınlıqdakı təpəliyə doğru yönəldilər. Qabaqda Şəhriyar gedirdi. Bu zaman əsgərlər söhbətlərini kəsib, iki hərbi geyimli zabidlə gəlmiş qıza maraqla baxırdılar. Yəqin ki, əynində qara cins şalvar, mavi idman gödəkcəsi, ayağında ağ idman ayaqqabısı olan bu qızı jurnalist hesab etmişdilər.

Arxada yeriyən Gültənin telefonuna Mahirdən zəng gəlirdi. Açıb yavaş səslə:

– Eşidirəm, – dedi. – Nə xəbər var?

Təhqiqat bölməsinin əməkdaşı dərhal məlumat verdi:

– "Mercedes Viano"nun nömrələri saxta imiş. Elvin yol polisi olan dostundan xahiş etdi ki, Sumqayıtda həmin

maşından neçəsi varsa, kimə və ya hansı müəssisəyə məxsus olması barədə məlumat versin. Dostunun verdiyi siyahıda bir şübhəli hərbi obyektin də adı vardı. Ona görə "şübhəli" deyirəm ki, oranın hərbi hissə və ya anbar olmadığını öyrəndim. Həmişə orada otuz-qırx əsgər olur və nə iş gördükləri məlum deyil. Həmçinin general Ruslanovun bir neçə dəfə bu obyektə gəldiyini görüblər.

– Afərin sizə! Bizim axtardığımız yer məhz ora olmalıdır. Gözünüzü bir dəqiqə də qapısından çəkməyin. Axtardığımız qızla bağlı şübhəli nəyəsə rast gəlsəniz, dərhal mənə zəng vurun. Telefonum bağlı olsa, bölmə rəisinizə zəng edin. Həmin obyektin ikinci bir qapısı var?

– Bəli, arxa tərəfdə işlək olmayan ikinci bir darvaza var.

– Onda Turala mənim adımdan de ki, Nəsrin Həsənlini sizə köməyə göndərsin. Qoy o öz maşınında oturub, heç kəsə də şübhə doğurmadan həmin ikinci qapını nəzarətdə saxlasın.

– Oldu, Gültən xanım!..

Şəhriyar onları səngərə bitişik yeraltı sığınacağa gətirdi. Bura zəif işıqlandırılan kiçik bir otaq idi.

Ələmdar taborun komandiri ilə onları gözləyirdi. Əl-ələ görüşəndən sonra mayor Abuşovla Gültəni komandirə təqdim etdi.

– Barəsində danışdığınız qız budur, demək, – Məmmədli Gültənə heyranlıqla baxıb dedi.

– Bəli, budur, – Ələmdar gülümsədi. – Əminliklə deyə bilərəm ki, əgər təmas xəttindəki erməni əsgərləri bu qızı tanısaydılar, buraya gəldiyini onlara bildirmək kifayət idi ki, silahlarını atıb İrəvana qədər qaçsınlar.

Gültən üzünü qırıqsızlıqla:

– Rəisim şişirdir, cənab komandir, – dedi və söhbəti dəyişdi: – Bura Bakı ilə müqayisədə çox soyuqdur.

– Bəli, – polkovnik-leytenant onun fikrini təsdiq etdi, – xüsusilə də axşamlar. Dağlardakı qarın soyuğudur.

Ələmdar isə qıza qayğıkeş bir nəzər salıb başını buladı:

– Əynin çox nazikdir, xəstələnə bilərsən...

Sonra onun göstərişi ilə Məxfi şöbənin gənc kəşfiyyatçısı Rauf Yaqubov otağa əynində, adətən, çobanların geyindiği şalvar və sıırıqlı, başında köhnə idman papağı olan qısa saqqallı bir kişini gətirdi.

Ələmdar üzünü Gültənə tutaraq danışdı:

– Bu, erməni kəşfiyyatçısı Daron Savakyandır. Bu gün gü-nortadan sonra təkbaşına buraya kəşfiyyata gələrkən Rauf ələ keçirib. Buradan təxminən yeddi yüz metr məsafədə olan B. kəndindən gəlirmiş. O kənddə ermənilərin üç yüzdən çox əsgərinin olduğu hərbi hissə yerləşir. Bu dığanın dediyinə görə, dünən gü-nortadan sonra hərbi hissəyə yüz əlli suriyalı da gətirilib. Əslində, bu, qiymətli bir məlumatdır, çünki ermənilər bizimlə vuruşmağa xaricdən terrorçu gətirdiklərini boyunlarına almırdılar. Bunun verdiyi məlumatların ən önəmlisi və ən kədərli isə bundan ibarətdir ki, sən demə, həmin hərbi hissədə bizim əllidən çox əsgərimiz əsir kimi saxlanılmış. Səni təcili bura gətirməkdə məqsədimiz budur ki, oraya gedib, bu adamın verdiyi məlumatların doğru olub-olmadığını dəqiqləşdirəsən. Çünki vəziyyət heç də ürəkaçan deyil. Əgər orada azərbaycanlı əsirlər varsa, biz həmin hərbi hissəni PUA-larla vura bilməyəcəyik. O zaman iki kənd arasındakı düzənlikdə bizi qanlı bir döyüş gözləyir. Yüz əlli terrorçunun onlara köməyə gəlməsini də nəzərə alsaq, qələbəmizə ümid azdır. Yəni əgər oradakı əsirlər barədə gətirəcəyin məlumat bu erməninin dediklərini təsdiqləsə, onda mütləq mərkəzdən kömək istəməli olacağıq.

– Aydındır... – Gültən astadan dedi.

Ələmdar onu qayğıkeş baxışlarla süzüb əli ilə qonşu otağı göstərdi:

– Onda keç bu otağa, paltarını dəyiş. Orada sənə lazım olan hər şey var.

Gültən dərhal göstərilən otağa keçdi. Burada masanın üstünə kəşfiyyat üçün nəzərdə tutulmuş geyim, tapança, bıçaq, gecəgörmə cihazı qoyulmuşdu. Birinci ayaqqabılarını, daha sonra cins şalvarını soyundu. Onun üçün qoyulmuş lasin tipli dəri şalvar yüngül və rahat idi. Sonra mavi idman gödəkcəsini çıxarıb, xüsusi cibləri olan qalın gödəkcəni geyindi. Ayaqqabıları ayağına keçirib iplərini bağladı. Tapançasını və xüsusi təyinatlılar üçün nəzərdə tutulmuş bıçağı kəmərinə keçirərək əvvəlki otağa qayıtdı.

Ələmdarla Abuşov nəyinsə barəsində astadan söhbət edir, tabor komandiri isə masanın üstünə sərdiyi xəritəyə baxaraq onu gözləyirdi. Telefonunu söndürüb saxlaması üçün Bəhrüza verdi. Raufdan əsir erməninin telefonunu alaraq komandirə yaxınlaşdı.

– Gültən xanım, – Məmmədli şəhadət barmağını xəritəyə uzatdı, – baxın, biz indi sizi bu səngərdən yola salacağıq. Düzənliklə qərbə doğru gedəcəksiniz. Çünki tutduğumuz kəşfiyyatçı da məhz ora ilə gəlirmiş. Bu isə onu göstərir ki, həmin yolda minaya düşmə ehtimalı azdır. Dörd yüz metr qərb istiqamətində gedəndən sonra qarşınıza dar, lakin dərin bir dərə çıxacaq. Sıldırım qayalardan, sıx kolluqlardan ibarət dərənin dibindən kiçik dağ çayı axır. İndi suyu çox az olmalıdır, lakin yağışlar yağanda sel az qala bütün dərəni doldururmuş. Buna görə çaya buralarda Dəliçay deyirmişlər. Dərəyə düşəndən sonra dərhal o biri tərəfə keçməyin. Çünki orada gözətçilərə rast gələ bilərsiniz. Açıq düzənlikdə bu, arzuolunmazdır. Dərənin içi ilə yüz metrə yaxın

şimala gedib sola dönərək dərədən çıxmalısınız. Bu zaman siz meşəyə çox yaxın olacaqsınız. Meşənin içi ilə qərbə doğru daha yüz əlli metr getməklə ermənilərin hərbi hissəsinə, daha dəqiq desəm, kazarmanın arxasına çıxacaqsınız. İndi isə, bu yurun, səngərə gedək.

Komandir, Gültən, Ələmdar, mayor Abuşov və Rauf dərin qazılmış dar yolla səngərə girdilər. Taborun əllərində avtomat tutmuş bir neçə əsgəri burada üzü qərbə dayanaraq keşik çəkirdilər. Komandir əsgərlərdən birini mövqeyindən kənarlaşdırıb, Gültəni onun yerinə dəvət etdi. Qız gecəgörmə cihazı ilə qarşısındakı düzənliyə baxdı. Məmmədlinin dediyinə görə, bu düzənliklə dörd yüz metr gedəndən sonra Dəliçay dərəsinə çatacaqdı.

– Tutduğunuz erməni kəşfiyyatçısı dərə tərəfdən buraya düz bu istiqamətlə gəlirmiş? – Gültən sual verdi.

– Bəli, – Rauf Yaqubov dedi, – sürünərək gəlirdi. Gəlib çatmasını gözləyib ələ keçirdik.

– Günorta vaxtı?

– Günortadan az keçmişdi.

Gültən gecəgörmə cihazını boynundan asıb geriye döndü və üzünü Ələmdara tutub dedi:

– Rəis, bu adamın birçə “gəlin məni tutun” deməyi əskik imiş ki...

Məxfi şöbənin rəisi başını yırğaladı:

– Doğru deyirsən. Mən də belə düşünürəm ki, bu erməni buraya bizə əsir düşməsi üçün göndəriblər. İstəyiblər ki, o bizə əllərində əllidən çox əsgərimizin əsir olduğunu bildirsin. Onlar kazarmalarının koordinatlarını dəqiqləşdirib PUA-larla vuracağımızdan çox qorxurlar. Ona görə də, mənim fikrimcə, burada iki variant var. Birincisi budur ki, orada, həqiqətən, Azərbaycan ordusunun əsir düşmüş əllidən çox

əsgəri var. Bu, əslində, qeyri-mümkün bir şey deyil. İki gün əvvəl Şimal cəbhəsində bir taborumuz mühasirəyə düşüb. Xeyli şəhid və itkin düşənlər var ki, sayları hələ müəyyənləşməyib. Orada bizimkilərdən götürdükləri əsirləri qarşımızdakı bu kəndə gətirə bilirlər.

– Bəs ikinci variant? – Gültən ciddi səslə sual verdi.

– İkincisi, B. kəndində əsir yoxdur və tutduğumuz bu adamı göndəriblər ki, bizi orada əsirlər olduğuna inandırсын. O bizə dedi ki, əsir alınmış əsgərlərimizi ermənilərlə eyni kazarmada saxlayırlar. Bu isə bizim ora hava hücumu təşkil edə bilməyəcəyimiz deməkdir. Bir sözlə, aldığımız bu məlumat bizim əl-qolumuzu bağlayıb. Bax elə buna görə səni təcili dəvət etdik. Sən işin nə yerdə olduğunu öyrənməlisən. Bu tapşırığın nə qədər riskli olduğunu deməyim artıqdır. Yolda minaya düşə bilərsiniz, gedəcəyiniz hərbi hissə ermənilər və suriyalı terrorçularla doludur. Bir sözlə, hər addımda ölüm təhlükəsi var.

Gültən sevdiyi insanın gözlərinə baxıb kədərlə gülümsədi və dedi:

– Təki sənənin canın sağ olsun, rəis!..

Heç zaman ölüm təhlükəsindən qorxmamış bu döyüşçü qızı indiki şəraitdə kədərləndirən başqa şey idi. Düşünürdü ki, görəsən, Ələmdar onun tabeliyində olsaydı, onu belə ağır, ölüm riski yüksək olan əməliyyata göndərərdimi? Yəqin ki, göndərməzdi. Hətta canından çox sevdiyi bu adamın Leopard ləqəbli qeyri-adi gücə malik döyüşçü olmasına baxmayaraq, göndərməzdi...

– Hə, daha vaxtdır, sizə uğurlar, kapitan! – tabor komandiri əlini Gültənə uzatdı. – Sağ-salamat gedib-gələsiniz. Uzağı, sabah saat 10:00-a kimi sizi burada sevindirici xəbərlərlə gözləyirik!

Gültən polkovnik-leytenantın əlini sıxıb Ələmdara baxdı. Onu bərk-bərk qucaqlamaq keçirdi içindən, lakin yanlarındakı zabitlərin gözlərini ona dikdiklərini görüb istəyindən vaz keçməli oldu. Ələmdar, Bəhrüz və Rauf da növbə ilə onun əlini sıxdılar.

– Sənə yaxşı yol, səhərə kimi yatmayıb səni gözləyəcəyəm, – Ələmdar dedi.

– Yox, yuxusuz qalma, yat!.. – Gültən bunu deyib yenə gülümsədi və birdən dönüb qarşısındakı torpaq divarı əsl vəşaq cəldliyi ilə aşaraq səngərdən çıxdı...

Hər yan qaranlığa qər q olmuşdu. Zülmət qaranlıq və ölü səssizlik... Elə bil buralarda heç bir canlı yaşamırdı. Yalnız şimal tərəfdən qulağına zəif gurultu gəlir çatırdı. Bu, top səsləri idi. Düşündü ki, gecəyarı olsa belə, Azərbaycan ordusu hansısa kəndin düşməndən təmizlənməsi üçün mücadilə aparır. Bax elə bu dəqiqələrdə orada düşmən mərmisindən ağır yaralanıb can verə-verə anasını çağıran, döyüş yoldaşının qolları arasında son sözlərini deyən, dəhşətli partlayışdan ayağını, qolunu itirdiyi üçün gücü aqlamaqdan başqa heç nəyə çatmayan igid Azərbaycan oğulları gəlirdi gözlərinin qabağına... Dışlərini nifrətlə qıcayıb qatı qaranlığı yararaq üzü qərbə doğru sürətlə irəliləməyə başladı.

Bu zaman qorxduğu yeganə şey minaya düşmək idi. Heç istəməzdi ki, belə bir ölümlə dünyasını dəyişsin. Yaralanıb şikəst olmaqdan isə daha çox qorxurdu. Əgər başına elə bir iş gəlmiş olsaydı, özünü mütləq öldürərdi. O özünü vətəninə əsgəri hesab edirdi və bir əsgər kimi yararsız hala düşməsinə əsla qəbul edə bilməzdi.

Dərəyə doğru sürətlə addımlayır və düşünürdü ki, daha heç minaya düşməkdən də qorxub-eləmir. Lakin alnındakı soyuq tər damcıları bunun əksini deyirdi. Bu igid döyüşçü

qızı qınamaq düzgün olmazdı, çünki atdığı hər addımında minanın partlamamasını həyatının şansı hesab etməli idi.

Nəhayət, saralmış otlardan və xırda daş-çınqıllardan ibarət düzənliyin sonunda barəsində az əvvəl tabor komandirindən eşitdiyi dərəcəyə yetişdi.

Sıx kolların arasında tapdığı daşlı cığırda aşağı düşməyə başlayanda qaranlıq daha da qatılaşdığı üçün gecəgörmə cihazından istifadə etməli olurdu. Ayaqları baldırının yarısına qədər suya girəndə dərənin dibinə çatdığını anladı. Çayda su olduqca az idi. Nə zamansa selin gətirdiyi iri çay daşlarının arası ilə sakitcə axıb üzəaşağı gedirdi.

Ayaqlarını yumru daşların üzərinə qoyaraq, çayın içi ilə şimala doğru yeriməyə başladı. Dərində yerləşən çay yatağının hər iki tərəfi sıldırım və sıx kolluq idi. İyirmi metrə qədər getmişdi ki, xışiltı eşidib dayandı. Əlini bıçağına atdı və elə həmin an beş-altı heyvan sürətlə yanından ötüb cənuba doğru qaçaraq yox oldu. Qaranlıqda onların tülkü, çaqqal, yaxud canavar olduğunu anlamadı. Düşündü ki, şimal tərəfdə döyüşlər getdiyi üçün top və raket səslərindən ürəküb qorxuya düşmüş heyvanlar öz meşələrini tərk edib cənuba doğru qaçmağa məcbur qalıblar. Təəssüflə başını bulayıb yoluna davam etdi.

Öz qənaətinə görə, dərənin içi ilə səksən metrədən çox məsafə qət etmişdi. Bir azdan sola dönüb dərədən çıxmalı idi. Bu zaman qarşıdan düz ona doğru gəlməkdə olan bir cüt ağ-mavi işığı görüb dayandı. Qaranlıqda qeyri-adi dərəcədə gur parıldayan gözlərdən başqa heç nə seçə bilmirdi. Bir cüt işıqlı nöqtə ona iki metrə qədər yaxınlaşıb birdən yerində durdu. Yox, gözləri bu dərəcədə kəskin işıq saçan heyvan nə canavar, nə də tülkü deyildi. Gültən artıq onu tanımışdı və bir az da yaxınlaşıb nəzər salanda zənnində yanılmadığına

əmin oldu. Bəli, bu, Azərbaycanın bəzi bölgələrində "meşə pişiyi" adlandırılan vəşaq idi.

Gültən gülümsəyərək sağ əlinin iki barmağını yuxarı qaldırdı:

– Salam, dostum! Narahat olma, məndən sənə ziyan gəlməz.

Heyvan sanki onu anlamışdı və qəfildən hərəkətə gələrək onun yanından ötüb aşağıya doğru qaçdı. Gültən bir neçə saniyə onun arxasınca baxıb yoluna davam etdi və bir qədər gedəndən sonra sola dönüb kolların arası ilə dik sıldırıma dırmanmağa başladı.

Dərədən açıq sahəyə çıxan kimi yerə uzanıb ətrafı dinşədi. Tam sakitlik idi. Ayağa qalxıb qarşıdakı meşəyə doğru yüyürdü. Ağacaların arasına girəndə sürətini azaltdı. İndi peşəkarlığından doğan bir ustalıqla elə yeriyirdi ki, qaranlıq olmasına baxmayaraq, ayağı altında bir çöp belə səs çıxarmasın. Beləcə, bir ruh kimi hərəkət edib komandirin verdiyi təlimata uyğun şəkildə yüz əlli metr qət etdikdən sonra sola döndü. Daha iyirmi-otuz metr səs salmadan irəlilədi və qarşısında daş divar göründü. Bu, erməni əsgərlərinin uzun kazarmasının arxa divarı idi.

Dərhal yerə yatıb sürətlə ətrafa göz gəzdirdi. Budur, bu da gözətçilər! Divarın lap yaxınlığında iki silahlı erməni əsgəri bir-birindən yeddi-səkkiz metr aralı, üzü ona tərəf dayanmışdı. Cavan oğlanlar idilər. Bəlkə də, hərbi xidmətə yeni çağırılmışdılar. Allah bilir, hansı uşaq xəyalları ilə yaşayırdılar. "Böyüklərinin" sərsəm təbliğatına uyub burada – əzəli Azərbaycan torpaqlarında özlərini qalib əsgər hesab edirdilər. Lakin bu bədbəxtlər cəmi bir neçə addım qabaqda özlərindən dəfələrlə güclü, qorxulu bir düşmənin marığa yatdığından xəbərsiz idilər.

Vaşaq soldakı əsgəri hədəfə alıb kiçik bir yarımdairə cızaraq sol tərəfdən ona yaxınlaşdı. Yerə yatmışdı, nə ayaq üstə addımlayır, nə sürünür, əsl vaşaq kimi yeri yirdi. "Ovuna" o qədər yaxınlaşdı ki, sağa dönüb bir addım atmaq istəyən tələsiz əsgər az qaldı ona toxunsun. Elə həmin an vaşaq kimi yerindən sıçradı. Bir göz qırpmında əsgərin boynunu sıdırıb, onu qolları arasına alaraq sakitcə yerə uzatdı.

İkinci əsgər heç nə eşidib-duymamışdı. Bir neçə saniyə sonra artıq ölmüş yoldaşını səsləyərək ermənicə:

– Kamar, çox qaranlıqdır, mənə yaxınlaş, bir-birimizdən uzaqlaşmıyaq, – dedi.

Cavab almayanda narahat olub əlindəki avtomatı hazır tutaraq, qaranlıqda ətrafa boylana-boylana yoldaşına tərəf gəldi. Gültən yaxındakı ağacın arxasına keçərək gözləməyə başladı. Oğlan gəlib yoldaşına yetişdi. Onun yerə uzandığını görüb aşağı əyilərək təlaşla soruşdu:

– Kamar, sənə nə oldu, yaxşısan?

Həmin an ağacın arxasından çıxan Gültən ona erməni dilində cavab verdi:

– Məncə, o qədər də yaxşı deyil...

Diksinmiş əsgərin gözlərində dəhşətli bir qorxu vardı və sinəsinə saplanan bıçaq qorxusuna son qoymuşdu...

Meyitləri kazarmenin divarından bir qədər meşəyə doğru sürüyüb dayaz bir çalaya saldı. Əvvəl istədi ki, onlardan birini soyundurub paltarını geyinsin. Lakin sonra tələsməməyə qərar verərək kazarmenin arxa divarına yaxınlaşdı. Sağa dönüb divarın dibi ilə binanın tininə qədər getdi. Oradan gizlincə boylanıb kazarmenin qarşısındakı geniş meydançaya baxdı. Burada proyektorlar yanmasa da, binalardakı adda-budda işıqların köməyi ilə hər yeri görmək olurdu.

Uzun əsgər kazarmasının yan tərəfində bir neçə tikili vardı. Bunlar anbar, yeməxana-filan ola bilərdi. Kazarma

ilə üzbəüz meydançanın o biri tərəfində isə iki birmərtəbəli bina görünürdü. Üstündə erməni bayrağı asılmış birinci bina, yəqin ki, qərargah idi. İkincinin isə qarşısında dayanmış dörd nəfərin geyimindən orada suriyalı terrorçuların yerləşdiyi məlum olurdu. Onların dördü də xaki rəngli gen şalvar və ona uyğun pencək geyinmiş, başına ağ-qırmızı zolaqlı şal dolamışdı. Erməni qərargahının qarşısında da bir neçə silahlı əsgər söhbət edirdi.

Surialıların yerləşdiyi binanın önündəki dörd terrorçudan biri yoldaşlarından ayrılıb binanın arxasına doğru getdi. Bunu görən Gültən dərhal qərara gəldi ki, erməni əsgərlərinə yaxınlaşıb söhbətlərini dinləmək üçün ona erməni yox, məhz surialıların geyimi lazımdır. Çünki terrorçular bura yeni gəlmişdilər və erməni əsgərləri onların hamısını üzdən tanıya bilməzdi.

Əyilərək cəld hərəkətlə sağdakı tikililərin arxasına doğru qaçdı. Oradan dövrə vurub surialıların yerləşdiyi binanın arxasına keçdi. Gecikməmişdi. Hədəfə aldığı terrorçu əlləri şalvarının qabağında üzünü divara çevirmişdi və deyəsən, işini yekunlaşdırmaq üzrə idi. Sezdirmədən ona yaxınlaşan Gültən bir anlıq gözlədi ki, kişi işini qurtarsın. Suriyalı geri dönüb şalvarının ipini bağlayanda üstünə atılaraq bir zərbə ilə yerə sərdi. Sonra sinəsinə çökərək boynunu sıdırdı. Meyiti divardan uzaqlaşdırıb daha xəlvət yerə çəkdi və paltarını soyundurdu. Özü də ayaqqabısını və qara dəri gödəkcəsini çıxarıb, elə əynindəki şalvar və ağ futbolkanın üstündən surialının şalvar və pencəyini geyindi, şalı başına və boynuna dolayaraq sifətinin burnundan aşağı hissəsini örtüdü. Gödəkcə və ayaqqabısını, gecəgörmə cihazını, bıçaq və tapançasını meyiddən bir az aralıda gizlədərək, öldürdüyü terrorçunun bıçağını və M16 avtomatını özü ilə götürdü.

Bıçağı kəmərinə keçirib, avtomatı çiyindən asdı və bura gəlidiyi yolla geri qayıdıb o biri tərəfdən meydançaya çıxdı. Bilirdi ki, böyük riskə gedir. Lakin başqa çarəsi də yox idi. Kazarmaya yol taparaq içəri baxmalı, ya da erməni əsgərlərini dinləməklə əsirlər barədə məlumat əldə etməliydi.

Qərargahın qarşısındakı ermənilərə tərəf addımlamağa başladı. Otuz yaşlarında kapitan, əyinlərinə hər cür cır-cındır geyinmiş altmış yaşlarında iki könüllü, beş gənc əsgər... Onlara çox da yaxınlaşmadan ətraflarında hərlənməyə başladı.

Ortaboylu, kök, saçını dibdən qırılmış çalsaqqallı kişi, deyəsən, kapitana müraciət edərək fısıldaya-fısıldaya deyirdi:

– Loriscan, deyirsən sabah o kəndi yenidən geri alacağıq?

– Buna heç şübhən olmasın, Qamo dayı, – kapitan cavab verdi, – generalımızın planı çox dahiyənədir, sabah o türklərin qabağımızdan necə qaçdığını özün görəcəksən.

– Birdən qaçmadılar? – arıq, ağzında diş olmadığı üçün normal danışa bilməyən ikinci qoca dilləndi.

– Qaçarlar, Hayqares, qaçarlar, – Qamo əlini havada yellədi.

– Qaçmasalar, hamısı bir nəfər kimi gəbərecək, – kapitan Hayqaresin sualına cavab verdi.

Qamo adlı kök kişi ah çəkdi:

– Sentyabrın iyirmi yeddisindən sonra əlimizdən aldıqlarını geri qaytararaq, ondan sonra mən yeni torpaqlar almağımızı istəyirəm. Türklərin hazırda yaşadığı rayonları, kəndləri nəzərdə tuturam. Yəni orada qadınlar da olsun ki, qələbəmizi ləzzətlə qeyd edə bilək.

– Köhnə günləri yadıma salıb ağzımın suyunu axıtma, Qamo, – Hayqares dişsiz ağzını marçıldatdı. – Əvvəlcə vuruşan kişilərinə öldürürdük, qalırdı qadınlar və uşaqlar... Buyur, nə qədər istəyirsən, qurdunu öldür. Xocalıya girdiyimiz gün yadındadır?

– O gün heç yaddan çıxar, ara? Ermənilərin qəhrəmanlıq salnaməsinə yazıldı o gün...

Gültən kapitanın diqqətini cəlb etmişdi. Yanındakılardan aralanıb ona yaxınlaşdı və erməni dilində:

– Deyəsən, sən qızsan... Niyə yatmırsan? – deyər soruşdu.

– Bizimlə nəyə işin var?

– Yuxum gəlmir, – Gültən erməni dilində cavab verdi.

– Bizim dili bilirmisən...

– Mən Suriya ermənisiyəm.

– Adın nədir?

– Erato...

– Gözəl addır. Mənimki də Loris.

– Çox gözəl, Loris.

– Sənin necə də gözəl gözlərin var, Erato...

– Gözəl, yoxsa qorxunc? – Gültən üzünün yarısını tutmuş şalı bir qədər aşağı çəkdi.

– Düşməne qorxunc görünə bilirlər, yəni türklərə... Mənə isə gözəl görünürlər.

– Bizim dəstənin başçısı deyir ki, sabah möhtəşəm bir gün olacaq, istədiyimiz qədər türk qıracağıq. Doğrudur?

– Hə, elədir, – Loris qımışdı.

Gültənin məqsədi sabahkı gün barədə onun ağzından söz almaq idi. Ermənilərin nəyə, hansı sirli planlarına güvənib belə arxayın danışdıqlarını bilmək istəyirdi. Lakin kapitana verəcəyi növbəti sualını saxlamalı oldu. Çünki suriyalıların yerləşdiyi binanın qarşısında səs-küy yaranmışdı. Binadan çıxan terrorçular bir yerə toplaşmış, əl-qollarını ölçə-ölçə kürdəcə nəyə danışmışdılar. Onlardan bir qrupu binanın arxasına getdi. Gültən dərhal anladı ki, öldürdüyü suriyalının meyitini tapıblar. Nə edəcəyi barədə düşünürdü ki, terrorçulardan ikisi yoldaşlarından ayrılıb onlara tərəf gəlməyə başladı.

Bunlar, deyəsən, Gültənin öldürdüyü suriyalı ilə birlikdə binanın qabağında dayananlar idilər və düz qızın üstünə gəlirdilər.

Gültən onlara tərəf dönməyə məcbur idi. Sağ əlini bıçağının dəstəyinə apardı. Gəlib yetişdilər. Biri "sən kimsən?" deyə soruşdu. İkinci isə, deyəsən, "bu qız bizdən deyil" deyə çıxırmaq istədi, lakin sözü kəsilmiş hülqumunda qaldı. Gültən cəld hərəkətlə bıçağı onun boğazından çəkib ikincinin qarnına soxdu. Qanlı bıçağı yerə atıb çiyindəki "M16" nı çıxarmaq istəyəndə boynuna dəyən qüvvətli bir zərbədən dizləri qatlandı. Onu arxadan tapançanın dəstəyi ilə Loris vurmuşdu...

Bir neçə dəqiqə sonra başına soyuq su töküləndə gözlərini qərgahda – generalın kabinetində açdı. Qolları kəndirlə arxadan bağlanmış vəziyyətdə döşəməyə sərələnmişdi. Suriyalı terrorçuların uzunsaqqal başçısı və Loris generalın masası arxasında, onun sağında və solunda oturmuşdular. Bir az əvvəl tanıdığı, birinci Qarabağ müharibəsinin iştirakçıları olmuş Qamo və Hayqares adlı iki qoca da burada idi. Qapının yanında ayaq üstə dayanıb qızı süzürdülər.

İki əsgər onu qaldırıb taxta kətildə oturtdu. Bu zaman gözü generalın masası üstündəki əşyalarına sataşan Gültən ifşa olunduğunu anladı. Gecəgörmə cihazı, tapançası, bıçağı, xüsusi təyinatlılar üçün nəzərdə tutulmuş dəri gödəkcəsi ələ keçirilmişdi. Bununla belə, general ona "sən kimsən" sualını verəndə Gültən:

– Erməniyəm, adım Eratodur, – dedi.

General masanın üstündəki əşyaları göstərdi:

– Bunlar sənə deyil?

– Yox, mənim deyil!

Loris ayağa qalxıb ona yaxınlaşanda iki əsgər dərhal qızın çiyinlərindən bərk-bərk yapışdı. Kapitan əvvəlcə onun

boynundakı ağ-qırmızı zolaqlı şalı çəkib döşəməyə tulladı. Nə yaxşı ki, bunu etdi. Şaldan olduqca pis qoxu gəlirdi. Öldürüb paltarını geyindiği terrorçu sanki illərlə nə hamam üzü görmüş, nə də paltarını yumuşdu. Loris sonra onun terrorçudan götürüb geyindiği pencəyin düymələrini açanda ağ futbolcası göründü. Kapitan başını bulayıb kəmərinə və ipini açaraq xaki rəngli şalvarı aşağı çəkdi. Altdakı qara şalvar masanın üstündəki gödəkcənin də ona məxsus olduğunu göstərirdi. Zabit istehza ilə gülümsəyib generala baxdı. Sonra yenə qıza tərəf dönüb gülə-gülə:

– Baxaq görək, bunun altında nə var... – deyərək qara dəri şalvarı aşağı çəkməyə çalışdı.

Qızın pələngi alt paltarı görünəcəkdi ki, birdən irəli doğru dartınıb dişlərini kapitanın qoluna keçirdi. Kapitan dəli kimi bağıraraq qolunu çəkdi və qızın üzünü nifrətlə şillələməyə başladı.

– Dayan, Loris! – general hökmlü səsi ilə onu saxlayıb qıza müraciətlə dedi: – Artıq sən ifşa olundun, diş canavar! Bizimlə oyun oynamağının heç bir mənası yoxdur. Boynuna al ki, türksən və Azərbaycan ordusunun kəşfiyyatçısısan.

Gültən sürətlə düşünməyə başladı. Ələmdarın qənaətinə görə, bu general Daron Savakyan adlı adamı "kəşfiyyata" o məqsədlə göndərmişdi ki, ələ keçsin və Azərbaycan tərəfinə burada əllidən çox əsirin olduğunu bildirsin. Bu, ermənilərə sərf edirdi, çünki belə olduqda azərbaycanlılar PUA-larla hərbi hissəni yerləyeksən edə bilməyəcəkdi. Düşündü ki, bu generalla "səmimi" olsa, müəyyən qədər məqsədinə çata bilər. Əgər burada, doğrudan da, azərbaycanlı əsirlər var idisə, onları ona göstərər, sonra geri qayıtması üçün sərbəst buraxardılar. Buraxardılar ki, gedib Savakyana inanmayan komandirləri burada, həqiqətən, əllidən çox əsir olduğuna

inandırsın. Bu fikir Gültənin ağlına qəfildən gəldi və özünü tərəddüddə imiş kimi göstərərək bir qədər gec dilləndi:

– Əgər məni öldürməsəniz və işgəncə verməməsəniz, bildiyim hər şeyi sizə danışaram.

General təəxxüslə gülümsədi:

– Buna söz verə bilərəm. Sən danış!

– Bəli, boynuma alıram ki, mən kəşfiyyatçıyam, – Gültən məğlubiyyətini çətinliklə etiraf edən insanlar kimi dərinədən ah çəkib dedi.

– Bax belə! – general yenə qımışdı. – Ağıllı olmağın xoşuma gəldi. Bizim dilimizi səlis bilməyindən də məlum olur bu. Kiminlə gəlmisən bura? Yoldaşın haradadır?

– Mən kəşfiyyata həmişə tək gedirəm.

– Ə. kəndində neçə nəfər canlı qüvvə və nə qədər hərbi texnika var?

Gültən inandırıcı bir şəkildə başını buladı:

– Mən o kəndə bu gün axşam gəldim və məni dərhal bura göndərdilər. Ona görə də oradakı canlı qüvvə və texnika barədə heç nə bilmirəm.

– Yaxşı... – general başını ağır-ağır yırğaladı. – Səni bura niyə göndərdilər?

– ...

– Susma! Danışdıq axı. Sən bildiyin hər şeyi danışacağsan, biz də səni öldürməyəcəyik.

Gültən başını aşağı salıb dedi:

– Məni bura yalnız bircə şeyə görə – sizin Savakyan soyadlı kəşfiyyatçınızın verdiyi bir məlumatı dəqiqləşdirməyim üçün göndəriblər.

– Deməli, o satqın ələ keçib və sizinkilərə nəsa danışib?

– Hə, danışib. Deyib ki, bu hərbi hissədə bizim əllidən çox əsgərimiz əsir kimi saxlanılır.

– Deməli, belə! – general əlini zərblə masaya vurub özünü hirsələnmiş kimi göstərdi. Sonra isə bir qədər sakitləşərək, onu kameraya aparmalarını əsgərlərə əmr etdi.

Məqsədinə çatdığını hiss edən Gültən bunu üzə vurmaqdan ayağa qalxıb, bağlı qollarından tutmuş əsgərlərlə otaqdan çıxdı. Onu kazarmasının yanındakı kiçik beton tikiliyə gətirdilər. Qollarını açıb içəriyə itələyərək, dəmir qapını üzünə bağladılar.

Ermənilərin qaydaları pozan əsgərləri cəzalandırmaq üçün düzəldikləri bu beton “qutu” eni üç, uzununu beş metr olan qaranlıq bir otaq idi. Beton divarlardan birinin yuxarı hissəsində kiçik bir pəncərə vardı ki, oradan içəriyə yalnız zəif işıq düşürdü. Otağa hava gəlməsi üçün nəzərdə tutulmuş bu pəncərə, əslində, o qədər kiçik idi ki, ona pəncərə əvəzinə dəşik demək lazım idi.

Qaranlıq hücrədə var-gəl edərək düşünməyə başladı. Belə görünürdü ki, hazırda bu hərbi hissədə istər erməni əsgərləri, istərsə də suriyalı terrorçular yalnız Azərbaycan tərəfinə Savakyan vasitəsilə “göndərdikləri” məlumat sayəsində rahat nəfəs alırlar və əllidən çox əsir əsgərinin olduğunu bilən Azərbaycan ordusunun bura PUA-larla və ya toplarla zərbə endirməyəcəyinə əmindirlər. İndi Gültənin bura göndərilməsi komandanlığın Savakyana yüz faiz inanmadığını göstərirdi. Vaşaqın fikrincə, belə olan təqdirdə, erməni general əsirləri bir bəhanə ilə ona göstərərək, sonra onu sərbəst buraxacaq, ya da gizlincə qaçmağına şərait yaradacaqdı. Onu bu beton hücrəyə salan əsgərlərin qollarını açması da, yəqin, ikinci variantda hazırlıq məqsədi daşıyırdı.

Ancaq hazırda qolları açıq olsa da, yeganə dəmir qapısı qıfıllanmış bu beton qutudan qaçıb qurtulmaq qeyri-mümkün idi. Möhkəm acdığını hiss etdi. Gün ərzində Sumqayıtda

normal bir şey yeməmişdi. Axşam da Ələmdar onu təcili çağırdığı üçün nəyə yeməyə vaxtı qalmadı.

Görəsən, sabahkı günə nə planlaşdırmışdı bu şərfəsizlər? Necə bir planları vardı ki, sabah Ə. kəndindəki taboru məhv edib kəndi yenidən işğal edəcəklərinə bu qədər əmin idi Loris adlı o kapitan? Onun az əvvəl altdakı qara şalvarını aşağı çəkmək cəhdini və bu zaman əlinin arxasının qasığına dəydiyini yadına salanda qəzəblənib söyüş söydü.

Ələmdarı düşündü. Görəsən, indi yatmışdımı? Yoxsa ona dediyi kimi oyaq qalaraq öz Vaşaqının yolunu gözləyirdi? Fikirləşdi ki, görəsən, burada onu öldürsələr, Ələmdar nə edər? Çoxmu kədərlənər? Sonra necə oldusa, Ayçöhrəni xatırladı. Düşündü ki, Məxfi şöbə rəisinin bu nazlı xanımı indi yüz faiz şirin yuxudadır...

Birdən sanki otaqda günəş doğdu. Gültənin xəyalları pərən-pərən oldu. Başını yuxarı qaldıranda gözləri qamaşdı. Kimsə otağın hündür beton tavanından sallanan yalın elektrik lampasını yandırmışdı.

Qapı çöldən açarla açıldı. Loris adlı kapitan Qamo və Hayqares adlı iki qoca döyüşçü ilə kameraya daxil olub, əlindəki açarla qapını içəridən bağladı. Onun kəmərinə tapança, yanındakıların çiyinlərində avtomat vardı. Qocalar silahlarını çıxarıb dəmir qapıya söykədilər. Loris isə qollarını azacıq yanlara açıb qıza doğru gəlməyə başladı. Onların çirkin məqsədini anlayan Gültən arxaya doğru iki addım atıb, kürəyini beton divara söykədi. Bu zaman boz-yaşıl gözləri nifrət qılgımları saçırdı.

– Bayaq baxa bilmədim, görək, o qara şalvarının altında nə var... – onunla üzbəüz dayanmış Loris güldü. – Ona görə gəldim...

Gültən susurdu...

– Səhərin açılmağına hələ var, bizim isə yuxumuz gəlmir... – bu dəfə sol tərəfində dayanan dazbaş və şişman Qamo fısıldayaraq dilləndi. – Bizə iki-üç saat xidmət göstərsən, çox əla olar. Gedib rahat yatarıq.

Hayqares qızın sağına keçərək dişsiz ağzını marçıldatdı:

– Onsuz da sabah öləcəksən, bizim üçün bir savab iş gör...

Gültən kirpiklərini azacıq qaldırıb, otağı gur işığa qərq etmiş lampaya baxdı.

– Mənə belə canavar kimi baxma, – yenə Loris dilləndi, – ağıllı qız ol. Başqa yolun yoxdur, onsuz da...

Vaşaq artıq hücumu hazır idi. İndi qarşısındakılara qorxunc düşmən kimi yox, sadəcə, öz ovu kimi baxırdı. Bir göz qırpımında yay kimi gərilib tavana doğru atıldı. Sağ əli ilə lampanın patronundan tutub, sol dizi ilə Lorisin çənəsinə zərbə endirdi və elə həmin anda da qırılıb əlində qalmış lampanı sağındakı Hayqaresin başına çırpdı. Şüşə çilik-çilik olanda kişi ağrıdan çığırdı.

Otaq əvvəlkindən daha qatı qaranlığa qərql olmuşdu. Göz gözü görmürdü.

Bundan istifadə edən Gültən hücum zamanı yerini yadda saxladığı Qamonu təpiklə yerə sərib, daz başını amansızcasına bir neçə dəfə beton döşəməyə çırpdı. Şişman erməninin qanı ilə dağılmış beyni üstünə sıçrayanda çiyində bir əl hiss etdi və elə o an həmin əldən tutub, yaxşı bildiyi xüsusi fəndlə Hayqaresi beton döşəməyə vurdu, göz açmağa aman vermədən sinəsinə çökərək boynunu sındırdı.

Bir neçə saniyə sonra zülmət qaranlıq otaqda beton divara dəyib gurultu qoparan güllə səsi eşidildi. Bu, indicə özünə gəlmiş Loris idi, qorxusundan düşməni görmədən qarasına atəş açırdı. Gültən cəld kürəyi üstə döşəməyə uzandı. O da kapitanı görə bilmirdi. Lakin qorxmuş kapitan ikinci atəşi

açmaqla özünü bürüzə verdi. Gültən tapançanın lüləsindən çıxan alovu görən kimi sərrast ayaq zərbəsi ilə silahı vurub yerə saldı və yerindən sıçrayıb üçüncü ovunu qamarladı. Loris indi onun dizlərinin altında zarıyırdı və boyun fəqərəsi qırılan kimi bu zarıltı kəsildi.

Gültən onun ciblərini axtarib açarı götürdü. Ayağa qalxıb qaranlıqda qapıya doğru getdi. Oradakı avtomatlardan birini çiynindən asıb ikincini əlinə götürdü və qapını açarla açaraq çölə çıxdı.

Burada iyirmiyə qədər avtomatın lüləsi birbaşa onun sinəsinə tuşlanmışdı...

– Silahları yerə at, əllərini qaldır!

Bu, generalın səsi idi və Gültən əmrə tabe olmaqdan başqa nəşə edə bilməzdi. Avtomatları yerə tullayıb əllərini qaldırdı.

General qapıya yaxınlaşıb əlindəki fənərin işığını otağa saldı. Oradakı üç meyitə baxıb birdən hirsə tüpürdü.

Sonra onun əmri ilə iki əsgər Gültənin qollarından tutub kazarmaya doğru apardı. Digər əsgərlər isə silahlarını hələ də ona tuşlamışdılar. Hiss olunurdu ki, kapitanlarını və iki köhnə döyüşçülərini qətlə yetirmiş bu silahsız qızdan hələ də qorxurlar.

Kazarmanın qapısına on metrədən bir qədər artıq qalmış generalın əmri ilə onu saxladılar. Buradan baxanda kazarmanın qarşısında acınacaqlı bir səhnə görünürdü. Erməni əsgərləri qolları arxadan bağlanmış əsirləri kazarmadan çıxararaq meydançada diz üstə çökdürür, rezin dəyənəklə kürəklərinə vururdular. Onların çoxu bu soyuq havada yalnız şalvar və maykada idi. Bəziləri vurulan zərbələrə dözərək susur, bəziləri isə nalə çəkib ağlayırdı. Gültən gördü ki, kazarmadan iyirmiyə qədər əsir çıxarılıb və hələ dalı gəlməkdədir.

– Yaxşı bax, – yaxınlığında dayanmış general acıqlı səslə dedi, – səni onsuz da sabah gəbərdəcəyik, ancaq bu tamaşa o üç nəfəri öldürdüyün üçün sənə verilən cəzadır.

Əsirlərdən birini ayağa qaldırıb kiçikölçülü bir Azərbaycan bayrağını qarşısında yerə atdılar. Deyəsən, onu tapdarmasını istəyirdilər. Lakin əsir imtina edirdi. Onu döyməyə başlayan da diz çöküb başını bayrağın üstünə qoydu...

Bütün bunlara bir qədər uzaqdan tamaşa edən Gültən heç bir reaksiya vermədən susurdu. Bunu görən general onu yenidən kameraya qaytarmalarını əmr etdi və əlavə olaraq tapşırırdı ki, oradakı meyitləri götürməsinlər, qoy bu dişi canavar səhərə qədər öz qurbanları ilə baş-başa qalsın.

Qapı çöldən açarla bağlananda Gültən yenidən qaranlıq otaqda qaldı. Hələ ki proses onun düşündüyü kimi gedirdi. Əsirləri ona göstərdilər. İndi isə bir yolla qaçmağına şərait yaratmalıydılar ki, gedib burada gördüklərini komandirlərə danışsın. Lakin o, Məxfi Şöbənin əfsanəvi agent Vəşaq idi, doğruluğuna yüz faiz əmin olmadığı məlumatla geri qayıdıb özününküləri pis vəziyyətdə qoya bilməzdi. İndicə gördüyü qolları arxadan bağlanmış gənclərin Azərbaycan əsgəri olduqlarına əmin olmalı, bir də ki generalın sabahkı gizli planını öyrənməli idi.

Qapıya yaxınlaşıb əlini qıfıl yerinə sürtdü. Zənnində yanılmamışdı: bir az əvvəl bu üç donuzu öldürüb buradan çıxarkən qapıda qoyduğu açar öz yerində idi. Qulağını dəmir qapıya yaxınlaşdırıb çölə dinşədi. Sakitlik idi. Qapını açarla açıb ətrafa boylandı. Meydançada kimsə görünmürdü. Yalnız kazarmanın qarşısında silahlı bir əsgər gəzişirdi ki, onun da arxası Gültənə tərəf idi.

Saxlama kamerasından çıxıb özünü kazarmanın tininə çatdırdı. Buradan binanın arxasına keçib gəldiyi yolla Ələmdargilin yanına qayıda bilərdi. Lakin onun məqsədi başqa idi. Boylanıb gözetçiyə baxdı. Gözetçi indi qapının ağzında durub kazarmanın içinə baxırdı. Hətta başını qapıdan içəri salmışdı.

Bu fürsətdən istifadə edən Gültən səs salmadan irəli şığıyıb, gözətçi əsgəri ölümçül fəndə salaraq zərərsizləşdirdi.

İndi artıq kazarmanın içində idi. Bəzi əsgərlərin xorultusu nəzərə alınmazsa, içəridə sakitlik hökm sürürdü. İkimərtəbəli çarpayıların arasından ehtiyatla keçərək o biri başa doğru yeriməyə başladı. Ancaq bu minvalla heç on addım da gedə bilmədi. Yorğanlarını kənara atıb çarpayıdan qalxan əsgərlər əllərindəki avtomatları ona tuşladılar...

Kürəyinə dəyən bir neçə qundaq zərbəsindən yığıldı. Gözlərini açanda özünü meydançada, generalın qarşısında yerə sərilmiş gördü. Qollarını arxasında çataqlayıb nazik kəndirlə möhkəm bağladılar. Sonra generalın əmri ilə üç əsgər onu dəyənəklə vurmağa başladı. Nə qədər amansızcasına vursalar da, Gültən alt dodağını dişləyib susdu. Nə zarıdı, nə də aman dilədi...

Sonra qızı ayağa qaldırdılar. General onu nifrətlə süzüb bağırıdı:

– Sən artıq cızığından çıxdın, həyasız qadın! Səhər açılanda bizə lazım olmasaydın, səni indi burada tikə-tikə edərdim! – yaxınlaşıb qıza şillə çəkdi və əsgərlərə əmr etdi: – Aparın kameraya!

Yenə həmin qaranlıq kamera...

Bu dəfə qolları bağlı idi. Döşəmədə oturub kürəyini divara söykədi. Belinə vurulan zərbələrin yeri göynəyirdi. Ancaq nə ağrıları barədə düşünürdü, nə də sabah öldürüləcəyi barədə... Gültən Ələmdarı düşünürdü. Düşünürdü ki, onun tapşırığını yerinə yetirə bilmədi. Deyəsən, onu bir daha görə bilməyəcəkdi...

Qızı qəhər boğdu, iki damla göz yaşı yanaqlarından süzülüb yaxasına düşdü...

X FƏSİL

QADIN QISQANCLIĞI

Bəyaz güllü qırmızı xalatına bürünmüş Ayçöhrə xanım yanna otağından çıxıb, dəhlizdə fenlə saçını qurutmağa başladı. Bazar günü olduğu üçün yataqdan gec qalxmış, səhər yeməyindən sonra duşxanaya girmişdi. Divardakı saat artıq 11:15-i göstərirdi.

Döyüş bölgəsinə getmək üçün dünən səhər evdən çıxmış Ələmdardan hələ bir xəbər yox idi. Cəbhədən hər gün alınan şad xəbərlərə adət etmiş Ayçöhrə xanım əri üçün nigarançılıq keçirsə də, bir o qədər narahat deyildi. Düzdür, hər gün nə qədər şəhid xəbəri eşidir, sosial şəbəkələrdən oxuyurdu. Elə dünən yaşadıkları binaya bir şəhid tabutu gətirmişdilər. Ata-anasının yeganə övladı imiş yazıq... Həyatə yığışan və balkonlara çıxan məhəllə sakinləri oğlanın anasının dəhşətli naləsini dinləyirdilər. Ayçöhrənin isə tükləri ürpərdi bu səsdən və dözməyib içəri keçdi. Sürətlə irəliləyən Azərbaycan ordusu hər gün neçə-neçə şəhid verirdi. Lakin Ayçöhrə düşünürdü ki, əri Məxfi Şöbənin rəisidir, orada, yəqin, yalnız kəşfiyyət işlərinə rəhbərlik edir, sırası əsgər kimi əlinə avtomat alıb düşmənin üstünə getmir ki, şəhid olsun.

Saçını qurulayıb salona keçdi. Beş yaşlı Əminə divanda oturub televizorun pultu ilə oynayırdı. Türkər görünmürdü.

– Qaqaş hanı, qızım? – deyər mehribanlıqla qızından soruşdu.

– Qaqaş həyəətə getdi, – uşaq gözlərini yalnız bir anlıq pultdan ayıraraq cavab verdi.

– Hələ buna demişəm ki, evdən çıxma, nənəgilə gedəcəyik.

Bu gün Aysunun üç yaşlı oğlunun ad günü idi və bacısı bunu evdə xüsusi təmtəraqla keçirməyi qərara almışdı. Ona da demişdi ki, ərinə və uşaqlarını götürüb gəlsin. Ələmdar burada olsaydı da, getməzdi, ancaq Ayçöhrə sevimli bacısını bu şad günündə tək qoyas deyildi. Dünən şəhərə çıxıb bir neçə yerə baş çəkəndən sonra, axır ki, ürəyinə yatan hədiyyəni ala bilmişdi.

Pandemiya başlayandan şəhər sakinləri normal həyatın nə olduğunu unutmuşdular. Küçəyə çıxanda tibbi maska məcburiyyəti, üç saatlıq SMS icazəsi, böyük ticarət mərkəzlərinin bağlanması, müharibə ilə əlaqədar axtarışlar komendant saati... Bunlar azmış kimi, sosial şəbəkələrdə düşmənin görməməli olduğu yazıların, videoların yayılmaması üçün internetə girişi də əngəlləmişdilər. Lakin müasir dövrdə artıq bu, mümkün olacaq bir şey deyilmiş. Demək olar ki, hər kəs telefonuna müxtəlif proqramlar yükləyərək, onların vasitəsilə internetə qoşulurdu.

Ondan iki yaş kiçik olan bacısı Aysu iki ildir əri Vahiddən ayrılıb, bir uşaq ilə evinə qayıtmışdı. Sən demə, vicdansız əri ona müxtəlif qadınlarla xəyanət edirmiş. Aysu bir gün daranıb ətirələnərək evdən çıxmağa hazırlaşan ərinə plajını gətirərkən əlini onun cibinə salıb və zərif bir boyunbağı tapıb. Bunu Vahidin üzünə vurmayıb, lakin həmin gündən onu güdməyə başlayıb. Nəhayət, gənc bir qadınla hoteldən çıxanda ərinin qarşısını kəsib. Qadına hücum çəkərək

küçədəcə saçından yapışıb. Yoldan ötənlərin mərkəyə toplaşdığını görən Vahid onları güclə ayırıb...

Aysu elə o gün uşağını da götürüb atası ilə gəlmiş, geri qayıtmayacağını bildirmiş, iki ay sonra ərindən boşanmışdı.

Ayçöhrə bacısının hotelin qabağında həmin qadına etdiyi hərəkəti kiməsə etməzdi, edə bilməzdi. Qorxardı, çünki Ələmdar Vahid deyildi...

Yeddi-səkkiz il bundan əvvəl mehriban vaxtlarında, gecə yataqda yanaşı uzanarkən cəsarətini toplayıb ərindən soruşdu:

– Mənə xəyanət edərsənmi?

Sual Ələmdarın xoşuna gəlməmişdi. Xeyli gec cavab verdi:

– Özün bilirsən ki, ən çox nifrət etdiyim şey xəyanətdir və heç zaman vətənimə, xalqıma, dövlətimə, dostlarıma, ailəmə xəyanət etmərəm. Ancaq sən, əslində, nəyi soruşduğunu yaxşı bilirəm və “xəyanət” məfhumunu bu şəkildə anlamıqla razılaşmıram. Həyat yoldaşı yalnız yataq yoldaşı deyil ki, kişi təsadüfən başqası ilə yatağa girəndə arvadına xəyanət etmiş olsun. Əsas məsələ odur ki, həyat yoldaşının – övladlarının anasının qədrini biləsən, qayğısını çəkəsən, onu bütün qadınlardan üstün tutasan və heç kəsin ayağına verməyəsən.

Ayçöhrə istədi soruşsun ki, kişi üçün bu dedikləri qadına da aiddirmi. Lakin çəkəndi, soruşmadı. Bir də nə mənası vardı soruşmağın? Alacağı cavabı onsuz da bilirdi. Bilirdi ki, əri “kişi başqa, qadın başqa” cavabını verəcək. Buna adı kimi əmin idi. Çünki Azərbaycanda bunun əksini deyər biləcək bircə kişinin belə var olduğuna inanmırdı...

Sıra gəldi axşamüstü balkondan baxıb gördüyü o səhnəni xatırladı. Ələmdar Gültənin maşınından düşüb bloka girmək istəyəndə qız da maşından düşdü və onu bərk-bərk qucaqladı.

Ən pisi bu idi ki, Ələmdar da qarşılıq verdi bu hərəkətə. Qollarını açıb öz diş Vəşaqını qucaqladı.

Gültənlə tanış olanda Ayçöhrə xanımın ürəyində qısqanclıq hissi baş qaldırdı. Amma onun Ələmdarın anası ilə, Türkərlə necə mehriban olduğunu görüb, həmçinin onu Ələmdarın döyüş yoldaşı kimi qəbul edib, içindəki qısqanclığı boğmağa çalışdı və buna qismən nail oldu. Sonra bir müddət onunla mehribanlaşdı da. Gültən "Döyüş" idman klubunda Türkərə karate öyrədirdi. Onu orta məktəbə bir çox hallarda o aparıb-gətirirdi. Neçə dəfə Ayçöhrədən icazə alıb uşağı öz mənzilinə aparmış, gecə də saxlayaraq özü ilə yatırtmışdı. Rəhmətlik Əminə nənəsinin himayəsində olan Türkər ata-anasını saya salmayıb yerli-yersiz söyüşlər söyləyirdisə, Gültənlə dostluq etməyə başlayandan sonra bu və digər pis vərdişlərini tərgitmişdi. Bunları nəzərə alan Ayçöhrə xanım çalışırdı ki, valideyn üzü görmədən uşaq evində böyümüş, sonradan xüsusi məktəb keçib özünü bir döyüşçü kimi vətənə həsr etmiş bu qızın xətrinə dəyməsin, onunla mehriban rəftar etsin.

Lakin bu o qədər də çox çəkmədi. Bir neçə dəfə qızın Ələmdara sevgi dolu, həmçinin kədərli baxışlarla baxdığını gördü və içində boğmağa çalışdığı qısqanclıq hissi yenidən baş qaldırdı. İndi Gültənin oğlu ilə yaxınlığına da başqa nəzərlə baxırdı. Düşünürdü ki, Türkər onun doğma oğlu olsa da, öz karate müəllimini ondan çox istəyir. Sanki uşağın əsl anası sağlığında nənəsi Əminə arvad idisə, indi bu qız idi.

Təxminən bir il bundan əvvəl məktəblərində tarixdən dərs deyən Həmidə müəllimə onu xəlvətə çəkib:

– Ayçöhrə, hərdən oğlunu məktəbə aparıb-gətirən o cavvan qız nəyinizdir? – deyər soruşdu.

– Ərimin idman klubundakı işçisidir, – Ayçöhrə dedi, – həm də Türkərə karatedən dərs keçir.

– Subaydır?

– Hə, nədir ki?

– Ondən xoşum gəlib. Qardaşıma almaq istəyirəm. Otuz beş yaşı var, özünün yaxşı işi, evi, maşını...

Bu təklif Ayçöhrə xanımın ürəyincə oldu. Ona görə yox ki, Gültənin xoşbəxtliyini istəyirdi. Düşünürdü ki, Ələmdara biganə olmayan bu qız ərə gedib ailə qursa, onu unudar və ərindən birdəfəlik əl çəkər.

– Lap yaxşı, – dedi, – mənə də, Gültən yaxşı qızıdır.

Həmidə çantasından qardaşının fotosunu çıxarıb ona uzatdı:

– Səndən bacı kimi xahiş edirəm, bunu ona göstər, ilk baxışdan etirazı olmasa, görüşüb söhbət eləsinlər. Bir-birilərini tanıyıb qərar versinlər.

Fotonu aldı və ertəsi gün Gültənə onunla vacib söhbəti olduğunu deyib kafeyə dəvət etdi. Qız deyilən vaxtda gəldi. Ayçöhrə özünə çay və tort, o isə qazsız su ilə meyvə salata si-fariş verdi.

Tərəddüdlə də olsa, söhbəti açdı, lakin Gültən Ayçöhrənin fikrini tamamlamasına imkan verməyib istehza ilə dilləndi:

– Başa düşdüm nə demək istəyirsən, Ayçöhrə. Bu təklifi mənə bir başqası etsəydi, əsl Gültənə yaraşan layiqli cavabını alardı. Lakin bu sənsən, Ələmdarın həyat yoldaşı, Türkərin anası... Ona görə də sənə mədəni cavab verib deyirəm ki, mənim, ümumiyyətlə, evlənmək, ailə qurmaq fikrim yoxdur.

Ayçöhrə mü sahibinin tikanlı sözlərindən alındı:

– Niyə axı? Kimisə sevirsən və onunla qovuşa bilməyəcəyin üçün belə deyirsən?

Gözləyirdi ki, Gültən "yox, sevdiiyim yoxdur" deyəcək. Lakin qız bu suala müəmmalı bir cavab verdi:

– Sevdiiyim olsa da, olmasa da, ailə qurmaq mənlilik deyil. Mən özümü vətənə, dövlətə həsr etmişəm. Baratov məni uşaq evindən götürərək belə yetişdirib və şəxsiyyət vəsiqəmdə atamın adını Dövlət, anamınkini isə Vətən yazdırıb.

Bax bu, Ayçöhrəyə çatmırdı. Özünü vətənə, dövlətə həsr etmək nə deməkdir? O da vətəninə sevir, ancaq bununla bərabər anlayırdı ki, hər bir qadın ailə qurmalı, dünyaya uşaq gətirib ona tərbiyə verməlidir.

Verdiyi suala qızın müəmmalı cavabı əndişəsini artırmışdı. Aysunun sözlərini xatırladı: "Ərinə yiyə dur, Ayçöhrə, maymaq olma. Mənim Gültəndən gözüm su içmir. Baxışları sanki qurd baxışlarıdır o qızın".

– Gültən, – çaydan bir qurtum alıb titrək səslə soruşdu, – bir söz soruşacağam, ancaq, qurban olum, düzünü de, Ələmdarla aranızda nəyə var?

Karate məşqçisi də suyundan bir qurtum içib, boz-yaşıl gözlərini ona zillədi. Bu gözlərdə mərdlik, cəsarət və qətiyyət oxunurdu.

– Onsuz da düzünü deyəcəkdin, yalvarmağına ehtiyac yox idi. Mən Ələmdarı sevirəm. Bu, sadəcə, vurulmaq deyil, ona olan sevgim həqiqi, təmiz və daimi bir sevgidir.

Bu açıq etirafı gözləməyən Ayçöhrə möhkəm tutulmuşdu. Hətta əlini yarımçıq çay stəkanına uzadanda əlləri əsdiyi üçün onu vurub dağıtdı. Ofisiant cəld gəlib süfrəni quruladı, stəkana yenidən çay süzüb getdi.

– Aranızda nəyə olub? – bu dəfə stəkana əl uzatmadan boğuş bir səslə sual verdi.

– Nə?

– Yəni... Əlaqədə olmusunuz?

Gültən sanki onu danışdırıb əzab verməkdən həzz alırdı:

– Bizim əlaqəmiz həmişə möhkəm olub. Sən məhz nəyi nəzərdə tutursan?

Ayçöhrə xanım əsəbiləşirdi:

– Gültən, özünü bilməməzliyə vurma, soruşmaq istəyirəm ki, onunla yatağa girmisən?

Bu sualı verməyinə dərhal peşman oldu. Çünki dəqiq olaraq "yox" cavabı gözlədiyin bir sualı verməyin nə mənası vardı? Ancaq Gültən bu dəfə də fərqli cavab verdi:

– Bu səni niyə bu qədər maraqlandırır, Ayçöhrə? Başqa işin-gücün yoxdur? Güclü, yaraşıqlı ərin, gül kimi uşaqların var, ərin sənə kifayət qədər qayğı göstərir, başqa nə istəyirsən? Əgər indi burada desəm ki, hə, yatağa girmişik, nə edəcəksən? Məni döyəcəksən? Özün də bilirsən ki, bu, gülməlidir. Yaxud gedib Ələmdardan boşanacaqsan? Buna da heç inanmıram. Bir az dava-dalaş, göz yaşları, küsüşmə, vəssalam... Sonra yenə özün barışacaqsan. Çünki bəxtinə düşmüş xoşbəxtliyi əldən vermək istəməyəcəksən. Mən isə onsuz da xoşbəxt deyiləm, bəxtim olsaydı, uşaq evində böyüməzdim... – sözlünə ara verib qeyri-adi rəngdə olan gözlərini ona dikdi.

Baxışları bıçaq kimi kəskin idi, sanki bu baxışlarla Ayçöhrəni doğram-doğram etmək istəyirdi. Bu vaxt Gültənlə bağlı bir söhbət zamanı ərinin dediyi sözlər yadına düşdü. Onda Ayçöhrə bu qız barədə nə demişdisə, Ələmdar etiraz etmişdi:

– Sən ancaq bir-iki balığın ətinə bəyənirsən və deyirsən ki, acından ölsən də, digər balıqların ətinə yeməzsən. Hətta o hansı balıqdır, başından qorxursan, deyirsən, alanda başını kəsdir, sonra gətir evə. Ancaq Baratov Gültəni on səkkiz yaşında Türkiyəyə xüsusi hazırlığa göndərəndə qız orada dəfələrlə ucsuz-bucaqsız meşəyə tək buraxılıb, acından ölməmək üçün zəhərli ilanları, gürzələri tutub kəsərək çiy-çiy yeyib...

Bu sözləri xatırlayanda bir anlıq əti ürpəşdi. Gültən isə onun susduğunu görüb sözünə davam etdi:

– Bəli, mən Ələmdarı sevirəm. Özümdən çox onu düşünür, onun yaxşı olmasını istəyirəm. Sən onu mənim sevdiiyimin ondabiri qədər sevə bilməzsən. Mən Ələmdarı, həqiqətən, sevdiiyim üçün onu az-çox sevib qayğısına qalan hər bir kəsə rəğbət göstərməyə hazıram. O cümlədən sənə də... Çünki mənim sevdiiyim insanın qayğısına qalırsan, yeməyini verirsən, paltarını yuyub-ütüləyirsən, övladlarını saxlayıb-böyüdürsən. Mənim onunla yatağa girmək fikrim yoxdur. Çünki mən onu yatağa görə istəmirəm. Belə olsaydı, çoxdan istədiyimi əldə edərdim. İndi deyəcəksən ki, buna mane olardın, amma demə! Çünki mane olsaydın, sənə elə aradan götürərdim ki, ruhun inciməzdi. Heç ərin də anlamazdı bunun necə baş verdiyini... – sudan daha bir qurtum içib: – Səndən xahiş edirəm, mənə bir də belə gic suallar vermə! – dedi və ayağa qalxıb kafeni tərk etdi.

Ayçöhrə onu bir neçə ay görmədi. Daha Türkəri məktəbə aparmağa da gəlmirdi o vaxtlar. Ələmdar bundan şübhələnib Ayçöhrəni sorğu-suala tutsa da, qadın heç nə deməyib susdu.

Onu bir də idman klubunda məşqçi işləyən oğlanla qızın toylarında gördü. Pandemiyanın yenidən tüğyan etdiyi vaxtlarda şadlıq saraylarında keçirilən son toylardan idi bu toy. Sonradan saraylar bağlandı, toy mərasimləri qadağan edildi. Uzun bir masanın arxasında əri ilə yanaşı oturmuşdular. Bir azdan Gültənlə Şamil adlı məşqçi gəlib qarşılarındakı boş stullarda əyləşdilər. Saraydakı qız-gəlinlərdən fərqli olaraq, Gültən toy paltarında deyildi. Əyninə tünd-göy rəngli cins şalvar, ağ futbolka və həmin rəngdə idman ayaqqabısı geyinmişdi. Şamil Ələmdarla mehriban görüşdü, Gültən isə hər ikisinə ayrılıqda başı ilə salam verməklə kifayətləndi. Ayçöhrə xanım onun bu soyuq salamını almadı.

Bu toya ciddi hazırlanmış Ayçöhrə özünə uzun ətəkli qırmızı don almışdı. Açıq-qəhvəyi rəngli dikdaban ayaqqabı geyinmiş, boynuna qızıl boyunbağı, qulaqlarına kiçik də olsa, brilyant sırgalar, qoluna qızıl qolbaq və barmaqlarına iki üzük taxmışdı. Qəlbinə yatan bir musiqi çalınan kimi ayağa qalxıb bəylə gəlinin qarşısında oynamağa başladı. Bu zaman onu tanıyan qız məşqçilərdən ikisi – Səbinə ilə Dərya yaxınlaşıb rəqsə ona yoldaşlıq etdilər.

Ayçöhrə masaya doğru gələrək Ələmdarı da rəqsə dəvət etdi. Əri toylara çox getməz, gedəndə də oynamazdı. Ancaq nə yaxşı ki, onu Gültənin gözləri qarşısında pərt etməyib ayağa qalxdı və qollarını açıb onunla az da olsa, rəqs etdi. Qara kostyum və ağ köynək geyinmiş şux qamətli Ələmdara rəqs etmək çox yaraşırdı. Bir dəqiqə sonra əri əlini sinəsinə qoyub, Ayçöhrəyə yüngülcə baş əyərək yerinə keçdi.

Ayçöhrə həmin an Gültənin ağzını Şamilin qulağına yaxınlaşdıraraq nəsə dediyini və oğlanın qalxıb çalğıçılara doğru getdiyini gördü. Bir neçə dəqiqə sonra rəqsini bitirib ərinin yanına keçəndə nəsə qeyri-adi bir musiqinin çalındığını eşidib boşalmış rəqs meydançasına baxdı. Elə həmin an Gültən onun qarşısındakı stuldan qalxıb boş meydançaya getdi və çılğıncasına rəqs etməyə başlayanda Ayçöhrə bu musiqinin Trabzon kolbastısı olduğunu xatırladı.

Öz-özünə etiraf etdi ki, qız, həqiqətən, heyratamiz rəqs edir. Toya gələnlərin çoxu oturduqları masanın arxasından qalxıb rəqs meydançasına yaxınlaşmışdı. Səbinə və Dərya da üç məşqçi oğlanla Gültənə qoşuldular. Lakin onların geyindiyi uzun ətəkli donlar bu çılğın rəqs üçün uyğun deyildi. Rəqs bitəndə hamı Gültəni alqışladı və Ayçöhrə bu zaman ərinə tərəf çevrilib dedi: “Mən evə getmək istəyirəm”. Ələmdar onsuz da bura gələndə şərt qoymuşdu ki, çox oturmasınlar. Razılışıb ayağa qalxdı və zalı birlikdə tərk etdilər...

Ev telefonunun cingiltili səsi onu xəyalatdan ayırdı və gedib dəstəyi götürdü:

– Alo?

– Ayçöhrə xanım?

Bu səs Ayçöhrəyə tanış gəlirdi, lakin zəng edən cavan oğlanın kim olduğunu xatırlaya bilmədi.

– Bəli, mənəm, – dedi, – bağışlayın, kimdir danışan?

– Sizi uşaqlarınızla birlikdə idman klubunun qarşısından götürən taksici yadınızdadır?

Ayçöhrə dərhal həmin sürücünü xatırladı. Elə o gün anlamışdı ki, bu sürücüdə nəşə bir qəribəlik var.

– Bəli, buyurun, eşidirəm sizi!

– Oğlunuz mənim əlimdədir...

– Necə? Əlinizdədir? Anlamadım...

– Düz eşitdiniz. Ərinizə deyin ki, oğlunuzun salamatlığını istəyirsiniz, heç kimə xəbər vermədən saat 17:00-da deyəcəyim ünvana gəlsin.

Ayçöhrə özünü birtəhər divana çatdırıb oturdu. Havası çatmadığı üçün xalının yaxasını açdı.

– Siz kimsiniz? Mənim oğlumdan nə istəyirsiniz?

– Dedim axı... Mənə oğlunuz yox, əriniz lazımdır. Onun indi döyüş bölgəsində olduğunu bilirəm. Məncə, Bakıya saat beşə kimi çata bilər. Onun "WhatsApp" nömrəsini deyin, görüşə yarım saat qalmış ünvanı göndərəcəyəm.

– Axı... – hiss etdi ki, bayılmaq üzrədir.

– Nömrəsini deyin!

Ərinin "WhatsApp" nömrəsini dedi.

– Bax belə... Bir daha xəbərdarlıq edirəm, əriniz görüş yerinə tək gəlməyə, nəşə bir əməliyyat planlaşdırsa, oğlunuzu öldürəcəyəm...

Əlaqə kəsildi. Ayçöhrə özündə güc tapıb ayağa qalxdı. Balkona çıxıb Türkcəri harayladı. Oğlu həyatda yox idi... İçəri

keçib ərinə zəng vurdu. Ələmdarın telefonu bağlı idi. Bir də zəng vurdu. Yenə...

Vəziyyətin nə qədər ciddi və qorxulu olduğunu sanki indi anladı. Azyaşlı oğlu düşmənlərin əlində idi. Atası onların deyəcəyi yerə tək getməsəydi, uşağı öldürəcəkdilər, getsəydi, onun özünü vuracaqdılar. Biri ürəyinin parçası, digəri sevdiyi yeganə kişi, uşaqlarının atası, ailəsinin başçısı...

Əlindəki televizor pultunu yerə qoymuş beş yaşlı Əminə nalə çəkib fəryad edən anasına təəccüblə baxırdı...

XI FƏSİL

DÜŞMƏNİN MƏKRİLİ PLANI

Həmin vaxt Bakıda baş verənlərdən xəbərsiz olan Ələmdar səngərlə yanbayan sığınacaqda qəfəsə salınmış leopard kimi var-gəl edirdi. Bütün gecəni yuxusuz qalmasına baxmayaraq, üzündə yorğunluqdan əsər-əlamət yox idi. Əksinə, bu saat rəqiblərini parçalamaq üçün üzərlərinə sıçramağa hazır olan qəzəbli pələng təsiri bağışlayırdı. Bura gələndə əynində olan zabit geyimini çıxararaq, xüsusi təyinatlılara məxsus formasını geyinmişdi. Kəmərinə iki bıçaq, tapança, əlində avtomat vardı. Birdən dayanıb onun hərəkətlərinə səbirlə tamaşa edən Məmmədliyə tərəf döndü:

– Yox, komandir, bu qızın başı əlində olsaydı, indiyə kimi gəlib çıxardı. Biz Gültənə dedik ki, onu gündüz saat ona kimi gözləyəcəyik, indi isə artıq on ikiyə işləyir. Ya onu əsir götürüblər, ya da döyüşərək şəhid olub, burada üçüncü variant ola bilməz.

Tabor komandiri təəssüflə başını buladı:

– Sizin narahatlığınızı başa düşürəm, polkovnik, lakin böyük riskə gedirsiniz. Orada üç yüzdən çox erməni əsgəri və yüz əlli terrorçu var. Kapitan Dəmirli əsir düşübsə, beş zabitinizlə onu xilas edə bilməyəcəksiniz. Əksinə, sizi də itirəcəyik.

– Lazım gəlsə, hamısı ilə açıq döyüşə girib şəhid olacağam, lakin əməkdaşımı, özü də qadın xeylağını düşmənin əlində qoya bilmərəm. Bu mənim üçün namussuzluq olar. Bir də ki, şəhid olan gənclərimizdən heç nəyim artıq deyil. Öləcəyəmsə, qoy ölüm!

Otağa kəşfiyyat və döyüş üçün tam təchizatda olan dörd nəfər daxil oldu. Bunlar Məxfi şöbənin gənc əməkdaşları idi: Rauf Yaqubov, Vüqar Kərimsoy, Ayaz Cəfəri və Şəhriyar Əliyev.

– Biz hazırıq, cənab rəis! – Şəhriyar dedi.

Ələmdar onları bir-bir başdan-ayağa süzüb dedi:

– Polkovnik-leytenant Məmmədli deyir ki, əsir alınmış və ya artıq öldürülmüş bir qıza görə buradakı əsgərlərdən sayca xeyli çox düşmənin üzərinə hücumla keçə bilmərik, gözləmək lazımdır. Bəlkə də, özünə görə haqlıdır, onun işinə qarışa bilmərəm. Lakin onun dediyi “bir qız” bizim əqidə və döyüş yoldaşımız kapitan Gültən Dəmirlidir. Həmçinin qız olduğu üçün o bizim namusumuzdur. Biz indi, mayor Abuşov da daxil olmaqla, altı zabit beş yüzə yaxın düşmənin üzərinə gedəcəyik. Əgər bizim qız sağ-salamatdırsa, onu xilas edib gətirəcəyik. Əgər öldürüblərsə... – burada bir anlıq fasilə verib ah çəkdi. – Onda düşmənlə sona kimi döyüşəcəyik. Onların ciyərlərini söküb, bağırsaqlarını ayaqları altına tökməklə Vəşaqın qisasını alacağıq. Hazırsınızmı?

– Hazır! – dörd gənc hərbi eyni anda qətiyyətlə dedi.

– Onda getdik!

Tabor komandiri ilə səngərə girdilər. Mayor Abuşov əsgərlərdən birinin gözətçi mövqeyini tutaraq binoklla qərbə tərəf baxırdı. Ələmdar polkovnik-leytenant Məmmədliyə əl uzadıb dedi:

– Salamət qalın, komandir!

Onun əlini bərk-bərk sıxan Məmmədli kövrəlmişdi:

– Məndən asılı olsaydı, sizi əsla buraxmazdım. Amma nə edə bilərəm... Allaha əmanət olun, cənab polkovnik! Sağ-salamat qayıdın!..

– Kefinizi pozmayın, komandır, – Ələmdar gümrəh səslə cavab verdi, – indicə dediyim kimi, şəhid olanlardan heç nə-yimiz artıq deyil. Gedək, Abuşov!

Hələ də binoklla müşahidə aparan zabıt sanki Ələmdarı eşitmədi. Bütün diqqəti qarşıda idi. Alnında xırda tər damcılarını puçurlanmışdı.

– Cənab rəis... – mayor, nəhayət, kədərli səslə dilləndi.

– Nə olub, Bəhrüz?

– Buna özünüz baxsanız, yaxşı olar...

Zabıt geri çəkilib binoklu rəisinə verdi. Halı heç də yaxşı deyildi və bu, Ələmdarın gözündən yayınmadı. Binoklu alıb müşahidə pəncərəsinə yaxınlaşdı. Qarşı tərəfə baxanda siması birdən-birə tutuldu. Dodağını elə möhkəm dişlədi ki, az qaldı qanatsın.

– Gültən... Gültən də onların arasındadır!..

Bu adı eşidən zabıtlar Ələmdara heyərlə baxdılar. Tabor komandiri də boynundan asılmış binoklu qaldıraraq qarşı tərəfə baxdı və ucadan dedi:

– Onlar birbaşa bizim üstümüzə gəlir! Özü də gör necə! Alçaqlar, şəərəfsizlər!..

Ələmdar binoklu güclü barmaqları ilə bərk-bərk sıxaraq susurdu. Onların durduğu bu səngərdən dörd yüz metr məsafədəki Dəliçay dərəsindən təxminən yüz metr o biri tərəfdə, açıq düzənlikdə xeyli sayda düşmən görünürdü. Sayları beş yüzdən az olmazdı...

Lakin vəziyyəti çıxılmaz edən heç də bu deyildi. Ermənilər əsir aldıkları əlindən çox Azərbaycan əsgərini qolubağlı vəziyyətdə qabaqlarına qatararaq özlərinə qalxan etmişdilər.

Gültən də bu əsirlərin arasında idi. Əynində suriyalı terrorçuların geyindiği xaki rəngli şalvar və pəncək vardı, başı açıq idi, saçları çiyinlərinə və üzünə tökülmüşdü...

Ələmdar binoklu Abuşova qaytararaq Şəhriyara dedi:

– Otaqdan Vəşaqın snayperini mənə gətir.

Baş leytenant əmrini dərhal icra etdi. Bu, Azərbaycan hərbi sənayesinin istehsalı olan, optik nişangahla təchiz edilmiş “Yalquzaq” adlı snayper tüfəngi idi. Ələmdar onu əlinə alaraq, mərkəzlə telefon danışığını yenidən bitirmiş Məmmədliyə baxdı:

– Nə deyirlər?

– Əsir alınmış əsgərlərimizin ölümünə səbəb olmamaq şərtinə, vəziyyətə uyğun hərəkət etməyimi əmr etdilər.

– Bəs siz nə edəcəksiniz?

– Hər şey göz qabağındadır, polkovnik, – tabor komandiri həyəcanla dedi. – Onlar bizimkilərin arxasında gizlənərək birbaşa buraya gəlirlər. Bunun nə demək olduğunu, zənnimcə, yaxşı anlayırsınız. Gəlib bura yetişən kimi bizə güllə, mərmə, qumbara atacaqlar, biz isə bir güllə belə ata bilməyəcəyik. Əgər burada qalsaq, hamımızı bircə-bircə dənəyəcəklər.

– Deməli, taboru geri çəkib kəndi onlara təslim edirsiniz? Axı bu kənd cəmi bir neçə gün əvvəl şəhidlərimizin qanı bahasına alınıb?!

– Bir dəfə almışıqsa, deməli, yenə alırıq. Lakin indi mənə güllələsələr də, o günahsız əsirlərə atəş açdıran deyiləm. Yığıb siz də bizimlə gəlin. Onlar dərəyə çatmaq üzrədir, dərəni keçəndən sonra cəmi dörd yüz metr məsafə qalır bura çatmaqlarına. Mən hələ şəxsi heyəti toplayıb əlimizdəki hərbi texnikanı da çıxarmalıyam ki, düşmənin əlinə keçməsin.

– Deyəsən, siz haqlısınız... – Ələmdar düşüncəli dedi. – Siz gedin, əsgərləri və texnikanı çıxarın, ancaq mən buradan gedən deyiləm.

– Necə yəni? Səngərdə təkbaşına qalıb sizi öldürmələrini gözləyəcəksiniz?

– Hə! Mənim ən qiymətli əməkdaşlarımdan biri onların əlindədir. Onu eləcə qoyub heç yana gedə bilmərəm.

– Lakin bu, mənasız bir fədakarlıqdır.

– Əgər mən indi o qızı düşmənin əlində qoyub getsəm, bundan sonrakı həyatım da mənasız olacaq. Mübahisəyə vaxt itirməyin, komandir, xahiş edirəm, gedin!

Məmmədli çarəsiz halda əlini yelləyib dərindən ah çəkdi və gözetçi mövqelərini tərk edən əsgərləri özü ilə apardı.

Onlar təpənin arxası ilə kazarmanın yerləşdiyi meydan-çaya doğru düşəndə, Ələmdar dönüb gözlərini sədəqətlə ona zilləmiş Məxfi şöbə əməkdaşlarına baxdı:

– İnanın, bunu bütün səmimiyyətimlə deyirəm, siz də çıxın gedin. Haqqımı sizə halal edirəm. Hazırkı vəziyyət və şərait elədir ki, heç bir vicdan əzabı çəkmədən buranı tərk edə bilərsiniz. Özünüz eşitdiniz, qərargahın əmri də belədir. Xahiş edirəm, gedin!

Adamlarının beşi də susaraq sakitcə başlarını buladılar. Bunu görən Ələmdar səsinə qaldırdı:

– Sizə rəisiniz kimi əmr edirəm, çıxın gedin!

– İnciməyin, cənab rəis, biz ilk və son dəfə sizin əmrinizə tabe olmaqdan imtina edəcəyik, – mayor Abuşov dedi. – Burada sizinlə qalırıq. Siz öz əməkdaşınız kapitan Dəmirlini düşmənin əlində qoyub gedə bilmədiyiniz kimi, biz də sizi qoyub gedə bilmərik. Həm də o qız bizim bacımızdır. Xahiş edirəm, icazə verin, ömrümüz boyu vicdan əzabı çəkib min dəfə ölməkdənsə, burada qalıb bir dəfə kişi kimi ölək!..

Gecə səhərə kimi oyaq olan Ələmdar yatmış adamlarını yoxlamaq üçün çadıra girəndə, bu igid zabitin "Aysun... Aysun..."

deyə sayıqladığını eşitmişdi. Aysun mayor Abuşovun üç yaşlı qızının adı idi.

– Yaxşı... – Bəhruzun sözlərindən mütəəssir olmuş Ələmdar dolmuş gözlərini adamlarından gizlətmək üçün snayperi gözetçi pəncərəsində yerləşdirərək, onların üzünə baxmadan əmr etdi: – Onda yanımda düşməyə qarşı mövqe tutun!

Snayperin optik nişangahından qarşı tərəfə baxarkən gördü ki, düşmənin dəreyə çatmasına on metrədən az məsafə qalıb. Nişangahı Gültənin üzünə fokusladı. Qız başını dik tutaraq addımlayırdı. Qolları bağlı olsa da, digər əsirlər kimi onu da arxadan tutan biri vardı. Düşmənin əsgərlərinin sayı olduqca çox idi.

Daha bir neçə üzücü saniyə ötdü. İndi əsirlərdən ibarət ön cərgənin kollu-koslu dəreyə yetişməyinə təxminən beş metr qalmışdı. Bu zaman elə bir şey baş verdi ki...

Gültən onu arxadan tutmuş erməninin paçasının arasına ayağı ilə qəfil zərbə vurdu və çırpınıb əlindən çıxaraq dəreyə doğru qaçmağa başladı. Dərənin sərhədindəki iri kolluqlara çatmasına beşcə addım vardı. Bir... İki... Üç... Əsirlərin arxasından çıxan silahlı erməni qıza atəş açmağa macal tapmamış Ələmdarın atdığı snayper gülləsi ilə yerə sərilirdi. Dörd... Beş... Qolları arxadan bağlanmış Gültən sıçrayıb özünü kolun üstündən dəreyə tulladı.

Elə həmin dəqiqə arxadan gəlib çatan iki başqa əsgər kolluğu, sonra bütün dərəni avtomat atəşinə tutdu. Ələmdar onlardan birini başından vuran kimi o biri geri qaçıb yenidən əsirlərin arxasında gizləndi.

– Bu gülləbarandan sağ çıxma bilməz... Əgər dəreyə tullandı itə daşlara çırpılıb ölməmişdisə... – binoklla müşahidə aparan mayor Abuşov təəssüf hissi ilə dedi.

Ələmdar isə gözünü nişangahdan çəkmədən susurdu. Qabaqda əsirlər olmaqla düşmənin dəstəsi dəreyə doluşdu. O bu

zaman yalnız arxadakı iki suriyalıni vura bildi. İndi isə artıq heç kəs görünmürdü. Düşmənlərin hamısı dərədə idi.

– Məncə, Vaşaqı itirdik... – Şəhriyar ah çəkərək dedi.

– Hə, – Ayaz onun fikrini təsdiq etdi, – əgər sağdırsa, tutulub... Güman ki, güllələyəcəklər...

Ələmdar indiyə kimi iştirak etdiyi döyüş və əməliyyatların heç birində bu qədər həyəcanlanmamışdı. Birdən-birə ona elə gəldi ki, uzun müddət sevdiyini zənn etdiyi Məltəm, hətta Ayçöhrəyə duyduğu sevgi bu döyüşkən Vətən qızına bəslədiyi sevginin yanında adi bir istəkdir. Sanki indi anladı ki, Gültənə öz içindəki böyük Vətən sevgisindən pay verib və bu sevgi nə zamansa itən, azalan deyil. Bax indi Ayçöhrə də, keçmiş məhəbbəti Məltəm də Bakıda öz həyatlarını yaşayırlar. Mətbəxdə yemək bişirir, güzgünün qabağında oturub daha gözəl görünmək üçün üz-gözlərini bəzəyirlər. Nə istəyirlər, etsinlər. Haqları var... Xüsusən də həyat yoldaşı, övladlarının anası Ayçöhrənin... Lakin Gültən... Əgər bu qıza bir şey olsaydı... Bəlkə də, artıq onu öldürmüşdülər... Bax bu, Ələmdarın həyatı boyu aldığı ən ağır zərbə olardı...

– O çıxdı! – Bəhruz bunu sevinc və heyrətindən az qala çığıraraq dedi. – Baxın, cənab rəis, Vaşaq dərədən çıxdı! O hətta qollarını da açmağa başlayıb!

Onun gördüyünü Ələmdar da görürdü və sevinci o qədər şiddətli idi ki, bu sözlərin ağzından necə çıxdığını bilmədi:

– Bax belə ha, köpək oğlunun qızı!..

Onun qeyri-adi ifadəsindən təəccüblənən zabitlər bir-birlərinə baxaraq qımışdılar.

Dərədən dırmanıb çıxmış Gültən əllərini yuxarı qaldırıb yellədi və irəli doğru cəmi bir neçə addım ataraq birdən yerə uzandı.

– O orada nə edir? – Ayaz soruşdu.

– Deyəsən, soyunur... – Rauf təəccüblə dedi.

Mayor Abuşov qızı binoklla daha aydın görürdü. Cəld izahat verdi:

– Hə, o, əynindəki pencəyi çıxarıb kənara atdı, indi, deyəsən, şalvarını soyunur. Baxın, əli ilə bizə işarə edir. Nəsə demək istəyir. Məncə, o bizi görməsə də, bizim onu izlədiyimizi yaxşı bilir.

– Yenə nəşə işarə edir, – Vüqar söylədi.

– Hə, bizə nəşə deməyə çalışır, – Rauf yoldaşı ilə razılaşıdı. Bu zaman Ələmdar ucadan dedi:

– O bizə doğru qaçmağa hazırlaşır və qaçarkən ermənilərin onu arxadan vurmamaları üçün bizim atəş açmağımızı istəyir. Hazır olun, qoruma atəşinə başlayırıq. Çalışın, düşmən başını dərədən qaldıra bilməsin, bir də güllələriniz qıza dəyməsin. Başlayın! Atəş!

Dörd avtomatdan eyni anda atəş açıldı və elə həmin anda əynində qara dəri şalvarı və ağ futbolkası qalmış Gültən ayağa qalxıb onlara tərəf qaçmağa başladı.

– Atəşi davam etdirin! – Ələmdar əmr etdi və həmin an dərədən çıxıb qızı arxadan vurmaq istəyən bir suriyalıni yerə aşırıdı. – Diqqətli olun, gülləniz qıza dəyməsin!

Bir erməni əsgəri başını dərədən çıxararaq avtomatla Gültəni arxadan nişan aldı və tətbiyi çəkməyə macal tapmamış snayper tüfəngi ilə başından vuruldu.

Vaşaq ağlasığmaz bir sürətlə qaçırdı. Sinəsini qabağa vermişdi, qısa saçı küləkdə arxaya doğru dalğalanırdı.

– Mənim fikrimcə, o bu dəqiqə qaçış üzrə dünya rekordunu təşəlləyir, – Ayaz atəşə bir saniyəlik ara verib zarafatla dedi.

– Atəşi kəsməyin! – Bəhruz ona acıqlandı və Ələmdara müraciətlə soruşdu: – Gültən xanım gəlib bizə çatandan sonra nə edəcəyik, rəis?

– Onu da özümüzlə götürüb geri çəkilməyək...

Ələmdar bunu deyib nişangahdan Gültənə baxdı və gördü ki, qızın ayağında ayaqqabı yoxdur. Bir anlıq ürəyi sızıldı. Düzənlik başdan-başa çınqıl idi və Gültən belə bir yerdə ayaqyalın qaçırdı. Özü də necə qaçırdı... Ələmdar onu heç vaxt belə sürətlə qaçan görməmiş, yalnız “Döyüş” idman klubunda şagirdlərini qaçırdarkən onlara “Yaxşı qaçın, siz tısbaga kimi yeriyirsiniz” dediyini eşitmişdi.

Yenə Ayazın həyəcanlı səsi gəldi:

– Demək, ölüm qorxusu adamı belə ildırım sürəti ilə qaçmağa məcbur edə bilirmiş...

Ələmdar dərədən qalxıb Gültənin arxasınca atəş açan daha iki nəfəri vurub yıxdı və yalnız bundan sonra Ayazın cavabını verdi:

– O, canının qorxusundan qaçmır, vacib bir məlumatı bizə təcili çatdırmağa çalışır. Burada nəşə bir iş var. Diqqətli olun! – sonra dərədən çıxan daha bir suriyalıni başından vuraraq əlavə etdi: – Gültənin həmin məlumatı bizə çatdırması üçün düşmənlər bu cür canfəşanlıq edirlər. İstəmirlər qız gəlib bura yetişsin.

Gültənin onlara yetişməyinə əlli metrədən bir qədər çox qalmışdı. Bir neçə saniyə keçdi və Ələmdar düşmənlərin dərədən çıxmaq üçün əsirləri qabağa verdiklərini gördü. Onlar indi əsirlərin çiyni üstündən Gültənə rahat atəş açmağa biləcəkdilər.

Bəlkə də, azacıq düşünsəydi, Gültənin həyatını həmin əsirlərdən üstün tutaraq bu əmri verməzdi. Lakin dərədən çıxan qolubağlı əsirləri görəndə kimi qəfildən çıxırıb:

– Atəşi kəsən! – əmrini verdi.

Atəş kəsildi və elə o an Məxfi şöbənin Vaşaqı özünü yerə atıb sürünməyə başladı. İndi atəş açan düşmən əsgərləri idi və onlar əsirlərin arxasında gizlənərək qızı vurmağa çalışırdılar.

Ələmdar alt dodağını gəmirərək dedi:

– Hə, Vaşaq, hə! Hə, gözüənə dönüm!.. Az qalıb, bir az da döz! O dığaların başı üçün deyil ki, sənə canını alsınlar!..

Gültən çökək yerlər tapıb elə ustalıqla sürünürdü ki, düşmən uzaq məsafədən onu vura bilmirdi. Bu zaman Ələmdarı təəccübləndirən bir şey baş verdi: sürətlə sürünən Vaşağın səngərə yetişməyinə beş-altı metr qalmış düşmən əsgərləri əsirlərlə birlikdə geri çəkilib yenidən dərəyə girdilər. Bu hərəkətin mənasını anlamağa çalışırdı ki, Gültən yuxarıdan atılaraq səngərin düz içinə düşdü. Ələmdar cəld müşahidə pəncərəsindən ayrılıb ona yaxınlaşdı. Səngərin torpaq döşəməsində oturub kürəyini divara söykəyən qızın üzündə qançır izləri vardı. Alt dodağı künc tərəfdən azacıq partlamışdı. Biləklərini bir neçə yerdən kəndir zədələyib göyərtmiş, kollar və iti daşlar cızıb qanatmışdı. Sürətlə qaçıb gəldiyi üçün çətinliklə nəfəs alırdı. Ələmdarın nəşə deməyinə macal verməyib özü dilləndi:

– PUA... Çağırın!.. Tez!..

– Axı onların içində əsirlər var! – Ələmdar təəccübləndi.

– Yoxdur!.. – qız başını dəli kimi silkələdi. – Bu, oyundur... Hamısı düşməndir...

Gültənin yerində bir başqa əməkdaşı olsaydı, Ələmdar onu dərindən sorğu-sual edib həqiqəti anlamağa çalışardı. Lakin bu sözləri deyən başqası yox, Vaşaq idi. Odur ki, dərhal mərkəzi qərargaha zəng vurdu:

– Danışan Məxfi şöbənin rəisi polkovnik Məlikovdur. Bizə yaxın dərədə düşmənin çox sayda canlı qüvvəsi toplanıb. PUA-lara ehtiyac var. Koordinatı göndərirəm... – Ələmdar koordinatları göndərdi və Gültənin qarşısında diz çöküb soruşdu: – Özünü necə hiss edirsən, Gültən? O alçaqlar sənə pis nəşə etməyiblər ki?

Qız gülümsədi:

– Etdikləri göz qabağındadır. Narahat olma, indi yaxşıyam.

– Sən özünü dərəcəyə tullayanda biz yaman qorxduq. Dedik oradan sağ çıxmazsan.

– Onda siz heç biriniz hələ Vaşaqı yaxşı tanımırırsınız...

– Yox, yaxşı tanıyırdıq, amma oradan xilas olmağın həqiqi möcüzə idi. Qollarını necə açdın?

– Çox asan!.. Kəndiri sivri çay daşına sürtüb qırmaqla.

– Ayaqlarının altı əzilib, hə? Ağrıyır?

– Bir az...

– O “əsir” məsələsinin oyun olduğunu nə zaman anladın?

– Bir az əvvəl məni saxladıqları kameradan çıxarıb onlara qoşanda... Gördüm ki, məndən başqa heç birinin qolları bağlı deyil. Silahlarını arxalarında tutub özlərini qolubağlı kimi göstərirdilər...

– Mən həmişə demişəm ki, ölüm sənə asanlıqla məğlub edə bilməz, Vaşaq.

Gültən üzünü məzəli şəkildə turşutdu:

– Ancaq indi, həqiqətən, ölürəm.

– Necə yəni? – Ələmdar qaşlarını çatdı. – Yaralısan?

– Yox, acından ölürəm...

Ələmdar kədərli halda gülümsəyib ayağa qalxdı və Raufa tapşırırdı ki, içəridən qıza yemək üçün bir şey tapıb gətirsin.

Rauf cəld otağa qaçıb bir qədər çörək, xiyar və pomidor gətirdi. Onları Gültənin qarşısına qoyanda Vüqar:

– PUA-lar!.. – deyər ucadan səslənib hər kəsin diqqətini səmaya cəlb etdi.

Səmada üç “Bayraktar TB2” vardı. Onlar yüksəkdən uçaraq başları üstündən keçdi və cəmi bir neçə saniyə sonra dərədə dalbadal baş verən partlayışlardan səngər titrədi. Bu zaman Ələmdar dərənin üstünü bürüyən tüstünün içində

parça-parça olmuş düşmən əsgərlərini snayperin nişangahından aydınca görürdü.

Ətrafındakılar sevinclə əl çaldılar.

– Belə! – Ələmdar müşahidə pəncərəsindən ayrılıb onlara baxdı. – Hamınız sağ olun, uşaqlar! Yaxşı iş bacardığ. Vaşaq isə bu günün əsas qəhrəmanıdır. Bir nəfər belə itki vermədən qələbə qazanmağımızı şəxsən ona borcluyuq... – Üzünü axır vaxtlar Məxfi şöbənin helikopterini təkbaşına idarə edən baş leytenantı tutdu: – Şəhriyar, qoy Gültən yeməyini yesin, onu Bakıya apararsan. İndi isə taborun komandirinə zəng vur, geri qayıtsınlar. Yəqin ki, çox uzaqda olmazlar. Onlarla birlikdə qarşıdakı kəndə gedib qalan tör-töküntüləri təmizləməli, qərgahlarının üstündə bayrağımızı qaldırmalıyıq.

Gültən yeməyini bitirən kimi ayağa qalxıb otağa getdi. Az sonra geri qayıdanda əynində yenə qara cins şalvar, mavi idman gödəkcəsi və ağ ayaqqabı vardı. Sağ biləyindəki yaranı parça ilə sarıyırdı. Abuşov əmanət aldığı mobil telefonunu ona qayıtdı.

Sonra Ələmdar yaxınlaşıb onu bir qədər kənara çəkdi:

– Heç soruşmadım, o qızın axtarışı necə gedirdi?

– İzinə düşmüşük, – Gültən cavab verdi. – Sumqayıtda birbaşa Ruslanovun tabeliyində olan obyekt var. Qızın orada saxlanıldığını düşünürəm. Tapşırdım nəzarətdə saxlasınlar. Heyif ki, orada rəsmi axtarış aparmaq Məxfi şöbənin səlahiyyətində olan məsələ deyil.

– Sən general Ruslanovdan danışırısan?

– Hə. Xain şəbəkənin başında o durur. Amanovu da onun əmrilə öldürdülər.

– Mən ondan şübhələnmirdim, əslində... – Ələmdar sağ əli ilə çənəsini hövkelədi. – Başlarında onun durduğuna əminsən?

– Yüz faiz əminəm!

Gültənin telefonuna zəng gəldi.

– Ayçöhrədir, – qız telefonunu şalvarının arxa cibindən çıxarıb təəccüblə dedi və zəngə cavab verdi: – Xeyir ola, Ayçöhrə, nə olub? – Ələmdardan aralandı. – Sən nə danışsən?! Necə oldu? Bir aydın danış... Yaxşı, ağlama... Mənə niyə qurban olursan, ay qız, Allah eləməsin! Saat beşdə deyirsən, hələ saat on iki olar, mən özüm gələcəyəm Bakıya... O da buradadır, lazım olsa, gələr, amma heç qorxub-eləmə, mən olan yerdə heç kəs balaca dostumun bir tükünə ziyan verə bilməz!

Ələmdar dərhal anladı ki, Bakıdakı killərlərin hansısı onu öz ayağına çağıraraq öldürmək üçün oğlunu girov götürüb. Ayçöhrə ilə danışmaq istəmədi. Bildi ki, danışsa, söhbət uzanacaq.

– Nə olub? – telefonu cibinə qoyan Gültəndən soruşdu.

Qız əsəbindən canavar kimi fınxırdı:

– Asayev Türkeri oğurlayıb. Ev nömrənizə zəng vuraraq bildirib ki, sən saat beşdə "WhatsApp" nömrənə göndərəcəyi ünvanda olmasan, uşağı öldürəcək. Arvadından sənənin nömrənə alıb.

– Hmm... – Ələmdar kinayə ilə gülümsədi. – Məndən əl çəkmirlər. Yaman qiymətli olmuşam bunlar üçün...

– İndi nə edəcəksən?

– Nə edəcəyəm? Türkeri oğurlamaq ona baha başa gələcək.

– Özün gedəcəksən? Amma mən istəmirəm sən onunla görüşə gedəsən... Özü də tək... Mən gedərəm sənənin əvəzinə.

– Yox, özüm getməyəcəyəm! – Ələmdar başını buladı. – Çünki B. kəndinin alınmasında iştirak etmək istəyirəm. Oradakı hərbi hissə qərarlarında bizim üçün qiymətli sənədlər

ola bilər. Türkerin azad olunması və o əclaf Asayevin tutulması isə Yusifovun başçılıq etdiyi əməliyyat qrupunun işidir.

Gültən təəccüblənmişdi:

– Birdən o alçaq uşağa nəsə eləsə? Yəni özün getmədiyin üçün onu öldürsə?..

– Onda Türker bu müharibənin ən balaca şəhidi olar.

– Xeyr, nə qədər ki Türkerin karate müəllimi sağdır, ona heç nə edə bilməyəcəklər. Özüm gedəcəyəm onu qurtarmağa!

– Bunu əsla etmə, Gültən! Elə bu saat yola düş və şöbəyə çatan kimi bunu Yusifova ver, – Ələmdar telefonunun arxasını açıb sim-kartını çıxardı. – Burada internetə etibar yoxdur. Qoy əməliyyat qrupu hazır olsun və ünvan nömrəmə gələn kimi hərəkətə keçsinlər.

– Yaxşı, sən deyən olsun... Özünü qoru! Allaha əmanət ol! – Gültən sim-kartı götürüb cibinə qoydu və Ələmdarı bərk-bərk qucaqladı.

– Sən də, Gültən, – Ələmdar əlini qızın çiyinə qoyub dedi. – Bax yenə deyirəm, sən o işə qarışma, evə gedib yaralırını sağalt, istirahət elə.

– Oldu, rəis! – qız Ələmdardan aralanıb sağ əlini qaşının üstünə apararaq müəmmalı əda ilə dedi.

Sonra kənardə dayanıb onu gözləyən Şəhriyarla birlikdə təpədən enməyə başladılar.

On dəqiqədən sonra Ələmdar Bakı istiqamətində uçan helikopterin arxasınca baxırdı...

XII FƏSİL

AYXAN ASAYEV LƏ GÖRÜŞ

Kənara çəkilərək saçını şampunladı və yenidən düşün altına girdi. Başını ilıq su ilə yuyandan sonra temperaturu azaldıb, çılpaq bədənini sərin su şırnağına təslim etdi. Beləcə, geridə qalmış iki günün yuxusuzluğunu, yorğunluq və psixi gərginliyini vücudundan çıxarmaq istəyirdi. Tamam yuxusuz keçirdiyi gecədən sonra yalnız Bakıya gələndə helikopterdə azacıq mürgüləyə bilmişdi. İndi isə yatıb dincəlməyə vaxtı yox idi. Qarşıda onu özündən heç də geri qalmayan çox güclü bir rəqiblə gərgin görüş gözləyirdi...

Bədənindəki yaralar sərin su şırnağının altında göynəyirdi və Gültən çalışırdı ki, beynini başqa fikirlərə yönəltməklə bu ağrıları unutsun. Məxfi şöbədə helikopterdən düşən kimi rəis müavini ilə görüşməli, Ələmdarın göstərişini çatdıraraq "WhatsApp" nömrəsinin sim-kartını ona verməli idi. Lakin o, Yusifovla görüşdən yayındı. Şöbənin həyatında parkladığı "Mazda"sına əyləşib onu birbaşa rəisinin yaşadığı binanın həyatına sürdü.

Onun fikrincə, hazırda bütün varlığı ilə açıq düşmənlə savaşa köklənmiş Ələmdar Ayxan Asayevi düzgün qiymətləndirməyib, oğlunun xilasını Yusifovun əməliyyat qrupuna tapşırmaqla böyük səhvə yol verirdi. Asayev Ələmdarı aradan

götürmək üçün bu planı quranda, yəqin ki, hər şeyi hesablamışdı. Onu hansısa əməliyyatla ələ keçirmək asan olmaya-cıqdı və on yaşlı bir uşağın həyatı təhlükə altında idi, onu öldürə bilərdilər. Gültənin çox sevdiyi və zarafatla dostu adlandırdığı Türkeri...

Ona görə də Məxfi şöbənin igid Vəşaqı "Axilles" ləqəbli killərlə görüşə şəxsən özü getmək istəyirdi. Bu killərin Fidan adlı bacısını hələ də xain qruplaşmanın əlindən xilas edə bilməmişdi, amma qızın izinə düşmüşdü və ümid edirdi ki, bunu Ayxana bildirməklə onu öz tərəfinə cəkməyi bacaracaq.

Helikopterdən düşən kimi maşınına əyləşib birbaşa Ələmdar ilə sürmüşdü. Mənzilin qapısını üzünə Ayçöhrənin bacısı açdı. Aysu... Sanki toya gəlmişdi – saçını ütüləmiş, dirnaqlarını laklamış, üz-gözünə əməllicə əl gəzdirmişdi. Aysu, nədənsə, Gültəni sevmirdi. Üzündəki və əllərindəki yaralara təəccüblə baxıb dodaqlarını büzdü və heç nə demədən qırağa çəkilib Gültəni içəri buraxdı.

Ayçöhrə ata-anası ilə birlikdə salonda idi. Divanda oturub başını anasının sinəsinə qoyaraq ağlayırdı. Atasını Şəməstan kişi kürsüyə çökərək əllərini qoynuna qoymuşdu. Balaca Əminə isə xalçanın üstündə oturub, əlindəki televizor pultunu hirsələ döşəməyə vururdu.

Ayçöhrə elə halda idi ki, Gültən yazıq qadını tanıya bilmədi. Saçı pırtlaşmış, üzünə bomboz bozarmış, iri gözləri qızarıb qan çanağına dönmüşdü.

Gültəni görən kimi qalxıb üstünə yeridi:

– Bəs Ələmdar hanı, gəlmədi?

– Yox, gələ bilmədi, – Gültən başını təəssüflə buladı, – orada vacib döyüşdədir.

Bu sözləri eşidən qadın sifətinə tutarlı bir yumruq dəyibmiş kimi yerində səndələdi. Gültən cəld onu tutaraq yığılmağa

qoymadı və aparıb divanda oturtdu. Gülbəniz xanım isə kürəkənin qarasına deyilməyə başlamışdı:

– Bu necə adamdır, necə atadır, mən anlaya bilmirəm. Burada oğlunun taleyi həll olunur, o isə döyüşü buraxıb gələ bilmir. Ürəyi elə bil daşdır. Ögeydir elə bil Türkər buna. Onun yerinə Əminəni oğurlasaydılar, indi çoxdan özünü yetirmişdi.

Şəmistan kişi isə hər şeyin günahkarı Gültən imiş kimi, bütün hikkəsini onun üstünə tökdü:

– Necə yəni gələ bilmədi, ay qız? Sən nə danışrsan? O Məxfi şöbənin rəisidir, polkovnikdir, sırası əsgər deyil ki, buraxmasınlar, gələ bilməsin! De ki, ailəsini, övladını vecinə almır, mən də inanım. Yoxsa durub burada bizə nəğil danışma!..

Gültən Ələmdarın qayınatası olan bu adama belə bir məqamda ağır söz demək istəmirdi. Ona görə də sakitcə izah etməyə çalışdı:

– Onun oradakı işi sırası əsgərin işindən daha vacibdir. Elə ona görə də bəzi xainlər onu Bakıya gətirib aradan götürmək istəyir. Niyə anlamırsınız? O, oğlundan heç də vaz keçməyib. Türkəri əməliyyat keçirib xilas etməyimiz üçün əmr verdi və mənə Bakıya göndərdi. Siz sakit olun, səbirlə gözləyin, mən nəvənizi sağ-salamat bura gətirəcəyəm.

Şəmistan kişi ona istehza ilə baxıb üzünü çevirdi. Gülbəniz xanım isə danışmağa yeni mövzu tapmışdı:

– Səni niyə göndərdi? Sən kimsən ki? Türkərin anasısan, xalasısan, nəyisən?

Gültən səbrini basmağa çalışdı:

– Mən polkovnik Məlikovun əmrində çalışan zabitem. Həmçinin Türkərin müəllimiyəm!..

Bunu demişdi ki, Ayçöhrə divandan ona doğru az qala sürünə-sürünə gəldi. Dizlərini bərk-bərk qucaqlayıb ağladı:

– Sənə qurban olum, Gültən, ayaqlarının altında ölüm, oğlumu onların əlindən al! Mən Türkəri səndən istəyirəm. Özün bilirsən ki, o səni hamıdan çox sevir. İmkan vermə uşağı öldürsünlər!.. Ümidim bircə sənədir. Onu sağ-salamat gətir, sonra məndən canımı istə, verməsəm, məndən pis adam yoxdur dünyada...

Gültən dartınaraq:

– Məndən xəbər gözləyin, – dedi və mənzili tərk etdi...

Bəzi yerlərinin hələ də sızıldamasına baxmayaraq, bədəninə bir daha sabunladı. Gecə Qamo adlı o iyrənc erməninin keçəl başını beton döşəməyə çırparkən üstünə sıçrayan qanlı həlmaşığı xatırlamışdı. Sanki üzərində həmin ləkələrdən qala biləcəyini düşünüb iyrənir, psixoloji olaraq beynini məşğul edən o mürdar canlıyı unutmaq istəyirdi.

Nəhayət, cismən və ruhən kifayət qədər təmizləndiyinə əmin oldu. Dəsmalla qısa saçını quruladı. Bədəninə də ehtiyatla qurulayıb, pələngi alt paltarlarını geyinərək yataq otağına keçdi. Yaralarına yod sürtdü. Göy cins şalvar, qara rəngli qısaqol kofta geyinib mətbəxə keçdi. Evdə yeməyə, demək olar ki, heç nə yox idi. Su qaynatdı. Stəkanda dəmlədiyi melissa çayını rəflərin birindən tapdığı suxarı ilə içdi. Sonra salona keçib divanda oturdu. Ələmdarın verdiyi sim-kartı telefonuna taxıb gözləməyə başladı.

Düz saat 16:30-da telefonuna mesaj gəldi. Asayev ünvanı göndərmişdi. Novxanı kəndi... Dənizin sahili...

Cəld qalxıb masanın üstünə qoyduğu tapançasını arxadan qayışına taxdı. Kiçik ölçülü bıçağını isə qabaq tərəfdən şalvarının lifəsinə keçirdi. Cins gödəkəcini də götürərək mənzildən çıxıb tələsik aşağı düşdü. Vaxtı az idi, yol uzaq olduğu üçün gecikə bilirdi...

Qara "Mazda" naviqatorun bələdçiliyi ilə görüş yerinə çatanda saat beşə iki dəqiqə qalmışdı. Hələ uzaqdan kimsəsiz

qumlu sahildə diqqətini ilk cəlb edən orada dayanmış ağ “Jiquli” və dənizdə yırğalanan motorlu qayıq oldu. Avtomobilin sürətini azaldıb onlara doğru hərəkəti davam etdirdi. Fotosundan tanıdığı killer Asayev maşının yanında dayanaraq, silahını yaxınlaşmaqda olan “Mazda”ya tuşlamışdı. Başqa bir nəfər isə motorlu qayığın içində ayaq üstə idi. Sol əli ilə Türkərin qolundan yapışaraq sağ əlindəki tapançanı uşağın başına dirəmişdi. Gültən, nədənsə, belə düşünmüşdü ki, Ayxan görüşə uşaqla birlikdə tək gələcək. Lakin artıq bu barədə düşünmək yersiz idi. Maşını “Jiquli”dən on addım aralıda saxlayıb düşdü.

Müəllimini görən uşaq sevincək halda:

– Gültəəənn! Gültən gəldiiii! – deyə çığıraraq onu tutan adamın əlindən çıxmağa çalışdı.

Gültən silahını balaca uşağın başına dirəmiş bu killeri də Məxfi şöbədəki müşavirə zamanı nümayiş etdirilən fotosundan tanımışdı. Qısa saqqallı bu yekəbaş adam fars əsilli Rusiya vətəndaşı, uşaq qatili Altan Fədai idi.

– Əlini qaldır və beş addım qabağa gəl! – silahını Gültənə tuşlamış Ayxan rus dilində dedi.

Gültən əllərini yuxarı qaldırıb beş addım qabağa gəldi.

– Çevril!

Qız çevrildi, başqa çarəsi yox idi.

– Silahını çıxarıb yerə at! Nəyəsə cəhd etdiyini görsəm, atəş açacağam!

Gültən Asayevin necə sərrast atıcı olduğundan xəbərdar idi. Bilirdi ki, burada yersiz hərəkətə yol vermək, doğrudan da, ölümü ilə nəticələnə bilər. Arxadan tapançasını çıxararaq özündən bir neçə metr kənara atdı və qollarını aşağı salıb yenidən Asayevə tərəf çevrildi.

– Silahdan daha iki addım uzaqlaş!

Bu əmrə də tabe oldu...

– Sən kimsən? Məlikov özü niyə gəlmədi? – sualı Ayxan verdi. Fədai isə səsini çıxarmır, kənardan onlara tamaşa edirdi.

Gültən də ona rusca cavab verdi:

– Arvadı ismarışınızı ona çatdırı bilmədiyi üçün bura mən gəlməli oldum. Uşağın karate müəllimiyyəmi.

– Demək, karate müəllimisən... – Ayxan kinayə ilə gülümsədi. – Yeri gəlmişkən, uşağı pis yetişdirməmişən, oğünkü yarışda da birinci olmuşdu.

– Hə...

– Deyirsən, arvadı sözümü Ələmdara çatdırı bilməyib. Ancaq mən ünvanı onun nömrəsinə göndərmişdim axı, sən necə gəlib tapdın buranı? Bu necə olur?

– Ələmdar müəllim “WhatsApp” işlətdiyi ikinci telefonunu evdə qoyub. Arvadı onu mənə verdi.

– Hmm...

Bu vaxt Türkər Fədainin qolunu necə dişlədisə, kişi ağrıdan çığırdı. Lakin özünü o qədər də itirməmişdi. Əlindən çıxıb müəlliminə tərəf qaçan uşağı dərhal yaxaladı və üzünə şillə çəkib qayıqda dizi üstə oturtdu.

– O şillənin bədəlini ödəyəcəksən, əclaf köpək oğlu! – Gültən qəzəbdən dişlərini qıcadı. – Adınızı kişi qoymusunuz, ancaq gücünüzü uşağa göstərsiniz. Buraxın onu! Mən buradayam, sözünüzü mənə deyin, gücünüzü mənə göstərin!

Fədai üzünü Ayxana tutaraq acıqlı səslə dedi:

– Sən bu ifritəni nə söhbətə tutmusan bayaqdan? Ələmdar şərtimizi pozdu, gəlmədi, güllələ bunu, uşağı da öldürüb gedək. Bilmək olmaz, bunlar, bəlkə də, bizə tələ qurublar.

Silahını qıza tuşlamış Ayxan sanki tərəddüd edirdi. Yoldaşının təkidinə əhəmiyyət verməsə də, buz kimi soyuq baxışlarını

Gültənə dikmişdi. Hər an atəş açə bilərdi. Vəziyyətin son dərəcə mürəkkəb və gərgin olduğunu anlayan Gültən qarşısındakı killerin tərəddüd elədiyini görüb dedi:

– Ayxan, sənın atan Sumqayıtda yaşayır. Mən onunla söhbət etmişəm. Vətəninı sevən, dövlətinə sadıq bir alimdir. Sən isə gör gedib kimlərə qoşulmusan. Xalqının qanına susamış düşmənlərə!..

– Onu dinləmə, Ayxan! – Fə dai rus dilində hikkə ilə bağırdı. – Güllələ, çıxıb gedək! Unutma ki, bu bir sınaqdır. Onu sən öldürməlisən. Əgər öldürməsən və general Lebedev bundan xəbər tutsa, başına nə gələcəyini yaxşı bilirsən.

– Bax, – qız əlini arxasına apardı, – telefonumda bir foto var. İcazə ver onu sənə göstərim. Atanla sənsən burada...

– Qolunu yanına sal, yoxsa vuracağam! – Fə dai silahını qıza tuşladı.

Gültən qolunu yanına salmağa məcbur oldu.

– Çeçenistanda anan Asmanı və onun iki azyaşlı övladını qətlə yetirən adamlardan uzaqlaş, bizə qoşul! – o, Ayxana dedi. – Sənin qardaşın Emin Azərbaycan ordusunun əsgəri kimi düşmənlə döyüşdə şəhid olub...

– Ayxan! – Fə dai var gücü ilə bağırdı. – Bu qancığı elə bu dəqiqə susdurmasan, mən özüm vuracağam onu! Onda artıq sənın üçün gec olacaq və mən hər şeyi olduğu kimi Sokolova danışacağam.

– Ayxan, bu şərəfsizlər bacın Fidanı oğurlayıblar. Bilirəm ki, səni onu öldürməklə hədələdikləri üçün bu adamların əmrlərini icra edirsən. Bil ki, mən artıq Fidanın izinə düşmüşəm. Bu gün olmasa da, sabah onu Lebedevin və bizim xain qruplaşmanın əlindən qurtaracağam.

– Ayxan, sənə bir dəqiqə vaxt verirəm, özün güllələ bu qızı! – Fə dai çığırdı.

– Bəs indicə deyirdin, idman müəllimisən? – Ayxan killər yoldaşına göz yetirib Gültənə dedi.

– İndi bunun nə fərqi var? Mən Məxfi şöbənin zabitiyəm və Türkün karate müəllimiyəm. Sənin bacının axtarışı mənə tapşırılıb və mən artıq onun harada olduğunu bilirəm.

– Hələ bir telefonundakı o fotonu göstər baxım...

Ayxan bunu deyib Gültənə yaxınlaşdı və gəlib çatanda çevrilib sinəsini qıza sipər edərək öz killər yoldaşına dedi:

– Altan, bu qızın bir günahı yoxdur, gəl bunu buraxaq getsin, bizim işimiz polkovnik Məlikovladır.

– Necə?! – Fə dai acıqla dedi. – Buraxaq getsin? Deməli, yenə Lebedevə qarşı xainlik edirsən, Ayxan? Çəkil qızın qabağından, onu özüm vuracağam!

Ayxan silahını yoldaşına tuşladı:

– Çəkilməyəcəyəm! Bu qızı da, uşağı da buraxacağıq. Polkovnik Məlikovu öldürmək mənə tapşırılıb və bu tapşırığı yerinə yetirəcəyəm. Bunun üçün günahsız uşağın, yaxud bu qızın qanını tökmək lazım deyil.

Fə dai Türkün ayağa qaldırdı, tapançasını uşağın başına dirəyərək qətiyyətlə əmr etdi:

– Silahını at, Ayxan, yoxsa bu küçüyün başını partladacağam!

Gültən anlayırdı ki, Ayxanın arxasından çıxsa, Fə dai dərhal onu vuracaq. İndi hər şey Fidanın killər qardaşından asılı idi.

– Üçə kimi sayıram, silahını tulla, yoxsa uşağın beynini yerə tökəcəyəm! – Fə dai təkrar etdi. – Sayıram!.. Bir... İki...

Çarəsiz qalmış Ayxan silahını kənara tulladı:

– Qulaq as, Altan, əgər o uşağı vursan, mənim əlimdən qurtula bilməyəcəksən.

Fə dai rişxəndlə güldü:

– Sən olmasaydın, mən bunu oğurlaya bilməzdim. Sən aldadıb mindirdin maşına. İndi bu kiçik sənə nə yaman əziz oldu?!

– Onu atasını ayağıma gətirmək üçün oğurladım. Ancaq polkovnik gəlsə də, gəlməsə də, uşağa nəşə etməyəcəkdım. Bu, kişilikdən deyil!

– Kişilikdən danışma, Axilles, çəkil qızın qabağından! Yoxsa səni də vuracağam. Yaxşı bilirsən ki, məsələni böyüklərə izah edəndə mənə qınamayacaqlar.

Gültən vəziyyətin ən kritik həddə çatdığını anlayanda kof-tasının ətəyini ehtiyatla yuxarı qaldıraraq arxadan Azərbaycan dilində Ayxanın qulağına pıçıldadı:

– Mən çəkil deyəndə dərhal sağa çəkil...

Ayxan dinmədi. Fədai isə, deyəsən, uzanan söhbətə xitam vermək qərarına gəlmişdi:

– Yaxşı, kifayət qədər söhbət elədik. Polkovnik Məlikov şərtimizə əməl etmədi və mən sözümlərimin üstündə durub onun oğlunu öldürəcəyəm...

Türkər çarəsiz halda öz müəlliminə tərəf baxırdı...

– Çəkil! – Gültən qəflətən vəhşicəsinə çığırdı.

Eyni anda Ayxan sağa sıçradı və Fədai qayıqdan yığılaraq suya düşdü. Gültənin atdığı bıçaq killerin boğazına sancılmışdı.

Qız keçirdiyi həyəcanın təsirindən dizlərini yerə atıb əlini ağzının üstünə qoydu. Böyük riskə getmişdi. Atdığı bıçaq killərdən yan keçə, hətta uşağa dəyə bilərdi. Bu isə hər ikisi üçün ölüm demək idi...

Həyəcanı çox çəkmədi. Qayıqdan qumlu sahilə atılaraq üstünə yüyürən Türkəri görəndə özünə gəldi, qollarını açıb onu bərk-bərk qucaqladı.

– Dostum mənim, çox qorxdun?

– Yox, qorxmadım. Çünki bilirdim ki, sən gələcəksən, – boynunu qucaqlamış oğlan astadan dedi.

– Mənim igidim, cəngavərim...

Bir müddət beləcə qaldılar. Sonra Gültən ayağa qalxıb sevimli şagirdinin əlindən tutdu və bu zaman gördü ki, beş-altı addım kənarda dayanmış Ayxan silahını ona tuşlayıb.

– Yəni məndən bu qədər çox qorxursan, Axilles? – Gültən istehza ilə güldü.

– Mən heç kəsdən qorxmuram. Ancaq düşünürəm ki, sən Məxfi şöbənin zabitisənsə, mənə tutmaq istəyəcəksən. Buna isə imkan vermərəm.

Gültən gedib yerə atdığı tapançasını götürdü. Onu arxadan qayışına keçirib ciddiyyətlə Asayevə baxdı.

– Sən şükür elə ki, – dedi, – Bakıya gələndən yalnız polkovnik Amanovu – vətən xainini öldürmüşsən.

Asayev hələ də silahını ona tuşlamışdı və susurdu. Gültən ona əhəmiyyət vermədən Türkəri “Mazda”nın qabaq oturacağında oturtdu. Sükan arxasına keçib, açıq qapıdan Ayxana tərəf boylanaraq söylədi:

– Uşaqlıq eləmə, gəl otur gedək. Oğurladığın o “Jiquli” də qoy burada qalsın. Maşın oğurlamağa yaman adət eləmişən. Ancaq fikrin Moskvaya getməsin, bizim yol polislərinin əlinə keçsən, dərini soyacaqlar.

Gültən motoru işə saldı. Asayev isə tapançasını şalvarının lifəsinə keçirərək maşına yaxınlaşdı və arxa qapını açıb oturdu.

Gültən mayor Əlizadəyə zəng vurub, ondan “WhatsApp”-na atacağı ünvan əməliyyat qrupu göndərməsini xahiş etdi və dedi ki, burada baş verənlər mediadan gizli saxlanılsa, yaxşı olar. Sonra güzgüyə baxıb Ayxana qıyğacı bir nəzər saldı və maşını yerindən tərpətdi. O, Abram Fixmanın az qala

əfsanələşdirdiyi bu agentini ələ keçirməklə artıq məqsədlərindən birinə çatmışdı. İndi onu digər killerlərin üstünə göndərmək üçün bircə şey qalırdı ki, o da bacısı Fidanı girovluqdan azad etmək idi.

“Mazda” asfalta çıxıb sürətlə hərəkət etməyə başlayanda Ayxan arxadan Türkərə:

– Sən məndən incimə, oğlan, – dedi, – sənə ziyan vermək fikrində deyildim.

– Səndən incimirəm, – Türkər ona baxmadan küsküncəsinə dihləndi, – çünki sən Gültənə kömək elədin. Ancaq o pis saqqallını əvvəldən vura bilərdin. Sən ondan güclüsən axı.

– Bağışla, qardaş... – Ayxan bunu deyib susdu.

Bir qədər gedəndən sonra Gültən Ayçöhrəyə zəng vurdu:

– Həyatə çıx, oğlunu gətirirəm.

Qadının sevincdən bir anlıq dili tutuldu və Gültən onun danışmasını gözləməyib telefonu söndürdü. Beş-on dəqiqə sonra binanın həyatına girdilər. Gültən maşını blokun qapısına çatmağa on-on beş metr qalmış saxladı. Ayçöhrə ata-anası və bacısı ilə birlikdə qapıda onları gözləyirdi. Türkər maşından düşüb anasına tərəf qaçdı. Anası onu bağrına basanda Gültən maşını döndərüb həyətdən çıxdı.

– Bu uşağa bir şey olsaydı, ömrüm boyu vicdan əzabı çəkəcəkdim... – Ayxan arxadan təəssüflə dedi.

Artıq qızla Azərbaycan dilində danışdı.

Gültən kinayə ilə başını buladı:

– Yəni səndə var ondan?

– Nədən?

– Vicdanı deyirəm.

– Hə, bir uşağın ölümünü istəməyə mane olacaq qədər var, – Ayxan bunu deyib nigaranlıqla soruşdu: – Sən, doğrudan, mənim bacımı tapa biləcəksən?

– Onu belə çox istəyirsən yəni?

– Hə, lap çox!.. Bacımdır axı...

– Bayaq dediyim kimi, Fidanın yerini bilirəm, ancaq sizin şefiniz bayaqkı hadisədə iştirakını anlasa, qızı öldürə bilərlər. Tələsməli olacağam.

– Tələs, xahiş edirəm və bil ki, onun xilasını üçün nə lazımdırsa, etməyə hazıram.

– Bu işdə sənə ehtiyacım yoxdur.

– Bəs hansı işdə ehtiyacın var?

– Səninlə Bakıya gəlmiş digər killerləri zərərsizləşdirmək işində.

– Mən bunu etməyəcəyəm. Bu mənim Lebedevə növbəti dəfə xəyanət etməyim deməkdir. Özü də çox ağır xəyanət... Bunun axırı yaxşı olmayacaq.

– Yaxşı olsa da, olmasa da, bunu edəcəksən! Unutma ki, sən artıq mənim əlimdəsən.

– Biz indi hara gedirik? – Ayxan şübhə ilə soruşdu. – Bura bax, məni Məxfi şöbəyə təhvil verməyi ağılına belə gətirmə! Nəzərə al ki, mən sənə təslim olmamışam. Silahlıyam və hər an səni vurub qaça bilərəm. Bu mənimçün asan bir işdir.

Gültən onun təhdidinə cavab olaraq gülümsədi:

– Çatdıq!

– Hara?

– Mənim evimə...

– Mən heç nə başa düşə bilmirəm, – Asayev çiyinlərini çəkdi.

– Başa düşüb-düşməməyin vacib deyil. Arxamca gəl!

İki dəqiqə sonra onlar Gültənin dördüncü mərtəbədəki mənzilində idilər. Gültən qapını içəridən bağlayaraq açarı özündə saxladı. “Qonağı” salonda dayanıb maraqla ətrafına baxırdı:

– Sadə mənzilin var. Tək yaşayırsan?

– Hə. Keç divanda əyləş, istəyirsən, uzan dincəl, ancaq özünü yaxşı apar. Mən bir-iki saat yatacağam. Bütün gecəni yuxusuz qalmışam. Qalxandan sonra söhbət edərik.

– Burada oturub sənə yuxudan durmağını gözləyəcəyəm? – Lebedevin killəri narazı halda dedi.

– Buna məcbursan!

– Mən, doğrudan, heç nə başa düşmürəm. Yəni sən mənə heç qorxmursan?

– Sən məndən qorx, Axilles.

Gültən bunu laqeydcəsinə deyib yataq otağına keçdi. Tapançasını çıxarıb yastığının altına qoydu. Telefonun saatını doqquza quraraq, yalnız gödəkcəsinə soyunub paltarlı halda yatağa uzandı.

Arxası üstə uzanıb əllərini başının altına qoymuşdu. Dünən gecədən bu günə kimi başına gələnləri bir-bir yadına salmaq istəsə də, bunu bacarmadı və tezliklə dərin yuxuya getdi...

XIII FƏSİL

ÇARƏSİZ VƏZİYYƏT

Professor Hikmət Qədirlə başını qaldırıb divar saatına baxdı. Doqquza on beş dəqiqə işləmişdi. Saata niyə belə tez-tez baxdığını özü də anlamırdı. Sanki kimsə ona qızının saat neçədə evə qayıdacağını söyləmişdi və çarəsiz ata dəqiqələri sayaraq həmin anı gözləyirdi. Dünən səhər bura gəlmiş o yaşılıgöz qız söz vermişdi ki, Fidanı tapacaq. Doğrudur, gənc bir qızın Fidanı oğurlamış azğın quldur dəstəsi ilə bacarcasına o qədər də inanmırdı. Lakin suda batan saman çöpündən yapışdığı kimi, professor da bu ümidin ətəyindən bərk-bərk yapışmışdı.

Evin içində ruh kimi gəzən Günel xanım gəlib ərinin yanında oturdu. Fidan yoxa çıxandan bəri televizoru yandırmamışdılar. Mənzilə məşum bir sükut çökmüşdü. Hərdən bu sükutu Günel xanımın hıçqırığı pozurdu, vəssalam...

Fidan yoxa çıxanda Hikmət müəllim polisə qaynının oğlundan şübhələndiyini demişdi. Çünki başqa bir şey düşünə bilmirdi. Fikrincə, yalnız o əclaf edə bilərdi bunu. Surxayı polisə aparandan valideynləri onunla düşmən oldular. Hətta yalnız onunla yox, Günellə də. Nəcəf Bakıdan zəng edib əvvəl Hikməti, sonra doğma bacısını təhdid etdi. "Oğlumu tutsalar, sizin gününüzü qara edəcəyəm", – dedi. Hələ onun

həyasız arvadı Raisə... Dışının dibindən çıxanı dedi telefonda. O vaxtdan Günel susub özünə qapanmışdı, bilmirdi naməlum adamlar tərəfindən oğurlanmış qızının dərini çəksin, yoxsa polisdə haqsız yerə saxlanılan Surxaya görə qardaşının onunla düşmən olmasının...

Elə Hikmət müəllimin də dərdi bir deyildi. İyirmi iki il boyunca hər dəfə xatırlayanda ölümünə gizləncə göz yaşı tökdüyü oğlu Ayxanın sağ-salamat olması xəbərini almışdı Gültən adlı o qızdan. Telefonda fotosunu görməsəydi, inanmayacaqdı onun sağ olmasına. Ancaq fotodakı o idi. Onun ciyərpərəsi Ayxan... Tünd-mavi gözləri o saat anası Asmanın gözlərini xatırlatdı Hikmətə. Necə də oxşayırdı anasına...

Deyəsən, xasiyyətcə də anası tərəfə çəkmişdi. Zalımlıqda, kriminala meyillilikdə... Düşmənlərin tapşırığına əsasən, gizli agent və killer kimi ata yurdunda təxribat törətməyə gəlmişdi onun Ayxanı...

Lakin içində gizli bir ümid də vardı atanın. Düşünürdü ki, Ayxan onun doğmaca oğludur, on yaşına kimi o tərbiyə edib oğlunu və bu oğul bu qədər şərəfsiz ola bilməz. Bir də Məxfi şöbədən gələn qız dedi axı... Fidanı məhz ona görə qaçırmışdılar ki, qardaşını onu öldürməklə təhdid edərək Azərbaycana qarşı təxribat törətməyə məcbur etsinlər. Bu isə onu göstərirdi ki, onun oğlu tamam pozulmayıb və ata yurdunun, vətənin, viciyanın, namusun nə olduğunu bilməyəcək qədər şərəfsiz deyil. Bu düşüncələr Hikmət müəllimi bir qədər rahatlaşdırırdı və ürəyində Allaha yalvarırdı ki, ya Ayxan öz qərarı ilə dövlətə təslim olsun, ya da əli günahsız insanların qanına batmamış yaxalansın.

Qəfildən ağına gəldi ki, Ayxan öz xoşu ilə dövlətə təslim olsa, Fidan öldürüləcək. Bəli, nə qədər acı olsa da, reallıq

bu idi. Onun oğlu düşməne bacısının yaşaması üçün xidmət göstərirdi. Əgər bu xidmətdən imtina eləsəydi, professor Qədirli öz sevimli qızını itirəcəkdi.

Fidan... Bu ad Hikmət üçün dünya, kainat, həyat demək idi. Fidanın varlığı onu yaşadırdı. Gəlib divanda oturaraq onu qucaqlayıb, başını sinəsinə qoyurdu və qızının qoşa hörüklü saçını qoxulayan Hikmət həmin an bütün dərd-qəmini, həyatındakı bütün uğursuzluqları, hətta oğlu Eminin ölümünü belə unudurdu.

Əlini qızın kürəyinə çəkirdi. Asta-asta, aram-aram... Əli ilə onun kiçik ürəyinin döyüntüsünü hiss edirdi. O ürəyin ki, damarlarda axaraq onu işlədən qan Hikmətin öz qanı idi. Elə sığalladığı kürəyin altındakı ürək, ciyərlər, böyrəklər də. Hamısı onun vücudundan qopmuş mənindən yaranmışdı. Həmin vaxtlar bəzən gülümsəyərək düşünürdü ki, yanında oturub ona sığınmış əziz varlıq elə balaca Hikmətdir, böyük Hikmətin balaca qız variantı... Belə düşünən zaman qızını daha möhkəm qucaqlayıb, sanki öz sinəsini yararaq Fidanı onun içinə yerləşdirmək istəyirdi...

Yox, nə qədər ki Fidan tapılıb xilas olunmamışdı, Ayxan öz "şeflərinə" dönük çıxmamalıydı. Hikmət hər şeyə dözərdi, hətta Ayxanın "ikinci dəfə" ölümünə də... Ancaq Fidanın yoxluğuna dözə bilməzdi...

Qapının zəngi çalındı, ardınca kimsə qapını bərkdən döyməyə başladı. Ər-arvad tələş içində bir-birinə baxdı. Günel xanım qalxıb qapıya doğru getdi. Bu vaxt gələn qonağın kim ola biləcəyi Hikməti çox maraqlandırmışdı, ona görə dözməyib o da yerindən durdu və elə bu vaxt arvadının həyəcanlı səsinə eşitdi:

– Çox şükür, ay Surxay, deməli, buraxdılar səni. Gəl keç...

– Çəkil görüm, ikiüzlü qancıq!
 – Ayıb olsun sənə, adam bibisinə elə söz deyər?
 – Sən mənim bibim-zadım deyilsən, hanı sənin o pozğun qızın? Gəlsin bura!

– Nə qız, ay Surxay, qız tapılıb ki? O nə sözdü deyirsən, heç utanmırsan?..

Əsəbdən əl-ayağı əsən Hikmət müəllim dəhlizə çıxdı:

– Nədir, ay bala, nə bağırırsan burada?

– Sən səsinə kəs, işverən qoca! Bununla ikinci dəfədir heç bir günahım olmaya-olmaya adımla polisə verirsən. Ancaq bax yenə buradayam. Sən o qızıxmış qızın gəlib desin görək, neçə gün ərzində harada idi, kimə qoşulub qaçmışdı...

Surxayın gözləri böyüyərək mənasız bir ifadə almışdı. Hikmət müəllim onun narkotik qəbul etdiyini anlayıb bir qədər mülayim danışmağa çalışdı:

– Fidan hələ tapılmayıb, bala. Kimlər oğurlayıb, bilinmir. Sənin adını da verməzdim, polisdə kimdən şübhələndiyimi soruşdular, dedim ki, öz dayısı oğlu istədi, vermədik, qızı qaçıracağını demişdi, bəlkə, o qaçıdır. Mənim yerimdə sən olsaydın, nə düşünərdin?

– Mən sənə kimi nakişinin yerində olmaram, çəkil!

Surxay onu kənara itələyib mənzilin hər yerini axtarmağa başladı. Sonra yenidən dəhlizdə dayanmış ər-arvadın yanına gəlib cibindən bıçağını çıxardı:

– O ləçəri harada gizlətmisiniz, düzünü deyin!

– Nəcəfin, lap elə Fidanın öz canı üçün hələ tapılmayıb qız, – Günel xanım hövlnak dedi.

– Yalan deyirsən!

– Eminin qəbrinə and içirəm, xəbərimiz yoxdur ondan!..

Hikmət müəllimin ürəyi sancırdı. Hiss edirdi ki, danışmağa başlasa, ürəyi dözməyəcək. Surxay isə, deyəsən, bibisinə inanmışdı.

– Hələ gəlməyib? Deməli, doymayıb hələ? Amma əvvəl axır gələcək. Bakıya getməyəcəyəm, burada ev tutub hər gün küçənizi güdəcəyəm. Onun qarnını bu bıçaqla deşik-deşik eləməsəm, Nəcəfin oğlu deyiləm!.. – Surxay qapını arxasınca çırpıb getdi.

Ev sahibi handan-hana özünə gəlib kövrək səslə:

– Mən nə edim, Günel? – dedi. – Ömrünü elmə, təhsilə həsr etmiş adamam, bu yaşımda qatil olub həbsxanaya düşüm?

– Elə şey danışma, ay kişi, – Günel xanım ərinin qolundan tutub onu salona gətirərək divanda oturtdu.

– Sən də görək, mən nə edim? Mənə yaraşan odur ki, belə münəqişəni danışqla, söhbətlə, nəsihətlə həll edim. Bunu dəfələrlə sınađım. Alınmayanda dövlətin polisinə üz tutmalıyam, onu da elədim. Özü də iki dəfə... İndi nə edim?

– Sənin işin olmasın, sən çalış əsəbiləşmə, mən indi atasına zəng vurub nə lazımdır deyərəm.

Hikmət ümidsiz halda başını buladı:

– Onda telefonun mikrofonunu aç, dediklərini eşidim.

– Yaxşı.

Həyat yoldaşı mobil telefonunu götürüb qardaşına zəng vurdu:

– Ay qardaş, ay sənə qurban olum, ay başına dönüm sənə, belə olmaz axı! Vallah, bu daha ağ oldu!

– Nədir, ay qız, nə deyirsən sən, nə olub?

Nəcəfin dediklərini Hikmət aydınca eşidirdi.

– Daha nə olacaq? Oğlun nəşəli halda evimizə gəlmişdi. Əlində də bıçaq... Məni itələyir, bu boyda kişiylə əl qaldırır, deyir, Fidan gəlib çıxan kimi onu bıçaqlayacağam. Oğlunun ipini yığa bilmirsən sən?

Nəcəfin cavabı bir azca gecikdi:

– Əvvəla, danışığına fikir ver, Surxay it deyil ki, ipini yığım, ağıllı-başlı adamdır. Narkoman da deyil. Sənin ərindir narkoman! Utanmır, o boyda kişidir, adını alim qoyub, işin doğrusunu-yanlışını bilmədən uşağın adını polisə verir. Özü də bu, ikinci dəfə idi... Yadında saxla, Günel, əgər bir də mənim oğlumun adını polisə versəniz, onda daha məndən inciməyin. Əlimdən gələn hər pisliyi edəcəyəm sizə!..

Telefonda Raisənin səsi eşidildi:

– Nədir? Nə istəyirsiniz mənim Surxayımdan? Tikan olub gözünüza batır? O keçiyə oxşayan qızınızı istədik, vermədiniz, özünüzü qaldırıb dağ başına qoydunuz. Amma acından günorta durursunuz, Surxayın bir gündə qazandığını ər-arvad bir ayda qazana bilmirsiniz. Ancaq nə yaxşı oldu ki, alınmadı bu iş... Allaha qurban olum, gör necə yaxşı insanlarıq ki, Allah özü bu izdivaca imkan vermədi. Gör neçə gündür qəhbə qızın hansısa lotulara qoşulub gedib.

– Danışığına fikir ver, Raisə! – Günel xanımın əsəbdən səsi titrədi. – Oğluna da de, bizdən, qızımızdan gen gəzsin. And içir ki, Fidanı öldürəcək. Bəyəm dərəbəylikdir, nədir? Polis var, məhkəmə var, öldürəcək, özü də gedib ömrünü həbsxanada keçirəcək. Başına ağıl qoyun onun!

– Sən öləsən elə! – Raisə dedi. – Öldürəcəksə, acəb eləyib öldürəcək. Bəs sənin qızın onun qüruru ilə oynayanda yaxşı idi? Gözünə dönərim öldürsə... Qoy öldürsün! Onun dağ boyda atası var burada... Nəcəf ölməyib ki, bircə oğlu gedib türmədə yata!

Hikmət müəllim telefonu həyat yoldaşının əlindən aldı, söndürüb divanın üstünə atdı və dedi:

– Bəsdir, onun səsinə eşitmək istəmirəm, gücüm qalmayıb. Keçib divanda oturdular.

– Pul insanı necə də qudurdarmış... – Günel xanım başını bulayıb dərindən ah çəkdi. – Biz indi nə edək, Hikmət? Köçüb gedək bu şəhərdən?

– Səhv edirsən, pul insanı qudurtmaz, insana bənzəyən ikiayaqlı heyvanları qudurdar. Nəcəf, Raisə, Surxay kimiləri...

Hər ikisi susdu. Hikmət arvadının nə fikirləşdiyini bilmir, özü isə bu vəziyyətdən necə çıxacağı barədə düşünürdü.

Görəsən, polisə Surxayın onu qızını öldürməklə hədələdiyini deməli idimi? Polis hansı tədbiri görəcəkdirdi? Çağıraraq qıza yaxınlaşmaması barədə dilindən iltizam alacaqdılar. Bəs əgər yaxınlaşsa? Fidanı öldürsə? Ondan sonra polis qızlarını dirildə biləcəkdimi? Əlbəttə, yox. Hikmət həmişə hər şeydə dövlətinə güvənmişdi, lakin indi düşünürdü ki, baş verə biləcək bəzi hadisələrə heç dövlət də əngəl ola bilməz. Nə etməli idilər? Hikmətin evinin qabağında gecə-gündüz qarovul çəkəsi deyildilər ki?! Fidanın yanına cangüdən qoşası da deyildilər...

Ərlə arvad çarəsiz vəziyyətdə idi...

XIV FƏSİL

AXİLLESİN QAÇIŞI VƏ SÖZ YARASI

Telefonun zəngli saatını qurduğu vaxtda – saat doqquzda oyandı. Qalxıb vanna otağına keçərək əl-üzünü soyuq su ilə yudu. İndi özünü yenə əvvəlki kimi gümrəh və güclü hiss edirdi.

Salona keçəndə divanda uzanmış Ayxan yerində dikəlib onu incik baxışlarla süzərək:

– Ülyahəzrət kraliça oyandı, nəhayət, – dedi, – indi, yaqin ki, öz ac rəiyyətinin qayğısına qalar.

Gültən laqeydliklə gülümsədi:

– Acsan? Hələ də görüm, yatdığım zaman özünü necə aparmısan?

– Məncə, yaxşı. Yalnız mətbəxdə dolabları və soyuducunu axtarmışam. Bir də orada heç nə tapmayanda səni oyatmaq üçün yataq otağına girdim. Ancaq elə şirin-şirin yatırdın ki, oyatmaq istəmədim.

– Yataq otağıma çox nahaq girmisən, tərbiyəsiz, axırınca dəfə olsun! Mətbəxdə yeməyə bir şey tapmadın? Bir az suxarı qalmışdı axı...

– O qədər ac deyiləm, əsas içməyə bir şey axtarırdım.

– Spirtli içki?

– Hə.

– Elə şeyləri dilimə də vurmuram, ona görə də evdə olmur.

– Niyə? Dindarsan?

– Ona görə yox, idmançıyam, sağlamlığımı qoruyuram.

– Həə... – Asayev köks ötürdü. – Mən də idmançı idim, sonradan başladım içkiyə. Açarı ver, aşağı düşüb içməyə bir şey alım.

– Xeyr, – ev sahibəsi etiraz etdi, – buradan çıxma bilməzsən. Mən özüm bu saat gedib nə lazımdır, alacağam. Onsuz ərzağım bitib.

– Onda mənim üçün də viski al. Olsa, şotland viskisi...

Qonağını kinayəli nəzərlə süzüb başını buladı:

– Mənim günümə bax da!.. Yaxşı, alaram. Sən burada oturub gözlə.

Mənzildən çıxıb qapını çöldən bağladı.

Adətən, marketə girəndə bir çox qadınlar kimi orada boş-boşuna vaxt itirmir, nə lazımdırsa, alıb çıxırdı. İndi də elə oldu. Rəflərin arası ilə irəlilədikcə ona lazım olan ərzaqları götürüb arabaya atırdı. Qarabaşaq, bulqur, makaron, pendir, çörək, kişmiş, ərik qurusu, pomidor, xiyar, brokoliye... Sonra arabanı spirtli içkilər bölməsinə sürdü. İlk dəfə idi ki, spirtli içki alacaqdı. Rəflərə göz gəzdirib şotland viskisini tapa bildi.

İndi özünü mənzilində canavar saxlayan bir adam kimi hiss edirdi. Yaxşı tanımadığı bu killerdən hər an hər şey gözləmək olardı. Lakin Məxfi şöbədəki müşavirədə öz istəyi ilə bu işin altına girmişdi və Asayevə yalnız öz alternativ əməliyyat planının bir parçası kimi baxırdı. Təklifi müşavirədəki heç bir zabitin ağına batmamışdı. Amma, budur, Gültən artıq Ayxanın bacısını tapmaq üzrə idi və onun köməyi ilə beş killerdən birini – Altan Fədaiini zərərsizləşdirə bilmişdi.

İndi əsas məqsədi Fidanı xilas edib qardaşına qovuşdurmaq, beş agentin ən güclüsü olan bu adamı tamamilə öz tərəfinə çəkmək idi. Bəli, Fidanı mümkün qədər tez tapıb xilas etmək lazım gəlirdi. Təkcə Asayevi öz tərəfinə çəkmək üçün yox... Lebedevin adamları Ayxanla Fədainin yoxa çıxdığını biləndə yazıq qızı öldürəcəkdilər.

Fidanın Sumqayıtdakı həmin hərbi obyektə saxlanıldığına əmin idi. Lakin general Ruslanovun birbaşa nəzarətində olan həmin obyektə daxil olub orada axtarış aparmağa nə Gültənin, nə onun şöbədəki birbaşa rəisi Turalın, nə də böyük rəisi polkovnik Məlikovun səlahiyyəti çatardı.

Belə olan halda, bircə yol qalırdı: elə etmək lazım idi ki, Fidanı o obyektədən çıxarıb başqa yerə aparmaq qərarına gəlsinlər. Bu halda Vəşaq riskə gedib yolda qızı qaçıra bilərdi.

Qızın oğurlanmasında birbaşa əli olmuş Vladiki və Dursun adlı oğlanı sərbəst buraxsa da, nəzarətdə saxlayırdı. Əgər onlar saxlanılsa, bu xəbər Ruslanova çatan kimi Fidanın obyektədən çıxarılıb başqa yerə köçürülməsini əmr edəcəkdə. Çünki arxasındakı adamlar nə qədər güclü olsa da, general Ruslanov Ələmdar Məlikovun olduqca tərs və prinsipial bir adam olduğundan xəbərdar idi. Vladik tutulsaydı, general Fidanı həmin obyektə saxlamağa risk edə bilməzdi.

Gültən şotland viskisini arabaya qoyub, Məxfi şöbənin təhqiqat bölməsinin rəisinə zəng vurdu:

– Tural bəy, salam.

– Salam, Gültən xanım. Bu vaxt xeyir ola? Nəsə problem var?

– Köməyinizə ehtiyacım var.

– Buyur, canla-başla!

Adətən, hamısı belə deyirdi. Məxfi şöbədə ondan rütbə və səlahiyyətə üstün zabitlər belə sözünü yerə salmırdılar. Həm qeyri-adi bacarığa malik döyüşçü hesab etdiklərinə, həm də

Məxfi şöbə rəisinin ona olan xüsusi rəğbətinə görə... Yəqin ki, cazibədar bir qız olması da bu münasibətdə az rol oynamırdı.

– Asayevin bacısının oğurlanmasını həyata keçirən Vladik Hətəmov və onun saytdakı işçisi Dursun bu axşam, yaxşı olar ki, elə indicə bizim bölməmiz tərəfindən saxlanılsın. Onların ev ünvanlarını Mahir bilir.

– Bu dəqiqə tapşırıq verərəm. Yəqin ki, bu əməliyyat da gizlin aparılmalıdır, hə?

– Yox, tam əksinə! Onları aşkar şəkildə mənzillərindən çıxarıb zorla maşına bassınlar. Bütün qonşular xəbər tutsun bundan. Soruşan olsa, desinlər ki, bir qızın oğurlanmasında şübhəlidirlər.

– Aydınadır. Onda mən özüm də Sumqayıta gedəcəyəm... Sən arxayın ol!..

– Çox sağ olun!..

Rəisi ilə danışdıqdan sonra Mahirə zəng etdi:

– İşlər nə yerdədir?

Təhqiqat bölməsinin əməkdaşı hesabat verdi:

– Olduğumuz mənzilin balkonundan obyektin əsas darvazasını nəzarətdə saxlayırıq. İkinci qapıya Nəsrin Həsənlə nəzarət edir. Arxa küçədə öz avtomobilində oturub.

– Lap yaxşı! Bir azdan Vladiklə Dursun bölməmiz tərəfindən saxlanılacaq. Əminəm ki, bu xəbər şəffərinə çatan kimi qızı obyektədən uzaqlaşdırmaq istəyəcəklər. Diqqətli olun və gecənin istənilən saatında şübhəli bir şey görən kimi mənə zəng vurun!

– Oldu!..

Arabını kassaya sürüb ödəniş edərək mənzilinə qalxdı. Qapını açıb əlindəki torbaları yerə qoydu. Sonra qapını içəridən açarla bağladı və həmişəki kimi açarı qıfılın üstündə saxladı. Belə olanda qıfılı çöldən açarla açmaq mümkün deyildi.

“Qonağı” divanda oturub intizarla onun yolunu gözləyirdi. Torbalarla mətbəxə keçəndə durub arxasınca gəldi:

– Viski aldın?

– Aldım, ay uşaq, ağlama, – bunu deyib viski şüşəsini dolubdan götürdüyü stəkanla birgə ona verdi. – Az iç, yemək hazırlayıram.

Ayxan əlindəkilərlə salona qayıtdı. Gültən isə əvvəlcə aldığı ərzaqları yerbəyer etdi. Sonra bulqurdan bir qədər götürüb qazançaya tökdü. Üzərinə su əlavə edib qazın üstünə qoyanda telefonuna Ələmdardan zəng gəldi.

– Axşamın xeyir, – Ələmdar dedi. – Bizim qəhrəman Vaşaqımız nə edir?

– Salam. Yemək bişirirəm.

– Bu vaxt? Saat onun yarısıdır. Sən ki saat yeddidən sonra heç nə yemirdin...

– Yatmışdım, bir az olar oyanmışam.

– Həə... Nə bişirirsən?

– Bulqur.

– Heç xoşum gəlmir...

– Sənin üçün bişirmirəm, özüm üçün bişirirəm... Sən nə edirsən? Kəndi aldınız?

– İkinci vaxtı aldım. Bir general əsirimiz də var. Bu saat onun keçmiş qərargahında oturub sənədlərə baxıram. Zəng etdim ki, bir rəis kimi əmrimi pozub Asayevlə görüşə getdiyin üçün sənə acıqlanım və oğlumu xilas etdiyin üçün təşəkkür edim.

– İkisini də qəbul edirəm, – Gültən ürəkdən güldü.

– Altan Fədaiini cəhənnəmə yollamısan, bu çox gözəl... Bəs Asayev? Onu niyə əlindən qaçırdın? Yusifov dedi ki, şöbəyə təhvil verməmişən onu.

Gültən oğrun nəzərlərlə mətbəxin açıq qapısına tərəf baxıb pəsdən dedi:

– Qaçırmamışam, əlimdədir.

– Harada saxlayırsan?

– Yanımdadır. Mənzildə... Çalışacağam ki, bu gecə bacısını xilas edərək onu tamamilə öz tərəfimə çəkim.

Ələmdar bir az gec cavab verdi və səsindeki kinayə açıq-aşkar hiss edilirdi:

– Hmm... Deməli, bulquru onun üçün bişirirsən... Sənin qərribə işlərinə alışıbmışam, ancaq bu qədər də olmaz axı. Əməliyyatımız üçün də, öz həyatın üçün də böyük təhlükədir bu. O, düşmənlə müharibə apardığımız bir vaxtda dövlətimizə arxadan zərbə vurmaq üçün göndərilmiş beş təxribatçıdan biridir və onların ən təhlükəlisidir. Onu şöbəyə təhvil ver, sonra istəsən, bacısının axtarışını davam etdirə bilərsən.

Gültən narazılığını bildirməkdən çəkinmədi:

– Mən bu adamın bacısını ona görə axtarıram ki, qızın azadlıqda olduğunu görüb bizə qoşulsun. Tutulacağı təqdirdə bizə köməklik göstərəcəyini haradan bilirsən?

– Gültən... – Ələmdarın səsi soyuq və quru idi. – Et-diklərinə görə çox sağ ol, həqiqətən, böyük iş bacarmısan. Ancaq bu mənim sənə əmrimdir. Onu şöbəyə təhvil ver! Elə etmə ki, Yusifova tapşırım, gəlib onu evindən aparsınlar. Bu, dövlət işidir, Asayevə inanmağın bütün planlarımızı puç edə bilər.

Gültən bir azca düşünüb razılaşdı:

– Yaxşı, səhər tezdən onu tərk-silah edib, şöbəyə zəng vuracağam ki, gəlib aparsınlar.

– Nə üçün səhər? Niyə bu gecəni kamerada yox, sənin mənzilində keçirməlidir?

– Ələmdar, Asayevi səhər Yusifova təhvil verəcəyəm. Ancaq icazə ver, bu gecə onu yoxlayım, öz tərəfimə çəkməyə cəhd edim. O mənə qoşulub mənzilimə gəldisə, deməli, ondan

istifadə etmək o qədər də ağlabatmaz deyil. O artıq inanır ki, mən bacısını Lebedevin mafiyasından xilas edəcəyəm.

– Yaxşı! Səhər tezdən təhvil ver onu. Bu gecə nəşə olsa, cavabdeh sənə! – Ələmdar soyuqqanlıqla deyib, cavab gözləmədən əlaqəni kəsdi.

Asayevi səhər şöbəyə təhvil verəcəyinə görə yaman pərt idi. Həmçinin məmnunluqla düşünürdü ki, Ələmdar, deyərsən, onu qısqandığı üçün belə sərt danışdı. Bu isə nə qədər güclü olsa da, bir qadın kimi ona xoş gəlməyə bilməzdi.

Bulqur lazımdan artıq qaynadığı üçün xəşilə dönmüşdü. Qazı söndürüb yeməyi iki kiçik boşqaba çəkdi və boşqabları salona apardı. Masanın arxasında üzbəüz oturdular.

– Bu nədir? – qonağı təəccüblə soruşdu.

– Bulqur.

– Xəşilə oxşayır, özün deməsəydin, bilməyəcəkdin. Yaxşı, bunun üstünə kotletdən-filandan qoya bilməzdin?

– Bağışla, – Gültən dodaqlarını rişxəndlə büzdü, – gərək balkonda manqal yandırıb sənin üçün kabab çəkəydim.

– Pis olmazdı...

– Şükür elə ki, bunu verirəm, Məxfi şöbənin zirzəmisində sənə bunu da verməyəcəkdilər.

– Məni o zirzəmiyə salmaq sənin düşündüyün qədər asan deyil, – Asayev bunu deyib stəkanına yenidən viski süzdü.

Gültənin fikrincə, bu adam yaraşıqlı idi, həmçinin hər kəsdə özünə qarşı hörmət oyada biləcək bir görünüşü vardı.

– Lovğalanma, yeməyini ye, – dedi. – Özü də bu zəhrimarı az iç. Bura sənin üçün bar deyil.

Ayxan viski süzülmüş stəkanı əlində tutaraq onun üzünə diqqətlə baxmağa başladı:

– Bayaقدan soruşmaq istəyirəm, yadımdan çıxır, sənin gözüünün altına, dodağına nə olub? Qolların da yaralıdır. İdmanda olub bunlar?

– Yox, cəbhədə olub. Sənin dostlarınla döyüşdə.

– Ermənilər mənim dostum deyil, zəhləm gedir onlardan.

– Yeməyini ye!

Ayxan viskisini içib bir qaşığı bulqur yedi.

– Ancaq üzündəki zədələr gözəlliyinə heç xələl gətirməyib. Çox gözəl qızsan...

Gültən belə komplimentlərdən xoşlanmırdı. Hansısa kişi ona “gözəlsən” deyəndə qıza elə gəlirdi ki, ona sahib olmaq istədiyi üçün bu sözdən açar kimi istifadə edir. İçində dərhal bir etiraz dalğası yaranır, əsəbi şəkildə qaşlarını çatırdı. Gültənin qəlbinə Ələmdarın açarından başqa bir açar düşə bilməzdi.

– Mən gözəl-filan deyiləm.

– Yox, mən ciddi deyirəm, həqiqətən, cazibədarsan. Hələ gözlərin...

– Hə, bunu hamı deyir. Ancaq sənə dəxli yoxdur. Ehtiyatlı ol, bu cazibədarlığa aldanıb özünü şikəst etdirərsən.

Lebedevin killeri güldü:

– Düzdür, səndən qorxmaq lazımdır. Neçə yaşın var?

– Otuz.

– Hə... Bu yaşı verməzdim sənə. Daha cavan görünürsən. Mən səndən altı yaş böyüyəm. Belə başa düşdüm ki, hələ subaysan. Sevdinin var? Heç inanmıram olsun. Fikrimcə, sən özünü qadın kimi hiss etmirsən.

– Hə, sevdiyim var... – Gültən dedi və dərhal əlavə etdi:

– Mən yalnız onun yanında özümü qadın kimi hiss edirəm.

– Maraqlıdır... Kimdir o? Yəni necə bir adamdır?

Ələmdarı sevdiyini indiyə kimi onun özündən və Ayçöhrədən başqa heç kəsə bildirməyən Gültəndə birdən-birə etiraf etmək

istəyi yarandı. Qarşısında oturmuş bu adamı sabah səhər Məxfi şöbənin saxlama kamerasına saldıracağını bilsə də, sanki qəlbində içindəki gizli sevgisindən danışmağa zəruri bir ehtiyac yaranmışdı.

- Sənin öldürmək istədiyini, lakin bacarmadığın adam.
- Ələmdar Məlikov? – Ayxan heyrtləndi.
- Bəli!..
- Ağzının dadını yaxşı bilirsən. Yatağa girmisən onunla?
- Tutaq ki, hə! Bunu bilmək sənin üçün nəyi dəyişəcək?
- Narahat olma, mən qadınlardan min kilometr uzağam.
- Nə əcəb?

Hikmət müəllimin çeçen qadından olan oğlu bir qədər susandan sonra ah çəkib dedi:

– Moskvada bir qızı sevirdim. Sonra məni atıb bir varlı oğlana ərə getdi. Bu məni çox sarsıtdı, düşündüm ki, bundan sonra daha heç bir qadını sevə bilməyəcəyəm. Arada görüşüb sevişdiyim qızlar olurdu. Sonra Lebedevin dəstəsindən qaçıb ad-soyadımı dəyişərək Fixmanın bürosunda detektiv kimi çalışmağa başladım. Orada Melisa adlı bir yoldaşım vardı. Çox yaxşı qız idi. Məni sevirdi...

– Bəs sən? – Gültən maraqla soruşdu. – Sən də onu sevirdin?

Ayxan yenə ah çəkdi.

– Hə, sən demə, sevirmişəm, – dedi. – Təəssüf ki, bunu o öləndən sonra anladım.

– Öldü?

– Öldürdülər...

– Allah rəhmət eləsin!..

– Sağ ol. Ondan sonra başa düşdüm ki, bir daha heç kəsi sevə bilməyəcəyəm. Yəni müvəqqəti yaxınlaşmalar ola bilər, bu, təbii ehtiyacdır, ancaq sevgi yox...

Gültən yeməyini bitirmişdi. Telefonuna Turaldan zəng gəlirdi üçün boşqabını da götürüb mətbəxə keçdi.

– Eşidirəm, rəis!

– İkisini də gətirib saldıq aşağı.

– Çox gözəl! Qonşular xəbər tutdu?

– Tutdu da sözdür? Ailə üzvlərinin çıxıntılarına bütün bina sakinləri mənzillərindən çıxmışdı.

– Oldu, rəis, çox sağ olun.

– Dəyməz...

İndi ona yalnız gözləmək qalırdı. Əgər Fidanın yerini dəyişmək istəsələr, Mahir bunu dərhal ona bildirəcəkdə.

Salona qayıdanda Ayxan ondan atası ilə olan fotosunu istədi. Gültən fotonu ona göndərdi. Qonağı divanda oturaq şəkllə bir xeyli tamaşa etdi. Sonra başını qaldırıb:

– Mən atamı görmək istəyirəm, – dedi.

– Darıxma, görərsən...

– Elə bacımı da. Əgər onu o alçaqların əlindən xilas edə bilsən... Dənizin sahilində Fidan dedin, düzdür?

– Hə.

– Fidan... Gözəl addır.

– Elə özü də gözəl qızıdır. Fotolarını görmüşəm.

– Yəni tapa biləcəksən onu?

– Hə. Onun Sumqayıtda bir hərbi obyektə saxlandığını düşünürəm. Bəlkə də, bu gecə onu oradan çıxaraçaqlar. Onda Məxfi şöbənin əməkdaşları onu yolda xilas edəcək.

– Hə... Təki elə olsun.

– Sən bir az özündən danış, Ayxan. Necə oldu ki, general Lebedevin adamları səni tapıb öz dəstələrinə qoşdular?

Ayxan viski şüşəsinin yarısını boşaltmışdı. Sərxoşluğu hiss olunmasa da, içkinin təsirindən ürəyini açıb danışmaq istəyirdi. Başını tərpətməklə razılığını bildirib danışmağa başladı:

– Biz Kazanda yaşayırdıq. On yaşımda anam atamdan ayrıldı, məni də götürüb Qroznıya getdi və elə həmin il bir nəfərlə ailə qurdu. Mən atamı daha çox sevirdim, istəyirdim ki, onunla qalım, ancaq anam və dayılarım buna imkan vermədi. Anamın ikinci ərindən iki uşağı oldu, biri qız, biri oğlan... Həmin faciə baş verəndə on dörd yaşımdı. Karate üzrə yaşıdlarım arasında Qroznıda birinci, Rusiyada ikinci yerə çıxmışdım. Qroznıda kiçik bir həyət evində yaşayırdıq. Bir gün gecə vaxtı maskalı adamlar evimizə soxuldular. Atalıgımı, anamı, onun iki körpə övladını bıçaqlayıb öldürdülər. Mən onlarla bacardığım qədər mübarizə aparmağa çalışdım, lakin bunun faydası yox idi. Birdən həyatımızə iki gənc hərbiçi girdi. Tapançadan atəş açılarda maskalı adamlar qaçıb getdilər. Hərbiçilər məni bir maşına mindirdilər və oradan uzaqlaşdıq. Məni Moskvaya gətirdilər. Dedilər ki, həmin dəstənin üzvləri məni mütləq öldürməyə çalışacaq, ona görə də burada qalıb onlara qoşulmağım və Rusiya üçün xeyirli bir agent kimi yetişməyim ən doğru yoldur. Adım Ayxan, soyadım Mamedov idi. Hər ikisini dəyişdilər və mən Pavel Fomin oldum. Məni çox yaxşı yetişdirdilər. Sonra xüsusi tapşırıqlarla Əfqanıstana, İraqa və başqa ölkələrə göndərildilər. Tapşırıqları həmişə qüsursuz yerinə yetirirdim. Bir dəfə təsadüfən o zaman Qroznıda baş vermiş faciə barədə materiala rast gəldim. Orada yazılıandan belə məlum olurdu ki, evə soxulan maskalılar guya ailənin mən də daxil olmaqla bütün üzvlərini öldürərək, hər birini ayrılıqda həyətdə yandırılmışlar. Ən çox yanan da mən olubmuşam. Dərhal hər şeyi anladım. Bildim ki, məni yalandan xilas edən hərbiçilər də, ailəmi tələf edən maskalılar da Lebedevin adamları imişlər. Onlar ora gələndə boyu mənim boyuma uyğun olan bir oğlanı özləri ilə gətirib orada yandırılmışlar və onun qalıqlarından

nümunə götürüb anamınkı ilə tutuşdurmaq, təbii ki, polisin ağına belə gəlməyib.

– Ailənin qatilinin Lebedev olduğunu biləndən sonra nə etdin? – Gültən kədərli halda soruşdu.

– Heç nə... – Ayxan başını buladı. – Səbir etmək lazım idi. Biz general Lebedevi çox nadir hallarda görürdük. O çox yaxşı qorunurdu. Hələ ki heç nə edə bilməzdim ona. Ancaq fürsət gözləyirdim. Bir dəfə mənimlə “Solaxay” ləqəbli yoldaşıma bir tapşırıq verildi: bir ailənin bütün üzvlərini məhv etməli idik. Gedib evə girdik və onları bir-bir güllələməyə başladım. Balaca bir qız vardı. Solaxay atəş açıb onu yaraladı. Qızın gözlərini görəndə dözə bilməyib qabağına keçdim, yoldaşıma dedim ki, bu uşağın günahı yoxdur, qoy yaşasın. Razılaşmadı. Onda onu tapança ilə vurmamı oldum. Uşağı qucağıma alıb xəstəxanaya çatdırdım və qaçıb gizləndim. Lebedevin bandası məni axtarırdı. İş elə gətirdi ki, Fixmana rast gəldim. O mənimçün yeni pasport düzəltirdi və öz bürosunda detektiv kimi işə götürdü. Yeni pasportda soyadımı Asayev, adıma isə xahişimi nəzərə alaraq Ayxan yazdırdı. Uzun illər onunla çalışdım. Hər şey çox gözəl idi. Lakin bu yaxınlarda məni tapdılar. Yenidən banda üçün işləməyə məcbur etdilər məni. Bura göndərəndə isə dedilər ki, atan ölməyib, sağdır, ikinci arvadından bir qızı da var Bakıda.

– Bakıda?

– Hə, mənə elə dedilər. Dedilər ki, bacın əlimizdədir, bizə xəyanət etsən, öləcək. Bura gələndən sonra bir neçə yerdən maraqlandım. Atamın riyaziyyatçı olduğunu bildirdim. Lakin Əlisa Mamedov adlı professoru tanıyan olmadı.

Gültən düşündü ki, onsuz da bu adamı sabah şöbəyə təhvil verəcək və atasının indiki adını ondan gizlətməyə dəyməz. Ona görə də dedi:

– Mafiya o zaman atanı da axtarırmış. O, ölkəyə qayıtdıqdan sonra ad və soyadını dəyişərək Hikmət Qədirli olub.

– Hikmət Qədirli?

– Bəli. Hazırda Sumqayıtda yaşayır.

– Hə, atam Sumqayıtda doğulmuşdu. Mənə o şəhər barədə çox danışib...

Təcili tibbi yardım maşınının sirena səsini eşidən Gültən qalxıb mətbəxə keçdi. Pəncərədən baxanda maşından düşən həkim və tibb bacısının binaya daxil olduqlarını gördü. Yəqin, yaşadığı blokda xəstə vardı. Lakin Gültən bina sakinləri ilə ünsiyyət qurmadığı üçün çoxunu tanımırdı.

Vanna otağına keçərək dişlərini fırçaladı. Sonra salona qayıdıb qonağına:

– Yatmaq vaxtıdır, – dedi. – Divanda yatacaqsan.

Sonra adyal gətirib qonağına verdi. Asayev yaman fikirli görünürdü. Heç nə deməyib başının hərəkəti ilə razılığını bildirdi.

Gültən yataq otağına keçib qapını içəridən bağladı. Şalvarını soyunmadan arxası üstə taxta çarpayuya uzanıb gözlərini yumdu. Altı il bundan əvvəl Ələmdar da bu mənzildə gecələməli olmuşdu. Gültən ona da divanda yatacağını demişdi. Ancaq Ələmdar o gecə divanda yatası olmamışdı...

Onun bir neçə saat əvvəlki zəngini xatırlayanda gülümşədi. Səsindən və tövründən açıq-aydın hiss olunurdu ki, Gültəni Lebedevin bu göygöz killərinə qısqanır. Ancaq çox nahaq yerə qısqanırdı! Ələmdar bilməli idi ki, onun Vəşaqının boz-yaşıl gözləri ondan başqasını görmür və görə bilməz.

Hə... Altı il əvvəl, o gecə... Gültən Ələmdara divanda yatacağını bildirib yataq otağına doğru gedəndə halı özündə deyildi. Həmin anlarda nə istədiyini özü də bilmirdi və bildiyi yalnız bu idi ki, özünü bütün ruhu və bədəni ilə qadın kimi

hiss edir. Yataq otağının qapısına çatanda Ələmdar onu arxadan səslədi. Nə dedi? Hə, dedi ki...

Çarpayının yanındakı kətilin üstünə qoyduğu telefonun səsinə diksindi. Zəng vuran Sumqayıtdakı hərbi obyektin arxa qapısını nəzarətdə saxlayan Nəsrin Həsənli idi. Cəld yataqdan sıçrayıb zəngə cavab verdi:

– Hə, Nəsrin, eşidirəm!

– Gültən xanım, – qız həyəcanlı idi, – arxa qapıdan indicə bir mikroavtobus çıxdı. Darvaza qəfildən açıldı, maşın sürətlə çıxdı və dərhal bağladılar. Şübhələnilib arxasınca düşdüm.

– Qara rəngli “Mercedes Viano”, düzdür?

– Bəli. Bakı istiqamətində hərəkət edir.

Gültən yataq otağının qapısını açıb dəhlizə çıxdı. Salona tərəf boylananda Ayxanın adyala bürünüb divanda uzandığını gördü və yataq otağına qayıtdı.

– Qız maşında olmalıdır! Diqqətli ol!

– Nömrəsini götürmüşəm, deyim?

– Nömrəsi, yəqin ki, saxtadır. Özü də komendant saatı başlayandan sonra gecə vaxtı Sumqayıtdan Bakıya neçə “Mercedes Viano” gələ bilər?! Sən təqibi davam etdir. Mən indi çıxıram. Bakıya hansı yolla gəlir? Əsas yolla?

– Bəli, Gültən xanım.

– Lap yaxşı. Maşın Bakıya çatmamış yetişəcəyəm. Uzaqdan təqib elə, çox yaxına getmə!

Telefonu söndürüb cibinə qoydu. Tapançasını arxadan şalvarının lifəsinə keçirib, cins gödəkcəsini geyindi. Tələsik dəhlizə çıxıb evin qapısına doğru getdi. Açarın yerində olmadığını görəndə bir anlıq duruxub cəld salona yüyürdü. Ayxan yerində yox idi...

Səs eşidib mətbəxə qaçdı. Pəncərədən baxanda bir az əvvəl blokun qarşısında dayanmış təcili tibbi yardım maşınının

həyətdən çıxdığını gördü. Bir kişi bağıra-bağıra onun arxasınca qaçırdı. Yəqin ki, maşının sürücüsü idi...

Yataq otağına qaçıb dolabdan ehtiyat açarı götürdü, qayıdıb onu qifila salmağa çalışdı. Alınmırdı. Hiyləgər Axilles qapını çöldən bağlayarkən açarı qifilin içində qoymuşdu.

Üçə on beş dəqiqə işləmişdi...

Bir az əvvəl telefonda Nəsrinə dediklərini yadına salmağa çalışdı. Nə dedi ona? Hə... Qara rəngli "Mercedes Viano" ifadəsini işlətdi. Sonra? Sumqayıtdan Bakıya əsas magistral yolla gəlməsini soruşub dəqiqləşdirdi. Hətta Fidanı nəzərdə tutaraq "qız maşında olmalıdır" dedi.

Bəli, hər şey aydın idi. Onun Nəsrinə dediklərini eşidən Ayxan həyətdəki təcili tibbi yardım maşınını qaçıra-raq bacısını xilas etməyə getmişdi...

– Əclaf! Vıcdansız! – Ayxanın qarasına dedi.

Təcili tədbir görməsəydi, Lebedevin bu amansız killeri bacısını xilas edərkən günahsız insanların qanını tökə bilərdi. Onun üçün nə fərqi vardı ki?.. Bu qulduru gətirib mənzilində yedirib-içirtmək əvəzinə tərək-silah edərək Məxfi şöbəyə təhvil verməli idi. Ələmdara qulaq asmadığına görə peşman olmuşdu. Bir yol tapıb Axillesi dayandırmağı idi.

Balkona çıxıb həyətdə baxdı. Heç vaxt ağlına gəlməzdi ki, bir gün dördüncü mərtəbədən aşağı tullanmalı olacaq. Küçədən nadir hallarda maşın keçirdi. Komendant saati tətbiq edildiyi üçün axşam saat doqquzdan sonra xüsusi icazəsi olanlardan savayı insanların küçəyə çıxması qadağan idi. Səkidə ortayaşlı bir kişidən başqa heç kim gözə dəymirdi. Yerindən yorğun olduğu bilinən kişinin əlində torba vardı, gözlərini yerə dikib addımlayırdı.

Gültən məhəccərin üstünə qalxdı, nəfəsini dərib tullandı, çətiri ilə balkon arasında iki-üç metr məsafə olan şam ağacının

budağından yapışdı. Sonra gövdəyə doğru hərəkət edib budaqdan budağa adlayaraq yavaş-yavaş aşağı düşdü. Kişi ağacdan düşüb sürətlə binanın o biri tərəfinə doğru qaçan qızı görəndə yerində quruyub qaldı.

Bir dəqiqə sonra qara "Mazda" şəhərin boş küçələrində sürətlə Sumqayıt istiqamətində irəliləyirdi.

"Görəsən, Axilles Bakıya gələndən sonra heç Sumqayıta gedibmi?" – deyə düşündü. Ancaq bunun nə fərqi vardı ki? Naviqatora bircə kəlmə "Sumqayıt" yazması proqramın ona ən qısa yolu göstərməsi üçün kifayət edəcəkdi. Özünü də başqa maşında yox, təcili tibbi yardım maşınında idi. İndi, yəqin, sirenəni də qoşmuşdu və maşını ən yüksək sürətlə sürürdü. Kim saxlayacaqdı onu? Heç kim!..

Amma yox, mümkün deyildi ki, sürücü polisə zəng vursun. Yəqin, təcili tibbi yardım maşınının oğurlanması barədə məlumat vermişdi və indi yol polisi küçələrdə onu axtarırdı.

Hazırda Sumqayıt-Bakı yolunda "Mercedes Viano"-nu təqib etməkdə olan Nəsrinə zəng vurmaq istədi, ancaq başa düşdü ki, bunun bir mənası yoxdur. Yazıq qız neyləyəcəkdi ki? Mənasız yerə diqqətini yayındırmaq lazım deyildi.

Qara rəngli "Mazda" boş yollarda Sumqayıt istiqamətində sürətlə irəliləyir, oğurlanmış təcili tibbi yardım maşını isə hələ də heç yerdə gözə dəymirdi...

Sumqayıt şəhərinə gedən yolun başlanğıcında telefonuna Nəsrindən zəng gəldi. Görəsən, təhqiqat bölməsinin bu gənc əməkdaşı ona hansı xəbəri verəcəkdi? Açıq, Gültən bu məqamda ondan heç də sevindirici məlumat gözləmədi.

Zəngə cavab verməyə ehtiyac qalmadı. Yolun sol tərəfinə toplaşmış polis maşınlarını görəndə əvvəlcə sürəti azaltdı. Onların bərabərinə çatanda açıq pəncərədən gördüyü

mənzərə heç də ürəkaçan deyildi. Burada təcili tibbi yardım maşını ilə qara rəngli “Mercedes Viano” toqquşmuşdu. Hadisə yerində polis maşınlarından başqa tək-tək mülki avtomobillər də vardı ki, Gültən onların arasında Nəsrinin bəyaz “Hyundai”-ni görə bildi.

Küçənin o biri tərəfinə keçmək üçün qabaqdan geri dönməli idi. Bu səbəbdən maşını yavaş sürətlə irəli sürürdü. Lakin birdən təxminən yüz metr qabaqda, yolun sol tərəfində bir qaraltı gördü və birbaşa geri dönməkdən vaz keçərək maşının sürətini artırdı. Əynində açıq rəngli gen şalvar və qısaqol bəyaz kofta olan qoşa hörüklü qız var gücü ilə Sumqayıt istiqamətində qaçırdı.

Onu ötən kimi sola dönüb əks yola çıxdı. Maşını saxlayıb düşdü və dəli kimi qaçan qızın qarşısını kəsərək onu qucaqladı:

– Qorxma, Fidan, qorxma!..

Bəli, bu, Fidan idi. Həyəcanlandığı və sürətlə qaçdığı üçün bədənini tər basmışdı. Çırpınaraq Gültənin əlindən qurtulmaq istəyirdi.

– Qorxma, Fidan, artıq sənə heç kəs pislik edə bilməz, mən sənənin yanında yam. Atanı da, ananı da tanıyıram, onlara söz vermişdim ki, səni xilas edəcəyəm.

Bu sözlərdən sonra qız bir qədər sakitləşdi. Ancaq, deyəsən, qorxudan dili tutulmuşdu. Əlini Bakı istiqamətində, qəzanın baş verdiyi yerə tərəf uzadaraq nəsə anlatmağa çalışırdı:

– Onlar... Onlar məni... O maskalı...

– Danışma, lazım deyil, mən hər şeyi bilirəm, – Gültən onun tərlə küyrəyini sığalladı. – Hər şey yaxşı olacaq. Gəl maşına əyləş, səni evimə aparacağam.

– Yox, – qız birdən ağlamağa başladı. – Mən... Mən... atamı istəyirəm.

– Evə çatan kimi atana zəng vuracağam, danışarsan. Ancaq hələlik sənənin üçün ən təhlükəsiz yer mənim yanımdır.

Qızı yenə qucaqladı. Fidan artıq ona inanmağa başlamışdı:

– Sən kimsən?

– Məxfi şöbənin zabitiyəm. Mənə etibar edə bilərsən.

Birlikdə maşının yanına gəldilər, Gültən qızı arxa oturmaqda oturdub:

– Aşağı əylə, səni görən olmasın, – dedi və sükanın arxasına keçdi.

Hadisə yerinə çatanda maşını saxlayıb oturacağı uzanmış Fidana:

– Qalxma, bu saat gəlirəm, – deyərək maşından düşdü.

Təcili tibbi yardım maşını sola çıxaraq yola perpendikulyar dayanmışdı. Onun sağ tərəfi, ona yandan çırpılmış qara mikroavtobusun isə qabaq hissəsi əzilmişdi. Belə görünürdü ki, “Mercedes Viano” polisin diqqətini cəlb etməmək üçün nisbətən asta sürətlə hərəkət edirmiş.

Onu görüb yaxınlaşan Nəsrin raport vermək istəyirdi ki, əlinin işarəsi ilə qızı dayandırıb, onunla birlikdə polislərin toplaşdığı yerə getdi.

Burada bir yol polisi hadisə yerinə yenidən gəlmiş mayor rütbəli zabitə hadisə barədə məlumat verirdi:

– Cənab mayor, biz gecə növbəsində idik. Təcili tibbi yardım maşınının oğurlanması barədə məlumat aldığımız. Onu “20 yanvar” metrostansiyası yaxınlığında görəndə arxasınca düşdük. İki avtomobillə qovurduq onu. Bura çatanda qəflətən sola döndü. Elə həmin anda da Sumqayıt tərəfdən gələn bu “Mercedes” onu vurdu. Biz öz avtomobillərimizi dərhal saxlaya bilmədik. Bir qədər qabaqdan dönəndə isə bir-birimizlə toqquşduq. Xəsarət almasaq da, özümüzlə gəlib avtomobillərdən düşənə kimi bir dəqiqə vaxt keçdi.

Bu vaxt əlində tapança tutmuş maskalı bir adam mikroavtobusdan düşərək qaçan bir qızı qovmağa başladı. Məlum məsələdir ki, qızı öldürmək istəyirdi. Ona atəş açdıq... – əlini yolun kənarındakı bir-iki mərtəbəli evlərə tərəf uzatdı. – Qızı təqib etməkdən vaz keçib bu istiqamətdə qaçdı və gözdən itdi. Yoldaşlarımla hamısı onun arxasınca yüyürdü, mən isə hadisə yerində qaldım. Səkidə, düz mikroavtobusun yanında baş leytenant rütbəli zabitin və bir çavuşun meyiti vardı. Maşının içinə baxanda orada da bir çavuşla sürücünün meyitini gördüm. Onları həmin maskalı qətlə yetirib...

– Bəs o qız necə oldu?

– Başım meyitlərə qarışdı, qızın hansı tərəfə getdiyini görə bilmədim.

Mayor yanındakı polis əməkdaşlarına əmr etdi:

– Bir qrup məhəlləni mühasirəyə alsın, o maskalını tapmamış qayıtmayın. Digərləri isə qızı axtarsınlar. İndi zəng edib deyəcəyəm ki, əlavə adam göndərsinlər.

Gültən nə edəcəyini bilmirdi. Ayxanın hərəkəti onu əməlli-başlı hirsləndirmişdi. Ələmdar bunu ona bağışlamayacaqdı. Çünki rəisi Ayxanı gecə ikən şöbəyə təhvil verməsini istəmiş, o isə buna etiraz edib işi sabaha saxlamışdı.

Nəsrini kənara çəkib ona şahid kimi dindiriləcəyi təqdirdə nə deməli olduğunu izah etdi. Tapşırıd ki, evinə getsin. Maşınına minib qorxusundan oturacağı "yapışmış" qıza "mən deyənə kimi qalxma" dedi və maşını işə salıb birbaşa evinə sürdü.

Evə çatdıqları zaman saat dördə işləmişdi. Ayxanın çöl tərəfdən qifilin üstündə qoyduğu açarla qapını açıb, Fidanı qabağa verərək ardınca içəri girdi. Qonağını salona gətirib divanda əyləşdirdi. Bir qədər əvvəl onun killer qardaşı üçün

qoyduğu adyalı isə götürmədi. Axı yeni qonağı az da olsa yaşıb yuxusunu almalı idi.

Fidanın ürkəkliyi onu sınaıyıcı nəzərlərlə süzən Gültəni inandırirdi ki, o, doğrudan da, ata-anasının dediyi kimi əxlaqlı, sakit və məsum bir qızıdır.

– Hə, danış görək, sən o mikroavtobusdan necə düşüb qaçdın? – Gültən mehribancasına soruşdu.

– Məni tanımadığım bir yerdə saxlayırdılar, – qorxusu hələ də tam keçməmiş qız həyəcanla danışmağa başladı.

– Bir-iki saat bundan əvvəl mənə hər gün yemək gətirən zabit iki əsgərlə içəri girib məni otaqdan çıxartdı. Ağlayaraq atamı istədiyimi dedim. Mənə pis-pis baxıb dedi ki, çox güman, sən artıq heç vaxt atanı görməyəcəksən, səsinə çıxarma, dediklərimizə əməl elə. Məni həyətdə həmin qara maşına mindirdilər. Əsgərlərin biri sağımda, digəri solumda oturdu. Komandir də bizlə üzbəüz oturandan sonra maşın darvazadan çıxdı. Mən çox qorxurdum. Xeyli yol getdik, sonra qabaqdan çox sürətlə gələn təcili tibbi yardım maşını qəfildən dönüb yolundan çıxdı. Sürücü maşını sağa döndərməyə çalışsa da, bacarmadı. Toqquşduq. Zərbənin təsirindən ayaqaltının üstünə yığıldım. Zabitle əsgərdən biri maşından düşdü. O an iki güllə səsi eşitdim... Qalxıb özümü xilas etmək üçün maşından düşmək istədim. Ayağımı yerə qoyanda maskalı bir adamla toqquşdum. Onun əlində tapança vardı. Mənə elə gəldi ki, o, mikroavtobusa girdi və daha iki güllə səsi eşitdim. Sonra o çıxıb mənə "Dayan!" dedi. Bu vaxt yaxınlıqda iki polis maşını gördüm. Həmin maşınlardan düşən polislər maskalıya atəş açdılar. Mən isə Sumqayıt tərəfə qaçmağa başladım. Qorxudan az qalırdı ürəyim partlasın... Mənə elə gəlirdi ki, o maskalı adam arxadan çatıb məni də vuracaq. Sonra siz gəldiniz...

– Hə... – Gültən başını tərpətdi. – O maskalı səni xilas etmək istəyirdi və etdi.

– Kimdir ki o?

– Onun kim olduğunu sənə sonra deyəcəyəm.

– Yaxşı adamdır?

Gültən bir qədər fikirləşib:

– Məncə, o qədər də yox, – dedi və gülümsəyib əlavə etdi:

– Özünü burada evinizdəki kimi hiss et. Qətiyyənlə utanıb çəkinmə, ürəyin nə istəsə, de.

– Yaxşı...

– Acsan?

– Yox, ac deyiləm, – Fidan sıxılaraq dedi, – ancaq ata-anamla danışandan sonra əgər icazə versəniz, yuyunmaq istərdim.

– Hə, deməli, ata-ananla danışmaq istəyirsən. Nə olar, gecədən xeyli keçməsinə baxmayaraq, məncə də, onları narahat etməyə dəyər. Əlbəttə, yuyuna bilərsən. Dedim axı, özünü evindəki kimi hiss et. Atanın nömrəsini de, yığım...

Gültən Fidanın dediyi nömrəyə zəng etdi, professor Qədirli zəngə bir qədər gec cavab verdi:

– Bəli, eşidirəm. Kimdir?

– Gecəniz xeyir, professor, sizi narahat edən kapitan Gültən Dəmirlidir. Məxfi şöbədən...

– Hə... Gültən qızım, sənsən? – kişinin səsi titrədi. – Nə olar, mənə pis xəbər vermə!..

– Yox, lap yaxşı xəbər verəcəyəm. Fidan bu dəqiqə mənim yanımdadır. Onu yarım saat əvvəl xilas edə bilmişik...

Professor susurdu...

– Hikmət müəllim!..

– Sənə qurban olum, ay qızım, – bu dəfə Günel xanımın həyəcanlı səsi eşidildi, – Allah səni bütün istəklərinə çatdırsın.

Hikmət də, mən də deyirdik ki, dövlətimiz Fidanı o itlərin əlindən qurtaracaq, çünki sənin kimi igid qızları, oğulları var... Başına dönüm, ver telefonu, qızın səsini eşidək.

– Yaxşı, bu dəqiqə...

Gültən telefonu Fidana verib mətbəxə keçdi. Melisa çayı dəmləyib qonağı və özü üçün süzdü, fincanları siniyə qoyub salona gətirəndə qonağı ata-anası ilə söhbətini yenidən bitirmişdi. Gültən sinini masanın üstünə qoyandan sonra qız telefonu ona uzadıb:

– Gültən xanım, atam sizinlə danışmaq istəyir, – dedi.

Gültən telefonu götürdü:

– Bəli, Hikmət müəllim...

– Qızım... – kişinin kövrəldiyi səsndən bilinirdi. – Əgər imkan varsa, Fidan bir neçə gün sənin mənzilində qalsın. Dayısı oğlunu polisdən buraxıblar. Yenə üstümüzə hücum çəkmişdi. Elə düşünür ki, qızım kiməsə qoşulub qaçıb. And içdi ki, onu öldürəcək. Bakıya getmir, elə buralarda hərlənir. Fidanı yanında saxla, görək, bu işə necə əncam çəkirim...

Gültən qıyğacı Fidana baxıb:

– Arxayın olun, siz istəyən kimi olacaq, – dedi. – Fidan mənim kiçik bacımdır. Yeri gəlmişkən, deyim ki, gözəl, ağıllı qızınız var. Halal olsun!

– Sənə də halal olsun, qızım. Həm ananın südü, həm də vətənin çorəyi. Gecən xeyrə qalsın.

“Ananın südü” ifadəsi Gültəni tutsa da, cavabı gecikdirməyib:

– Xeyrə qarşı, – dedi, telefonu söndürdükdən sonra qızı masa arxasına dəvət etdi: – Hə, Fidan, gəl, çayını soyutma. Sonra girib yuyunarsan.

– Çox sağ olun, Gültən xanım, – Fidan gəlib stulda oturdu. Gültən onu şəfqətli baxışlarla süzüb dedi:

– Mənə xanım demə, eləcə adımı de. Gültən, vəssalam. Bu dayın oğlu səndən nə istəyir? Adı nə oldu onun?

– Surxay... Ondan çox qorxuram. Hər gün küçədə qarşımı kəsib məni hədələyirdi.

– Kimdir ki o? Nə işlə məşğuldur?

– Deyirlər ki, narkotik maddələr satır...

– Həə... Belə de... Onda mənim adamımdır ki!

– Siz də o işlə məşğulsunuz? – Fidan sadələvhəcisinə soruşdu.

Vaşaq bu suala ürəkdən güldü:

– Ay səni! Zarafat edirəm də. Mən narkotik satana oxşayıram heç? Nifrət edirəm onlara. Yaxşı, çayını iç.

Sonra Gültən qalxıb yataq otağına keçdi. Qarderobuna baxıb çoxdandır geyinmədiyi köhnə idman şalvarı və köynək tapdı. Onları məhrəbə ilə birlikdə aparıb vanna otağına qoydu. Salona qayıdanda qız çayını içib qurtarmışdı.

– Dur gəl bura... Soyun, paltarlarının hamısını ver, paltaryuyana atım indidən.

Fidanın yanaqları qızardı. Deyəsən, onun qarşısında soyunmağa utanırdı.

– Yaxşı görək, – ev sahibəsi güldü, – məndən niyə utanırsan? – belə desə də, üzünü çevirdi ki, utancaq qonağı rahat soyuna bilsin. – Hamısını soyun at ləyəmə, götürürəm. Qurulanıb çıxanda asılıqandan asdıqlarımı geyinərsən. Sənə uyğun fərli bir şey tapmadım, amma eybi yox, sabah bir şey fikirləşərik.

Geri çevriləndə Fidan artıq soyunub duşun altına girmişdi. Gültən ona yalnız ani bir nəzər salıb, ləyəni götürərək çıxdı. Paltarları mətbəxdəki paltaryuyana ataraq cihazı işə saldı və çayını içmək üçün salona keçdi.

Bircə qurtum içmişdi ki, telefonuna zəng gəldi.

– Hə, rəis? – zəngə çəkinərək cavab verdi.

– Bu necə əməliyyat keçirməkdir? – Ələmdar qışqıraraq dedi. – Kimə tapşırıbmışdın o işi? Bir zabıt, üç əsgər öldürülüb, bütün polis və xüsusi xidmət orqanları ayağa qalxıb. Bu nə deməkdir, kapitan Dəmirli?

“Gültən” yox, “kapitan Dəmirli”. Bu onu göstərirdi ki, rəisi ona, həqiqətən, çox qəzəblidir.

– Qızı xilas etdik, rəis, – astadan dedi, – indi mənim yanımdadır.

– Belə xilas etdin? Mənim nəyimə lazımdır o qız? Mənə o beş killerin ölüsü, ya dirisi lazımdır ki, bunu da Yusifova tapşırıbmışam. Sənə dedim ki, bu işə qarışma... Asayev haradadır?

– Bilmirəm. O qaçdı... Dediğin hərbiçiləri də o öldürüb...

– Necə yəni qaçdı?

– Qızın hərbi obyektədən çıxarılması xəbəri gələndə o da yanımda idi, bundan xəbər tutub qaçdı. Bacısının olduğu maşına Sumqayıt yolunda məndən tez çıxdı. Hadisənin qarşısını ala bilmədim...

– Yanında idi, hə? – Ələmdarın səsinə qəzəbli bir ironiya vardı. – Düzünü de, ona da yod təklif etdin?

– Başa düşmədim... – Gültən, doğrudan da, Ələmdarın nə demək istədiyini başa düşməmişdi.

– Çox yaxşı başa düşdün nə demək istədiyimi. Sənə əmr edirəm, o qatili tap və şöbəyə təhvil ver! Bu barədə Yusifova da əmr verəcəyəm...

Gültən onun rişxəndlə dediyi sözün mənasını yalnız indi başa düşdü və sarsıldı. Ağır, çox ağır bir söz demək istədi sevdiyi bu adama. Ələmdarı yaralamaq, ürəyinə dağ çəkmək istədi. Çünki özü yaralanmış, ürəyi dağlanmışdı. Lakin elə bir söz tapmayıb susmağa məcbur oldu.

– Mən səni tanıya bilmirəm. Vətəninə təxribat törətməyə gəlmiş bir adamı evində qonaq edirsən, divanında yatıdırırsan. Bu mənim tanıdığım Gültən deyil!..

Deyəsən, bir az əvvəl dediyi sözləri deməməli olduğunu fərqlənə varmışdı və necəsə vəziyyəti düzəltməyə çalışırdı. Qəhərdən boğulan Gültən isə susurdu.

– Yaxşı, mən, deyəsən, çox əsəbiləşdiyim üçün nə dediyimi bilmirəm. Qəlbinə toxundumsa, bağışla. Ancaq mənə də başa düş. Döyüş bölgəsindəyəm, hər gün, hər saat şəhid veririk və Bakıdan belə uğursuz xəbərlər alıram...

Gültən heç nə demədən telefonu söndürdü...

“Ona da yod təklif etdin?”

Altı il əvvəl bu mənzildə baş verənlərə işarə edirdi bu duyğusuz insan... Gültəni nə hesab edirdi, kim hesab edirdi ki, belə bir söz deməyə dili gəlirdi?

Vətəninin torpaqlarında qanlı savaş gedirdi. Otuz ilə yaxın bir müddətdən sonra Azərbaycan ordusu dünyanı heyratə salaraq, itirilmiş torpaqları bir-bir azad edirdi. Belə bir məqamda Moskvadan beş təxribatçı – professional qatil göndərilmişdi ki, paytaxtda ardıcıl təxribatlar törətməklə, mühüm hərbiçiləri, o cümlədən Ələmdarın özünü aradan götürməklə Azərbaycanın qələbəsinə əngəl törətsinlər. Məxfi şöbənin hazırda ən ümdə vəzifəsi həmin təxribatçıları tapıb zərərsizləşdirmək idi və bu işlə Yusifovun əməliyyat-axtarış qrupu məşğul olurdu.

Bəs Gültən nə edirdi? O da eyni məqsəd uğrunda çalışmırdımı? Onun planı aydın və sadə idi: damarlarında türk qanı axan yeganə killerdən – bu işə bacısının yaşaması üçün razılıq vermiş Ayxan Asayevdən istifadə edərək digər killərləri zərərsizləşdirmək... Bunun üçün onun girovluqdakı bacısını xilas etmək lazım gəlirdi və Vəşaq artıq bunu etmişdi. O, Asayevi öz mənzilinə niyə gətirdi? Onun ala gözlərinə aşıq olduğu üçün? Yox! Əsla yox! O bu adamı tamamilə öz tərəfinə çəkmək istəyirdi və bu yolda artıq irəliləməyə doğru addım da atmışdı.

Bəs indi onun rəisi və sevdiyi kişi nə deyirdi? Niyə onu anlamaq əvəzinə belə çirkin fikrə düşüb qəlbinə yaralayır?

Fidan salonun kəndarında göründü. Ev sahibəsinə utancaq və çaşqın nəzərlərlə baxırdı. Bu zaman onun gülməli bir görkəmi vardı. Gültənin verdiyi şalvar əyninə böyük olduğu üçün balağını qatlamışdı, koftası da əməllicə böyük idi.

Lakin Gültən hazırda güləcəkdir və ya gülümsəyəcək halda deyildi. Ayağa qalxıb:

– Səhərin açılmağına az qalıb, – dedi, – yatıb dincəlməlisən. Divanda yatacaqsan. Gecən xeyrə qalsın.

– Xeyrə qarşı... – qız pəsdən dedi.

Gültən yataq otağına keçib arxası üstə taxta çarpayısına uzandı. Əsəbini hələ də boğa bilmədiyi üçün sinəsi körük kimi qalxıb-enirdi. Bilirdi ki, bundan sonra istəsə də, yata bilməyəcək...

XV FƏSİL

QARDAŞ VƏ BACI

Səhər saat yeddidən sonra gözüne yuxu getmişdi, ona görə də gec oyandı. Ona iyirmi beş dəqiqə qalmışdı. Cəld yatağından qalxıb salona keçdi. Adyalı sinəsinə qədər çəkmiş qonağı hələ də mişıl-mişıl yatırdı.

Mətbəxə keçib elektrik çaydanını qoşdu. İki yumurta qaynadı. Ələmdarın təhqiri yadından çıxmırdı. O sözləri başqasından eşitsəydi, bəlkə də, bunun mindəbiri qədər təsir etməzdi ona. Lakin sevdiyi kişinin dilindən qopmuşdu həmin öldürücü sözlər... Əgər o, Gültən Dəmirli idisə, bunu Ələmdara əsla bağışlamayacaqdı.

Dərindən köks ötürüb vanna otağına keçdi. Dişlərini fırçalayıb soyuq su ilə əl-üzünü yudu. Sonra mətbəxdə səhər yeməyi üçün ikinəfərlik süfrə düzəltdi və salona qayıtdı.

Fidan şirin yuxuda idi. Yaxınlaşıb onun məsum sifətinə tamaşa etdi. Ayxanla bu qız eyni atanın övladları olsalar da, tamamilə ayrı dünyanın insanları idilər. Ayxanı tikan koluna, on səkkiz yaşlı bu qızı isə zərif, körpə çiçəyə bənzətmək olardı.

Ayxan Asayev... Görəsən, polis gecə bu əclafı yaxalaya bilmişdimi? Polisin Asayevi yaxalaması Gültənin alternativ əməliyyat planının üstündən çalın-çarpaz xətt çəkilməsi demək idi. Düzdür, Məxfi şöbə onu polisdən ala bilərdi,

amma Ayxanı az-çox tanıyan Gültən heç inanmırdı ki, bu adam Ələmdarın və ya Yusifovun təhriki ilə öz killer yoldaşlarının əleyhinə hərəkət etsin.

Əlini qızın çiyninə qoyub onu astaca silkələdi:

– Oyan, qalx ayağa, bu qədər tənbel olma.

Fidan gözlərini açıb təlaşlı halda ona baxdı. Sonra gülüm-səyib:

– Sabahınız xeyir, – dedi.

– Nə sabah, ay qız, – ev sahibəsi yalandan ona acıqlandı, – artıq günortadır. Qalx əl-üzünü yu, mətbəxə gəl, səhər yeməyi hazırdır.

Mətbəxdə qəlyanaltı edib salona qayıtdılar. Fidan divanda əyləşəndə Gültən telefonundakı muncuqlu qolbaq fotosunu ona göstərdi:

– Sənin tapılmağında bu qolbağın böyük rolu oldu, – dedi. – Kitab şkafindakı qutuda görəndə dərhal anladım ki, bunu özün almamısan, kimsə hədiyyə edib. Çünki sənin zövqünə uyğun deyildi bu.

Fidanın üzü kölgələndi:

– O oğlan mənə uşaq kimi aldatdı...

– Uşaqsan da, bəs nəsən ki? Ancaq narahat olma, o şərfsiz gədə tutulub. İndi bizim uşaqlar Məxfi şöbənin zirzəmisində onu keçə kimi mələdirlər.

– Mən bundan sonra artıq heç bir oğlana inanmayacağam...

– Lap düz eləyəcəksən!.. – Gültən dedi və Ayxanın atası ilə olan şəklini göstərdi: – Bunu da sənin otağında çəkdim.

Fidanın üzünə kədərli bir təbəssüm qondu.

– Atamla qardaşım... – o dedi.

– Sən bu qardaşını çox sevirсэн?

– Hə... Bu foto çəkiləndən dörd il sonra öldürüblər Ayxanı. Üzünü görməsəm də, onu rəhmətlik Emindən heç ayırmıram. O biri qardaşım Emin şəhid olub.

– Bilirəm...

Gültən düşündü ki, Ayxanın sağ olduğunu bacısına deməyin vaxtıdır. Divanda qızla yanaşı oturub söhbətə başladı:

– Fidan, indi sənə sevindirici bir xəbər verəcəyəm. Hazırsan?

– Hə, hazıram. Nə olub ki?

– O vaxt Ayxanı öldürməyibmişlər...

Qızın gözləri heyrətdən böyüdü:

– Necə yəni?

– Yəni o hələ də sağdır.

– Sağdır?

– Bəli.

Gültən Ayxanın başına gələnləri qısaca danışdı. Fidan nəfəsini belə çəkmədən gözlərini onun ağzına dikmişdi. Üz ifadəsi heyrətdən tez-tez dəyişib məzəli şəkil alırdı.

– O, indi haradadır? – Gültənin sözünü bitirməsini gözləyib soruşdu. – Moskvada?

– Yox, təəssüf ki, Bakıdadır. Xidmət etdiyi təşkilat onu və başqa dörd killeri təxribat törətmək üçün Bakıya göndərrib. Məqsəd isə xalqın və hakimiyyətin iradəsini sındıraraq, Qarabağdakı uğurlu əməliyyatlarımızı dayandırmaqdır. Ayxan həmin beş nəfərin içində atası türk olan yeganə adamdır. Səni oğurlamışdılar ki, onu sənin ölümünlə hədələyib bu işə qoşsunlar. Çünki qardaşın onlar üçün əvəzolunmaz agentdir. Məxfi şöbə həmin beş agenti axtarmağa başlayanda mən təklif etdim ki, əvvəlcə səni tapıb xilas edək, sonra bu yolla Ayxanı öz tərəfimizə çəkib digər killərlərin zərərsizləşdirilməsində ondan istifadə edək. Təklifim qəbul olunmasa da, bu plan üzrə müstəqil fəaliyyət göstərməyimə etiraz etmədilər. Bax, sən artıq yanımdasan. Ayxanın köməyi ilə agentlərdən birini zərərsizləşdirmişəm. Gecə sənin Bakıya gətirilməyini eşidəndə qardaşın məni qabaqlayıb səni xilas etməyə gəldi və hədisənin qalan hissəsini sən məndən yaxşı bilirsən.

– Necə yəni? – Fidan heyrətdən az qala çığırdı. – O maskalı adam Ayxan idi?

– Bəli, o idi...

Qız birdən hıçqıraraq ağlamağa başladı.

– Niyə ağlayırsan?

– Onu tutacaqlar?

– Əlbəttə. Polis də, Məxfi şöbə də hər yerdə onu axtarır. Sən qardaşının sağ olmasına heçmi sevinmədin?

– Əgər o, düşməinə xidmət edən bir xaindirsə, sağ olması necə sevinim? Yəni sevindim e, ancaq...

– Hər kəsdən eyni vətənpərvərlik gözləmək düzgün deyil. Nəzərə al ki, qardaşının yaşadığı mühit, aldığı tərbiyə tamam başqa olub. Onu neçə illər təxribatçı killer kimi yetişdiriblər. Lakin onu Bakıya göndərəndə səni oğurlayıblarsa, deməli, qardaşın burada təxribat törətməyə heç də könüllü gəlməyib. Nə demək istədiyimi anlayırsan?

– Hə, anlayıram... – qız ağlamağını kəsib cavab verdi. – Bəs indi necə olacaq?

– Mən çox istəyirdim ki, onu öz tərəfimizə çəkim. Buna ümidim də yaranmışdı. Ancaq bugünkü hərəkəti... O artıq mənim nəzarətimdə deyil. Məxfi şöbənin və ya polisin onu yaxalamasına mane ola bilməyəcəyəm.

Fidan bir qədər fikrə gedib qəmli səslə dedi:

– Onunla görüşə bilsəydim, yalvarardım ki, dövlətə təslim olub düşmənlərə qarşı sizinlə birlikdə mübarizə aparsın.

– Hə, məncə, o səni eşidərdi. Lakin artıq gecdir...

Qapının zəngi çalınanda Gültən qonağına:

– Bir dəqiqə gözlə, – deyib qapını açmağa getdi.

Gələn Ayxan Asayev idi...

Əlində iki market torbası tutmuş killəri içəri buraxıb qapını bağladı. Onu başdan-ayağa süzərək:

– Bəs səni tutmadılar? – deyər soruşdu.

Ayxan mənalı tərzdə gülümsədi:

– Səncə, məni tutmaq belə asandır?

– Başqalarını bilmirəm, amma mənim əlimdə çox asandır. Sənin işin bitib, Asayev. O dörd hərbcini öldürərək aləmi bir-birinə qatmışan. Hər kəs səni axtarır.

– Qoy axtarsınlar...

Gültən yenə onun əlindəki torbalara baxdı:

– Bunlar nədir?

– Aşağıdakı marketdən özüm üçün viski, sənə də bir az mer-meyvə aldım.

Torbaları ondan aldı:

– Sənə deyən vardı ki, meyvə al? Gizlənmək əvəzinə özünü niyə millətin gözüne soxursan?

– Mən gecə o əclafları öldürəndə bacım qaçıb getdi. Hadisə yerinə gəlmiş polislər imkan vermədi onun dalınca qaçım. Görəsən, gedib evə çıxıb bilib?

– Keç içəri görüm! – Gültən bunu deyib özü qabağa düşdü və elə dəhlizdən Fidanı səsləyərək: – Qaçaq qardaşın gəldi, – dedi.

Sonra torbaları qoymaq üçün mətbəxə keçdi. Geri qayıdanda Ayxanla Fidan iki addımlıq məsafədə üz-üzə dayanıb sakitcə bir-birlərinə baxırdılar.

Onlara yarızarafatla iradını bildirdi:

– Bu necə bacı-qardaşlıqdır? Qucaqlaşın da...

Ayxan Fidana doğru bir addım atıb qollarını açdı və bərk-bərk qucaqlaşdılar. Gültən başını bulayıb yenidən mətbəxə keçdi. Ayxanın aldığı meyvələri boşqaba doğrayıb salona gətirdi. Bacı ilə qardaşın divanda oturub söhbət etdiklərini görəndə məmnunluqla gülümsədi. Lebedevin bu ələkeçməz agenti artıq ovcunun içində idi.

– Gəlin stolda oturun, meyvə yeyə-yeyə söhbət edin, – dedi.

Qərara gəlmişdi ki, Ələmdarın əmrinə rəğmən Asayevi Məxfi şöbəyə təhvil verməsin. Həm özünün alternativ əməliyyat planı naminə, həm də onu təhqir etmiş Ələmdarın acığına.

Qapının zəngi çalınanda:

– Kimdir, görəsən? – deyərək qapını açmağa getdi.

Gözcükdən baxıb üç polis əməkdaşını görəndə bir anlıq tərəddüd etsə də, qapını açdı. Gələnlərin biri mayor, biri baş leytenant, digəri isə çavuş rütbəsində idi.

– Gültən xanım sizsiniz? – mayor soruşdu.

– Bəli, mənəm, buyurun.

– Gecə sizin binanın həyatından təcili tibbi yardım maşını qaçırılıb. Ona görə bina sakinlərindən şübhəli kimisə görüb-görmədiklərini soruşuruq.

– Mən gecə burada nə təcili tibbi yardım maşını görmüşəm, nə də şübhəli bir adam. Nə vaxt qaçırılıb maşın?

– Təxminən üçə on dəqiqə işləmiş.

– Hə, mən o vaxt evdə deyildim.

– Bilmək olar gecənin o vaxtında harada idiniz?

– Bunun sizə nə dəxli var, cənab mayor?

Mayor mənalı tərzdə başını yırğaladı:

– Məsələ burasındadır ki, gecə həmin maşınla qəza və ağır cinayət törədilib. Dörd hərbcimiz öz avtomobillərində güllələnib. Nəzarət kameraları hadisədən cəmi bir-iki dəqiqə sonra sizin avtomobilinizin orada olduğunu göstərir. Özü də şübhəli bir şəkildə... Yəni siz Sumqayıt istiqamətində gedərkən qəza baş vermiş yeri ötərək tez də geri qayıtmış, sonra yolunuza davam etmədən Bakıya gəlmişsiniz. Bunu necə izah edə bilərsiniz?

Gültən anladı ki, onun Fidanı avtomobilinə mindirdiyi yer ya heç bir nəzarət kamerasının görüntü dairəsinə düşmür,

ya da düşürsə belə, polislər həmin kameraların qeydlərinə baxmayıblar.

– Bir dəqiqə gözləyin, – deyərək içəri keçdi.

Salonda Ayxana baxıb sağ əlinin şəhadət barmağını do-daqlarının üstünə qoyaraq, telefonu ilə xidməti vəsiqəsini götürdü, polislərin yanına qayıdıb vəsiqəsini onlara göstərdi.

– Siz Məxfi şöbənin zabitisiniz? – mayor təəccüblə soruşdu.

– Bəli. Burada qəribə olan nə var ki?

– Əlbəttə, heç nə... Amma, xahiş edirəm, sualıma cavab verin. Həmin vaxt hadisə yerində olmağınızı necə izah edirsiniz?

– Bizim təhqiqat bölməsi Sumqayıtda əməliyyat aparırdı. Gecə əməkdaşımız Nəsrin Həsənli ilə telefon əlaqəsi yarada bilmədiyim üçün narahat olub özüm Sumqayıta getmək qərarına gəldim. Qəza baş verən yerə çatanda Həsənlinin avtomobilini gördüm. Maşını döndərərək onun yanına sürdüm. O da həmin vaxt Sumqayıtdan Bakıya gəlmiş. Bu qədər!..

O, gecə hadisə yerində Nəsrinə bəzi təlimatlar vermişdi və əmin idi ki, polislər onu danışdırsalar, eyni sözləri deyəcək.

– Sumqayıtda nə əməliyyatı aparırdınız ki? – sualı bu dəfə baş leytenant verdi.

– Gizli əməliyyat olduğu üçün sizə heç nə deyə bilmərəm.

– Biz sizə necə inana bilərik? – mayor soruşdu. – Xahiş edirəm, bizimlə polis bölməsinə gəlib yazılı izahat verəsiniz.

Gültən kinayə ilə gülümsəyib başını buladı və mobil telefonu ilə təhqiqat bölməsinin rəisinə zəng vurub dedi:

– Tural müəllim, salam. Xahiş edirəm, cənab polislərə mənim gecə dövlət əhəmiyyətli əməliyyatda iştirak etdiyimi və Sumqayıt yolundakı hadisə ilə əlaqəmin olmadığını başa salasınız.

Telefonu mayora uzatdı. Polis mayoru telefonu götürüb qulağına apardı, Turalı dinləyib:

– Aydınır, Tural müəllim, sağ olun, – deyərək onu yenidən sahibinə qaytardı.

– Gültən xanım, deyirsiniz ki, maşının sizin binanın həyatından qaçırılması və sizin bir az sonra Sumqayıt yolundakı hadisə yerində görünməyiniz, sadəcə, təsadüfdür?

– Eynən, cənab mayor, özünüz də bilirsiniz ki, belə maraqlı təsadüflər çox olur.

– Bəli, həqiqətən, maraqlı təsadüfdür... – mayor bunu bir qədər şübhəli ahənglə dedi və sağollaşib getdilər.

Salona qayıdanda Ayxan sualedici gözlərini onun üzünə dikdi:

– Nə deyirdilər?

– Səni axtarırlar.

– Sən nə dedin?

– Dedim ki, cənab Asayev bir az yorğundur, sonra gəlin.

– Hə, düz demisən, – Ayxan güldü. – Həqiqətən, yorğunam. Gecə sizin polislərin əlindən qaçıb qurtulmaq o qədər də asan olmadı.

Onu ciddiyyətlə süzən Gültən:

– Sən hələ bir mənimlə gəl, – deyərək balkona doğru getdi.

Ayxan da ayağa qalxıb onun arxasınca gəldi və qapını örtüb zarafat yana:

– Eşidirəm, rəis, – dedi.

Gültən boz-yaşıl gözlərini əfsanəvi agentin tünd-mavi gözlərinə dikdi.

– Mənim köməyimlə bacına qovuşdun, – dedi. – Səni Məxfi şöbəyə, polisə təhvil vermədim. İndi de görüm, üç agent yoldaşını tutmaqda mənə kömək edəcəksənmi?

Ayxan bir qədər fikirləşdikdən sonra dilləndi:

– Həbs edilməyəcəyimə və sərbəst şəkildə Moskvaya qayıda biləcəyimə söz verirsən?

– Nə tapmısan axı bu Moskvada? General Lebedev üçün darıxmısan?

– Hə, darıxmışam. Ondan anamın intiqamını alacağıma söz vermişəm.

– Yaxşı... – Bu dəfə Gültən düşünməli oldu. – Mən söz verirəm ki, sənin burada həbs olunmamağın üçün əlimdən gələn hər şeyi edəcəyəm. Bu səni qane edir?

– Deyəsən, edir... – Ayxan gülümsədi. – Çünki sənin əlindən çox şey gəldiyinə artıq şahid olmuşam.

– Onda danışdıq?

– Danışdıq!

– Mənimləsən?

– Səninləyəm!

– De görüm, hazırda Bakıda gizlənmiş o üç agentinizi nə dərəcədə tanıyırsan?

– Oleq Kuznetsovla nisbətən daha yaxınıq. Məndə təkcə onun telefon nömrəsi var. O, partlayıcılar üzrə mütəxəssisdir. Dilan Kalkan barədə az-çox məlumatım olsa da, yaxından tanıyıram. Lebedevin dəstəsinə xüsusi olaraq Suriyadan gətirilib. Sərrast snayper və əlbəyaxa döyüş ustasıdır. Hoven Novikov isə... Bu adam məşhur qatildir. Axtarışda olduğu üçün üzündə plastik əməliyyat etdirib. Onunla da münasibətim olmayıb. Yeri gəlmişkən, deyim ki, olduqca təhlükəli adamdır.

– Yəni səndən də təhlükəlidir?

Ayxan çiyinlərini çəkib kinayəli şəkildə dedi:

– Mən sənənin düşündüyün qədər təhlükəli deyiləm. Xüsusən də qadın və uşaqlar üçün... Amma Hoven Novikova görə yaşın və cinsin qətiyyəni fərqi yoxdur.

– Yaxşı... Nə qədər ki Fidanın xilas edilməsi şefinizin qulağına çatmayıb və səndən şübhələnməyiblər, Oleqlə zəngləşib görüş təyin edə bilərsən?

– Edə bilərəm.

– Onda elə indi danış. Elə et ki, onun səsinə mən də eşidim.

Ayxan telefonunu cibindən çıxarıb Oleqə zəng vurdu. Birinci zəngə cavab verməyən Oleq Ayxan ikinci dəfə zəng edəndə telefonu götürdü.

– Hə, Pavel, haraldasan, səndən səs-səmir çıxmır? – rus dilində dedi.

– Heç danışma, Oleq, başıma əcaib işlər gəldi, – Ayxan Gültənə baxa-baxa dedi.

– Nə iş gəldi ki? Altan da yoxa çıxıb. Sokolov ikiniz üçün də narahatdır. Nə baş verib?

– Telefon söhbəti deyil. Gəl bu gün görüşüb danışaq.

– Yəni bu qədər vacibdir, Pavel?

– Hə, çox vacibdir!

– Əlimdə təxirəsalınmaz iş var. Bu gün ilk tapşırığımı almışam, onu bitirim, görüşək.

– Nə vaxt?

– Günorta saat ikidə.

– Harada?

– “Çinar” restoranının qarşısında. Taksi sürücülərinə desən, tanıyacaqlar.

– Yaxşı, danışdıq, Oleq...

Ayxan telefonu söndürüb Gültənə baxdı:

– Əgər Oleq tapşırıq alıbsa, deməli, haranısa partladacaq.

– Hə... – Gültən başını mənalı tərzdə buladı. – Deməli, lap vaxtında danışdın onunla. İçəri keçib hazırlaşaq. Amma bacın heç nə bilməsin.

Salona qayıtdılar. Divanda əyləşmiş Fidan yeni qovuşduğu qardaşına necə də sevgi ilə baxırdı...

XVI FƏSİL

ASAYEV

ÖZ AGENT YOLDAŞLARINA QARŞI

Taksi paytaxtın şimal çıxışındakı “Şamaxinka” deyilən ərazini ötərək sağa buruldu və uzun, düz küçə ilə üzünə-şığı getməyə başladı. Sürücü və arxa oturacaqda oturmuş Ayxan tibbi maska taxmışdılar. Sürücü yola düşəndən koronavirus pandemiyası barədə danışdı. Deyirdi ki, böyük dövlətlər bu xəstəliyi bilərək yayırlar – insanların qırılması üçün. Çünki Yer kürəsində əhalinin sayı həddən artıq çoxdur və onlara yemək çatdırmaq çətinləşdiyi üçün bu sayı azaltmağa ehtiyac var.

Ayxan sürücünün bu “dahiyanə” fikirlərinə yalnız kinayəli təbəssümü ilə cavab vermiş və o da söhbəti dəyişib müharibə mövzusunda keçmişdi. Deyirdi ki, baci oğlu, bizimkilərin cəbhədə belə sürətlə irəliləməyi müvəqqəti bir şeydir, bizi istəməyən böyük dövlətlər qələbə qazanmağımıza heç vaxt razı olmaz, indi sən görəcəksən, əgər bir az da irəli getsək, əllərindən gələni edib bizi dayandıracaqlar. Hələ bu harasıdır, başımıza daha böyük bəlalar gələ bilər...

Əyninə göy cins şalvar və onunla eyni rəngdə gödəkcə geyinmiş Ayxan kürəyini arxaya söykəyib sakit oturmuşdu. Sürücünü, demək olar ki, dinləmirdi. Gah az sonra görüşəcəyi

Oleq Kuznetsov barədə düşünürdü, gah da ilk dəfə bu gün görüb tanış olduğu gözəl bacısı Fidan barədə.

– Buyur, bu da “Çinar” kafesi! – sürücü maşını düz kafenin qarşısında saxlayıb dedi.

Ayxan gediş haqqını ödəyib maşından düşdü. Kapitan Dəmirinin hazırda harada olduğunu və qarşıdakı əməliyyat barədə nə planlaşdırdığını dəqiq bilmirdi. Gültənlə onun yaşadığı binanın həyatında ayrıldılar və Ayxan taksi saxlayaraq birbaşa bura sürdüdü. Bircə bunu bilirdi ki, Oleqlə görüşən kimi onu xəlvət bir yerə çəkib tərk-silah etməli və bu barədə Gültənə xəbər verməlidir.

Ayxanın bu cəsarətli, yaşıl göz qızdan xoşu gəlmişdi. Hətta onun mütənasib bədən quruluşuna oğrun nəzər yetirib, ürəyindən bəzi şeylər də keçirmişdi. Gültənlə mənzilə gəlib orada təklidə olacaqlarını biləndə isə, onunla bütün gecəni səhərə kimi yataqda sevimək istəyi baş qaldırmışdı içində. Lakin Gültənin yaşıl gözlərindən belə bir istək əsla oxunmurdu və Ayxan bunu anlayanda arzusundan vaz keçməli oldu.

Məxfi şöbənin gənc kapitanı onun gödəkcəsinə çip yerləşdirmişdi ki, hərəkətlərini öz telefonunda izləyə bilsin. Bu, əməliyyatın gedişi üçün lazımlı bir tədbir idi, həmçinin Gültən, deyərsən, ona hələ də tam etibar etmirdi. Yəqin, düşünürdü ki, Lebedevin bu köhnə agentı öz keçmiş xidmət yoldaşı Oleq Kuznetsovla görüşüb söhbət edəndən sonra Məxfi şöbəyə işləməkdən vaz keçə bilər.

Lakin Gültən, doğrudan da, belə düşünürdüsə, yanılırdı. Çünki Ayxan ondan əlavə bacısına da söz vermişdi. Fidana demişdi ki, arxayın olsun, artıq Azərbaycan onun da vətənidir və vətəninin əleyhinə heç bir hərəkət etməyəcək. Qız öz şəhid qardaşı Eminlə necə də fəxr edib qürurlanırdı. Hətta o dərəcədə qürurlanırdı ki, Ayxan onu dinləyəndə hazırkı durumuna görə bir anlıq xələt çəkmişdi.

Kafenin qarşısındakı səkidə gəzişərək saatına baxdı. Görüş vaxtından üç dəqiqə ötürdü. Nə küçədə, nə də səkidə diqqətini cəlb edəcək şübhəli bir şey yox idi.

Oleq ondan dörd-beş yaş böyük olardı. Ayxan Lebedevin adamları onu oğurlayıb dəstəyə qatdığı zamanlardan tanı-mışdı bu adamı və münasibətləri heç də pis olmamışdı. Hət-ta bir dəfə hansısa tapşırığı birlikdə yerinə yetirərkən Ayxan Oleqi ölümdən xilas etmişdi. Baxmayaraq ki, uzun illər sonra dəstəyə qayıdanda o artıq Ayxan Asayev idi, Oleq ona hələ də keçmiş adı ilə müraciət edirdi. İndi o bu keçmiş agent yoldaşı-nı tutub Azərbaycan dövlətinə təhvil verməli idi və buna görə az da olsa, vicdan əzabı çəkmirdi. Çünki Oleq bura – Fidanın doğma vətəninə, deməli, elə onun da vətəninə zərbə vurmaq üçün gəlmişdi. Ayxan Asayev buna imkan verməyəcəkdı.

Saat 14:06-da telefonuna Oleqdən zəng gəldi:

– Pavel, sən indi haradasan?

– Şərtləşdiyimiz yerdə, yəni “Çinar” kafesinin qarşısında.

– O kafe iki küçənin kəsişməsindədir, iki küçəyə açılan qapıları var. Sən hansındasan?

Ayxan divardakı lövhədən küçənin adını oxudu:

– Mir Cəlal küçəsində. Kafenin şimala baxan tərəfində.

– Aha... Sənin izlənilmədiyinə əmin olmaq istəyirəm. Cəld o biri küçəyə keç və həmin küçənin səkisi ilə üzüaşağı qaçmağa başla. Bacardığın qədər sürətlə qaç. Qarşıdakı ikinci küçədə sola dön və on addım sonra yolun sağında dayan.

– Bu nəyə lazımdır axı, Oleq? Məni izləyən yoxdur.

– Başla, Pavel, yoxsa məni görməyəcəksən!

Ayxan telefonu söndürüb cibinə qoydu. Durduğu küçə ilə kəsişən küçəyə keçərək səki ilə cənuba doğru qaçmağa başladı. Artıq hiss edirdi ki, burada nəşə bir iş var, ancaq geri çəkilmək fikrində deyildi. Bu gün nəyin bahasına

olur-olsun, Oleqlə görüşməli idi. Özünün deməsinə görə, bu adam bu gün Vadim Sokolovdan tapşırıq almışdı və o tapşırıq Bakıda hansısa əhəmiyyətli obyektin partladılması ola bilərdi.

Birinci məhəllənin tinini geridə qoyub qaçmaqda davam etdi. İkinci tinə çatanda sola dönüb dar küçənin qarşı səkisinə adladı və on addım sonra durub üzünü küçəyə tərəf çevirdi.

Elə həmin anda sürətlə gəlib düz qarşısında dayanan “Hyundai” markalı mikroavtobusun qapısı açıldı. Ayxan salondan ona əl edən Oleqin tələbi ilə içəri girdi və qapı dərhal örtüldü. “Hyundai” gəldiyindən daha artıq sürətlə yoluna davam etdi.

Salondakı üzbəüz iki oturacağın qabaq tərəfdəkində Oleq sarışın bir oğlanla oturmuşdu. Arxadakı oturacaqda isə ortayaşlı bir kişi vardı. Ayxan keçib onun yanında oturdu. Bu zaman Oleqin yanındakı sarışın da qalxıb arxaya gəldi. Onun digər tərəfində özünə yer eləyən kimi hər ikisi tapançasını çıxarıb Ayxanın böyrünə dirədi. Sarışın sol əlini Ayxanın arxasına uzadaraq silahını belindən çıxardı. Onu Oleqə tərəf tullayanda Oleq tapançanı havada tutub oturacağın üstünə qoydu və Ayxana baxıb qalibənə əda ilə gülümsədi.

Mikroavtobus indi küçədəki avtomobillərin arasında normal sürətlə hərəkət edirdi.

– Bu nə deməkdir, Oleq? – Ayxan əsəbi halda soruşdu.

Sualını cavabsız qoyan keçmiş agent yoldaşı telefonla ha-zırda Bakıda olan şefi polkovnik Sokolova zəng vuraraq dedi:

– Pavel artıq əlimizdədir, cənab polkovnik, əmriniz nə-dir?.. Aha, aydındır... Oldu! – Oleq telefonu söndürüb ci-binə qoydu və Ayxanın sualına yalnız bundan sonra cavab verdi: – Bu o deməkdir ki, əzizim Pavel, generalımız artıq sənin qələmini qırıb.

– Bu, yeni xəbər deyil, – Ayxan istehza ilə gülümsədi. – Lebedev hələ on iki-on üç il bundan əvvəl mənim qələmimi qırmışdı, ancaq gedib yenisini aldım.

– Deməli, onda bu qələmini də qırıb. Mən şəxsən bilirəm ki, sən Azərbaycanın əleyhinə nəşə edən deyilsən. Lakin Lebedev sənə daha bir şans vermək istədi. Düşündü ki, bəlkə, bacına görə ağillanıb yola gələrsən, bu da olmadı. Düzünü de, onun xilasında sənənin əlin var?

– Onu mən özüm xilas etdim. Təkbəşinə...

– Hə?.. Biz də belə düşünmüşdük. Nəzərinə çatdırım ki, orada general Ruslanovun dörd adamını güllələmişən və ölüm hökmünün verilməsində bunun rolu az olmayıb.

Ayxan fikirləşdi ki, Gültən paltarına çip yerləşdirərək çox ağıllı iş görüb və bu dişi canavar, güman ki, indi onları izləyir.

– Altanın sənənlə əməliyyata gedəndən bəri səs-səmiri gəlmir. Yoxsa onu ələ vermişən? De görüm, haradadır o?

– Nə bilim haradadır? Yəqin ki, cəhənnəmdə...

Keçmiş agent yoldaşı kinayə ilə başını buladı:

– Mən bu günlərdə öyrəndim ki, sənənin atan Azərbaycan türkü imiş, Pavel. Əsl adın da Ayxan imiş... Deməli, atanın qanı özünü göstərdi, hə? Düşündün ki, sən o tərəfə keçsən, daha bizim işimiz alınmayacaq? Xeyr! Artıq sənə ehtiyacımız yoxdur. Bilirsən mən bu gün hansı tapşırığı yerinə yetirdim? Bir məktəbə bomba yerləşdirdim. Özü də elə yerinə ki, sabah səhər saat doqquzda azı qırx ibtidai sinif şagirdi parça-parça olacaq. Əlavə olaraq bir bombanı da məktəbin qarşısındakı Milli qəhrəman büstünün altına qoydum ki, həmin anda o da göyə uçsun, nə demək istədiyimizi anlasınlar. Heç bilir-sən bu nə deməkdir? Artıq hər şey başqa cür olacaq. Qələbə xəbərlərindən məst olmuş ölkə əhalisi dərindən sarsılacaq, anlayacaq ki, qazanılan hər qələbəyə, azad olunan hər kəndə

görə bədəl ödəmək lazımdır. Bax onda artıq erməni ilə vuruşmaq istəyən də tapılmayacaq. İnsanlar başa düşəcəkdir ki, otuz ildən sonra ayağa qalxıb müharibə ilə torpaq qaytarmaq xam xəyaldan başqa bir şey deyil...

– Sən nə alçaq, murdar adamsanmış, Oleq! – Ayxan qəzəblə dedi. – Körpə uşaqların nə günahı var? Hansı məktəbə qoymusan bombanı?

– Əslində, sənə deyərdim, çünki onsuz da öləcəksən, ancaq, doğrusu, heç özüm də bilmirəm hansı məktəbə qoymuşam. Ruslanovun adamları bombaları verərək ünvanı göstərirlər, mən də gedib qoymuşam.

– Bilirəm də, anan ermənidir sənənin. Onun xarabə südünü əmmisən, it oğlu!

– Sən kimin südünü əmmisən guya? Anan çeçen olub, özü də mafiyaya işləyib.

– Mənim anam ən azından adam doğub, sənənin qəhbə anan kimi zəhərli həşərat doğmayıb.

Mikroavtobus magistral yolla şəhərkənarı qəsəbələrə doğru irəliləyirdi. Sürücü başını bir anlıq salona tərəf çevirib:

– Oleq, bizi bir məşin izləyir, – dedi.

Lebedevin peşəkar agentı bundan bir qədər narahat oldu:

– Nə məşindir o elə?

– Qara rəngli “Mazda”dır. Əvvəl uzaqdan izləyirdi, indi isə bizə xeyli yaxınlaşıb.

– Hmm... – Oleq hikkə ilə dodağını gəmirirdi. – Sürəti artır!

Ayxan düşündü ki, əgər Gültən təkdirsə, burada onu xilas edə bilməyəcək. Deməli, o özü nəşə etməli idi. Hətta Oleqi ələ keçirə bilməsələr belə, ölməzdən əvvəl bir yol tapıb hansısa məktəbə bomba qoyulduğunu Gültənə bildirməli idi.

– Deməli, məni tutmaq üçün özünə adam gətirmisən, xain? – Oleq dişlərini qıcayıb tapançasını Ayxanın sinəsinə

tuşladı. – Artıq səni Sokolova vermək planı ləğv olundu. Elə burada öləcəksən!

Ayxan anladı ki, artıq bir saniyə belə yubanmaq olmaz. Hər iki qolunu qəfildən yuxarı qaldıraraq yanındakıların boynlarını qamarladı və onların silah tutan əllərindən yapışdı.

– Onları burax! – Oleq çığıraraq əmr etdi. – Yoxsa atəş açacağam.

Əslində, o, xəbərdarlıq etmədən atəş açıb Ayxanı vurmaq istəyirdi. Lakin Ayxan onun iki adamını özünə qalxan eləmişdi və atılan güllə onlardan birinə dəyər bilərdi.

Sürücü arxaya baxıb bu mənzərəni görəndə idarəetməni bir anlıq itirdi. Arxa oturmaqda isə qızgın mübarizə gedirdi. Rəqiblərinin boynlarını qolları arasına almış Ayxan onları boğmaq istəsə də, bunu bacara bilmirdi. Hər ikisi ona çox ciddi müqavimət göstərirdi.

Oleq oturduğu yerdən sərrast atəş açaraq Ayxanı vura bilməyəcəyini anlayanda ayağa qalxıb ona yaxınlaşmaq istədi. Lakin yerindən duran kimi qüvvətli təkanın təsirindən müvazinətini itirib yıxıldı.

Gültən sol tərəfdən gəlib “Mazda”-nı mikroavtobusa elə çırpdı ki, sürücü heç nə edə bilmədi və “Hyundai” yerdən bir metrə qədər hündürdə olan asfaltdan düzlüyə aşdı. Mikroavtobusun başı əzilmiş sürücüsü yerindəcə keçindi.

Ayxan yıxılsa da, rəqiblərini buraxmadı. Onlardan biri – sarışın oğlan artıq ölmüşdü. İkincini isə Ayxan elə onun öz tapançasından atəş açaraq öldürdü. Yan tərəfi üstə aşmış mikroavtobusun içində iməkləyib hələ tam özünə gəlməmiş Oleqin üzərinə atılaraq yuxarıdan kimlərinə şüşələri sındıraraq:

– Məxfi şobə, təslim olun! – dediyini eşitdi.

Ayxan yuxarıdan salonun içində boylanmış üç silahlı gəncin artıq tərək-silah edilmiş Oleqi yuxarı çəkməsinə kömək etdi.

Sonra tapançasını tapıb götürərək maşından çıxdı. Sağ çiyni bir qədər zədələnmişdi. Gültəni qarşısında gördü. O, qabağı əzilmiş “Mazda”-sının yanında dayanmışdı. Ayxan onun işarəsi ilə arxa qapısını açıb cəld maşına mindi.

Üç qara kostyumlu gənc Oleqin başına torba keçirib, onu yaxındakı “Alfa Romeo”-ya oturdaraq sürətlə oradan uzaqlaşdılar.

Yoldan keçən maşınların sürücüləri aşmış mikroavtobusu görüb sürəti azaldı, bəziləri isə maraqla xatirinə saxlayıb maşından düşürdülər. Gültən maşını qırağa çəkib güzgüdən Ayxana baxdı və soruşdu:

– Yaralanmısan?

Ayxan:

– Yox, bir azca çiynim əzilib, vəssalam, – dedi və tez də əlavə etdi: – Kuznetsov Bakıdakı orta məktəblərin birinə bomba yerləşdirib. İbtidai sinif şagirdlərinin dərs otağına... Bomba səhər saat doqquzda partlayacaq. Bir bomba da həmin məktəbin qarşısındakı Milli qəhrəman büstünün altına qoyulub. Məncə, həmin büstə görə məktəbi müəyyən edə bilərsiniz.

– Alçaqlar! – Gültən üzünü turşutdu. – Necə rəzil insanlardır bunlar. Bakıda çox məktəbin qarşısında Milli qəhrəman və ya şəhid büstü var, amma narahat olma, bizimkilər onu tezliklə taparlar.

Gültən mobil telefonunu çıxardı, Tələtə zəng vurub dedi:

– Tələt, salam. Şəhərdəki orta məktəblərdən birinə bomba qoyulub. Səhər saat doqquzda partlayacaq. İbtidai sinif şagirdlərinin dərs otağına və məktəbin qarşısındakı Milli qəhrəman büstünün altına... Məlumat bu qədərdir.

– Əminsən? – əks-kəşfiyyat bölməsinin rəisi təəccüblə soruşdu.

– Hə, əminəm.

– Bu saat Yusifova məlumat verərəm, dərhal tədbir görərik.
 – Səndən bir xahişim də var.
 – Buyur, Gültən.
 – Yasinə de ki, sənə bildirəcəyim ərazinin nəzarət kameralarındakı son on dəqiqəlik qeydləri silsin. Biz indicə burada qanlı bir əməliyyat keçirdik.

– Hər şey yaxşıdır?
 – Hə! Killerlərdən birini də ələ keçirdik. Uşaqlar onu Məxfi şöbəyə gətirir. Bombanı məktəbə o qoyub. Elə onun özündən də nəşə öyrənmək olar.

– Aha, çox gözəl! Ayxan Asayevdən nə xəbər var?
 – Killeri onun köməyi ilə yaxaladıq.
 – Deməli, sən alternativ əməliyyat planını işləyir, ha?
 – İşləyir.
 – Afərin! Yaxşı, mən bu saat Yasinə göstəriş verərəm.
 – Sağ ol, Tələt!

Telefonu söndürüb motoru işə saldı və maşını şəhər istiqamətində sürərək Ayxana müraciətlə:

– Maşın yaman əzildi, gərək ustaya verim, – dedi.
 – Sən mikroavtobusu vaxtında vurdun, Gültən, – Ayxan minnətdarlığını bildirdi. – Oleq həmin an məni güllələməyə hazırlaşdı.

– Mən sizi axıra qədər izləmək fikrində idim. Bizim uşaqlar da arxamca gəlirdilər. Ancaq mikroavtobusun oynadığını görəndə anladım ki, sən orada şuluqluq etməyə başlamısan.

– Çox sağ ol!
 – Dəyməz. Biz artıq sənə eyni tərəfdəyik.
 – Hə... Bilirsən, bəlkə də, həyatımda ilk dəfə belə qorxu keçirdim. Ölməyi heç istəməirdim.
 – Nə əcəb?

– Fidana görə. Düşündüm ki, ölsəm, o çox kədərlənəcək. Adamın belə bir doğmasının olması nə gözəl şey imiş.

– Hə...

Gültən "Mazda"nı təmirxanaya sürdü. Evə taksi ilə gəldilər. Onlar gələndə Fidan mətbəxdə xörək bişirirdi.

Yeməkdən sonra Ayxan ev sahibəsinə dedi ki, Bakıda Fikrət Nəzərli adlı tanışı var, onun evinə gedib orada qalmaq istəyir. On il əvvəl həmin iş adamı Rusiyada yaşayarkən çox böyük problemlə üz-üzə qalmış, Fixmanın bürosunda detektiv kimi çalışan Ayxan təhqiqat apararaq onun problemini həll etmişdi. Gültən etiraz etməyib razılaşdı. Çünki bugünkü çətin əməliyyatdan sonra Ayxana qarşı inamsızlıq göstərə bilməzdi.

Ayxan bacısı ilə sağollaşanda onu qucaqlayıb:

– Qorxma, sənə söz vermişəm, mənə görə başaşağı olmayacaqsan, – dedi.

Ev sahibəsi onu qapıya qədər ötürdü:

– Diqqətli ol, polis tərəfindən yaxalansan, səni xilas edə bilməyəcəyəm.

– Sən Axillesi tanımırısan, – Ayxan gülümsədi.

– Yenə lovğalıq... Amma onu deyim ki, sənə yaraşır bu.

– Bacımı sənə tapşırıram. Hələlik.

– Yaxşı, get! Hələlik! – Gültən dedi və Ayxan pilləkənlə aşağı düşəndə onun arxasınca baxıb başını buladı. – Pah atonnan! Kişi bacısını mənə tapşırırmış...

XVII FƏSİL

KUBİNKADA QƏTL

Oleq Kuznetsovun ələ keçirildiyi əməliyyatdan iki gün ötmüşdü. Günorta vaxtı Əlizadə Gültənə zəng vurub bildirdi ki, axşamüstü saat altıda Məxfi şöbədə təcili müşavirə keçiriləcək və o da orada iştirak etməlidir.

Ayxan tanış oları iş adamının evində yeyib-içib istirahət edirdi. Fidan hələ də Gültənin yanında idi. Evi silib-süpürərək, xörək bişirərək onun xoşuna gəlməyə çalışırdı. Vaşaq isə hələ də Hoven Novikovla suriyalı Dilan Kalkanın izinə düşə bilmədiyini üçün çox narahat idi.

Döyüş bölgəsində olan rəisi ilə o xoşagəlməz söhbətdən sonra heç danışmamışdılar. Ələmdar bir dəfə zəng etmişdisə də, telefonu açmamışdı. Xəncər kimi qəlbini doğramış sözlərinə görə Ələmdarı bağışlaya bilmirdi və bağışlamaq fikri də yox idi. Çünki Ələmdar həmin sözlərlə Gültənin qadınliq qururunu sındırmışdı və bir qadın üçün bundan daha əhəmiyyətli çox az şey var.

Əvvəlcə təmirxanaya gedib avtomobilini götürdü və Məxfi şöbəyə öz "Mazda"sı ilə gəldi.

Müşavirə rəis müavini Elsevər Yusifovun kabinetində keçirilirdi. Bölmə rəislərinin hamısı burada idi. Yusifov kədərli və yorgun görünürdü. Ayağa qalxıb təmkinlə dedi:

– Hörmətli zabitlər, əsas məsələyə keçməzdən əvvəl öz adımdan və Məxfi şöbə adından kapitan Gültən Dəmirliyə təşəkkür etməyi özümə borc bilirəm. Bildiyiniz kimi, son müşavirəmizdə mənim rəhbərliyimlə əməliyyat-axtarış qrupu yaradılarkən Gültən xanım – bizim igid Vaşaqımız özünün alternativ əməliyyat planını təklif etdi. Rəisimiz polkovnik Məlikov onun təklifini əsas plan kimi qəbul etməsə də, müstəqil fəaliyyət göstərməsinə etiraz etmədi və kapitan Dəmirlinin planı özünü qismən də olsa, doğrultdu. O, Ayxan Asayevin bacısını Ruslanovun əlindən xilas etməklə axtardığımız beş agentdən, bəlkə də, ən təhlükəlisi olan bu adamı öz tərəfinə çəkə bildi. Nəticə ürəkaçandır. Kapitan Dəmirli məhz Asayevin yardımı ilə iki təxribatçı-killəri zərərsizləşdirə bilib. Altan Fədai ilə Oleq Kuznetsovu... Ayxan Asayevin özünü də nəzərə alaraq deyə bilərik ki, o axtardığımız agentlərin üçünü zərərsizləşdirib. Sizə bir daha təşəkkür edirik, kapitan!

Gültən oturduğu yerdən razılıqla başını tərpətdi:

– Sağ olun. Ancaq mən yalnız öz vəzifəmi icra etmişəm. Özü də yarımçıq... Hoven Novikovla Dilan Kalkan hələ də sərbəstdir.

– Onlar barədə xüsusi danışacağıq. İki gün əvvəl kapitan Dəmirlinin məlumatı əsasında orta məktəblərdən birində işlək partlayıcı qurğu aşkar edib götürdük və bununla əliyə yaxın məktəblinin həyatı xilas edilmiş oldu. Kuznetsov hazırda bizim zirzəmidəki kameraların birində saxlanılır və bundan heç kəsin xəbəri yoxdur. Səbəbini izah edəcəyəm. Kapitan Dəmirlinin Kuznetsovun yaxalanması və üç nəfərin öldürülməsi ilə bitən əməliyyatından bir neçə saat sonra general Ruslanovun yavəri mənə zəng vurdu. Generalının adından tələb etdi ki, Kuznetsovu onlara verək. Mən ona

dedim ki, Kuznetsov bizim əlimizdə deyil, həmin hadisədən, ümumiyyətlə, xəbərimiz yoxdur. Ayxan Asayevi soruşdu. Onun barəsində də elə dedim. Başa düşürsünüzmü, əzizlərim, vəziyyət olduqca ciddidir. Cənab Ali Baş Komandan Ruslanov və onun kimi bəzi etibarsız zabidləri komandanlıqdan kənarda saxlasa da, onlar hələ Bakıda sərbəst dolanırlar. Arxalarında duranlara güvənərək müharibədə uduzmağımız üçün əllərindən gələni edə bilirlər. Biz öz vəzifəmizi icra edib dövlət başçısına bacardığımız qədər dəstək olmalıyıq... Rəhbərlik etdiyim əməliyyat-axtarış qrupu gecə-gündüz çalışır. Ruslanov və onun əlaltıları barədə xeyli məlumat toplamışıq. Məqamı gələndə rəisimiz həmin materialları birbaşa dövlət başçısının masası üstünə qoyacaq. Bakıya guya istirahətə gəlmiş hərbi ekspert Vadim Sokolovun hər addımı izlənilir, lakin qeyd edirəm ki, Ruslanova bağlı bir-iki zabitlə görüşündən savayı şübhəli heç bir hərəkəti qeydə alınmayıb... – Yusifov susub masa arxasındakı zabidləri süzdü, sonra dərindən köks ötürüb kədərli halda dedi: – İndi isə keçək bura toplaşmağımızın əsas səbəbinə. Dünən polkovnik rütbəli bir kəşfiyyatçı zabitimiz işlə əlaqədar müvəqqəti olaraq Bakıya çağırılıbmış. Yaşadığı binada bloka daxil olarkən bıçaqlanaraq qətlə yetirilib və alnında bıçaqla xaç işarəsi qoyulub.

– Hoven Novikov! – Gültən yerindən qəzəblə dilləndi.

– Bəli, kapitan, biz də belə düşünürük. Çapaqla ləqəbli bu ələkeçməz qatil bizə açıq-aşkar meydan oxuyur. Bu gün səhər isə... Xarici ölkənin diplomatı səfirliyin qarşısında maşından düşərkən uzaq məsafədən snayper tüfəngi ilə vurulub... Bu şəxərsizlər əvvəldən qələbəmizi istəməyən xarici dövlətləri üstümüza qaldırmaqla cəbhədə sürətlə irəliləyən ordumuzu dayandırmaq istəyir. Lakin Azərbaycanın xüsusi xidmət orqanları buna imkan verməyəcək! Elə bu dəqiqədən

etibarən Hoven Novikov və Dilan Kalkanın tutulub zərərsizləşdirilməsi üçün əlinizdən gələn hər şeyi etməlisiniz. Artıq bizə evə getmək, yatmaq yoxdur. Hər kəs iş başına! Çıxa bilirsiniz. Gültən xanım, siz qalın.

Tələtlə Gültəndən başqa hamı çıxan kimi Yusifli üzünü qıza tutub dedi:

– Gültən xanım, təxribat məqsədilə paytaxtımıza soxulmuş beş təhlükəli agentdən üçünü zərərsizləşdirdiyiniz üçün sizə, həqiqətən, minnətdarıq. Lakin onlardan birinin hələ də dirisi və ya ölüsü əlimizdə deyil. Ayxan Asayevi nəzərdə tuturam. O, indi haradadır? Onu niyə şöbəyə təhvil vermirsiniz? Axı bu barədə şəxsən rəisimizin əmri var.

– O, sonuncu əməliyyatda Oleqi ələ keçirməyimə yardım edəndən sonra qaçdı, – Gültən düşünmədən cavab verdi.

– Sizə inanaq?

– Onsuz da başqa seçiminiz yoxdur. Bacısı hazırda mənim mənzilimdədir, Asayevin isə harada olduğunu bilmirəm.

– Hmm... – Yusifov narazı halda başını buladı. – Deməli, biz iki yox, üç agenti axtarmalı olacağıq.

Gültən Ayxanın köməyi ilə digər iki təxribatçını da ələ keçirəcəyinə ümid edirdi və ona həbs edilməməsi üçün əlindən gələn hər şeyi edəcəyi barədə söz vermişdi. Odur ki, onu öz əli ilə Yusifova verə bilməzdi.

– Əlbəttə, axtarın, – dedi.

Elə bu vaxt telefonuna zəng gəldi. Cibindən çıxardığı telefonun ekranında Ayçöhrənin adını görəndə narahat halda Yusifova baxdı:

– Ayçöhrə xanımdır, cənab rəis...

– Açın, görək, nə deyir.

– Eşidirəm, Ayçöhrə, nə baş verib?

Rəisinin həyat yoldaşı ağlayırdı:

– Sən indi haradasan, Gültən? Ələmdar yanında mıdır?
 – Yox, mən Bakıdayam, o isə cəbhədə. Nə olub, niyə belə ağlayırsan?

– Atamı... Atamı öldürüblər, Gültən!.. Ələmdarın telefonu bağlıdır, – dedi və daha da ucadan ağlamağa başladı.

Yusifovla Tələt gözlərini maraqla onun üzünə dikmişdilər.

– Necə yəni öldürüblər? Yaşlı kişi ilə kimin nə işi var?

– Bilmirəm. Mən hələ evimizdəyəm, indi çıxıram. Bacım zəng vurub dedi. Onlar Kubinkanın aşağı hissəsində, köhnə məhəllədə olurlar. Kişi küçəyə hava almağa çıxıbmiş, qayıdanda həyətdə bıçaqlayıblar. Başına dönüm, Ələmdara necə xəbər çatdır, tez gəlsin.

– Yaxşı, çatdıraram, arxayın ol...

Telefonu söndürüb Tələtə baxdı:

– Kimsə rəisin qayınatasını həyatında bıçaqlayaraq öldürüb.

– Nə danışırsan? – keçmiş sambo məşqçisi heyrtləndi.

– Hə.. Ayçöhrə xanım ərinə xəbər çatdırmağımızı istəyir. Rəisin telefonu bağlı imiş.

– Bu saat Bəhruzə zəng vuraram!

Yusifov bunu deyib telefonunu masanın üstündən götürdü. Zəng edib mikrofonu açdı ki, danışığı otaqdakılar da dinləyə bilsin. Mayor Abuşov telefonu tez açdı:

– Bəli, rəis?

– Bəhruz, cənab polkovnik yanında mıdır?

– Bəli, burdadır. Verim telefonu?

– Hə, ver!

– Nə olub, Elsevər? – Ələmdarın səsi eşidildi.

Gültənin yadına dərhal onun dediyi təhqiramiz ifadə düşdü və üzü kölgələndi.

– Cənab rəis, indicə Ayçöhrə xanım danışdı bizimlə. Atasını öldürüblər. Sizə bildirməyimizi xahiş elədi.

– Öldürüblər?.. – səşindən elə hiss olunurdu ki, bu xəbər Ələmdarı təəccübləndirməyib, narahat etməyib. – Kim öldürüb və niyə?

– Hələ heç nə bilmirik.

– Bəlkə, kişini məndən intiqam almaq üçün vurublar? Ancaq elədirsə, səhv edirlər. Burada hər gün gözümün qabağında cavan-cavan uşaqlar can verir. Məni bundan artıq heç nə ilə yandıra bilməzlər. Tələt oradadır?

– Buradayam rəis, – əks-kəşfiyyat bölməsinin rəisi dilləndi.

– Tələt, sən get ora, ağsaqqallıq elə, yəqin, dəfn sabah olar. Onsuz da indi pandemiyaya görə ehsan-filan olmayacaq.

Tələt məzəmmətlə cavab verdi:

– Deyəsən, bizi başa düşmədin, sənin qayınatan ölüb deyirik. Həyat yoldaşının atası, uşaqlarının babası... Yəni sən indi dəfnə gəlməyəcəksən?

– Əşşi, ölüb ölüb də, Allah rəhmət eləsin. Qoca kişi idi. Yanımda şəhid olan gənclərdən nəyi artıqdır ki, onları burada qoyub Bakıya dəfnə gəlim? Sən mən deyəni elə. Bir də polislə əlaqə saxlayıb öyrənin kimin işidir bu, nə səbəbə öldürüblər kişini.

– Yaxşı, rəis, necə istəyirsən, elə olsun...

Tələt telefonu söndürən kimi Gültən ayağa qalxıb dedi:

– Mən hadisə yerinə gedirəm.

– Yaxşı, get, – rəis müavini etiraz etmədi, – biz də bir azdan gələcəyik.

Şöbənin binasından çıxıb avtomobilinə əyləşən kimi həzırda, yəqin ki, biznesmen tanışının evində olan agentə zəng vurdu:

– Asayev, daha bəsdir dincəldin, səni Xarici İşlər Nazirliyinin arxasında gözləyəcəyəm, təcili ora gəl!

– Oldu, rəis! – Ayxan zarafatla dedi.

– Yolda diqqətli ol, tibbi maska tax. Çıxanda SMS icazəsi al ki, polisə ilişməyəsen.

– Baş üstə!

Sonra Gültən Ayçöhrəyə zəng edib dedi ki, atasıgilə çatan kimi ünvanı ona göndərsin. Özü isə “Mazda”nı Xarici İşlər Nazirliyi binasının arxasındakı xəlvət küçəyə sürərək orada gözləməyə başladı. Gültənin Ayçöhrənin atasından xoşu gəlmirdi və bilirdi ki, heç Ələmdar da sevmir kobud xasiyyətli qayınatasını. Güman ki, kişini kürəkəninə görə öldürmüşdürlər. Amma niyə, nə səbəbə? İntiqam üçün? Kim bilir, bəlkə də, Şəmistanı hansısa tanışları tamam başqa bir səbəbə görə öldürmüşdü. Lakin hissiyyatı Gültənə deyirdi ki, bu qətlin Ələmdarla əlaqəli olması ehtimalı daha böyükdür.

Ayçöhrə “WhatsApp”la ünvanı göndərdi. Bir neçə dəqiqə sonra isə üzündə qara rəngli tibbi maska, başında nazik kepka olan Asayev də gəlib çıxdı və birbaşa “Mazda”ya yaxınlaşıb qapını açaraq arxa oturacaqda əyləşdi:

– Salam. İşlə əlaqədar çağırımsan?

– Yox, səni bara aparmaq üçün çağırdım, gedək bir az rəqs edib əylənək, – Gültən arxaya çevrilib kinayə ilə dedi və motoru işə saldı. – Əlbəttə, iş üçün çağırıbmışam. Rəisimizin qayınatasını öldürüblər. Öz həyatında, bıçaqla...

– Ələmdar Məlikovun?

– Hə.

– Niyə?

– Elə biz də bunu araşdırmalıyıq.

“Mazda” köhnə məhəllələrin dar küçələri ilə irəliləyib, Şəmistanın evindən beş-on metr aralıda dayandı. Küçədə bir neçə polis maşını vardı. Məhəllə sakinləri evin qarşısına toplaşaraq hadisəni ucadan müzakirə edirdilər.

Gültən Ayxana:

– Gözlə, gəlirəm, – deyib maşından düşdü və adamların arasından keçərək həyəətə daxil oldu.

Əynində qara cins şalvarla eyni rəngdə köynək, bəyaz gödəkcə vardı, gödəkcəsi ilə həmrəng idman ayaqqabısı geyinmiş, günəş eynəyi taxmışdı.

Kiçik həyətdə yalnız ev sakinləri və bir az əvvəl gəlmiş əməliyyatçılar vardı. Yaxınlaşıb polis zabitlərindən birinə vəsiqəsini göstərdi:

– Qətlə yetirilən bizim rəisin qayınatasıdır, – dedi, – ilkin versiya kimi nə deyə bilərsiniz?

Polis baş leytenantı vəsiqəni görəndən sonra ona həvəslə cavab verdi:

– Hələ ki dəqiq nəşə deyə bilmərik. Məhəllə sakini olan bir şahidin sözlərinə görə, kişi ölümündən bir az əvvəl küçədə dayanıb digər ağsaqqallarla söhbət edirmiş. Küçədən keçən hicablı, üzündə ağ tibbi maska olan bir qadın bu həyəətə daxil olub. Mərhum da sonradan həyəətə girib. Şahidin iddiasına görə, qadının həyətdən çıxmasını görməyib. Yalnız iyirmi-otuz dəqiqə sonra kiminsə çığırıldığını eşidərək həyəətə girəndə kişinin yerə sərələndiyini görüb.

– Çığırın mərhum özü imiş?

– Yox, qızı və arvadı...

– Yaxşı, çox sağ olun.

– Buyurun!..

Gültən evə doğru gedəndə kandarda Gülbəniz xanımla rastlaşdı. Qadının saçları açıq sinəsinə tökülmüş, gözləri ağlamaqdan qızarmışdı. Gültəni görən kimi ucadan:

– Yenə sən gəldin? – dedi. – Ələmdar hanı bəs?

– O, döyüşdədir, gələ bilməyəcək.

– Niyə? Elə şey olar? Burada ölənin onun qayınatası deyil? Bəs anası öləndə Ayçöhrə başının üstündən ayrılmırdı heç...

Gültən heç nə demədən dönüb həyat qapısına doğru addımladı. Düşündü ki, bu insanlar niyə hər şeyə borc kimi baxırlar; Əminə arvad öləndə sənin qızın onun başının üstündə dururdu, çünki gəlini idi, onun evində yaşayırdı, Ələmdar isə hazırda Şəmistanın kürəkəni olmaqdan daha çox, Azərbaycan ordusunun polkovnikidir və qanlı müharibənin getdiyi bir vaxtda durub dəfnə gələ bilməz.

Küçəyə çıxan kimi avtomobilə yaxınlaşıb əlinin işarəsi ilə Ayxanı çağırırdı. O gəlib qarşısında dayananda:

– Hə, bu qətl barədə sən nə deyə bilərsən, cənab detektiv?
– deyə sual verdi.

Ayxan yan-yörəsinə baxıb, yenidən gözlərini qızın üzünə dikdi:

– Rəisin qayınatası əhəmiyyətli bir adam idi?
– Arvadı üçün əhəmiyyətli ola bilərdi, amma ölkə üçün soruşursansa, heç on qəpik qədər əhəmiyyəti yox idi.
– Onda bu, Dilanın işidir!
– Kimin?
– Dilan Kalkanın. Bizimlə Bakıya gəlmiş Suriyalı terrorçu qadının...

– Niyə belə əmin danışırısan?
– Bax, Gültən, Bakıda mənə verilən ilk tapşırıq polkovnik Məlikovu öldürmək oldu. Söhbətdən belə anladım ki, bizim beşimizə veriləcək tapşırıqların ən vaciblərindən biri budur. Yəni sənin Ələmdarını nəyin bahasına olur-olsun, aradan götürmək... Mən birinci dəfə bunu etmək istəmədim. Onun mərdanə üzü, yaralanmış itə göstərdiyi qayğı mənə mane oldu. İkinci dəfə isə onun əvəzinə sən gəldin. Ancaq yadında saxla, Məlikovu öldürməmiş əl çəkməyəcəklər. İndi belə başa düşürəm ki, bu işi Dilan adlı o qadına tapşırıblar. Onun isə üsullarından az-çox xəbərim var. Qurbanını öz istədiyi yerə

çəkib gətirir və snayper tüfəngi ilə aradan götürür. İndi Məlikov cəbhədədir, elə deyilmi? Bu qadın onun qayınatasını ona görə öldürüb ki, dəfndə iştirak etmək üçün Bakıya gəlsin. Burada, yəni həyətdə və ya küçədə olarkən Dilan onu uzaq məsafədən snayper tüfəngi ilə vuracaq.

– Hə... Başın, doğrudan da, işləyirmiş, Axilles...

Ayxan onun ironiyasına məhəl qoymadan sözüünə davam etdi:

– Bura alçaq evlərdən ibarət köhnə məhəllədir. Özü də kifayət qədər böyük ərazini əhatə edir. Gəl həyat qapısının qarşısından ətrafa baxaq. Üç hündür bina görürük. Dilan rəisinizi haradan vura bilər? O iki doqquzmərtəbəli binanı çıxacaq. Onlar bura kifayət qədər yaxındır və Dilan hədəfini nişan almaq üçün oranı seçməz, çünki tezəcə ələ keçər. Qalır bircə o uca bina... Deyəsən, onbeşmərtəbəlidir... Sizin Məxfi Şöbənin snayperi kimdirsə, onu bura dəvət etmək lazımdır. O buradan baxıb deyə bilər ki, Suriyalı terrorçu həmin binanın hansı mərtəbəsini özünə pusqu yeri seçəcək.

– Şöbənin snayperi buradadır, – Gültən astadan dedi.

– Sənsən?

– Hə...

– Heç gözləmədim... Ancaq, əslində, ən sərrast atıcılar qızlardan çıxır.

Gültən həyat qapısına yaxınlaşıb, oradan uzaqda görünən onbeşmərtəbəli binaya baxıb dedi:

– Ən üstdəki üç mərtəbəni çıxacaq. Çünki yuxarıdan aşağı baxaraq hədəfin üzünü görüb tanımaq çətin olar. Aşağıdan ilk on mərtəbə də bizə lazım olmayacaq. Qalır on birinci və on ikinci mərtəbələr...

Ayxan ona nəse deyəcəkdi ki, qapıya tərəf gələn “Şkoda-Kodiaq” və “Honda” avtomobillərini gördülər. Gültən tezəcə:

– Məndən aralan və maşına min! – deyər pıçıldadı.

Ayxan dərhal ondan uzaqlaşdı. Gələnlər Yusifovla Tələt idi. Avtomobillərindən düşəndən sonra Gültənə başları-nı tərpətməklə salam verib həyəətə daxil oldular. Vəşaq öz “Mazda”sına doğru gedib sükanın arxasına keçəndə arxada əyləşmiş Ayxan soruşdu:

– İndi hara gedirik?

– Həmin binanın ətrafında kəşfiyyat aparmağa.

– Məlikov bu gün gələcək? Ya artıq gəlib?

– Deyəsən, heç gəlməyəcək.

Pəşəkar agent-detektiv başını buladı:

– Amma nəzərə al ki, elə olsa, Dilan da o binaya gəlməyə-cək. General Ruslanovun adamları hər yerdə, o cümlədən ha-zırda Məlikovun olduğu hərbi hissədə də var. Onun Bakıya gəlib-gəlməməsindən Dilan da xəbər tutacaq.

– Doğru deyirsən...

Yarım saat sonra onlar onbeşmərtəbəli binanın ətrafin-da gəzişib yenidən maşına minmişdilər. Gültən Turala zəng edib xahiş elədi ki, həmin onbeşmərtəbəli binanın on bir və on ikinci mərtəbələrində yaşayanlar barədə gecəyə kimi mə-lumat toplayıb ona göndərsin və əlavə etdi ki, ona xüsusilə boş, yəni sahibi burada yaşamayan mənzillər lazımdır. O, yaxşı bildirdi ki, Ruslanovun adamları Dilan üçün ən əlverişli şəraiti yaratmağa çalışacaqlar və mənzillər barədə məlumat toplamaq onlar üçün asan bir şeydir.

Daha sonra Gültən Yusifova zəng vurdu:

– Elsevər müəllim, fikrimcə, rəisimizin qayınatasını Dilan öldürüb ki, dəfnə gəldiyi zaman onu uzaq məsafədən snayper tüfəngi ilə vursun. Onun atəş üçün harada mövqe tutacağını da artıq təxmini bilirəm.

– Maraqlıdır... Onda rəis düz edib gəlmir dəfnə.

– Yox, o, mütləq bu gecə Bakıya uçmalı, səhər qayınatası-nın evində olmalıdır.

– Niyə axı?

– Mən bizim bölmənin əməkdaşları ilə Dilanı tutmaq üçün əməliyyat keçirəcəyəm. Əgər Məlikov Bakıya gəlməsə, Dilan bundan asanlıqla xəbər tutacaq və onu ələ keçirə bil-məyəcəyik.

– Nə demək istədiyinizi tam anlamadım, amma sizə ina-nıram, Gültən xanım. Mən sizə necə kömək edə bilərəm?

– Elə edin ki, rəis bizim əməliyyatın xatirinə bu gecə Bakıya ucsun. Özü də gizli yox, aşkar şəkildə.

– Bu barədə cənab rəislə siz özünüz niyə danışmırsınız?

Məntiqli sual idi. Çünki hamı kimi Yusifov da Vəşaqın Ələmdar üçün necə əziz olduğunu bildirdi.

Nə cavab verəcəyini bilmirdi, durub Yusifova Ələmdarın onu təhqir etməsindən danışmayacağı ki. Ona görə də ağı-l-na gələn ilk bəhanəni dilinə gətirdi:

– Qorxuram, onu bura gəlməsinin vacibliyinə inandıra bilməyim...

– Yaxşı, mən cənab rəislə danışacağam və inanıram ki, o buna etiraz etməyəcək. Çünki söhbət Dilan Kalkan kimi təhlükəli bir terrorçunun ələ keçirilməsindən gedir.

Gültən Yusifovla sağollaşdıqdan sonra Mahirə zəng vu-rub tapşırırdı ki, həmin onbeşmərtəbəli binanı gecə boyu nə-zarətdə saxlasınlar. Daha sonra Ayxana:

– Səni bir taksi duracağında düşürdüb evə gedəcəyəm, – dedi.

– Mən də sənənlə gəlirəm.

– Niyə?

– Bacımı görməyə... İstəyirəm elə bu axşam onunla Sumqayıta gedim, atamla da görüşüm.

– Fidanın axmaq dayısı oğlu onu öldürəcəyinə and içib, ona görə atan xahiş etdi ki, qız bir müddət mənim yanımda qalsın.

– Hə, elə o səfəhlə söhbət eləyib başa salmaq istəyirəm ki, Fidan yiyəsiz deyil. Yazıq qız nə vaxta kimi səninlə qalacaq?

– Heç bunun yeridir, Ayxan? – Gültən narazılıq etdi. – Biz burada Dilanı ələ keçirməyə çalışırıq və bu işdə səndən yardım gözləyirəm, sən isə axmağın biri ilə haqq-hesab çəkmək istəyirsən.

Təəssübkeş qardaş qaşqabağını salladı:

– Bu iş mənim üçün Dilanın tutulmağından daha vacibdir. Mən sənə kömək etdim, sən də mənə kömək et. Qızı ver, aparım evinə. Sonra o yaramaz gəlsin bacımı öldürsün görüm, necə öldürür. Deyəsən, hələ özündən güclüyə rast gəlməyib.

– Demək istəyirsən ki, dinsizin öhdəsindən imansız gələr?

– Hə, eynən!

– Yaxşı, bu dəfə də sənın nazınla oynayacağam, görək, axırı necə olur. Ancaq unutma ki, şəhər tezdən əməliyyatda iştirak etmək üçün yanımda olmalısın.

– Söz verirəm.

– Onda getdik!..

“Mazda” onbeşmərtəbəli binanı arxada qoyanda artıq şəhərə qaranlıq çökmüşdü...

XVIII FƏSİL

QARANLIQ SAHİLDƏ

Taksi Sumqayıt şəhərində professor Qədirlinin yaşadığı beşmərtəbəli binanın qarşısına çatıb dayananda saat doqquza beş dəqiqə qalmışdı. Yəni beş dəqiqə sonra komendant saati başlayacaqdı. Taksidən düşən Ayxanla Fidan tini burularaq zeytun ağaclarının arasından həyətə girdilər.

Bakıdan bura kimi onları gizləncə təqib etmiş qara rəngli “Mazda” da həyətə daxil olub qaranlıq bir yerdə dayandı və elə həmin an avtomobilin sükanı arxasında əyləmiş Gültən Dəmirlinin diqqətini bir şey cəlb etdi: bacı ilə qardaş bloka girəndə yaxınlıqdakı sarı “Jiquli”dən bir oğlan düşdü. Fidangilin arxasınca baxıb kiminləsə telefonda danışmağa başladı. Sonra danışdığı adam ona nə dedisə, maşınına minərək həyətdən çıxdı.

Vaşaqın ağılına ilk olaraq bu gəldi ki, həmin oğlan Lebedev-Ruslanov mafiyasının adamıdır və indicə Axillesin atası evinə gəldiyini öz böyüklərinə xəbər verdi. Deməli, taksini təqib etməklə düz iş görmüşdü.

Bir saat əvvəl Gültənin mənzilində belə qərara gəlmişdilər ki, Ayxan bacısı ilə birgə bura gəlsin və atası ilə görüşərək gecəni onun mənzilində keçirsin. Çünki geri qayıdanda komendant saati başlamış olacaqdı və polisə ilişə bilərdi. Gültən təklif etdi ki, Ayxan öz telefonu ilə taksi sifariş etsin.

Fidan bir neçə gün ərzində kifayət qədər isinişdiyi Gültəni qucaqlayıb ağlayırdı. Deyirdi ki, onu unutmasın, hərdən hal-əhval tutsun. Gültən söz verdi ki, onu unutmayacaq.

Taksi gələndə hələ də paltarını dəyişməmiş Gültən guya bacı-qardaşı yola salmaq üçün qapını qıfıllayıb onlarla birlikdə həyətə düşdü. Taksi müştərilərini götürüb həyətdən çıxanda isə öz avtomobilinə oturub onun arxasınca düşdü...

Fikirləşirdi ki, valideynləri Fidanı duz kimi yalayır, sonra Hikmət müəllim oğlunu bərk-bərk qucaqlayır, göz yaşlarını saxlaya bilmir. Bəs, görəsən, Ayxan necə? İyirmi altı ildir doğma atasından ayrı düşmüş, başı min bir bəla çəkmiş, Lebedevin ermənipərəst mafiyası tərəfindən tərbiyə olunmuş bu adam hansı hissləri keçirirdi bu dəqiqələrdə?..

Vəşaq çətinliklə ələ gətirdiyi bu peşəkar agent – Axllesi itirmək istəmirdi. Ona görə ki, Hoven Novikovla Dilan Kalkan hələ də Bakıda idi. Onlar istənilən vaxt gizləndikləri deşiklərdən çıxıb qanlı təxribatlar törədə bilərdilər.

Naməlum oğlanın çıxıb getməsindən on beş dəqiqə sonra gümüşü rəngli bir "Volvo" həyətə daxil oldu. Bunu görən Gültən avtomobildən düşüb ehtiyatla ağac və kolların arası ilə ona yaxınlaşdı. "Volvo"dan düşən ortaboylu oğlanı dərhal tanımışdı. Bu, Günel xanımın telefonundakı ailə fotolarında gördüyü Surxay idi...

Belə çıxırdı ki, bayaqkı oğlan Surxayın adamı imiş. Ay səni!.. Surxaya bax, həyətə güdükçü qoyub, əclaf köpək oğlu!

Surxay ədalət yerləşlə bloka girəndə Gültən əvvəlcə Fidana görə narahat oldu. Lakin sonra düşündü ki, bu gədə Əzrayıl da olsa, Ayxanın yanında qıza bir şey eləyə bilməz. Kolluğun arxasında gizlənib gözləməyə başladı. Hazırda binanın həyətidə ondan başqa heç kim yox idi.

Beş-altı dəqiqə sonra Gültən Surxayın Ayxanla birgə blokdan çıxdığını gördü. Ayxan oğlanın qoluna girmişdi və

onu zorla həyətə dartırdı. Gəlib "Volvo"nun arxasında dayandılar. Bu zaman Gültən onlardan cəmi beş-altı metr aralıda idi və nə qədər asta danışsalar da, səslərini eşidə bilirdi.

– Hələ bir de görüm, sən kimsən? – Surxay soruşdu.

– Mən Fidanın sevgilisiyəm, – Ayxan cavab verdi.

– Deməli, sənə qoşulub qaçmışdı qancıq?

– Sözlərinə fikir ver, küçük! Sənə xəbərdarlıq edirəm, bir də ona yaxın gəlsən, səni öldürəcəyəm.

– Sən?! Sən öldürəcəksən məni? – bunu deyən Surxay söyüş söyüb, cibindən yekə bir bıçaq çıxardı.

Onu rəqibinin qarnına soxmaq üçün qolaylananda bunu görən Gültən əsla narahatlıq keçirmədi. Çünki nəticənin necə olacağını bilirdi və elə bildiyi kimi də oldu. Ayxan oğlanın biləyindən yapışib boynuna zərbə vurdu və onu yerə sərdi. Sonra şalvarının cibindən açarı götürüb "Volvo"nun baqajlığını açdı və bayılmış Surxayı qaldırıb ora atdı. İndi başını baqajlığa salıb orada nəşə edirdi. Yəqin ki, "əsirinin" əl-qolunu, ağzını bağlayırdı. İşini bitirib baqajlığın qapağını örtərək, heç nə olmayıbmiş kimi arxayınca evə qayıtdı.

Gültən anladı ki, o artıq bu gecəni atasının mənzilində keçirməyəcək və evə qayıtmaqda məqsədi atasıgilə Surxayı guya yola saldığını deyərək onları sakitləşdirməkdir. Bəs sonra? Bu heç nəyi saya salmayan laqeyd adam "Volvo"nun sükanı arxasına keçərək onu hara sürəcəkdə? Özü də komendant saatının başladığı vaxtda?

"Mazda"ya əyləşib onun arxasını "Volvo"nun arxasına yaxınlaşdırdı. Maşından düşüb öz baqajlığındakı qutudan götürdüyü alətlə Surxayın maşınının baqajlığını açdı. Fidanın dayısı oğlu əl-qolu parça ilə bağlanmış, ağzına kirli dəsmal tıxanmış halda burada uzanmışdı. Ətrafa boylanaraq onu kimsənin görmədiyinə əmin olandan sonra oğlanı götürüb

“Mazda”nın baqajlığına qoydu. Hər iki maşının baqajlığını bağlayıb, yenidən sükan arxasına keçdi. Avtomobili əvvəlki yerinə sürdü və elə sükanın arxasındaca Ayxanı gözləməyə başladı. Çünki onun bir azdan çölə çıxacağını yaxşı bilirdi.

Onu birbaşa “Mazda”ya dəvət etməyəcəkdi. Çünki polislər sonradan sahibi yoxa çıxmış “Volvo”nu burada taparkən Hikmət müəllimdən şübhələmə bilərdilər. Odur ki, Ayxan Surxayın avtomobilini sürüb buradan uzaqlaşdırmalı idi.

Ələmdarı xatırladı. Görəsən, indi nə edirdi? Sevdii bu adam bir sözü ilə onun qəlbini yaralasa da, yenə onu düşünür, salamat olmağını arzulayırdı.

Nəhayət, Ayxan blokdan çıxanda saat on birin yarısı idi. Peşəkar agent oğrun nəzərlərlə yan-yörəsinə göz gəzdirib “Volvo”nun sükanı arxasına keçdi və maşını işə salaraq həyətdən çıxardı. Gültən onu maksimum uzaq məsafədən təqib edirdi.

Sumqayıtdan çıxmaq üzrə idilər ki, arxadan gəlib “Mazda”nı ötən iki polis avtomobili “Volvo”ya yetişərək ona durmaq əmri verdi. Lakin Ayxan maşını saxlamaq əvəzinə sürəti artırırdı. “Volvo” paytaxta doğru şütlüyüdü. Ayxanın bu şəkildə ələ keçirilməsini əsla istəməyən Gültən polis avtomobillərindən bacardığı qədər geri qalmamağa çalışırdı.

Gəlib paytaxtın girişinə çatdılar. O yerə ki, bir neçə gün əvvəl burada general Ruslanovun dörd hərbiçisinin ölümü ilə nəticələnən sensasiyalı hadisə baş vermişdi. “Volvo” burada birdən-birə əsas yoldan çıxıb, alçaq evlərdən ibarət məhəlləyə girən dar yolu bağladı və Ayxan maşından düşüb məhəllənin içinə doğru qaçmağa başladı. Polis avtomobilləri də yolu kəsmiş “Volvo”nun yanında durdular. Polislər Ayxanı qovub tutmaq üçün maşından düşəndə Gültən gəlib ora yetişdi. Lakin avtomobilini saxlamayıb başqa bir yola girdi. “Mazda”

indi qaranlıq və dar küçələrlə hərəkət edir, Ayxanı axtarırdı. Nəhayət, Gültən faraların işığında ondan bir qədər qabaqda qaçan agenti görə bildi. Bu küçədə polislər görünmürdü. Sürəti artırıb Ayxanın bərabərinə yetişməsi ilə onun arxa sağ qapıdan içəri atılması bir oldu.

– Sən burada nə edirsən?!

– Bakıdan düz bura kimi səni təqib eləmişəm... – Gültən cavab verdi. – Aşağı əyil, səni görən olmasın.

– Deməli, hər şeyi görmüsən?

– Demək olar ki, hə!

– Əclaf əlimdən çıxdı...

– Danışma, aşağı əyil ki, görünməyəsən!

Başqa yolla məhəlləni tərk edərək paytaxtın mərkəzinə doğru şütlüyəndə qarşıda polis postunun qurulduğunu gördülər. Komendant saatına görə küçədə seyrəklik idi. Buradan keçən bütün digər maşınlar kimi “Mazda”nı da saxladılar. Polis zabiti maşının yan şüşəsinə yaxınlaşıb Gültənə salam verərək soruşdu:

– İndicə çıxdığınız məhəllədə şübhəli bir adama rast gəldiniz?

Gültən zabitə ötəri nəzər salıb başını buladı:

– Yox, rast gəlmədim.

– Sənədlərinizi göstərin, zəhmət olmasa. Bir də avtomobilə baxış keçirəcəyik.

Qız heç nə demədən Məxfi şöbənin xüsusi vəsiqəsini cibindən çıxarıb ona uzatdı.

– Hə, buyurun, keçin, – vəsiqəni görən polis zabiti dedi.

Beş yüz metr sonra Gültən arxaya baxmadan:

– Qalxa bilərsən, – dedi. – Səni ya komendant saatında çöldə olduğun üçün qovurdular, ya da atan sən çıxandan sonra Surxayı yenidən polisə şikayət eləyib.

– Ola bilər... – Ayxan təəssüflə cavab verdi. – Ümid edək ki, onu uzunmüddətlik həbs edərlər və Fidanın başı dinc olar.

– Bizim rəisimizin bir sözü var...

– Məlikovun?

– Hə... Deyir ki, vətənə, dövlətə ciddi ziyan vuran adamlara həbsxanada vətən çörəyi yedizdirmək ədalətsizlikdir.

– Surxay vətənə nə ziyan vurur ki?

– Fidan sənə deməyib? Narkotik satır əclaf.

– Mən ona yaxşı bir dərs verəcəkdim, heyif ki, alınmadı. Gültən özünü bilməməzliyə vurdu:

– Niyə alınmadı?

– Bəs sən görmədin? Həyətdə onu “Volvo”nun baqajlığına soxmuşdum, polislər məni qovanda maşını qoyub qaçdım, o da baqajlıqda qaldı. İndi, yaqın, tutublar...

– Hə...

“Mazda” şəhərin mərkəzini arxada qoyub dənizkənarı kəndlərə doğru irəliləyəndə Ayxan təəccüblə:

– Biz hara gedirik? – deyə soruşdu.

– Tələsmə, biləcəksən. Mənə göstərdiyin xidmətlərə görə sənə bir hədiyyəm var.

– Hədiyyə?

– Hə.

– Mən sənə yox, öz vətənimə xidmət göstərmişəm və bunun üçün heç bir hədiyyə-filan gözləmirəm.

– Pay atonnan! Nə vaxtdan vətənə xidmət eləyən oldun sən? Bəs o şərtidir qoymusan mənə? Xidmətinin əvəzində səni həbsdən qurtarmalıyam, yadından çıxıb? Adam vətəninə xidmət edəndə şərt qoyar?

– Verdiyən sözdən qaçırsan, deyəsən.

– Xeyr, əzizim, – Gültən rişxəndlə cavab verdi, – mən verdiyim sözə həmişə əməl etmişəm.

– Kişi kimi? – Ayxan güldü.

– Bəzi kişilərdən yüz dəfə artıq!

– Əslində, haqlısan, rəis. İndi sözünün üstündə duran kişi tapmaq çətindir...

Qara “Mazda” qaranlığı yararaq birbaşa dənizə doğru girdi. Susurdular...

– Yaxşı, de görək, nə hədiyyə verəcəksən mənə və bunun üçün niyə bura gəlib çıxmışsın? – sükutu yenə Ayxan pozdu.

“Mazda” düz dənizin sahilindəki hündür təpəliyə qalxıb dayandı. Burada dalgalar təpənin aşağılarına çırpılaraq səskü salır, sonra geri çəkilib.

– Düş baqajlığa bax, hədiyyən oradadır, – Gültən dedi və düyməni basaraq baqajlığı açdı.

Ayxan cəld maşından düşdü. Onun Surxayı götürüb yerə uzatdığına əmin olan Vaşaq maşını döndərüb təpədən aşağı sürərək yaxında saxladı. Maşından düşüb arxasını qapıya söykəyərək üzünü səmaya çevirdi. Göyün üzündə tək-tək ulduzlar sayrırdı. Hava isə artıq soyumağa başlamışdı.

Surxayın çığırtısını eşitdi:

– Fidanı da, səni də, onun atasını da öldürəcəyəm, it oğlu!..

Bir neçə dəqiqə keçdi... Tapançadan atəş açıldı... Daha sonra hündürdən dənizə atılan ağır bir şeyin suda çıxardığı şappıltı səsi eşidildi...

XIX FƏSİL

BOŞ MƏNZİLDƏ

Ertəsi gün torpaqları uğrunda müharibə aparan ölkənin paytaxtında sərin, sakit bir oktyabr səhəri açılmışdı. Şəhərin mərkəzi hissəsindəki köhnə məhəllələrə yaxın onbeşmərtəbəli binadan tək-tək sakinlər çıxaraq işə tələsirdilər.

Saat 08:30-da Gültən Dəmirli bir qədər uzaqda saxladığı "Mazda"dan düşərək binaya doğru yürüməyə başladı. Əynində ağ zolaqlı mavi idman kostyumu, ayağında ağ idman ayaqqabısı vardı. Başı açıq idi. Qısa saçını həmişəki kimi arxada yığib rezinlə bağlamışdı.

Həyatə girərkən tində dayanmış qara "Alfa Romeo"-nun yanından da eyni sürətlə ötdü. Avtomobilin salonunda tək oturmuş leytenant Mahir Əmirli ona baxırdı.

Binanın giriş qapısına yaxınlaşanda buradakı maşınlar arasında dayanmış qırmızı "Kia"-dan da iki cüt göz ona zilləndi. Başında kepka, gözündə eynək olan bir oğlan sol əlini sükan arxasında əyləşmiş gənc, sarışın saçlı qızın çiyninə qoymuşdu. Qız Gültənin klubdakı köməkçisi, iyirmi altı yaşlı karate müəllimi Səbinə, yanındakı isə Axilles idi.

"Əclaf qızı yoldan çıxarmasa yaxşıdır..." – Gültən düşündü, sonra bloka girdi. Binaya giriş-çixış sərbəst idi. Liftin qapısına yanaşib nəfəsini dərdi. Onu görəndə hər kəs bu binanın

sakini olduğunu, səhər idmanından qayıtdığını zənn edərdi. Liftə girib on birinci mərtəbənin düyməsini basdı.

Cəbhə bölgəsində olan Ələmdar suriyalı terrorçu Dilan Kalkanın ələ keçirilməsi üçün Gültən tərəfindən əməliyyat keçiriləcəyini və bu əməliyyatda ondan "yem" kimi istifadə ediləcəyini Yusifovdan eşidən kimi gecə helikopterlə Bakıya gəlmişdi. Səhər tezdən qayınatasının evində dəfn işlərinə rəhbərlik etməli idi. Gec olsa da, evə getməyib Məxfi şöbədə Gültənlə birlikdə sabahkı əməliyyatı müzakirə etmək istəyirdi. Lakin qız onunla görüşmək istəmədiyi üçün çağırışına gəlmədi.

Tural Əlizadə araşdırma aparıb Gültənə məlumat vermişdi ki, binanın on birinci və on ikinci mərtəbələrində Dilanın nisbətən rahat istifadə edə biləcəyi iki mənzil var. Onlardan biri on birinci mərtəbədəki, sahibi Rusiyada yaşayan boş mənzil, digəri on ikinci mərtəbədəki üç tələbə qızın kirayə qaldığı mənzil idi. Qızlardan biri hələ rayondan gəlmədiyi üçün hazırda o mənzildə iki qız qalırdı. Gültən həmin mənzili Məxfi şöbənin leytenantları Rəfail Nəsirli ilə Elvin Qarasoya tapşırmaqla boş mənzili özünə götürmüşdü. İçində az da olsa, bir narahatlıq vardı. Düşünürdü ki, görəsən, Dilan Kalkan həmin mənzilə gəlsə, oradakı iki əməkdaş onunla bacara biləcəkmidi? Məxfi şöbənin Abram Fixmandan aldığı məlumatlardan, üstəlik Axillesin dediklərindən belə məlum olurdu ki, bu suriyalı terrorçu qadın əlbəyaxa döyüşdə olduqca təhlükəlidir, döyüş zamanı bıçaq və ya digər dəşici-kəsici alətləri bədəninin harasından çıxaracağı məlum deyil. Onun sağ-salamat ələ keçirilməsi lazım idi və bu, iki gənc leytenantın işini bir az da çətinləşdirirdi.

Dilanı üzdən yalnız Ayxan tanıyırdı. Qadın binaya girəndə telefonla Gültənə məlumat verəcəkdə.

Liftdən çıxıb boş mənzilin qapısına yanaşdı. Ona verilmiş açarla kilidi rahatca açıb içəri girdi və otaqları gəzməyə başladı. Bura orta təmirli bir mənzil idi. Hiss olunurdu ki, bütün məişət əşyaları ilə təmin olunsada, indiyə kimi bu evdə yaşayan olmayıb.

Dəhlizin divarının yuxarısındakı içiboş taxça diqqətini cəlb etdi. Otaqların birində Kubinka məhəlləsinə baxan pəncərəyə yaxınlaşıb oradan Ayçöhrənin ata evini görməyə çalışdı. Yeri müəyyənləşdirsə də, ev aydın seçilmirdi. Dilan Ələmdarı, böyük ehtimalla, buradan vurmaq istəyəcəkdi, bəlkə kəndən yox.

Nazik idman gödəkcəsinin cibindən telefonunu çıxarıb yuxarı mərtəbədəki Rəfailə zəng vurdu:

- Nə edirsiniz, Rəfail?
- Heç, Gültən xanım, Elvinlə oturmuşuq, gözləyirik.
- Qızlar yanınızdadır?
- Bəli.
- Başınız laqırtıya qarışmasın, diqqətli olun. O qadınla bacarmaq düşündüyünüz qədər asan deyil.
- Narahat olmayın, ikimiz də silahlıyıq, bizə heç nə edə bilməz.

– Onun sizə nə edəcəyi yox, sizin ona nə edəcəyiniz mənə maraqlıdır. Unutmayın ki, o qancıq bizə diri lazımdır.

Telefonu söndürdü. O özü silahlı deyildi. Heç bıçaq da götürməmişdi özü ilə. Düşünürdü ki, Suriyalı terrorçuya yalnız əllə də qalib gələ bilər.

Divanda arxası üstə uzanaraq əllərini başının altına qoydu. Gözlərini tavana zilləyib Ələmdar barədə düşünməyə başladı. Gecə rəisinin əmrini tapdayıb onunla görüşmək üçün Məxfi Şöbəyə getmədi. Birinci dəfə idi belə iş tuturdu. Lakin peşman deyildi. Ələmdarın ağır sözünü unutmaq Gültən üçün o qədər də asan olmayacaqdı.

Axi o Gültəni nə hesab edirdi? Yəni bu qızın onu necə təmiz və güclü bir məhəbbətlə sevdiyi indiyə kimi başına yerləşməmişdimi? Yəni anlamırdımı ki, Gültən onu belə sevirdisə, başqasını kişi kimi görə bilməz?.. Sən bir bunun sözünə bax: “Ona da yod təklif etdin?” Gültən belə bir təhqirə layiq nə etmişdi?..

Bəlkə, Ələmdar da onu sevirdi və qısqandıqı, əsəbiləşdiyi üçün elə demişdi? Yox, yox, yox! İnsan nəyin bahasına olur-olsun, sevdiyinə elə ağır zərbə vurmamalıdır. Altı il keçmişdi aralarındakı o yaxınlığın üstündən... Keçən illər ərzində Ələmdar bir neçə dəfə həmin yaxınlığı təkrarlamalarını istəmiş, Gültən isə razı olmamışdı. Demişdi ki, sən ailəli adamsan, o iş aramızda bir dəfə oldu, bitdi, sənə olan sevgimi sübut etmək üçün etdim onu və o iş bundan sonra təkrar olunsada, olunmasada, fərqi yoxdur, mən ömrümün sonuna kimi yalnız səni sevəcəyəm. İndi heç sevdiyi adamın özü ilə o işə razı olmayan Gültən təsadüfən rastlaşdığı bir adamla, özü də ilk gecədən necə yatağa girə bilirdi? Bunu düşünmək ona qarşı haqsızlıq deyildimi?

Altı il bundan əvvəl... O gecə...

Qonağı yatmazdan əvvəl yaxalanmaq üçün vanna otağına gedəndə Gültən ona məzlum-məzlum baxaraq, “gecən xeyrə qalsın, mən getdim yatmağa” deyib yataq otağına keçdi. Həmin an içində o zamana qədər hiss etmədiyi güclü bir istək vardı: bədəninə sevdiyi bu insana təslim etmək, onunla qovuşmaq istəyi... Bilirdi ki, bu istək mənsub olduğu millətin mentalitetinə və dini inancına, yazılmış və yazılmamış əxlaq qanunlarına, rəhbər-işçi münasibəti etikasına və xarakterinə ziddir. Bilirdi... Lakin yenə də istəyirdi. Çünki bunu da bilirdi ki, hər kəs öz içində nəyisə arzu etməkdə sərbəstdir, azad-
dır. Bir şərtlə ki, arzun yasaqlı arzudursa, dilinə gətirməyəsən, ona çatmaq üçün heç bir addım atmayasan.

Gültən də həmin arzusunu dilə gətirmək fikrində deyildi. Ələmdara heç nə deməyəcəkdi. O gecəni yatağında qıvrıla-qıvrıla tək keçirəcək, səhər açıldandan sonra hər şeyi unudub, işini görməkdə davam edəcəkdi. Bəzən fərəhli, bəzən isə yorucu, usandırıcı, hətta bezdirici işini...

Lakin elə olmadı. Ələmdar vanna otağındakı duşun altında ikən beləcə yataqda uzanıb qala bilmədi. Qalxıb yenidən salona keçərək divanda oturdu. Bu zaman özünü belə aldatdı ki, burada pis heç nə yoxdur, Ələmdar yuyunub çıxsın, ondan sonra gedib yatacaq...

Qonağı qurulanaraq salona girəndə həyəcanlı halda ayağa qalxaraq:

– Həmişə təmizlikdə, – dedi.

Ələmdar təşəkkür edib soruşdu:

– Niyə yatmırsan?

– Sənin çıxmağını gözləyirdim, gedirəm...

Bu dəfə yataq otağına daha da yavaş addımlarla gedirdi və çox istəyirdi ki, qapıya qədər olan məsafə uzandıqca uzansın.

Deyəsən, Ələmdar da hiss etmişdi onun nə istədiyini. Yataq otağının qapısına çatanda onu arxadan səsləyib dayandırıldı. Dedi ki, əgər icazə versə, igid Vaşaqın yataq otağını görmək istəyir. Gültən etiraz etmədi. Elə bir vəziyyətdə necə etiraz edə bilərdi sevdiyi adama?

İçindəki atəşi büruzə verməmək üçün zarafat yana:

– Buyurun, komandır, əsgər yataqxanasında hər şey öz qaydasındadır, – dedi.

Bərk taxta çarpayısının düz yanında yanaşı dayanmışdılar. Yenə həyəcanını boğmaq məqsədilə çarpayısı barədə zarafatla hərbi raport verdi. Ələmdar da yatağın səliqəsinə zarafatla tərif dedi.

Sonra nə baş verdi? Hə, Gültən adyalı qaldırıb döşəkağını göstərmək üçün aşağı əyilmişdi, dikələndə döşləri Ələmdarın qoluna toxundu. Ələmdar, deyəsən, ehtiraslandı bu toxunuşdan və onun belini qucaqladı. Gültən çəkilmədi, çəkilməyə cəhd belə göstərmədi. Əksinə, bütün bədənini ona sarıldı. İndi təkcə döşləri yox, yastı qarnı, əzələli budları da Ələmdara toxunur, bütün bədənini od tutub yanırdı.

Ələmdar uşaq deyildi. Həmin anda yaxşı anlayırdı ki, Gültən artıq tamamilə ona məxsusdur və onu dəli məhəbbətlə sevən bu qıza burada nə istəsə, edə bilər. Lakin bir mərdlik nümunəsi göstərmək istədi. Gültəni güclə özündən aralamığa çalışaraq:

– Lazım deyil... Sən mənim oğlan dostumsan, – dedi.

Həmin an Gültən özünü təpədən-dırnağa qadın kimi hiss edirdi və Ələmdar bunu demək əvəzinə onu söysəydi, daha yaxşı olardı.

Çilgincasına etiraz etdi:

– Xeyr, oğlan-zad olmaq istəmirəm. Mən qızam və səni bütün ruhumla sevirəm. Bədənimin hər bir əzası ilə sevirəm. Yəqin ki, bunu mənə heç kəs qadağan edə bilməz!..

Bu sözlərdən sonra Ələmdar onu bir az da özünə tərəf çəkib dodaqlarından öpməyə başladı. O an sanki qan təzyiqi birdən kəskin aşağı düşübmiş kimi beyni dumanlandı. Gültənə elə gəldi ki, hələ canlı, sağ-salamat olduğu halda, ruhunun bədənindən asta-asta çıxdığını zövqlə duyub hiss edir, lakin cismindən ayrılmağa çalışan ruhu uçub getmir, Ələmdarın sinəsini yararaq onun cisminə keçməyə çalışır.

Ayaq üstə dura bilmirdi. Yıxılırdı və Ələmdardan bərk-bərk yapışaraq onu da özü ilə bərabər yatağa çəkirdi. Sonra Ələmdar artıq təşəbbüsü tamamilə öz əlinə alıb onu yatağa uzatdı və soyundurmağa başladı. Bəyaz qısaqol köynəyi

əynindən çətin çıxs da, bu işdə sevgilisinə kömək etmək istəmədi, hər şeyi onun öhdəsinə buraxdı...

Ələmdar enli sinəsini onun sinəsinə sıxıb kiçik döşlərini əzəndə bu ağrı yox, başqa bir ağrı üzündən inildədi. Sonra birdən-birə çılğınlaşdı. Ələmdarın belini cırmaqlamağa başladı. Daha sonra boynunu dişlədi.

Yataqda nə qədər elə qaldılar, xatırlamırdı. O yadında idi ki, Ələmdarın telefonuna dalbadal zəng gəlirdi. Axırda Gültənin təkidi ilə onun üstündən qalxıb, zəngə cavab vermək üçün salona getdi. Bir dəqiqə sonra Gültən də durub geyinərək salona gələndə Ələmdarın boynundan qan axırdı. Bunu görən kimi yod və pambıq gətirib ona verdi... Yod...

“Ona da yod təklif etdin?” Sevdidi kişinin onu az qala məhv edən bu sözləri həmin yod məsələsinə işarə idi. Sanki Gültən eyni şeyi Ayxanla da yaşamışdı...

Telefonuna gələn zəng bütün xəyallarını darmadağın etdi. Harada olduğunu çətinliklə yadına saldı. Zəng edən Ayxan idi. Yerində dikəlib telefonu açdı:

– Hə?

– Dilan gəldi! – Ayxan bunu deyib telefonu söndürdü.

Cəld divandan sıçrayıb qalxdı. Beyni dumanlı idi. Özünü toplamağa çalışıb Rəfailə zəng vurdu və dedi:

– O gəldi.

Telefonun səsini tamam azaldıb cibinə qoydu.

Dəhlizə çıxıb qapıya doğru gedəndə kiminsə kilidə açar saldığını eşitdi. Çevrilib sıçrayaraq taxçanın beton altlığından yapışdı. Dırmanıb ağzı üstə üzünü qapıya tərəf uzandı.

Əyninə nazik qara parçadan gen şalvar və ona uyğun gödəkcə geyinmiş sarısaçlı, gözlərində eynək olan bir qadın mənzilə daxil olaraq qapını içəridən kilidlədi. Saçı, yaqin ki, təbii deyildi, parik idi.

Qadının əliboş gəlməsi Gültəni təəccübləndirmişdi. Əlində nə snayper tüfənginin qutusu, nə də çamadan vardı. Çiyninə qəhvəyi rəngli ayaqqabısı ilə həmrəng çanta keçirmişdi, vəssalam.

“Bu qadın, doğrudanmı, Dilan Kalkandır?” – deyə düşündü. Ayxan səhv edə bilərdimi? Qadın otaqlardan birinə keçdi. Gültən artıq onu görmürdü.

Bir neçə dəqiqə keçdi... Ələmdarla bağlı o intim xatirələrdən sonra sanki əzələlərinin boşaldığını, bədəninin gücsüzləşdiyini hiss edirdi. İndiyə kimi yalnız və yalnız Ələmdarı görəndə və ya xatırlayanda özünü qadın kimi hiss edən Gültən indi də o vəziyyətdə idi. Həmin gün barədə düşündüyü üçün peşman olmuşdu. Gərək bu boş mənzildə güclü və hiyləgər bir düşmənə üzləsəcəyini və silahsız olduğunu unutmayaydı. Lakin artıq gec idi...

Yarım saat sonra qapının zəngi çalındı. Sarısaç qadın gəlib qapını açdı və iri bir çamadanı götürüb içəri qoydu.

– Yaman ağır idi, – çamadanı gətirən dedi və Gültən onu görə bilməsə də, səsindən on-on beş yaşlarında oğlan uşağı olduğunu anladı.

Qadın, deyəsən, pul verib onu yola saldı. Yenidən qapını kilidləyib otağa qayıtdı. İndi, yaqin ki, Şəmistanqilin məhəlləsinə baxan pəncərənin qabağında snayper tüfəngini quraşdırırdı.

Gültən özünü toplamağa çalışdı. Ələmdar indi, yaqin, mərhum qayınatasının həyatında, ya da küçədə dəfnə hazırlıq işlərinə rəhbərlik edirdi və Dilan bir azdan onu vuracaqdı. Deməli, o, indi buna mane olmaq üçün hər şeyi, hətta Ələmdara olan sevgisini də, onun ağır təhqirini də unutmalı idi.

“Hə, vəhşi meşə pişiyi, ovun yaxındadır, artıq yuvandan çıxmalsan”, – deyə düşündü və sallaşib pəncələri üstə döşəməyə düşdü.

Səssizcə otağın qapısına yaxınlaşıb içəri baxdı. Arxası ona tərəf olan Dilan pəncərəni taybatay açmış, divara söykədiyi masanın üstündə "Yalquzaq" snayper tüfəngini yenidən quraşdırıb qurtarmışdı.

Gültən daha bir addım atıb kandarda dayandı və ucadan dedi:

– Salam, Dilan Kalkan!

Diksinib Gültənə tərəf çevrilən qadının gözlərində hey-rətlə bərabər qorxunc bir ifadə vardı. Sanki bu saat gördüyü hər şeyi baxışları ilə yandıraraq külə döndərəcəkdə.

– Tanış olaq, mənim adım Vaşaqdır...

Gültənin bunu deməsi ilə suriyalı terrorçunun yaxasından çıxardığı kiçik bıçağı ona atması bir oldu...

XX FƏSİL

POLKOVNİK MƏLİKOVA QARŞI SUI-QƏSD

Pandemiya və komendant saati ilə əlaqədar qadağalara görə paytaxtın hər yerində sakitlik hökm sürsə də, Kubinka adlanan bu qədim məhəllədə sakinlərin anlama bilmədiyi bir həyəcan hökm sürməkdə idi. Dünən axşamüstü bıçaqlanaraq qətlə yetirilmiş Şəmistan kişinin evinin qabağında avtomobil və adam əlindən tərpənmək mümkün deyildi.

Məxfi şöbə rəisinin xidməti avtomobili "Range Rover", rəis müavininin xidməti avtomobili "Škoda-Kodiaq" və xüsusi təyinatlıların qara "Hyundai" mikroavtobusu həyətin qapısına daha yaxın dayanmışdı. Onlardan bir qədər aralıda daha bir neçə mülki avtomobil və iki polis maşını diqqəti cəlb edirdi. Altı silahlı döyüşçü dar küçənin qarşı tərəfində üzləri Şəmistanın evinə tərəf düzülmüşdü.

Xüsusi bölmənin rəisi Əsədov həyətin qapısının ağzında dayanmışdı. Döyüşçülərin ayıq-sayıq olmaları barədə Şəhriyara son əmrini verib, indi də küçəyə toplaşan və gəlib-keçən mülki insanlara göz qoyurdu.

Gecə Bakıya gələndən əynindəki hərbi geyimi dəyişməmiş polkovnik Məlikov müavini Yusifovla birlikdə həyətdə idi. Qızı Əminəni qucağına alaraq, digər əli ilə yanında

dayanmış oğlunun saçını sığallayırdı. Bu darısqal həyətdə də kifayət qədər adam vardı. Əksəriyyəti tibbi maska taxmışdı. Evdən qadınların həzin ağlaşma səsi gəlirdi. Tələt meyiti yaxınlıqdakı "Göy məscid"ə yudurtmağa aparmışdı. Onlar gələn kimi az adamla qəbiristanlığa gedəcəkdilər. Mərasimə nəzarət edən polislər Məxfi şöbə rəisinə hörmətlərindən bir söz deməsələr də, qaydalara riayət etmək lazım idi.

Ayçöhrə gözləri yaşlı halda evdən çıxıb ərinə yaxınlaşdı:

– Bilindi bu kimin işidir? Kim öldürüb bədbəxt atamı?

Ələmdar başını buladı:

– Hələ heç nə məlum deyil. Polis araşdırıb tapacaq.

– Sən heç olmasa yeddisinə kimi qalacaqsan Bakıda?

– Yox, sabah döyüş bölgəsinə qayıtmalıyam. – Ələmdar bunu deyib qucağındakı uşağı arvadına verdi: – Al bunu, mənim işlərim var. Uşaqları nahaq gətirmisən bura, xəstəlik keçə bilər, gərək qonşulara tapşırıydın.

Ayçöhrə narazı halda qızı ondan alıb içəri apardı. Bu vaxt Türkər:

– Ata, bəs Gültən gəlməyəcək? – deyə soruşdu.

– Yox, gəlməyəcək, onun vacib işləri var. Sən də qapının ağzında durma, keç bir küncdə dayan.

Gültənin adını eşidən kimi döyüşlərdə düşməyə qan uduran Leopardın üzü kölgələndi. Yaman peşman idi qıza o sözü deməyinə görə. Əslində, Gültəni o təxribatçı agentinin evinə gətirdiyi üçün hələ də bağışlaya bilmirdi. Hələ də qəzəbi soyumamışdı... Lakin gərək elə söz deməyəydi... Özü də tam anlaya bilmirdi oğünkü qəzəbinin səbəbini... Gültən subay, ruhən azad, sərbəst bir qız idi, bir zaman qarşılıqlı zövq naminə Ələmdarla yatağa girib ona bir saatlıq səadət yaşatdığı kimi, eyni şeyi bəyənib xoşlandığı başqa bir kişi ilə də edə bilərdi. Bir də ki, Gültən onun arvadı, bacısı və ya qızı deyildi. Döyüş

yoldaşı, məsləkdaşı idi. Belə olan halda, Ələmdarın onu dəli-cəsinə qısqanması nə dərəcədə ağlabatan sayıla bilərdi?..

Məxfi şöbənin igid Vəşaqı bu dəqiqələrdə özünün düşünüb hazırladığı əməliyyat planını həyata keçirməklə məşğul idi. Yəqin ki, uzaqda görünən o onbeşmərtəbəli binanın on birinci mərtəbəsindəki boş mənzildə pusquya yataraq, Ələmdarın qanına susamış suriyalı terrorçu Dilan Kalkanı gözləyirdi. Kim bilir, bəlkə də, onu artıq ələ keçirmişdi. Ya da... Ola bilsin, əməliyyat uğursuz alınmışdı... Bəlkə də, onu sevən bu igid qız artıq... Yox, Allah eləməsin, Ələmdar Gültənin saçının bir telinin belə əskik olmasını istəməzdi.

Gecə Gültəni şöbəyə çağırırsa da, qız gəlmədi. Məqsədi onunla əməliyyat planını müzakirə etmək idi. Gəlməyəcəyini anlayanda özlüyündə hər şeyi onun öhdəsinə buraxıb evə getdi. İndi burada olsa da, əməliyyata rəhbərlik etmirdi. O, sadəcə, Dilan Kalkanın qabağına atılacaq "yem" idi, terrorçunu Vəşaqın özü ovlayacaqdı. Bunu düşünəndə gülümsədi.

Yusifovun səsi onu fikirdən ayırdı:

– Cənab rəis, göz qabağında dayanmayın. Gedib qonşulardan birinin evində oturaq.

– Niyə, Yusifov? – Ələmdar başını bulayaraq soruşdu. – Sən Vəşaqın peşəkarlığına etibar etmirsən?

– Əlbəttə, edirəm. Lakin bu adamlar sizi aradan götürməyi qarşılarına məqsəd qoyublar və biz ehtiyatlı olmalıyıq. Hər şey ola bilər.

– Narahat olma. Hələ bir küçəyə çıxmaq, görək, Tələtgil niyə gəlmədilər. Bu kişinin nə qədər kəri varmış ki, yuyub qurtara bilmirlər.

Həyətdən çıxıb alaqapının qarşısında dayandılar. Mayor Əsədov dərhal onlara yaxınlaşdı. Ələmdar silahlı döyüşçüləri süzüb başını buladı:

– Bu qədər döyüşçüyə nə ehtiyac vardı, Elnur?

– Hər ehtimala qarşı, cənab rəis...

– Bilirsən məhəllə sakinləri indi nə düşünür? Yəqin, deyirlər ki, Şəmistan kişinin polkovnik kürəkəni özünü göstərir.

– Qələt edirlər, rəis. Bilirlər ki, müharibə gedir və siz də ordumuz üçün vacib şəxslərdən birisiniz.

– Neçə dəfə demişəm ki, məni tərifləyib şışirtməyin. Mən Azərbaycan üçün döyüşən minlərlə əsgərdən, sadəcə, biriyəm, vəssalam... – Bir anlıq fasilə verib başı ilə müavininə işarə edərək gülümsədi: – Bax, Yusifovu tərifləməyə dəyər, çünki Məxfi şöbə kimi vacib bir dövlət təşkilatını idarə edir. Bir də ki...

Ələmdar sözünün ardını gətirə bilmədi. Sanki hansısa gözəgörünməz bir qüvvə onu zərblə arxaya itələdi. Bir anlıq müvazinətini itirdi. Bədənini deşib keçmiş güllə həyat qapısının taxta çərçivəsinə sancılmışdı. Ələmdar əlini yarasının üstünə qoymuşdu, barmaqları arasından qan süzülürdü.

Əsədov özünü cəld rəisinin üzərinə ataraq onu qucaqladı. Yusifov:

– Rəisi qoruyun! – deyə çığırdı.

Silahlı döyüşçülər dərhal rəislərini əhatəyə aldılar. Ələmdar onu qolları arasına alaraq xidməti avtomobilinə doğru çəkən Əsədovun əlindən dartınıb çıxmaq istəsə də, bacarmadı və mayor onu "Range Rover"-in arxa oturacağına əyləşdirib, özü də yanında oturdu. Avtomobil yola düşəndə döyüşçülər onun sağ-solu ilə qaçmağa başladılar.

– Yol verin! Yol verin! – Şəhriyar ucadan deyirdi.

Küçədəki adamlar isə yalnız döyüşçülər havaya atəş açandan sonra dağılışıb maşınlara yol verdilər. Yusifovun avtomobili ilə qara mikroavtobus qabaqda gedən "Range Rover"-i müşayiət edirdi. Ələmdarı atılacaq növbəti güllədən öz

bədənləri ilə qorumağa çalışan döyüşçülər maşın qarşısındakı tını burulanda arxadan gələn mikroavtobusa doluşdular.

– Bu həngaməyə ehtiyac yox idi, Əsədov, mən yaxşıyam, – əli ilə yarasını tutan Ələmdar dedi.

– Yaxşı deyilsiniz, rəis, qan itirirsiniz... – mayor bunu deyib sürücüyə əmr etdi: – Sürəti artır, Təhmasib, təhlükəsizlik xidmətinin hospitalına gedirik!

– Gültən bacarmadı... – Ələmdar dodaqaltı deyib üzünü mayora tutdu: – Mütləq başında bir iş var onun. Yoxsa xəbər verərdi. Zəng vur!

Əsədov dərhal telefonunu çıxarıb zəng vurdu. Vaşaqın telefonu bağlı idi.

– Yox, bu iş mənim heç xoşuma gəlmədi. Turala de, ona qoşduğu əməkdaşlarla maraqlansın.

– Bu dəqiqə, rəis. Ancaq siz danışıb özünüzü yormayın.

Təhqiqat bölməsinin rəisi mayor Əsədova bildirdi ki, onun Vaşaq qoşduğu gənc zabitlərin hər üçünün telefonu bağlıdır...

Hospitalda Ələmdarın yarasını müayinə edən həkimlər həyatı əhəmiyyətli orqanlarının zədələnmədiyini bildirdilər. Yaraya ön və arxadan tikiş qoyub dedilər ki, bir neçə gün burada qalmalı olacaq.

Ələmdar buna qəti etiraz etdi:

– Mən səhər helikopterlə döyüş bölgəsinə uçmalıyam. Əhəmiyyətsiz bir yara üçün burada uzanıb qala bilmərəm. Elə indi çıxacağam!

Hərbi uniforması hələ əynində idi. Əsədovun köməyi ilə qalxıb palatanı tərk etdi. Yusifov da dəhlizdə idi. Birlikdə aşağı düşüb küçəyə çıxdılar. Şəhriyar və silahlı döyüşçülər mikroavtobusun yanında dayanıb ona baxırdılar.

Telefonuna Ayçöhrədən zəng gəldi:

– Hə, Ayçöhrə? – telefonu açıb dedi.

– Çox şükür, səsinə eşitdim... – arvadı ağlayırdı. – Bu nə müsibətlərdir dalbadal mənim başıma gəlir? Vurulmağın eşidəndə özümdən gedibmişəm, su töküüb ayıldılar. İndi haradasan? Vəziyyətin necədir? Yerini de, gəlirəm.

– Gəlmək lazım deyil. Kiçik bir yaradır, vəssalam. Dəfn mərasimi bitdi?

– Hə... Qəbiristanlığa gedənlər qayıdılar. Sən kişinin yeddisi çıxana kimi Bakıda olacaqsan?

– Yox, dedim axı, sabah döyüş bölgəsinə gedəcəyəm. Sən narahat olma, Tələt burada olacaq. Uşaqları evə apar, axşam danışırıq...

Əsədov ona yaxınlaşıb məlumat verdi:

– Rəis, indicə yenə Turalla danışdım. O da çox narahatdır. Adamlarına zəng çatmır. Binadakı boş mənzildə kimsə yoxdur. İkinci mənzildə kirayə qalan qızlar isə deyib ki, yanı-
mızdakı iki oğlana zəng gəldi və tələsik çıxıb getdilər.

Ələmdar üzünü turşudub dedi:

– Bu qıza nəşə olub. Yoxsa indiyə kimi bir xəbər verərdi. Tez şöbəyə gedib axtarış üçün bir şey fikirləşək!

Artıq avtomobillər Məxfi şöbəyə doğru irəliləyirdi. İyirmi dəqiqə sonra Ələmdar kabinetindəki kürsüdə oturub, masa arxasındakı bölmə rəislərinə deyirdi:

– Mən kapitan Dəmirliyə bir neçə dəfə xəbərdarlıq edib dedim ki, Asayevə inanmasın. Sözümlə eşitmədi, bildiyi yolla getdi, bu da nəticəsi!.. Sizdən də çox narazıyam. O killeri hələ də yaxalaya bilməmişiniz. Halbuki onun uzaqda yox, Gültənin yaxınlığında olduğunu bilirdiniz. Çoxmu çətin iş idi onu tutmaq? – Üzünü mayor Əlizadəyə tutdu: – Tural, sən o üç əməkdaşının üçü də öldü yəni? Niyə telefonlarına zəng çatmır?

– İnanın, mən də anlaya bilmirəm, cənab rəis, – mayor günahkarcasına çiyini çəkdi.

– Əgər Gültənin başına bir iş gəlsə, – Ələmdar barmağını silkələdi, – əlimizdəki Kuznetsov da daxil olmaqla, Asayevi, o suriyalı qancığı və Novikovu tapıb öz əlimlə güllələyəcəyəm!..

Turala zəng gələndə rəisindən icazə alıb telefonu açdı:

– Hə, Mahir, siz haradasınız bu vaxta qədər?..

Ayağa qalxıb Ələmdardan bir dəqiqəlik icazə istəyərək dəhlizə çıxdı və üç dəqiqə sonra geri qayıtdı. Üzündə sevinc ifadəsi vardı.

– Rəis, Gültən xanım sağ-salamatdır, – dedi. – Özü nəyə görə gəlməyib, amma əməkdaşların üçü də buradadır. Dilan Kalkanı kisanın içinə salaraq gətiriblər. Tapşırıdım ki, qonşu otağa aparıb əmrinizi gözləsinlər.

Ələmdarın üstündən sanki ağır bir yük götürüldü. Gültənin sağ-salamat olması onun üçün hər şeydən daha vacib idi. Digər şeylər onu o qədər də maraqlandırmırdı.

– Bəs bu vaxta kimi harada imişlər? Telefonlarına niyə zəng çatmırmış?

– Telefonlarını kapitan Dəmirlinin əmri ilə söndürüblər. Vəşaq Dilan Kalkanı binadan çıxarıb başqa bir yerə aparıb-mış ki, şəxsən danışdırıb Novikovun yerini öyrənsin. Lakin bir şey öyrənə bilməyib.

Ələmdar özü bir daha Gültənə zəng vurdu. Qızın telefonu bağlı idi.

– Bu dəli qız, deyərsən, o beş killerin axırına təkbəşinə çıxmayınca dincəlməyəcək... – bunu bir qədər mülayim şəkildə deyib, Turala suriyalı qadını içəri gətirməsini əmr etdi.

Bir neçə dəqiqə sonra Dilan Kalkan divar dibinə qoyulmuş stulda oturaraq heç nə ifadə etməyən gözlərini kabinetdəki

zabitlərə dikmişdi. Qısa kəsilmiş qara saçı vardı. Üzündə əbədi iz qoymuş sərtlik nişanələri onu kifir göstərsə də, bir zamanlar gözəl qız olduğu anlaşıldı. Ələmdarın təkidilə özü barədə, həm də rus dilində danışmağa başladı:

– Otuz beş yaşı var. Diyarbəkirin bir kəndində doğulmuşam. Atamla böyük qardaşım PKK-nın silahlı əsgərləri olub. Siz terrorçu deyirsiniz, qoy elə olsun. Hər ikisi terrorçu idi. Əvvəl atam, bir il sonra isə qardaşım özəl hərəkət polisləri tərəfindən öldürüldü. Onda on səkkiz yaşı var idi. Dağa qalxıb terrorçulara qoşuldum. Məqsədim türklərdən atamla qardaşımın intiqamını almaq idi. Mənə silah verildilər. Döyüş üsullarını öyrətdilər. Dəfələrlə türk kəndlərinə və jandarməriyə məntəqələrinə basqınlarda iştirak etdim. Dəstədə fəal döyüşçü kimi nüfuzum vardı. İyirmi iki yaşımda komandirimiz dəyişdi. Yeni gələn komandirin mənə gözü düşmüşdü. Bir gecə mağarada yoldaşlarımla yanaşı uzanıb yatarkən gəlib mənə oyatdı, arxasınca gəlməyimi tapşırdı. Mənə mağaradan uzağa aparıb orada zorladı. Bu iş tez-tez təkrar olunurdu... Dözməyib Suriyaya qaçdım, orada başqa bir dəstəyə qoşuldum. Ancaq cazibədar bir qadının dağda terrorçuların içində baş saxlamağı çox çətindir... Bir qədər sonra həmin çirkin iş burada da başıma gəldi. Özü də bu dəfə məndən qadın kimi istifadə edənlərin sayı xeyli çox idi. Nəhayət, üç il əvvəl bir rus zabiti ilə tanış oldum. O mənim güclü döyüşçü olmağım barədə eşitmişdi. Mənə özü ilə Moskvaya aparıb general Lebedevin dəstəsinə qoşdu. Generalın xüsusi əmrlərini yerinə yetirirdim. Ermənistanla müharibəniz başlayanda isə mənə Bakıya göndərdilər. Burada Vadim Sokolovun tapşırıqlarını icra etməliydim. Ancaq onu deyim ki, Bakıya gələndən sonra sizə elə bir ziyanım dəyməyib. Yalnız bir səfirlik əməkdaşını vurmuşam... – üzünü

Ələmdara tutdu: – İkinci tapşırığım sizi aradan götürmək idi. Lakin bacarmadım. Mənim danışıq biləcəklərim bu qədərdir. Hər şeyi səmimi etiraf etdim. Dediym kimi, sizin Azərbaycan xalqına qarşı cinayətim olmayıb. Odur ki, mənim Rusiyaya qayıtmağıma imkan yaratmanızı xahiş edirəm.

Ələmdar əsəbicəsinə güldü:

– Maşallah! Halal olsun sənə, Dilan xanım! Deməli, bizim xalqa ziyanın dəyməyib, hə? Bəs, sənə, türk xalqı bizim xalq deyil? Sən yəni, doğrudan, elə düşünürsən ki, mənə öldürməyib yalnız yaraladığın üçün səni bağrımıza basacağıq? Hələ sonra sənə təyyarə bileti alıb hörmətlə Rusiyaya yola salacağıq?

– Mən sizi yaralamamışam! – Dilan heyvətlə dedi.

– Necə yəni yaralamamısan? Dolamısan bizi?

– Mən otağa girib tüfəngi quraşdırdım. Elə həmin an özünü Vaşaq adlandıran qız otağa girdi. Mən dərhal bıçağımı çıxarıb ona atdım. Bıçaq hədəfə dəymədi. Qız vaxtında kənara çəkilib bilməmişdi. Sonra biz əliyalın döyüşməli olduq. Boynumun dalına təpik vurub mənə bayıltı. Özümə gələndə kisinin içində idim...

– Sən dedin, biz də inandıq! – Ələmdar bunu deyib qəfil-dən ayağa qalxdı. Pəncərəyə doğru gedib, arxasını otaqdakilərə çevirərək həyəət baxmağa başladı. O artıq məsələni anlamışdı. Geriyə çevrilmədən: – Sən yalan danışsən! – dedi. – Tüfəngi quraşdırıb mənə nişan alanda bizim Vaşaq sənə mane olub. Bu səbəbdən mənə dəqiq nişan almadan atəş açmısan. Sonra da o səni əlbəyaxa döyüşdə məğlub edib. Bu qədər!

– Yox, belə olmayıb, – Dilan etiraz etdi.

Ələmdar üzünü çevirmədən:

– Tural, bunu kameraya salın, bizim əlimizdə olduğunu hələlik heç kəs bilməsin, – dedi və ucadan əlavə etdi: – Hamınız çıxa bilərsiniz!

Fikirləri tamam qarışmışdı. Kabinetdə tək qalan kimi keçib yerində oturdu. Telefonunu götürüb Gültənə zəng vurdu. Bu dəfə qızın telefonu açıq idi, üç dəfə çağırandan sonra Vaşaqın küskün səsi eşidildi:

– Nə var, nə olub?

Ələmdar yarım dəqiqə susub düşündükdən sonra soruşdu:

– Məni niyə vurdun, Gültən?

Qız bir dəqiqə sonra cavab verdi:

– Özün yaxşı bilirsən niyə vurduğumu. Mənə vurduğun söz yarasının əvəzi idi bu.

– Güllə pis yerimə dəysəydi, ölsəydim, nə edəcəkdin?

– Haranı nişan almışamsa, dəqiq orandan vurmuşam. Özün bilirsən ki, mən sərrast atıcıyam.

– Deyəsən, heç peşman deyilsən əməlinə görə...

– Yox, qətiyyənlə peşman deyiləm. Bunu etməsəydim, sakitləşə bilməzdim.

– İndi nə oldu, sakitləşdin?

– Bir az... Ancaq o təhqiri sənə bağışlamayacağam. Çünki səni sevdiyimi bildiyin halda dedin o sözü.

Ələmdar bir müddət susduqdan sonra hökmlü səslə dedi:

– Kapitan Dəmirli, sabah səhər səkkizin yarısında şöbədə olun! Kəşfiyyat işlərinə rəhbərlik etmək üçün döyüş bölgəsinə getməliyik. Helikopter buradan saat səkkizdə qalxacaq.

Gözləyirdi ki, Gültən yenə əmrinə itaət etməyəcək. Lakin belə olmadı. Bir neçə saniyə düşünən Vaşaq rəsmi tonda:

– Oldu, rəis! Sabah səhər saat səkkizin yarısında şöbədə olacağam! – dedi və telefonu söndürdü.

Ələmdar bir müddət telefonun ekranına baxıb onu masanın üstünə qoydu. Bu zaman yarası yüngülcə sızıldadı və o, qeyri-ixtiyari gülümsədi...

XXI FƏSİL

DAHA BİR SUI-QƏSD CƏHDI

Qarabağın ermənilərdən iki gün əvvəl azad edilmiş S. kəndi... Gecə saat dörd idi... Əksəriyyəti düşmən tərəfindən sökülüb dağılmış adamsız evlər zülmət qaranlıqla vahiməli bir sükunətin vəhdətinə bürünmüşdü. Bu sükunəti yalnız yaxınlıqdakı tərədən gələn boğuş bayquş ulartısı pozurdu. Oktyabrın ortaları olmasına baxmayaraq, hava qış aylarındakı kimi soyuq idi. Günortadan yağmağa başlayan leysan axşama yaxın kəssə də, kəndin qərbindəki dağ çayının gurultusu hələ səngiməmişdi.

Kənd işğaldan azad ediləndən dərhal sonra bir Azərbaycan briqadası yaşayış məntəqəsi ilə həmin çayın arasında mövqe tutmuşdu. Çaydan o biri tərəfdə hələ də ermənilərin əlində olan P. kəndi vardı. S. məntəqəsinə nəzarət edən Azərbaycan briqadasının qarşısında duran vəzifə həmin kəndi düşməndən azad etmək idi. İndi isə gündüz yağın gur yağışdan sonra əsgərlər böyük brezent çadırlarda yatırdılar.

Bu böyük çadırların arasında nisbətən kiçik olan bir köhnə çadır da vardı ki, yağın yağış ən çox ona ziyan vurmuşdu. Burada Bakıdan üç gün əvvəl gəlmiş polkovnik Məlikov, Məxfi şöbənin altı döyüşçüsü, bir də kapitan Gültən Dəmirli qalırdı.

Bütün çadırların qarşısında növbətçi əsgər keşik çəkirdi, həmin köhnə çadırdan başqa. Ələmdar hər kəsə yatıb dincəlməsini tapşıraraq, özü oyaq qalmışdı.

Təchizat məsələlərinə baxan taborun komandiri polkovnik Xəndanov briqada əsgərlərinə çadırın güclə çatdığını bəhanə edərək, ermənilərdən qalmış bu köhnə çadırı onlara vermişdi. Yağış yağmağa başlayanda sökülüb dağılmış bu köhnə çadırın içini su basdı, döşəklər tamam islandı.

Yağış kəsən kimi Ələmdarın başçılığı ilə altı döyüşçü, həmçinin Gültənlə Şəhriyar qollarını çırmalayib işə başladılar. Yorğan-döşəyi sıxıb qurutmağa çalışdılar. Sonra yerə uzun taxtalar düzüb, döşəkləri onların üstünə qoydular. Həmin yorğunluqdan kələyi kəsilmişdi.

Gecə düşəndə döyüş yoldaşlarının həddən artıq yorğun olduğunu görən Ələmdar dedi ki, hamı yatsın, özü səhərə kimi oyaq qalıb keşik çəkəcək. Döyüşçülər nəm döşəklərə uzanıb, nəm adyalları üstlərinə çəkərək yuxuya getdilər. O isə elə çadırdan bir taxta kətilin üstündə oturdu.

Özü də elə yorulmuş və beynində fikirlər elə qarışmışdı ki, artıq saat beşə işləməsinə baxmayaraq, indiyə kimi yerindən qalxmamışdı. Şirin yuxuda olan əsgərlərinə baxırdı. Gözləri qaranlığa alışdığı üçün sıra ilə uzanmış gənclərin hər birinin üzünü görə bilir və narahatcasına düşünürdü ki, belə bir yorğunluqdan və nəm döşəkdə keçən gecədən sonra günorta saatlarında qarşıdakı kəndə kəşfiyyata gedəcəklər.

Bu kənddə Məxfi şöbədən cəmi doqquz nəfər idilər. Şəhriyar helikopterdə yatırdı, qalanlar isə bu çadırdan. Taxtaların üzərinə səkkiz yataq düzülmüşdü. Soldan birinci yatağı uşaqlar Ələmdar üçün düzəltmişdilər və hazırda boş idi.

İkinci yataqda Mehdi yatırdı. Bu gənc oğlan mayor Əsədovun bölməsindən idi. Digər beş əsgərin başçısı sayılırdı.

Leytenant idi. Bakıda Mehdi və onun beş əsgərini Ələmdara şəxsən Əsədov təqdim etmiş və demişdi ki, uşaqların altısı da canavar kimidir.

Mehdini bura gəlməmişdən əvvəl tanıyırdı. Etibarlı, məsuliyətli, dürüst və əlaqəli bir hərbiçi olduğunu bilirdi. Üç gün ərzində isə onu daha yaxından tanımışdı. Öyrənmişdi ki, əslən Balakəndəndir, buradakı altı nəfərin içində yeganə evli olan odur, çoxdan sevdiyi Yasəmən adlı qızla dörd il əvvəl ailə qurub və Leyla adında üç yaşlı gözəl-göyçək qızları var.

Üçüncü yataq naxçıvanlı Fatihin idi. Ələmdar bu ucaboy, yaraşlıq oğlan barədə onu bilirdi ki, universiteti yenidən bitirmiş Nazənin adlı qızla nişanlıdır, toyları pandemiya görə təxirə salınıb və müharibə bitən kimi evlənəcəklər.

Ondan sonra Faris gəlirdi. Ələmdar ona baxanda qeyri-ixtiyari gülümsədi. Əslən Qusardan olan bu ləzgi oğlan çox zara-fətıl və bəmərə idi. Hərdən elə olurdu ki, əsgərləri birdən-birə pısqıldayıb güləndə Ələmdar dönüb onların üzünə baxır, aralarında yalnız Farisin ciddi dayandığını görəndə yoldaşlarını məhz elə onun güldürdüyünü anlayırdı.

Ələmdar, adətən, tabeliyindəki zabidlərə qarşı sərt olurdu – əlbəttə ki, yeri gələndə... Sırası əsgərlərin isə heç xətrinə dəyməzdi. Onunla Bakıdan gəlmiş bu altı nəfərlə də keçən üç gün ərzində bacardığı qədər mehriban davranmışdı. Doğrudur, özünü nə qədər səmimi və qayğıkeş aparsa da, əsgərlər ondan çəkinir, yanında artıq hərəkətlərə yol vermirdilər. Elə Faris də... Ancaq dünən uşaqların yanında birdən-birə qayıdıb Ələmdara dedi ki, rəis, sizə qurban olum, bu erməni diğalarını uzaqdan güllə ilə vurmaq ləzzət eləmir, nə olar, onlardan biri əlimizə keçəndə verin, doyunca döyüm, hirsim soyusun. Ələmdar onun bu sözlərinə gülümsəyib heç nə deməmişdi.

Beşinci yataqda yatan Umud... Cənub bölgəsindən olan bu oğlan altı bacının bir qardaşı idi. Ondan yaşca böyük olan bacıları neçə vaxtdır onun üçün qız axtarırdılar. Oruc tutub, namaz qılırdı. Uşaqlara deyirdi ki, hər namazda Azərbaycanın qələbəsi üçün Allaha yalvarır və inanır ki, duaları mütləq qəbul olacaq.

Altıncı qarabağlı Kərim idi. Hər iki babası birinci Qarabağ müharibəsində şəhid olmuşdu. Çox yaxşı oğlan idi, ancaq üzündən kədər əskik olmurdu. Çünki hazırda anası xərçəng xəstəliyindən əziyyət çəkirdi. Bu gün səhər Ələmdar Kərimin daldada ağladığını görmüş, yaxınlaşıb bağrına basaraq ona ürək-dirək verməkdən başqa əlindən heç nə gəlməmişdi. Ancaq indi düşünürdü ki, sabahkı vacib kəşfiyyatdan sonra onu Şəhriyarla Bakıya yola salacaq. Qoy gedib can üstündə olan anasını görsün.

Kərimin sol tərəfində Pərvin yatırdı. Üç qardaşın ortancılı idi. Yaxşı snayper sayılırdı. Yoldaşları Şəmkirin Zəyəm qəsəbəsindən olan bu oğlanı səmimiliyinə, istiqanlılığına görə çox istəyirdilər. Elə Gültən də bu oğlana zarafatla "yerlim" deyirdi.

Əslində isə Ələmdar Gültənin ana nənəsinin Şəmkirdən, ana babasının Qəbələdən, ata tərəfinin isə Bakının qədim Kubinka məhəlləsindən olduğunu bilirdi. Onu da bilirdi ki, uşaq evində böyümüş bu qız ata tərəfini və ana babasını sevməyi üçün özünü hərdən şəmki kimi təqdim edir.

Sırağün istirahət zamanı əsgərlərinin istəmədən qulaq asdığı söhbətlərini xatırlayıb, yenə kədərli halda gülümsədi.

Pərvin doğulduğu Zəyəm qəsəbəsinin bazarından danışdı. Deyirdi ki, bütün Azərbaycanda belə böyük bazar yoxdur, Zəyəm bazarı başqalarından fərqli olaraq, əsl bazardır, yəni keçmiş zamanların bazarları kimi yalnız bazar günləri fəaliyyət göstərir.

– Bir qəsəbənin bazarıdır da, nə boyda olacaq ki, belə tərifləyirsən? – Fəris etiraz etdi.

Pərvin gülüb cavab verdi:

– Nə olsun ki, qəsəbənin bazarıdır? Ora Gəncədən, Qazaxdan, Gədəbəydən, Tovuzdan mal alıb-satmağa gəlirlər.

Fəris yenə dilini dinc qoymadı:

– Adi bir bazarı elə şişirtdin ki, onu görməyə lap həvəsim gəldi. Nə deyirsiniz, uşaqlar, müharibə bitən kimi yığılıb gedək Zəyəmə?

Əsgər yoldaşları gülüşüb razılaşıdılar. Pərvin də güldü və dedi ki, gəlməsiniz, sizdən pis adam yoxdur, gəlin, gözümün üstündə yeriniz var...

Hə, bu da Gültən... Onun igid Vəşaqı...

Pərvinin solunda, ən sondakı yataqda arxası üstə uzanıb, qollarını sinəsində çarpazlayaraq yatırdı.

Yarası gizildədiyi üçün əlini böyrünə apardı. Gültənin tərs və kinli olduğunu bilirdi, lakin bir cümləyə görə, həttə bu cümlə nə qədər ağır da olsa, onu – sevdidiyi adamı və rəisini güllə ilə vuracağını ağına gətirməzdi. Amma çox da heyrlənməmişdi. Yaralamışdı Gültəni və yaralı Vəşaqdan nə desən, gözləmək olardı...

Bəs o təhqiramiz cümlə Ələmdarın ağzından necə çıxmışdı? Çoxmu əsəbiləşmişdi? Bəli... Nəyə görə? Əlbəttə, bu qızı Ayxan adlı o düşmən agentinə qısqandığı üçün...

Yaxşı, deyək ki, qısqanclıq deyilən bu hiss təbii bir hissdir və hamıda az-çox var. Bəs ağıl, məntiq? Ələmdar Gültənin o gecə Ayxanla eyni yatağa girə biləcəyini ağılından necə keçirə bilmişdi? Deməli, Gültənə inanmırdı və düşünürdü ki, bir zaman onunla yatağa girib bədənini təslim edən qız eyni şeyi xoşuna gələn başqa kişi ilə də edə bilər. Ələmdar bilirdi ki, bu həyatda hər şey olur – məntiqli və məntiqsiz hər şey... Belə

hesab edirdi ki, hansısa məsələdə kiməsə sonadək inanmaq sadəlövhlükdür.

Doğrudanmı, bu həyatda mümkün olmayan heç nə yoxdur? Məsələn, Ələmdar nə vaxtsa öz vətəninə sata bilərdimi? Əminəni özündən uzaqlaşdırıb unuda bilərdimi? Gültənə qarşı bilərək pislik, xainlik edə bilərdimi? Yox, yox, yox! Bəs onda niyə inanmırdı ki, Gültən üçün də mümkün olmayan şeylər var və bunlardan biri də Ələmdara xəyanət etməkdir? Axı o bunu dəfələrlə demişdi Ələmdara. Demişdi ki, ömrünün sonuna kimi yalnız onu sevəcək və gözləri ondan başqasını görməyəcək... Yox, o, Gültənin elə bir şey edəcəyini düşünməklə və həmin cümləni dilinə gətirməklə böyük səhvə yol vermişdi. Hətta cinayət işləmişdi...

Bəli, Gültən onu bu cür ağır cəzalandırmaqda haqlı idi. Ancaq ən pisi bu idi ki, verdiyi ağır cəzadan sonra da onunla küsülülüyünü davam etdirirdi. Hələ də bağışlamamışdı Ələmdarı...

Asayevin tutulması barədə müavininə qəti göstəriş vermişdi. Yusifovun adamları Bakı və Sumqayıtın hər yerində bu agenti axtarırdı. Beş killer arasında hələ də zərərsizləşdirilməyən bir o qalmışdı, bir də Çaqqal ləqəbli Hoven Novikov... Məxfi şöbə yalnız bu iki nəfər tutulandan sonra rahat nəfəs ala bilərdi. Lakin Bakıya gələndən sonra iki önəmli şəxsi qətlə yetirmiş erməni Hoven sanki daş olub deryada batmışdı. Heç cür izinə düşə bilmirdilər...

Alaqaaranlıqda gözlərini Gültəndən çəkməyən Ələmdar birdən Ayçöhrəni xatırladı. Yəqin ki, sevimli arvadı indi bu qız kimi dərin yuxuda idi. Bu qız kimi? Yox! Ayçöhrə indi isti otaqda, qalın yun döşəyin üstündə yatmışdı. Yatağından səhər ürəyi istəyəndə qalxacaq, əl-üzünü yuyandan sonra ilk işi mətbəxdə özünə və uşaqlara səhər yeməyi hazırlamaq olacaqdı.

Gültən isə nəm döşəkdə, soyuq çadırdə yatırdı və bu çadırın üstünə istənilən an düşmənin mərmisinin düşməyəcəyinə heç kəs zəmanət verə bilməzdi...

Ayçöhrə ərindən incimişdi. Türkəri xilas etmək üçün özü gəlmək əvəzinə Gültəni göndərdiyi, həmçinin qayınatasının dəfnindən bir gün sonra Bakını tərk edərək cəbhə bölgəsinə getdiyi üçün. Qadın incikliyi nə qədər üzə vurmamağa çalışsa da, bu, Ələmdarın diqqətindən yayına bilməzdi.

Belə çıxırdı ki, ali təhsilli həyat yoldaşı nə torpaq uğrunda gedən qanlı müharibənin, nə də Ələmdarın Məxfi şöbədəki işinin mahiyyətini tam dərk edə bilir.

Oktyabr ayı girəndən ona qarşı edilən sui-qəsd cəhdlərini bir-bir xatırladı. İlk olaraq Ayxan Asayev onun izinə düşdü, onu vura da bilərdi, lakin bəzi səbəblərdən bunu etməyib sonraya saxladı. Türkəri oğurlayaraq onu sahilə təkbətək görüşə çağırırdı. Bu sui-qəsd cəhdi də Gültənin fərasəti sayəsində baş tutmadı. Sonra Ələmdarı aradan götürmək əmrini suriyalı terrorçu Dilan Kalkana verdilər. Ona da yenə Vəşaq mane oldu.

Rəqibləri Ələmdardan əl çəkmək istəmir, onu nəyin bahasına olur-olsun, aradan götürməyə çalışırdılar. Bu canfəşanlığın bir səbəbi Məxfi şöbə rəisi Məlikovun hazırkı müharibədə Azərbaycan tərəfinin vacib fiqurlarından olması idisə, ikinci səbəb birbaşa general Ruslanovun təhlükəsizliyi ilə bağlı idi. Məxfi şöbənin əməkdaşları Ələmdarın əmri ilə Ruslanov barədə məlumat toplayırdı və bu məlumatlar birbaşa dövlət başçısına təqdim olunacaqdı. O zaman xarici dövlətin ən nüfuzlu məmurlarına arxalanıb özünü toxunulmaz sayan xain general ən yaxşı halda tutduğu postla vidalaşmalı olacaqdı. Buna görə də Ruslanov tabeliyində olan adamlar, həmçinin hamisi Lebedevin peşəkar agentləri vasitəsilə Ələmdarı öldürməyə çalışırdı.

Lakin az qalmışdı. Xain şəbəkənin başında duran bu adam barəsində Məxfi şöbənin əlində mühüm faktlar, sübutlar vardı. Bir neçə günə Ələmdar bu məlumatları ölkənin birinci şəxsinə təqdim edəcəkdı...

Birdən qulağına səs gəldi... Sanki lap yaxınlıqda səsboğucu taxılmış tapançadan üç dəfə atəş açmışdılar. Hövlnak səs gələn tərəfə baxdı və əlindəki fənəri yandıraraq çadırın sol kənarında onun üçün hazırlanmış boş yatağa doğru getdi. Brezent və yastıq üç yerdən dəşilmişdi.

Tapançasını qoburdan çıxarıb qapıya doğru yüyürdü. Çölə çıxaraq çadırın arxasına keçdi. Burada heç kəs yox idi. Gecənin qaranlığında ətrafı dinşədi. Hərbi düşərgə sükut içində idi və bu sükutu yalnız yaxındakı dağdan gələn bayquş ulartısı pozurdu...

XXII FƏSİL

AYXAN ASAYEV VƏ HOVEN NOVİKOV

Artıq qırx dəqiqəyə yaxın idi ki, atasının Sumqayıtdakı mənzilində onunla üzbəüz əyləşərək söhbət edirdi. Hikmət müəllim kürsüdə, Ayxan isə divanda bacısı ilə yanaşı oturmuşdu. Fidan illər ərzində fotosuna kədərlə baxdığı qardaşına pişik kimi sığınmış, Ayxan da sağ əlini onun çiyninə qoymuşdu.

Mətbəxdə yemək bişirən Günel xanım hərdən salona keçib xoşnudsuzluqla onlara baxır, sonra yenidən mətbəxə qayıdırdı. Deyəsən, uzun illər sonra qəfildən peyda olmuş ögey qardaşın qızını belə qucaqlaması qadının ürəyincə deyildi.

Ayxan ögey anasının narazılığının fərqləndə idi. Lakin onu vecinə də almadan qızı özünə sıxır, saqqızını laqeydcəsinə çeynəyərək atasının söhbətinə qulaq asırdı.

– Günel xanım sənə üçün yarpaq dolması bişirir, – ev sahibi şəfqətlə gülümsədi. – Bir dəfə rəhmətlik anana bişirtirmişdim, amma yaxşı alınmamışdı. Yadına gəlirmi?

Ayxan başını buladı:

– Xatırlamıram...

– Əlbəttə, xatırlamazsan. O vaxt altı yaşın hələ tamam olmamışdı. Bu dolma üzüm yarpağına büküləndə daha dadlı alınır, ancaq orada tapa bilmədiyimiz üçün anan pip yarpağından etmişdi. Ondan sonra heç yeməmişən?

– Yox, yeməmişəm... – oğlu günah iş görmüş adamlar kimi boynunu bükdü.

– Nahar vaxtına bir saat qalıb, birlikdə yeyərik.

Ayxan saata baxdı:

– Yox, ata, mənim işim var, başqa vaxt yeyərik...

Bu dəqiqə öz qırmızı “Kia”-sında əyləşmiş Səbinə onu aşağıda gözləyirdi. Təkid etsə də, qız onunla yad mənzilə çıxmaq istəməmişdi.

İyirmi altı yaşlı bu sarışın karateçi qızla bir neçə gün əvvəl Dilanın ələ keçirilməsi əməliyyatında tanış olmuşdular. Qızı ona Gültən qoşmuşdu. Ayxan şübhə doğurmamaq üçün Səbinə ilə birlikdə onun avtomobilində oturub blokun qapısına baxacaq, Dilan gələndə bunu Gültənə bildirərək dərhal oradan uzaqlaşacaqdı.

Səbinə, əslində, karate müəlliminə o qədər də bənzəmirdi. Üzdən çox şirin və cəzbedici, ortaboylu, arıq bir qız idi. Əynində qara lasin şalvar, avtomobili ilə eyni rəngdə uzun kofta, ayaqlarında qırmızı dikdaban tufli vardı. Dodaqlarına qırmızı pomada çəkmişdi. Qısa sarışın saçını zövqlə ütüləyib daramış, ənlik-kirşandan ustalıqla istifadə etmişdi. Vücudundan hansısa bahalı parfümün bihuşedici qoxusu gəlirdi.

Ayxanın son vaxtlar belə özünə baxan qızlardan daha çox xoşu gəlirdi. Moskvada tanış olub xoş anlar keçirdiyi rus qızları gözəllikləri üçün həmişə dəridən-qabıqdan çıxırdılar. Azərbaycan qızları barədə isə kimdənsə eşitmişdi ki, o qədər də özlərinə baxan olmurlar.

Lakin yenicə tanış olduğu bu qız həmin fikrin doğruluğunu şübhə altına salmaqda idi. Ayxanın ondan xoşu gəlirdi və ən maraqlısı bu idi ki, özünün dediyinə görə, indiyə kimi oğlanlarla münasibətdə olmamış Səbinə ona ilk baxışdan az qala vurulmuşdu. Ayxana gizləncə həsrətlə baxması və ona

verdiyi “Sizi filmlərdə baş rola çəkilməyə dəvət ediblərimi?” sualı bunu sübut edirdi.

O gün bir saata yaxın “Kia”-nın salonunda yanaşı oturdular. Ayxan Dilan Kalkanı və ya onu izləyə biləcək digər şəxsləri şübhələndirməmək üçün sol əlini Səbinənin kürəyinə qoymuşdu. Qız əvvəl buna etiraz etmək istədi, lakin sonra razılaşmalı oldu, hətta kifayət qədər diqqətli olan Ayxan onun bu təmasdan xoşlandığını hiss etdi.

Əməliyyatın onlara aid hissəsi bitəndə qıza dedi ki, bir kafeyə gedib nəşə yesinlər. Gültənin gənc məşqçisi yalnız bir anlıq tərəddüd elədi, sonra dedi ki, ac deyil, amma çay içə bilər.

Ayxan şəhəri tanımadığını Səbinəyə bildirmək istəmirdi, çünki qız onu Məxfi şöbənin əməkdaşı kimi tanıyırdı. Ona görə də dedi ki, sən özün hara istəyirsən, oraya gedək. Səbinə onu yaxınlıqdakı ailəvi türk restoranına apardı. Deyəsən, adı “Borani” idi. Sifariş də qız özü verdi: bir çaynıq çay və türk paxlavası.

Artıq Ayxanın təkidi ilə bir-birilərinə “sən” deyərək müraçit edirdilər. Süfrə arxasında bir neçə dəfə qızın əlini tutdu. Səbinə bundan sıxılıb oğrun nəzərlərlə ətrafına baxsa da, əlini çəkmədi. Telefon nömrələrini bir-birilərinə verdilər. Ayxan ilk sevgisi olan qızın onu atmasından və on il bundan əvvəl itirdiyi sevgilisi Melisadan sonra qərar vermişdi ki, kimisə sevməsin və ailə qurmasın. Lakin az vaxtda ürəyinə yatmış bu qızla əlaqəni kəsmək istəmirdi.

Səbinə telefonunda olan uşaqlıq şəklini ona göstərmək istəyirdi. Bundan bəhanə kimi istifadə edən Ayxan ayağa qalxaraq qızın yanındakı stulda oturdu. Əlini qızın incə belinə qoyanda Səbinə bundan narahat olub:

– Yerinə keç, görərlər, – dedi və əlavə etdi: – Karantinlə əlaqədar restoranda belə yanaşı oturmaq qadağandır.

Ayxan öz yerinə keçməli oldu. Sonra Səbinə ayağa qalxdı. Dedi ki, Gültən xanım da idman klubunda deyil, ona görə mütləq işə qayıtmalıdır. Restorandan çıxdılar. Qız Ayxanı istədiyi yerdə maşından düşürdü idman klubuna getdi.

Saat yarım bundan əvvəl Ayxan zəng vurub onu maşını ilə Sumqayıta aparmasını qızdan xahiş edəndə Səbinə etiraz etmədi, hətta oğlana elə gəldi ki, bu xahiş qızı sevindirdi.

– Elə şey yoxdur!.. – atası əlini yellədi. – Bizimlə yemək yeyib, sonra gedərsən işinə. Bir də ki, sənə nə işin ola bilər?

– Vacib işim var...

Belə desə də, əslində, Səbinə ilə görüşməkdən başqa heç bir vacib işi yox idi.

– Bura bax, Ayxan, – Hikmət müəllim onu barmağı ilə ərkyana hədələdi, – sənə o gün də dedim, keçmişində nələrlə olub, onu bir kənara qoy. Əgər bu Vətənə zərər verəcək bir iş görsən, bil ki, artıq mənim oğlum deyilsən!

– Qardaşım elə iş görməz, ata, – Ayxanın əvəzinə bayaqdan susub ona sığınmış Fidan dedi, – mənə söz verib o barədə.

Ayxan gülümsədi:

– Fidan doğru deyir, mən nə Azərbaycana, nə də bacıma xəyanət etməyəm.

– Təki elə olsun, oğul, mən çox istərdim ki, rəhmətlik Emin qədər sənənlə də fəxr edim.

– Edərsən...

Ayxan son günlər Məxfi şöbənin Gültən adlı zabiti ilə birləşərək, Azərbaycan dövləti və millətinin xeyrinə çalışdığı üçün özünü mənəvi cəhətdən rahat hiss edirdi. Ona elə gəlirdi ki, sanki bir insan kimi bütövləşib, mənliyi, qüruru artıb. O bu vaxta qədər kim idi? Əvvəlcə anasının qatili sayılan general Lebedevə sadıq nökr kimi xidmət edirdi. Sonra ondan qaçdı, Fixmanın yanında on ildən çox detektiv işlədi və

Lebedev onu tapıb yenidən öz dəstəsinə qoşdu. İndiyə kimi dəfələrlə Rusiyada və başqa xarici ölkələrdə qətlər törətməyə göndərməsi azmış kimi, indi onu öz ata yurduna təxribatçılığa göndərmişdi. Lakin artıq kifayət idi! O artıq öz doğmalarına qovuşmuşdu və bundan sonra bütün həyatını yalnız vətəni Azərbaycanın xeyri üçün sərf edəcəkdi. Əgər bu yolda ölsəydi, qardaşı Emin kimi şəhid olacaqdı. O zaman Ayxanı hər an yad edən, onun üçün ağlayan və hər yerdə adını çəkib qürurlanan Fidan adlı bir bacısı olacaqdı.

Bəs Lebedevin köpəyi kimi, günahsız insanların qatili kimi ölsəydi?.. Əlbəttə, onda onun ölümü ilə adi bir itin gəbərməsi arasında fərq olmayacaqdı.

Bütün bunlara görə onu mənasız bir həyatın çirkəblə dolu bataqlığından çıxarıb şərəfli həyata qaytaran o yaşılqözlü qıza – kapitan Gültən Dəmirliyə özünü borclu hesab edirdi.

– Yaxşı, bəs indi sənə axırın necə olacaq, ay bala? – atası kədərli səslə soruşdu. – Bura təxribatçı kimi göndərilmişən, bacını xilas edəndə neçə adamın qanını tökmüsən. Lebedevdən də üz döndərdin. İndi həm Lebedev, həm də xüsusi xidmət orqanlarımız səni axtarır... Bunun axırı necə olacaq?

Ayxan çiynlərini çəkdi:

– Qoy olsun, mən alışıram belə şeylərə... Dövlət həbs edər, gedib yatacam, Lebedevin adamları öldürər, ölərəm. Onsuz da sizin nəzərinizdə çoxdan ölmüşəm, nə dəyişəcək axı?.. Ancaq onu da deyim ki, məni öldürmək və ya həbs etmək sənənin düşündüyün qədər asan deyil... – bunları deyib ayağa qalxdı. – Mən gedim. İmkan olsa, tez-tez gəlib sizə baş çəkəcəyəm.

– Bəs yemək?

– Başqa vaxt!..

Atası ilə bacısı qalxıb onu qapıya qədər ötürdülər. Qapıda Fidanın üzündən öpdü, sonra birdən xatırlayıbmış kimi, atasından soruşdu:

– O əclaf gədədən nə xəbər var? Surxayı deyirəm, sizi yenə narahat edir?

– Yox, – atası başını buladı, – xəbər yoxdur. O gün sən çıxandan sonra polisə zəng vurub, yenə evimə gəldiyini dedim. Sonra bildim ki, polislər yolda maşınını saxlamaq istəyiblər, durmayıb. Bakı yolunda maşını ataraq qaçıb. İndi axtarışdadır. Ümid edirəm, tezliklə tutarlar.

– Hə, əlbəttə, – Ayxan sağollaşib pilləkənlə aşağı düşdü.

Həyətdə dayanmış qırmızı avtomobilə yaxınlaşıb qabaq oturacaqda əyləşdi və Səbinəyə:

– Bağışla, səni gözlətdim, – dedi.

Qız işvəkar bir tərzdə gülümsədi:

– Eybi yox, xoşdur. Atangil necədir?

– Yaxşıdır, minnətdaram.

– İndi hara gedirik?

– Bakıya.

Qırmızı “Kia” küçədəki avtomobil axınına qoşulanda Səbinə üzünü oğlana tərəf çevirərək qayğıkeşliklə soruşdu:

– Nəsə olub, deyəsen. Kəfin yoxdur?

– Heç nə olmayıb. Kəfim də lap yaxşıdır. Yanımda sənini kimi gözəl qız varsa, niyə pis olmalıdır?

Ayxan bunu deyib cibindən saqqız qutusunu çıxardı. Qıza bir saqqız verib, birini də öz ağzına ataraq çeynəməyə başladı. Səbinə də saqqızı ağzına qoyub gülümsədi və dedi:

– Məni, doğrudan, gözəl hesab edirsən, yoxsa bütün qızlara deyirsən bu sözü?

– Yalnız gözəllərə deyirəm. Mənim fikrimcə, çirkinə gözəl demək elə gözəl çirkin demək qədər günahdır.

– Yəqin ki, ətrafında gözəl qızlar çox olub, hə?

– Elə də yox...

– Şükür! – qız bunu deyib güldü.

Sükan arxasında sərbəst əyləşmiş Səbinə qırmızı koftasının aşağıdakı düymələrini açmışdı, lasin şalvarının qabağı aydın görünürdü. Ayxan ona müştəri gözü ilə nəzər yetirib üzünü çevirdi. Düşündü ki, əgər bu qızı xoşlayırsa və qız da ona biganə deyilsə, niyə onunla elə bu gün xoş, yaddaqalan saatlar keçirməsin? Bir neçə gün evində qaldığı bakılı iş adamı Fikrət Nəzərli ona ikiotaqlı bir mənzilin açarını verib demişdi ki, orada öz evi kimi yaşasın. İndi Səbinəni həmin mənzilə apara bilirdi. Əlbəttə, bunun üçün ilk növbədə qızın razılığını almaq lazım gəlirdi. Açıq danışsaydı, qız onunla boş mənzilə getməkdən imtina edərdi. Hətta daxilində getməyə razı olsa belə, rədd edərdi təklifini.

Düşündü ki, indi Səbinənin yerinə hansısa rus qızı olsaydı, özünü çətinə salmasına əsla ehtiyac olmazdı. Eləcə açıq deyərki ki, ikimiz də bir-birimizdən xoşlanırıq, gedək mənzilimdə bir az əylənək, xoş vaxt keçirək. Lakin Səbinəyə belə demək olmazdı. Onu mütləq aldatmaq lazım gəlirdi. Yəni zahirən aldatmaq... Elə aldatmaq ki, qız onu anlasın, əgər getmək və onunla yatağa girmək ürəyindən keçirsə, “hə” deyəndə utanmasın, “vicdan əzabı” çəkməmək üçün o da zahirdə Ayxanı aldada bilsin.

– Anam yarpaq dolması bişirirdi, ancaq gec olacaqdı, ona görə gözləməyib çıxdım. Baxmayaraq ki, dolmanı sevirəm və anam onu çox gözəl bişirir... – Ayxan hiyləgərcəsinə dedi.

– Mən gözləyərdim səni.

– Yox, yaxşı çıxmazdı...

– Niyə ki? Mənə xoşdur. Gözləyərdim.

– Mənim üçün maraqlıdır, sən yemək bişirə bilirsən?

– Niyə maraqlıdır ki?

– Yəni baxımlısan, gözəlsən, üstəlik idmançısan. Səni, nədənsə, mətbəxdə təsəvvür edə bilmirəm.

– Evdə yeməyi həmişə anam bişirir. Ancaq mən də bir-iki yemək bişirə bilərəm.

– Oho! Heç gözləməzdim. Məsələn, birini de görək, nə bişirə bilirsən?

– Məsələn, makaron, – Səbinə bunu deyib güldü.

Onun çox sevimli gülüşü vardı.

– Yəni yaxşı bişirirsən, yoxsa elə mənim kimi?

– Deyilənə görə, əla bişirirəm, evdə hamı bəyənir. Ən çox da atam tərifləyir.

Ayxan:

– Acqarına lap ağzımın suyu axdı, – dedi, – kaş nə vaxtsa dadına baxa biləydim sənə makaronunun. Həqiqi sözumdür.

– Bir dəfə imkan olanda bişirib gətirərəm, yeyərsən.

– Əla olar!..

– Ciddi deyirəm.

Ayxan bir anlıq fasilədən sonra qəfildən dedi:

– Ağlıma bilirsən nə gəldi, Səbiş? Nahar vaxtı yaxınlaşır, gəl birlikdə gedək mənim mənzilimə, sən makaron bişir, yeyək. Həm qabiliyyətini görüb inanım, həm də nəsə yemiş olaq. Həqiqətən, çox acmışam.

İndiki məqamda bu sözlərin mahiyyəti Ayxanın rus qızlarına dediyi “gedib əylənək, sevişək” sözlərinin mahiyyəti ilə eyni idi və hər şey Səbinənin cavabından asılı olacaqdı.

Qız sanki tərəddüd edirdi. Səsi də azacıq dəyişmişdi ki, bu da Ayxanın diqqətindən yayınmadı:

– Sənin mənzilinə?

– Hə, nə olar ki...

– Səndən incidim... Demək, mənim sözümə inanmırsan?

– qız bir azca düşündükdən sonra dedi.

– Hansı sözünə?

– Necə yəni hansı sözümə? Makaronu yaxşı bişirdiyimi dedim, amma inanmadın...

– Yeyib dadına baxmasam, necə inana bilərəm?

– Yaxşı... İndi ki belə oldu, gedək. Mən sənə sübut edə-cəyəm ki, yalan danışmıram, – Səbinə bunu deyib güldü.

Lakin bu gülüşdə sərbəstlikdən əsər-əlamət qalmamışdı. Beynindən keçmiş intim fikirlərin onu utandırdığı göz qa-bağında idi.

Vəssalam!.. Beləcə, onun gizli təklifi ilə razılaşmış olan Səbinə də öz aləmində Ayxanı “aldatdı”. Ona çatdırmaq istədi ki, yalnız makaron bişirməyə gedir o mənzilə və ağlına başqa heç nə gətirmir. Ayxanın üzünə qalibənə təbəssüm qondu. Qız “makaron bişirmək üçün” onun mənzilinə gəlməyə razı-lıq verərək artıq özünü ona səksən faiz təslim etmişdi. Mən-zilə ayaq basandan sonra yatağa gedən yoldan geri qayıtmaq Səbinə üçün çox çətin olacaqdı. Yəni Ayxan elə edəcəkdiki, özü geri qayıtmaq istəməyəcəkdiki o yoldan.

– Gedək, Səbiş, gedək, – dedi, – həqiqətən, çox acmışam. Sənin bişirdiyin makaron lap dadsız belə olsa, bu məqamda mənim üçün ən dadlı yemək olacaq.

– Dadsız olmayacaq!

– Görəcəyik...

Ayxan bunu deyib yan güzgüyə baxdı və bu zaman arxa-larınca dabanbasma gələn göy “Maserati”dən şübhələndi. Bir neçə dəqiqə müşahidə apararaq şübhəsinin doğruluğu-na əmin oldu və bir peşəkar agent kimi bu təqibi əvvəldən görmədiyi üçün özünü qınadı. Məlum məsələdir ki, başı Səbinəyə qarışdığı üçün diqqəti yayınmışdı.

Onun fikrincə, əgər bu məşindəkilər yanındakı gənc qızın yaxınları deyildilərsə, Lebedevin və ya Ruslanovun adamları ola bilərdilər. Hər halda, neçə illik təcrübəsi və hissiyyəti ona deyirdi ki, bunlar dövlət adamı deyillər.

Səbinə ilə ikilikdə xoş saatlar keçirəcəkləri məqamda belə bir problemin ortaya çıxması onu əməlli-başlı diltxor etdi. Gözünü güzgüdən çəkmədən düşündü ki, kaş bu avtomobili azdırı biləydilər.

Sumqayıt-Bakı yolunu yarıladıkları zaman onları "Maserati"yə nəzərən daha uzaqdan və daha peşəkarcasına təqib edən başqa bir avtomobil də diqqətini cəlb etdi. Bu, qara rəngli "BMW" idi və maşının salonunda qara kostyumlu, qalstuklu kişilər oturmuşdu.

– Hə, güman ki, bunlar xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşlarıdır... – astadan öz-özünə dedi.

– Nə dedin? – diqqəti yolda olan Səbinə Ayxana qıyğacı baxıb soruşdu.

Qızın ağappaq üzündə pərtlik ifadəsi vardı. Yanaqları allanmışdı. Fikirli idi. Yəqin, bir azdan Ayxanın mənzilində baş verə biləcək yaxınlıq barədə düşünmüşdü.

– Heç nə... – Ayxan dedi və yenidən güzgüyə baxdı.

"Maserati"ni görsə də, "BMW" bu dəfə gözünə dəymədi. Ola bilsin, ondan nahaq yerə şübhələnmişdi.

Artıq Bakıya daxil olmuşdular. "Maserati" hələ də quyruq kimi arxalarında idi və deyəsən, qopmaq fikrində deyildi.

– Səbinə, bizi bir avtomobil izləyir, – dedi.

– Necə? – qız dərhal həyəcanlandı. – Bizi izləyir? Niyə?

– Bilmirəm. Sənin qohumlarından, tanışlarından hansınsa göy "Maserati"si var?

– Yox!

– Onda sən narahat olma, Elmlər Akademiyası metrosuna yaxın bir park var, nədir onun adı?

– Hüseyn Cavid parkı, – qız dərhal cavab verdi. – Bura bax, sən, deyəsən, şəhəri tanımırsan. Yəni, doğrudan, Məxfi şöbədə çalışırsan?

– Əlbəttə, ancaq işim elədir ki, adamlara çox görünməmək üçün şəhərə az çıxıram. Sən o Hüseyn Cavid parkına tərəf sür!.. İblis nədir? Cümlə xəyanətlərə bais! Ya hər kəsə xain olan insan nədir? İblis!.. – Ayxan uşaq olanda atasından tez-tez eşitdiyi və indiyədək yadından çıxmıyan şeiri dedi.

Səbinə güldü:

– Maşallah! Cavidı sevirsən, demək.

Ayxanın diqqəti yenə güzgüdə idi. İndi Sumqayıtdan bura kimi onları izləmiş "Maserati"dən əlavə, qara "BMW"ni də görə bilirdi.

– Cavid parkı qabaqda soldadır. Parkın özü lazımdır sənə? Gedib qabaqdan dönüm? – qız soruşdu.

– Yox, parkın tuşunda saxla, mən düşüb küçəni piyada keçəcəyəm. Sən isə maşını sürüb parkın əks tərəfində məni gözləyirsən.

– Axı nə etmək istəyirsən? Kimdir bunlar?

– Sənə nə deyirəmsə, onu elə, Səbinə, parkın o biri tərəfində məni gözlə və motoru söndürmə!

– Yaxşı... – qız müticəsinə dedi.

Maşın prospektin sağında dayandı, park onların sol tərəfində idi.

– Get dediyim yerə, – Ayxan bunu deyib maşından düşdü.

"Kia" yoluna davam edib, parkın o biri tərəfinə keçmək üçün sola döndü. Elə bu vaxt göy "Maserati" Ayxanın qarşısından sürətlə keçib uzaqlaşmaqla onu təəccübləndirdi. Dönüb sola baxdı. "BMW" ondan iyirmi metr uzaqda dayanmışdı. "Görək, nə olacaq", – deyib parka doğru addımladı.

İyirmi-iyirmi beş addım atıb dayandı. Geriyə döndü. Bir dəqiqə əvvəl "Kia"dən düşdüyü yerdə ağ rəngli "Bugatti" dayanmışdı. Qara çadra ilə örtünmüş bir qadın avtomobildən düşərək küçəni keçdi və elə həmin an "Bugatti" hərəkətə gəlib,

az əvvəl “Kia”nın etdiyi kimi sola döndü, lakin “Kia”dan fərqli olaraq, parkın sonuna kimi getməyib yan tərəfində dayandı.

Bu, Ayxanı şübhələndirməyə bilməzdi. Dönüb çadralıya baxdı. Artıq parka girmişdi və asta addımlarla birbaşa ona doğru gəlirdi.

Parkda onlardan başqa cəmi iki-üç adam vardı – parkın içindən keçərək harasa tələsən sakinlər... Çadralının ona çatmağına artıq beş metr qalmışdı. Bu an Ayxanın diqqətini bir şey cəlb etdi: gələn adam bir ayağını yüngülcə çəkirdi. Bəli, çadra nə qədər eybini örtəsə də, bu adamın axsadığını hiss edə bilmişdi. Dərhal erməni Hoven Novikov ağına gəldi. Lebedevin bu məşhur qatili bütün üzünü plastik əməliyyatla dəyişsə də, Ayxan onun yeriyərkən bir ayağını çəkdiyini bilirdi.

– Çaqqal! – Ayxan astadan deyib əlini tapançasına apardı.

Eyni anda qarşısındakı adamın çadrası aralandı və əlində tutduğu kiçik avtomat göründü.

Dalbada atdığı üç güllənin elə birincisi yerə sərilməsinə kifayət etmişdi...

Əgər Ayxan Hovenin axsadığını bilməsəydi, lap bilsə belə, çadra üzündən bunun fərqi nə varmasaydı və əlini tapançasına bircə saniyə gec atsaydı, parkın daş döşəməsindəki Hovenin meyiti yox, öz meyiti olacaqdı.

Dönüb parkın o biri tərəfinə – qırmızı “Kia”nın dayandığı yerə doğru qaçmağa başladı. Tapançasını hər ehtimala qarşı əlində saxlayırdı. Hələ uzaqdan gördü ki, maşınından düşmüş Səbinə ona tərəf baxır. Sürətini artırdı. Parkın ayağına çatmasına azca qalmış bayaqkı qara “BMW” sürətlə gəlib “Kia”nın arxasında dayandı. Avtomobildən düşən dörd kişi tapançalarını ona tuşladı və onlardan biri hökm-lü səslə bağırırdı:

– Məxfi şöbə! Təslim ol, Asayev, silahını yerə at, yoxsa atəş açacağıq!

Təslim olmaqdan başqa çarəsi yox idi. Tapançasını yerə atıb əllərini qaldırdı. Məxfi şöbə əməkdaşlarından ikisi onun qoluna qandal vurdu. Sonra arxa oturmaqda öz aralarında oturub, başına qara torba keçirdilər. “BMW” bütün bu baş verənlərdən heç nə anlamayan Səbinənin heyrat dolu baxışlarının müşayiəti ilə oradan uzaqlaşdı.

Başındakı torbanı bir də polkovnik-leytenant Yusifovun kabinetində çıxardılar. Məxfi şöbənin rəis müavini onu bir müddət ciddiyyətlə süzüb, öz əməkdaşlarına təşəkkürünü bildirdi və onlara dedi:

– Deməli, təxribat məqsədilə paytaxtımıza gətirilmiş beş agentdən dördü zərərsizləşdirilmiş oldu. Yalnız biri sərbəst qalıb, o da Hoven Novikov!..

– Xeyr, cənab rəis, heç biri qalmadı, – Ayxan kinayə ilə dedi, – mənim parkda vurduğum adam Hoven idi.

– Eləmi? – bu xəbər Yusifovu ürəkdən sevindirdi. – Biz bunu yoxlayırıq. Bunu aparıb kameraya salın, sonra danışdıracağam.

Ayxan narazılığını bildirdi:

– Bunu unutmayın ki, dörd düşmən agentinin dördünün də tutulmasında, yaxud öldürülməsində mənim rolum olub. Məni nahaq burada saxlayırsınız. Mən sizin əməkdaşınız Gültən Dəmirli ilə birlikdə çalışmışam. O mənə həbs olunmayacağım barədə söz vermişdi.

– Sən də unutma ki, Məxfi şöbənin rəisi Gültən Dəmirli deyil. Bizim rəisimiz sənə öldürməyə cəhd göstərdiyin və bu məqsədlə azyaşlı oğlunu oğurladığın Ələmdar Məlikovdur. Artıq sənə buradan heç kim xilas edə bilməz, Axilles. Taleyinlə barışsan, yaxşı olar!.. – Yusifov bunları deyib öz əməkdaşlarına: – Aparın bunu! – deyərək əmr etdi.

XXIII FƏSİL

MEŞƏDƏ QANLI DÖYÜŞ

Günorta saat ikidə Ələmdar bir azdan gedəcəyi kəşfiyyat hazırlaşmaq üçün boş çadıra daxil oldu. Gecə ona qarşı edilmiş sui-qəsd cəhdi barədə hələ heç kimə danışmamışdı. Səhər çadırın arxasında dolaşib ayaq izləri axtarmağa çalışsa da, bu bir nəticə vermədi. Hələ də yaş olan torpaqda izlər bir-birinə qarışmışdı. Aydındır ki, taborda xain vardı və beş killerdən əli üzülən Ruslanov həmin adamı vasitəsilə onu aradan götürməyə çalışırdı. Deməli, bu harınlamış general ondan əl çəkməmişdi və çəkmək fikri də yox idi.

Paltarını dəyişib tapança və bıçağını kəmərinə keçirdi. İki daraq götürüb ciblərinə qoydu, "EM-14" Azərbaycan avtomatını əlinə aldı. Çıxmaq istəyəndə Gültənin içəri girdiyini görüb dayandı. Qızın boz-yaşıl gözlərindən qəzəb yağırdı.

– Ayxan Asayevi niyə tutdurdun? – Gültən müqəddiməsiz-filansız soruşdu.

Ələmdar müavininin verdiyi məlumata əsasən, Axilles ləqəbli agentin Hüseyn Cavid parkında ələ keçirildiyini bildirdi. Gültən isə, deyəsən, bundan indi xəbər tutmuşdu.

– Anlamadım... – dedi. – Özün çox yaxşı bilirsən ki, Oleq Kuznetsovla Dilan Kalkan nə üçün tutulubsa, Asayev də onun üçün tutulub.

– Axı sən onları nə üçün eyniləşdirirsən? Deyəsən, unudun ki, adını çəkdiyən o iki nəfəri mən yaxalamışam, özü də Ayxan Asayevin köməyi ilə... Altan Fədaiini də onun köməyi olmasaydı, əsla öldürə bilməzdim. Nəhayət, sənin əməkdaşlarının heç cür izinə düşə bilmədiyi Hoven Novikovu da təxminən bir saat əvvəl Ayxan təkbaşına zərərsizləşdirib. İndi bu sənəin ona "sağ ol"undur?

– Bəli, agentlərin zərərsizləşdirilməsində Asayevin rolu olub. Lakin bu o demək deyil ki, ölkəmə təxribat törətməyə gəlmiş bir adam buradan cəzasız-filansız geri qayıdacaq. O, Bakıya gələndən sonra yeddi adam öldürüb.

– Öldürdüklərinin hamısı xain Ruslanovun adamlarıdır. Hövsələsi daralan Ələmdar başını bulayıb dedi:

– Gültən, sənəin istədiyin nədir? Bəli, müşavirədə alternativ plan təklif etdin, həmin planla hərəkət edərək beş agentdən dördünü zərərsizləşdirdin. Bakıya qayıdandan sonra müşavirədə sənə təşəkkür elan edəcəyəm. Hətta bu işinə görə sənə mükafat da düşür. İndi beşinci killərin saxlanılmasına belə kəskin etiraz etməkdə məqsədin nədir? Niyə Ayxan üçün belə canfəşanlıq edirsən?

Gültən əsəbindən at kimi fınxırdı:

– Yenə ağılına hansı fikir gəlib? Mən Ayxan üçün canfəşanlıq etmirəm, sənəin ədalətsizliyinə etiraz edirəm.

– Gültən, özün bilirsən ki, mən ədalətsiz bir adam deyiləm. İndi nə böyük şey olub ki, Ayxan Bakı küçələrində veyillənmək əvəzinə bizim kameramızda oturub. Öldürmədik ki onu? Bakıya qayıdaq, onun barəsində verəcəyimiz qərar barədə fikirləşərik. İndi isə biz kəşfiyyata getməliyik və sən hələ hazır deyilsən. Yoxsa bizimlə getmirsən?

– Yox, getmirəm, – Gültən başını buladı, – qanım qaralıb. Özünü də mən kəşfiyyata gedəndə tək gedirəm, dəstə ilə yox.

– Özün bil...

Ələmdar bunu deyib çadırdan çıxdı. Avtomat və bıçaqla silahlanmış altı döyüşçü çadırın qabağında hazır vəziyyətdə onu gözləyirdi. Onlara yaxınlaşıb soruşdu:

– Hazırsınız, aslanlarım?

– Hazır! – altısı da eyni anda cavab verdi.

Polkovnik Xəndanovla Şəhriyar da burada idi.

– İndi biz buradan çıxıb, P. məntəqəsindəki düşmən hərbi hissəsinin yaxınlığına qədər gedəcəyik, – Ələmdar dedi. – Məqsədımız lazım gələndə PUA-ların vuracağı koordinatları müəyyən etmək və bir-iki düşmən əsgərini əsir götürməkdir. Elə bir çətinliyimiz olmayacaq. Qarşıda gördüyünüz bu meşədə dövrə vurub, düşmən mövqeyinə ağıllarına gəlməyə cəhəddən, yəni şimaldan yaxınlaşacağıq. Zənnimcə, işimizi görüb uzağı saat beşə kimi geri qayıda bilərik. Yeri gəlmişkən, deyim ki, bu gəzinti, həmçinin sizin kəşfiyyatçı kimi yetişməyiniz üçün məşqdır. Sualınız var?

– Xeyr, yoxdur, – döyüşçülər dedilər.

Gözü Umuda sataşan Ələmdar onun halının yaxşı olmadığını anlayıb soruşdu:

– Yaxına gəl görək, talış balası, gözümə birtəhər dəyirsən, nəyə olub?

– Heç nə, rəis! – oğlan qamətini dik tutmağa çalışaraq dedi.

– Xəstələnib, cənab rəis, – onun əvəzinə Mehdi cavab verdi, – səhərdən belədir, qızdırması da var.

– Həə... – Ələmdar Umudu təəssüflə süzdü. – Bütün gecəni yaş döşəkdə yatanda xəstələnərsən də. Bu sənin günahın deyil ki... Sən getmə, burada kapitan Dəmirlinin yanında qal.

– Yox, rəis, mən də getmək istəyirəm!

– Bu vəziyyətdə orada neyləyəcəksən?

– Nə olar, gedim, rəis... – Umud kövrəldi.

– Yaxşı, gəl! – Ələmdar əlini yellədi. – Onsuz da bu, kəşfiyyatdan çox, meşə gəzintisi olacaq bizim üçün, – dönüb Xəndanovla baxdı. – Elə deyil, komandir?

– Elədir, rəis, – tabor komandiri gülümsəyib cavab verdi, – gedəcəyiniz düşmən mövqeyinin şimalındakı meşəlik yuxarıdan sıldırım qayalığa dirənir. Ona görə də düşmən o tərəfdən kiminsə gələcəyini ağına gətirməz. Siz isə dövrə vurub şərq tərəfdən həmin meşəliyə girəcək, sola dönərək düz istiqamətdə hərbi hissəyə yaxınlaşacaqsınız.

– Elədir... – Ələmdar dedi və elə həmin an telefonuna zəng gəldi.

Zəng vuran müavini idi. Bir qədər kənara çəkilib:

– Hə, Elsevər, eşidirəm, – dedi.

– Cənab rəis, ağılaşıgma bir iş olub. General Lebedev yarım saat bundan əvvəl təyyarə ilə Bakıya gəldi. Yanında onu müşayiət edən bir nəfər də var. Biz fotosunu Asayevə göstərəndə dedi ki, bu adam generalın “başkəsən”i Roman Kozlovdur.

– Belə de!.. Onları hava limanında kim qarşılayıb?

– Elə bu da çox maraqlıdır, cənab rəis. Onları Ruslanovun yavəri qarşılayıb və hotelə qədər müşayiət edib.

– Deməli, xain Ruslanov artıq kimlərin adamı olduğunu gizlətmək istəmir. Bunlar cəbhədə durmadan irəlilədiyimizi gördükləri üçün tamam vəhşiləşiblər, Yusifov. Yəqin, Lebedev Bakıya göndərdiyi beş killerin yoxa çıxdığını biləndə dəli olub. Onun Bakıya gəlməkdə məqsədi nədir, bilmirəm. Mütəlq hər bir addımını izləyərək mənə məlumat verin. Doğrudan da, keçinin əcəli çatanda gəlib buynuzunu çobanın çomağına sürtərmiş...

– Oldu, rəis, sizə vaxtaşırı məlumat verəcəyəm...

– Yaxşı...

Telefonu söndürüb Gültənə yaxınlaşdı. Əlini onun çiyninə qoyub:

– Salamat qal, Vaşaq, özündən muğayat ol, ehtiyatı əldən vermə! – dedi.

– Kəşfiyyata gedən sənsən, mən deyiləm.

– Olsun, sən yenə də özünü gözlə!

– Yaxşı... Yaran necədir, sağalıb?

– Sağalır. Unut getsin, buna görə vicdan əzabı da çəkmə.

– Əzab-filan çəkmirəm, çünki peşman deyiləm.

– Tərssən, Vaşaq, çox tərssən!.. – Ələmdar başını bulayıb döyüşçülərinə tərəf döndü. – Gedək, uşaqlar!..

Qabaqda Ələmdar özü olmaqla, şimalda görünən qayalıqlar istiqamətində yola düşdülər. Bir qədər gedəndən sonra meşəyə girdilər və saat əqrəbinin əks istiqamətində uzun bir yarımdairə üzrə yeriməyə başladılar.

Ələmdar hərdən dönüb arxasınca gələn gənclərə baxırdı. Belə bir kəşfiyyata ilk dəfə getmələrinə baxmayaraq, hər birinin üzündə qətiyyət və inam vardı. Mehdi onunla az qala çiyn-çiynə yeriməyə çalışırdı. Kərim hələ də dalğın idi. Yəqin, xəstə anasını düşünürdü. Faris hərdən məzəli hərəkətlər etməklə yoldaşlarını güldürməyə çalışırdı. Qızdırmalı Umud artıq yorulsa da, halını büruzə verməmək üçün özünü şax tutmuşdu. Ən axırda gələn Fatihlə Pərvin nəyinsə barəsində astadan söhbət edirdilər.

Meşənin sıx yerində qarşılarına bir yarpaq çıxdı. Dərinliyi iki metrədən azacıq artıq olardı. Ələmdar döyüşçülərinə dedi:

– Uşaqlar, bura baxın, bundan sonra düz istiqamətdə aşağı, cənuba doğru gedəcəyik. Bildiyimə görə, yüz-yüz əlli metr aşağıda sıx meşəlik bitir və orada düşmənin hərbi hissəsi yerləşir. Ona görə də sakit, səs salmadan yeriməliyik.

– Aydınır, rəis, – Mehdi bunu deyib yoldaşlarına müraciət etdi: – Danışıq bitdi, qardaşlarım, çalışın həttə ayaqlarınızın altında quru ağac budağı da qalıb sınmasın.

Faris bic-bic gülümsəyərək Pərvinə baxdı:

– Bəs Pərvinin sözü yarımçıq qaldı axı, o necə olacaq? Bayaqdan Fatihə qəsəbələrini tərifləyirdi.

– Sən mənə görə narahat olma, – Pərvin gülümsədi, – özün meymunluq eləməyi dayandır, mən susmağı bacararam.

Gülüşdülər. Ələmdar Umuddan soruşdu:

– Sən yaxşısan, Umud?

– Yaxşıyam, rəis... – oğlan belə desə də, xəstəliyin onu necə zəiflətdiyi səsindən bilinirdi.

– Artıq rəis yoxdur, komandir var. Yorgünsansa, burada dayanıb bizi gözləyə bilərsən.

– Yox, rəis... Cənab komandir, yaxşıyam.

– Sən necəsən, qarabağlı balası? – Ələmdar Kərimə qayğıkeşliklə baxdı. – Bilirəm, ananı düşünürsən, amma düşünmə. Hər şey yaxşı olacaq. Bakıya qayıdan kimi yadıma sal, onu müalicə üçün Türkiyəyə göndərək.

– Sağ olun, cənab komandir, – Kərim kövrəldi.

Ələmdar başını məzəmmətlə buladı:

– Belə olmaz, qardaş, müzəffər Azərbaycan ordusunun əsgəri heç bir çətinliyin qarşısında inamını itirməz. Sizin hər biriniz düşmən qarşısında bir aslansınız. – Üzünü Fatihə tutdu: – Elə deyil, Naxçıvanın pələngi?

– Elədir, komandir! – Fatih qətiyyətlə cavab verdi.

– Onda haydı, getdik!.. Bundan sonra səs salmaq yoxdur!

Ağacların arası ilə səssiz-səmirsiz üzünə aşağı yeriməyə başladılar. Yarpağın yanından ötüb daha beş-altı metr getmişdilər ki, arxadan kəskin viyılı səsi gəldi. Bu qorxunc səsin ardınca bir qədər qabaqda partlayış baş verdi və "Pərvini vurdular!" deyən Farisin həyəcanlı cığirtəsi eşidildi.

Atəş minaatanı açılmışdı. Geri çevrilən Ələmdar əvvəlcə böyrünü tutaraq dizləri üstə yerə çökmüş Pərvini, daha sonra umulmayan bir yerdən – şimal tərəfdən gələn çox sayda düşmən əsgərini gördü və ucadan:

– Sürünərək özünü yarıqna çatdırın! – deyərək əmr etdi.

Əmr dərhal yerinə yetirdilər. Ələmdar özü də yerə uzandı, lakin o, yarıqna yox, yaralanmış Pərvinə doğru gedirdi. Ona yetişib sol qolu ilə belini qucaqladı və əsgərlərinin gizləndiyi yarıqna tərəf sürünməyə başladı. Şimal tərəfdən açılan gur avtomat atəşinin altında özünü yarıqna çatdıranda Fatihlə Kərim yaralı yoldaşlarını ondan alıb yerə uzatdılar. Ələmdar Pərvinin yanında bir dizi üstə çöküb, yarasını tənizlə bağlayaraq Mehdiyə:

– Mövqə tutun, amma ehtiyatlı olun, başınızı yarıqdan çox çıxarmayın! – əmrini verdi.

Pərvin geniş açılmış gözlərini ona zilləmişdi. Qurumuş dodaqlarını yalayaraq:

– Çox ağrıdır, komandır... – dedi.

Ələmdar oğlanın əlindən tutub söylədi:

– Döz, Pərvin, döz, sağalacaqsan!..

Beş döyüşçü yarıqna şimal tərəfində uzanıb düşməyə atəş açırdı. Ələmdar yaralı ilə işini bitirib onların yanına qalxanda Mehdi:

– Baxın, ermənilər aşağıdan da gəlirlər, komandır! – deyərək həyəcanla bildirdi.

Ələmdar hələ şimaldan açılan ilk atəşdə mühasirəyə düşdüklerini anlamışdı. Cənubdan – erməni hərbi hissəsi tərəfdən gələn atəş səslərini eşidəndə isə buna qəti əmin oldu. Başa düşdü ki, onların buraya, özü də bu yolla gələcəklərini ermənilərə çatdırıran olub. Bu kim ola bilərdi? Əlbəttə, Xəndanov! Gələcəkləri yolu özlərindən və ondan savayı bilən yox idi. Qəzəbindən alt dodağını dişləyib:

– Xəyanət, – deyərək pıçıldadı.

Bu, şəxsən onu aradan götürmək üçün general Ruslanovun etdiyi növbəti namərdlik idi...

– Əmriniz nədir, komandır? – Mehdi sanki onu tələsdirməyə çalışırdı. – Onlar hər iki tərəfdən yaxınlaşırlar.

– Mən, sən və Fatih birlikdə yuxarı mövqeni tutacağıq. Kərim, Faris və Umud isə aşağıdan gələnlərlə döyüşəcəklər.

Bunu deyib avtomatını əlinə alaraq yarıqna şimala baxan tərəfində uzandı və ağacların arxasında gizlənərək yaxınlaşan düşmən əsgərlərindən ikisini dərhal vurdu. Onların ardınca daha biri Mehдинin, digəri Fatihin gülləsinə tuş gəldi.

Bu zaman Pərvinin zəifləmiş səsi eşidildi:

– Mehdi!..

– Nədir, Pərvin? – Mehdi başını çevirib ona baxdı. – Döz, qardaş, qurban olum, döz!

– Məni qaldırıb yanınızda üzü üstə uzadın, avtomatı əlimə verin, düşməni öldürmədən ölmək istəmirəm.

– Yox, olmaz, danışma, onda daha çox qan itirirsən. Orada uzanıb bizi gözlə!

– Mehdi!.. – Pərvinin səsi bu dəfə daha qətiyyətli idi. – Onsuz da ölüürəm, sözümlə yerə salma!

Mehdi üzünü çevirib komandirinə baxdı. Ələmdar kədərli halda başını tərpədirib razılıq verəndə, Fatih də köməyə çağıraraq Pərvini çəkib yanlarına gətirdi. Onu üzü düşməyə tərəf uzadaraq silahını əlinə verdi.

– Hə, vurun, mənim igid əsgərlərim! – Ələmdar şimal tərəfdən gələn düşmənlərdən daha dördünü vurub ucadan dedi. – Onlar nə qədər çox olsalar da, qorxaq çaqqaldırlar. Unutmayın ki, yüz çaqqal yığılsa, bir canavara nəşə edə bilməz. Vurun bu çaqqalları! Hamısını qırın! Torpaqlarımıza soxulmuş bu vəhşilərin qanı bizə halaldır!..

Mehdi və Fatih şimaldan yaxınlaşan düşmənləri durmadan atəşə tuturdular. Snayper olmuş Pərvin isə arada fasilə verməklə tək-tək atəş açır, lakin hər atəşində bir ermənini yerə səirirdi.

Ələmdar başını bir anlıq arxaya çevirdi. Kərim, Umud və Faris meşə ilə aşağıdan yuxarı dırmanan düşmən əsgərlərinin başına güllə yağdıraraq onları yaxınlaşmağa qoymurdular.

Umud başını yargandan çıxarır, "Allahu-əkbər!" deyib düşmənlərə atəş açırdı. Faris güllələri qəzəblə düşmənin üstünə səpələyərək ucadan nəsə deyirdi. Deyəsən, ləzgi dilində erməni əsgərlərini söyürdü. Kərim isə hər dəfə birini vuranda sayırdı: "Bu, yeddi... Bu, səkkiz..."

– Bax belə! – Ələmdar döyüşçülərinə ruh yüksəkliyi vermək üçün ucadan dedi. – Vurun, gözlünüzə dönüm, vurun!

Bununla belə, Ələmdar vəziyyətin ümitsiz olduğunu anlayırdı. Düşmən onlarla müqayisədə həddən artıq çox idi. Sanki bütün hərbi hissə əsgərlərini iki yerə bölmüşdülər, bir hissə əvvəldən şimala gedib onların gəlişini gözləmiş, digər hissə isə meşənin cənubunda mövqə tutmuşdu. İndi onların hamısı birləşərək yeddi Azərbaycan hərbiçisinin üstünə gəlməkdə idi...

– Allahu-əkbər! – bu, Umudun səsi idi.

– Umud yaralandı! – bu həyəcanlı çığırtdı isə Farisin köksündən qopdu.

Ələmdar öz mövqeyini dəyişib cənub tərəfə keçdi. Umudu çəkib yarganın dibində yerə uzatdı. Onun yarası çox ağır idi. Güllə sinəsindən dəymişdi.

– Ölmə, Umud, – dedi, – ölmə, oğlum, anan və bacıların sənə yolunu gözləyir!

Oğlanın danışmağa təqəti qalmamışdı. Kəlməyi-şəhadəti çətinliklə deyib gözlərini əbədi yumdu.

Ələmdar ona bir anlıq kədərlə baxıb qəzəbli halda mövqeyinə döndü və üstündəki iki qumbaranı yaxınlaşmaqda olan düşmənlərə tərəf atdı. Nalə və çığırtdı səsləri eşidildi. Tüstü çəkildə Pərvin onlara xeyli yaxın olan daha bir ermənini sərrast atəşlə vurub aşırıdı.

– Afərin sənə, Pərvin!.. – Ələmdar ucadan deyib, daha bir düşməni avtomat gülləsi ilə susdurdu.

Dönüb Pərvinə bir də baxdı və bu zaman onun silahını qoyub yarganın dibinə doğru sürüşdüyünü gördü. Yəqin, durmadan qan itirdiyi üçün bütün gücü tükənmişdi. Yuxarı mövqeyi Mehdi ilə Fatihə tapşırıb onun yanına düşməli oldu. Kürəyi üstə uzadıb yaxasının düymələrini açdı. Əsmər simalı bu yaraşlıq oğlanın bənizi tamam solğunlaşmışdı. Artıq ölmək üzrə idi. Buna görə də Ələmdar ona deməyə söz tapmırdı.

– Komandır... – yaralının özü çətinliklə də olsa, danışmağa başladı. – Anama... Atama... Deyərsiniz... Mən... Vuruşdum... Doqquz... Doqquzunu öldürdüm...

– Deyəcəyəm, Pərvin, hər kəsə deyəcəyəm. Sən həqiqi qəhrəmansan və bunu hər kəs biləcək.

– Bizə... Zəyəmə... Gələrsiniz... – Pərvin bunu lap zülmə dedi, gülümsədi və canını tapşırdı.

Ələmdar onun gözlərini qapadı. Yanlara düşmüş qollarını qaldıraraq ehtiyatla sinəsinin üstünə qoydu. Saçını sıgalladı. Ürəyindən sanki ağır bir daş asılmışdı və onu dartıb köksündən qoparmaq istəyirdi.

Öz yerinə qayıtmaq üçün ayağa qalxanda Kərimin də vurulduğunu gördü. Tez dönüb Mehdiyə:

– Mehdi, sən aşağı keç! – deyərək əmr etdi və Kərimi tutub yarganın dibinə çəkdi.

Onu da şəhidin yanında kürəyi üstə uzatdı. O da sinəsindən yara almışdı, bütün sinəsi, boyun-boğazı al qan içində idi.

İmdad diləyən baxışlarını komandirinə dikib kövrək səslə dedi:

– Mən ölürəm, komandır...

Ələmdar əvvəl istədi bu igid oğlana təskinlik versin, “yox, belə danışma, sən ölməyəcəksən, sağalacaqsan” desin. Lakin bunun tamamilə mənasız olduğunu bütün ağrı-acısı ilə anladığı üçün başqa söz dedi:

– Sən ölmürsən, Kərim, şəhid olursan...

Onun bu sözlərini eşidən oğlan çətinliklə gülümsədi. Sonra birdən-birə gözləri doldu:

– Nə olar, komandır, tapşırın, öldüyümü anama deməsinlər. Qoy bilməsin. Onsuz o yazığın da ömrünün sonudur...

– Tapşıraram, deməzlər...

– Sağ olun!..

Bu sözlər Kərimin son sözləri oldu...

Ələmdar, bəlkə də, həyatında ilk dəfə özünü belə çarəsiz hiss edirdi. Gənc, hələ həyatın heç bir ləzzətini görməmiş uşaqlar gözünün qabağında bir-bir ölürdülər və o bunun qarşısını almaq üçün heç nə edə bilmirdi...

Yuxarı tərəfdəki mövqedə Fatih tək qalmışdı. Mehdi ilə Fəris aşağıda idi. Atəş səngimək bilmir, hətta cənub tərəfdə getdikcə şiddətlənirdi.

Telefonu cibindən çıxarıb baxdı. Burada, zəif də olsa, dalğa vardı. Gültənə zəng vurdu. Qızın telefonuna zəng çatmırdı. Şəhriyarın telefonuna da... Bu nə demək idi axı? Onlar telefonlarını söndürə bilməzdilər. Özü də belə bir məqamda...

Tələtin adını tapıb ani bir tərəddüddən sonra zəng elədi. Əks-kəşfiyyat bölməsinin rəisi, keçmiş sambo məşqçisi və dostu telefonu gec açdı:

– Hə, Ələmdar, eşidirəm!

Başla düşürdü ki, buradan sağ çıxmaq ehtimalı sıfıra yaxındır. Tələtə ailəsini tapşırmaq istəyirdi. Demək istəyirdi ki, gözü həmişə onların üstündə olsun, əsas da beş yaşlı qızı Əminənin... Hə, bir də Xəndanovun satqın olduğunu çatdırmaq istəyirdi. Lakin bunları deyə bilmədi. Belə bir çarəsizliyi yaraşdıra bilmədi özünə.

– Ordasan?.. – Tələt narahatlıqla soruşdu.

Birdən düşündü ki, ona burada bir şey olsa, Tələt onsuz da ailəsinə göz-qulaq olacaq. Bunu ona xüsusi olaraq tapşırmağa ehtiyac yox idi. Bəs Xəndanovun xəyanəti?.. Heç o barədə də nəsa demək lazım gəlmirdi. Əgər Ələmdar burada şəhid olsa, Gültən dərhal o adamın satqın olduğunu anlayacaqdı. Müt-ləq anlayacaqdı!..

– Ələmdar?..

Tələt yenə onu çağırırdı və Ələmdar bu dəfə cavab verdi:

– Zəng vurdum soruşum, görüm, nə edirsiniz.

– Burada hər şey qaydasındadır. Siz necəsiniz?

– Burada da salamatlıqdır. Səsin qırıq-qırıq gəlir. Sonra danışarıq, hələlik!..

Cavab gözləmədən telefonu söndürdü.

– Hə, mənim igidlərim, bir az da möhkəm dayanın, qələbə bizimdir! – deyər bütün gücü ilə bağıraraq Fatihin yanına qalxdı və avtomatdan açdığı atəşlə şimal tərəfdən gələn ermənilərin beş-altısı torpağa sərələndi...

XXIV FƏSİL

ALÇAQCASINA XƏYANƏT

Gültənlə baş leytenant Şəhriyar Əliyev işğaldan azad edilmiş S. kəndini gəzməyə çıxmışdılar. Şəhriyar hərbi geyimdə idi, Gültən isə nazik idman kostyumunda.

Bu kəndin alınması uğrunda döyüşlər bir qədər uzun çəkdiyi üçün ermənilər gedərkən özləri ilə texnikalarını, mal-qaralarını, hətta bir çox ev əşyalarını apara bilmiş, bəzi evlərə isə od vurub yandırmışdılar. Hələ qəbiristanlıq... Bütün qəbirlər bərbad halda idi. Başdaşları sındırılmış, hətta bəzi məzarlar tamam sökülüb dağıdılmışdı. Ermənilər Azərbaycan xalqının dirilərinə etdikləri qəddarlıqlar azmış kimi, ölülərinə də öz vəhşiliklərini kifayət qədər göstərmişdilər. Bir sözlə, iyirmi yeddi il bundan əvvələ kimi Azərbaycan türklərinin axarlı-baxarlı yurdu olmuş kəndin indi acınacaqlı görkəmi vardı.

Şəhriyar gördüklərindən hiddətlənmişdi. Qəbiristanlıqdan qayıdanda əlini yelləyərək ucadan dedi:

– Yoxdur da, bunlarda insanlıqdan əsər-əlamət yoxdur!

– Düz deyirsən, – Gültən onunla razılaşıdı, – adamın düşməni olanda da, heç olmasa, mərd düşməni ola. İyirmi yeddi il əvvəl bu torpaqları namərdliklə aldıqları kimi, indi məğlub olanda da namərdliklə tərk edirlər.

– Babam həmişə deyirdi ki, gədədən bəy olmaz, küllükdən təpə... Bunlar gədədirlər...

Bu vaxt səs-küy eşidib geri döndülər. İyirmiyə yaxın əsgər bir dananı qabaqlarına qatıb küçə boyu qovurdu. Ürkmüş heyvan Gültənlə Şəhriyara yaxınlaşan zaman əsgərlər onun qabağını kəsə bildi və dana mühasirəyə düşdü.

– Görəsən, qaçıb gedəndə nə əcəb danalarını özləri ilə aparmayıblar? – Gültən istehza ilə dedi.

Şəhriyar gülümsədi:

– Yəqin, qaçaqaç başlayanda meşədə olub, tövlədə olsaydı, qoyub getməzdilər.

Onlara yaxın dayanmış əsgərlərdən biri qışqırdı:

– Uşaqlar, bunu belə tuta bilməyəcəyik, gəlin avtomatla vuraq, sonra kəsərik.

– Hə, gəlin vuraq! – bir başqası da onunla razılaşıdı.

Şəhriyar dözməyib işə qarışmalı oldu:

– Uşaqlar, bir dayanın görək! Niyə zülm edirsiniz bu yazıq heyvana? Dana güllələmək haradan çıxdı?

Onun baş leytenant rütbəli zabiti olduğunu görən əsgərlər özlərini yığışdırdılar. Bundan istifadə edən dana mühasirədən çıxıb kəndin içinə doğru qaçdı.

– Erməni danasıdır da!.. – bir əsgər Şəhriyara narazılığını belə bildirdi.

Gültən dönüb sərt nəzərlərlə həmin oğlana baxdı:

– Bu heyvanın qanında erməni qanı var, yoxsa erməni südü əmib? Haradan oldu erməni danası? Allahın dilsiz heyvanıdır.

Əsgərlər pərt olmuşdular. Deyəsən, peşman idilər. Ona görə də gənc zabitlər çox dərinə getmək istəməyib oradan uzaqlaşdılar.

Bir birmərtəbəli tikilinin arxasına xeyli əsgərin yığışdığını görüb həmin tərəfə getdilər. Gültənin burnuna üfunət iyi gəldi və dərhal anladı ki, burada insan və ya heyvan cəsədi var.

– Bura niyə yığılmısınız? – Şəhriyar soruşdu.

– Erməni meyiti tapmışıq, cənab baş leytenant. Əlləri də bağlıdır, – əsgərlərdən biri ona məlumat verdi.

– Çəkilin kənara görüm!

Onlara yol verdilər. Əsgərlərin əksəriyyəti təptəzə idman geyimində olan Gültənə xüsusi maraqla baxırdı.

Evin arxasında, həqiqətən, erməni əsgərinin meyiti vardı. Arxası üstə uzanmışdı, əlləri qarnının üzərində iplə bağlı idi. Bu, Gültəni dərhal şübhələndirdi. Əsgərlərdən biri əlini uzadıb ipi açmaq istəyəndə:

– Dayan, ona toxunma! – deyər qışqırdı.

Oğlan diksinib dərhal kənara çəkildə özünü qabağa keçib meyitə yaxınlaşdı. Bu, gənc bir erməni əsgəri idi. Çürüməyə başlamış cəsədin qoxusu ona yaxınlaşdıqca daha da kəskinləşirdi. Əlləri isə tək biləkdən deyil, həm də pəncə hissəsindən bağlanmışdı. Gültən anladı ki, meyitin əlinin içində qumbara var və ip açılarda o, dərhal partlayacaq.

– Siz bunlarda vicdansızlığa baxın, – dedi, – meyitlərini götürüb aparmaq əvəzinə burada qoyublar. Bu azmış kimi, əlinə qumbara bağlayıblar ki, toxunan olsa, partlasın.

Şəhriyar əsgərlərə kənara çəkilməyi əmr etdi. Gültən ipi ehtiyatla açıb qumbaranı götürdü. Onu arxa tərəfdəki boş sahəyə ataraq partlatdı. Sonra meyitin fotosunu çəkdi və üzünü əsgərlərə tutub dedi:

– Üfunət iyi kəndi bürüməmiş, yaxud vəhşi heyvanlar gəlib meyiti meşəyə sürüməmiş onu elə burada basdırın!

Əsgərlər indi idmançı kostyumlu cazibədar qıza daha artıq heyratla baxırdılar. Deyəsən, kim olduğunu anlaya bilməmişdilər. Şəhriyar işə qarışmalı oldu:

– Kapitan Dəmirliyə eşitdiniz, əmrini yerinə yetirin!

Əsgərlər dərhal iş başladılar. Onlar iş yollarına davam edərək, Məxfi şöbəyə məxsus hərbi helikopterin saxlandığı yerə gəldilər. Bura hərbi düşərgənin yaxınlığında idi.

– Mən çadıra gedirəm, – Gültən dedi. – Üşüdüm. Ümid edirəm, paltarlarım quruyub.

– Sizə yaxşı yol, – Şəhriyar onu hörmətlə yola saldı.

Gecələdikləri yerə çatan kimi çadırın üstünə atdığı hərbi geyimini əli ilə yoxladı. Yağışda islandığı üçün səhər çıxarılıb bura sərmışdi. Artıq qurumaq üzrə idi.

Səbinənin zəngi barədə düşündü. Sən demə, onun istəkli köməkçisi klubdakı işini qoyub Ayxanla Sumqayıta getmiş, geri qayıdandan sonra onun parkda Məxfi şöbə əməkdaşları tərəfindən tutulmasına şahid olmuşdu. Qorxusundan bunu Gültənə gec xəbər vermişdi. “Sən bir bu Ayxanda fərasətə bax, indiyə kimi heç bir oğlanla münasibət qurmayan qızı üç gündə necə özünə bağladı. Şeytan tükü var, deyəsən, bu əclafda”, – deyər Gültən düşündü.

Telefonda köməkçisini yaxşıca danladı: “Mən sənə demişdim ki, onbeşmərtəbəli binanın qarşısında bir saat Ayxanla oturacaqsan, o, gəlib-gedənlərə nəzarət edəcək, ondan sonra ayrılacaqsınız, deməmişdim ki, sonra da hara getsə, ona sürücülük edəcəksən. Sən heç onu tanıyırsan? Bilirsən kimdir, nəçidir?”

Yazıq qız ağlamsınıb neçə dəfə üzr istədi.

Ayxanın tutulması Gültənə yaman yer eləmişdi. Belə çıxırdı ki, onun Məxfi şöbədə zənn etdiyi qədər nüfuzu, hörməti yox imiş. Bir də ki, Məxfi şöbənin nə günahı vardı, əmri verən Ələmdar idi. Bölmə rəislərindən Tələt, Tural, lap elə Elnur Əsədov onun xətrini istəyir, sözündən çıxmırdılar. Yusifovun da rəğbəti vardı ona... Ancaq neyləmək olardı?.. Ələmdar tərsliyinə salmışdı, Gültənlə prinsip aparırdı.

İndi Ayxan, yəqin ki, Məxfi şöbənin kameralarından birində Gültənin qarasına deyiniirdi və buna haqqı vardı. Düşündü ki, birbaşa rəisi mayor Əlizadəyə zəng vurub onun vəziyyəti ilə maraqlansın. Lakin dalğa yerli-dibli yox idi. Bu ona şübhəli göründü. Üç-dörd saat əvvəl Ələmdar dəstəsi ilə kəşfiyyata yola düşəndə hər şey qaydasında idi. Yaxınlıqdakı təpəyə qalxdı. Yenə eyni vəziyyət...

Ələmdar demişdi ki, saat beşə kimi qayıdacaqlar. İndi isə saat altının yarısı idi. Narahat oldu. Sevdii insan təhlükədə ola bilərdi. Bilirdi ki, general Ruslanov onu ifşa etməyə çalışan Məxfi şöbə rəisinin qanına susayıb və Lebedevin beş killeri zərərsizləşdirilsə də, onu başqa yollarla aradan götürməyə çalışacaq.

Təpədən düşüb birbaşa tabor komandirinin çadırına gəldi. Xəndanovun yanında yekəpər, kürən bir çavuş da vardı. Onu görəndə polkovnikin üzünə saxta təbəssüm qondu.

– Buyurun, Gültən xanım, nəşə lazımdır? – deyər soruşdu.

– Nə üçün dalğa yoxdur? – Gültən ciddiyyətlə soruşdu, – birdən-birə nə oldu bu dalğaya?

– Biz də bilmirik. Amma narahat olmayın, müvəqqəti haldır, tezliklə düzələcək.

– Polkovnik Məlikov və onunla kəşfiyyata gedən altı döyüşçümüz hələ qayıtmayıb. Rəisin dediyi vaxtdan yarım saat keçir. Mən onların arxasınca gedirəm.

Xəndanov bir anlıq çəşqinlik keçirib başını buladı:

– Məsləhət görmürəm. Ələmdar Məlikov təcrübəli zabitdir, işini yaxşı bilir, inanıram ki, bir azdan əsgərləri ilə sağ-salamat qayıdıb gələcək. Lakin əgər başlarına bir iş gəlibsə, məsələn, pusquya-filana düşüblərsə, bu halda siz onsuz da gedib orada heç nə edə bilməyəcəksiniz.

– Mən sizdən icazə istəmədim, cənab polkovnik, – Məxfi şöbənin Vəşaqı qaşlarını çatdı, – dedim ki, “gedirəm”.

Xəndanov narazı halda çiyinlərini çəkdi:

– İndi ki icazə, yaxud məsləhət istəmirsiniz, onda yanıma niyə gəlmisiniz? Siz mənə tabe deyilsiniz və başınıza nəşə gəlsə, mən məsuliyyət daşımayacağam. Buyurun gedin!

– Dedim ki, xəbəriniz olsun...

– Lap yaxşı! Xəbərim oldu.

– Salamət qalın!..

Qərgahdan birbaşa öz çadırlarının qarşısına gəldi. Çadırın üstündən hərbi geyimini götürərkən içində xoşagəlməz bir hiss vardı. Həmin hiss ona deyirdi ki, ərazidə dalğanın olmaması və rəisinin indiyə kimi qayıdıb gəlməməsi xeyirli əlamət deyil. Burada nəşə bir iş vardı və bu işdən xəyanət qoxusu gəlirdi.

Vətənə xidmət üçün kifayət qədər yüksək səviyyədə hazırlanmış Gültən Dəmirliyə bir çox vacib şeylərlə bərabər, döyüş yoldaşları təhlükədə olarkən onlara görə tərəddüd etmədən ölümə getmək də öyrədilmişdi. Deməli, o, məslək və döyüş yoldaşı Leopardı sevməsəydi belə, onun xilasını üçün yola düşüb əlindən gələni etməliydi.

Nazik idman kostyumunu soyunub yatağının üstünə atdı. İndi əynində yalnız ağ mayka və pələngi alt paltar qalmışdı. Şalvarını geyinmək üçün əlinə götürəndə çadırın girişindəki brezent örtüyün aralandığını görüb:

– Gəlmə, paltarımı dəyişirəm! – dedi.

Lakin xəbərdarlığına baxmayaraq, örtük tamam qaldırıldı və bayaq komandirin yanında gördüyü kürən çavuş içəri daxil oldu. Oğlan sağ əlini nəyə görə arxasında gizlətməmişdi.

Gültən qadınliq həyasının təsiri ilə qeyri-ixtiyari olaraq sağ əlindəki şalvarı qabağına tutub acıqlı səslə:

– Nə soxulursan, heyvan, tez ol çıx çölə! – deyər çığırdı.

Qızı xoşagəlməz nəzərlərlə marıtlayan çavuş arxasında gizlətdiyi silahını qaldıraraq ona tuşladı. Tapançanın lüləsinə səsboğucu bağlanmışdı.

– Heyif ki, səni öldürməliyəm, – çavuş dedi. – Yoxsa...

Gültən kürənə sözünün ardını gətirməyə imkan vermədi. Əlindəki şalvarı onun üzərinə tulladı və çəşqınlığından istifadə edib dəli bir qıyyə çəkdi. Sıçrayaraq elə havadaca kürənin boynuna ayağı ilə zərbə endirib onu döşəməyə sərdi. Tapança kürənin əlindən bir neçə addım kənara düşmüşdü. Gültən onu götürüb yatağının altında gizlətdi. Çavuşun hələ bir neçə dəqiqə qalxa bilməyəcəyinə əmin olduğu üçün səbirlə geyindi. Tapança və bıçağını kəmərinə keçirdi. Sonra rəqibinə yaxınlaşıb dizini taxta döşəməyə qoydu. Üzünü şillələyib onu ayıltıdı və iti bıçağını boğazına dirəyərək sakitcə soruşdu:

– Hə, cavan oğlan, indi də görək, bunu sənə kim tapşırıb. Unutma ki, həyatın mənim əlimdədir. Əlində silah çadırıma soxulmusan, səni öldürsəm, qanın batacaq.

– Öldürmə, – oğlan yalvardı, – nə soruşsan, cavab verəcəyəm.

– Mən artıq soruşdum!..

– Komandir... Xəndanov... O əmr etdi. Gecə arxadan çadıra yaxınlaşıb sizin polkovnikin yatağına atəş açdım. Ancaq o həmin vaxt yatağında deyilmiş. İndi də Xəndanov onun gedəcəyi yolu ermənilərə xəbər verib. Rəisiniz bu gün mütləq ölməlidir. Komandirimiz onun arxasınca getməyini buna görə istəmədi... Yalvarıram, burax məni!..

Qızın qəzəbdən üz əzələləri səyriyirdi. Ələmdarın indi öldürülmüş ola biləcəyini düşünüb:

– Kökünüz kəsilsin, murdar xainlər! – deyərək bıçağı oğlanın boğazına çəkdi.

Kürənin gözləri böyüdü, qanı döşəməyə fışqırdı, bir neçə dəfə bərkədən xırıldayıb canını tapşırdı.

Gültən qanlı bıçağı onun paltarına sürtüb təmizləyəndən sonra yenidən kəmərinə taxaraq ayağa qalxdı. Farisin yatağından adyal götürüb qurbanının üstünə sərdi.

“Səninlə hesabım sonraya qalsın, Xəndanov!” – deyərək çadırı tərk etdi.

Qaçaraq hərbi helikopterin durduğu meydançaya yetişdi. Şəhriyar onu görəndə təəccüblə soruşdu:

– Nəsə olub, Gültən xanım?

– Şəhriyar, uzun danışmağa vaxt yoxdur, – Gültən təngnəfəs halda dedi, – rəis və döyüşçülərimiz təhlükədədir. Ola bilsin, ermənilərin pusqusuna düşüblər. Tez məni helikopterlə hərbi hissənin yaxınlığına, meşənin kənarına apar!

Baş leytenant vaxta qənaət etmək üçün əvvəlcə kabinəyə qalxıb motoru işə saldı və sözünü artıq yanında oturmuş Gültənə bundan sonra dedi:

– Bu necə olacaq axı? Onların xilasını üçün mən də sizinlə getmək istəyirəm. Bəlkə, haradasa eniş edib meşəyə birlikdə girək?

– Yox, elə olmaz, – Gültən etiraz etdi, – helikopteri ələ keçirə bilirlər.

– Onda, heç olmasa, Xəndanovdan bir neçə əsgər istəyək.

– Xəndanovun başına özü boyda daş düşsün! Mənim heç kəsin köməyinə ehtiyacım yoxdur. Sən dediyimə əməl et, məni düşürdüb geri qayıt!

– Yaxşı... – gənc zabıt razılaşmalı oldu.

Havaya qalxıb qərb istiqamətində sürətlə uçan helikopter meşənin kənarına yetişəndə Gültən:

– Mən enən kimi təcili geri qayıt, yoxsa helikopteri vura bilirlər! – deyərək, ucu kəmərinə bənd edilmiş nazik kəndirin köməyi ilə aşağı endi.

Hava toranlaşmışdı. Ayağı yerə dəyəndə kəndiri kəmərinə açdı. Helikoptərə baxıb əlini yellədi və dönüb qətiyyətli addımlarla meşəyə girdi...

XXV FƏSİL

QARANLIQ MEŞƏDƏ
VƏHŞİ HEYVAN SƏSİ

Hava qaralırdı. Ələmdar tapançasında qalmış sonuncu güllə ilə ağacların arxasından çıxan düşmən əsgərini vurub, boş tapançanı hirs ilə kənara ataraq yarğanın dibinə çəkildi. Güllələri ondan az əvvəl bitmiş döyüşçüləri – Mehdi, Fatih və Faris burada şəhid yoldaşlarının cəsədləri yanında diz çökmüşdülər. Üçünün də simasında kədər, nifrət və ümitsizlik bir-birinə qarışmışdı. Ələmdar düşündü ki, indiki məqamda bu uşaqları özələrinə yalnız onun ruh yüksəkliyi qaytara bilər. Əgər bir əsgərin komandiri döyüş zamanı ruhdan düşübsə, onda həmin əsgər düşmən üçün cansız hədəfdən başqa bir şey deyil. Uşaqların üzündəki ümitsizlik onun heç xoşuna gəlmədi. Əgər bu hal davam etsəydi, gəlib onları əsir ala bilərdilər. Əlbəttə, nə qədər ki Məxfi Şöbənin Leopardı sağ idi, ayaq üstə dura bilirdi, bu, əsla olmayacaqdı. Yalnız onu öldürəndən sonra mümkün olardı bu gənclərin əsir alınması... Allah qorusun!..

– Uşaqlar, bilirəm, yoldaşlarınızın ölümü sizi sarsıdıb, – Ələmdar gücü yetdiyi qədər nikbin danışmağa çalışaraq sözbəşlədi. – Amma şəhidsiz qələbə olmur. Heç ruhdan düşməyin. Biz indiyə kimi düşmənin canlı qüvvəsinin az qala yarısını məhv etmişik. Sağ qalanlar bundan qorxuya düşüblər.

Siz öz igidliyinizlə onların ürəyini partlatmışınız. Ona görə də indi belə sakit dayanmaq bizə yaraşmaz. Ayağa qalxıb düşmənlə əlbəyaxa döyüşəcəyik. Ulayıb vay-şivən salmaqdan başqa bir şey bilməyən bu murdar çaqqal sürüsünə qurdun, pələngin, leopardın necə döyüşdüyünü göstərəcəyik. Hə, mənim igid canavarlarım, dişlərinizi itiləyib ayağa qalxın, indi bıçaqla və yalın əllə döyüşəcəyik. Analarını ağladacağıq onların! Allah yardımçınız olsun!..

Sözlər döyüşçüləri tutdu. Mehdi, Fatih, Faris ayağa qalxıb kəmərlərindən bıçaqlarını çıxardılar və az qala xorla:

– Biz döyüşə hazırıq, komandır! – dedilər.

– Bax belə, aslanlarım! – Ələmdar gülümsədi. – Biz onlara Azərbaycan əsgərinin lazım gələndə silahsız necə döyüşdüyünü göstərəcəyik. Mən və Faris yuxarıdan gələnləri qarşılayacağıq, siz isə aşağıdan gələnləri...

Elə bunu demişdi ki, şimal tərəfdən başlarının üstündə bir erməni əsgəri peyda oldu. Azərbaycan əsgərlərini görəndə qışqırıb avtomatının lüləsini onlara tuşlasa da, atəş açmağa imkan tapmadı. Çünki Leopardın atdığı bıçaq boğazına saplanmışdı. Ələmdar yarğanın içinə yuvarlanan erməninin avtomatını götürüb Farisə tulladı. Sonra bıçağı əsgərin boğazından çəkib çıxararaq yuxarı sıçradı və bura qədər gəlib çatmış iki silahlı düşməni bircə anda altına aldı.

Fatihlə Mehdi yarğanın cənub tərəfində düşmənlə əlbəyaxa döyüşə girmişdi. Avtomatdan atəş açan Faris isə şimal tərəfdə sayları azalmış düşmən əsgərlərinə göz açmağa imkan vermirdi. Yoğun ağacların arxasında gizlənərək atəş açırdı. Gülləsi bitəndə o da bıçağını çıxararaq əlbəyaxa döyüşə girdi.

Ələmdar ağacların arasında sürətli manevrlər edərək görünüb yoxa çıxır, avtomatlı əsgərləri bir-bir yalın əllə və ya bıçaq zərbəsi ilə öldürürdü. Ermənilərdən birinin atəş açmağa

ona yaxınlaşdığını görüb qocaman bir palıdın arxasına keçdi. Düşmən gəlib ağaca yetişəndə atılıb onun yaxasından yapışdı və elə həmin an ondan üç-beş metr aralıda olan Farisin avtomatlı erməni ilə üz-üzə gəldiyini gördü. Oğlanın əlində yalnız bıçaq vardı və bir an sonra erməni onu köksündən güllələyəcəkdi. Bunu anlayan Ələmdar dəli bir nəərə çəkdi. Yaxasından tutduğu əsgəri havaya qaldırıb birbaşa Farisin rəqibinə doğru tulladı. Hər iki düşmənin necə yerə yığıldığını və Farisin onları bir-bir necə bıçaqladığını görüb məmnun halda yenidən döyüşməyə davam etdi.

– Mehdi vuruldu, komandir! Mehdiyi vurdular!..

Fatihin aşağıdan gələn həyəcanlı çığırtsı Ələmdarı indicə sol çiynindən aldığı güllə yarasından az ağrıtmadı. Bircə anlıq aşağıya tərəf baxdı. Yarıqandan uzaqlaşdığı üçün Mehdiyi görə bilmədi və dərhal dönüb qəflətən ağacın dalından çıxmış düşmən əsgərini boğazlamalı oldu. Bıçağı bu arıq, uzundraz erməninin boğazına çəkən kimi ağacların arxasından daha üç silahlı düşmən əsgəri çıxdı. Deyəsən, bunlar şimal tərəfdən gələn sonuncu əsgərlər idi. Cəld yoğun bir ağacın arxasına keçdi. Yarasına baxıb köks ötürdü.

Bu zaman yaxınlaşmaqda olan üç əsgərdən biri erməni dilində:

– Al gəldi, pis türk! – deyər çığıraraq, ağacların arası ilə irəliləyən Farisə atəş açdı. Oğlanın qarnını tutaraq yerə çöküyünü görən Ələmdar hər şeyi unudub, gizləndiyi palıd ağacının arxasından çıxdı.

Sərrast tulladığı bıçaq əsgərlərdən birinin sinəsinə sancıldı. Qarşısına çıxan ikinci erməninin yaxasından yapışib kürəyini zərblə ağaca çırpdı, sonra boynunu sındırdı. Bu an üçüncü rəqibi bir ağacın arxasından çıxaraq onunla az qala burun-buruna gəldi. Bundan istifadə edən Ələmdar sol əli ilə onun avtomatından yapışib lüləni özündən kənarlaşdırdı və

sağ əlinin geniş açılmış pəncəsini sifətinə endirdi. Bu amansız zərbə onun özünəməxsus döyüş fəndlərindən biri idi – rəqibin hər iki gözünü kor edirdi. Müəllimi general Baratov Ələmdara “Leopard” ləqəbini verəndə onun bu qeyri-adi fəndini də nəzərə almışdı... Ələmdar gözləri yerə tökülən və ağrıdan zərərən əsgərin boğazını kəsib Farisə tərəf gedəndə, aşağıdan gələn qandonduran bağirtını eşidib dayanmağa məcbur oldu:

– Hə, gəlin, hamınız birdən gəlin üstümə! Gəlin, donuz uşağı! Sizin ananızı...

Bu, aşağıda tək qalmış Fatihın səsi idi. Yarıqandan çıxıb əlində tutduğu bıçaqla birbaşa düşmənin üstünə yeriyirdi. Kaş Ələmdar bu ürəkaçıdan səhnəni görməyeydi, lakin gördü. Bədəni güllədən deşik-deşik olmuş Fatih yerə səriləndə ölmüş düşmənlərdən birinin avtomatını götürüb yarıqana atıldı. Oradan sayları seyrəlmiş düşməni qəzəblə güllə yağışına tutmağa başladı və bu zaman sol böyründən yeni yara alsada, onların müvəqqəti geri çəkilməyinə nail ola bildi. Ermənilər hərbi hissələrinə doğru qaçıb ağacların arasında görünməz oldular.

Fatihin meyitini çətinliklə sürüyüb yarıqana gətirdi. Farisə də burada idi. Yarıqanın içinə kimi özü sürünüb gəlmişdi. Qarnını əlləri ilə tutaraq Mehdiyə nəsə deyirdi. Ələmdar onun nə dediyini eşitmədi, ancaq Mehdiyin üz-gözünü turluşdaraq kəsik-kəsik gülməsindən bildi ki, ləzgi balası yenə nəsə məzəli söz işlədib.

Mehdi sol çiynindən vurulmuşdu. Farislə müqayisədə yarası yüngül sayıla bilərdi. Ələmdar köynəyindən cırdığı parça ilə onun yarasını sarıdı. Bu zaman komandirinin paltarının qan içində olduğunu görən Mehdi:

– Siz də yaralısınız, rəis... – dedi və kövrəldi.

Ələmdar düşmənin müvəqqəti geri çəkilməsindən istifadə edərək meşə ilə gedib özünü hərbi düşərgəyə çatdırı bilərdi. İnanırdı ki, buna gücü yetər. Lakin bu həm mümkün, həm də qeyri-mümkün idi. Öz canını xilas etmək üçün yaralı əsgərlərini tək qoyub getməyi Leopard heç vaxt bacara bilməzdi.

Bilirdi ki, bu yaralı gənclərlə birlikdə xilas olmaq yalnız möcüzə sayəsində mümkün ola bilər. Möcüzə isə baş verməyəcəkdi. Deməli, yeganə vəzifələri kişi kimi mərd-mərdanə ölmək idi. Ölümün üzünə gülümsəmək, bununla da ona son zərbəni vuraraq getmək...

– Məni boş ver, sən necəsən, Mehdi? – deyər soruşdu.

– Pis deyiləm, rəis... – Mehdi şəhid olmuş yoldaşlarına baxıb yenə kövrəldi. – Ancaq bunların ölümü...

– Yaxşı, möhkəm ol, Mehdi. Sən Azərbaycan ordusunun igid zabitisən, sənə belə kövrəlmək yaraşmaz. Onlar şəhid oldular. Allaha dua edək ki, bu bizə də qismət olsun.

– Olsun, rəis, olsun!..

Ələmdar Fərisə yaxınlaşdı. Oğlanın üzünün rəngi kağız kimi ağarmışdı. Gözləri axırdı. Bildi ki, həyat eşqi ilə dolu bu zarafatçı gənc ömrünün son dəqiqələrini yaşayır. Hətta son saniyələrini...

– Komandır... – Fərisə asta səslə zarıdı. – Mən ölürəm...

Ələmdar bildi ki, oğlanın deyəcəyi son sözü var, buna görə də onun vaxtını almaq istəməyib susdu.

– Anama de... – Fərisə gücünü toplayıb davam etdi: – Qonşu... Arzu...

– Hə, nə olub Arzuya? – onun susduğunu görüb soruşdu.

– Sevirdim... Se... Sevirəm...

Ələmdar onun canını tapşırıldığını görüb əli ilə gözlərini qapadı.

– Öldü? – kürəyi üstə uzanmış Mehdi bunu deyib səssizcə ağlamağa başladı.

Ələmdar kədərli halda başını tərpədirib dedi:

– Şəhid oldu...

Uzağı iyirmi dəqiqəyə hər yan zülmətə qərq olacaqdı. Sakitlik idi və bu sakitlik Ələmdarın heç də xoşuna gəlmirdi. Düşündü ki, ermənilər onun sonuncu həmləsindən sonra hərbi hissələrindən kömək almaq üçün geri çəkiliblər. Yoxsa bu sükut başqa cür izah etmək olmazdı.

Artıq Fərisə ölmüşdü, döyüşçülərdən sağ qalan yalnız Mehdi idi. Ələmdar qərara gəldi ki, onu çiyinə alıb buradan çıxsın. Bilirdi ki, qan itirməsi onu getdikcə zəiflədir və çiyində ağır yüklə hərəkət etmək çox çətin olacaq. Lakin burada oturub ölümü gözləməkdənsə, bunu sınaqmalı idi.

Bayquş ulartısı eşidildi. Mehdi də onun kimi bütün diqqətini toplayıb qorxunc sükutu dinşəyirdi.

– Qulaq as, Mehdi, – dedi, – burada qalmaq olmaz, nə qədər ki sakitlikdir, səni özümmlə düşərgəyə aparmağa çalışacağam.

Mehdi təəssüflə başını buladı:

– Yəriməyə halım yoxdur, rəis. Məni burada qoyub gedin. Əsas siz xilas olun.

– Məni məcbur etmə ki, bu halında sənə ağır söz deyim. Komandirini söydüyünün, ona şərəfsiz dediyinin fərqindəsənmi?

– Allah eləməsin, rəis, qələt eləyib sizə elə söz deyərəm. Ancaq o bircə balamın canı üçün, ciddiyyə. Siz bu vətənə məndən çox lazımsınız.

– Səhv edirsən, əzizim, sən hələ çox gəncsən və gələcəkdə vətənə nə qədər gərəkli olacağın bəlli deyil. Sus və əmrə tabe ol. Səni buradan çiyənimdə çıxaracağam...

Bunu deyən Ələmdar birdən meşənin aşağı hissəsindən gələn qarışıq hənirti səslərini eşidib ayağa qalxdı və yarpağın o istiqamətə baxan kənarına gəldi. Buradan baxanda təxminən

otuz metr aşağıda xeyli erməni əsgərinin onlara doğru gəldiklərini gördü. Ağacların arası ilə ehtiyatla addımlayan bu əsgərlərin sayı iyirmidən çox olardı.

– Gəlirlər... – Ələmdar təəssüflə dedi.

Mehdi əvvəl heç nə demədi, sonra köksünü ötürüb söylədi:

– Bu da mənim axırım!.. Heç olmasa, bircə dəfə qızımın səsinə eşidib sonra öləydim...

Ələmdar ona cavab vermək istəyirdi ki, bu zaman erməni əsgərlərinin hərəkət etdiyi yerin yaxınlığından, bir qədər şərq tərəfdən hansısa vəhşi heyvanın qorxunc nəriltili eşidildi.

– Bu nə səsdir? – Mehdi yerində dikəlməyə çalışdı.

Ələmdar susub meşənin dərinliyindən gələn naməlum səsi dinşəyirdi. Ona görə gec cavab verdi:

– Bilmirəm, bəlkə də... Sakit ol!..

Yarğana çatmalarına iyirmi metrdən az məsafə qalmış ermənilər sağ tərəflərindən gələn vahiməli səsi eşidib dayanmışdılar. Aralarında astadan nəşə danışmışdılar.

– Bəlkə, canavar səsidir? – Mehdi uzandığı yerdən soruşdu.

– Yox, canavar belə nərildəmir, ulayır.

– Pələng olar yəni?

– Bilmirəm... Bu meşədə pələng olur? – bütün diqqəti bir yerə toplaşmış ermənilərdə olan Ələmdar cavab verdi.

Vəhşi heyvan isə susmurdu...

– Bəlkə də, olur... Rəis, onlar indi bura gələcəklər. Ermənilər... Bütün əzizlərinizin canına and verirəm, onlar gəlib bura çatanda birinci məni vurun!..

Ələmdar əlini yarasına basıb üzünü turşutdu. Mehdiyə ürək-dirək vermək istədi. Lakin qeyri-ixtiyari tamam başqa söz dedi:

– Nə ilə vurum, Mehdi, gülləmiz qalıb ki?

– Bıçaqla vurun! Necəsə öldürün, onlara əsir düşməyim...

– Boş-boş danışma!..

Ermənilərin bir neçəsi nəriltili səsi gələn tərəfə avtomatla atəş açdı. Səs kəsilmədi. Belə olanda ikisi dəstədən ayrılıb silahlarını əllərində hazır tutaraq, səs gələn tərəfə doğru ehtiyatla addımlamağa başladılar. Hava hələ tam qaralmadığı üçün Ələmdar onları dumanlı da olsa seçə bilirdi. Dəstədən on addım uzaqlaşmış iki əsgər birdən eyni vaxtda sanki buzun üstündə sürüşübmişlər kimi yerə sərildilər və bir daha ayağa qalxmədilər.

Ermənilər bundan qorxuya düşüb heyratla bağırışdılar. Həmin vəhşi heyvanın səsi ermənilərin çığırtısına qarışdı. Həyəcanlanan Ələmdar ucadan dedi:

– Tanıdım, Mehdi, bu, vaşaq səsidir!..

– Vaşaq səsi?

– Hə!.. Yüz faiz vaşaq səsidir!..

Qaranlıq meşədən gələn qorxunc nəriltilinin hansısa başqa vəhşi heyvanın yox, məhz vaşağın səsi olması onu niyə bu qədər sevindirmişdi, özü də anlamadı.

Ermənilər çığırtılarını kəsərək, dəstə ilə səs gələn tərəfə getməyə başladılar. Heç beş addım atmamışdılar ki, ən sonda gedən əsgərin ayaqları birdən-birə yuxarı qalxdı, sonra yerə çırpılaraq Ələmdarın gözündən itdi. Əsgərlər səs eşidib geri döndəndə ən qabaqda gələnin də aqibəti bayaqkı kimi oldu.

Ələmdar indi əməlli-başlı həyəcanlanmışdı. Dönüb Mehdiyə baxaraq sevinclə dedi:

– Bu odur, Mehdi!

– Kim?

– Bizim Vaşaqdır! Gültən Dəmirlidir!

– O bura necə gəlib? – xeyli qan itirən Mehdi zəif səslə soruşdu.

– Vaşaqdan nə desən, gözləmək olar...

Bir dəqiqə keçdi və bu dəfə dəstənin o biri tərəfindən bir əsgər sanki qəflətən tullanıb özünü yerə çırpdı. Qəzəbli vəşaq səsi ermənilərdən bir qədər uzaqlaşdı. Sonra yenidən yaxınlaşaraq qərb tərəfdən eşidilməyə başladı və o an daha bir əsgər qaranlığın içində yoxa çıxdı. Artıq bu gərginliyə dözə bilməyən ermənilər vahiməli səslə çıxıraraq üzünəşığı – hərbi hissələrinə doğru qaçmağa başladılar.

– Onlar qaçırılar, Mehdi! – Ələmdar yorğun səslə, lakin məmnunluqla dedi. – Özü də əsl çaqqal sürüsü kimi qaçırılar!

Mehdi səsinə çıxarmayanda müşahidə mövqeyindən çəkilib ona yaxınlaşdı. Yanında diz çöküb nəbzini yoxladı. Hələ yaşıyırdı...

– Ayıl, Mehdi, – Ələmdar əmr edirmiş kimi dedi, – onlar qaçıb getdilər. Səni hospitala aparacağam, sağalacaqsan.

Leytenant gözlərini açıb gülümsədi və yenə yumdu.

– Beş şəhid verdik burada. Beş də igid, mərd oğullar idi. Heç olmasa, sən ölmə, çalış bütün gücünü toplayasan.

Vəşaq səsi birbaş onlara doğru yaxınlaşırdı. Bir-iki dəqiqə sonra lap yaxından – yarığın başından eşidildi və həmin an Gültən yuxarıdan yarığın içinə atıldı. Əvvəlcə telefonundan gələn vəşaq səsinə kəsib onu cibinə qoydu, sonra qollarını açıb Ələmdarı qucaqladı.

– Şükür ki, sağsan! Çox şükür! – dedi.

O da qızı qucaqladı və bir dəqiqə belə qaldılar. Sanki mövcud vəziyyət aralarındakı küskünlüyü tamamilə unutdurmuşdu. Nəhayət, Ələmdar geri çəkilib:

– Sağ olmağıma sevinə bilmirəm, Gültən, – dedi, – uşaqların beşi şəhid oldu, Mehdi də ağır yaralıdır.

Üzü kölgələnən Gültən aşağı əyilib Mehдинin sarınmış yaralarına baxdı. Sonra yanaşı düzölmüş şəhidləri görüb dərindən köks ötürdü və birdən üzünü Ələmdara tutub narahatlıqla dedi:

– Sən də yaralı imişsən, üstün-başın qan içindədir!

Ələmdarın üzünə kədərli bir təbəssüm qondu:

– Hə, çiynimdən yaralandım, boş şeydir!

– Necə yəni boş şeydir? Qan itirirsən axı. Buna bax, hələ sol böyründə də güllə yarası var.

– O heç!

– Necə yəni heç?

– Sağdan sən vurmuşdun, ona görə bunu özüm vurdurdum ki, simmetriya pozulmasın...

Gültən:

– Yaxşı, zarafatın yeri deyil. Gəl yaralarını sarıyım, tez gedək buradan, – dedi və vaxt itirmədən işə başladı.

– Bu əcaib vəşaq səsinə nə vaxt yazmışan telefonuna? – Ələmdar gülümsəyib soruşdu.

– Neçə ay əvvəl maraqlı xəbərə internetdən köçürmüşdüm. İstifadə etmək bəyaz meşəyə girəndə ağıma gəldi və yaxşıca işə yaradı. Necə də qorxmışdular şərfətsizlər...

– Hə, yaman qorxmışdular.

Qız Ələmdarın hər iki yarasını parça ilə sarıdı.

– İndi gedə bilərik, rəis!.. – deyərək aşağı əyilib Mehдинi qucağına almaq istəyəndə Ələmdar ona mane oldu.

– Çəkil, mən özüm aparacağam, – Leopard dedi.

– Yaralısən, qan itirmisən, apara bilməzsən.

– Yox, mən özüm aparacağam onu. Sən arxamızca gəlib bizi qoruyarsan.

Bütün gücünü toplayıb Gültənin köməyi ilə Mehдинi sağ çiyinə qaldırdı və yarığandan çıxıb şərqə doğru irəliləməyə başladılar.

Yükü həddindən artıq ağır idi... Həddindən artıq... Yaralı döyüş yoldaşını çiyində daşıyırdı. Amma onu yoran başqa bir ağırlıq idi. Gözlərinin qabağında şəhid olmuş beş cavanı düşünür və bu dərdin, bu yükün altında əzilir...

XXVI FƏSİL

ÇAQQALLAR TOPLAŞIR

Düşərgəyə yetişəndə saat səkkizə qalmış, hava tamam qaralmışdı. Onları səngərin yaxınlığında Şəhriyarla bir neçə gözətçi əsgər qarşıladı. Əsgərlər Vaşaqın göstərişi ilə Mehдини tibb məntəqəsinə apardılar. Rəisinin yaralı olduğunu görən Şəhriyar tələsik onun qoluna girib, sualedici nəzərlə Gültənə baxdı:

- Bəs o birilər?
- Şəhid oldular... – qız kədərli halda cavab verdi.
- Ay Allah!... Necə də yaxşı uşaqlar idilər.
- Hə... Elə yaxşı uşaqlar şəhid olurlar...
- Allah rəhmət eləsin!
- Amin!...
- Gültən xanım, – baş leytenant tərəddüdlə dedi, – siz gedəndən sonra əsgərlər çadırdan bir çavuşun meyitini tapıblar. Boğazında bıçaq yarası varmış... Briqada komandirinin müavini mayor Cəlilov bununla əlaqədar gəlib, indi Xəndanovun yanındadır.

Gültən laqeydcəsinə cavab verdi:

– Komandirinin tapşırığı ilə məni öldürməyə girmişdi çadıra. Xəndanov xaindir. Rəisin kəşfiyyata getməsi və keçəcəyi gizli yollar barədə düşməyə məlumat ötürüb. Şəbəkəni

də əngəlləyib ki, rəis meşədə pusquya düşdüyünü bizə xəbər verə bilməsin.

– Alçaq! – Şəhriyar ikrahla dedi.

Gücü tükənmiş Ələmdar başını döndərüb Gültənə məzəmmətlə baxdı:

- Çavuş barədə mənə heç nə demədin...
- Bu vəziyyətdə nə deyəcəkdiniz?..

Ələmdarı tibb məntəqəsinə gətirib çarpayaya uzatdılar. Əlli yaşlarında hərbi həkim başqa bir çarpayıda uzanmış Mehдинin yarasına baxırdı. İşini yarımçıq qoyub Ələmdara yaxınlaşdı:

– Bu dəqiqə sizə də baxacağam, cənab polkovnik. Özünü-zü necə hiss edirsiniz?

– Mənimlə işiniz olmasın, doktor, siz cavan oğlana ilkin tibbi yardım göstərin ki, helikopterlə Bakıya göndərək.

– Ancaq siz də iki yerdən yarananmısınız...

– Cəhənnəmə ki yarananmışam, – Ələmdar hirsələndi, – siz o oğlana baxın, doktor! O, mütləq yaşamalıdır!..

Həkim başını bulayıb yenidən Mehдинin çarpayısına doğru getdi. Gültən və Şəhriyar yaralı rəislərinin başı üstündə dayanmışdılar. Bu vaxt Xəndanov bir mayorla içəri girdi. Narahat və əsəbi görkəmi vardı. Birbaş onlara doğru gəlib Ələmdara acıqlı bir nəzər salaraq, üzünü Gültənə tutdu:

– Kapitan, siz düşərgədən çıxandan az sonra mənim bir çavuşumun meyiti çadırınızda tapıldı. Bunu necə izah edə bilərsiniz?

– Buna deyirlər, qara məni basınca qoy qaranı mən basım, – Gültən istehza ilə dedi. – O çavuşun nə üçün orada olduğunu mən yox, siz izah edəcəksiniz, polkovnik! Özü də hərbi məhkəmədə!

– Mənimlə belə danışa bilməzsən, kapitan, – komandir onu barmağı ilə hədələdi.

Bu zaman Ələmdar hikkəsindən güc alaraq ayağa qalxıb çox ağır söyüş söydü və Xəndanovun sifətinə tutarlı bir şillə çəkdi. Zərbənin təsirindən hər ikisi səndələyəndə Şəhriyar Ələmdarı tutub yenidən yatağına uzatdı.

– Siz nə etdiyinizi düşünürsünüz, cənab rəis? – mayor Cəlilov dedi.

– O, xaindir! – Ələmdar şəhadət barmağını Xəndanova tuşladı. – Mən Məxfi şöbənin rəisi kimi əmr edirəm, onu tutun!

Gültənlə Şəhriyar bu sözlərə bənd imiş kimi, dərhal xain polkovniki tərək-silah edib qollarını arxadan bağladılar.

– Əslində, mən də bəzi hərəkətlərindən şübhələnmişdim, – mayor Cəlilov diz çökdürülmüş Xəndanova ikrahla baxıb başını buladı.

– Meşədə beş şəhidimizin cəsədi qalib, mayor, – Ələmdar üzünü ona tutaraq acı-acı dedi. – Baş leytenant Əliyevə on əsgər qoşun, helikopterlə gedib onları gətirsinlər. Tələsin, ora ermənilərdən əvvəl çatmaq lazımdır. Erməni hərbi hissəsinin artilleriya atəşinə tutun ki, başları qarışsın, şəhidləri gətirməyə gedənlər işlərini rahat görə bilsinlər.

– Bu saat əmr verərəm! – Cəlilov bunu deyib Şəhriyarla birlikdə çadırdan çıxdı.

Ələmdar Gültənə:

– Sən bu xaini çadırımıza apar, – dedi. – Şəhriyar şəhidləri gətirən kimi bunu da, yaralımızı da götürüb Bakıya uçacağıq. Mehdiyi tez xəstəxanaya çatdırmaq lazımdır.

Ələmdarın danışığını eşidən həkim yaxınlaşdı:

– Çox təəssüf edirəm, cənab polkovnik, – dedi, – bu oğlanı Bakıya apara bilməyəcəksiniz. Yolda ölə bilər. Mən bacardığımı burada edəcəyəm, lakin indidən deyim ki, vəziyyəti ümitsizdir və sizin yaralarınıza da mütləq tibbi müdaxilə göstərmək lazımdır, yoxsa siz də Bakıya gedə bilməyəcəksiniz.

– Yaxşı, doktor, siz Mehdi ilə məşğul olun, onu xilas etmək üçün bacardığınızı edin... – Ələmdar zəif səslə dedi və gözlərini yumdu.

Həkim yenidən Mehdiyənin yanına qayıdanda Gültən Xəndanovu qabağına qataraq tibb məntəqəsindən çıxarıb apardı.

Bu zaman çadıra hərbi geyimdə çavuş rütbəli gənc qadın daxil oldu. Açıq-şabalıdı rəngli saçını arxada yığıb bağlamışdı. Əlində kiçik çamadan vardı. Yorgun görünürdü, deyəsən, uzaq yoldan gəlmişdi. Birbaşa Mehdiyənin çarpayısına yaxınlaşıb ağsaçlı hərbi həkimlə nə barədəsə danışmağa başladı. Sonra ondan ayrılıb qapıya doğru bir neçə addım atdı və bu zaman Ələmdarı görüb ona yaxınlaşdı. Yorgun olsa da, mehriban siması vardı. Yaralının geyimindəki nişanlara baxıb rütbəsi ilə müraciət etdi:

– Özünüzü necə hiss edirsiniz, cənab polkovnik?

– Yaxşıyam... – Ələmdar cavab verdi.

– Yaralarınız köynək parçası ilə sarınıb, yəni burada sizə hələ tibbi müdaxilə edilməyib?

– Ehtiyac yoxdur, yaxşıyam...

– Necə yəni ehtiyac yoxdur, siz çox qan itirmisiniz. Bu, aydınca hiss olunur. Mən bu saat sizə yardım göstərərəm.

Özü ilə gətirdiyi çamadanından bəzi alət və dərmanları çıxardı. Gültənin meşədə bağladığı sarğıları açanda:

– Sarğını kim bağlayıbsa, ustalıqla bağlayıb, – dedi, – yoxsa indiyə kimi qanaxmadan ölə bilərsiniz.

Ələmdar gözlərini qadının yaxasındakı yazıya dikdi: “Fərdşer Arəstə Baxışova”. Sonra bu üç sözdən ibarət yazını dumanlı şəkildə görməyə başladı. Deyəsən, huşunu itirmək üzrə idi.

Qulağına Gültənin səsi gəldi:

– Rəisimizin vəziyyəti necədir?

– Çox qan itirib, təcili qan köçürülməlidir. Ancaq bilmirəm burada hazır qan var, ya yox. Mən bu briqadada çalışmıram. Qubadlıdan işlə əlaqədar indicə gəlmişəm.

– Rəislə mənim qan qrupumuz eynidir, – yenə Gültənin səsi gəldi, – məndən alın qanı. Nə qədər lazımdırsa, o qədər...

Təxminən iki saat sonra gözlərini açanda artıq özünü pis hiss etmirdi. Sanki gücü bir qədər özünə qayıtmışdı. Gültən çadırdə deyildi. Çarpayısının yanındakı kətildə oturmuş gənc feldşer qadın şəfqətli baxışlarını onun üzünə dikmişdi. Gözlərini açdığını görəndə mehribancasına gülümsəyib:

– Şükür, ayıldınız, cənab polkovnik, – dedi.

Ələmdar da gülümsədi:

– Hə, yaxşıyam, deyəsən.

– Daha da yaxşı olacaqsınız. Yaralarınızı yuyub tikiş qoydum, dərman vurub sarıdım. Amma sizi əsas Gültən xanımın verdiyi qan həyata qaytardı. Ehtiyacınız olduğu üçün bir az normadan artıq qan almalı oldum ondan. İgid qızıdır, həm də hiss olunur ki, sizi həddən artıq çox sevır. Başınızın üstündən ayrılmaq istəmirdi, güclə çadıra göndərdim ki, bir az uzanıb istirahət eləsin.

Ələmdar Gültənin sevgisi barədə deyilənlərin üzərindən keçməyə çalışdı:

– Sən də igid qızsan, bacı. Bu briqadada çalışırsan?

– Xeyr, bizim briqada Qubadlıdadır. Bura tibbi təchizatla bağlı gəldim. Bəzi ləvazimatlardan alıb geri qayıdacağam.

– Tibb üzrə təhsil almısan?

– Yox, əslində, mən pedaqoji kolleci bitirmişəm.

– Neçə yaşın var?

– Otuz bir.

– Ailəlisən, yəqin ki...

– Bəli, cənab polkovnik, iki övladım da var: Mərdan və Zəhra...

– Allah saxlasın hər ikisini!

– Çox sağ olun, sizinkiləri də!..

Uşaqlarının adını çəkəndə qadının nurlu simasının daha da işıqlandığı Ələmdarın nəzərindən qaçmadı. Ona hörmət dolu nəzərlərlə baxıb:

– Müharibə həm də ölüm deməkdir, – dedi. – Uşaqlarının anasız qala biləcəyindən qorxmursan?

Arəstənin səsi titrədi:

– Əlbəttə, çox qorxuram. Allah heç bir uşağı ata-anasız qoymasın. Ancaq vətənimin bu ağır günündə kənarda qala bilməzdim axı. Qələbəmiz üçün əlimdən gələni etmək istəyirəm. Bir də... Düşünəndə ki, burada uşaqları yetim qala biləcək neçə-neçə hərbcimizi ölümdən qurtarıram... Bunun müqabilində mənim iki övladımın anasız qalması nədir ki?..

Qadının sözləri Ələmdarı duyğulandırdı:

– Döyüşdə canlarını verən igid oğullarımızla bərabər sənənin kimi qeyrətli, cəsur qızlarımız da varsa, bu millət heç zaman heç kimə məğlub olmayacaq.

Gənc feldşer saatına baxıb ayağa qalxdı:

– İnşallah!.. Məncə, yaralarınız çox tez sağalacaq, cənab polkovnik. Çünki orqanizminiz kifayət qədər güclüdür. Hətta bir-iki saat dincələndən sonra ayağa qalxıb gəzə də bilərsiniz. Mənə icazə verin gedim. Qubadlıda gözləyirlər mənə.

Ələmdar sağ əlini qaldırıb yenidən aşağı saldı:

– Get bacım, sənə minnətdaram, Allah yardımçın olsun.

Həmişə xoş xəbərlərini eşidim.

– Sağ olun, cənab polkovnik...

Arəstə ona şəfqətlə gülümsəyib əl elədi və dönüb çadırdan çıxdı. Elə həmin vaxt Ələmdarın artıq dalğanı çəkməyə başlamış telefonu səsləndi. Zəng vuran müavini idi.

– Hə, Yusifov, eşidirəm, – Ələmdar gümrəh səslə dedi.

– Cənab rəis, əməkdaşlarımız on dəqiqə əvvəl bildirdilər ki, general Ruslanovun yavəri dəniz kənarında yerləşən “Ağ ayı” restoranına gedib.

– Nə olsun ki?

– Yavər oraya tək getməyib. Özü ilə apardığı adamlar restoranı dörd bir tərəfdən qoruyur. Restoran böyük və hasarlanmış ərazidə yerləşir.

– Kimindir bu restoran?

– Araşdırdım, başqa adamın adına olsa da, deyilənə görə, əsl sahibi Ruslanovdur.

– Belə de!..

– Bir dəqiqə, cənab rəis... – Yusifov azacıq ara verəndən sonra dedi: – İndicə şöbəyə məlumat daxil oldu ki, məşhur müğənni Esmiralda xanım da öz şəxsi avtomobili ilə restorana gəlib. Əməkdar artistimiz...

– Hə, orada bu gecə kef olacaq ki... – Ələmdar kinayə ilə gülümsədi və bu zaman Gültənin çadıra daxil olduğunu görüb söhbəti yekunlaşdırdı: – Nəzarəti davam etdirin və mənə mütəmadi məlumat verin!

– Oldu, rəis!..

Gültəni sınaqçı və qayğıkeş baxışlarla süzdü:

– Gəl, Gültən... Mənə öz qanını vermişən, hə? Üzünün rəngi gör necə avazıyıb. Niyə belə elədin axı? Eşidəndə pis oldum.

– Niyə? – qızın sualında ironiya vardı. – Qorxursan mənim qanım sənə qanını korlayar?

– Hə! Qorxuram ki, sənə tərsliyin mənə də keçər.

– Guya özün əvvəldən tərs deyildin ki?..

– Nə olub, yaman kədərliyə? – Ələmdar söhbəti dəyişdi.

– Sevinməli nə var ki, kədərli olmayım?... – Gültən ah çəkdi.

– Şəhriyargil gəldilər...

– Şəhidlərimizi gətirdilər?

– Hə...

Ələmdar da dərindən köks ötürdü:

– Nə etmək olar, Gültən, Allah rəhmət eləsin hamısına! Bütün şəhidlərimizə! Düşünəndə ki, yazıq uşaqlar, əslində, mənim ucbatımdan öldülər, on qat artıq əzab çəkirəm.

– Niyə belə danışırısan?

– Ruslanov Xəndanova məni öldürmək əmrini verib. O da bunu burada bacarmayanda kəşfiyyata gedəcəyimi ermənilərə xəbər verdi. Düşdüyümüz o pusqu yalnız məni aradan götürmək üçün qurulmuşdu.

– Bunu bilirəm, – Gültən dedi, – amma yenə də elə düşünmə. O uşaqlar igidliklə döyüşüb şəhid oldular. Vətən qarşısında borclarını artıqlaması ilə ödədilər. Heç bilirsiniz siz nə etmisiniz bu axşam? Yeddi nəfər iki yüzə yaxın düşmən əsgərini məhv etmisiniz.

– Yaxşı, siz gedin. Şəhriyar sizi düşürdən kimi dərhal geri qayıtsın. O satqını da apar, Məxfi şöbədə saxlasınlar. Bu beş gəncin heyfini ondan almasam, ürəyim sakit olmayacaq. Çatan kimi Yusifova mənim adımdan de ki, şəhidləri bayraqlı tabutlara qoyub səhər tezdən valideynlərinə göndərsin. Hər bir tabutla zabıt və əsgərlərimiz də getsin, dəfndə iştirak etsinlər.

– Sən, doğrudan, yaralı vəziyyətdə burada qalacaqsan?

– Hə, Mehdi belə qoyub gedə bilmərəm. Hələ bir qoy görək, həkimin son sözü nədir.

Ələmdar bunu deyib yerindən qalxdı. Gültən onun qolundan tutmaq istəyəndə etiraz edərək özü Mehdiyə çarpayısına tərəf yeridi. Kətildə oturub yuxuda olan gənc hərbiçinin əlindən tutdu və həkimdən soruşdu:

– Vəziyyəti necədir, doktor?

Həkim qeyri-müəyyən cavab verdi:

– Mən əlimdən gələn hər şeyi etdim, cənab polkovnik, qalanı Allaha qalıb. Ümid edək ki, yaxşılaşacaq. Ancaq onu belə vəziyyətdə Bakıya aparmağınızı məsləhət görmürəm. Qoy yatıb dincəlsin, baxaq görək, nə olur...

Ələmdar başını tərpətdi, sonra Gültənə müraciətlə:

– Siz gedin, mən burada qalacağam, – dedi.

– Salamat qalın!..

Gültən bunu deyib tibb məntəqəsini tərk etdi. Həkim də onun arxasınca çıxdı və çadırdə yalnız Ələmdarla Mehdi qaldı.

Təxminən iyirmi dəqiqə sonra Mehdi gözlərini açıb ona baxaraq soruşdu:

– Mən nə vaxtdan yatıram, rəis?

Saatına baxdı:

– Ona beş dəqiqə qalıb... Ancaq nə vaxt yuxuya getdiyini bilmirəm. Necəsən indi?

– Yaxşı deyiləm, rəis, – oğlan zəif səslə cavab verdi. – Sanki hansısa güclü bir qüvvə məni çəkib uzaqlara aparmaq istəyir.

– Aparmaq istəyir, sən getmə! Möhkəm ol, dirən! Bir neçə saat əvvəl o qədər düşmənlər əsgərini məhv edən oğlansan sən. İndi də özünə vurmuş, qoyma ruhdan düşsən!

– Bu dəfə zalım ölümün özü ilə vuruşuram, rəis... Çətin ki qalıb gələm, – Mehdi qəmli-qəmli gülümsədi. – İndicə yuxuda üç yaşlı qızımı gördüm. Leylanı... Sizinlə də belə danışırıram, tərbiyəsizliyimi bağışlayın...

– O nə sözdür, Mehdi, ürəyin nə istəyir, danış. Necə gördün qızını yuxuda?

– Gördüm ki, müharibə bitib. Özü də bizim qələbəmizlə... Evə qayıtmışam. Yasəmən məni görəndə kimi sevincək evdən çıxıb üstümə yüyürür. Üzr istəyirəm, həyat yoldaşımın adıdır Yasəmən... Ancaq qızım evin qapısında dayanıb mənə baxır, yaxın gəlmir. Əynində ona ən axırıncı dəfə aldığı qırmızı don var. Onu geyindiyini görməmişdim heç, yuxuda

gördüm. Hə... Soruşuram, Leyla, niyə gəlmirsən qucağıma. Deyir, səndən küsmüşəm, demişdin, mənə kəpənəkli sırğa alacağsan, almadın... İnanın, rəis, yuxuda elə pis oldum ki, sırğa almağı unutmağıma. Ancaq, əslində, unutmamışam ha, evə gedəndə mütləq alıb aparacağdım...

– Alıb apararsan, buna görə kefini pozma. Yuxudur da...

Ələmdar bunu deyən kimi telefonuna zəng gəldi – Yusifov idi.

– Cənab rəis, – Yusifov dedi, – neçə gündən bəri izlədiyimiz moskvalı hərbi ekspert Vadim Sokolov, iranlı olduğunu düşündüyümüz, lakin kimliyini müəyyənləşdirmədiyimiz bir kişi, Türkiyədə axtarılda olan Ömər Abdullah adlı terrorçu restorana gəlirlər. İndi isə saat ona üç dəqiqə qalmış general Ruslanovun "Ferrari"sində generalın özü, Lebedev və Lebedevin "başkəsən"i Roman Kozlov gəldi. Belə çıxır ki, bunlar saat 22:00-a nəşə vacib bir müşavirə planlaşdırıblar.

– Hmm... Deməli, çaqqallar bir yerə yığılıb? – Ələmdar ikrahla dedi.

– Elə görünür, cənab rəis.

– Neçə nəfər oldu bunlar?

– Müğənni xanımı da saysaq...

– Yox, onu sayma, – Ələmdar müavininin sözünü kəsdi, – o da xidmətçilər qrupundandır. Çaqqallara xidmət göstərməyə gətirilib.

– Aha, onda Ruslanov, onun yavəri, Lebedev, Sokolov, Roman Kozlov, iranlı və Ömər... Yeddi nəfərdir...

– Onları elə restorandaca tutmaq lazımdır. Məxfi şöbə əməliyyata hazırlaşsın. Mən deyəndə digər dövlət orqanlarını da xəbərdar edərsən.

– Oldu, cənab rəis!..

Mehdi gözlərini Ələmdara dikib telefon danışığının bitməsini gözləyirdi. Bitən kimi dedi:

– Rəis, qızım la danışmaq istəyirəm. Heç olmasa, bir dəfə səsini eşidim...

Ələmdar nə deyəcəyini bilmədi:

– Mehdi, axı sən yə aralısan, səsindən bunu başa düşüb nə rahat olacaqlar.

– Xahiş edirəm, rəis...

– Yaxşı, amma günün ərzində səsə danışmağa çalış.

Ələmdar qalxıb yaxındakı dolabdan onun telefonunu götürdü. Yandıraraq ekranın açılmasını gözlədi və soruşdu:

– Yoldaşının adı Yasəmən oldu, hə?

Mehdinin solğun yanaqlarına həyə qızartısı gəldi:

– “Həyatım” deyərək qeyd eləmişəm...

– Aha, bu saat! Həz azır ol, səsi yüksəldib telefonu sinənin üstünə qoyacağam. Rahat danış, məndən utanıb-çəkinmə.

Zəng vurub səsi açdı və cihazı yarasının sinəsi üstünə qoydu. Gənc bir qadın səsi eşidildi:

– Alo, Mehdi? Bu gün səhərdən sonra zəng vurmamısan, haradasan sən, həyatım? Necəsən?

– Salam... – Mehdi bütün gücünü toplayıb normal səsə danışmağa çalışdı. – Lap yaxşıyam. Biz hələ döyüşmürük. Yərimiz də rahatdır. Leyla üçün yaman darıxdım. Telefonu ver ona, səsini eşidim.

– Səsin zəif gəlir, nə olub?

Ələmdar tez telefonun yerini dəyişib çarpayının yanında ki dolabçanın üstünə qoydu. Mehdi onu anlamışdı:

– Burada telefon yaxşı çəkmir, ondandır. Sən qızı çağır, sonra əlaqə kəsilər, səsini eşidə bilmərəm.

– Yaxşı, yaxşı, bu səhər... – Yasəmən belə dedi.

Yarım dəqiqə sonra azyaşlı qız uşağının cingiltili səsi çadıra yayıldı:

– Ata-a, salam, necəsən? Niyə gəlmirsən? Hər axşam səni gözləyirəm. Ata deyir ki, yatsan, atan gələcək. Yatıram,

yatıram, yatıram, amma sən gəlmirsən. Deyir ki, yemək yeməsən, ata gəlməyəcək, ye ki, gəlsin. Yeyirəm, yeyirəm, yeyirəm, çox yeməkdən gonbul qız olmuşam, amma sən gəlmirsən...

Baxışlarını tibb məntəqəsinin tavanına zilləmiş Mehdinin gözləri dolmuşdu. Dodaqları səyriyirdi. Ələmdar ona işarə elədi ki, özünü ələ alıb nəsə desin. Ancaq sevimli qızının səsini eşidən gənc atanın halı açıq-aşkar pisləşmişdi. Qızı isə danışmaqda davam edirdi:

– Ata, niyə susursan? Dünən ana mənə qırmızı donumu geyindirmək istədi, geyinmədim. Sən almışdın onu... Dedim ki, qoy qalsın, geyinib çirkəndirməyim, ata gələndə geyinəcəyəm. Sən mənə sırğa aldın? Kəpənəkli olandan al ha! Gələndə gətir. Qırmızı donumu geyinəndə onları taxaacağam. Almışan?..

Mehdinin hər gözündən bir damcı yaş çıxıb yanaqlarına doğru axdı. Sonra bir neçə dəfə udqundu. Ələmdar onun ağzının kənarından süzülən qanı görəndə sıçrayıb ayağa qalxdı. Ucadan oğlanın adını çağıracaqdı ki, telefonun açıq olduğunu xatırlayaraq dodaqlarını dişləyib sıxdı.

Azacıq fasilə vermiş balaca Leylanın yenidən səsi gəldi:

– Ata, ay ata, danış da, nə olub, dilini pişik yeyib? Sırğamı almamısan hələ? Canın sağ olsun, almamısan, gələndə alıb gətirərsən. Heç almasan da, küsmərəm səndən. Çünki səni çox sevirəm. Çox, lap çox!.. Evimiz boyda!.. Yox, evimiz bala-cadır, lap çox istəyirəm səni, lap...

Ələmdar daha dözə bilmədi. Telefonu söndürüb Mehdinin nəbzini yoxladı. Gənc hərbiçi artıq ölmüşdü...

Şəhidin yaşlı gözlərini qapadı. Sonra kətilə çökdü. Beləcə oturub Mehdinin üzünə tamaşa etməyə başladı. Mehdi də, nəşlərini helikopterlə Bakıya göndərdiyi o beş əsgər də üç-dörd saat bundan əvvələ kimi sağ-salamat idilər. Lakin indi...

Fatih Nazənin adlı sevgilisinə qovuşa bilməyəcəkdi artıq. Toyları pandemiyaya görə təxirə salınmışdı, müharibə isə birdəfəlik son qoydu toy söhbətinə. Vəssalam, daha toy-filan olmayacaqdı... Kim bilir, yazıq qız nişanlısının şəhid olduğunu eşidəndə nə hala düşəcək. Təbii ki, ağlayacaq, saçını yolacaq, üzünü cıracaq. Onu ovundurmaq üçün ailə üzvləri, yaxın qohumlar səfərbər olacaq. Sonra Fatihin üçü, yeddisi, qırxı çıxacaq. Hamı kimi Nazənin də yavaş-yavaş sakitləşəcək. Şəhid nişanlısı kimi barmaqla göstəriləcək, bəzən hətta müsahibələr verəcək jurnalistlərə. Bəs sonra? Görəsən, bir başqasını sevib, xoşbəxtliyini onda tapa biləcəkmi? Ələmdarın fikrincə, bu bir az çətin məsələ idi. Nişanlı olmuş bir qızı çoxu gəlini kimi görmək istəməzdi bu ölkədə. Ancaq yenə də nələr olacağını heç bilmək olmazdı. Nazənin ömrü boyu evlənməyib Fatihin xatirəsini qəlbində yaşada bilərdi və ya heç ili çıxmamış başqası ilə ailə qurardı...

Pərvin... Bu səmimi, mehriban oğlan ölümqabağı necə də qürurlanırdı döyüşüb şəhid olduğu üçün. Onun da arzuları ürəyində qaldı. Ələmdar onun ürəyində hansı arzuların yuva qurduğunu bilməsə də, bunu dəqiq bilirdi ki, döyüş yoldaşlarını öz evlərində qonaq edib, onlara çox sevdiyi qəsəbələrini, məşhur Zəyəm bazarını göstərə bilməyəcək...

Hələ Faris... Hər sözündə, hər cümləsində yoldaşlarını gülümsəməyə məcbur edən ləzgi oğlan... Qonşularındakı Arzu adında qız heç vaxt bilməyəcəkdi ki, Faris onu sevirmiş. Özü də o qədər böyük məhəbbətlə sevirmiş ki, öləcəyini anladığı son saniyələrdə onu xatırlayıb. Düzdür, Faris ölməzdən qabaq Ələmdara dedi ki, Arzunu sevdiyini anasına çatdırsın. Lakin o bunu edəcəkdimi? Yəqin ki, yox. Nə mənası vardı axı bunun? Arzu eşidib sevinəcək, qürurlanacaqdı ki, onu sevən varmış. Sonra kədərlənəcəkdi ki, onu sevən artıq yaşamır,

şəhid olub... Sonra da dedi-qoduçular bildiklərinin üstünə beşini də qoyub Qusarda yayacaqdılar, qızın adı Farislə çıxacaqdı və bu səbəbdən, bəlkə də, ona yaxın duran olmayacaqdı...

Kərimin anası nə vəziyyətdədir indi, görəsən? Kərim dedi ki, anasına deməsinlər onun şəhid olduğunu. Niyə? Axı onda qadın oğlundan xəbər ala bilmədiyi üçün onu saymazlıqda, nankorluqda günahlandıracaq. Ölüm ayağında olan bir ana oğlunun vətən uğrunda şəhid olduğunu eşidərək qürurla ölsə yaxşıdır, yoxsa "nankor" oğlunun dalınca deyilərək ölsə?..

Umud altı bacının bir qardaşı idi. Deməli, onun dəfni günü məzarı başında ən azı yeddi qadın şivən qoparacaqdı. Anası və bacıları... Sonra ömürləri boyu bircə gün də unutmayacaqdılar bu oğul itkisini, qardaş itkisini...

Nəhayət, Mehdi... O balaca Leyla bu axşam, bəlkə də, atasından küsəcək. Deyəcək ki, mən o qədər danışdım, ancaq ata mənimlə danışmadı. Lakin sabah, ya birigün atasının tabutu evlərinə gələcək və balaca qızcıgöz anlamayacaq ki, anası o bayraqlı, uzun qutunu nə üçün qucaqlayıb belə zülüm-zülüm ağlayır. Eh, nə isə!..

Birdən Ələmdarın da gözləri doldu. Dodaqlarını dişləyib birtəhər özünü saxlamağa çalışdı ki, ağlamasın. Dönüb tibb məntəqəsinin qapısına baxdı. Burada onunla Mehdidən başqa heç kim yox idi.

Üzünü şəhidin soyuq üzünə söykəyərək ağlamağa başladı. Telefonuna zəng gəlirdi. Lakin Ələmdar sanki bunu eşitmirdi. Müharibə başlayandan yanında can vermiş şəhidləri bir-bir yadına salıb hamısı üçün ağlayırdı...

Nəhayət, göz yaşlarını silib özünə toxtaqlıq verdi və ikinci zəngdə telefonu açdı. Qısamüddətli kövrəklikdən sonra yenə həmin Ələmdar Məlikov olmuşdu:

– Nə var, Yusifov, nə istəyirsən?

– Cənab rəis...

– Tüpürüm cənabına da, rəisinə də! Sözüünü de görək!

Müavini, deyəsən, bu sərt sözlərdən özünü itirmişdi. Bir anlıq duruxub sürətlə danışmağa başladı:

– Əməliyyata hazırıq. Demişdiniz ki, yuxarı orqanlara siz deyəndən sonra məlumat verəcəyik...

– Mən qərarımı dəyişdim, Elsevər, – Ələmdar bu dəfə sakit səsle dedi, – onların yeddisini də öldürün!

– Necə? Anlamadım...

– Azərbaycan türkcəsində danışram axı, nəyi anlamadın? Deyirəm, onları cəhənnəmə göndərin! Yeddisini də elə bu saat həmin restoranda it kimi gəbərdin!

– Yəni açıq-aydın gedib öldürək?

Bu dəfə Ələmdar susdu və bir qədər düşünəndən sonra cavab verdi:

– Asayevi kameradan çıxarın, təlimatlandırıb restorana göndərin. Qoy o yeddi çaqqalın yeddisini də gəbərtsin! Bu qədər! Məni çox danışdırma!

– Bəs sonra?

– Nə sonra, Elsevər, sonrası məni qətiyyənlə maraqlandırır. Tapşırığı yerinə yetirib hara gedir getsin. İstəyirsə, Moskvaya qayıtsın.

– Oradan çıxıb bilməsə?

– Onda özü də ölsün, yaxud tutulsa, bunu özbaşına etdiyini desin. Bu qədər! Sevinisin ki, biz ona anasının qatili Lebedevdən intiqam almaq fürsəti veririk.

– Aydındır, cənab rəis...

Ələmdar telefonu söndürüb öz-özünə dedi: “Bəli, düşmənlə belə rəftar etmək lazımdır!.. İntiqamınız elə bu gecə – siz hələ torpağa tapşırılmamış alınacaq, uşaqlar!..”

XXVII FƏSİL

ÖLÜMƏ GÖNDƏRİŞ

Hərbi helikopter paytaxtın qaranlıq səmasına daxil olanda şəhər sakinlərindən buna laqeyd yanaşanlar da oldu, səsinə eşitcək balkonlara çıxıb maraqla tamaşa edənlər də. Lakin heç kəsin ağlından belə keçmədi ki, qanlı döyüşlərin gətirdiyi Qarabağdan gələn bu helikopter özü ilə Bakıya ölçüyə-çəkiyə sığmayacaq qədər ağır yük gətirir. Canını vətən uğrunda qurban vermiş beş igid gəncin nəşi... Beş dağılmış dünya... Yerinə yetməyəcək nə qədər arzularla dolu beş yarımçıq ömür... Gözü yollarda qalmış beş ananın dünyaya sığmayan dərdi, fəryadı... Xoşbəxtliyə layiq olsa da, daha heç zaman xoşbəxt olmayacaq neçə qızın ürək dağlayan yanıqlı hıçqırtısı... Bəli, çox ağır idi bu helikopterin yükü...

Helikopter Şəhidlər xiyabanının üzərində dövrə vurub sürəti azaltmışdı. Şam ağaclarının arasında gizlənmiş birmərtəbəli binanın yanındakı meydançaya qondu.

Əvvəlcə Gültən qapını açıb düşdü, arxasınca Şəhriyar... Gültən oradan dəmir pilləkənlə birbaşa həyətə düşdü ki, bir az hava alıb özünə gəlsin. Bir neçə saat əvvəl beş yüz qram qan vermişdi və hələ də beyni dumanlı idi. Bir yandan da Qarabağdan bura kimi beş şəhidlə eyni kabinədə gəlməsi...

Həyətdə onu Tələt qarşıladı. Heç nə demədən yaxınlaşıb hərbi geyimdə olan qızı qucaqladı.

– Başımız sağ olsun! – dedi, sonra bir addım geri çəkilib soruşdu: – Leopardımızla az əvvəl danışdım, ancaq ona inanmıram, sən de görək, necədir?

– Çiyindənən və sol böyründən yaralanıb, – Məxfi şöbənin Vaşaqı kədərli halda cavab verdi, – gətirmək istədim, gəlmədi. Mehdiyə görə qaldı. Onun yarası ağırdır, hətta doktor vəziyyətinin ümitsiz olduğunu dedi.

Tələt dərindən ah çəkdi:

– O da şəhid oldu, Gültən...

– Şəhid oldu?

– Hə... Siz oradan çıxandan bir az sonra canını tapşırıb.

– Off!.. Necə də ədalətsiz bir dünyada yaşayırıq biz...

– O, məlum məsələdir. Amma bir de görüm, sən özün necəsən, meşə pişiyi? – Tələt söhbəti dəyişməyə çalışdı.

Qız başını bulayıb dedi:

– Necə olacağam, Tələt, necə olacağam? Oradan bura kimi şəhidlərimizlə eyni kabinədə gəlmişəm. Baxa da bilmirdim üzlərinə. Hə, tapşır, əsgərlər onları helikopterdən düşürsünlər, Şəhriyar geri qayıtmalıdır. Ələmdar dedi ki, onları bayraqlı tabutlara qoyaraq səhər tezdən evlərinə göndərin.

– Sən narahat olma, biz şəhid adına layiq dəfn təşkil edəcəyik hər biri üçün. İndi isə gəl Yusifovun kabinetinə gedək. Ələmdar qədəşimiz ağlabatmaz bir əmr verib, görək, nə edirik...

– Nə əmr? – Gültən təəccübləndi.

– Gedək, biləcəksən...

Birmərtəbəli binanın iki silahlı əsgər tərəfindən qorunan giriş qapısına doğru addımlayanda Gültənə zəng gəldi. Gültən Tələtə:

– Sən get, gələcəyəm, – deyərək geri qayıtdı və telefonu açdı: – Hə, Ayçöhrə, xeyir ola bu gecə vaxtı?

– Axşamın xeyir, Gültən, – Ayçöhrənin məlahətli və kədərli səsi gəldi. – Necəsən? Ələmdar yanındadır? O necədir? Deyib döyüş bölgəsində olanda hər şey üçün narahat eləmə, ona görə onu yığmıram, zəng edəndə də bağlı olur telefonu.

Gültən bu axşamı heç də xeyirli bir axşam hesab etmirdi, ona görə də birbaşa suala cavab verdi:

– Ələmdar yaxşıdır, narahat olma.

– Şükür, təki yaxşı olsun!

– Amin!..

– Dünən gecə onu yuxuda gördüm, heç yadımdan çıxmır. Daha doğrusu, sizin ikinizi...

Gültən kinayə ilə gülümsəyib soruşdu:

– Necə gördün ki, bizi?

– Ehh... – qadın bir qədər gec cavab verdi. – Mənim dərdimi dağa desələr, dağ əriyər. O dəfə kafedə ikimiz söhbət edəndə sən bir sualıma cavab verməkdən yayındın, yadımdadır? Ondan sonra evdə hər nə iş görürəmsə, ancaq o barədə düşünürəm. Hər dəqiqə düşünürəm ki, indi Qarabağda bir yerdədirlər, görəsən, nə edirlər. Elə bilirsən asandır?

Gültən xatırlamağa çalışdı. Hə, Ayçöhrə onun Ələmdarla yatıb-yatmadığını soruşmuş, Gültən isə həm yalan danışmaq, həm də Ələmdarı zərbə altında qoymamaq üçün qeyri-müəyyən cavab vermişdi.

– Asan deyilsə, düşünmə də! Niyə düşünürsən axı? Yəni sənə başqa işin-gücün yoxdur? Müəlliməsən, şagirdlərin var, evdə iki gözəl övlad böyüdürsən.

– Deyirsən də... Necə düşünməyim? Sənin ailən yoxdur, ailənin nə olduğunu anlaya bilməzsən. İnsan üçün ən ali, ən

müqəddəs, ən vacib şeydir ailə... Mən də öz ailəmi qorumağa çalışıram və zənnimcə, buna haqqım var.

– Qoru da, kim sənə deyir ki, qoruma. Türkəri, Əminəni hər cür pislikdən qorumaq sənənin birbaşa analıq borcudur. Ələmdarı nədən, kimdən qorumaq istəyirsən, onu anlamadım. O, indi döyüş bölgəsindədir, birincisi, qorunmağa ehtiyacı yoxdur, ikincisi isə, qorunmaq lazım gəlsə, düşmən gülləsindən qorunmalıdır. Özü də təkcə erməninə nəzərdə tutmuram, elə içimizdə bir sürü düşməni var ərinin. Qorumaq istəyirsən, buyur, onlardan qoru, görüm necə qoruyursan...

Ayçöhrə bir qədər səssiz qalandan sonra eyhamlı səslə dedi:

– Elə düşmənlərdən sən qoruyursan da onu, mənə ehtiyac yoxdur...

Gültən Məxfi şöbənin işıqlı həyatında gəzişən zabıt və əsgərlərə baxıb düşündü ki, indiyədək burada gecə vaxtı belə tünlülük olmayıb. Deməli, paytaxtda nəşə fəvqəladə bir şey baş verirdi və ya verəcəkdi. Tələtin deməyinə görə, Ələmdar nəşə qanunsuz, gizli bir əmr vermişdi. Görəsən, nə əmr idi o?..

Hövsələsiz halda dedi:

– Ayçöhrə, bacım, bu gecə vaxtı zəng etməkdə məqsədin nədir, məndən nə istəyirsən, qısa deyə bilərsənmi? Çünki mən sənə kimi bekar deyiləm.

– Mən həqiqəti bilmək istəyirəm...

– Hansı həqiqəti?

– Ələmdarla aranızda nəşə olubmu?

– Ələmdarla aramızda o qədər açıq və gizli işlər olub ki, barəsində bir qalın kitab yazmaq olar, sən nəyi soruşursan?

– Məni dövlət işi ilə əlaqədar olanlar maraqlandırmır, özün yaxşı bilirsən nəyi soruşuram. O barədə həqiqəti bilmək istəyirəm...

Gültən hövsələsini basmaq üçün dərinədən nəfəs aldı.

– Sən əminsən ki, həqiqəti bilmək istəyirsən?

– Bəli!

– Ancaq mənə elə gəlir ki, sən daha çox özünü aldatmaq istəyirsən. İstəyirsən ki, məndən “aramızda heç nə olmayıb” cavabını eşidib rahatlaşasan.

– Yox, Türkərin canı, sadəcə, həqiqəti bilmək istəyirəm.

– Onda buyur, bu da sənə həqiqət: bəli, o sən deyən şey bir dəfə olub aramızda. Özü də Ələmdardan daha çox mənim istəyimlə... Ondan sonra bitib bu iş. Mən onu sevirəm və onun üçün hər şeyin ən yaxşısı nədirsə, onu arzulayıram. Ona qayğı göstərən, həyatını gözəlləşdirən hər kəs gözümün işığıdır. Türkər də, Əminə də. Bu siyahıda sən də ola bilərsən, əgər, həqiqətən, Ələmdara yalnız yaxşı şeylər verə bilirsənsə...

Ayçöhrə susurdu. Gültən sağollaşmaq istədi:

– Yaxşı, hələlik, Ayçöhrə, mənim, həqiqətən, vacib işim var.

– Yox, dayan!.. – qadının qəmli səsi eşidildi. – Mən sizin yolunuzdan çəkilirəm, Gültən. Bilirəm ki, Ələmdar da sənə biganə deyil. Həqiqi sözümdür, uşaqları da götürüb ata evinə gedirəm. Evlənin, xoşbəxt yaşayın!..

Gültən əsəbicəsinə güldü:

– Sən yəni, doğrudan, indiyə kimi məni tanıya bilməmişən, Ayçöhrə xanım? Elə bilirsən mən sənənin yerinə göz dikmişəm? Yox, əzizim, anamın qəbrinə and içirəm ki, yox! Mən heç kimin arvadı olmaq istəmirəm və ola da bilmərəm. Mən özümü sənənin və sənənin kimilərin yalnız dildə əzizlədiyini Vətənə həsr etmiş, qurban demiş biriyləm. Sən heç bilirsən bu saat döyüş bölgəsində nələr baş verir? Düşmən gülləsindən yerə sərilib anasını çağıraraq ağlayan, can verən, minaya düşüb göydə uçuşan əlini, qolunu öz gözləri ilə görən cavanlarımızı düşünürsən?

– Niyə düşünürəm? – Ayçöhrə incik səslə dedi. – Sosial şəbəkədə, televiziya da görəndə ağlayıram. Bəzən heç ürəyim dözmür, baxa bilmirəm, kanalı dəyişirəm...

– Ay maşallah! – Gültən bunu ucadan dedi, hətta elə ucadan dedi ki, yaxınlıqda dayanmış bir neçə hərbiçisi dönüb təəccüblə ona baxdı. – Ağlayırsan, demək? Kanalı dəyişirsən?.. Ancaq sənənin ərin o şəhidlərdən gündə neçəsinin gözlərini qapayıb öz əlləri ilə, neçə yaralını çiyində daşıyır. Ağlına başına yığ, onun qədrini bil, o tək sənə yox, bütün Azərbaycana gərəkli bir adamdır, həmçinin bir həyat yoldaşı kimi, övladlarının anası kimi sənənin dəyərini bilir. Naşükürlük eləmə!

– Məsləhətinə görə çox sağ ol! – Ayçöhrənin səsinə yenə istehza vardı.

Gültən artıq hövsələsinə basa bilmirdi.

– Ayçöhrə, məni dinlə, son sözümü deyim, sonra telefonu söndürəcəyəm. Bu dəqiqə, yaqın ki, mənimlə isti yorğan-döşəkdə uzanıb danışırısan və özünü haqlı hesab edirsən... Bayaq bir söz dedin, dedin ki, ailə hər şeydən ali, hər şeydən müqəddəsdir. Səhv edirsən, əzizim, özü də çox kobud səhv edirsən. Ailədən də, uşaqdan da, sevgilidən də, valideynlərdən də uca olan Vətən var! Bəli, Vətən! Əgər belə olmasaydı, on minlərlə gəncimiz sevdiyi qızdan ayrı düşməmək, xəstə valideynini tək, uşaqlarını yetim qoymamaq xatirinə evdə qalması üstün tutar, gedib döyüşdə şəhid, ya qazi olmazdı. Hə, bir də... Bayaq bir söz də işlətdin, dedin, hər dəqiqə düşünürsən ki, görəsən, Ələmdarlar mənə Qarabağda nə işlə məşğuluq. Qoy deyim sənə... Oralar çox gözəl yerlərdir. Lap cənnət kimi... Hər gün Ələmdarlar əl-ələ tutub yaşıl meşələri gəzir, göbələk-filan yığırlar. Axşam da isti çadırda, qu

altında... Nə isə!.. Sağ ol, gecən xeyrə qalsın! Uşaqları öp mənim yerimə...

Telefonu söndürüb cibinə qoyaraq sürətlə binaya doğru getdi. Gözətçilərin arasından keçib dəhlizə, oradan da rəis müavininin kabinetinə girdi.

Yusifov özünün başdakı kürsüsündə, Tələt, Tural Əlizadə və Elnur Əsədov masanın ətrafında əyləşmişdilər. Dördü də mülki geyimdə idi. Gültən hamı ilə salamlayıb masanın arxasına keçdi.

Onun salamını zabitlər yalnız başlarını tərpətməklə aldılar. Hamısı fikirli görünürdü. Dərhal hiss olunurdu ki, məsələ kifayət qədər ciddidir.

– Nə baş verib? – Gültən konkret kiməsə müraciət etmədən soruşdu.

– İndi biləcəksiniz, kapitan, – rəis müavini dilləndi, – ancaq əvvəl deyin görək, Xəndanovu gətirdinizmi? Burada kimə təhvil verdiniz?

Gültən gözücü Turala baxıb üzünü yenə Yusifova çevirdi:

– Xəndanov onun satqınlığı ucbatından şəhid olmuş beş gəncə eyni helikopterlə gəlməyi vicdanına sığışdırmadı. Hələ Qarabağın səmasında ikən qapını açıb özünü aşağı atdı və qayalıqda parça-parça oldu.

Yusifov başını əsəbi şəkildə buladı:

– Düzünü deyən, özü tullandı, yoxsa siz atdınız?

– Nə fərqi var? – Gültən çiyini çəkdi. – Əsas odur layiq olduğu yerə getdi və xainin biri azaldı.

– Həmm... Yaxşı, bu barədə sonra danışırıq. İndi isə burada hörmətli rəisimizin verdiyi bir əmri müzakirə edirik. Məncə, bu daha vacibdir.

– Mənim bildiyimə görə, əmri müzakirə etmərlər axı... – Gültən kinayə ilə gülümsəyib dedi.

– Orası elədir, lakin...

Yusifov polkovnik Məlikovun verdiyi əmrin mahiyyətini Gültənə də anladı və əlavə etdi:

– Mən belə düşünürəm ki, rəisimiz bu əmri qanlı döyüşdə altı döyüşçümüz şəhid olandan sonra əsəbi və çılgın bir vəziyyətdə verib. Hər biriniz etiraf edərsiniz ki, bu, tamamilə qanunsuz bir əmrdir və biz bunu yerinə yetirməyə bilərik. Lakin söhbət Ələmdar Məlikov kimi bir rəisdən gedir. Burada əyləşənlərin hər biri onun Vətənə və dövlətimizə necə sadıq qəhrəman olduğunu yaxşı bilir. Bir sözlə, şəxsən mən başımı tamam itirmişəm və bu səbəbdən sizin fikrinizi öyrənmək istəyirəm...

Tələt dedi:

– Rəisimiz polkovnik Məlikov Vətənə də, dövlətçiliyə də, qanunlara da sdaqətlə xidmət edən vicdanlı bir zabıtdır. Lakin mən belə anladım ki, bu əmri verən polkovnik Məlikov deyil, mənim buradakılardan daha yaxşı tanıdığım Ələmdar qədəşdir. Mərd, qorxmaz, qeyrətli biri kimi tanıdığım həmin bu Ələmdar qədəş bu gün şəhid olmuş altı gəncimizin qanını yerdə qoymamaq üçün bu əmri veribsə, mən bu əmrə tabe olmağa ikiəlli razıyam. Nəticəsinin nə olacağı mənimçün heç bir əhəmiyyət daşımır.

– Mən hələ keçmiş “X” bölməsində cənab Məlikovun tabeliyində çalışandan ona sadıq olmuş, bir sözünü iki etməmişəm, – Tural dedi. – Yenə də etməyəcəyəm! Onun yolunda ölümə belə getməyə hazıram!

– Sən nə deyirsən, Əsədov? – rəis müavini üzünü Xüsusi bölmənin rəisinə tutdu.

– Məncə, rəis çox düzgün əmr verib, – Əsədov qətiyyətlə dedi. – Torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə çalışdığımız bir vaxtda gəlib paytaxtımızda oturaraq bizə arxadan zərbə

vurmağa çalışanları yerindəcə öldürməliyik ki, iyirmi yeddi illik zarafatın birdəfəlik bitdiyini hər kəs anlasın!

– Hə... – rəis müavini kinayə ilə dedi. – Sən baltanı lap kökündən vurdun, Əsədov... Ancaq mən hesab edirəm ki, rəsmən cinayət kimi qiymətləndiriləcək bu əmələ qol qoymazdan əvvəl yaxşı-yaxşı düşünüb-daşınmaq lazımdır. Cənab polkovnik bu əmri mənə verərkən özündə deyildi. Ümid edirəm ki, indi sakitləşmiş olar və verdiyi əmrin şöbəmiz və şəxsən özü üçün nə qədər təhlükəli olduğunu anlar, – rəis müavini sözünü bitirib Ələmdara zəng vurdu: – Bir daha salam, cənab rəis. Biz bölmə rəisləri və kapitan Dəmirli ilə oturub əmriniz barədə danışırıq. Düşündüm ki, ola bilsin, bu əmri həddindən artıq əsəbi vəziyyətinizdə vermisiniz və bəlkə, dəyişmək istədiniz... Bəli?... Yox, yox, müzakirə etmərik... Cənab rəis, inanın, elə demək istəmədim... Yox, qorxmuram, sizin yolunuzda ölümə də gedərəm... Oldu!.. Oldu, cənab rəis!.. Çox üzr istəyirəm... Oldu!.. Bağışlayın...

Rəis müavini telefonu söndürüb, yaylığı ilə alnının tərini siləndə Gültən gülümsədi. Məlum məsələdir ki, Ələmdar danışq zamanı yeddiqatlı söyüşlərindən də gen-bol istifadə etmişdi.

– Yaxşı!.. – handan-hana özünə gələn Yusifov dedi. – Rəis fikrini dəyişməyib. Biz bu əmri yerinə yetirəcəyik. Yəni Asayevi kameradan çıxarıb, o adamları öldürməsi üçün restorana göndərəcəyik. Mayor Əlizadə, gedin onu kimsə görmədən bura gətirin!

Tural cəld ayağa qalxaraq kabinetdən çıxdı və beş dəqiqə sonra başında torba olan Ayxanla geri qayıtdı. Burada torbanı onun başından çıxarıb yenidən öz yerində əyləşdi.

Yusifov təhlükəli və olduqca bacarıqlı agentini sınaııcı nəzərlərlə süzüb sözə başladı:

– Asayev, sən ölkəmizə pis niyyətlə gəlsən də, niyyətini həyata keçirmədin, agent yoldaşlarının zərərsizləşdirilməsinə də kapitan Dəmirliyə kömək etdin. Buna görə öz adımdan sənə minnətdarlığımı bildirirəm. İndi isə səni son bir sınaq gözləyir. Bu sınaqdan üzuağ çıxsan, səni sərbəst buraxacaq, hətta Moskvaya qayıtmağına yardımçı olacağıq.

– Buyurun, görək, nə sınaqdır o elə? – Asayev sualı verəndə, nədənsə, rəis müavininə yox, Gültənə baxdı.

– Sənin ananı öldürmüş general Lebedev hazırda öz “başkəsən”i Roman Kozlovla Bakıdadır. Bu ikisi də daxil olmaqla, yeddi nəfər düşmənimiz dəniz kənarındakı “Ağ ayı” adlı restoranda toplaşiblar. Restoranı içəridən və çöldən mühafizəçilər qoruyur. Biz istəyirik ki, sən ora daxil olaraq həmin yeddi nəfərin hamısını öldürəsən. Əlbəttə, bu, qanunsuz bir işdir, lakin vətənimizin qanına susamış, neçə-neçə şəhid verməyimizə səbəb olmuş o vəhşilər bu gecə ölməlidir ki, xarici və daxili düşmənlərimiz qələbə naminə heç kəsə aman verməyəcəyimizi bilsinlər. Tapşırıq aydındır?

Asayev bir qədər təəccüblənmişdi:

– Əslində, o qədər də aydın deyil. Lakin başa düşdüm ki, anamın qatili hazırda o restorandadır və siz mənə silah verib ora göndərirsiniz. Bunun üçün mən sizə təşəkkür edirəm.

– Aha, çox gözəl! Sənə səsbəğucusu olan iki tapança, iki bıçaq, kəndir və hər ehtimala qarşı ağzına yerləşdirəcəyin səsdəyişən cihaz verəcəyik. – Yusifov bunu deyib üzünü mayor Əlizadəyə tutdu: – Mayor, dediklərimi Asayevə verin və bir daha diqqət yetirin ki, geyimində və təchizatında Məxfi Şöbəyə aid heç bir işarə, əlamət olmasın. Geyiminin hazırda Ruslanovun restoranı qoruyan mühafizəçilərinin geyimi kimi olması daha məqsədəuyğundur.

– Siz bu adamı açıq-aşkar ölümə göndərirsiniz, – Gültən yerindən etirazını bildirdi. – Restorana girib tapşırığı yerinə yetirməyi bacarsa da, oradan çıxma bilməyəcək.

– Çıxar... – Yusifov narazı halda dedi. – Yox, əgər çıxma bilməsə, bu artıq onun problemidir. Ya kişi kimi öləcək, ya da xüsusi xidmət orqanları tərəfindən saxlanılacaq. Əgər tutulsa, bu işi təkbaşına planlaşdırdığını deyəcək. Elə deyilmi, Asayev?

– Elədir, rəis! – Asayev onun sözünü təsdiq etdi. – Ancaq mənim sizdən iki xahişim var.

Yusifov üzünü turşutdu:

– De görüm, nə istəyirsən.

– Birinci xahişim budur ki, mənə bir şüşə viski verin. Şotland viskisi olsa, daha yaxşı olar. Neçə gündür məni kameralarda saxlayırsınız, dilimə bir qram da içki dəyməyib.

– Viskini əməliyyatdan sonra içsən, olmaz?

– Yox, rəis, olmaz. İstəmirəm əməliyyat zamanı özümü narahat hiss edim.

– Yaxşı, sənə viski verərlər. İkinci xahişin nədir?

– Saqqızım qurtarıb, mənə saqqız verin.

Tələtlə Elnur gülüşdülər. Yusifov isə ciddiyyətlə mayor Əlizadəyə dedi:

– Mayor, Asayevi buradan siz çıxaracaqsınız və o bizə aid olmayan bir avtomobillə restoranın yaxınlığına kimi özü tək gedəcək. Çıxanda buna viski və saqqız da alarsınız.

– Oldu, rəis, arxayın olun!

Tural ayağa qalxdı və torbanı yenidən Ayxanın başına keçirib onu özü ilə apardı. Onlar çıxan kimi Yusifov otaqdakılara xəbərdarlıq etdi:

– Unutmayın ki, bu bizim sirrimizdir və bu sirri rəisimizdən, Asayevin özündən və buradakı beş zabıtdən başqa heç kim bilməməlidir.

Gültən heç nə demədən ayağa qalxdı. Rəis müavininin kabinetini tərk edərək mayor Əlizadənin otağına gəldi. Burada Turalla Ayxandan başqa kimsə yox idi. Ona apardığı alternativ əməliyyatda yardımçı olmuş agentə mənalı bir nəzər salaraq sual verdi:

– Bu əməliyyata getməyin ölümə getməyə bərabər olduğunu bilirsən, Ayxan?

– Bilirəm, Gültən xanım, – Asayevin üzünə kədərli bir təbəssüm qondu. – Lakin mənim getdiyim bütün əməliyyatlar belə riskli olub. Öləcəyəmsə, qoy ölüm, ancaq səndən birçə xahişim var.

– Buyur, – Gültən qaşlarını çataraq dedi, – əlimdən gələn bir iş olsa, məmnuniyyətlə yerinə yetirərəm.

– Başına bir iş gəlsə, bacımı sənə tapşırıram. İmkan vermə kimlərsə ona pislik eləsin. Yaxşı?

Gültənin də üzünə qəmli bir təbəssüm qondu:

– Buna yüz faiz əmin ola bilərsiniz. Fidan artıq mənim də bacımdır və nə qədər ki mən sağam, heç kəs onu incidə bilməz.

– Sağ ol! – Ayxan əlini sinəsinə qoyub yüngülcə baş əydi.

Gültən mayor Əlizadədən, hər birindən iki ədəd olmaqla, qulaqda gizlədilən eşitmə cihazı və kiçik mikrofon alaraq bir komplektini Ayxana uzatdı:

– Bunları al, üstündə olsun ki, səninlə əlaqə saxlaya bilim. Mən də oralarda olacağam və əgər dara düşsən, çalışacağam sənə kömək edim.

Ayxan mikroqulaqlığı laqeydcəsinə qulağına taxıb, mikrofonu yaxasında yerləşdirdi. Sonra təhqiqat bölməsi rəisinin verdiyi səsdaşıyanı maskanın altından ağzına yerləşdirərək qeyri-adi səslə:

– Hər şey qaydasındadır, – dedi.

İndi onun danışığı robot danışığı kimi çıxırdı və bu səsin kimsə məxsus olduğunu heç kəs ayırd edə bilməzdi.

Gültən yorğun halda gülümsədi. Tural hazırda “Ağ ayı” restoranında olan və polkovnik Məlikov tərəfindən ölüm hökmləri verilmiş adamların fotolarını agentə göstərdi. Sonra səsboğucu taxılmış iki tapança, iki bıçaq və ucunda qarmaq olan nazik kəndir topunu da ona verərək:

– Vaxtdır, çıxırıq, – dedi, – Allah yardımçımız olsun!

Birlikdə adamsız dəhlizə, oradan da həyətə çıxdılar. Tural Ayxanı gümüşü-göy rəngli cipin arxa oturacağında oturdub Məxfi şöbənin həyatını tərk edəndə, Gültən də öz “Mazda”sının şükən arxasına keçdi...

XXVIII FƏSİL

“AĞ AYI” RESTORANINDA

Cip iyirmi dörd saat işləyən marketin qarşısında dayanan-da mayor Əlizadə arxaya çevrilib:

- Sən maşında qal, görək, viski tapa bilirəmmi, – dedi.
- Şotland viskisi olsun! – Ayxan maskasını çıxarıb dedi.
- Yadımdadır.
- Saqqız yadından çıxmasın!
- Baş üstə, rəis! – mayor Əlizadə bunu xüsusi ironiya ilə

deyib, maşından düşərək marketin qapısına doğru getdi.

Onun arxasınca baxan Ayxan birdən-birə Fidanı xatırladı. Görəsən, indi nə edirdi sevimli bacısı? Yatırmı? Yox, yatmaz hələ... Ayxan təzə tapdığı on səkkiz yaşlı bacısı ilə çox vaxt keçirmək istəyirdi. Bu ona fərqli bir mənəvi zövq verirdi. Həmçinin bu ünsiyyət ona qərribə bir məsuliyyət hissi aşılayırdı. Hə, indi onun bacısı vardı. Özü də gözəl, ağıllı, məsum və istiqanlı bir bacısı... Çox istərdi ki, bu qıza layiq qardaş olsun və Fidan şəhid qardaşı Eminlə qürur duyduğu kimi onunla da qürur duysun, onu da Emin qədər sevsin...

Bu çətin tapşırığı sağ-salamat yerinə yetirə bilsəydi, sabah gedib Fidanla görüşəcəkdi. Hətta bir neçə gün atasının evində qalıb, gələcək planları barədə orada düşünə bilərdi.

Hüseyn Cavid parkında Məxfi şöbənin əməkdaşları tərəfindən tutulduğu an yadına düşəndə yenidən qanı qaraldı. Ən çox da Səbinəyə görə... Bu qəşəng qız karate müəllimindən daha çox, banklarda çalışan incə-mincə qızları xatırladırdı və Ayxanın çox xoşuna gəlmişdi. Elə Səbinə də, deyərsən, ona bağlanmışdı. Onunla təklikdə mənzilə getməyə necə də asanlıqla razılaşdı. Əgər o mərdimazar Məxfi şöbə əməkdaşları olmasaydı, Ayxan müvəqqəti mənzilində Səbinə ilə bir neçə saat unudulmaz anlar yaşayacaqdı. Heyif!.. Görəsən, bu fürsət bir də əlinə düşəcəkdimi?..

Ona verilmiş bu qeyri-adi və qeyri-qanuni tapşırıq barədə düşündü. Özünü dövlət adamından daha çox, bir avtoritet və ya mafiya başçısı kimi aparan Ələmdar dəniz kənarındakı restorana toplaşan adamlar barədə ölüm hökmü vermiş, bu hökmü yerinə yetirməyi yaxaladığı bir agentə – Ayxana tapşırırmışdı. Məxfi şöbə rəisi həmin adamları tutmaq əvəzinə niyə öldürmək istəyirdi, Ayxan bunu bilmirdi, lakin bildiyi bu idi ki, Ələmdar bir güllə ilə iki dovşan vurmaq istəyir. Həm o adamlardan qurtulmaq istəyir, həm də oğlunu oğurlayan, onun özünü öldürmək istəyən Ayxandan... Bəli, Ələmdar Məlikov üzdən nə qədər mərd bir adama bənzəsə də, deyərsən, çox kinli idi və Ayxan onun qəzəbindən asanlıqla qurtula bilməyəcəkdi.

Görəsən, Məxfi şöbənin bir az əvvəl kabinetdə gördüyü zabidləri və ya Ələmdar Məlikovun adamları onun barəsində nə planlaşdırmışdılar? Restorandakıları öldürəndən sonra qaçıb getməsinə imkan verəcəkdilər? Yox, bunu düşünmək sadələşlülük olardı. Yəni yaxından tanımadıqları Ayxanın nə zamansa onları satmayacağına bu qədərmi əmin idilər? Əsla! Düzdür, Ayxan özü bilirdi ki, ölümü bahasına da olsa, onları satmayacaq. Lakin bunu Ələmdar və ya onun adamları

bilmirdilər axı. Deməli, tapşırığı yerinə yetirəndən sonra elə Məxfi şöbənin özü onu aradan götürməyə çalışacaqdı. Başqa cür ola bilməzdi.

Mayor Əlizadə onun üçün viski və saqqız almağa getmiş, hələ geri qayıtmamışdı. Ayxan istəsəydi, indicə avtomobildən düşüb qaçardı və Məxfi şöbə bu dəfə onu yaxalamaq üçün illərlə çalışmalı olardı. Lakin o bunu etməyə cəhdədi. Anasının öldürülməsini əmr etmiş general Lebedev və hökmü icra eləmiş Roman Kozlov "Ağ ayı" restoranında idilər. Ələmdar Məlikov, əslində, ona əzizlərinin qisasını alması üçün gözəl bir imkan yaratmışdı və Ayxan bunu edəcəkdi. Yaxşı, bəs sonra necə olacaqdı? Ayxan tapşırığı yerinə yetirərək oradan qaça bilərdi və böyük ehtimalla, belə də olacaqdı. Əsas məsələ anasının intiqamını almaq idi, sonra öldürəcəklərsə, öldürsünlər, tutacaqlarsa, tutsunlar, eybi yoxdur.

Birdən anladı ki, Məxfi şöbənin onu saldığı bu çətin vəziyyətdə yalnız bircə nəfərə güvənir və etibar edir: kapitan Gültən Dəmirliyə! Bəli, o, Gültənin mərdliyini, cəsarətini görmüşdü, ona inanırdı və bu yaşılıgöz qız onu qorumaq üçün əlindən gələni edəcəyinə "kişi kimi" söz vermişdi...

Mayor Əlizadə cipə minib əlindəki market torbasını ona uzatdı:

– Al, bu da sənin viskin, saqqızın!..

Saqqızı torbadan çıxararaq cibinə qoydu və yarımlitrlik şotland viskisini əlinə alıb narazılıqla dedi:

– Bir dənə stəkan alaydın da, birbaşa butulkadan içəcəyəm? Əyyaş-zadam sənincün?

Mayor heç nə demədən maşının əlcək qutusundan bir plastmas stəkan götürüb ona uzatdı və motoru işə salaraq cipi marketin qarşısından uzaqlaşdırdı. Ayxan dərhal

butulkanın qapağını açdı. Viskidən bir stəkan süzüb başına çəkdi. Üz-gözünü turşudaraq dedi:

– Dəhşət xəsisən ha, mayor, bir az konfetdən-filandan alsaydın, müflis olacaqdın?

– Bağışla, ağıma gəlmədi, çünki özüm içən deyiləm...

Bir neçə dəqiqə sonra Tural avtomobili doqquzmərtəbəli yaşayış binasının qarşısında saxladı. Ayxandan telefonunu istədi. Alıb naviqatorda "Ağ ayı" restoranının adını qeyd edərək sahibinə qayıtdı:

– Biz burada ayrılıyıq, Asayev. Maşından düşüb binanın həyatına keç, bir avtomobil oğurla və restorana onunla get. Zənnimcə, Abram Fixmanın "əfsanəvi" detektivinə ehtiyatlı olmağı tapşırmağım yersizdir. Sənə uğurlar! Vətənimizin qanına susamış o alçaqları cəhənnəmə göndərərkən tərəddüd eləmə! Onların qanı bizə halaldır. Allah yardımçın olsun!

Ayxan viskidən yarım stəkan süzüb içdi. Qapağını bağladığı butulkanı oturaçağın üstünə qoyub gülərək:

– İşə bax e, – dedi, – Məxfi şöbənin bölmə rəisi mənə maşın oğurluğu tapşırır. Belə görürəm, siz o idarədə qanunlara xidmət etmirsiniz. Nəyə xidmət edirsiniz, Allah bilir...

Tural arxaya çevrilib ciddiyyətlə ona baxdı.

– Biz Vətənə xidmət edirik!.. – dedi.

– Hmm... Salamət qal, rəis...

Ayxan maskasını başına keçirib maşından düşdü. Cipin uzaqlaşmasını gözlədi və ağzına bir saqqız atıb binanın arxasına keçdi.

İyirmidən çox avtomobilin park edildiyi həyət qaranlıq idi və bu, Ayxanın işinə yarayırdı. Beş dəqiqə sonra sükanı arxasında əyləşdiyi albalı rəngli "Opel"-i sürüb həyətdən çıxardı. Tək-tək avtomobillər görünən küçəyə çıxan kimi naviqatoru qoşdu. Restorana qədər olan məsafə on iki kilometr idi. Sürəti artırdı.

Bir az sonra arxadan gələn polis avtomobili signal verərək saxlamasını tələb etdi. Ayxanın yalnız indi yadına düşdü ki, komendant saati ilə əlaqədar axşam saat doqquzdan sonra şəhərə çıxmaq qadağandır. Polislərin əlindən qaçıb qurtulmaqdan başqa yolu yox idi. Sürəti bir az da artıraraq gözdən itməyə çalışdı. Lakin polis maşını ondan əl çəkmək fikrində deyildi. Naviqator restorana çatmağa üç kilometr qaldığını göstərəndə "Opel"-i yolun kənarında saxlayıb tələsik maşından düşdü və sağdakı həyət evlərinə tərəf qaçdı. İndi qaranlıqda gözüünün qabağını güclə seçən Ayxan əncir bağının içi ilə artıq çatmağına çox az qaldığı restorana doğru yeri yirdi. Bu zaman qulağındakı eşitmə cihazından Gültənin səsi gəldi:

– Ayxan, haradasan?

– Əncir bağının içi ilə restorana doğru gedirəm, yaqin ki, onun arxasına çıxacağam.

– Aha, mən də restorandan təxminən yüz metr aralıda, evlərin arasındayam. Ehtiyac yaransa, ora yaxınlaşacağam. Sənə uğurlar!

– Sağ ol!..

Ayxan səsdəyişəni işə saldı. İndi qarşısında çöl tərəfdən zəif işıqlandırılmış uzun və hündür hasar görünürdü. Bu, restoranın arxa hasarı idi. Aşağı əylərək ehtiyatla irəliləməyə başladı.

Artıq hasara tamamilə yaxınlaşdığı üçün ağacların arasında bir dizi üstə çökərək buradan müşahidə apardı. Çöl tərəfinə zəif işıq düşən hasarı iki silahlı adam qoruyurdu. Onlar bir-birindən kifayət qədər aralı dayanmışdılar. Restoran binası həyətin bu hissəsində idi və arxası ilə hasarın arasında altı-yeddi metr məsafə güclə olardı. Lakin Ayxan buradan restoranın yalnız dam hissəsini görə bilirdi. Pəncərələri görüb anladı ki, mansardında ziyafət və ya bilyard zalı yerləşir.

Qaranlıqda "iməkləyərək" səs salmadan mühafizəçilərdən birinə yaxınlaşdı. Yəqin ki, Ruslanova tabe olan və başlarına eynən onun kimi qara maska keçirmiş mühafizəçilər burada kiminləsə üzləşəcəklərini ağıllarına gətirmirdilər. Məqamı yetişəndə yerindən sıçrayaraq irəli atıldı və yaxındakı silahlı mühafizəçini bıçaqla susdurdu. Sonra ayağa qalxıb arxayın addımlarla digər gözətçiyə tərəf getməyə başladı. Bu adam onu öz yoldaşı zənn etmişdi və bunun yanlış olduğunu yalnız Ayxan gödəkcəsinin yaxasını açaraq səsboğuculu tapançasını çıxaranda anladı. Onda isə artıq gec idi. Alnından dəyən güllə Ruslanov kimi vətən xaininə xidmət etməklə keçən mənasız həyatına birdəfəlik son qoydu.

Ayxan özü ilə gətirdiyi nazik kəndir topunu kəməmindən açaraq, qarmağı hasarın başına tulladı və dırmanıb oradan həyətə atıldı. Elə həmin anda da restoranın arxa qapısı ağızında dayanmış mühafizəçini güllə ilə vurub yerə sərdi. Binasın lampalarla işıqlandırılmış arxa tərəfində başqa adam gözü dəymirdi. Yaxınlaşıb meyiti kənara çəkdi. Qapı içəridən bağlı idi. Tapançanı əlində hazır tutaraq, digər əli ilə qapını taqqıldatdı. Ağır dəmir qapı dərhal aralandı və başını çölə çıxaran başqa bir maskalı acıqlı səslə:

– Nə var, yenə nə istəyirsən? – deyər soruşdu.

Bu onun son sözləri oldu. Ayxan restorana daxil olaraq arxasınca qapını bağladı. Cəsədi daldaya sürüyüb ətrafına göz gəzdirdi. Bura dar dəhliz idi. Qarşısında isə zəif arxa qapısı görünürdü. Oradan gələn musiqi səsinə dinlədi. Gənc qadın Ayxana tanış gələn şən bir mahnı ifa edirdi. Hə, bu Məxfi şöbədə ona barəsində dedikləri Esmiralda idi. Ayxan onu Sumqayıtda atasıgildə olarkən televizorda görmüşdü. Onda da eyni mahnını oxuyurdu və Fidan dedi ki, bu qızı xoşlayır.

Birdən zalın arxa qapısı açıldı və iki nəfər dəhlizə çıxdı. Ayxan gizlənə bilməyəcəyini görüb sakitcə yerində dayandı. Çıxanlardan biri – üzünü qalın tük basmış qırx yaşlarında kişi Məxfi Şöbədə ona uzaqdan çəkilmiş fotosunu göstərdikləri terrorçu Ömər Abdullaha oxşayırdı. Çiyində avtomat olan ikinci şəxs isə, yəqin, onun cəngüdəni idi.

Ömər Abdullah Ruslanovun maskalı adamlarından seçilməyən Ayxana ani bir nəzər salıb sola döndü və dar dəhlizlə addımlamağa başladı. Avtomatlı cəngüdəni ondan bir addım belə geri qalmamağa çalışırdı. Asayev bir dəqiqə gözləyib onların arxasınca getdi.

Tualet dəhlizin sonunda yerləşirdi. Avtomatlı cəngüdəni tualet qapısının qarşısında dayanmışdı. Ayxanın birbaşa tualetə doğru gəldiyini görəndə şübhələnib avtomatı ona doğru çevirdi. Lakin artıq gec idi. Asayevin sərrast atdığı güllə onun ölü bədənini döşəməyə sərdi.

Meyitin üzərindən adlayaraq içəri girdi. Burada üç qapalı kabinə vardı. Onlardan birinin qapısını ehtiyatla açdı. İçəri boş idi. İkincinin qarşısına gəldi. Tapançanı sağ əlində hazır tutaraq bir qədər kənara çəkildi. Sol əli ilə qəflətən qapını açıb içəri dalbadal üç güllə boşaltdı. Düz fikirləşmişdi: unitazın üstündə ölüb qalan Abdullahın əlində tapança vardı. Birinci qapının açılmasından şübhələnmiş ayıq terrorçu silahını çıxararaq qapıya tuşlamışdı...

Qapını örtüb dəhlizlə geri qayıdaraq zalın arxa qapısına yaxınlaşdı. İndi içəridə oynaq bir ərəb musiqisi çalınırdı. Qapını azacıq aralayıb baxanda yalnız səsgücləndiricinin arxasında dayanmış gənc bir oğlanı görə bildi. Qapını bir az da araladı. Yarıçılpaq Esmiralda göbək rəqsi ifa edirdi. Burada çox dayanıb gözləyə bilməzdi. Abdullahın qayıtmamasından şübhəyə düşə bilərdilər. Əlindəki tapançanı dəri gödəkcəsinin yaxasında gizlətdi, özünü topalayıb qapını açdı.

Zəngin süfrə açılmış böyük bir masanın ətrafında dörd kişi oturmuş, hər birinin arxasında, onlardan iki metr aralıda isə cəngüdənləri ayaq üstə dayanmışdı. Lebedevi dərhəl tanıdı. Arxasında heykəl kimi dik duran isə onun məşhur başkəsəni Kozlov idi. Vadim Sokolov qoca generalın sağında, təsbeh oynadan saqqallı, əmmaməli kişi onun qarşısında əyləşmişdi. Arxası Ayxana tərəf oturan boz kostyumlu, enlikürək adam general Ruslanov, başı üstündə dayanan isə onun kapitan rütbəli yavəri olmalı idi.

Bu sayılanlardan başqa, zalda süfrəyə qulluq edən iki ofisiant qız və uzun zalın o biri başında, əsas qapının yanında dayanmış iki mühafizəçi vardı.

Roman Kozlov başını döndərüb açılmış arxa qapıya baxdı. Daha burada dayanmaq olmazdı. Ayxan qapını bağlayıb masaya doğru addımladı. Hər kəs Esmiraldanın rəqsinə tamaşa edirdi. Kozlovun iti nəzərləri isə hələ də onun üzərində idi.

Masaya çatmasına beş-altı addım qalmış hər iki əlini çarpaz şəkildə yaxasına salıb tapançaları çıxardı və birinci atəşdə əmmaməlinin cəngüdəni ilə Kozlovu vurdu. İkinci atəşdən sonra isə Sokolovun arxasında dayanmış oğlanla Ruslanovun yavəri yerə sərildi.

– Əllərinizi masanın üstünə qoyun, cənablar! – Asayev rus dilində ucadan dedi, səsi eynən robot səsi kimi çıxırdı. – Hə, hə! Tez olun! Bəri başdan deyim ki, mən çox sərrast atıram.

Süfrə arxasındakıların dördü də əllərini masanın üstünə qoydu. Gənc operator musiqini kəsdi. O, Esmiralda və iki ofisiant qız yerlərində quruyub Ayxana qorxu dolu nəzərlərlə baxırdılar. Bu zaman zalın əsas qapısı yanında dayanmış iki mühafizəçidən biri qapını açaraq qaçmağa cəhd göstərdi. Lakin Ayxanın atdığı güllə kürəyini deşdiyi üçün elə qapının

ağzındaca döşəməyə yıxıldı. İkinci mühafizəçi dərhal əllərini qaldırdı.

– Necə sərrast atdığımı gördünüz, – Ayxan dedi, – yaxın, bundan sonra heç kəs belə bir axmaqlıq eləməz.

Əsas qapıdakı ikinci mühafizəçiyə silahını yerə qoyub ona yaxınlaşmasını əmr etdi. Qorxmuş oğlan Asayevin əmrini dərhal yerinə yetirdi.

– Sən kimsən? – general Lebedev boğuc səsle soruşdu. – Bizdən nə istəyirsən?

Ehtiyatlı addımlarla anasının qatilinə doğru gedib onun arxasına keçən Ayxan əyilib qulağına pıçıldadı:

– Ayxan Asayevəm. İyirmi iki il əvvəl öldürülməsini əmr etdiyin çeçen qadın Asmanın oğlu...

Heyrətlənmiş Lebedev boynunu döndərərək ona baxmağa çalışdı. Ayxan sağ əlindəki tapançasını soyuqqanlıqla onun qarşısına qoyub bıçağını çıxardı. Sol biləyi ilə başını özünə tərəf çəkərək boğazını kəsdi:

– Öl, qoca köpək!..

Ermənipərəst generalın qanı süfrəyə fışqıranda Sokolov fürsətdən istifadə edib öz silahına əl atmaq istədi. Lakin buna imkan tapmamış Ayxan sol əlindəki tapançadan atəş açaraq onu düz alnından vurdu. Ölüsünə bir anlıq tamaşa edib bıçağı kəmərinə keçirərək, masaya qoyduğu tapançasını götürdü və rus dilində Ruslanova müraciətlə dedi:

– Gördünmü, general, hind qadınlarında olduğu kimi nişan qoydum alnına. Sən çalış elə axmaqlıq eləməyəsən.

– Səni bura kim göndərib? – Ruslanov qəzəblə soruşdu.

Sualı cavabsız qoyan Ayxan hərəkətlərini əmmaməli kişinin arxasına keçdi. Bu adam qorxusundan elə donub qalmışdı ki, heç kirpikləri də tərpənmirdi. Ayxan onun əmmaməsini başından götürdü. Tapançasını günortalığına dirəyib atəş açdı.

Kişinin beyninin həlməşiyi süfrəyə sıçrayanda Ayxan onun əmmaməsini yenidən başına qoyaraq, masa arxasında tək qalmış generala baxdı:

– Növbə sənindir!..

Elə bu vaxt zalın əsas qapısı açıldı. Ən qabaqda yekəbiş bir kişi olmaqla, iyirmiyə yaxın silahlı mühafizəçi içəri dolmuşdu. Bunu görən Ayxan cəld generalın arxasına keçdi. Sol biləyini onun boğazına qoyub özünə doğru sıxmaqla, sağ əlindəki tapançanı başına dirədi:

– Adamlarına de, elə bu dəqiqə silahlarını yerə qoyub zalı tərk etsinlər, yoxsa öləcəksən!

Ruslanov yekəbişə xitabən:

– Hüseynağa, onun dediyini edin, – dedi.

Mühafizəçilər əyilib silahlarını yerə qoydular.

– İndi həyəətə çıxsınlar! – Ayxan əmr etdi.

Ruslanovun adamları bir nəfər kimi zalı tərk edib həyəətə çıxanda Ayxan da generala birlikdə çölə çıxdı, Ruslanovun belindəki silahı çıxarıb yerə tullayaraq növbəti əmrini verdi:

– Adamın həyətdəki mühafizəçilərin hamısını çölə çıxarıb qapını içəridən bağlasın! Tez! Bir dəqiqə vaxt verirəm!

Ruslanov Hüseynağaya baxışları ilə işarə etdi və o, dərhal mühafizəçiləri həyətdən çıxararaq, dəmir darvazanın cəftəsini içəridən vurdu.

Darvazadan on-on beş addım aralıda dayanaraq Ruslanovun pencəyinin yaxasından yapışmış Ayxan fikirləşib qəti qərara gəldi:

– General, əgər ölmək istəmirsənsə, mənə diqqətlə qulaq as və dediklərimə əməl et. İndi biz sən ilə darvazadan çıxacağıq. Bu köməkçin mühafizəçiləri kənara çəkib, sürücüyə sən avtomobilini qapının ağzına gətirməyi tapşırıcaq. Səninlə ikimiz keçib maşında oturacağıq. Buradan uzaqlaşana kimi kimsə bizi təqib etməyəcək. Ayдын oldu?

– Sənin onsuz da işin bitib, – Ruslanov fısıldadı, – uzağa qaça bilməyəcəksən əlimizdən.

– Qoy bunun dərdini mən çəkim, sən yox. Aydın oldu dediklərim?

– Aydın oldu...

– Ay sağ ol. İndi adamın qapını açıb bizi çölə çıxaracaq və mühafizəçilərə bizə yaxınlaşmamağı tapşıracaq...

Bunu demişdi ki, qulağındakı cihazdan Gültənin həyəcanlı səsinə eşitdi:

– Ayxan, sən niyə belə gecikdin? Həyət polis və xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşları tərəfindən mühasirəyə alınır. Darvaza və hasarlar snayperlərin nəzarətindədir.

Nə qədər dilxor olsa da, özünü sındırmadı:

– Narahat olma, bir şey fikirləşərim.

– Daha nə fikirləşəcəksən? Oradakı personalın girovluğundan istifadə edib vaxt qazan, sonra görək nə edirik.

– Mən də elə bunu edirəm...

Sözünü bitirən kimi Hüseynağanı darvazanın yanında güllələdi. Sonra Ruslanovu qabağına qatıb restorana doğru apardı. İçəri girəndə qarşılarına əlli yaşlarında bir kişi çıxdı. Baş verənlərdən möhkəm qorxuya düşdüyü aşkar hiss olunurdu.

– Sən kimsən? – Ayxan silahını ona tuşlayıb soruşdu.

– Mən... – kişi bir neçə dəfə udqundu. – Mən bu restoranın müdiriyəm. İnanın, mən heç nəyə qarışmıram.

– Ancaq indi qarışacaqsan, – Ayxan dedi, – düş qabağıma, mənə nəzarət kameralarının yönləndirildiyi yerə apar.

– Mənim kabinetimdədir kompüter...

– Onda ora gedək!

Müdir qabağa düşdü və birlikdə kabinetə getdilər. Ayxan burada ona bütün nəzarət kameralarını söndürməyi əmr etdi.

Bununla kifayətlənməyib güllə ilə kompüterini sıradan çıxardı və bundan sonra müdirə növbəti əmrini verdi:

– Bu dəqiqə restoranda nə qədər işçin varsa, hamısını birinci mərtəbədəki zala yığ! Ən kiçik bir səhvin ölümünə nəticələnəcək, bunu unutma!

– Baş üstə, bu saat hamını ora yığaram.

Ruslanovla birlikdə zala qayıdan kimi generalın telefonuna zəng gəldi. Ayxan özü telefonu onun cibindən çıxarıb ekranına baxdı. Zəng vuran general Səməndərli adlı biri idi.

Telefonu açıb robot səsi ilə rus dilində:

– Eşidirəm! – dedi.

– Siz kimsiniz? – general hökmlü səslə soruşdu.

– Bəs siz kimsiniz?

– Mən əməliyyat qrupunun rəhbəriyəm. Cənab Ruslanovla danışmaq istəyirəm.

– Ruslanov hələ ki sağdır. Ancaq onun və əlimdəki digər girovların ölümünü istəmirsinizsə, tələblərimi yerinə yetirin!

– Nədir sizin tələbiniz?

– İlk tələbim budur ki, hasardan azı on metr kənara çəkilin. Bu məsafəni qısaldaraq hasara yaxınlaşan olsa, mən bundan xəbər tutacaq və dərhal buradakılardan birini öldürəcəyəm. Mənimlə oyun oynamağı sizə məsləhət görmürəm. Digər tələblərimi sonra bildirəcəyəm.

Telefonu söndürüb Ruslanovu masanın arxasında, əvvəlki yerində oturtdu. Bu vaxt müdir dörd qız və beş gənc oğlanla zala gəldi. Bildirdi ki, zaldan kənarda bir nəfər də qalmayıb.

Beləliklə, indi zalda Ayxan və Ruslanovdan başqa müğənni qız, onun cavan operatoru, Ruslanovun təslim olmuş bir mühafizəçisi, müdir və on bir ofisiant vardı. Yəni Ayxan və on altı girov...

Qulaqlıqdan Gültənin səsi gəldi:

– Vəziyyət çox qəlizdir, Ayxan. Hasarın çölü dörd tərəfdən mühasirədədir. İndicə Məxfi şöbə də gəldi bura. Ancaq səlahiyyət bizdə deyil. Əməliyyata general Səməndərli rəhbərlik edir. Sən nə edirsən indi?

- Bacardığım qədər dözəcəyəm. Əlimdə on altı girov var...
- Günahsız adamlara toxunma!
- Çalışaram, amma söz vermirəm.
- Sən söz verəndə hökmən yerinə yetirirsən ki?
- Hə, yaşılgöz qız, yetirirəm. Mən sənə kimi deyiləm.
- Mən də verdim sözün üstündə dururam.
- Hələ ki bunu görmürəm.
- Görəcəksən!..

– Məni tutsalar, ya da öldürsələr, Fidana bunları vətən üçün etdiyimi deyərsən. Qoy məni də Emin kimi xatırlasın...

Gültən susurdu və Ayxan daha ondan cavab gözləməyib üzünü divara qısılmış müğənniyə tutdu:

– Hə, Esmiralda xanım, bəlkə, bir şən mahnı oxuyasan?

Lakin bu qızın nəinki mahnı oxuyası, heç danışası halı yox idi...

XXIX FƏSİL

ASAYEV MÜHASİRƏDƏ

“Ağ ayı” restoranı mühasirəyə alınmışdı. Darvazanın qarşısında çox sayda avtomobil vardı, polis və xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşları ora-bura qaçırdı. Yüksək rütbəli zabitlərin əməliyyat qrupuna rəhbərlik edən general Səməndərlinin ətrafına toplaşmışdı. General restoranda neçə nəfəri qətlə yetirəndən sonra on altı şəxsi əlində girov saxlayan naməlum terrorçu ilə görüntülü telefon söhbəti aparırdı. Asayev verdiyi mikrofon açıq olduğu üçün Gültən onun generala dediklərini qulağındakı eşitmə cihazı ilə dinləyə bilirdi. Asayev çıxılmaz vəziyyətdə olduğunu anlasa da, arxayın danışdı. Tələb edirdi ki, hasara kimsə yaxınlaşmasın. Deyirdi ki, onu əməliyyatla saxlamağı ağıllarına gətirməsinlər, yoxsa çox pis olacaq...

Generaldan bir qədər aralıda Elsevər Yusifov işin əslindən xəbərdar olan Məxfi şöbə zabitlərini başına yığmışdı. Tələti, Elnur Əsədovu, Tural Əlizadəni və Gültəni... Rəis müavini həddən artıq narahat və əsəbi idi.

– Mənə qulaq asın, – o dedi, – biz rəisimizin qəzəbli vaxtında verdiyi qeyri-adi əmri yerinə yetirməklə çox təhlükəli bir iş girmiş olduq. Vəziyyət son dərəcə ciddidir. Bu işdə Məxfi şöbənin əli olduğu bilinsə, hörmətli rəisimizlə birlikdə

biz – burada olan zabitlər də əlli-ayaqlı gedəcəyik. Elə bilməyin ki, mən özüm üçün qorxuram. Əsla! Biz artıq neçə ildir Məlikovla çalışırıq. Onunla birlikdə qanuni və qeyri-qanuni xeyli iş görmüşük. Lakin hamısında da inanmışıq ki, məqsədimiz Vətəni və dövləti qorumaqdır. İndi isə məsələ bir qədər fərqlidir. Bu işin üstü açılsa, bizi əsla bağışlamayacaqlar. Ən başda isə cənab rəisimizin özünü...

Gültən dözməyib rəis müavininin sözünü kəsdi:

– Elə danışırınsız, sanki rəisimiz indiyə kimi nədənsə qorxub. İşdən çıxarılmıqdan, həbsdən və ya ölümdən... Ona görə də gəlin özümüzədən danışaq. Öz karyeramız və ya canımız üçün qorxuruqsa, bunu etiraf edək.

Yusifov ona məzəmmətlə baxdı:

– Məni səhv anladınız, kapitan. Mən bütövlükdə hər birimizin, ən əsası da Məxfi şöbənin gələcəyini düşünürəm.

– Məncə, burada o qədər də qorxulu bir şey yoxdur, – Tural söhbətə qarışdı. – Biz Asayevi elə hazırladıq ki, onu tutsalar və ya öldürsələr, bizim şöbə ilə əlaqəsi barədə bir şey öyrənə bilməyəcəklər. Hətta onun Məxfi şöbə tərəfindən saxlanıldığını da çox az adam bilir. Yəni biz və rəisimiz...

– Onu tutub şöbəyə gətirən dörd əməkdaşı unuttun, mayor! – Yusifov başını buladı. – Bir də ki, məsələ təkcə onda deyil. Asayev tutulsa, general Səməndərlinin adamları onu sorğu-sual edərkən adımızı verə bilər. Deyər ki, mən yalnız Məxfi şöbənin tapşırığını yerinə yetirmişəm.

– O bunu qətiyyənlə etməz! – Gültən dərhal etirazını bildirdi.

Yusifov qıza istehzal bir nəzər saldı:

– Siz yəni onu bu qədər yaxşı tanıyırsınız?

– Bir insanı yaxşı tanımağa bir ömür də yetməz, cənab polkovnik-leytenant, – Gültən dedi, – lakin bəzi şeylər var

ki, onları anlamaq çətin deyil. Ayxan Asayev heç vaxt satqınlıq etməz!

– Sizinlə mübahisə etməyəcəyəm. Lakin buradakı zabitlərin və rəisimizin gələcəyini riskə atmaq fikrində də deyiləm. – Yusifov bunu deyib üzünü digər üç zabitə tutdu: – General Səməndərli girovların azad edilməsi üçün əməliyyat planı hazırlayır. Əvvəlcə bir nəfər gizlincə hasarı aşıb içəri girəcək. Oradakı durumu öyrənib generala bildirəcək. Sonra darvazanı içəridən açacaq. Bir dəstə silahlı qəfil hücumla içəri daxil olub həyətə, oradan da restorana girəcək. Mən Səməndərlidən xahiş etdim ki, həmin dəstənin içində bizim də bir neçə xüsusi təyinatlımız olsun. O razılaşdı. İndi məni diqqətlə dinləyin. Xüsusilə siz, mayor Əsədov! Özünüzlə iki-üç xüsusi təyinatlı əsgər götürüb, generalın təşkil etdiyi dəstəyə qoşulun. İçəri girəndə şəxsən siz bir yol tapıb Asayevin diri ələ keçməyinə mane olmalısınız.

– Yəni onu vurum? – Əsədov tərəddüdlə soruşdu.

– Bəli, vurmalsınız! Bu artıq mənim əmrimdir.

– Mən buna qəti etiraz edirəm! – Gültən dözməyib dedi.

– Əmrə etiraz edirsiniz? – Yusifov təəccübləndi.

– Bəli! Çünki bu bizim tərəfimizdən namərdlik olacaq.

– Anlamadım...

– Asayevə demisiniz ki, tapşırığı yerinə yetirəndən sonra sərbəst buraxılacaq. İndi isə belə bir əmr verirsiniz. Məxfi şöbə indiyə kimi bəzən Vətənə, dövlətə xidmət naminə qanundankənar işlərə baş qoşub, bu, doğrudur, lakin heç zaman namərdlik etməyib. Xüsusilə də Ələmdar Məlikov rəis olandan sonra...

– Vəziyyətin ağırlığını lazımi qədər dərk etmirsiniz, kapitan Dəmirli!.. – Yusifov bunu təəssüflə deyib yenə üzünü Əsədova tutdu: – Əmri yerinə yetirin, mayor!..

Gültən onlardan ayrılıb kənara çəkildi və əsəbi halda Ələmdara zəng vurdu:

– Ələmdar, bu nə deməkdir? Yusifov Ayxanın vurulmasını əmr edir. Sən onunla belə danışmışdın?

– Nə olub axı, sən niyə bu qədər narahatsan? – Ələmdar sakit səsle dedi. – Elsevər, yaqın, mövcud vəziyyəti düzgün qiymətləndirib və nə dediyini bilir.

– Xeyr, heç nə bilmir! O düşünür ki, Ayxan ələ keçsə, bizi satacaq. Yəni səni... Səncə, o belə bir alçaqlıq edər?

– Mən onu sənə qədər tanımıram, – Ələmdar bunu gizli ironiya ilə dedi, – lakin düşünürəm ki, satmaz. Əksini düşünseydim, o tapşırığı verəndə, işi uğurlu olsa, sərbəst buraxılacağını deməzdim.

– Deməli, sən də ona inanırsan. Yusifova de, əmrini geri götürsün.

– Gültən... Səndən xahiş edirəm, bu işə qarışma. Qoy müavinim vəziyyətə uyğun qərar verərək məsələni öz bildiyi kimi həll etsin.

– Yaxşı!..

Gültən telefonu söndürüb general Səməndərlinin zabitlərlə dayandığı yerə yaxınlaşdı. General görüntülü əlaqə yaradılmış smartfonun qarşısından kənara çəkilməmişdi. Başına maska keçirmiş tam təchizatlı bir xüsusi təyinatlıya təlimatlar verirdi.

Gültən dərhal oradan çəkilərək mikrofonu açdı:

– Məni eşidirsən?

– Hə eşidirəm, – Ayxan cavab verdi.

Yəqin ki, bunu deyərkən generalla görüntülü əlaqə saxladığı telefondan uzaqlaşmışdı.

– Diqqətli ol, içəri bir nəfər göndərilir. İndi deyəcəyəm sənə.

– Gözləyirəm.

– Aha, o artıq hasara doğru gəlir.

İki saniyə keçdi və Ayxanın səsi bir qədər ucadan gəldi:

– General, şərtimi pozub bura adam göndərirsən? Əmr et, təcili geri qayıtsın! Cəza olaraq hələlik restoranın müdirini öldürürəm... Gördün?.. O öldü... Dedim axı mənimlə oyun oynamayın. Növbəti qurbanım ya Ruslanov olacaq, ya da sizin gözəl müğənniniz!..

Hasara yaxınlaşan xüsusi təyinatlı əsgər generalın əmri ilə geri çəkildi.

Gültən mikrofona:

– O çəkildi, – dedi.

– Gördüm, general, – Ayxanın səsi eşidildi, – geri çəkdin adamını. Bax belə! Axırncı dəfə olsun!

Gültən əlaqaranlıqda qaynaşan hərbiçi, xüsusi xidmət orqanları əməkdaşları və polislərin arasında məqsədsiz halda gəzişib, yenidən Məxfi şöbə zabitlərinə yaxınlaşdı. Yusifov indi başqa söz deyirdi:

– Əməliyyat alınmadı. Generalın göndərdiyi adam hasara yaxınlaşan kimi Asayev girovlardan birini öldürdü.

– Yəqin, kameralardan bizi görür... – Tələt söylədi.

– Yox, kamera söhbəti deyil. Darvazadan çölə nəzarət edən kameralar generalın əmri ilə sıradan çıxarılıb. Məncə, bu adamların içində Asayevə məlumat verən var...

Yusifov bunu deyib şübhə ilə Gültənə baxdı.

– Mənə niyə baxırsınız? – qız narazılıqla dilləndi.

– Əgər ona məlumat ötürən sizsinizsə... – rəis müavinini bunu deyib azacıq fasilə verdi. – Onda xəbəriniz olsun ki, odla oynayırırsınız, kapitan!..

– Mən ömrüm boyu odla oynamışam, – Gültən dedi, – ancaq narahat olmayın, o adam mən deyiləm.

– Görəcəyik...

Qulağına Ayxanın səsi gəldi. Daha doğrusu, robot səsi:

– General, sizə üç saat vaxt verirəm. Bütün əsgərləri, polisləri restoranın qarşısından çəkin. Orada yalnız sürücüsü ilə bir avtomobil qalsın. Mən Ruslanovla darvazadan çıxanda sürücü məni istədiyim yerə aparacaq... Buyurun, fikirləşin...

Sonra səs kəsildi. Gültən təkliyə çəkilib mikrofona:

– Bilirsən ki, indicə generala dediklərin boş şeydir?

– Bilirəm...

– Sənə kömək edə bilmədiyim üçün çox məyusam. Hələ indiyə kimi olmayıb ki, nəşə deyim, söz verim, lakin sözümə əməl etməkdə belə aciz qalım...

– Canın sağ olsun... Mən daha səndən heç nə istəmirəm. Fidandan muğayat olsan, bəsdir...

Gültən mikrofonu söndürüb yenidən rəisinə zəng vurdu. Ələmdarın səsinə narazılıq vardı:

– Nədir yenə, Gültən, dediklərim bəs eləmədi? Axı mən burada bekar oturmamışam, ermənilərdən yenidən aldığımı zəndəyəm. İşim çoxdur.

– Mən bilirəm sən niyə belə edirsən, – Gültən hikkə ilə dedi.

– Niyə edirəm?

– Mənasız qısqanclığına görə!

– Səhv edirsən, Vaşaq...

– Səhv etmərəm! Bir şey beyninə girdisə, çıxmaq bilmir. Sən hələ anlamırsan ki, mən səni, yalnız səni sevirəm və bu dünyada səndən başqa heç bir kişi mənə yaxın dura bilməz.

– Yaxşı da, buna inanıram. Bilirsən ki, mən də... Yəni ən əziz adamımsan mənim. Ancaq indi bunun məsələyə nə dəxli var, onu anlamıram. Sən çox böyük bir iş gördün. Bakıya göndərilmiş beş killerin beşini də sən zərərsizləşdirdin. Əvvəl

Asayevi ələ aldın, sonra onun köməyi ilə digərlərini ovladın. Unutma ki, Asayev də onlardan biri idi. İndi nə olub ki, onun taleyi üçün bu qədər narahatlıq keçirirsən?

– Mən onu öz tərəfimə çəkəndə söz vermişdim ki, həbs olunmaması üçün əlimdən gələni edəcəyəm.

– Edirsən də!.. Əlindən gələni edirsən, ancaq alınmır, onu xilas etmək mümkün deyil, daha bundan artıq nə edə bilərsən ki? Vəddənin rahat olsun.

– Yox, rəis, deyəsən, sən mənim nələrə qadir olduğumu unutmusan. Mən hələ əlimdən gələnin hamısını etməmişəm!

– Gültən!..

Rəisinin nə deyəcəyini eşitmək istəməyib telefonu söndürdü və yenidən Məxfi şöbə zabidlərinin yanına gəldi. Üzünü rəis müavininə tutaraq:

– Mən içəri girirəm, – dedi.

– Anlamadım...

– Dedim ki, mən restorana girirəm.

– Siz dəlisiniz?

– Bəs siz bunu indiyə qədər bilmirdiniz?

– Nəyi?

– Mənim dəli olduğumu. İçəri girib orada Asayevə kömək etməyə çalışacağam.

– Siz bu hərəkətinizlə Məxfi şöbənin də, rəisimizin də adını ləkələyəcəksiniz, kapitan! Bunu sizə qadağan edirəm!

– Adınızı ləkələməyimi istəmirsinizsə, məni də, Asayevi də oradan xilas edin!..

Gültən bunu deyib bir qədər uzaqda saxladığı "Mazda"ya doğru getdi. Maşından başına keçirmək üçün qara maska, bir cüt qara əlcək götürdü. Qaranlıq bir yerdə maskanı başına keçirib, əlcəklərini taxdı. Bu görkəmdə adamların arasından keçərək general Səməndərlinin olduğu yerə gəldi.

Ona heç kəs xüsusi diqqət yetirmirdi. Üzü restorana tərəf dayanıb üç metr hündürlükdə olan hasara baxdı. Fikrində qəti idi, qərara gəlmişdisə, geri çəkilməyəcəkdi. Məxfi şöbənin Leopardına sübut edəcəkdi ki, əgər o, tərsdirsə, onun boz-yaşıl gözlü Vaşaqı ondan da tərsdir. "Hə, vəhşi meşə pişiyi, sıçrayışa hazır ol!.." – Gültən öz-özünə dedi və birdən yerindən götürüldü. Sürətlə irəliyə doğru qaçaraq ayaqlarını daş divara qoyub var gücü ilə sıçradı və əlini hasarın başına qoyan kimi dartınıb o tərəfə aşdı.

– Ey, dayan, sən kimsən?!

– Ora olmaz!

– Dərhal geri qayıt!

Arxadan kimlərsə bağıraraq verdiyi bu əmrlər elə arxada da qalmış oldu. Yerə pişik kimi "dörd ayaq üstündə" düşən Gültən artıq restoranın həyatında idi. Ayağa qalxıb ətrafa göz gəzdirdi. Həyətdə kimsə görünmürdü. Mikrofonu qoşub Ayxana:

– İnandığın bir adamı göndər, qapını açsın, mən gəlirəm, artıq həyətdəyəm, – dedi və restorana doğru qaçdı.

Qapının önündə yalnız beş-on saniyə durdu. İçəridən cəftəni açdılar. Onu açan müğənni Esmiralda idi. Gənc müğənni Gültəni kənara itələyərək həyətdə qaçmağa cəhd göstərdi. Lakin Gültən qızın saçından tutub içəri saldı və qapının cəftəsini vuraraq onu özü ilə zala gətirdi.

Girovları zalın o biri tərəfində bir küncə toplamış Ayxan özü əsas qapıya yaxın dayanmışdı. Əlində iki tapança vardı. Qolları və ayaqları bağlı Ruslanov döşəmədə uzanmışdı. Fixmanın keçmiş detektivi müğənnini yenidən küncə göndərərək təəccüblə Gültənə baxdı:

– Niyə gəldin?

– Bu qədər adamın içində inandığın bu qancıq oldu? – qız istehza ilə dedi. – Qaçmaq istəyirdi, tutub geri qaytardım.

Tapançalarından birini küncdəki girovlara tuşlamış Ayxan ikincini ona tuşladı.

– Deyirəm, niyə gəldin?

– Sənə kömək etməyə. Söz vermişəm axı. Sənin həbs olunmamağın üçün əlimdən gələni edəcəyəm.

– Bu yalanı balaca uşağa de, inansın, mənə yox. Məni vurmağa gəlmişən. Rəisin göndərüb səni.

– Mənə inanmırsan, Ayxan? – Gültən narazı halda dedi.

– Mən heç kəsə inanmıram.

– Mənə də?

Ayxan bir az gec cavab verdi:

– Deyəsən, sənə bir az inanıram. Yalnız sənə!

– Çox sağ ol!..

– Niyə gəldin? Mənə necə kömək edə bilərsən axı? Hə, istəyirsən ki, səni də girov götürüm, tələbimi yerinə yetirməyə məcbur qalsınlar?

– Yox, bu heç bir xeyir verməz.

– Niyə?

– Çünki oradakı səlahiyyət sahiblərinin nəzərində mən müğənni Esmiraldanın yüzdə biri qədər hörmətli və əhəmiyyətli deyiləm. Əlbəttə, Məxfi şöbədən başqa... Onlar isə bilir ki, sən məni öldürməzsən.

– Bəs planın nədir, Gültən?

– Sənin "terrorçu" yoldaşın olacağam.

– Sən? Kapitan Gültən Dəmirli terrorçu olacaq?

– Əlbəttə, kimliyimi heç kəsə bildirməyəcəyəm. Bizimkilər məni buradan xilas edə bilməsələr, yalnız onda məlum olacaq ki, əslində, kiməm.

– Hmm... Sən gəldin, indi çöldən mənə dəstək verən də olmayacaq. Əməliyyatın rəhbərliyi Məxfi şöbənin əlində deyil ki... Başqalarının əlindədir. Onlar xüsusi əməliyyat keçirib

hər ikimizi tutacaq və ya öldürəcəklər. Artıq elə bir adam yoxdur ki, bizi buradan xilas edə bilsin.

– Var elə bir adam...

– Kim?

– Rəisimiz Ələmdar Məlikov!..

– Belə çıxılmaz vəziyyətdə o nə edə bilər axı?

– Doğrusu, mən də bilmirəm nə edə bilər. Lakin onu bilirəm ki, Ələmdar mənim səninlə birlikdə həbs edilməyimi və Məxfi şöbənin rüsvay olmağını istəməz.

– O, indi haradadır?

– Qarabağda...

– Sən böyük riskə getmisən, Gültən, – Ayxan təəssüflə başını buladı, – həttə dəyərdim, ağılsızlıq etmisən. Birdən sən Ələmdarın heç Bakıya gəlmədi, yaxud gəldi, amma bir şey bacarmadı, onda nə edəcəksən?

– Hə, bax onda... – Gültən alt dodağını dişlədi. – İncimə, əgər Ələmdar bir yol tapıb bizi xilas edə bilməsə... Onda səni öldürüb girovları azad edəcəyəm və istintaqda restorana məhz bu məqsədlə girdiyimi deyəcəyəm.

– Sən məni öldürməzsən!..

– Düz deyirsən, özümə görə öldürməyərəm. Lakin Ələmdara görə öldürərəm. Çünki məni sən yoldaşın kimi həbs et-sələr, bu, Ələmdar üçün ağır zərbə olar.

– Həə... Səndən hər şey gözləmək olar...

– Bura bax, bəsdir robot səsi ilə danışdın, o cihazı söndür. Ancaq əvvəl bu girovları otaqlardan birinə yığıb qapısını bağlayaq ki, rahat ola bilək.

– Ağlabatan təklifdir.

Zala iki otağın qapısı açılırdı. Onlardan biri mətbəx idi ki, onun əks tərəfdə də qapısı vardı. Digər kiçik otağa isə xırda-xuruş əşyalar yığılmışdı. Ruslanovdan başqa bütün

girovları ora salıb, ölmüş müdirin cibindən götürdükləri açarlarla qapını bağladılar.

Ayxan yalnız bundan sonra rahat nəfəs alıb, tapançalarını gödəkcəsinin altından qayışına keçirdi. Səsdəyişən cihazı söndürüb, ətrafında yeddi meyit olan süfrədə nəşə axtarmağa başladı. Deyəsən, axtardığını tapmadı və boş masalardan birinin arxasında oturub Gültənə:

– Get mətbəxə bax, tapsan, mənə viski gətir, – dedi.

Gültən yaman fikirli idi. Boğazı kəsilmiş general Lebedevin, alnından vurulmuş Sokolovun, stula söykənmiş, əmmaməsinin altından axan qan yanaqlarında və saqqalında şırım açmış naməlum kişinin meyitlərinə baxaraq, öz-özünə astadan dedi: “Birdən Ələmdar tərsliyinə salıb Bakıya gəlməsə?..”

XXX FƏSİL

LEOPARD BAKIYA GƏLİR

Paytaxtın səmasını növbəti bir payız gecəsinin qaranlığı bürümüşdü. Bu saatlarda şəhər sakinlərinin çoxu artıq yuxuda olmalı idi. Xəzər sahilindəki "Ağ ay" restoranında isə gərginlik hələ də davam edirdi. Restoran xüsusi xidmət orqanları və polis əməkdaşları tərəfindən mühasirəyə alınmışdı. Restoranın içində on beş nəfəri girov saxlayan iki "terrorçu" onların sağ qalması müqabilində tələb irəli sürmüşdülər və tələbin yerinə yetirilməsi üçün qoyulan vaxt sona çatmaq üzrə idi.

Əgər gözlərini qan tutmuş terrorçular girovları öldürməyə başlasaydılar, bu bütün ölkədə xoşagəlməz əhvali-ruhiyyəyə səbəb ola bilərdi. Xüsusilə də xarici dövlətin yüksək rütbəli məmurları tərəfindən dəstəklənən general Ruslanovun və ölkənin məşhur müğənnisi Esmiraldanın öldürülməsinə imkan vermək olmazdı. Lakin buna baxmayaraq, yuxarıdan qəti təlimat almış general Səməndərli terrorçuların tələbini yerinə yetirməyəcəkdi. Ona tapşırılmışdı ki, içəridəki iki terrorçunu zərərsizləşdirərək girovları azad etsin.

Əməliyyat planı artıq hazır idi və uzağı yirmidəqiqə sonra həyata keçiriləcəkdi. Səməndərlinin şəxsən özünün düşünüb hazırladığı həmin plan belə idi: həyətin arxa tərəfində hasar və ardınca restoranın divarı qumbaraatanlarla dağıdılacaq,

xüsusi təyinatlılar içəri girib, zaldakı terrorçulara göz açmağa imkan vermədən onları vuracaqdılar. Generalın qərarı qəti idi.

Bu əməliyyatın keçirilməsində Məxfi şöbənin adamlarına ehtiyac olmadığı üçün Səməndərli Yusifovun xahişini rədd etməli olmuşdu. Bəlkə də, buna görə yarım saat əvvəl Məxfi şöbənin adamları restoranın mühasirəsindən geri çəkildi. Bəli, Yusifovun özü başda olmaqla, şöbənin bütün əməkdaşları tələsik avtomobillərə minərək restoranın qarşısını tərk etmişdilər. Səməndərli bu işə təəccüblənsə də, əhəmiyyət vermədi. Düşündü ki, onlara burada ehtiyac yoxdur, qalib tünlük yaratmaqdaysa, getmələri yaxşıdır...

Səməndərli ona yaxınlaşan mayordan:

– Qumbaraatanlar gəldilərmə? – deyə soruşdu.

– Bəli, cənab general! – mayor cavab verdi. – On beş dəqiqəyə mövqelərini tutacaqlar.

– Xüsusi təyinatlılar da hazırdır?

– Bəli, tam hazırdırlar, arxadakı əncir bağında gizlənərək qumbaraatanların atəşini gözləyirlər.

– Aha, çox gözəl!..

Bu zaman şəhər tərəfdən birbaşa restorana doğru gələn üç avtomobil göründü.

– Baxaq görək, bunlar kimdir, – general gözlərini maraqla avtomobillərin gəldiyi səmtə dikdi.

Avtomobillər gəlib restoranın darvazasından beş-on addım kənarda dayandı. Qabaqdakı "Şkoda"dan Məxfi şöbənin rəis müavini Elsevər Yusifov və əks-kəşfiyyat bölməsinin rəisi Tələt Nəcəfli düşdü.

– Bunların da işindən heç baş açmaq olmur, – Səməndərli yalnız yanındakıların eşidə biləcəyi kinayəli səsle dedi, – niyə getmişdilər, niyə gəldilər?

İkinci avtomobil qara rəngli "Range Rover" idi. Sürücü dərhal maşından düşüb bir addım kənara çəkilərək hərbi duruş aldı. Bu avtomobildən sürücüdən başqa heç kəs düşmədi.

Üçüncü gələn qara "Hyundai" mikroavtobusundan on silahlı əsgər düşdü və onlar dərhal komandirlərinin əmri ilə sıraya düzüldülər. Səməndərli dönüb yanındakı zabidlərə təəccüblə baxaraq çiyini çəkdi:

– Deyəsən, bu dəfə Leopard şəxsən özü də gəlib. Gözləyək görək, bu nə oyundur...

Şöbədə qanlı paltarını dəyişib əyninə təzə hərbi uniforma geyinmiş Ələmdar "Range Rover"-in salonunda tək idi. Arxa oturmaqda əyləşmişdi. Bu an olduqca qaşqabaqlı və ciddi bir görkəmi vardı. Gültənin etdiyi özbaşınalıq barədə eşidən kimi əvvəlcə xeyli qəzəblənmiş, sonra əsəbinə birtəhər hakim olaraq qəti qərara gəlib helikopterlə Bakıya uçmuşdu. Sədaqətli döyüş yoldaşı olan Vəşaqı belə asanlıqla ölümə tərk edə bilməzdi. Onunla dəfələrlə qanlı döyüşlərə girərək sağ çıxmış, bir-birilərini dəfələrlə ölümdən xilas etmişdilər. Bir də ki... Gültən axırncı kəşfiyyatında düşməyə əsir düşərkən Ələmdar özündə ona qarşı tamamilə yeni bir şey hiss etmişdi və başa düşmüşdü ki, o da bu boz-yaşıl gözlü dəlisov qızı sevir...

Helikopterdən düşən kimi restoranın mühasirəsində iştirak edən bütün Məxfi şöbə əməkdaşlarını geri çağırmış, öz kabinetində Yusifovun, Tələtin, Əlizadənin və Əsədovun iştirakı ilə gizli müşavirə keçirib, məqsədini onlara başa salmışdı. Planının qüsursuz həyata keçəcəyinə nə qədər inansa da, hər halda, bir az qayğılı idi...

"Range Rover"dən düşməmiş telefonunu çıxarıb, hazırda restoranın içində olan Gültənə zəng vurdu.

– Ələmdar? – qızın səsindəki sevinc açıq-aşkar hiss olundu.

– Qulaq as, kapitan, – Ələmdar rəsmi tonda dedi, – girovların hamısını bir otağa yığın və zalda yalnız terrorçu dostunuzla ikiniz qalın!

Onun ironiyalı danışığı, deyəsən, qızın vecinə də deyildi.

– Sən Bakıya gəlmisən?

– Hə, mən artıq restoranın qarşısında yam.

– Nə gözəl! Bizi buradan xilas edə biləcəksən?

– Ona baxarıq. Siz əmərlərimi dəqiqliklə yerinə yetirin!

– Oldu, rəis!..

Ələmdar telefonu söndürüb avtomobildən düşdü və ağır addımlarla general Səməndərliyə doğru yeridi. Generalın yanındakı zabidlər də, ətrafdakı polis və xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşları da ona maraq və qibtə ilə baxırdılar.

– Xoş gəldiniz, polkovnik! – Səməndərli dedi.

– Hamınıza salam! – Ələmdar başını tərpətdi.

– Deyəsən, döyüş bölgəsindən yenidən gəlmisiniz. Orada vəziyyət nə yerdədir?

– İrəliləyirik.

– Eşitdik, bir ağır döyüşdə yaralanmışsınız.

– Boş şeydir, yaxşıyam.

– Gecə vaxtı Bakıya qayıtmışsınız...

Ələmdar bir anlıq susub başını tərpətdi, sonra təmkinlə dedi:

– Bu gün bu restoranda öldürülənlərin bəzilərini Məxfi şöbə izləyirdi. Onlar müharibədə qazandığımız uğurları heç cür həzm edə bilməyən xarici və daxili düşmənlərimizdir. İstefada olan general Lebedevin Bakıya şübhəli gəlişindən də xəbərim vardı. Bu ermənipərəst general özü gəlməzdən əvvəl Bakıya dörd təxribatçı agentini göndərmişdi. Onlar paytaxtda təxribatlar törədib önəmli şəxslərimizi aradan götürməklə müharibədəki uğurlarımızı dayandırmaq istəyirdilər.

Biz onların ikisini zərərsizləşdirə bildik, digər ikisini isə tapmaq mümkün olmayıb. Bu səbəbdən restoranda baş verən hadisəni eşidən kimi Bakıya uçdum. Nə baş verdiyi mənim üçün də qaranlıqdır. Bu adamları qətlə yetirmək kimə maraqlı imiş, onu da bilmirəm. Lakin qətlə yetirilənlər Məxfi şöbənin diqqətində olduğu üçün girovların azad edilməsi əməliyyatını mən öz üzərimə götürmək istəyirəm.

– Yox, polkovnik, – əməliyyat qrupunun rəhbəri başını buladı, – girovları azad etmək üçün özümüz əməliyyat planı hazırlamışıq. Beş dəqiqə sonra adamlarımız içəri girəcək.

– Bilmək olar planınız nədir? – Ələmdar narahat və əsəbi halda soruşdu.

– Əlbəttə, olar. Restoranın binası arxa hasara çox yaxındır. Xüsusi təyinatlılar bu saat oradakı əncir bağında gizli mövqe tutaraq hücum işarəsi gözləyirlər. Hücum signalı isə arxa hasara və onun ardınca restoranın arxa divarına qumbaraatandan açılan atəş olacaq. Sonra əsgərlər içəri girib özlərini itirmiş terrorçuları vuracaqlar. Beləliklə, girovlara zərər dəymədən iş həll olunacaq.

Məxfi şöbənin rəisi kinayə ilə gülümsədi:

– Bu heç də ağlabatan plana bənzəmir. Əgər bu terrorçular peşəkardırlarsa, səs eşidən kimi girovları öldürməyə başlayacaqlar. Orada isə Ruslanov kimi yüksək rütbəli zabıt və məşhur müğənni var... – azacıq fasilə verib ironiya ilə əlavə etdi: – O müğənni xanıma bir şey olsa, bu vətənin, millətin halı necə olar?

– Esmiralda xanım barədə dediklərinizdə bir az kinayə hiss etdim, – onun sözlərindən xoşlanmayan general dedi.

– Az hiss etmisiniz... Amma, hər halda, o da insandır, vətəndaşımızdır və ölməsini heç birimiz istəmərik. Hələ orasını demirəm ki, orada on bir nəfər günahsız ofisiant da var.

İcazə verin, Məxfi şöbə əməliyyata başlasın. Hazırda sağ olan girovlardan birinin də burnunun qanamayacağına söz verirəm.

– Sizin əməliyyat planınız necədir, polkovnik?

– Dörd əməkdaşım Məxfi şöbənin həyətidəki helikopterimizdə oturaraq əmrimi gözləyirlər. Əmr alan kimi helikopter havaya qalxacaq. İşıqlarını söndürüb çox yüksəkdən uçaraq, həmin dörd nəfəri kəndirlə restoranın damına endirəcək. Baxın, damda gördüyünüz o pəncərələrin birindən içəri girib gizlincə zala sızacaqlar və əminəm ki, hər iki terrorçunu məhv etmək onlar üçün çətin olmayacaq.

– Sizin əməliyyat planınız da mənim ağıma batmadı, – general çiyini çəkdi. – Özü də artıq gecdir, polkovnik, biz artıq öz planımız üzrə əməliyyata başlayırıq. Siz döyüşdən gəlmisiniz, yaralısınız, gedib dincəlsəniz, yaxşı olar.

– Yaxşı, general, qoy hər şey sizin istədiyiniz kimi olsun! – Ələmdar bunu deyib üzünü arxasında dayanmış müavininə tutdu: – Biz gedirik, Yusifov, tapşır hər kəs maşınlara minsin!

Sürətlə “Range Rover”ə doğru addımlayıb arxa oturacaqda əyləşdi və Gültənə zəng vurdu:

– Onlar restorana arxadan hücum hazırlayıblar. Bir neçə dəqiqəyə qumbaraatanlar divarı dağıdacaq. Tez generala görüntülü əlaqə yaradaraq ona deyın ki, restorana hücum olsa, girovların hamısı öləcək. Sonra isə Ruslanovu gözləri qarşısında öldürün!

– Aydındır! – Gültən bunu deyib telefonu söndürdü.

Sürücü Təhmasib gəlib sükan arxasında oturmuşdu. Məxfi şöbənin digər əməkdaşları da o biri avtomobillərə minmişdilər. “Range Rover”in arxa oturacağında əyləşmiş Ələmdarın diqqəti generalda idi. Onun telefonunu çıxardığını və yanındakı zabıtlərin başına yığışdığını görəndə cəld maşından düşüb onlara yaxınlaşdı:

– Nə oldu? Yenə onlardır?

– Bəli, – zabitlərdən biri cavab verdi.

Ələmdar özünə elə yer seçdi ki, telefonun ekranını rahat görə bilsin. Ekranı isə maraqlı səhnə görünürdü. Başında qara maska olan Gültən Ruslanovu stulda oturaraq arxasında dayanmışdı. Əlində bıçaq vardı. Yanında duran Asayev robot səsi ilə rus dilində danışırdu:

– General, verdiyimiz vaxt sona çatmaq üzrədir. Ancaq belə anlaşılır ki, siz tələbimizi yerinə yetirmək əvəzinə bizi əməliyyatla ələ keçirməyə çalışsınız. Xəbərdarlıq edirəm, kənardan ən kiçik bir səs belə eşitsək, girovların hamısını birdən öldürəcəyik. İndi isə sözü müddətə ciddi qəbul etmədiyiniz üçün sizi yüngülcə cəzalandırmaq istəyirik. Xahiş edirəm, bu cəzadan dərs alın!

O, sözünü bitirən kimi Vaşaq Ruslanovun başını geriye dartaraq bıçağı hülqumuna çəkdi. Kişinin boğazından qan fışqıranda Səməndərli dözməyib üzünü yana çevirdi. Elə o vəziyyətdə:

– Bizə yenə fikirləşmək üçün vaxt verin, – deyərək telefonu söndürdü.

Sonra isə adamlarına əməliyyatı ləğv etmək barədə əmr verib kədərli halda başını buladı:

– Ruslanovun öldürülməsi çox pis oldu. Aləm bir-birinə dəyəcək. Başımız ağrıyacaq.

Bütün zabitlər qaşqabaqlı və əsəbi idi.

– Cənab general, icazə verin, biz əməliyyata başlayaq, – Ələmdar sakit səsle dedi.

Səməndərli onu ümitsiz baxışlarla süzüb əlini yellədi:

– Əgər bütün məsuliyyəti öz boynunuza götürürsünüzsə, onda başlayın!

– Götürürəm!

Ələmdar bunu deyib telefonunu cibindən çıxardı. Mayor Əsədova zəng vuraraq qısaca:

– Əməliyyata başlayın! – dedi.

Buradakı hər kəs səssiz bir həyəcanla dayanıb gözləməyə başladı. Aralarında yalnız Ələmdar sakit idi. Bilirdi ki, bölmə rəisləri Elnur Əsədovla Tural Əlizadə onlara verilən təlimatı dəqiqliklə yerinə yetirə biləcəklər.

On dəqiqə sonra xəfif helikopter səsi eşidildi və hər kəs başını qaldırıb səmaya baxdı. Kiçik qırmızı işıqlar çox yüksəkdə görünürdü. Üç dəqiqə sonra bu işıqlar tamamilən söndü. Bir qədər sonra isə üzərində dörd silahlı adamın ayaq üstə dayandığı dəmir ayaqlığın göydən restoranın damına endiyini gördülər.

Adamlar ayaqlıqdan düşdükdən qısa müddət sonra helikopterin səsi tamamilə eşidilməz oldu. General Səməndərli damdakı adamlara binoklla baxırdı. Ələmdara xitabən:

– Onların biri qadındır, eləmi? – deyərək soruşdu.

– Bəli, cənab general, gizli əməkdaşımız olan çox igid bir qızıdır, – Ələmdar gülümsəyərək cavab verdi. – Kapitan Gültən Dəmirli.

– Görək, bacaracaqlarmı...

– Arxayın olun, onların dördü də öz işinin ustasıdır...

“Göydən gələnlərin” dördü də damın pəncərəsindən içəri girib gözdən itdi. İndi çöldəkilərə gözlərini darvazaya dikərək həyəcanla gözləmək qalırdı.

İyirmiyyə yaxın üzücü dəqiqə beləcə keçdi və birdən darvaza açıldı. Dörd maskalı həyətdən çıxıb Ələmdarla general Səməndərlinin dayandığı yerə doğru gəldilər. Mayor Əsədov maskanı başından çıxarıb rəisinə:

– Cənab rəis, əməliyyat uğurla yerinə yetirildi, hər iki terrorçunu öldürə bildik, girovların hamısı sağ-salamatdır, – deyərək məlumat verdi.

Ələmdar başı ilə razılığını bildirdi. Səməndərli isə:

– Sizin hər birinizə təşəkkür edirəm, – dedi.

Tural da başındakı maskanı çıxardı:

– Cənab rəis, girovları bir otağa yığaraq qapını bağlayıblar. Özümüz açıb çıxarmadıq ki, nələrsə toxunub təhqiqata əngəl yaratmasınlar.

Ələmdar maskasını çıxarmayan digər iki nəfərə “Range Rover”ə minmələrini tapşırıb, digərlərinə əmr etdi ki, öz maşınlarında onu gözləsinlər. Sonra general və onun adamları ilə birgə restorana doğru getdi. Zalda tam bir “qətlam” görüntüsü vardı. Ələmdar masa arxasında ölmüş Lebedevin, Sokolovun, saqqallı kişinin, döşəməyə sərilmiş Ruslanovun və onların cəngüdənlərinin meyitlərinə baxandan sonra terrorçuların cəsədlərinə yaxınlaşdı. Hər ikisinin başında qara maska, əllərində qara əlcək vardı.

Ələmdar əyilib onların maskalarını başlarından çıxardı. Bunlar Lebedevin Məxfi şöbədə saxlanılan killərləri idi. Dilan Kalkan adlı suriyalı qadın və Oleq Kuznetsov...

Bu hiyləgər planı Ələmdar Qarabağdan paytaxta uçarkən helikopterdə düşünmüş, Məxfi şöbədə mayor Əsədovla mayor Əlizadəyə lazımı təlimatları verib, özü restorana gəlmişdi. Bölmə rəisləri onun təlimatına dəqiq əməl etmişdilər.

Ələmdar Məxfi şöbədən restorana gələrkən zabitlər Oleq Kuznetsovla Dilan Kalkanı zirzəmidən çıxarıb gizləncə kabinetə gətirməli, orada onları aldaraq deməli idilər ki, Ayxan Asayev restoranda adamları girov götürüb, əgər onun zərərsizləşdirilməsində bizə yardım etsəniz, cəzanızı xeyli yüngülləşdirmiş olacaqsınız. Sonra onları lazımı qaydada geyindirib, əllərinə silah verməli idilər. Özü də bu silahların daraqlarındakı güllələr boş olmalı idi. Bu dörd nəfər gəlib restoranın zalına daxil olanda Elnurla Tural hər iki killəri

öldürməli, sonra Gültənlə Dilanın, Ayxanla Oleqin geyimlərini dəyişməli idilər. Təbii ki, burada başqa ehtiyat tədbirləri də həyata keçirilməli idi. Məsələn, Ayxanın tapançalarını Dilanla Oleqin əllərinə vermək, atəş açmaqla əllərində barıt izi qoymaq və başqa lazımı tədbirlər...

Girovları bağlı otaqdan çıxardılar və tibbi yardıma ehtiyacı olanları həyətə yenidən daxil olmuş təcili tibbi yardım maşınlarına apardılar.

Səməndərli Ələmdara dərin təşəkkürünü bildirdi. O isə generala artıq onun burada işi qalmadığını deyib restorandan çıxdı. Gəlib darvazanın qabağında dayanmış “Range Rover”in arxa oturacağında maskasını başından yenidən çıxarmış Gültənlə yanaşı oturdu və sürücüyə dedi:

– Sür!

Ayxan qabaqda, sürücünün yanında oturmuşdu.

Məxfi şöbəyə məxsus hər üç avtomobil yola düşüb dənizin sahilindən uzaqlaşanda Gültən əlini Ələmdarın əlinin üstünə qoyaraq tez də çəkdi:

– Bizi xilas etdiyin üçün təşəkkür edirəm, rəis. Bilirdim ki, gələcəksən.

– Hələ bununla iş bitmədi, Gültən xanım, – Ələmdar onun üzünə baxmadan narazı halda dedi, – özbaşınalığın üçün cəza alacaqsan.

– Cəzaya hazıram. Qarabağa nə vaxt qayıdırsan?

– Üç gündən sonra... Özü də bu dəfə Şuşanın alınması uğrunda döyüşmək üçün...

– Oy, nə gözəl, – Gültən sevinclə əlini əlinə vurdu. – Bizim şöbədən kimlər olacaq?

– Mən özüm, Abuşov və onun on nəfər xüsusi təyinatlısı. Orada general Mirzəyevin dəstəsində vuruşacağıq.

– Bəs mən sizinlə getməyəcəyəm?

– Sənsiz döyüş olar?! – Ələmdar bunu deyib səsini bir qədər qaldırdı. – Hələ Asayevi də özümlə aparacağam Şuşada döyüşməyə...

– Sən bu yetimi öldürməsən, əl çəkməyəcəksən?

– Qoy ölsün! İndiyə kimi döyüşlərdə ölənlərdən artıq deyil ki!

Ayxan başını arxaya çevirib saqqız çeynəyə-çeynəyə dedi:

– Həvəslə gedərəm, amma qarşıdakı üç gündə atamla, bacım ilə bir az vaxt keçirmək istəyirəm. Olar?

– Niyə olmur ki? Sərbəstsən artıq. Səni Bakıya göndərilmiş beş agentin siyahısından çıxardım, dedim ki, dörd nəfər olublar. Həmin dörd agent isə sənin adını verməyəcək, çünki ölümlər danışa bilmir.

– Çox minnətdaram, rəis. Onda məni qaldığım evin yanında düşürərsiniz. Bir az viski içib dincəlmək istəyirəm.

– Əvvəl şöbəyə gedək, paltarını dəyiş, sonra uşaqlar səni evinə apararlar.

Ayxan Gültənə baxıb dedi:

– İdman klubundakı köməkçinin sabah məni öz maşını ilə Sumqayıta aparmasına icazə verərsənmi?

Qız kinayə ilə gülüb cavab verdi:

– Day de ki, ailənlə görüşmək bəhanə imiş. Sənin dərdin Səbinədir...

– İcazə verərsən?

– Yaxşı, bugünkü əməliyyatı uğurla başa çatdırdığımıza görə sənin xətrinə dəyməyəcəyəm. Səbişi üç günlük verirəm sənə, hara gedirsiniz, gedin.

– Çox sağ ol, minnətdaram...

Sonra sürücü Gültənin xahişi ilə pleyeri qoşdu. Günü gərgin keçdiyi üçün özünü bir qədər yorğun hiss edən Ələmdar həzin musiqinin sədaları altında arxaya söykənib gözlərini yumdu...

EPİLOQ

Noyabrın səkkizində Şuşa şəhəri düşməndən azad olundu. Nə ermənilər, nə də müharibənin gedişini diqqətlə izləyən dünya bunu gözləməirdi. Heç kəs inanmırdı ki, sıldırım qayanın başında yerləşən, saysız əsgər və hərbi texnikanın qoruduğu şəhər alına bilər. Lakin Azərbaycan ordusu bunu etdi. Özü də artilleriyadan, hava hücumundan, ümumiyyətlə, texnikadan istifadə etmədən, tapança, bıçaq və yalın əllə...

Həmin tarixi döyüşün sonunda, qələbəyə bircə saat qalmış başından güllə yarası alan Ələmdar Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin hərbi hospitalında müalicə olunurdu. Beş gündən çox reanimasiya şöbəsində yatandan sonra bu gün təkamül palataya köçürülmüşdü.

Çarpayısının yanında oturmuş həyat yoldaşı onun əlini əlinə alaraq:

– Məni çox qorxutdun, Ələmdar, – dedi. – Beş gündür durmadan Allaha dua edirdim ki, səni bizdən almasın. Əgər sənə bir şey olsaydı, dünyam qaralardı, özümü bir də heç vaxt toparlaya bilməzdim...

Arxası üstə yatağa uzanmış Ələmdar gülümsədi:

– Hələ bir de görüm, uşaqlar necədir? Anaşım, Türkər?

– Yaxşıdırlar. Türkər hər şeyi başa düşür. Sənin üçün xiflət edir. Deyir ki, bəzən şəhid uşaqlarına qibtə edirəm, ancaq heç istəmirəm ki, atam şəhid olsun, istəyirəm ki, çox yaşasın,

bundan sonra da çox düşmən öldürsün. Ancaq anaşının hələ o qədər də ağıl kəsmir axı. Hər gün dalınca deyindir sənin. Deyir, bu Ələmdar harada qaldı, düşmənləri öldürüb qurtarsın, çıxıb gəlsin evə də...

Hər ikisi güldü. Sonra Ayçöhrə dərinədən bir nəfəs alıb:

– Çox şükür, hər şey yaxşı qurtardı, – dedi. – İndi məşallah yaxşısan, həkim deyir ki, bir neçə günə səni evə buraxacaqlar. Evdə bir ay dincəldikdən sonra işə çıxma biləcəksən...

Palatanın qapısı döyülüb açıldı. Ayxanla yeniyetmə bir qız içəri daxil oldu. Hər ikisinin əynində Ayçöhrədəki kimi ağ xalat vardı.

– Olar, rəis? – saqqız çeynəyən keçmiş agent özünəməxsus laqeyd ifadə ilə soruşdu.

Ayçöhrə ona təəccüblə baxırdı. Deyəsən, gəvəzə “taksi sürücüsü”nü xatırlamışdı.

– Sən haradan çıxdın? – Ələmdar gülümsəyib soruşdu. – Deməli, oradan da sağ qayıtmısan?

Ayxan güldü:

– Fixman mənə boş yerə Axilles deməyib ki? Mənə güllə təsir eləmir, bircə topuğumdan dəysə, ölərəm.

Ələmdar yunan mifologiyasındakı Axillesi xatırladı. Anası onun topuğundan tutub ölümsüzlük suyuna salır, buna görə dabanına su dəymir. Sonradan bu sirri öyrənən düşmənləri Axillesi zəhərli oxla elə dabanından vuraraq öldürürlər...

Leopard ürkək baxışlarla onu süzən qızı göstərib soruşdu:

– Bu qız kimdir?

– Bacım Fidandır, – Ayxan bir qolu ilə qızı qucaqladı.

– Hə, deməli, o qız bu imiş. Qəşəng bacın var, Allah qorusun, – Ələmdar qıza şəfqətlə baxdı. – Sənin gələcək planların nədir? Yenə Moskvaya qayıdacaqsan, yoxsa?..

– Yox, daha Moskva ilə qurtardım. Sumqayıtda qalacağam. Çalışacağam ofis açıb detektivliklə məşğul olum. Hər halda, Fixmanın yanında on ildən çox bu işi görmüşəm.

– Sənə uğurlar!..

– Çox sağ ol, rəis, indi isə icazə ver, gedək. Bizi məşində gözləyirlər.

– Kim gözləyir?

– Səbinə xanım... Əslində, biz onunla birlikdə bura Gültənə baş çəkməyə gəlmişdik. Sənin də burada yatdığını və bu gün adi palataya köçürüldüyünü eşidəndə baş çəkmək istədik.

Ələmdar eşitdiyi xəbərdən açıq-aşkar narahat oldu:

– Gültən burada müalicə alır? Ona nə olub ki?

– Qolundan yaralanıb. Bu gün-sabah buraxacaqlar.

– Yarası ağrıdır?

– Yox, güllə sümüyə dəyməyib.

– Gültən elə yüngül yaraya görə beş gün xəstəxanada qalmaz, düzünü de!

– Gültən xanım, həqiqətən, lap yaxşıdır, narahat olmayın, – qardaşının əvəzinə Fidan cavab verdi. – Heç çarpayıda uzanmır ki, palatada gəzişir.

– Yaxşı, siz gedin, – Ələmdar başını tərpətdi, – çox sağ olun gəldiyiniz üçün.

Bacı-qardaş sağollaşıb çıxandan sonra Ələmdar üzünü həyat yoldaşına tutub dedi:

– Sən Gültənin burada olduğunu bilirdin, Ayçöhrə?

– Hə, bilirdim...

– Bəs niyə demədin mənə?

– İmkan olmadı ki, deyəm. Yanına indi gəlmişəm.

– Özün görmüsən onu burada?

– Hə, dörd gün əvvəl sən reanimasiyada olanda dava-dalaş salıb zorla girdi yanına... Ertəsi gün yenə... Həkimlər, əslində,

onu ilk gündən evə buraxırmışlar, özü getmirmiş, yalandan deyirmiş ki, guya halı pisdir...

Bunları gizli kinayə ilə deyən Ayçöhrə bilərək söhbəti dəyişdi:

– İndi bura gələn oğlan səninlə gəlib bizi idman klubundan götürən həmin taksi sürücüsü deyil?

– Hə, odur. Bizimlə döyüşə getmişdi. Şuşanın geri alınmasında da iştirak elədi. Belə baxanda deyirsən, hər şeyə laqeyd olan avaranın biridir. Ağzından da saqqız əskik olmur. Sonuncu döyüşdən sonra Şuşaya yola düşəndə məndən viski istədi, dedim bircə bu çatışmır. Ancaq insafla deyəndə, əjdaha kimi vuruşurdu zalım oğlu. Hər iki əlində tapança qayalara elə sürətlə dırmanırdı ki...

– Şuşanın alınması çox çətin oldu, hə? – Ayçöhrə maraqla soruşdu. – Deyirlər, şəhəri dağıtmamaq üçün bizimkilər PUA-lardan, artilleriyadan istifadə etməyiblər.

– Çətin olub-olmadığını deyə bilmərəm, çünki döyüş vaxtı o barədə düşünmürdüm. Ancaq özün bilirsən ki, Şuşa dağın başında yerləşdiyi üçün həmişə alınmaz hesab olunub. Azərbaycan əsgərlərinin belə bir şəhəri əlbəyaxa döyüşlə alması, doğrudan da, möcüzə idi. İnan, mən özüm də bizim uşaqları bu qədər cəngavər bilməzdim. Güllə yağışı altında daşlı-çınqıllı cığırqlarla yuxarı qalxan bir dəstəni gözlərinin qabağına gətir. İldırım kimi... Çaqqalın, tülkünün üstünə gedən qurd dəstəsi kimi... Ən ağlasığmazı isə bu idi ki, cığırqlarla qalxanlar yalnız diri, salamat əsgərlərimiz deyildi. Yaralılarımız, hətta şəhidlərimiz də yoldaşlarının çiynlərində eyni sürətlə düşmənin üstünə gedirdi. Vurulan yoldaşlarımızın heç birini o cığırqlarda qoymurduq, özümüzlə Şuşaya aparırıdıq. Həmin vaxt hələ də düşmənin əlində olan Şuşaya... Bu, möcüzə deyilsə, bəs nədir? – Ələmdar birdən kövrəldi.

– Allah orada şəhid olan igid oğullarımızın hamısının ruhunu şad eləsin!..

– Danışma, Ələmdar, – Ayçöhrə əlini onun saçına çəkdi, – reanimasiyadan yenidən çıxmısan, özünü yorma.

Nəmlənmiş gözlərini palatanın tavanına zilləmiş Ələmdar həyat yoldaşının sözlərinə əhəmiyyət vermədi. Danışmaq, ürəyini boşaltmaq, yüngülləşmək istəyirdi.

– Abuşovu tanıyırdın da... Mayor Bəhrüz Abuşov... Bizim şöbədə xüsusi təyinatlıların komandiri idi. Əslində, indi polkovnik-leytenant deməliyəm, çünki ölümündən qabaq rütbəsini böyütmüşdülər.

– Bəhrüz öldü?

– Hə, şəhid oldu Şuşada. Özünü də qələbəyə iki saat qalmış... Düşməni qovanda çox qabağa getmişdi, vurdular. Elə mən də onun meyitini geri gətirəndə yaralandım, sonra heç nədən xəbərim olmadı...

Ələmdar sözünə ara verib palatanın pəncərəsinə baxdı. Sanki bir anlıq gözləri yol çəkdi.

– Çox igid oğul idi Bəhrüz. Çox!.. Əvvəlki döyüşlərdə iki dəfə yaralanmışdı. Ayağından ağır yara almışdı, üstəlik kəllə-beyin travması vardı. Cəmi beş gün dözdü müalicəyə. Ərizə yazdı ki, döyüşə getmək istəyir. Onda çox acıqlandım. Dedim, sən vuruşa bilməyəcəksən axı. Dedi, vuruşa bilməsəm, şəhid, yaralı daşıyaram, əsgərlərimizə köməyim dəyər. Razılaşdıq, bizimlə getdi Şuşaya. Hələ o vəziyyətdə sıldırım qayalara hamıdan əvvəl dırmanırdı. Əllərinin, barmaqlarının dərisi tamam soyulmuşdu. Əsgərlər ona “Şuşa qartalı” adı vermişdilər. Allah rəhmət eləsin!..

– Amin! – Ayçöhrə köks ötürdü. – Ülkəri toyda görmüşdüm. Yoldaşını...

– İki uşağını Vətənə əmanət qoyub getdi Bəhrüz... Səkkiz yaşlı oğlunu, üç yaşlı qızını.... İsmayilla Aysunu...

– Allah səbir versin!..

– Bizim Gültən də orada çox fədakarlıqla döyüşdü. Adətən, mənim yaxınlığımda olurdu. İki dəfə ölümdən qurtardı məni... – Ələmdar birdən sözünə ara verdi və qəfildən yadına düşübmiş kimi dedi: – Ayçöhrə, qoy yadıma düşmüşkən deyim, şəhərə çıxan kimi üç yaşlı qız uşağı üçün sırğa alarsan. Mütləq kəpənəkli olsun.

– Kimin üçün?

– Bundan əvvəl Bakıya qayıdıb üç gün qaldım ha, bax o gəldiyim gün meşədə altı döyüşçümlə pusquya düşmüşdük. Düşmənlər bizdən iyirmi-otuz dəfə çox idi. Mələk kimi uşaqlar idilər, altısı da şəhid oldu. Şəmki Pərvin, naxçıvanlı Fatih, qusarlı Faris, lərikli Umud, qubadlılı Kərim, bir də balakənli zabit Mehdi... Bax həmin Mehdi ölməzdən əvvəl mənə dedi ki, qızına kəpənəkli sırğa söz verib. Alarsan, elə birlikdə gedib ailəsinə baş çəkərik. Sırğanı qızı Leylaya verib yalandan deyərəm ki, atan almışdı. Bəzən insanları aldatmaq lazımdır. Həqiqəti demək heç də həmişə xoşbəxtlik gətirmir...

– Hə, alaram, gedərik. Aldadarsan uşağı. Qoy sevin. Ancaq sənə qurban olum, Ələmdar, məni heç vaxt aldatma.

– Səni nədə aldadıram ki? – Ələmdar təəccübləndi.

– Gültənlə aranda heç nə olmadığını demişdin, ancaq o etiraf elədi ki, bir dəfə yaxın münasibətdə olmusunuz.

Ələmdarın üz əzələləri səyridi:

– Sən onunla bu barədə niyə danışmısan ki?

– Çünki mən səni sevirəm və həyat yoldaşınam. Həyat yoldaşın! Üstəlik uşaqlarının anasıyam. Ərimin gözünün kimdə olduğunu bilməyə haqqım var.

– O hadisə altı il əvvəl olub. Özü də elə bir məqamda ki, həmin vaxt sənənlə yollarımızı ayırmaq qərarına gəlmişdim.

Hər nə olubsa, artıq bitib, keçmişdə qalıb. Ondan sonra mən və Gültən bunun təkrarlanmağını istəməmişik.

– Deyirsən bitib, ancaq Gültən üzümə dedi və mən də yaxşı anlayıram ki, səni sevir. Heç sən də biganə deyilsən ona. Səncə, o səni unuda biləcəkmisən?

Ələmdarın fikrincə, belə vəziyyətdə bu xoşagəlməz söhbətin ortaya atılması heç də düzgün deyildi. Ancaq özünə söz verdi ki, əsəbiləşməyəcək, həyat yoldaşını mehribanlıqla başa salacaq. Ayçöhrə bəzi qadınlar kimi anlamaz deyildi.

– Qulaq as, əzizim, – dedi, – onun məni heç zaman unuda bilməyəcəyindən niyə bu qədər qorxursan? Sən mənim həyat yoldaşımsan və mən sənənin həyatımdakı yerini gözəl bilirəm. Unutmayanda nə olacaq ki? Sənə dedim ki, bitib, ikimiz də hisslərimizə hakim olmağı bacaran adamlarıq. Bir də ki, bunu sənə əvvəl də demişəm, Gültən mənim üçün olduqca əhəmiyyətli bir insandır. Mənim döyüş yoldaşımdır. Özü də təkcə döyüş meydanında və səngərdə yox... İşimizlə əlaqədar hər gün müxtəlif gizli düşmənlərlə döyüşdəyik biz... – azacıq ara verib qurumuş dodaqlarını dili ilə islatdı və sözünə davam etdi: – Bax adamın iş yoldaşı, yol yoldaşı, süfrə yoldaşı, əsgərlik yoldaşı, nəhayət, ömrünün sonuna kimi bir yastığa baş qoyduğu həyat yoldaşı olur. Ancaq bunların heç biri döyüş yoldaşlığına bənzəmir. Niyə? Çünki döyüş yoldaşı dediyin adamla ölümün üstünə gedirsən, sən onu ölümdən qoruyursan, o da səni... Şəhid olanda da onun qucağında can verir-sən, gözlərini valideynin, həyat yoldaşın yox, məhz o qapayı. Budur döyüş yoldaşı! Bəzən sevnələr bir-birilərinə deyirlər ki, sənənin yolunda ölümə gedərəm. Bəs haradadır o ölüm? Nə vaxt gələcək? Boş-boş danışrlar!.. Ancaq döyüş yoldaşı sənənin yolunda, doğrudan da, ölümə gedir. Çünki ölüm deyilən o kabus döyüşdə sənənin ətrafında fırlanır, hər dəqiqə, hər saniyə gəlir səni aparmağa. Döyüş yoldaşının sənənin üçün ölümə

getməsi, sadəcə, hərbin, döyüşün qanunu deyil, izah edə bilməyəcəyim əcaib bir şey var burada... Sənin üçün ölümə gedir, həm də bir dəfə yox, dəfələrlə! Yaxud kimsə kiməsə deyir ki, sən ölsən, mən yaşaya bilmərəm. Pay atonnan! Nadir adamlar istisna olmaqla heç kim ölüb-eləmir sevdiyi adam öldəndən sonra... Ancaq döyüşdə bu məsələ də tamam başqa cürdür. Səninlə çiyin-çiyinə döyüşən yoldaşın ölsə, böyük ehtimalla, sən də yaşaya bilməyəcəksən. Köməyin, gücün azalacaq, tək qalacaqsan və düşməni səni də asanlıqla öldürəcək. Bax, döyüş yoldaşlığı budur, Ayçöhrə! Mənim bu sözlərimdən incimə, döyüş yoldaşı müəyyən mənada həyat yoldaşından da üstün ola bilər. Mən burada təkcə Gültəndən danışmıram. Bəhrüz də mənim döyüş yoldaşım idi, mənə görə canlarını qurban vermiş Pərvin, Kərim, Mehdi, Faris, Umud və Fatih də... Nə demək istədiyimi anlaya bildin?

Ayçöhrənin gözləri dolmuşdu. Ələmdarın əlindən öpüb:

– Anladım, lap yaxşı anladım, – dedi, – məni bağışla, mən müharibə haqda yalnız ondan-bundan, televiziyadan və sosial şəbəkələrdən məlumat alıram. Əslində, müharibənin nə olduğunu anlamaq çətin idi mənə. İndi sənin danışığından, həyəcanından anladım, hətta az da olsa, duydum onun nə olduğunu və inan ki, sarsıldım... Utandım, xəcalət çəkdim bəsit düşüncələrim üçün. Sən Əminənin canı, belə danışib özünü yorma...

Ələmdar həyat yoldaşını sakitcə dinlədi. Gözləri yenə yol çəkirdi. Bu dəfə daha astadan və qəmli səslə danışmağa başladı:

– O altı gənci şəhid verdiyimiz gün mən də iki yerdən yaralanmışdım. Həmin vaxt Qubadlıdan gənc bir feldşer qadın gəlmişdi bizim olduğumuz kəndə. Adı Arəstə idi. Otuz bir yaşı vardı. Səndən iki yaş kiçik idi... Yaralarımı təmizlədi, tikiş qoydu, sarıdı. Gültəndən qan alıb vurdu mənə. Bir sözlə, məni həyata qaytardı. Ayıldandan sonra bir az söhbət etdik onunla. İki körpə uşağı varmış. Necə də qeyrətli, vicdanlı bir

qadın idi. Tibbi ləvazimat götürməyə gəlmişdi, götürüb qayıtdı Qubadlıya. Sonra eşitdim ki, bizim yanıımızdan gedəndən iki gün sonra şəhid olub...

– Arəstə Baxışovanı deyirsən? Onu indi hamı tanıyır. Bu qırx dörd günlük müharibədə verdiyimiz üç minə yaxın şəhiddin içində yeganə qadındır.

– Hə, Ayçöhrə... Azərbaycanda nə qədər qız-gəlin var. Hamısı anam, bacım və ya qızımdır, ancaq mən Arəstə Baxışovanı digərləri ilə necə eyni tuta bilərəm? Axı mən bu qadınla döyüş yoldaşı olmuşam, cəbhə bölgəsinin barıt qoxulu havasını ciyərlərimizə çəkmişik hər ikimiz...

– Səni anlayıram...

Ayçöhrə yenə nəsə deyəcəkdi ki, palatanın qapısı açıldı və Gültən içəri girdi. Əynində xəstəxana geyimi əvəzinə nazik idman şalvarı, qısaqol köynək vardı. Sol qolu tənizlə sarınmışdı.

Yüyürək çarpayuya yaxınlaşıb Ələmdarın hər iki yanından öpdü:

– Çox şükür, ayıldın! İnan, sənə bir şey olsaydı, buranı dağıdacaqdım. Həkimləri xəstəyəm deyə aldadırdım ki, evə buraxmasınlar məni. Elə bilirdilər kəllə-beyin travması almışam. Onları da bezdirmişdim. Əgər sən reanimasiyadan bir az da gec çıxsaydın, məni yüz faiz ruhi xəstələr üçün dispensərə göndərəcəkdilər...

Ayçöhrə oturduğu stuldan qalxıb kənara çəkilməli oldu. Sonra isə:

– Siz rahat söhbət edin, mən bufetə baş çəkəcəyəm, – dedi və üzündə qəmli təbəssüm palatanı tərk etdi...

*İyul-sentyabr, 2021
Şamaxı*

124357

00000000277870

Tanınmış Azərbaycan yazıçısı
Elxan Elatlı 1962-ci ildə
 Şamaxı rayonunda doğulub.
 BDU-nun mexanika-riyaziyyat
 fakültəsini bitirib. Milli detektiv
 ədəbiyyatımızın aparıcı
 simalarından biridir. 2008-ci
 ildən başlayaraq ölkəmizdə
 fəaliyyət göstərən müxtəlif
 təşkilatlar tərəfindən dəfələrlə
 "Ən çox oxunan yazıçı"
 elan olunub.

İndiyədək işıq üzü görmüş
 34 kitabından 2-si riyazi məntiq,
 4-ü şeir, 28-i isə nəsr əsərləridir.
 Dəfələrlə təkrar nəşr edilmiş
 romanlarının bir qismi ingilis və
 rus dillərinə çevrilib.

Yazıçının əksəriyyəti detektiv
 süjet üzərində qurulmuş
 romanlarında vətənpərvərlik,
 müxtəlif xarakterli insanların
 psixologiyası və məhəbbət
 mövzuları əsas yer tutur.

Qarabağı azad etmək uğrunda 44 günlük Vətən müharibəsi başlayıb. Düşmən isə təkcə cəbhədə, səngərlərdə deyil. Məxfi şöbəyə məlumat daxil olur ki, düşmən Azərbaycanda təxribat və qətlər törətmək üçün beş killeri gizli yollarla Bakıya göndərib: atası rus, anası erməni olan bombaçı Oleq Kuznetsov, "Çaqqal" ləqəbli erməni Hoven Novikov, PKK terrorçusu, mahir snayper Dilan Kalkan, milliyyətçə fars olan Rusiya vətəndaşı Altan Fədai və ən təhlükəli killer, atası azərbaycanlı olan Ayxan Asayev... Atasını uşaqlıqdan bəri görməyən, Sumqayıtda yaşayan ögey bacısı ilə şantaj olunan Asayevin vəzifəsi Məxfi şöbənin rəisi Ələmdarı öldürməkdir. Ələmdar Məxfi şöbə əməkdaşlarına agentləri zərərsizləşdirmək tapşırığı verir. Kapitan Gültən Dəmirli – Məxfi şöbənin Vaşaqı öz alternativ əməliyyat planını təklif edir. O, Asayevi öz tərəfinə çəkməli, digər killərləri onun köməyi ilə zərərsizləşdirməlidir. Bu heç də asan məsələ deyil... Qarabağda isə döyüşlər gedir, evlərə şəhid tabutları gəlir, buna rəğmən ordumuz ard-arda böyük zəfərlər qazanır. Amma başda general Ruslanov olmaqla içimizdəki xainlər, pula satılanlar, ermənidən daha təhlükəli düşmənlər hər şeyi edir ki, bunun qarşısını alsın...

